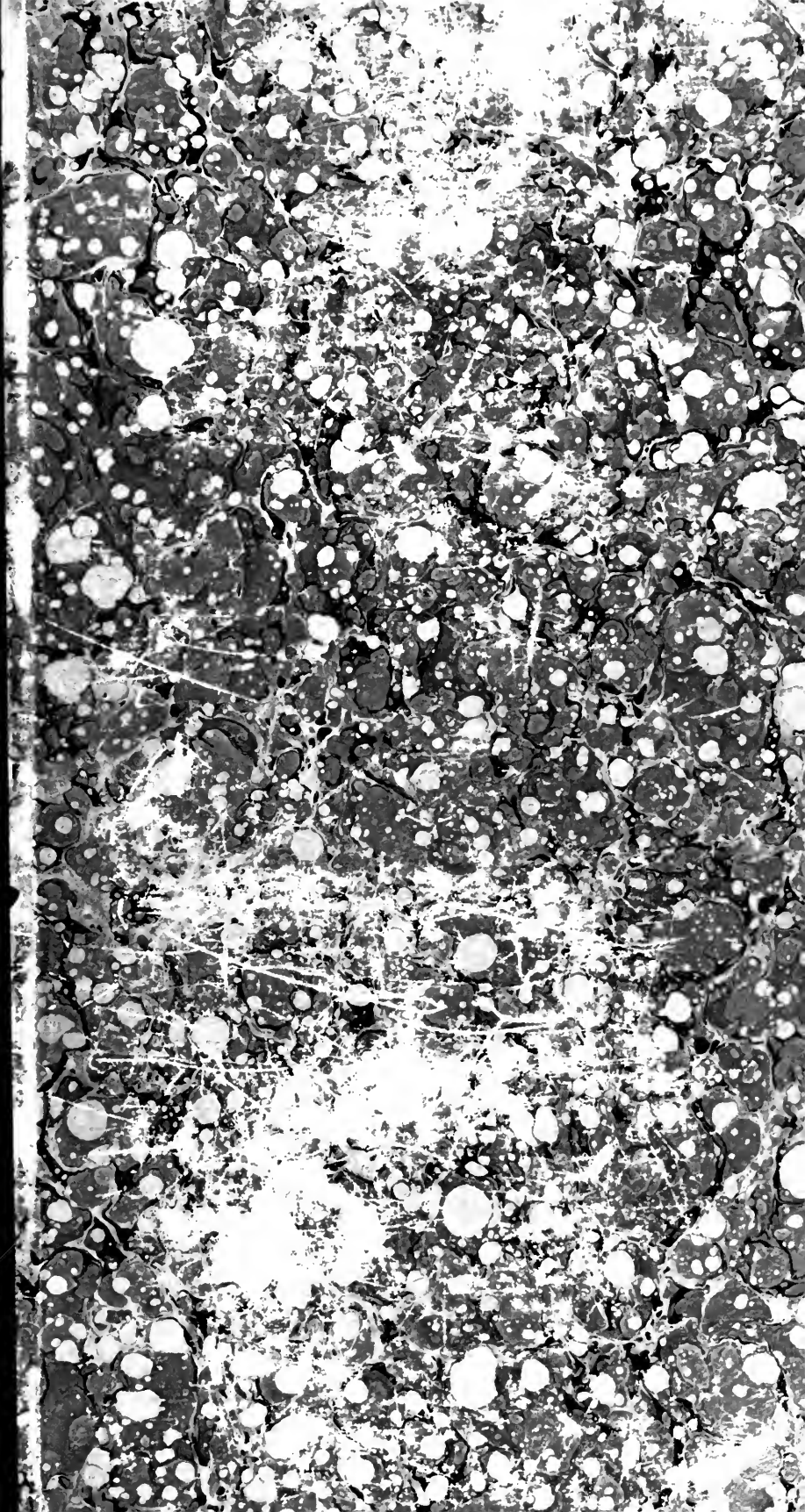
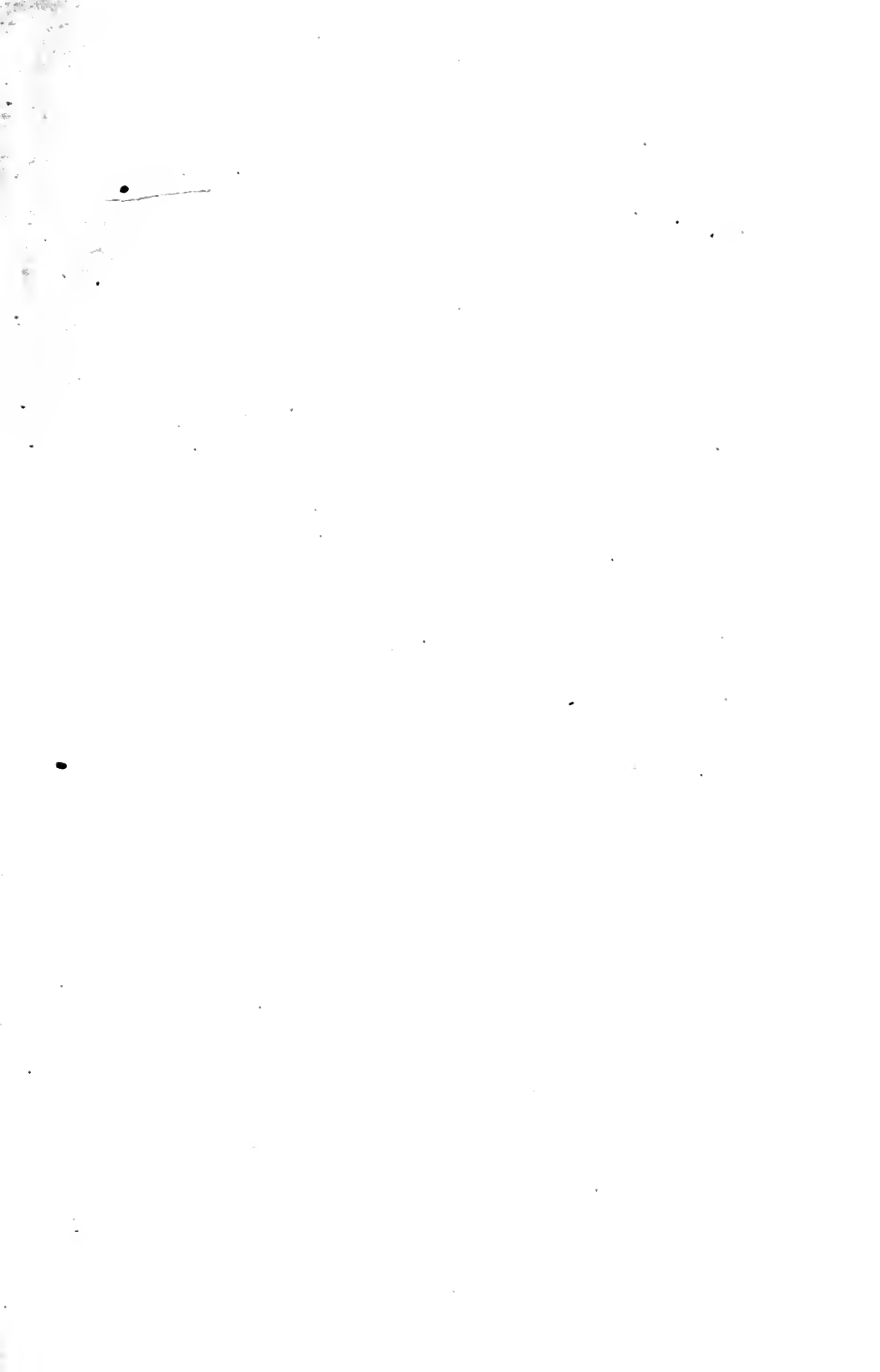

3 1761 06839317 2

D475i

INSCRIPTIONES LATINAE

SELECTAE.

EDIDIT

HERMANNUS DESSAU.

VOL. II. PARS II.

168413.
9.1.22.

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS
MCMVI.

CN
521
D4
V.2
pars. 2

SVMMARIVM

VOL. II, 2.

Caput XV.

	pag.
Tituli collegiorum	737
Leges collegiorum p. 737. Tabulae patronatus p. 743.	
Collegia fabrum p. 747. Collegia iuvenum cet. p. 761.	

Caput XVI.

Tituli ministrorum vitae privatae, opificum, artificum	771
Vilici, dispensatores cet. p. 771. Pistores, coci cet. p. 783. Negotiatores p. 786. Sutores, vestiarii cet. p. 795. Fabri cet. p. 804. Architecti p. 817. Mensesores p. 818. Advocati cet. p. 819. Grammatici p. 824. Rhetores p. 825. Philosophi p. 826. Acta de schola Epicurea Atheniensi p. 827. Medici p. 828.	

Caput XVII.

Tituli sepulcrales	834
Antiquissima quaedam p. 834.	
Sepulcra communia p. 838.	
Diverbia, sententiae funebres cet. p. 876. Comminationes, imprecationes cet. p. 885. Iura sepulcrorum p. 890. Testamenta lapidi incisa p. 918. Laudationes funebres p. 924.	
Mortes singulares p. 942. Parentelae quaedam p. 946.	

Caput XVIII.

Tituli instrumenti domestici	951
Antiquissima p. 951. Amphorae p. 953. Vascula fictilia p. 958. Vascula vitrea p. 960. Lucernae p. 960. Varia supellex aerea argentea aurea p. 961. Tesserae lusoriae p. 963. Tabulae lusoriae p. 964. Mensurae, staterae, pondera p. 965. Horologia p. 968.	
Tegulae p. 970. Fistulae plumbeae aquariae p. 975. Massae plumbi p. 979. Massae sulfuris p. 980. Massae marmoris p. 980.	
Collaria servorum p. 982. Signacula medicorum oculariorum p. 983.	

	pag.
Caput XIX.	
Analecta varia	986
Vasculum Dresselianum p. 986.	
Fasti anni civilis et rustici p. 987.	
Tabellae defixionum p. 996.	
Tituli statuæ Memnonis similesque p. 1000.	
Lex convivalis p. 1002.	

Appendix titulorum Graecorum	1003
Monumenta liberae reipublicae p. 1003.	
Tituli imperatorum p. 1010.	
Tituli senatorum ætatis imperatoriae p. 1020.	
Tituli magistratuum ordinis equestris, magistratuum minorum, apparitorum p. 1030.	
Tituli militares p. 1035.	

CAPVT XV.
TITVLI COLLEGIORVM.

7211 cons|tituti|ones | corporis | munimenta.

Romae, ad pedes statuæ viri togati in scrinio (cf. Marquardt Privatleben der Römer ed. 2 p. 678 not. 2) marmoreo (VI 29814 imaginem dedit Momms. Zeitschr. der Savignyst. f. Rechtsg. Rom. Abth. 12. 1891 p. 447). Gemellus est titulus et ipse in scrinio voluminum pleno inscriptus VI 29815.

Leges collegiorum.

7212 [L. Ceionio] Commodo Sex. Vettuleno Civica Pompeiano cos.¹
a. d. V̄ idus Iún. |

(Pag. 1).

(1) [Lanuvi in municipio in] templo Antinoi, in quo L. Caesennius Rufus | [patronu]s municipi conventum haberi iusserat per L. Pompeium | . . . .
. . . . um qq.² cultorum³ Dianae et Antinoi, pollicitus est se | . . . . [d]aturum
eis ex liberalitate sua HS XV m. n.⁴ úsum⁵, die | (5) [natali]s Dianae
idib. Aug. HS CCCC n.⁶, et die natalis Antinoi, V k. | [Decemb.]. HS CCCC n.;
et praecepit legem ab ipsis constitutam sub tetra[stylo A]ntinoi parte in-
teriori perscribi in verba infra scripta: | [M. Antonio Hiber]o P. Mummio
Sisenna cos.⁷ k. Ian. collegium salutare⁸ Dianae | . . . .⁹ et Antinoi con-
stitutum, L. Caesennio L. f. Quir. Rufo dict. III¹⁰ idemq. patr.¹¹ |

(10) Kaput ex s. c. p. R.¹²:

Quib[us coire co]nvenire collegiumq. habere liceat.¹³ Qui stipem men-
struam¹⁴ conferre volen[t in fun]era, in it collegium coeant, neq. sub
specie eius collegi nisi semel in men[se c]oeant co]nferendi causa, unde
defuncti sepeliantur. |

[Quod fa]ust[um fe]lix salutareq. sit imp. Caesari Traiano Hadriano Aug.
totiusque | (15) [do]mus¹⁵ [Aug.], nobis [n]ostris collegioq. nostro, et bene
adque industrie contraxerimus, ut | [e]xitus d[efu]nctorum honeste prose-
quamur! Itaq. bene conferendo universi consentire | debemus, u[t long]o
tempore inveterescere possimus. > Tu qui novos in hoc collegio | intrare
vole[s, p]rius legem perlege et sic intra, ne postmodum queraris aut
heredi tuo | controver[s]am relinquis.

Lexs collegi. |

(20) [Placu]it universis, ut quisquis in hoc collegium intrare voluerit, dabit kapitulari nomine | HS C n. et v[ini] boni amphoram¹⁶; item in menses sing. a.¹⁷ V. > Item placuit, ut quisquis mensib. | contin[uis se]x¹⁸ non pariaverit et ei humanitus acciderit, eius ratio funeris non habebitur, | etiamsi [test]amentum factum habuerit. > Item placuit: quisquis ex hoc corpore n.¹⁹ pariatu[s] decesserit, eum sequentur ex arca HS CCC n., ex qua summa decedent exe-(25) quiar[um] nomine HS L n., qui ad rogos dividuntur; exequiae autem pedibus fungentur. |

Item placuit, quisquis a municipio ultra milliar. XX²⁰ decesserit et nuntiatum fuerit, eo exire debebunt | electi ex corpore n. homines tres, qui funeris eius curam agant et rationem populo reddere debebunt | sine dolo m[al]o; et si quit in eis fraudis causa inventum fuerit, eis multa esto quadruplum. Quibus | [funeraticium] eius dabitur; hoc amplius viatici nomine ultro citro sing. HS·XX n. Quod si longius | (30) [a municipio] supra mill. XX decesserit et nuntari non potuerit, tum is qui eum funeraverit, testa[tor rem tabu]lis signatis sigillis civium Romanor. VII, e[t] probata causa funeraticium eius, sa[tis dato ampli]us neminem petiturum, deductis commodis et exequiario, e lege collegi dari | [ei debebit]. [A n. co]llegio dolus malus abesto neque patrono neque patronae neque d[omino] |

(Pag. II)

neque d[omi]nae neque creditori ex hoc collegio ulla petitio esto, nisi siquis testamento here[s] | nomina[tu]s erit. Si quis intestatus decesserit, is arbitrio quinq.²¹ et populi funerabitur. |

Item placuit: q[ui]squis ex hoc collegio servus defunctus fuerit, et corpus eius a domino domina[re] | iniquitatae (sic) sepulturae datum non fuerit neque tabellas fecerit, ei funus imag[ina]rium fiet. | (5) > Item placuit: quisquis ex quacumque causa mortem sibi adsciverit[t], | eius ratio funeris non habebitur. |

Item placuit, ut quisquis servus ex hoc collegio liber factus fuerit, is dare debebit vini | [bo]ni amphoram. > Item placuit: quisquis magister suo anno erit ex ordine a[bbi] | ad cenam faciendam, et non observaverit neque fecerit, is arcae inferet HS XXX n.; | (10) insequens eius dare debebit, et is eius loco restituere debebit. |

Ordo cenarum: VIII id. Mar. natali Caesenni . . . . patris. V k. Dec. nat. Ant[inoi]. | Idib. Aug. natali Dianae et collegi. XIII k. Sept. nat[us]. Caese[n]ni Silvani²² fratris. Pr. n[on]. . . | natali Corneliae Proculae matris. XIX k. Ian. n[at. Caes]enni Rufi patr. munic[ipi].

Magistr[um] cenarum ex ordine albi facti qu[atuor]o²³ ordine homines quaterni²⁴ ponere debet[unt]: | (15) vini boni amphoras singulas, et panes a.²⁵ II qui numerus collegi fuerit, et sardas [nu]mero quattuor, strationem, caldam cum ministerio. |

Item placuit, ut quisquis quinquennalis in hoc collegio factus fuerit, is a sigillis eius temporis, | quo quinquennalis erit, immunis esse debebit, et ei ex omnibus divisionibus partes dupl[as] | dari. Item scribae et viatori a sigillis vacantibus partes ex omni divisione sesquip[las] | (20) dari placuit. |

Item placuit, ut quisquis quinquennialitatem gesserit integre, ei ob honorem partes se[squi]plas ex omni re dari, ut et reliqui recte faciendo idem sperent. |

Item placuit, si quis quid queri aut referre volet, in conventu referat, ut quieti e[st] | hilares diebus sollempnibus epulemur. |

(25) Item placuit, ut quisquis seditionis causa de loco in alium locum transierit, ei multa es[to] HS III n. > Siquis autem in obprobrium alter alterius dixerit, aut tu[mul]tuatus fuerit, ei multa esto HS XII n. > Si quis quinquennali inter epul[as] | obprobrium aut quid contumeliose dixerit, ei multa esto¹⁶ HS XX n. |

Item placuit, ut quinquennalis sui cuiusque temporis diebus sollempn[ibus ture] | (30) et vino supplicet et ceteris officiis albus fungatur, et die[bus natalibus] | Dianae et Antinoi oleum collegio in balinio (sic) publico po[nat antequam] epulentur.

Lanuvii (Civitas Lavigna) rep. a. 1816, extabat ibi in aedibus Frezza usque ad annum 1898, quo translata est Romam, tabula marmorea, per duas paginas (excepto v. 4) scripta (XIV 2442 vidi; imago est Mélanges de l'École fr. de Rome 1898 tab. VII. VIII cf. p. 274). Tractavit Mommsen de collegiis et sodaliciis (Kilae 1843) p. 98—145. — 1) A. 156. — 2) Quinquennalem. — 3) Cf. infra N. 7547 seq. — 4) Sestertium quindecim milium nummum. — 5) Dedit non ipsam sortem, sed usum pecuniae. Usurae computantur quincunces cum unciae triente ($5\frac{1}{3}\%$). (Pro XV m. n. scribi debuisse XVI m. n. coniecit Eck). — 6) Nummos. — 7) A. 155. — 8) Cf. infra N. 7536 seq. — 9) Perit fortasse agnomen Dianae. — 10) Dictatore tertium. De dictatore Lanuvino cf. Cic. pro Mil. 47, 45; supra N. 5683. 5707 (?). 6194. 6200. — 11) Patrono. — 12) Senatus consulto populi Romani. — 13) Cf. Mommsen de collegiis p. 84. — 14) Cf. Marcianus Dig. 47, 22, 4: s. c. permittitur tenuioribus stipem menstruam conferre, dum tamen semel in mense coeant cet. — 15) Scr. totique domui. — 16) Similia in lege curiae Africanae, supra N. 6824. — 17) Asses. — 18) Sic vel contin[uis] X. — 19) Nostro. — 20) Vicesimum. — 21) Quinquennalis. — 22) Fortasse idem quem memorat Plin. ep. 3, 8 (monuit M. Bang.). — 23) q[u]o primi editores; sed plures litterae perierunt. — 24) Scr. quaternos (vel hominum quaternorum). — 25) Assium.

7213 Lex collegi Aesculapi et Hygiae. |

(2) Salvia C. f. Marcellina ob memoriam Fl. Apolloni proc. Aug., qui fuit a pinacothecis, et Capitonis Aug. l. adiutoris | (3) eius, mariti sui optimi piissimi, doum dedit collegio Aesculapi et Hygiae locum aediculae cum pergula et signum marmoreum Aesculapi et solarium tectum iunctum, in | (4) quo populus collegi s. s.¹ epuletur, quod est via Appia ad Martis² intra milliarium I et II ab urbe euntibus parte laeva inter adfines Vibium Calocaeum et populum³; item | (5) eadem Marcellina collegio s. s.⁴ dedit donavitque HS L m. n. hominibus n. LX sub hac condicione, ut ne plures adlegantur, quam numerus s. s.⁵ et ut in locum | (6) defunctorum loca

veniant⁶ et liberi adlegantur, vel si quis locum suum legare volet filio vel fratri vel liberto duntaxat, ut inferat arcae n.⁷ partem | (7) dimidiam funeratici; et ne eam pecuniam s. s.⁸ velint in alios usus convertere, sed ut ex usuris eius summae diebus infra scriptis locum confrequentarent⁹; | (8) ex reditu eius summae si quod comparaverint sportulas hominib. n. LX ex decreto universorum quod gestum est in templo divorum^{9a} in aede divi Titi con-|(9)ventu pleno, qui dies fuit V id. Mart. Bruttio Praesente et Iunio Rufino cos.¹⁰, uti XIII k. Oct. die felicissimo n.¹¹ Antonini Aug. n.¹² Pii p. p. sportulas¹³ dividerent: in | (10) templo divorum in aede divi Titi C. Ofilio Hermeti qq. pp.¹⁴ vel qui tunc erit X¹⁵ III, Aelio Zenoni patri collegi X III, Salviae Marcellinae matri collegi X III, imm.¹⁶ | (11) sing.¹⁷ X II, cur.¹⁸ sing. X II, populo sing. X I. Item pl.¹⁹ pr. non. Nov. n.¹¹ collegi dividerent ex reditu s. s.⁴ ad Martis in scholam n.²⁰ praesentibus qq. X VI, patri colleg. X VI, | (12) matri collegi X VI, imm. sing. X III, cur. sing. X III, panem [a.²¹] III; vinum mensuras qq. s.²² VIII, patr. coll. s. VIII, imm. sing. s. VI, cur. sing. s. VI, populo sing. s. III. Item pr. non. Ian. | (13) strenuas (*sic*)²³ dividerent sicut s. s.⁸ est XIII k. Oct. Item VIII k. Mart. die kare cognationis²⁴ ad Martis eodem loco dividerent sportulas pane et vinum sicut s. s. est | (14) prid. non. Nov. Item pr. id. Mart. eodem loco cenam, quam Ofilius Hermes qq. omnibus annis dandam praesentibus promisit, vel sportulas, sicut solitus est dare. Item | (15) XI k. Apr. die violari²⁵ eodem loco praesentibus dividerentur sportulae vinu pane sicut diebus s. s.²⁶ Item V id. Mai. die rosae²⁷ eodem loco praesentib. dividerentur spor-|(16)tulae vinu et pane sicut diebus s. s.²⁶ ea condicione, qua in conventu placuit universis, ut diebus s. s. ii qui ad epulandum non convenissent, sportulae et pane et vinu | (17) eorum venirent et praesentibus divideretur, excepto eorum qui trans mare erunt vel qui perpetua valetudine detinetur. Item P. Aelius Aug. lib. Zenon | (18) eidem collegio s. s.⁴ ob memoriam M. Ulpi Aug. lib. Capitonis fratris sui piissimi dedit donavitque HS X m. n., uti ex reditu eius summae in contri-|(19)butione sportularum dividerentur. Quod si ea pecunia omnis quae s. s.²⁸ est, quam dedit donavit collegio s. s.⁴ | (20) Salvia C. f. Marcellina et P. Aelius Aug. lib. Zeno, in alios usus convertere voluerint, quam in eos usus, qui s. s.¹ s.²⁹, quos ordo collegi n.¹² decrevit et uti³⁰ | (21) haec omnia, q. s. s.²⁸ s.²⁹ suis diebus ut ita fiant dividantque, quod si adversus ea quid fecerint sive quid ita non fecerint, tunc qq. vel curato-|(22)res eiusdem collegi qui tunc erunt, si adversus ea quid fecerint³⁰, qq. et curatores s. s.¹ uti poenae nomine arcae n.⁷ inferant HS XX m. n. | (23) Hoc decretum ordini n. placuit in conventu pleno, quod gestum est in templo divorum in aede divi Titi V id. Mart. G. Bruttio Prae-|(24)sente A. Iunio Rufino cos.¹⁰, qq. C. Ofilio Hermete, curatorib. P. Ael. Aug. lib. Onesimo et C. Salvio Seleuco.

Romae (VI 10254 vidit Bormann). — 1) *Supra scripti*. — 2) *Cf. supra N. 5386 not. 4*. — 3) *Intellege ogram publicum*. — 4) *Supra scripto*. — 5) *Supra scriptus*. — 6) *Veneant*. — 7) *Nostrae*. — 8) *Supra scriptam*. — 9) *Condiciona quas Marcellina dixit, decretumque collegii de ea re postea factum, male contaminata videntur (Momms.)*. — 9^a) *Cf. Huelsen Roem. Mitth. 1905 p. 21*. — 10) *A. 153*. — 11) *Natali*. — 12) *Nostri*. — 13) *sportulas vocabulum errore his positum (v. 8 et 9)*. — 14) *Quinquennali perpetuo*. — 15) *Denarios*. — 16) *Immunibus*. — 17) *Singulis*. — 18) *Curatoribus*. — 19) *Placuit*. — 20) *Nostram*. — 21) *Assium*. — 22) *Sextariorum*. — 23) *Sic scriptum est etiam N. 7214 v. 8. Cf. Consent. p. 596, 26 Keil (gramm. L. VI)*. — 24) *Cf. Ovid. fast. 2, 617 seq.; C. I. L. I p. 386 ed. 1 = p. 340 ed. 2*. — 25) *Cf. VI 10248: die ... violae*. — 26) *Supra scriptis*. — 27) *Dies rostationis C. VI 10259, sed XII k. Iunias; item VI 10248*. — 28) *Supra scripta*. — 29) *Sunt*. — 30) *Haec quoque perturbata a scriptore parum perito (Momms.)*.

7214 . . . . . [Iulius] Aelianus ius scholae tetrastyli | . . . . .
 . . . . Aug., quo conveniretur a negotiantibus | . . . . . eboraris dedit.
 (Perierunt multa)

(4) [Item] placere, ut si alius quam negotiator eborarius aut citriarius [p]er | (5) [fr]audem curatorum in hoc collegium adlectus esset, uti curatores eius | (6) [cau]sa ex albo raderentur ab ordine. Debebunt utique curatores de eo | (7) [que]m adlecturi fuerint, ad quinq.¹ re[fe]rre.

(5) [Placere] item, uti k. Jan. strenuam (sic) X V² ex arca n.³ a curatoribus n.⁴ IIII sui cuiusq. | (9) [anni et m]ustacium⁵ et palma et carica et pir[a] . . . osch . . . [darentur. Item] VIII [I kal.] Febr.⁶ | (10) [natali Ha]driani Aug. sportulae darentur X V, et a curatorib. praestari pl[a]c. | (11) . . . [pan. et] vin[um et] caldam passive⁷ iis, qui ad tetrastylum epulati fuerint.

(12) [Item . . . natali I]uli Aeliani sportulae ex arca darentur X III et a cur. | (13) [pan. et vinum et caldam pas]sive praestari placuit iis qui ad tetrastylum epulati | (14) [fuerint. Item . . . . natali I]uli Flacci filii sportulae ex arca darentur X III et a curatorib. | (15) . . . [et caldam passiv]e praestari placuit iis qui ad tetrastylum epulati fuerint.

(16) [Item uti] . . . . sport. ex arc. darentur X III et pan. et vin. et cald. passive iis | (17) [qui ad tetrastylum epulati] fuerint. Item placere uti cena rec[ta]⁸ III idus Aug. die imperi⁹ | (18) [Hadriani Aug.] . . . . sport. dare[n]tur a curat. n. IIII sui cuiusq. anni. |

(19) [Item placere] . . . a X . . . omnibus annis divideretur. Item | (20) [curatores quaterni omnibus] annis fierent ex albo per ordinem. Item placere | (21) . . . . . t sui anni commoda cuncta acciperent. |

(22) . . . . . [supere]sset in arca corporis, curatores dividerent aequis | (23) [portionibus] . . . . . inferrent centesim. datis a curatorib. sing. | (24) . . . . . item placere uti adlecti . . . ne eod. anno praestarent | (25) [et pariter sumpt]us ab utrisq. erogentur . . . Item placere [uti | (26) quisquis adlectus e]sset, inferret arcae X . .

Romae rep. trans Tiberim (VI 55885 vidit Huelsen Roem. Mitth. 1890 p. 288; cf. Gradenwitz Zeitschr. der Savignystiftung f. Rechtsg. Rom. Abth. 11, 1890 p. 72 seq.).

— 1) *Quinquennales*. — 2) *Denarii quinque*. — 3) *Nostra*. — 4) *Numero*. — 5) *Cf. Cato re r. 121; Iuvenal. 6, 202*. — 6) *Cf. vit. Hadr. 1, 3*. — 7) *Cf. supra N. 3186 not. 4*. — 8) *Supplevit Hirschfeld (cf. Marquardt Privatl. p. 208. 210)*. — 9) *Cf. supra N. 318 not. 4*.

7215 ob merita | Claudiae Hedones et memori|am Ti. Claudi Himeri fili eius | cultores Herculis universi iu|rati per I. o. n. Geniumque imp. | Caesaris Nervae Traiani Aug. | Ger. ita censuerunt: | placere sibi posterisque suis, | uti quodannis in perpetuum | VI idus Febr. natale Ti. Clau|di Himeri colerent vesce|renturque in templo Her|culis; quod si ita non | fecissent, tunc eo an|no quo cessatum fuisset, | hi cultores Herculis qui | in titulo marmoreo scri|pti sunt posterique eorum | inferrent cultoribus | imaginum Caesaris n., qui | sunt in vico strament. annuos SII CC n. | Item . . . . . | mat. (*reliqua non perscripta. Supra patera, simpulum, clava Herculis; infra culter et crater*).

Prope S. Omèro in Piceno, ad ecclesiam S. Mariae a Vico, agri fortasse Asculani vel Truentini (Eph. ep. 8, 210 = Notizie degli scavi 1885 p. 167 vidit Barnabei).

Acta de tollendo collegio funeraticio.

7215^a Descriptum et recognitum factum ex libello qui propositus | erat Alb.¹ maiori ad statione² Resculi, in quo scriptum erat | id quod³ i. s.⁴ est: |

Artemidorus Apolloni, magister collegi Iovis Cerneni, et || Valerius Niconis et Offas Menofili questores collegi eius|dem, posito hoc libello publice testantur: | ex collegio⁵ s. s.⁶, ubi erant ho[m.] LIII, ex eis non plus | remisisse ad Alb., quam quot h.⁷ XVII; Iulium Iuli quoque, | commagistrum suum, ex die magisteri sui non accessisse | ad Alburnum, neq. in collegio; seque eis, qui pre|sentes fuerunt, rationem reddidisse, et si quit | eorum abuerat⁸, reddidisset sive funeribus || et cautionem suam, in qua eis caverat, recepisset; | modoque autem neque funeraticis sufficerent | neque loculum aberet⁹, neque quisquam tam magno | tempore diebus, quibus legi continetur, convenire | voluerint aut conferre funeraticia sive munera: |

seque i[d]circo per hunc libellum publice testantur, | ut, si quis defunctus fuerit, ne putet se colle|gium abere aut ab eis aliquem petito|nem funeris abiturum. ||

Propositus Alb. maiori, V idus Febr. imp. L. Aur. Vero III | et Quadrato cos.¹⁰ | Act. Alb. maiori.

Triptychum ligneum (tabellae tres lignae quae libellum efficiebant paginarum sex, quarum quattuor, secunda ad quintam, cera illitae et stilo scriptae), rep. in aurifodinis antiquis prope Verespatak, ubi vicum Alburnum Daciae fuisse ex hoc aliisque similibus triptychis apparet (III p. 924—927 cum imaginibus; vidit Zange-meister). Repetivi libelli paginas 2 et 3, quae filo fuerunt clausae (exemplum in-terius); ab iis vix differt id quod scriptum est in paginis 4 et 5 (ex. 11); nisi quod

pag. 3 addita sunt nomina testium septem. — 1) *Alburno*. — 2) *stationem*, 3) *quot ex. II.* — 4) *Infra scriptum*. — 5) *collegis ex. II.* — 6) *Supra scripto*. — 7) *Homines*. — 8) *Habuerat*, 9) *haberet*. — 10) *A. 167*.

Tabulae patronatus.

Huius generis acta municipalia habes supra N. 6105 seq.

7216 imp. Caes. M. Aurelio | [*Commodo*]¹ Antonino Aug. Pio | Felice VI, M. Petronio Septimiano cos.², | X kal. April. in templo collegi fabrum | et centonariorum³ Regiensium. | Quod referentib. P. Saenio Marcellino et C. Aufidio | Dialogo quaestoribus v. f.⁴ | Tutilium Iulianum, virum et vita et modestia et | ingenita verecundia ornatum et liberalem, | oportere collegi nostri patronum cooptari, ut | sit ceteris exemplo iudicii nostri testimonium, | q. f. p., d. e. r. i. c.⁵: |

Salubri consilio tam honesta relatione⁶ a quaestorib. | et magistris collegi nostri factam et singuli et universi sentimus, et ideo excusandam potius honesto viro | Iuliano huius tardae cogitationis nostrae necessitat. | petendumq. ab eo, libenter suscipiat collegi n.⁷ patronal.⁸ | honorem tabulamque aeream cum inscriptione huius decre[ti] in domo eius poni. Censuerunt.

Regii Lepidi rep., tabula aenea (XI 970 descripserunt Regienses complures saec. XVI/XVII). — 1) *Vocabulum periisse, rasura sine dubio, pars auctorum indicavit.* — 2) *A. 190.* — 3) *Cf. N. 7236. 7250 cet.* — 4) *Verba fecerunt (quaestores).* — 5) *Quid fieri placeret, de ea re ita censuerunt.* — 6) *Honestam relationem.* — 7) *Nostris.* — 8) *Patronalem.*

7217 Ap. Claudio Iuliano II, L. Bruttio Crispino | cos.¹ | X kal. Feb. | in schola collegi fabrum civitatis Volsiniensium, quem (*sic*) coegerunt | T. Sossius Hilarus et Caetennius Onesimus q̄q.², ibi³ idem q̄q. verba fecer.: | Quanto amore quantaque adfectione Laberius Gallus pp., v. e.⁴ erga | collium (*sic*)⁵ n.⁶ agere instituerit, beneficia eius iam dudum in nos | conlata confirmant; et ideo Anchariam Lupercam, uxorem | eius, filiam Anchari quondam Celeris b. m. v.⁷, cuius proles et | prosapia omnibus honoribus patriae n̄. sincera fide functa est, in honorem eorum et promorum eius castitatae | et iam priscae consuetudinis sanctitatae patronam | collegi n. cooptemus, statuam etiam ei aeream iuxta eundem Laberium Gallum maritum suum in schola collegi n. | ponamus, q. d. e. r. f. p., u. i. c.⁸: Recte et merito retulisse | q̄q.² n̄.⁹ ut Anchariam Lupercam, honestam matronam, sancte indolis et disciplinae, caerimonis etiam praeditis¹⁰ feminam | in honorem Laberi Galli p. p., e. v., mariti eius, patroni collegi | n̄., et in memoriam Anchari quondam Celeris, patris eius, | dignissimam patronam cooptemus, statuamque ei aeream | in schola collegi n̄. iuxta eundem Laberium Gallum maritum | suum ponamus, ut

eius erga (sic) nos pietas et nostra erga eam voluntas publica etiam visionem¹¹ conspiciatur; tabulam quoque patrocinalem in domo eius adfigi.

Volsinii rep. a. 1882 in ruderebus aedium aetatis Romanae, tabula aenea (XI 2702 vidit Bormann). — 1) A. p. Chr. 224 (cos. vocabulum collocatum in fine versus primi). — 2) Quinquennales. — 3) Q·QI·BI·I·DEM aes. — 4) Primipilaris, vir egregius. — 5) Scr. collegium. — 6) Nostrum. — 7) Bonae memoriae viri. — 8) Quid de ea re fieri placeret, universi ita censuerunt. — 9) Nostros. — 10) Scr. praeditam? — 11) Visione.

7218 (*protome Minervae galeata; Medusa*) L. Valerio Maximo et M. Acilio Glabrio¹ne cos.¹, non. Ian., | colonia Iulia Feliciae Pisauro, in schola deae | Minerve Aug. col. fabr.² collegae univer³si convenerunt. Q. u. c. v.² facta sunt: | plena obsequia amoris numeri nostri in claritatem domus | Petroni Victorini c. i.⁴ patroni nostri demonstrari gloriosum est, quippe cum | dignatio [e]ius in omnibus prona provocet, ut et Setinam Iustam c. f.⁵, coniugem eius, incomparabilis pudicitiae, plurimo numero filiorum gloriantem, de | quorum genere cum aetate eorum crescit felicitas, patronam nobis | cooptari, Petronium quoque Aufidium Victorinum iun.⁶ pari modo sicuti et maiores fratres eius cc. pp.⁷ abere nos in numero laetamur, eum quoque | cooptatum patronum prono consensu adscribi gloriae, et ex hoc gaudium nn.⁸ | amplificari; placere: pro generis claritate proque senatoria dignitatis⁹ | [*Petr*]oni Victorini c. i.⁴, cuius incomparabili amore¹⁰ et in numerum nostrum dig¹¹natione licet impares, tamen obsequio dignitati eius in omnibus parentes | nec aliquit pretermittentes prono animo et voto properamus, cum et Setinam | Iustam c. f. coniugem eius patronam set et Pe[tr]on[um] Aufidium Victorinum | iun. filium eorum, sicuti et fratres eius, patronum nn.⁸ cooptasse nos per decretum insinuamus, quod offerri eis per qq.¹² nn.⁸ set et plurimos collegas placuisse | hocque testimonium incidi in tabulam aeneam et quam primum eis offerri ut in | plenum intellegentes amorem numeri nostri perpetua gloria ornare et fo¹³vere nos dignetur¹³. | Censuer.

Pisauri rep. inter rudera aedificii Romani, tabula aenea fastigiata (XI 6335 vidit Bormann). — 1) A. 256. — 2) Collegii fabrum. — 3) Quod universorum consensu verba. — 4) Clarissimi iuvenis. — 5) Clarissimam feminam. — 6) Nomina ostendunt hunc esse oriundum ab Aufidio Victorino consule iterum a. 183 (cf. supra N. 4129 not. 3), quem Pisaurensem fuisse titulus N. 4129 demonstrat, et Aufidio Victorino consule a. 200. — 7) Clarissimos pueros. — 8) Numeri nostri. — 9) Scr. dignitate. — 10) Amori, 11) dignationi. — 12) Quinquennales. — 13) Scr. dignentur.

7219 imp. Licinio Valeriano | Aug. IIII, Licinio Gallieno Aug. III | cos.¹, idibus Martis. | Quod coeptum studi² iuvenum | cultorum³ dei Herculis maiores | retulerunt patronum cooptandum⁴: | plus speramus beneficia uberiora | pos⁵ se⁶ consequituros cuius in praeterito summa (sic) dignationem sensimus, et ide⁷o cooptamus Rutilium Viatorem pa⁸tronum cum iis qui infra s. s.⁷ Nonium Gra⁹tilianum c. v.⁸ et Egnatium Sattianum

c. v.⁸ | plerosque splendidos equites Romanos | et concuriales eiusdem Viatoris, qui nos | dignatione sua et merita provocavit. | [C]ui offerri per Num[is]ium Numisia[rum] Attic. et maiores eorum.

Beneventi rep., tabula aenea, nunc Parisiis (IX 1681 cf. Eph ep. 8, 812 vid. ectypum). — 1) A. 237. — 2) Cf. supra N. 6501 not. 2. — 3) Cf. N. 7303 cet. — 4) Omittitur hoc loco nomen eius qui honorari debuit. Ceterum passim oratio hiat et confusa est. — 5) Post (postea). — 6) Rectius nos. — 7) Scripti sunt. — 8) Clarissimum virum. — 9) Numisium Numisia[rum] Villefosse, Numerium Numerianum priores.

7220 P. Cornelio Saenclare II et Iunio Donato II¹ | cos. kal. Iulius, | Sentini cum in scola sua freques numerus coll. fabr. | Sentinatium convenissent, numerum abentibus | C. Iulio Martiale et C. Casidio Rufino qq.² et referentib. | ipsis: semper [e]t³ in praeteritum ita splendidissimum n. n.⁴ | conisum esse, ut adfectione splendoris sui in singulos | quosque condignos merentes exhibeant⁵, vel maxime | in honore adque dignitate Memmiae Victoriae quon[dam] indoles⁶ m[e]moriae femine, matris numeri nostri, | proorsus usqueaque⁷ esse provectum nomen domus | eius, ut per ordinem generis sui omnes in numerum n. | patroni in collegium nostrum appellarentur, optan[da]q[ue] erant, ut omnes universisque⁸ incolumes in | numerum nostrum viderentur, et quoniam vir splen[di]dus Coretius Fuscus patronus numeri debeat ex[emplo] pietatis parentium et matris honorificentia, | itaque si omnibus videretur tabula aeream ei offerri, q. f. p., d. e. r. i. c. c.⁹: | gloriosam esse relationem b. b. v. v.¹⁰ qq.¹¹ collegi n., | et ideo cum sit Coretius Fuscus splendide natus, ut | potius honorificentiae nostrae modum intel[legat] necessaque (sic) sit ei tabulam aeream titulis | ornatam scriptam offeri (sic) petique ab eo, hanc | oblationem nostram libenti animo suscipere dignetur, legatosque in eam rem fieri qui | qui¹² digne prosequantur Titratium Ampliatum, Orfium Veritatem, Aemilium Victorem, Bebidium Iustum, Casidium Mart[i]a[lem], Iulium Martialem, Casidium Rufinum¹³, Bebidium Ienu arivium (sic), Aetrium Romanum¹², Casidium Clementinum, Aetrium | Vernam¹⁴, Vassidentum Favorem, Casidium Iustissimum, Sa[trium] Verecundum, Statium Velocem¹³, Veturi. Celerium.

Romam adlata c. a. 1728, reperta sine dubio Sentini, est in museo Capitolino, tabula aenea (XI 5748 vidit Bormann). — 1) A. 260. — 2) Quinquennialibus. — 3) it tabula. — 4) Numerum nostrum. — 5) Oratio confusa, ut passim in hac tabula. — 6) Orationem hiat coniecit Bormann; Victoriam dici 'indolis memoriae' feminam putat Buecheler mus. Rhen. 1902 p. 326, conferens Corp. Gloss. Lat. II p. 80, 54: indolis ἐπίπονος σπονδαῖος; p. 81, 3. — 7) Usqueaque. — 8) Universique. — 9) Quid fieri placeret, de ea re ita cuncti censuerunt. — 10) Bonorum virorum. — 11) Quinquennialium. — 12) Dele alterum qui. — 13) Cf. supra N. 4215 (not. 5). — 14) Idem etiam in collegio centonariorum (N. 7221).

7221 Imp. Gallieno Aug. III et Volusiano cos.¹ | XV kal. Septem-

bres | Sentini in triclini.² domus c. c.³, numerum habentibus sequella eiusdem colleg., ibi referentibus Casidio | Severo patre n. n.⁴ et Heldio Peregrino parente: cum sit | oportuna crebris beneficiis et adfectionem amoris | [erg]a n. n.⁵ exhibentibus assistere et munificentia | [eo]rum sicut oportunitas testimonium perhiberet, | [re]munerare, igitur si cunctis videtur Coretium Fuscum, | [sp]lendidum decurione patriae n.⁶ sed et patronum trium | coll. principalium⁷ et Vesia Martinam coniugem eius | patronam, sed et Coretiu Sa[b]inum filium eorum iam prid[e]m | patronos per diplomum a numero n. cooptatos, nunc tabulam | aeream patronatus eis offerri, ut merito honore pro meritis innotescat, q. f. p., d. e. r. i. c. c.⁸: Quod in praeteritum Coreti Fusci patroni Vpsaesia⁹ Martine | patrone et Coreti Sabini filii eorum erga amore beneficia praes|tita susceperimus, nunc etiam in futurum non dissimilia, quae | nunc sentimus, perpetuo ex domum eorum processura pari adfectionem speramus atque ideo consentiri relationi b. b. v. v.¹⁰ Casidi | Severi patris n. n.⁴ et Heldi Peregrini parentis et ad remunerandam | eorum benevolentia, quo lautius adque pulchrius digne honorem | sibi oblatum suscipere dignentur, decretum et in tabula aerea | perscriptum eis, qua et a nobis profectum est legatosque | fieri placuit, qui hanc tabulam digne prosequi¹¹ | Satrius Achilles, Satrius Clemens, | Voesidenus Marcellinus, Vassidenus Verinus¹², | Casidius Severus, Aeldius Primus, Heldius Peregrinus, | Britius Maximus, Aelius Honoratus, Appolulus¹³ Hilarianus, Aetrius | Terminalis, Gavius Felicissimus, Satrius Ianuarius, Casidius Romulus, Aetrius Verna¹⁴, Satrius Ursus.

Romam adlata una cum ea quae praecedit, et ipsa sine dubio Sentini reperta, tabula aenea (XI 3749 bis descripta saec. XVII). — 1) A. 261. — 2) Triclinio. — 3) Collegii centonariorum. — 4) Numeri nostri. — 5) Numerum nostrum. — 6) Nostrae. — 7) Videntur significari collegia fabrum, centonariorum, dendrophorum (colleg. III supra N. 4367; t. Asisinas XI 5446). Cf. supra N. 6647. 6691. 6726, cel. — 8) Cf. N. 7220 not. 9. — 9) Scr. Vesiae. — 10) Cf. N. 7220 not. 10. — 11) Scr. prosequantur. — 12) Vassiden. Verus supra N. 4245. — 13) Prolnius alterum apographum; fortasse fuit Appoleius. — 14) Idem etiam inter fabros, N. 7220.

Una cum hac et ea quae praecedit videtur reperta esse tabula XI 3750.

7222 L[i]menio et Catullino | conss.¹ V idus Apr. | [I]ul. Caninio pat. | merent[is]simo. Prin[cipatus]² ob splendorem domus | tuae, pat.³ honori[fi]centis[sime], offerimus tibi cunctis tesseram pat.⁴ | fabri subdian[is]⁵, quem | libenti animo iube[mu]s⁶ | suscipi offerentes | rectores Clod. Augendus, | Cur. Innocentius, | Iun. Germanus.

Cordubae (II 2214 semel descripta saec. XVII). — 1) A. 348. — 2) Erit fortasse qui 'merentissimo principatus' iungere praetulerit (Huebn.). — 3) Patrone. — 4) Patronatus. — 5) Subaediani, cf. infra N. 7259—7262. 7678; Mommsen bull. inst. 1853 p. 30; Marucchi bull. comunale 1877 p. 257. — 6) iubens traditum.

7223 [i]mp. Caes. | [T.] Aelio Hadr. | Antonino Aug. | Pio p. p., | [c]orpus cento[nari]o[rum]¹ | indu[lgentia ei]us | [c]ollegio hominum | [centum]² *dumtaxat* | [constituito]².

Hispani (II 1467 vidit Huebner). — 1) De centonariis cf. infra ad N. 7242 seq. — 2) Supplevit Mommsen, conferens Plinium ep. ad Trai. 53, 5: tu, domine, dispice an instituendum putes collegium fabrorum dumtaxat hominum CL. Adde fr. Vat. 233.

7224 Sabinae¹ | August. | !!!!!² | magistri quinquennales | collegi fabrum tignar. lust. XXIII³: | Q. Numisius Maritimus⁴, | M. Valerius Felix, | A. Larcus Carus, | T. Flavius Onesimus, | L. Naevius L. f. Pal. Philipp[us], | Q. Hortensius Tyrannus, | Q. Lollius Herma, | in magisterio defunctus⁵.

Romae (VI 996 cf. 51220^a vidit Bormann). — 1) Sabinae nomen in litura repositum, 2) versus erasus. — 3) De principio huius numerationis nihil certi ex hoc titulo videtur statui posse, quia Sabinae nomen non est ex primitiva scriptura. (Fastos VI 10299 Huelsenus attribuit collegio fabrum tignuariorum urbano collegitque id institutum esse a. u. c. 747; sed res est incerta cf. VI 50705). De lustris collegii fabrum tignuariorum Ostiensis cf. supra N. 615 (not. 4). 1428. 3776. 6165 (not. 4). 6166. 6167, infra N. 7257. — 4) Idem VI 23107. — 5) Apparet unum ex iis quorum nomina praecedunt in huius locum fuisse suffectum, numerumque ordinarium magistrorum fuisse senarium. Ostiae collegium fabrum tignuariorum ternos magistros habuit (N. 615. 1428).

7225 imp. Caesari M. Aurelio | Antonino Aug., | imp. Caes. L. Septimi Severi Pii | Pertinacis Aug. Arabici Adiaben. | Parthici maximi p. p. filio, | coll. fabr. tignarior.

(In lotere dextro):

(In latere sinistro):

[quinquennales] ¹ :	[decuriones]:	(nomina, quibus similiter adscribitur ind. cum numero, plus triginta, in his postrema)
Servilius Zen...	.....	Aurelius s Parthenius ind. I
C. Iulius C. fil. Arn. Saturnin.	.....	C. Iul. C. f. Expeditus s ind. XLVII
Apuleius P. f. Filumenus ²	Cornelius Iul.... ³ [ind.]..	Iulius s Secundu s ind. XXIII
Monnienius Prisen s	Munatius Epictetus ind. ⁴ XX	Fonteius s Pretiosus s ind. LIII
Iulius s Chrysi o	Metellius Venianus ind. VI	scribae ⁷ :
Annaeus s Philetus ²	Lurius s Martialis ind. XIII ⁵	Valerius s Ste...
honorati	Aelius s Crescen s ind. XV	Valerius s Karicu s
Minisius s Primitivus	Caecilius s Felicissim. ind.	Pomponius s Papianus ind. Tuceius s Herme s
(sequuntur nomina quindecim)	XLIX	XXXIX ⁶ Monnienius s Tiudeni s
	(deinde post alia nomina decem)	Thoranus Honoratus ind. III ⁶ Marsenus s Castus s
		Gellius Secundinus ind. XLVI ⁶ Mustius s . . . .

Romae, incertum quo loco urbis reperta (VI 1060 = 53858 vidit Smetius). —

1) *Album est collegii fabrum tignuariorum urbani, in quo recensentur quinquennales sex, honorati (cf. N. 7252) sedecim, decuriones sexaginta, scribae sex. Ex aliis albis eiusdem collegii supersunt N. 7226 et VI 53856. — 2) Apuleius Philumenus et Annaeus Philetus sunt etiam in albo N. 7226, sed inter decuriones. — 3) Cornelius Iulianus etiam N. 7226 inter decuriones. — 4) In decuria? — 5) Lurius Martialis*

etiam VI 53856, sed cum numero LIX; videtur igitur diversus esse. — 6) Hi tres sunt etiam N. 7226 cum iisdem numeris. — 7) Scriba fabrum tignuariorum Ostiensium supra N. 6150.

Aliorum collegiorum matriculas dedi supra N. 5840. 4060. 4245. 5084. 5246. 6174. 6175. 6176; cf. N. 6122^b.

7226

decuriões¹ a cós.²

[XXX]V ³ T. Manliu s Ennianu s ⁴	VII D. Iuliu s Musaeu [s]
. . . . P. Aeliu s Persicu s	XXXIX P. Pomponiu s Papianu [s] ⁵
. . . . C. Pautin a Lamyrianu s	III C. Apuleiu s Philumenu [s] ⁶
. . . . L. Orciviu s Maritali s	III C. Thoraniu s Honoratu [s] ⁵
(et alia nomina complura)	XXII Q. Annaeu s Philetu [s] ⁶
	XLVI M. Gelliu s Secundinu [s] ⁵
	(et alia nomina complura)

Romae in foro (VI 10500 = 53857^a vidit Henzen). In alia parte eiusdem lapidis postea incisus est titulus Maxentii VI 1220 = 53857^b. — 1) Decuriones esse collegii fabrum tignuariorum apparet collata N. 7225. — 2) A consulibus decuriones dici mirum est; Mommsenus contulit praefectos fabrum a consule, et coniecit, fieri posse, ut decuriones fabrum tignuariorum creati sint a consule sive a consulibus. — 4) Numerus suppletus ex alio albo eiusdem collegii VI 53856, in quo est (a v. 12) XXXV Manlius Ennianus. — 5) Hi tres redeunt N. 7225, inter decuriones, cumque iisdem numeris. — 6) Apuleius Philumenus et Annaeus Philetus etiam N. 7225, sed inter quinquennales.

De fastis quinquennialium collegii alicuius VI 10299 vide N. 7224 not. 3.

7227 nomina collegii fabrum tig[nuariorum] . . . .

patroni:	decuriones:	
Q. Nunnii s Montanu s	A. Octaviu s Faustu s	
Q. Valeriu s Proculu s	L. Aniniu s Faustu s	(sequebantur
Q. Valeriu s Proculu s fil.	(et alia nomina tria;	alia
Fabriciu s Festu s	post spatium vacuum)	nomina
(et alia	T. Flaviu s Proculus	non
nomina	Q. Albatius Corinthus haryspex	pauca)
decem)	Q. Albatius Verna scriba	
	L. Tettius [G]lycon medicus	
	L. Tettius Apollonius medicus	
Numisi[u]s Tacitus pater col-	C. Iuliu s Italicu s	
biselliarius ¹ legi	C. Iuliu s Math o	

Sarzanæ prope Lunam (XI 1535^a vidit Bormann). Eiusdem albi videtur esse fragmentum XI 1535^b. — 1) Dec. primus, bis(elliarius) magist. coll. (fabrum) etiam in l. Moesico III 8086.

7228 D. Haterio Agrippa C. Sul. Galb. cos.¹, | Hilario vil.², mag.³, pos. consules et nomina decur.: |

a. 46 Sisenna Statilio, L. Scribon. cos. |

Hilarus, Vaccio, | Scarpus, Nervius Θ.⁴ |

a. 47 L. Pontio⁵ Flacco C. Caecilio cos. |

Tiburtinus, Philo Θ.⁶, | Capito, Solumarus. |

- a. 18 Ti. Caesar. III [G]ermanico it. cos. |
 Tigranus, Felicio, | Hermippus, Primus Θ.⁶ |
 a. 19 M. Silio⁷ L. Norbano cos. |
 Gabinus, Optatus, | Apollonius, Ca[l]o[teim[us?]]
 a. 20 M. [Valerio M. Aurelio cos.]

In lapicidinis Lunensibus (Carrariae) rep. (I ed. 2 p. 73. XI 1556 vidit Bormann). Collegium, ex cuius fastis fragmentum hoc superest, servorum fuit, fortasse lapicidarum. — 1) A. p. Chr. 22. — 2) Vilicus. — 3) Magister. — 4) Obiit (Θ hoc loco coniunctum cum ultima littera vocabuli praecedentis). — 5) Debuit esse Pomponio (cf. supra N. 5285). — 6) Cf. not. 4. — 7) Debuit esse Silano (cf. supra N. 5285).

7229 pro salute Augg. | Genio fabrum¹ | M. Aur. Timon | Aug. col. Apul.² et | mag. coll. s. s.³ pecunia sua fec. | L. d. d. d.

Apuli Daciae sine dubio rep., est Maros-Nemeli (III 1016 vidit Mommsen). — 1) Geniis collegiorum dicatos titulos habes etiam N. 6178. 7039. 7066—7068. 7035. 7458. 7265. 7264. — 2) Augustalis coloniae Apulensis. — 3) Magister collegii supra scripti.

7230 C. Iulius Severus ob honorem magisteri | coll. fabrum Silanum | pecunia sua fecit | Muciano et Fadiano¹ cos.²

Aquinci (Budae) rep. (III 5580 vidit Mommsen). — 1) Scr. Fabiano. — 2) A. 201.

7231 colleg. fabr. | P. Sextilio P. f. | Primiano | ob quaesturam | fideliter ac | liberaliter | gestam, et | Lusiae L. f. | Quintulae eius, | et P. Sextilio | Carpiano fil.

Comi (V 5304 vidit Mommsen).

7232 numini Fortunae col. fa[brum tig.?] | M. Valerius Feli[x] | honoratus collegi eius[dem], | quod meritis meis, auctorita[te] | magistror., decret. honorat. | et decurionum, commodis dup[licatis] | donum d. d.

Romae (VI 5678 descr. C. L. Visconti).

7233 coll. fabr. | dec. III¹ | M. Aurel. | Fortunatus | ob duplam | sportulam | collat. sibi².

Sarmizegetusae (in vico Olah-Brettje) (III 1494 aliquoties descripta). — 1) Collegio fabrum, decuriae tertiae (ex coll. fabr. dec. III in titulo item Sarmizegetusensi III 1451). — 2) Cf. ob honorem dupli in titulo eiusdem collegii Sarmizegetusensis supra N. 5548.

7234 (leones duo) Genio dec. | XIII coll. | fabr. | L. (?) Vir. Sa | . . . Sarmizegetusae (Varkely) rep. (III S. 7905 semel descripta).

7235 . . . .¹ | ob memoriam patris sui dec. VII² | collegi fabr. m. R.⁴ HS ∞ n. liberalitate | donavit, sub hac condicione ut | quodannis rosas ad monumentum ei | spargant et ibi epulentur dumtaxat in | idus Iulias; quod si neglexerint, tunc ad | dec. VIII³ eiusdem colleg. pertinere debet | condicione supra scripta.

Ravennae (XI 132 cf. p. 1228 saepius descripta saec. XVI). — 1) Videtur praeaccessisse in eodem lapide titulus Marianae Polycarpae, quem non repetivi. — 2) Decuriae septimae, 3) decuriam octavam. Dec. XXVIII eiusdem collegii memoratur in simili titulo XI 126. — 4) Municipii Ravennatis.

7235^a d. m. | L. Caesernio | Primitivo | IIIIv.¹ et dec. col. fab., | et Olliae Primillae | coning. eius, | leg.² ex testament. eor. | dec. III coll. fabr., | uti rosas Carnar.³ ducant, $\text{X} \text{CC}^4$, | L. Caesernius | Primitivos | parentib.

Untergamling prope Emonam (Laibach) (III 5895 vidit Mommsen). — 1) Scr. IIIIv. (IIIIv. retinet Premierstein Festschr. zu O. Hirschfelds 60. Geburtstage p. 244; cf. N. 7258). — 2) Legatis. — 3) Carnariis (kalendas Iunias, deae Carnae sacras, significari putat Mommsen). — 4) Denariis ducentis.

7236 [Au]r. Quintianus dec. coll. fab. et | [ce]nt., qui vixit ann. p. m.¹ LI men. V d. X | [viv]us sibi posuit et Aur. Ianuarie | [co]niugi suae; cot si quis aeam arcam | [po]st mortem eorum aperire vo|[lu]erit, in[fer]et[ur] decuriae meae $\text{X} \text{XXV}$.

Salonis (III 2107 cf. 8589 quatter ut videtur descripta). — 1) Plus minus.

7237 T. Flavio T. lib. Hilarioni decur. coll. fabr. ex lustro XV, nungento¹ ad subfrag.² lustro XVI, mag. quinq. coll. fabr. tignarior. lustro XVII³, honorat. ex lustro XIX, censor bis ad mag. creando[s]⁴ lust. XIX et XX, iudex inter elect. XII ab ordine lust. XXII, Claudia Ti. f. Prisca viro optimo et Flavia T. f. Priscilla patri optimo.

Romae, reperta Ostiae potius quam (ut narrabatur) in agro Tusculano (XIV 2630 semel descripta saec. XV exeunte, quod apographum servavit Iucundus). — 1) Intellege unum ex nongentis qui dicebantur cf. Plin. h. n. 33, 2, 34: nongenti vocabantur ex omnibus selecti ad custodiendas suffragiorum cistas in comitiis (quem locum attulit Mommsen). — 2) Suffragia (cf. not. 4). — 3) Cf. N. 7224 not. 3. — 4) creando traditur.

7238 L. Cincius L. f. Suc. Martialis Vvir¹, | possessor huius monumenti ex testamento L. Mamili | Felicis, decuriae X² collegium³ fabrum tignuariorum parietem dextrum | introitus ollas XXXII donavit eis qui infra scripti sunt, singulis singulas: |

P. Sulpicio Felici decur., | L. Cincio L. f. Pal. Martiali f.⁴, | (*sequuntur alia nomina viginti*).

Reliquas ollas X, qui in hac decuria allecti erint, singulas do lego. | Reliquum omnem ius meum quod est in hoc monumento Amatae Euniae uxori meae et L. Cincio L. f. Pal. | Martiali et M. Amatio Crescenti do possidereque eos inbeo.

Romae (VI 9405 aliquoties descripta saec. XVII). — 1) Quinquevir (cis Tiberim, ut putat Huelsen C. I. L. VI p. 3469). Cf. Premierstein in 'Festschr. zu O. Hirschfelds 60. Geburtstage' p. 238. — 2) Decimae. De decuriis collegii fabrum tignuariorum Ostiensis cf. supra N. 1428. 6465. — 3) Scr. collegii. — 4) Filio (scilicet donatoris). Nota tribus diversas patris et filii.

Decurio conlegi fabrum ferrarium (Romae) est supra N. 4945.

7239 M. Allius | Apollonius | faber tignuarius, | mag. in fam., praef., dec.¹, | vix. an. LX.

Romae (VI 9409 vidit Dellefsen). — 1) Magister in familia, praefectus, decurio (Hirschfeld Gall. Stud. III p. 13 not. 1). Alius praefectus fabrum tignuarius supra N. 7188.

7240 d. m. | C. Valeri Socratis | m.¹ quinquennalis | collegi fabrorum | tignuarius lustrum XXVII.

Roma ut videtur Florentiam adlata (VI 9406 vidit Henzen). — 1) Magistri.

7241 loc. sep. | sodalicium | fabr. tig. | in fr. p. . . , | in ag. p. XX. Prope Forum Sempronii rep. (XI 6153 bis descripta).

7242 M. Octavius M. l. | Attalus, centonar. | a turre Mamilia¹. || M. Octavius M. [l. | Marcio, | mag. conleg. centon. || P. Veturius P. l. | Minio; | Calpurnia O. et | Octavi l. Salvia.

Romae rep. non multum a Laterano, tres tituli in uno lapide iuxta positi (VI 35837 descr. Gatti Bull. comunale Rom. 1888 p. 398). — 1) Cf. Fest. p. 178 s. v. October equus; Paulus p. 151.

7243 L. Octavius L. l. Secundus | maior, mag. quinq. | conl. cent. lustrum XI et | decurio, | vixit ann. LV; | L. Octavius Primigenius, vixit ann. LVIII; | L. Octavius Secundus vixit ann. , | fratres, viatores¹ coll. centonarium.

Romae ad viam Salariam in columbario rep. (VI 7861 servavit Dominicus Giorgi auctor accuratus). — 1) Cf. N. 7530 not. 1.

7244 collegio | centonarium | !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! | cum basi marmorea et ceriolarib. | duobus aereis habentibus effigiem Cupidinis tenentis calathos | L. Sextilius Seleucus decurio d. d., | hoc amplius ark. rei p. collegii s. s.¹ | donum dedit $\overline{\text{X}} \text{V}^2$, ut ex usuris | centesimis³ eius quantitatis, | quae efficit annuos $\overline{\text{X}} \text{DC}$, die | VIII kal. Octobr., natali divi | Augusti, erogentur ex ark.

Romae (VI 9254 viderunt Henzen et Bormann). — 1) Arcae rei publicae collegii supra scripti. — 2) Scr. $\overline{\text{X}} \text{V}$ (denariorum quinque milia). — 3) Sc. menstruis.

7245 . . . [V]ales e[t] . . s Adauc[tus | m]agistri col. vet[e]r[anoru] centonarioru i. s. p.¹

Carnunti rep. (III 4496^a cf. 11097 viderunt Mommsen et Kubitschek). — 1) Impensis suis posuerunt.

7246 Ti. Claudius | Ti. Claudi | Epaphroditian. | vet. leg. VII Cl. p. f. | fil. Astylus | dolabrar. col. fab.¹ | vivos fecit sibi et | Iuliae Dionysiadi | coniugi | bene de se mer. (in latere intuenti sinistro mulier stolata cum corona, in latere dextro iuvenis palliatus d. centonem fortasse teneus, s. dolabram).

Prope Aquileiam rep., est Venetiis (V 908 vidit Mommsen). — 1) Dolabrarum collegii fabrum. De dolabris Dig. 4, 45, 3, 3; Hirschfeld Gall. Studien III p. 10 not. 1. Cf. item ad N. 7252.

7247 d. m. | Iul. Herculanus | dec. scol. fab. iimag.¹, | vix. ann. LXXX, Iul. Viv[enia] coniux, Iul. | Marcianus fil. im[mag. scol. fab., vix. | ann. XXVII, Aur. Iulius mil. chor. I sag. im[mag., vix. ann. XXX, Iul. | Marcellinus fil., | vexil. scol. fab.², vix. | ann. XXV, Iul. Ma[rcia] fil., vix. | ann. XIII, Iul. Er[aclia] fil., vix. ann. VIII, Iul. | Marcelina nep., | vix. ann. III, Vive[nia] mater se viva f.

Prope Drobetam (Turn-Severin) rep. (III 8018 vidit Domaszewski). — 1) Item imagini[fer] (Dom.). — 2) Vex. [co]l[.]l. fabro[r.] etiam in t. Sarmizegetusensi III 7900, vexillarius (sic perscr.) collegi fabrum in t. Salonitano III 8837.

7248 d. m. | T. Sillio T. lib. | Prisco | mag. colleg. | fabr. II et q. II¹, | mag. et q. sodal.² | fullonum³, | Claudiae Filib.⁴ | uxori eius, matri⁵ | sodalic. fullon., | T. Sillius Karus et | Ti. Claudius Philippus, mag. et | q. colleg. fabr., | fili parentib. | piissimis.

Falerione in Piceno (IX 5450 vidit Mommen). — 1) Quaestori iterum. — 2) Sodalicii. — 3) Corpora fullonum etiam supra N. 5127. 5562. — 4) Philippae? — 5) Aliae matres collegiorum supra N. 4061. 6724. 7220; III 1207. IX 2687.

7249 dis manibus | L. Trebio Fido quinquennali | collegi | perpetuo fabrum soliarium | baxiarium¹ > III² qui consistunt³ | in scola sub theatro Aug.⁴ Pompeian. | et immuni Romae regionibus XIII, | sibi et | Trebiae Ammiae uxori et | libertis libertabus | posterisque eorum omnibus. | Taberna cum aedificio et cisterna | monumento custodia cedit | lege publica, uti liceat itum aditum ambit. | haustum aquae ligna sumere.

Romae (VI 9404 vidit Henzen). — 1) Baxaeae calceamentorum genus, de quo Marquardt Privatleben der Römer (ed. 2) p. 594 not. 44; cf. Plaut. Menaechm. 591; Apul. met. 2, 28, Florid. 1, 9; Tertull. de pall. 4, de idol. 8; Isidor. or. 19, 34, 6. 13: — 2) Centuriarum trium. — 3) Cf. N. 1798. 5062. 7021 cet. — 4) Nota theatrum Pompeianum appellari Augusti.

7250 . . . | et dis cum Iove | C. Atilius C. f. Ouf. | Tertulli[n]us | pon[tif.] et c[ur]at. | arc.¹ coll. fabr. et cent. m. M.² ann. | LXX³ et allect.⁴ eidem | coll. et centurio > VII⁵, | cum Atilia C. f. Veneria | coniug. v. s. aram | cum aedicula.

Caponagi (non procul a Monza et Mediolano), iam Mediolani (V 5738 Mommsen vidit vetypum). — 1) Curator arcae. Curator arcae Titianae eiusdem collegii supra N. 6730. — 2) Municipii Mediolanensis. — 3) Significatur annus septuagesimus collegii fabrum et centonariorum Mediolanensis, similiter V 5578. 5612, fortasse etiam supra N. 6730 (not. 4). — 4) Allectus. — 5) Centuria septimae. De centuriis duodecim collegii illius cf. supra N. 6730 (not. 7); Mommsen C. I. L. V p. 635. De alio collegio Mediolanensi centuriarum duodecim cf. supra N. 6731 (not. 2). De centuriis Augustalium Puteolanorum supra N. 6350.

7251 Lucili | Domestici | Valeriani | option.¹ cent. III | [e]x coll. fabr. et | cent., qui vixit annis XXVIII dies | VIII hor. III, | Lucilius Domesticus | [p]ater filio incompara[bili]. | [P]ater mihi fecit quod | [e]go patri debui.

Casate, iam Monzae (V 3701 vidit Mommsen). In lateribus carmina, quae non repetivi (Buecheler 103). — 1) Optiones collegiorum raro inveniuntur; cf. N. 1634. 1635. 1708.

7252 L. Apicio | Bruttidio | Sotericho | Vvir. urb.¹, | quaestori | anni primi, | cur.² praesidi, | et Albuciae | Sex. fil. | Exoratae eius, | centuria centonar. | dolabrar. scarar[i]or.³ | L. d. d. c.⁴

Clivii prope Arcisate in territorio olim Comensi (V 3446 semel descripta saec. XVI). — 1) Alii seviri urbani N. 7233. Alibi non inveniuntur. Cf. Mommsen C. I. L. V p. 365. — 2) Curiae (Momms.). — 3) Cf. O. Hirschfeld Gallische Studien III p. 40 (act. min. acad. Vindob. 1884). — 4) Locus datus decreto collegii.

7253 T. Tadius | T. f. Ouf. | Catianus | Vvir urb.¹, | q. collegi | centonarior. | anni quo curia | dedicata est, | sibi et Tadii | Cassiano et | Secundo fil. | Vvir. urb.¹ et | Terentiae Valerianae | uxori. L. d. d. c.; | et in tutel. | ded. HS ∞.

Clivii prope Arcisate in territorio olim Comensi (V 3447 semel descripta saec. XVI). — 1) Cf. N. 7252. — Magister coll. centonariorum III S. 10335.

7254 Cl. Pompeius | Faustus¹ dec. | col. Aq., aedil., | Ilviral., praef. | coll. fabr. item|que patronus, | duxit coll. s. s. | in ambulati|vis V kal. Aug. | !!!!!!!

Aquinci (Alt-Ofen) rep. (III 3458 vidit Mommsen). Initio in exemplo antiquissimo adhaerent verba I. o. m. pro salute, quae videntur separanda esse, certe hodie non extant in hoc lapide. — 1) Idem posuit titulum Aquincensem III 40475.

7255 M. Aurel. | Chrestus | ob hono|rem patro|nat. coll. | fabr. col. | Apul. ad ex|truction. | aetomae | ded. HS n. VI.

7255^a pro salute Augg. [m.] | L. Sept. Severi Pii Pert. et M. | Aur. Antonini imp. L.¹ P. Sept. Getae Caes.², coll. centona|rrior. scholam cum aetoma | pecunia sua fecit, dedicante | L. Pomp. Liberale cos. Dac. III³.

Prope Apulum Daciae (III 4212. 4174 hanc Vindobonae vidit Mommsen). — 1) Videtur scribendum et. — 2) Getae nomen erasum. — 3) Consulare Daciae trium.

7256 ex s. c. | schola Aug. colleg. fabror. | tignuar. impendis ipsorum ab in|choato extracta, solo dato ab T. Fu|rio Primigenio, qui et dedic.¹ eius HS X n̄. ded., | ex cuius summ. redit. omnib. annis XII k. August. | die natalis sui epulentur.

Tolentini (IX 5568 vidit Mommsen). — 1) Dedicatione.

7257 Fabriciae | Centoniae | Arethusae uxori | optimae et Chresime | filiae carissim. | Fabricius Centonius | collegiorum¹ lib. | Cresimus (sic).

Brixiae (V 4422 vidit Mommsen). — 1) Scil. fabrum et centonariorum, unde ipsius et uxoris nomina. A fabris tignuariis manumissi Tignuarii, cf. VI 27414.

7257^a [d.] m. s. | [Col]legio Fa|bricio¹ Cl|audia Roga|tina marito p[fo] fecit, | vixit annis LV.

Lambaesi (VIII 3545 vidit Wilmanns). — 1) Libertus fuit collegii fabrum (fortasse transmarini, deficientebus in Africa collegiis fabrum), unde traxit nomen.

7258 d. m. | Venuleia | Pelagia | hic adq.¹, | fil. matr. piiss. || M. Naevius M. f. | Gal. Restitutus | mil. coh. X pr. h. aq.¹, | qui reliq. testam. coll. | fabr. naval. Pis.² stationi | vetustiss. et piiss. **HS IIII** | n., ex cuius reditu pa|rental. et rosar.³ quot|ann. at sepulchrum | suum celebrant. Quot | si factum ab eis non | esset, tunc ea ipsa con|dicione fabr. tig. Pis.⁴ | accept.⁵ pro poena a | fabr. nav. **HS IIII** n. ipsi | celebrare debebunt.

Pisis (XI 1456 descr. saec. XVI Petrus Victorius). — 1) Hic adquiescit. — 2) Collegio fabrum navalium Pisanorum. Corpus fabrum navalium Ostiensium habes supra N. 6137. 6172. — 3) Rosaria. — 4) Fabri lignarii Pisani. — 5) Acceptis.

7259 Sex. Fadio P[ap.] | Secundo Mu[sae] | omnibus ho[norib.] | in colonia N[arbo]nens[is] fu|cto, [flam.] | primo [Aug. templi] | novi¹ Narbo[nē], | fabri subaedia[ni]² | Narbonenses | patrono ob merita | eius. | L. d. d. d. (In latere sinistro) exemplum epistulae | Sex. Fádi Pap. Secundi Músae | in verba infra scribta. |

[Fádi]us Secundus collégió fabrum Narbónésium salútem. | Plúrimis et adsiduis ergá mé meritis vestris referre grátiam | [quam]quam difficile est, quó tamen amóri vestró grátissimum sciam | [fore]³ modó largítionis, inter liberós et clárissimum nepótem Iúcundum⁴ | [seste]rtia sedecem (sic) millia nummum V k. Maias primás die nátáli meó | [ar]cae vestrae inferam eaque dié úsúrás tóttius anní computátás | [ass]e octónó⁵ pernumérábo. Quo vel grátius sit múnusculum meum | [porro] a pictáte vestrá peto, ut úsúrás eius summae eá die | [hones]tissimó habitú inter praesentés et epulantés in perpetuum | [divi]dátis, neque ea summa in ullum alium usum convertatur, | [cum ei] há[c] epistulá caveam et deinceps tabulis meis cauturus | [sim, ut] sí condicio [supra scripta?] mutáta vel omissa fuerit, | [ea pecunia ad . . . pe]rtineat vel sí in petendá pecunia | [ii diff]erant, ad fiscum maximí principis. |

[Hanc vo]lúntátem meam, sí modo probáveritis, et vestram | [adsen]sionem utí aerae tabulae inscalptam⁶ ante aedem | . . . propónátis et in basi statuae quam mihi posuistis | [latere de]xtró scribátis, impensissime peto, | [quo cer]tior futúrae observatiónis in désiderió meó probátio sit. |

[Deinde?] manú Fádií Secundi subnotátum erat: | [acta i]ta(?) e mandáto. Scribí kalendis Octóbribus Orfitó et | [Priscó] c[os].⁷ Epistulam pró perfectó instrúmentó retinébitis. | [Val]ére vós cupio, domini optimi et karissimí mihi. |

[Huius liber]alitatís in perpetuum cónservandae et | [celebr]andae gratiá fabri subaediáni² Narbónésés | [exemplum cu]m tabulá aereá conlátum ante aedem loco | [celeberr]imó pónendum cónsuerunt.

Narbone (XII 4593 p. 846 vidit Hirschfeld). — 1) Sic supplevit Allmer revue épigr. 4, 457, templum novum post incendium, quo Antonino Pio imperante oppidum deletum est (cf. C. I. L. XII p. 524), exstructum esse probabiliter coniciens. Cf. praeterea supra N. 6964. — 2) sub aed- lapis. Cf. supra N. 7222 not. 3. — 3) Supplevit Mommsen revue épigr. 4, 492. — 4) Adstantibus filiis et nepote. — 5) Intellego: assibus octonis (menstruis, pro denariis centum). Cf. Billeter Gesch. des Zinsfusses p. 198. — 6) Cf. Huelsen Phil. 56, 1897 p. 391 not. — 7) A. 149.

7260 [B]ultiae Hortensiae | Surdiniae Antoniae | [Post]umae flam. perp., | [curi]ae(?) universae et | [cen]onari(?) et subaedian. | [ob a]tsiduam et frequen[t. | in] universos cives suos | liberalitatem. | L. d. d. d.
Zaghuan agri Tunetani (VIII 10525 cf. 12424 ad exemplum Tissotii).

7261 d. m. | Felici ex | corporae | subaedia[norum]¹, | item ex corporae per[severan[ti]um] | . . .
Romae (VI 35873 vidit Muenzer). — 1) Similiter VI 9559.

7262 d. m. | Suro | numulario | amici | subaediani | f. c. r.¹
Antii (X 6699 vidi). — 1) Fecerunt.

7263 Genio¹ splendidissimi corporis fabrorum tign. | [it]emque artificum tectorum², Claudius Myron e[t] | . . entes . . . . erga memoriam Clau[di] . . .

Lugduni (XIII 4754 vidit Hirschfeld; quae in parte aversa lapidis scripta sunt de custodia sepulcri ut videtur, omisi). — 1) Cf. N. 7229. — 2) Artifices tectores cum fabris tignuariis communem locum sepulturae habuisse suspicatur Allmer.

7264 Genio et | honori | utriclariór.¹ | Aurel. | Eutyche[s] | et Ant. | Pelagius im[munes d. s. d., et | [Au]rel. Marinus. L. d. d. v.²

Viennae (XII 1815 vidit Hirschfeld). — 1) Collegia utriculariorum habuimus iam N. 5748. 6983. 6986. 7050. 7054. 7055. — 2) Utriculariorum(?).

7265 Herculi Aug. | L. Sentius Bantius, | M. Baeb[us] R]usticus | M. Octaviu[s] Ono]mastus, Vivi[ri] | ex summis hon[ora]riis quas colle[gi]o | nautarum¹ debuerant, ad[ie]ctis | HS ∞ ∞ CC, posuerunt.

Mantuae (Pais n. 669 vidi). Ad Arilicam (cf. supra N. 6744) pertinere coniecit editor. — 1) Collegia nautarum etiam supra N. 4615^d. 6986. 7028 cel. 7447.

7266 Ti. Claudio Esquil. Severo | decuriali lictori, patrono | corporis piscatorum et | urinator.¹, q. q. III eiusdem corporis, | ob merita eius, | quod hic primus statuas duas, una (sic) | Antonini Aug. domini n., aliam Inl. | Augustae dominae nostr., s. p. p.² | una cum Claudio Pontiano filio | suo eq. Rom., et hoc amplius eidem | corpori donaverit HS X mil. n., | ut ex usuris eorum quodannis | natali suo XVII k. Febr. | sportulae viritim dividantur, | praesertim cum navigatio scalpharum diligentia eius acquisita | et confirmata sit, ex decreto | ordinis corporis piscatorum | et urinatorum totius alv. Tiber., | quibus ex s. c. coire licet³, s. p. p.² (In latere) dedic. XVI k. Sept. Nummio Albio et Fulvio Aemiliano

cos.⁴, | praesentibus | Iuventio Corneliano et | Iulio Felicissimo | patronis, | quinquennialib. | Claudio Quintiano et | Plutio Aquilino, | curatorib. | Aelio Augustale et | Antonio Vitale et | Claudio Crispo.

Romae (VI 1872 aliquoties descripta saec. XVI). — 1) Ad idem corpus pertinent VI 29700. 29702, fortasse etiam 1080, item ut videtur 29701; corpus urinatorum etiam in t. Ostiensi supra N. 6169. — 2) Sua pecunia posuit. — 3) Similis permissus memoratur supra N. 335. 1164. 3399. 4966. 6172. 7190. C. I. L. VI 29691. X 1643. 1647. 5198. XIV 10 (?). 168. 256. Cf. Waltzing corporations professionnelles I p. 123. — 4) A. 206.

7267 d. m. C. Turius C. f. Lollianus. Quitquit¹ ex corpore mensorum machinariorum² funeratici nomine sequetur, reliquum penes r. p. s. s.³ remanere volo, ex cuius usuris peto a vobis, college, uti suscipere dignemini, ut diebus sol[ut]emnibus sacrificium mi[h]i faciatis, id est III id. Mart. die natalis mei usque ad X XXV, parentalis X XHS flos rosa X V; si facta non fuerint, tunc fisco sta[t]ionis annonae duplum funeraticium dare debebitis.

Romae (VI 9626 semel descripta circa a. 1500). — 1) Apparet haec desumpta esse ex epistula Lolliani (cf. N. 7259). — 2) Cf. N. 7268. — 3) Rem publicam supra scriptam (sc. rem publicam corporis mensorum machinariorum).

7268 Q. Iulio Q. f. Pal. | Herculiano Tauro | honorato immuni, | mesores machinari frumenti publi[ci]¹ in solacium | Q. Iuli Tauri patris | eius, qq. | perpetui, ob merita | ipsius.

Romae rep., est Parmae (VI 33883 vidit Bormann). — 1) Idem corpus possit titulum supra N. 5399. De variis corporibus Ostiensibus mensorum frumentariorum cf. supra ad N. 6153.

7269 [imp. Caesari | divi Hadriani f.] div. | Traiani Parthici n[ep.]. | divi Nervae pronep. | T. Aelio Hadriano | Antonino Aug. Pio | pont. max., trib. potest. VII¹, | imp. II, cos. III, p. p., | corpus | pistorum². (In latere dextro) praef.³ | L. Valeri Proculi⁴ (supra modius spicis repletus). (In latere sinistro) curantibus | M. Caerellio Zmaragdo, | L. Salvio Epicteto quinq. II, | quaestoribus | C. Pupio Firmino⁵ II, L. Calpurnio Maximo (supra laps molaris).

Romae (VI 1002 vidit Smeltius). — 1) A. 144. — 2) Corpora vel collegia pistorum etiam N. 1242. 3816. 6163. 6176^a. — 3) Praefectura (sc. annonae). — 4) Cf. supra N. 1541 (not. 3). — 5) Idem Vestae possit titulum supra N. 3313.

7270 imp. Caes. divi Hadriani f., | divi Traiani Parthici nepoti, | divi Nervae pronepoti, | T. Aelio Hadriano Antonino | Aug.¹ pont. max., trib. pot. VIII², | imp. II, cos. III, p. p., | scaphari qui Romulae³ | negotiantur, | d. s. p. d. d.

Hispani (II 1168 vidit Huebner). Gemellus est titulus M. Aurelii Caesaris, supra N. 353. — 1) Pio omissum est errore quadratarum. — 2) A. 146. — 3) I. e. Hispani. Scapharii Hispanenses etiam N. 1405. De corporibus Ostiensibus ad navigationem pertinentibus cf. supra N. 6140. 6146 (not. 11). 6163 (not. 2). 6171. 6175—6176. 7277.

7271 L. Cornelius L. f. Sulla pro cos.¹ | de pecunia quam conlegia² | in commune conlatam³.

Deli in basi statuæ (III 7255 misit Homolle). — 1) A. u. c. 667. Cf. supra N. 869^a cum not. — 2) Collegia mercatorum Deli consistentium etiam supra N. 863. 866. 3206. — 3) Sc. obtulerunt (Sullae).

7272 C. Iulio C. f. Caesar.¹ | pro cos., olearei².

Deli ante portam horrei cuiusdam (III S. 4302^b descr. Jouguet bull. corr. hellén. 1899 p. 75). — 1) Pater Caesaris dictatoris, cf. supra N. 47 not. — 2) Olearii etiam supra N. 6146, mercatores olearii N. 1342.

Titulos quos negotiatores posuerunt magistratibus habes supra N. 865. 867. 868. 891. 892.

7273 L. Calpurnio L. f.¹ C. Calpurnio L. f.
Capitolino !!!!!!!

mercatores qui Alexandr. Asiai Syriai negotiantu[r].

Puteolis, iam Neapoli (X 4797 vidit Mommsen). — 1) Fortasse idem X 4613.

7274 . . . . . | . . . . . nul . . . . . | Cn. Minati. C. [L.], | P. Pomponi. M. l. | magistris | conlegi | mercatorum | coeraverunt | . . . . .
. . . . . | . . Calpurnio | cos.¹

Capuae rep. (I 365. X 3775 semel descripta saec. XVIII). — 1) A. u. c. 642? 643? Ad antiquiores consules Calpurnios (a. 621) vel ad recentiores (inde ab a. 687) referre vetat cum sermonis proprietas tum titulorum una repertorum (cf. ad N. 3561. 3754. 6502) similitudo (Momms.).

7275 incola[e] opificesq. dedere, | magis[t.] coirave[re]¹, | Q. Popilius C. l., | L. Pupius L. l., | C. Manneius Q. l.

Senae Gallicae (XI 6211 semel descripta saec. XV). — 1) Cf. N. 3083. 3127. 3206. 3340. 3682 cet.

7276 collegio Liberi patris et Mercuri | negotiantium¹ cellarum vina[r]iarum novae et Arrunti|anae Caesaris n̄., Cinnamus, imp. Nervae Caesaris | Traiani Aug. Germ. servos ver|na dispensator, ob immunitat,² | d. d. Cura agentibus ann. prio.³ | Ti. Claudio Zosimo et Sex. Caelio | Agathemero, Licinio Sura II Serviano II cos.⁴

Romae rep. in alveo Tiberis (VI 8826 cf. p. 3463 vidit Henzen). — 1) Collegium negotiantium fori vinarii (Ostiae) supra N. 6168. — 2) Scilicet ob immunitatem concessam ei a collegis. Cf. N. 7264 cet. — 3) Anno priore? — 4) A. 102.

7277 L. Scribonio Ianuario | negotianti vinario, | item naviculario cur. corporis maris Hadriatici¹, | L. Scribonius Festivus | frater et | M. Manlius Callicarpus | socer fecerunt, | et lib. libertab. Scriboni posterisque eorum.

Romae (VI 9682 vidit Henzen). — 1) Idem corpus supra N. 6146.

7278 d. m. | P. Clodius Athenio | negotians salsarius¹, | qq. corporis negotiantium | Malacitanorum¹, et | Scantia Successa coniunxs eius, | vivi fecerunt sibi et liberis suis et | libertis libertabusque suis posterisque eorum. | In fronte p. XIII, in agro p. XII.

Romae (VI 9677 cf. p. 3477 aliquoties descripta saec. XVI ineunte). — 1) Cf. Strabo 3 p. 456: Μάλακα . . . ταρχείας ἔχει μεγάλας.

7279 d. m. | M. Senni Metili [T]reve|ri, negotiatori | corporis splendidi|dissimi Cisalpino|rum et Transalpino|rum¹, eiusdem cor|poris praef., fabro tignuario Lug., et Senniae | Iullae coniugi eius dul|cissimae vivae, paren|tibus merentissimis | filii heredes f. c. | et sub ascia dedic.

Lugduni (XIII 2029 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. infra N. 7527.

7280 Laribus Augusti[s] | collegium struc[torum].

Romae ad montem Palatinum, Caelium montem versus, rep. (VI 444 aliquoties descripta saec. XVI).

7281 Concordiae | collegi | brattiariorum¹ | inauratorum | Q. Hordionius | Primigenius, | Q. Hordionius | Pannychus | s. p. d. d.

Romae (VI 95 vidit Henzen). — 1) Cf. infra inter titulos opificum et artificum (N. 7688).

7282 conlegei secto[rum]¹ | serrarium².

Romae (I 4108. VI 9888 servavit Sirmondus). — 1) Cf. supra N. 3547. — 2) Cf. Corp. Gloss. Lat. II p. 360, 62: λιθοπρόστης serrarius lapidarius.

7283 [A. F]ourius A. l. | [Se]leucus mag. quin. | [c]onlegei aurificum. || Fouria A. l. | Crematium.

Romae (VI 9202 vidit Smetius).

7284 . . . . | . . . anus ad . . . | duumvir | conlegi anulari¹ | locum sepulchr. m., | in fronte pedes XXV, | in agro pedes XXV, | de sua pecunia | conlegio anulario¹ | dedit.

Romae (VI 9144 solus descr. Pighius). — 1) Fortasse intellegendum collegium anulariorum (δακτυλιουργῶν; cf. inter titulos opificum, N. 7657).

7285 M. Caelius Alexander ta|bulam marmoream d. d. | stationi serrariorum¹ | Augustorum².

Italicae rep., est Hispali (II 4134 vidit Huebner). — 1) Serrarii videntur memorari in titulo eiusdem loci II 4132. Cf. N. 7282. — 2) Serrarii Augustorum Italicenses lapideinas imperatorum fuisse indicant (Huebner).

7286 Vitulus argentarius | caelator, ann. XXIII, | hic situs est, | cura conlegi fabri. argentar. | et conlegi Caesariensium crescent.¹ | Terra ti[b]i levis sit.

Caesareae in Mauretania (VIII S. 21406 vidi ectypum). — 1) Intellegi ad-crescentes, sive filios collegiatorum iure hereditario ad collegia patrum pertinentes, putat Mommsen.

7287 d. m. s. | Ti. Claudio Sabino | sodales aerari | a pulvinar.¹
b. m. f., | vix. annis XXV | mens. VI diebus III.

Romae, nunc Neapoli (VI 9156 vidit Mommsen). — 1) *Cuius generis pulvinar significetur (an imperatorium Circi maximi, cf. infra N. 7500; Suet. Aug. 43, Claud. 4?), item qui fuerint sodales aerari, obscurum (cf. Waltzing corporations professionnelles IV p. 6).*

7288 d. m. | Antistiae | J. I. Delphidis | tesserae lignar.¹ | sodalici | marmorarior.

Taurinis, deinde Reani (V 7044 vidit Promis). — 1) *Tesserariae lignariae (sic videtur intellegere Momms. l. c. p. 1200).*

7288^a d. m. s. | L. Arrius | Secundus | vix. ann. XVII, marmorari | convivae¹ fecer.

Cataniae (X 7059 vidit Mommsen). — 1) *Cf. N. 7540. 7544.*

7289 salvo Aug. | felices cal|carienses.

7289^a Iulius Pappario et Alfius Maxi|mus sodalibus calcaresibus | d. d. ex voto.

Romae (VI 9225. 9224 cf. p. 5469 vidit Huelsen).

7290 d. m. | Haec loca sunt | lanariorum | carminator.¹ | sodalici, | quae faciunt | in agro p. C, | ad viam p. LV.

Brixelli rep., est Mutinae (XI 4034 vidit Bormann). — 1) *Cf. Plin. h. n. 11, 77. 19, 18; Blümner Technologie der Gewerbe bei Griech. u. Römern I p. 107.*

7290^a Accepto Chiae | servo | lanari pectinar. | sodales posuere.

Brixiae (V 4501 vidit Mommsen). — *Ephesi fuit συνεργασία τῶν λαναρίων (Herm. 7, 1873 p. 31).*

7291 d. m. | C. Corn|eli Seve|ri | impensa | collegi | Mercuri | vestiari|or., vix. | an. XI.

Volubili in Mauretania Tingitana (VIII S. 21848 Villesfosse vidit ectypum).

7292 d. m. | Aurelio Iovino ex | collegio sacca|rriorum¹, qui vixit | annis XLV, Aure|lia Primilla vir|ginio infelicissimi|moi (sic) | fecit.

Žrnovnica prope Salonas rep. (III S. 14642 Hirschfeld vidit ectypum). *Similis titulus III S. 14643.* — 1) *Cf. N. 6178 (not. 2). De collegiis τῶν σακκοφόρων cf. Ziebarth griech. Vereinswesen p. 102.*

7293 T. Mettuo Poti|to vix. a. XVIII, | coll. mul. et | asinar.¹

Potentiae in Lucania (X 145 vidit Kaibel). — 1) *Collegium mulionum et asinariorum. Colleg. mulion. in t. Carthaginensi Revue arch. 1898 II p. 156 n. 43 (posito cursori Caesaris servo).*

7294 loc. sep. don. | C. Valgius Fuscus con|legio iumentarior. | portae Gallicae | posterisque eor. omnium | et uxoribus concubinisque.

Foro Sempronii (XI 6156 vidit Bormann).

Collegium iumentariorum huic cippo dedit est in titulo vici Martis Tuder-tium XI 4749; in tutel(ann) HS CCCC ded. coll(egio) iument. in t. Brixiano V 4294 (= Orell. 1585).

7295 . . Metilio | . . f. Ouf. | [M]essori | [c]ollegium | [i]umentario[r.] | portae | [Ve]rcellinae | [e]t Ioviae, | [b.] m. | [Lo]c. dat. | ab | [p]ossessoribu[s] | vi]ci Bardoma[g.]¹.

Mediolani (V 5872 vidit Mommsen). — 1) Cf. N. 6375.

7296 d. m. | Ti. Cl. Zosimus et Plautia Zosime | vivi sibi fecerunt suisque | libertis libertabusque posterisque eorum, | ne de nomine exiat nostrorum | aria maceria cincta circum monumentum | cum omne iure suo quam fecerunt; | quod siqui ultimus ex nomine nostrorum | posterorumque eorum alienare voluerit, | damnas esto collegio iumentariorum qui est | in cisiariis¹ Tiburtinis Herculis² HS L m. n. | Viximus annos ut puto sine cuiusquam fraudem. | Ab hoc monumento dolus malus abesto. | Ti. Cl. Andreas consumavit. | In fr. p. XXVI, in ag. p. XXXVI.

Prope Romam rep. ad viam Tiburtinam (VI 9485 bis descripta). — 1) Cisiariis supra N. 3683. 5382. 5384; cf. etiam N. 6146 (not. 14). — 2) Qui consistebant Tibure ad templum Herculis (N. 3414 seq.).

7297 [dis m]anibu[s] | Ti. Cl]audi Aug. lib. | [Ac]rati Claudia | . . . conl. carissimo, | [e] conlegio scabillariorum | decuria VI¹.

Romae rep. in Esquilis (VI 33194 ed. Gatti Notizie degli scavi 1888 p. 186). — 1) Cf. supra N. 5274 (not. 2).

7298 Cominiae | L. fil. | Vipsaniae | Dignitati | c. f., | collegium | capulatorum¹ | sacerdotum | Dianae.

Allifis (IX 2336 vidit Mommsen). — 1) Collegia caplatorum habuimus supra N. 4909. 5784. 6244. Cf. Eph. ep. 8, 391. Schola quaestorum et caplatorum fuit in urbis Romae regione tertia (Notit. urb.).

7299 C. Pomponius Zoticus collegio | Apollinario d. d.

Cumis rep., iam Petroburgi, litteris punctis indicatis, in ventre vasis aerei olearii (X 3684. XI 3080 viderunt Henzen et G. Wilmanns).

7299^a L. Spedius | Rhodinus | sodalibus suis | Martialibus.

Interpromii in Paelignis (IX 3065 bis ut videtur descripta).

7300 d. m. | Haevelpisti | Beneaccipioni¹ | collegius Dia|nes.² de domu publica.

Prope Volsinios (Bolsena) rep. (XI 2720 vidit Bormann). — 1) Videtur signum esse Euelpisti (Borm.). — 2) Dianesium.

7300^a d. m. | L. Terentio | Fido | et Noviciae | contuber|nali eius, | collegius con|pitalicius (*pecten, acus, speculum*).

Prope Faesulas rep., est Florentiae (XI 1550 vidit Bormann).

7300^b d. m. | Ianuario L. Iuli Frontonis, | Helius actor et Legas ser. | filio pientissimo fecerunt, | itemque collegius agellanus | bene merenti.

In Aequiculis ad S. Ippolito rep. (IX 4129 vidit Dressel).

7301 d. m. | Arac[y]ntho | Petron[i] Prisc[i] tril. lati clavi servo, | collegia | Herculis | et Dianae | fecerunt.

Goettweig in Norico (III 5657 cf. 41798 p. 2286 descr. Ladek).

7302 dis manibus | iuenes a fano | Iovis | sibi et suis.

Agiani Nitiobrigum (Agen), cf. N. 3418 (XIII 913 vidit Hirschfeld).

7302^a iuventuti | Artanorum | posuit collegium.

Calvatone inter Mantuam et Cremonam (cf. supra N. 364), est Mediolani (V 4058 vidit Mommsen).

7303 Fabius Demetrius et Caecilius | Philon aedem cum sigillo | Apollinis iuuenibus Oecianis¹ | d. d. d. d.

Romae (VI 26; vidit Dressel). — 1) Oeciani legerat Brunn.

7303^a d. m. s. | L. Annaeo Palaestriceo | IIIIIvir., | thiasus iuventutis | fec.

Naronae (Viddi) (III 4828 p. 4494 viderunt Mommsen et Hirschfeld).

7304 p[ro] s[al]ute collegi | Iuventutis¹ et Ulp. Marce|lini et Ael. M[a]rcelli | praef. et Maximi et Ursi | patres², Gell. Marcelli|nus et P. Ant. Tertius | et Ael. Valerius qq. | coll. ss. ex voto posuerunt | . . . ino Marcell. Valeriu[s] (*in latere vir scipionem et volumen, in altero latere viri duo alter baculum alter scipionem tenentes*).

Poetovione rep. (III 4045 p. 4746 viderunt Mommsen et Hirschfeld). — 1) Cf. supra N. 7083. 7084. — 2) Patrum.

7305 Genio | Aug. sacr. | iuventutis | Manliensium | gentiles qui | consistunt | in Manlia, in hoc | donum dedit | Campanius Acutus | HS n. C. (*In latere mulier galeata, in altero latere mulier sacrificans*).

S. Veit prope rudera Viruni, iam Klagenfurt (III 4779 vidit Mommsen).

7306 iuenes Fificulani¹ Herculis | cultores: Sex. Aiadius Agatheme., | iuventuti test. reliquit a. pl. m. IVC.², | C. Lollius Aper, C. Lollius Montanus, Restitutus Lolli, | (*sequuntur vel sequebantur alia nomina complura tam liberorum quam servorum, in his*) . . . [Sat]urninus pagi | [prae]fectus Leiti f.

Paganicae prope Aquilam ut videtur rep., pars est Aquilae in museo (IX 3578 partem vidit Mommsen, recognovit Dressel). — 1) A pago quodam Fificulano videntur nomen habuisse. — 2) Agri plus minus iugera C (Momms.).

7307 P. Aelio Pamph[ilo] | Calpurnia Pam|phile patri | merentissimo | posuit, | ad quod opus | collign.¹ iuvenu[m] | Nemesiorum² | impendium dedi[t].

Vintii (Vence) in ora Alpium maritimarum (XII 22 vidit Mommsen). — 1) Collegium. Cf. infra N. 7316 (collig. piet. fuit in t. Foroivuliensi XII 286 p. 808). — 2) Cave cogites cum quibusdam de civitate nescio qua Nemesiorum (Hirschf.).

De collegiis iuuenum cf. supra N. 6212. 6215. 6257. 6265. 6264. 6287. 6457 (cum not. 1). 6546. 6555 (cum not. 1). 6589. 6590. 6631—6636. 6745. 7190 (cum not. 1).

7308 Alliae M. [f.] | Candidae, | curante | Licinia C. f. | Macedon|ica matre, | collegium | Anense¹ mai.² | clientes et | liberti [pat|r]o-nae pos.

Alhambra, non procul ab Anae (Guadiana) fluvii capite (II 5229; Fita bol. de la Acad. de la Hist. 42, 1905 p. 284). — 1) Ab Ana fl. nomen derivatum esse putat Fita. — 2) Maius.

7308^a V. V. B.¹ s.² | M. Ulp. At|talus | collector³ | cognatio|nis⁴ ex p. m.⁵

Salonis (III S. 8676 vidit Hirschfeld). — 1) Explicatio incerta. De Viribus valentibus bonis cogitavit Hirschfeld. — 2) Sacrum. — 3) Quaglatorem collegii habuimus N. 5026. — 4) Cf. supra N. 4405. — 5) Pecunia multaticia? (Hirschf.).

7309 L. Aconio | Agathopo | IIIIIvir., | convictor. | Concordiae. *Naronae (Viddi) (III 1825 vidit Mommsen).*

7309^a in h. d. d. | deo Marti | et Victoriae | contubernium¹ Marti cul|litorum² posu|erunt, v. s. | l. l. m.

Augustae Vindelicum (III 5790 vidit Mommsen). — 1) Cf. supra N. 5286. 6542 not. 6. — 2) Martis cultorum XI 1530.

7310 deo Mag. | conservat. | loci uius (*sic*) | pro salute | sua et suo-rum | et numero co|nvivi, Aureli| Valerianus | et Terentia|nus v. l. l. s.

Salonis rep. a. 1896 (III S. 14242 Hirschfeld vidit ectypum).

7311 Iulius Martianus | sibi vivo posuit et | coniugi obsequentis-simae suae | Aeliae Cassiae. | Si qui vero post mortem | nostram eandem arcam | aperire voluerit, inferet | convibio¹ veteranorum² sive | Marten-sium³ X C⁴.

Ravennae vel potius Salonis (XI 156. III S. 14250¹ semel descripta saec. XV). — 1) Cf. N. 7288^a, 7310. — 2) De collegiis veteranorum cf. supra N. 6328 not. 1. — 3) De Martensibus cf. supra N. 6502—6504 (not. 5). — 4) Denarios centum.

7311^a honori C. M|ari Fortina|ti patrono (*sic*) | triclini Elve|niani n. a. r.¹ (*ab altera parte*) Rufine ha|ruspex, di t|e servant cu|m tuis².

Neapoli (X 1895 vidit Mommsen). — 1) Quid significetur his litteris, incertum (extrema aut R fuit aut B). — 2) Versus est senarius (Buecheler n. 27).

7312 d. m. s. | P. Gavio | Maximo | sodali, | comesto|res¹ (*ascia*) p.² *Manaforti in Marsis (IX 5815 vidit Mommsen). — 1) Colleg[ium] comesto-[rum] posuit titulum eiusdem regionis IX 5695. — 3) Posuerunt.*

7312^a loc. sep. | convictor. | qui una epulo | vesci solent. | In fr. p. . .¹ in agr. | p. . .¹

Fani (XI 6244 vidit Bormann). — 1) Numeri non sunt expleti.

7313 locus¹ sive is ager | est, qui est via Appia inter | miliarium secundum et III, | euntibus ab Roma e parte dexteriori, | in agro Cur-tiano Talarchiano in | praedis Iuliaes Monimes et sociorum, | locus² in quo aedificata est schola sub por.³ | consecrata Silvano et collegio eius sodalic.⁴, | mancipio acceperunt immunes et curator | et plops universa

collegi eius de Iulia Monime | et sociis eius sestertio nummo uno donationis | causa tutore C. Memio Orione Iuliaes Monimes, | et ad eum locum itum actum aditum ambitum | sa[c]rificia facere vesci epulari ita lic[e]at | quandiu is collegius steterit. Quodsi aliter | factum fuerit, quod ad collegium pertinet | [Si]lvani, is locus sacratus restituetur | . . . . . iri(?) sine ulla controversia haec | . . . . . [s]tip[ula]ti⁵ sunt.

Romae rep. ad viam Appiam (VI 40251 vidit Henzen). — 1) *Scr. locum, 2) dele locus (Momms.).* — 3) *Porticu.* — 4) *Sodalicii. Cf. N. 3541.* — 5) *Haec suppleta ex lectione Marinii.*

7314 C. Iulius Heliodephorus Cyrinus patronus sodalicii dii Silvani pollentis voto posuit, qui cum ipse in fabri|cam prior intulerit ss. ∞ ∞ m. n.¹, cum iis qui templum a solo instruxerunt dedicaveruntque a patron. clybim.² | Decuria Principal.: | Corinthus, | Felicissimus (*et alia nomina plus duodetriginta*). || Decuria . . . . : | Balerianus, | Diogenes (*et alia nomina plus duodetriginta*). || Decuria Thymelici (*et alia nomina plus triginta*). || (*A sinistra*) immunes: | Silbinus sen., | Silbinus iun. | (*et alia nomina minime quattuor*) (*a dextra*) biatores³: | Sapardacius, | Filadelfus, | Felicissimus, | . . . .

Romae, iam Urbini (VI 647 vidit Bormann). — 1) *Sestertium duo milia nummum (m. abundat).* — 2) *Non intellegitur.* — 3) *Cf. N. 7350 not. 1.*

Sodalicium Silvani et Larum, eiusque decuriae quattuor, supra N. 3541 (= 1699).

7315 Herculi sacrum | Sextus Aufidius Threp[t]us, | M. Octavius Carpus, | cur. | collegi Herculis salutaris¹ | chortis primae² sagario|rum³, d. d. s. d.⁴

Romae (VI 559 cf. 5074 integram descr. Winghius saec. XVI exeunte, partem secundam praeterea nescio quis saec. XVII). — 1) *Cf. N. 5445.* — 2) *Intellegitur prima ex tribus cohortibus horreorum Galbianorum, cf. N. 1621. 5445.* — 3) *Sagarius de horreis Galbianis VI 55906 (infra N. 7584).* — 4) *Donum de suo dant.*

7316 num. Aug.¹ | deo Merc. | sign. posu|erunt cul|tores colligni² eius|dem dei, cur. | Ing. Rufo, | v. s. l. m.

7316^a deo Mercu|rio Iul. Cres|cens sigill. | collign.³ cult. | eius d. s. d., | v. s. l. m.

Birrens in Caledonia (cf. supra N. 2555) rep., sunt Edinburg (VII 1070. 1069 vidit Huebner). — 1) *Cf. N. 4558 (not. 1).* — 2) *Cf. N. 7507.*

7317 imp. Nervae | Caesari Aug. III cos.¹ | Ti. Claudius | Felix et P. Lollius | Paris allectores², | cultores Silvani, | idem immun.

Romae, iam Arimini (VI 950 vidit Bormann). — 1) *A. 97.* — 2) *Allectores collegii habuimus iam N. 4560.*

7317^a d. m. | Iulio Sever|ino patrono cultoru|m Dianesi|um bene-merenti fec|erunt Ante|stius Victorinus | et Agathemer. | et Asclepiodotus. *Frascati (XIV 2653 aliquoties descripta saec. XVIII).*

7318 M. Anto|nius Crescens | locum mille p.¹ d. | amicitiae | Hercu-
lani|orum | Herviani²|. . . .

7318^a amicitiae | Herculis | Neriani², | in fr. p. C.

Venafrī (X 4850. 4851 vidit Mommsen). — 1) Pedum. — 2) Vix videtur dubitari posse quin altero uno loco erratum sit.

7319 L. Aebutio | Martiali | colleg. | Herculani|orum | p.

Montenero d'Omo prope Iuvanum Frentanorum (IX 2964 descr. Caraba).

7320 v. f.¹ | cultores Herculis | somnialis decuria Ī, | dis manibus |
sibi et posterisque suis, | ii qui infra scripti sunt: | Q. Caecilius Q. [f.]
Gal. Luceianus, | Q. Caecilius Amandus Aug., | T. Fabius Seppianus (*se-*
quantur nomina circiter duodeviginti).

Pisis, iam Florentiae (XI 4449 vidit Bormann). — 1) Vivi fecerunt.

7321 sodalicio cultor. | Hercul. L. Domitius | Secundio ob hon. |
patroc. s. H.¹ dedit.

Veleiae rep., est Parmae (XI 4459 vidit Bormann). — 1) Ob honorem patrociniī sodaliciī Herculis.

7322 cultores Hercu|llis | Fabraterni veteres, | cur. C. Vettio Clemente
p.¹ | Loc. d. ab C. Titio Decimo p.¹

Ceccani, ubi fuit Fabrateria vetus, cf. supra N. 6287 (X 5647 viderunt Zangemeister alique). — 1) Patrono (Momms.).

7323 C. Ennius C. I. | Faustillus | sevir Aug., | patronus collegi |
cultorum Hercul. | Gagillani¹ | v. f.

Aeserniae (IX 2679 fortasse semel tantum descripta). — 1) Cf. N. 3444 not. 1.

7324 loca | sepulture (*sic*) | cultorum | Herculis | Victoris | in
fundo | Domitiano, | in fr. p. CXX, | in agr. p. LV, | M. M. Animisii |
Priscus, | Priscianus | donaverunt.

Aquini (X 5386 vidit Mommsen). Ex hoc aliisque nonnullis titulis confictus est titulus Orell. 2599 = XI 510*.

7325 loc. | cultorum | Herculis resp.¹ | sub quadriga, | in f. p. XXX, |
in agr. p. XXV. | Huic loco | Q. Octavius Commun., | T. Fundilius Quar-
tio | in fr. p. XIII, in agro p. XXV | donaverunt.

Reate (IX 4675 aliquoties descripta saec. XV. XVI). — 1) Respicientis (Momms.). Cultores Herculis etiam supra N. 6630. 7215.

7326 d. m. s. | cultoribus | Saturni, | in agr. p. . . , | in fr. p. . .

Capriatae agri Venafrani (X 4854 fortasse semel tantum descripta saec. XVII).

Collegia cultorum deorum habuimus praeterea N. 5082. 5185 not. 1. 5440. 5517. 5626. 5466, 2. 6242. 6245. 6253. 6344. 6630 cet.; cf. praeterea N. 4360. 5084 cet.

7327 d. m. | Tutiliae | Laudicae | cultrices | collegi | Fulginiae¹.

Fulginiis (XI 5225 vidit Bormann). — 1) *Fulginia* (pro *Fulginiis*) etiam alibi reperitur (C. I. L. XI p. 754 not. 2).

Consuplicatrices supra N. 6273.

7328 L. Pinariorum | Optatorum | cultorum. | Larum | Sex. Antonii | Mansueti et | L. Valerii Rufini.

Albae Helvorum (Aps) (XII 2677 vidit Allmer).

7329 collegio | cultorum. | statuarum. | et clipeorum. | L. Abulli Dextrii¹. | Loc. dat. | ab Trebellia Q. f. | Tertulla. | In agr. p. XXVI, | in fr. p. XV.

Aeserniae (IX 2654 vidit Mommsen). — 1) *Idem supra N. 5560*¹.

7330 d. m. | C. Aullii | Amarantorum f. | Amarantus | pater | nomine culto.¹ | Geni | Brittii Cordi.

Prope Introdacqua, regione Sulmonensi (IX 6520 descr. de Nino). — 1) *Cultorum*.

7331 d. m. s. | Gavolentium¹ | Cypridiorum ex | coll. Larum | Marcellini².

Prope Saepinum (IX 2484 vidit Dressel). — 1) *Scr. lav., ut est IX 2452*. — 2) *Coll. Larum in domo Iulian. supra N. 5997. De decurionibus similis alicuius collegii vide supra N. 5606*.

7332 deis manibus | M. Fulvii M. l. | Leiti | aram pecunia sua | decuriones domus (sic) | patroni eius¹.

Maghani in Sabinis (IX 4794 vidit Stevenson). — 1) *Patronus hic videtur fuisse M. Fulvius Gillo cos. a. 76, qui in eadem regione deis Penatibus familiaribus posuit titulum supra N. 5596; cf. etiam N. 5875 not. 3*.

7333 d. m. | Hermerotii | arcario, v. a. XXXIV, | collegium | quod est in domu | Sergiae Paullinae¹ | fecerunt, Agathemer. et | Chreste, Arescon | fratri piissimo b. m.

7334 d. m. | L. Sergio | Trophimo | patri piissimo, | Sergia | Eutychia fil. | ex collegio | familiae | Serg. Paulinae | fecit.

Romae (VI 9148. 10265 illam vidit Henzen, hanc de Rossi). — 1) *Sergia Paullina, dives femina sine dubia, filia puto vel soror L. Sergii Paulli consulis iterum a. 168 (Borghesi opp. 8, 506). Idem collegium est etiam VI 9149. 10260—10262*.

7335 d. m. | Eutychia[e col]le[g]ium in . . . | et minor[um]¹ . . . [qui] sunt in [n] domo | Serg[iae] L. f. Paul[inae] . . .

Romae (VI 10264 vidit Henzen). — 1) *De collegio maiorum et minorum cogitavit primum editor Amadutius*.

7336 collegio | salutari¹ | Fortunae | reducis, | Hermes | Cosmi villici | vicarius | d. d.

Romae in alveo Tiberis rep. (VI 10251 vidit Henzen). — 1) *Cf. ad N. 7339*.

7337 d. m. | M. Iul. Serano | in itinere urb. | defuncto et | sepulto, Coelia | Romula | mater filio | piissimo | et collegium | salutare | f. c.

Condeixa a nova prope Conimbrigam (II 379 aliquoties descripta saec. XVI).

7338 dis man[ibus sacrum] | Theseo et Sy[ro] . . . | ex collegio salu[tari] | familiae Valer[ianae].

Puteolis rep. (X 1588 semel descripta).

7339 d. m. | Crescenti | Sili Italici¹, | collegium | salutarem (*sic*) |

.....

Prope Monte Porzio agri Tusculani rep. (XIV 2653 vidit de Rossi). — 1) Videtur esse filius poetae consulis a. 68 (Plin. ep. 5, 7, 2).

Collegium salutare Dianae et Antinoi habes supra N. 7212 (pag. 1 v. 7), collegium salutare Aesculapii et Salutis N. 5840; [collegium sa]lutare [f]amilia[e] tabellarior. Caesaris n. est in t. Narbonensi XII 4449. Cf. Traugott Schiess die roem. Collegia funeraticia (Münch. 1888) p. 18.

7340 sociorum | !!!!!!!! | in fronte p. X, | in agro p. X.

Romae (VI 40424 cf. p. 3505 vidit Henzen).

7341 Cn. Cinna Magno | L. Valerio Voleso | cos.¹, | a. d. XIII k. Apriles, | ad monumentum sociorum | in conventu habendo², curatore | C. Petronio C. f. Fal. Varia³, actum est | et ita decreverunt. Locum L. Sempronii | C. I. Hilari et ollas V dari adsignari | C. Petronio C. f. Pal. Variae curatori | ob eius officium industriam erga socios | eius monumenti, et sociumq. eum adsciver.

Romae, iam Neapoli (VI 10294 vidit Mommsen). — 1) A. p. Chr. 5. — 2) Expectaveris conventu habito. — 3) Idem ut videtur supra N. 2014.

7342 Q. Supicio (*sic*) | Camerino C. Poppaeo Sabino cos.¹ | curatoribus hisque² | L. Munio Gnomone Q. Volumnio Amphione. | Qui recte socii monumenti sunt: | C. Curtius Theotimus, | L. Marcius Philomusus, | M. Remmius Iucundus, | Sestia Rufa, | (*et alia nomina tam virorum quam mulierum viginti et unum, in his decimo loco*) C. Petronius Varia³.

Romae ad viam Salariam rep. (VI 34004 vidit Gatti). — 1) A. p. Chr. 9. — 2) Hisce. — 3) Cf. N. 7341.

7343 dis | manibus | collegio | Agrippia[no].

Romae (VI 40255 cf. p. 3505 vidit Huelsen).

7344 d. m. | sepulcrum cum solo | et ollariis Anni Phylle[tis] et collegi Phylle[tianorum]¹, in fronte pe[des XXXX], in agro | pedes XXXX, et itum | et ambitum sui iuris | habet.

Romae (VI 40259 vidit de Rossi). — 1) Cf. de Rossi Comm. Momms. p. 740. Titulum collegii Pelagiorum dabimus infra inter reliquos sepulcrales.

7345 d. m. | Epityme|to Aug. l. | ex colleg. | sanctuar.¹ | posuer.

Veronae in museo, ex urbe ut videtur allata (VI 9036 vidit Mommsen). —

1) *Sanctuarii? (De sanctuario principis, quod memorat Sic. Flaccus p. 154. 155 Grom. ed. Lachm., monuit Maffei mus. Ver. p. 92.)*

7346 Rutilia Prepusa¹ hunc collegium | constituit con L. Cerbario Bono¹ | coniugi suo, lib[er]tis² libertabusque | posterisque eorum.

Romae (VI 40416 vidit Bruzza). — 1) Idem homines VI 40417. 44681.

7347 Hic Eutactus conlegium primus | constituit¹ et ex pecunia publica | hoc monumentum aedificavit. Item | ex decreto decurionum et plebis cultor | monumenti primus . . .

Tibure (XIV 3659 vidi). — 1) Cf. N. 7346. 7348. Initiales collegii alicuius habuimus supra N. 5084.

7348 d. m. s. T. Flavio | Aug. lib. Trophimo constitu|tori collegi numinis dominorum | quod est sup (*sic*) templo divi Claudii, | qui vixit annis LXXXVII. v. v. v.¹ | aliquando securus sum.

Veronae, Roma ut videtur eo adlata (VI 40251^a vidit Mommsen). — 1) Litterae obscurae (vixi vitam veratam? Momms.).

7349 d. m. | Flavi | Aug. lib. Myrtili | Ianuarii | scribae | collegi | magni¹.

*Romae, nunc Urbini (VI 40252 vidit Bormann). — 1) Alius scriba collegi magni est VI 40253. De collegio magno domus imperatoriae cf. supra N. 4505 (not. 3). 4534. 4752. 5543. 7120; VI 33840. Adde fistulam plumbeam XV 7252: amplissimi collegi mani (*sic*).*

7350 d. m. | Ti. Claudio | Onesimo | viatori¹ | collegi magni, | Cl. Zmyrna coniux.

Romae (VI 40254 viderunt Smetius aliiq[ue]). — 1) Viatores collegiorum etiam N. 7212. 7243. 7344. VI 5179. IX 6154 (?).

7351 Lixus Lucil.¹, cur. iter., | q.² solus, sine suffragis ex | omnium sententia eodem | anno decur. ordine (*sic*)³ adscitus | et cur. in k. Ian. design., | maceriem alt. p. V adiecit.

Romae (VI 40333 vidit Henzen). — 1) Lucilianus. — 2) Curator iterum, quaestor. — 3) Decurionum ordini. Cf. N. 7353.

Inscriptiones similes dabimus infra inter sepulcrales.

7352

2.

I.
C. Iulio | Glyceroti¹ |
Felicitis Scapilani² f. |
dec. II³, q. II.

Ti. Claudio Aug. l. Felici | Scapulano d. III⁴,
q. III, quinquennali, immuni | triplicario, bene-
merenti, ex consensu decuriae univers. | hono-
ris causa zothecam publice dederunt. | Atimetus
l. sua pecunia adornavit.

Romae, pars postea Florentiae (VI 40302 saepius descripta saec. XVI. XVII). — 1) Videtur hic manumissus esse a C. Caesare Caligula. — 2) Idem ut videtur Felix Ti. Caesaris Scaplian. VI 9061. — 3) Decurioni bis, 4) decurioni ter. Decuriones in his collegiis non perpetui, cf. Schiess die roem. Collegia funeraticia p. 65.

7353 Anchialus cub.¹, aed., q.² ter, in aed.³ decurio adlectus ex consensu decurionum et familiae voluntate.

Romae (VI 9288 semel descripta saec. XV exeunte). — 1) Cubicularius. — 2) Quaestor. — 3) Aeditate.

7354 v.¹ Quartio | textor, IIIvir², | quaestor, trib.³ || Hilara minor Midaes, min|istra, simitur⁴ cum Mida | sita est in eadem olla. Quartio | gratiam rettulit merentei | Hilarae, quod viva rogavit. | Sepulta est a. d. VI k. Apriles | Ti. Claudio Ner. P. Quinctil. Var. cos.⁵ | Mida cubicularius IIIvir hic situs | est. Hilara minor viva rog|lavit, ut ossa sua in olla Midaes | coicerentur, cum mort. esset.

Roma Florentian translata (VI 9290 vidit Henzen). — 1) Fivus. — 2) Triumvir, scilicet collegii servorum, fuit etiam is ad quem pertinet titulus eodem loco extans (in eodem ut videtur sepulcro repertus) VI 9291. Praeterea triumviri collegiorum ignoti. — 3) Tribuni in collegiis servorum maxime sepulchralibus etiam alibi reperiuntur: VI 4012. 40311. 40318. 40366. Tribuni et tribunicii collegii magni, N. 4534. 4752 (not. 4). 7120. Tribunus fabrum navalium N. 6172. Cf. Schiess die roem. Colleg. funeraticia p. 62. — 4) Simul. Cf. Ritschl opp. 4, 249. — 5) A. u. c. 741.

7355 C. Iulius Aug. I. | Narc[issus] a specularis¹, decu[r.] . .² | sac[er]dos, in a[rc]am publicam o[b] | cert[amina]³ c[on]tulit IIS X̄ et cenati- cum dedit scerdótibus et honó[ra]tis et decurió[n]ib. duplum, item | [ob de]dicatió[n]. imáginis sua[e cenati]cu[m] duplum dédit. Huic sacer[dotales] decurió[n]es decréverunt | uti lú[lia Egl]oge cóntúbernális | eius [in numer]o decurionum | recit[aretur]. (*His respondet in latere positus titulus Iuliae Eglodes, sed mutilus.*)

Romae, iam Urbini (VI 9044 vidit Bormann). Ex simil vel potius gemello titulo videtur superesse VI 40348. — 1) Cf. supra N. 1778. 1779. — 2) Ad quod collegium hic titulus pertinuerit, non apparet. — 3) Supplevit Mommsen.

7356 Petronia Pelagia p[ro]l[ep]s¹ mensam marmoream rutundam p.² decurionibus et plebei de suo donum dedit.

Romae in museo Vaticano, in margine mensae marmoreae (VI 10353 vidit Henzen). — 1) pieps errore quadratarum. Similiter plebis vocabulum nominibus feminarum adscriptum est in titulis pertinentibus ad monumentum servorum et libertorum Liviae VI 4259. 4260. 4261. — 2) p. non intellegitur.

7357 numini domus Aug. | sacrum, | decuriones in hac | curia¹ qui conveniunt (*sic*) | aram et ariam (*sic*) | silic. s. p.² straverunt. | Dedicatum nonis Ianu[ar]is imperat. | Caesare Augusto³ | Germanico [X]IIII, | Q. Minicio Ru[fo] cos.⁴, | curam agentib. Ti. Claudio | Ianuario et Ti. Claudio Excelente | immunibus [p]er[pe]tuis a magisterio.

Romae, nunc in insula maiore Balearium (VI 511 vidit Huebner). — 1) Cf. supra N. 3062 (item 7255?). — 2) Sua pecunia. — 3) Augusti (scilicet Domitiani) vocabulum et numerus consulatus erasa. — 4) A. 88.

7358 Q. Marcio Barea T. Rustio Nummio Gallo cos.¹ | M. Iulius Thalamus dec. II, q. I[I]², | Hospes Ti. Caesaris Aug. Liciniánus dec. II, q. [II] | aram marmoream huic decuriae in sua | quaestura de suo d. d., | idem dedicáru[n]t (*patera*). (*Paullo infra*) sacrum. (*In tribus reliquis lateribus*) Genio dec. | sacrum (*poculum; culter; urceus*).

Romae, iam Neapoli (VI 244 cf. p. 500¹ vidit Mommsen). — 1) Consules fuerunt sub Tiberio, sed anno incerto; cf. Prosopogr. Imp. Rom. sub Q. Marcio Barea. — 2) Decurio iterum, quaestor iterum. Decuriones similium collegiorum habes praeterea infra N. 7448. 7466 7865. 7867. 7873 cet., quaestores N. 7870 cet.

7359 Stratonice Anthi gemmar¹ | aram Genio huius decuriae d. d. *Romae (VI 245 vidit Henzen). — 1) Sc. uxor.*

7360 Stabilia Ammia hic | sepulta est, quouis sepult.¹ | curam egerunt conleg. | commorient.², Cerdo ins[ul.]³ | vir eius, Bathyllus atriens[is], | Musaeus ost.⁴, Eros ins.³, Philocal[us] | unctor.

7360^a Philologus | cellarius | ex conlegio | commorientes.

Romae rep. in monumento Statiliorum prope portam Praenestinam, de quo monumento cf. infra N. 7407 seq. (VI 6215. 6216 vidit Henzen). — 1) Sepulturae. — 2) Apparet collegium a libertis servisque Statiliorum constitutum commorientium nomen sibi indidisse. (Ad idem collegium videntur spectare N. 7408^a. 7450.) Cf. Plut. Ant. 71: αὐτοὶ δὲ (Antonius et Cleopatra) τὴν μὲν τῶν ἀμιμητοβίων ἐκείνην σύνοδον κατέλυσαν, ἐτέραν δὲ συνέταξαν . . . ἣν συναποθανομένων ἐκάλουν; commorientes havete in t. urbano VI 10444. Adde de vocabulo Terent. prolog. Adolph. 6. 7; Gell. 3. 3, 9. — 3) Insularius. — 4) Ostiarius.

7361^a Philomuso fulloni | colleg. castresem¹, | curatoribus | Daphno sumptuario et | Hedylalo á manú.

7361^b [Ca]llistioni cellar. | conleg. castriense¹, | Daphno sump., Hedylalo | a manu, curatorib.

Romae, haec certe rep. ad viam Appiam, fortasse in sepulcro Volusiorum (cf. ad N. 7405), unde etiam altera potest ablata esse in urbem (VI 7281^a. 7281 hinc vidit Dellefsen). — 1) Castreense (origo nominis incerta; cf. Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 1068 not. 2).

7362 d. m. | . . aquinio (*sic*) | . . . iavio¹ h. in|noc.², Marteses³ | possuerunt me[r.]. | q. v. a. XXXVI . . (*a sinistra*) discens | Augusta|ni studiis⁴ | amore r[e]pletus (*a dextra laterculus vacuus relictus*).

7362^a d. m. | Hispaniae Pomponiae, | q. v. an. XXVII m. X d. XV, | coniugi incomparabili, Pon|tius Priscus maritus b. m. f. (*In parte summa lapidis*) pietas Martensum (*sic*)⁵.

Beneventi (IX 1487. 1951 p. 671 illam vidit Mommsen, hanc Dressel). — 1) . . . iavio vel . . . tavio, non . . . lavio. — 2) Homini innocentissimo. — 3) De Martensibus Beneventanis cf. supra N. 6502 seq. — 4) Cf. N. 6501 not. 2. — 5) Apparet collegium Martensium suorum funerandorum curam egisse (Momms.).

7363 d. m. s. | Q. Cossu|tius Sene|ca vivit | an. XXIII, | Duddasi¹ | contuber|nales ob | meritu, | h. s. e.

Siccae Veneriae (el Kef) (VIII S. 4589⁵ bis vel ter descripta). — 1) *Simile collegii nomen VIII 41549 (= Buecheler 572): Decasi, valete.*

7364 Ziminthi.¹ | T. Caedio T. f. Cam. | Atilio Crescenti | eq. p.², patr. col.³ et | primario viro, q.⁴, Ilvir. et | Ilvir. qq., patr. Vivir. August. | itemq. coll. fabr., cent., navic., | dendr., vicim.⁵, iuvenum foren|sium, item studior.⁶ Apollin|nar. et Gunthar.⁷, cives amici | et amatores⁸ eius, quorum nomina inscripta sunt, ob | eximiam benignamq. erga | omnes cives suos adfectio|nem sinceramque et inconpa|rabilem innocentiam eius, | patrono dignissimo. | Cuius dedicatione sing. **IS** n. XXXX | adiecto pane et vino cum epul. dedit. | L. d. d. d. (*in latere*) Uttedius Amand. (*et alia nomina novem*).

Pisauri (XI 6362 vidit Bormann). — 1) *Agnomen ut videtur Caedii Atilii Crescentis.* — 2) *Equo publico.* — 3) *Coloniae.* — 4) *Quaestori.* — 5) *Vicimagistrorum.* *Alius patronus collegiorum fabr. cent. dendr. navic. et vici mag. colon. Pisaur. XI 6378.* — 6) *Cf. N. 6501.* — 7) *Vocabulum obscurum; in t. Fanestri aetatis labentis XI 6222 est cenationem ad Guntham . . aedificabit, quod contulit Bormann.* — 8) *Cf. N. 6253 not. 1.*

7365 Romuli. | M. Iulio Ulpio M. f. | Velina Cleopatro pa|trono civit. et collegi | centonar. item amatoru|m Romuliorum, patri M. M. | Claudiorum Ulpiorum Cle|opatri et Sabini eeqq. Rr., | viro optimo, ob merita et | innocentie eius honoris | gratia, amatores, qui ad r|oburandum consensum ama|torum suorum donavit eis | SS X m. n. et ob dedicatione sin|gulis discumbentibus et epul. | SS XXX n. L. d. d. d. (*In parte opposita*) dedicata III kal. Martias | !!!!!!!!!' | cos., cura agentibus Clau|[d.] Ulpio Achilleo | et M. Iulio Mercurio.

Oericuli (Gatti Notizie degli scavi 1898 p. 406). — 1) *Nomina consulum erasa, fortasse imperatorum consulum a. 247 vel 248. De consulibus anni 203 (cf. supra N. 2165 not. 2, 3) cogitavit Gatti.*

CAPVT XVI.

TITVLI MINISTRORVM VITAE PRIVATAE,
OPIFICVM, ARTIFICVM.

7366 Silvano (*malleus*) | famil. urb.¹ | Atalici² | Firman. | v. s. l. m.
Villeneuve-les-Avignon prope Avennionem (XII 4025 ter ut videtur descripta).
— 1) *Titulos dominis positos a familia urbana habes VI 4747. IX 825.* — 2) *Sic vel Aisialict vel Aiaco apographa. De malleo in titulis Silvani cf. C. I. L. XII 663.*

7367 Hippocr|ati | Plauti vilic., | familia rust. | quibus imperavit
mode|ste.
Teate Marrucinatorum (IX 3028 vidit Mommsen).

7368 Iuliae Erotini, | Mystis Caesaris vilic.¹, | familia quae sub eo
est | ob meritis eius.
Baiis (X 4750 vidit Pascarella Notizie degli scavi 1894 p. 287). — 1) *Vilici (sc. uzori); non recte et inseruit hoc loco Maffei.*

7369 vivit | (*caput mulieris*) v. | Dama Statulli | Nicini¹ vilicae, | vica-
riae suae, | et suisque. | P. q.² XII.
Prope Mutinam rep. (XI 874 vidit Bormann). — 1) *Scr. Niceni.* — 2) *Pedes quadratos.*

7370 d. m. | Sabiniano villico et homi|ni bono et [f]i|delissimo, |
Memmia Iuli|ane domina.
Romae (VI 9989 vidit Henzen).

7371 d. m. s. | Gallicano fi|delissimo, qui fuit villicus | Atinianis¹, |
vix. ann. XLV.
Catinae (X 7044 vidit Mommsen). — 1) *Sc. praediis.*

7372 C. Obinius C. l. | Epicadus, | Trebia D. l. Aprodisia, | hic
vilicarunt | annos XIII.
Atinae (X 5081 vidit Mommsen).

7373 Cladus | Messala¹ | vilicus | supra hort|os.
Romae, iam Pisauri (VI 9472 vidit Bormann). — 1) *Messalae.*

7374 d. m. Hermeroti vicario suo, Lupercus subvillicus¹ hortorum Antonianorum² bene merenti fecit.

Romae (VI 9991 cf. p. 3474 semel descripta saec. XV exeunte). — 1) Alius subvillicus Eph. ep. 7, 1248. — 2) Fortasse hi horti fuerunt imperatorii. Cf. supra N. 4617 seq.

7375 diis m. | Auximus vilicus | a Tritones¹ Claud. | Arescusae matri | bene merenti f., | vix. ann. LXXXVII, | item Clau. Carpo | patri bene merenti, | vix. ann. LXXXV.

Roma ut videtur Gratz in museum adlata (VI 8684 vidit Mommsen). — 1) Villa a Tritonibus appellata videtur significari. (Cf. etiam infra N. 7620.) Fortasse hic quoque vilicus pertinuit ad familiam imperatoris.

7376 d. m. | Cerdontis | actor. fidelissimi, | M. Caesonius | Spectatus.

Ostiae (XIV 469 vidi).

7377 Oénanthe | Felici contubernali | carissimó sibi, | actóri M. Salvi Othónis¹ ser., | fécit, vix. annis LX.

Romae (VI 9114 vidit Dettelsen). — 1) Aut is qui imperavit a. 69, aut avus eius (Suet. Oth. 1).

7378 d. m. | Aprili, An|nidi Seve|ri consu|laris ar|cario fide|lissimo, do|minus.

Romae (VI 9146 vidit Henzen).

7379 Prosodus | Daphni | Crispini Caepionis¹ | disp. filius, | vixit annis V.

Romae (VI 9541 saepius descripta). — 1) De Crispini Caepionibus cf. C. I. L. VI 34762 cum not.; Tac. ann. 1, 74.

7380 dis manibus | Onesimi Caepionis | Hispanis¹ disp., | Ti. Caepio² Hieronymus | et sibi et suis.

Romae, nunc in vico Fiano (VI 9557 descr. Augustus Castellani). — 1) Idem ut videtur qui memoratur Plin. ep. 4, 9, 46, cf. Mommsen röm. Forschungen I p. 54; Prosopogr. imp. Rom. II p. 37 n. 62. — 2) Caepionis vocabulum in nomen gentilicium abiit (similiter VI 24967, 26700), cf. Mommsen l. c.

7381 Chrestus disp. | Norbanorum | Flacci et Balbi¹.

7381^a Urbanae matri | Montani dispens. | Norbanorum.

Romae extra portam Salariam rep. (VI 33472. 33849 = Gatti bull. comunale 1899 p. 74 n. 54, 1886 p. 387 n. 4589). — 1) Videntur significari C. Norbanus Flaccus consul a. p. Chr. 15 (cf. supra N. 4961) et L. Norbanus Balbus consul a. p. Chr. 49.

7382 dis manibus | Volusiae Olympiadis | M. Licinius Eutychnus | qui dispensavit¹ | Volusio Torquato² | Luci filio, | coniugi sanctissimae | et fidelissimae | fecit et sibi.

Romae (VI 9327 vidit Henzen). — 1) Titulus positus post officium dispensatoris depositum: dispensatores servi erant. Similiter VI 9353: qui fuit dispens. — 2) Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 487 n. 666.

7383 diis manibus Boionia Antul[la]¹ mater Narciss[o]² f. erga se pientissimo, qui vixit annis XXVI, moratus est in dispensatione Boion[i]ae³ Procillae⁴ et Aureli Fulvi⁵. Il[la]ec supremum munus libenti animo sibi et posterisqu[e] suis fecit et eor[um].

Romae (VI 9355 semel descripta). — 1) Antuliala, 2) Narcissi, 3) Boionae traditur, cet. — 4) Avia materna, 5) pater Antonini Pii (vita Ant. Pii 4).

7384 d. m. | Paridi | Valer[i]ae | Polla[e]¹ ser., | vix. ann. XVII, | h. [s.] e. | Hilarus | Valer[i]ae | Polla[e]¹ disp. | fratri o[pt]imo | et san[c]tiss[im]o, | unice de se [me]renti. (In parte averses) Vocurtum | Statium | Victorem | tibi | commendo.

Romae ad viam Appiam rep. (VI 9349 vidit Henzen). — 1) Eadem mulier in titulis actorum VI 9125. 9127 (eandem esse Paulam Valeriam uxorem D. Bruti coniecit Henzen, sed cf. Prosop. imp. Rom. III p. 382 n. 164).

7385 C. Attio C. l. | Celso, | poseit Dionysius | Appi et Domiti¹ | summarum².

Scoppiti in regione Amiternina (IX 4436 vidit Dressel). — 1) Duorum dominorum fuit servus. — 2) Sc. vilicus vel dispensator, cf. supra N. 4359. 4189 not. 2. 4869. 5450 (not. 2). 6677.

7386 d. m. Phoebi Actes, Aug. l.¹, l. proc. summ.², Demetrius et Pensata³ parent. optim.

Romae (VI 9030 semel descripta saec. XV). — 1) Augusti libertae. Est Acte Neronis liberta et amica. Cf. supra N. 4742, infra N. 7396. 7409. — 2) Cf. Hirschfeld Verw. p. 34 not. 1 fin. — 3) Idem homines VI 34863.

7387 Cn. Cornelius | Atimetus | Cn. Lentuli Gaetulici¹ | l. et procurator | eiusdem fidelissimus | hic sepultus est. | Cossus Cornelius | Cn. [f.] Lentulus | Gaetulicus² | procuratori suo | fidelissimo et | nutricio piissimo | de suo fecit et | monumentum | in Sabinis suis | in villa | Bruttiana.

Romae (VI 9834 vidit Henzen). — 1) Consul fuit a. 26 p. C., interfectus in Germania a. 39 (Tac. a. 6. 30, Dio 59. 22), 2) filius illius, memoratus fortasse VI 17470. — Alii procuratores privatorum supra N. 1149. 1200. 1206 cet., infra N. 7406*.

7388 d. m. | Ser. Calpurn[i]o | Gemello, | Orfiti et | Pisonis¹ | lib. et | procuratori.

Romae (VI 9830 vidit Lanciani). — 1) Idem fratres VI 11501. 44259. Prior, Ser. Calpurnius Scipio Orfitus sine dubio appellatus, videtur esse Orfitus consul a. 172, cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 289 n. 262.

7389 Euxino L. Volusi Saturnini¹ p.² | negotiatori³, | Acanthus L. Volusi Heleni l., | h. c.⁴ fecit.

Roma Florentiam allata (VI 9653 vidit Henzen). — 1) Videtur significari is qui fuit consul a. u. c. 742, de quo cf. supra N. 1954. — 2) Patris (id adiectum, ut distingueretur a filio, consule a. u. c. 757). Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 483 n. 660; item infra N. 7405. — 3) Cf. supra N. 4314 (not. 4). — 4) Honoris causa.

7390 Quintio Krassi | Frugi¹ sumptuarius². | Κοιντῶν Κράσσου | Φροῦγι σουμπτροῦ|άριος.

Athenis (III S. 42283 vidit Lolling). — 1) *Aut is qui fuit consul a. 27 p. Chr. (supra N. 954), aut filius eius consul a. 64 (cf. N. 3724).* — 2) *Cf. supra N. 1514, infra N. 7431 (adde VI 35394).*

7391 Carpimo | Pompei Mácri¹ | sumptuario.

Romae ad viam Salariam rep. (VI 35912 = Notizie 1887 p. 402 n. 781). — 1) *Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 67 n. 472, 473.*

7392 Prepon C. Atei Capitonis¹ | á manú sibi et | Minuciae C. I. Caletyche | coniugi suae.

Romae (VI 9537 vidit Henzen). — 1) *Videtur esse celebrer iuris consultus, consul a. p. Chr. 5 (cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 472, 4062).*

7393 Liburnus L. Sei | Strabonis¹ a manu, | Salvilla coniunx fecit.

Romae, iam Parisiis (VI 9535 cf. p. 3470 viderunt Henzen et de Rossi). — 1) *Cf. Tac. ann. 4, 17. 4, 23 cet.; Prosopogr. imp. Rom. III p. 492, 246.*

7394 . . . igus¹ L. Aeli | Seiani² a manu. | Montanus A. Caecinae | . . .³ Gigantis.

Romae prope portam Praenestinam, rep. (VI 6050 vidit Henzen). — 1) [L]igus supplevit Henzen. — 2) *Notissimus praefectus praetorio Tiberii.* — 3) *Hoc loco periisse aliquid non omnino certum est.*

7395 . . . . Cn. | Domi[t]i Tul[li]¹ leg. Aug. | ser. amanuen[s]. h. e.², | curat. Pomp. Ste.

Ammaedarae in Africa (Gsell bull. archéol. du comité des travaux hist. 1896 p. 219). — 1) *Cf. supra N. 994.* — 2) *Hic (situs) est.*

7396 Thelyco | Eutychi, | Actes Aug. l.¹ l., | a manu | vixit ann. XX.

Romae (VI 8890 vidit Henzen). — 1) *Cf. N. 7386 not. 4.*

7397 dis manib. | Grapte, | Egnatiae Ma|ximillae¹ | a manu, | coniugi karis[simae, C. Egn|atius Arogus.

Romae (VI 9540 vidit Henzen). — 1) *Cf. Tac. ann. 15. 74.*

7398 Q. Pompeius | C. I. Pamphilus | ossa hic sita. || Pitheros | Pompeiae | Q. f. librarius || a manu.

Romae (VI 9524 vidit de Rossi).

7399 Iucundus, | Domitiae | Bibuli¹ librar. | ad manum.

Romae, iam Neapoli (VI 9523 vidit Mommsen). — 1) *Filius fortasse M. Calpurnii Bibuli consulis a. u. c. 695. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 25 n. 147.*

7400 Pyrrhe, Rubriae | Helviae librariae, | P. Rubrius Optatus | contubernali suae.

Roma ut videtur Florentiam allata (VI 9525 vidit Henzen).

7401 dis manu[s] | Niconi L. Iul[i] Vestini¹ | ser. librar. | mater¹ec. | f. carissimo.

Romae (VI 9320 vidit Henzen). — 1) Cf. Tac. hist. 4, 53; Prosopogr. imp. Rom. II p. 219 n. 408.

7402 d. m. s. | Nummiae | Panopeni | coniugi dulcissimae et | incomparabili, Flavianus | ser. not. et act.¹ | ob bene merita | eius c. s.² fecit.

Fori Sempronii, Romae ut videtur rep. (VI 9130 vidit Bormann). — 1) Servus notarius (alii notarii infra N. 7756 seq.) et actor. — 2) Cum suis (?).

7403 Placidus P. Vitelli¹ | tabularius.

Romae (VI 9925 vidit Henzen). — 1) Cf. Tac. a. 1, 70 cet.; Suet. Vit. 2.

7404 Sophro Sisennae | Statili¹ ser. tabul. | Psyche soror et | Optata coniunx fecer.

Romae in eodem monumento in quo N. 7407 seq. (VI 6358). — 1) Est Sisenna Statilius Taurus consul a. p. Chr. 46, frater minor T. Statilii Tauri consulis a. p. Chr. 44, patruus T. Statilii Tauri consulis a. p. Chr. 44, quorum servi sunt infra N. 7407.

7405 d. m. | L. Volusi Hamilli | a tabulario L. patris¹, | Ianuaria coiunx et | Hamillus filius b. m., | arbitratu | L. Volusi Dionis.

Romae rep. ad viam Appiam in vinea Ammendola, eodem loco ubi N. 7364^b, 7406^a, 7406^c, 7418, 7446, item ut videtur N. 7406^b, 7413, 7863, qui tituli omnes videntur pertinuisse ad sepulcrum familiae Volusiorum (VI 7374 vidit Henzen). — 1) Cf. N. 7389 not. 2.

7406^a dis manibus | L. Volusio | Paridi a cubiculo | et procuratori L. n.¹, | Claudia Helpis cum | Volusia Hamilla et | Volusio Paride | filis suis coniugi suo | bene merenti, | permissu L. n.¹ | (in latere) s. p. f.

7406^b Iphi L. Volussi (sic) | cubiculario, Carpos | qui fuit L. filii² | avonculo suo, et | Anatole contubernales (sic) eius.

7406^c Hebeno Q. n.³ | cubicular., | collegae d. s.

Romae, una cum ea quae praecedit ut videtur rep. (VI 7370. 7288. 7369 illas vidit Henzen, hanc Michaelis). — 1) Lucii nostri (significatur L. Volusius Saturninus cos. a. p. Chr. 3, defunctus a. 56). — 2) Videtur significari filius consulis a. p. Chr. 3, defunctus ante patrem nonagenarium (cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 485 n. 662). — 3) Quinti nostri (significatur Q. Volusius Saturninus cos. a. 56, frater eius qui praecedit).

7407^a Athonus cub. | Tauri pat.¹

7407^b Clarus cubicular. | Tauri adolescentis².

7407^c Statilius Phileros | Corneliaes³ cubicularius.

Romae rep. a. 1873 ad portam Praenestinam in monumento quod servis et libertis gentis Statiliae destinatum fuisse apparet: ex quingentis circiter titulis dedimus supra N. 3156. 3157. 7560. 7404, infra N. 7412. 7416. 7424. 7432 cet. 7447 seq. 7623. 7873 (VI 6256. 6257. 6264 vidit Henzen). — 1) Videntur significari T. Statilius Taurus consul a. p. Chr. 44, 2) et filius eius consul a. p. Chr. 44, aut hic et filius eius praeterea ignotus (cf. N. 7448). — 3) Fortasse filia Sisennae Statilii Tauri consulis a. 46 (N. 7404), cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 264. Eadem N. 7424^a.

7408^a Antiochus | lecticarius | de conlegio¹.

7408^b Trucundae² | lecticari | ossa.

7408^c T. Statilius Tauri l. | Spinther supra lec.³ | T. Statilius Cresceus f.

7408^d Iucundus Tauri | lecticarius quandi|us vixit, vir fuit et se et | alios vindicavi (*sic*), quan|dius vixit, honeste vixit. | Callista et Philologus⁴ dant.

Romae in eodem monumento rep. (VI 6218. 6313. 6301. 6308 vidit Henzen cum amicis). — 1) Significatur collegium aliquod servile intra domum Statilianam constitutum, cf. supra N. 7360. — 2) Nomen Isauricum (cf. supra N. 3806). — 3) Supra lecticarios. — 4) Idem etiam in titulo alius lecticarii VI 6303.

Cubiculariorum et lecticariorum ex domo imperatoria titulos dedi supra N. 4733 seq. 4750 seq.

7409 d. m. s. | Cl. Felici | eunuco, | Act. lib.¹, | v. a. L, | lib. p. b. m.

Romae (VI 8847 vidit Henzen). — 1) Actes liberto. Cf. N. 7386 not. 1. Eunuchus ab ornamentis in domo imperatoria supra N. 4782; ignucus et cubicularius regis Theoderici est XI 310, euguchus palatinus centenarius V 1680.

7410 d. m. | Archipetae | eunucho | merenti, | domini.

Interamniae (Teramo) rep. (Eph. ep. 8, 208). — Alius eunuchus (liber, triumque nominum) VI 33835.

7411 Agrimatio | Statiliaes | Tauri f. Messalinae¹ | pumilio.

Romae, incertum quo loco urbis rep., deinde Parisiis (VI 9842 vidit Henzen). — 1) Uxor Neronis inde ab a. 65, cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 266 n. 625.

7412 Neo T. Statili | Tauri¹ ser. | balneator.

Romae in monumento Statiliorum (VI 6243 vidit Mau). — 1) Cf. N. 7407 not. 1.

7413 diis manibus | sacrum | L. Volusio Heraclae | capsario¹ idem | á cubiculo L. ñ.², | Volusia Prima patron. | suo piissimo idem | coniugi bene merent. fecit | et sibi, p. L. n.³ | Thyrso !/!⁴ a cela⁵, | v. a. XXXV.

Romae in museo Lateranensi, una cum N. 7405 seq. ut videtur rep. (VI 7368 p. 3431 vidit Henzen). — 1) Cf. ad N. 7624. — 2) Cf. N. 7406 not. 1. — 3) Permissu Lucii nostri. — 4) Littera erasa. — 5) A cella?

7414 Zetho A. Plauti¹ | tonsori.

Romae (VI 9939 cf. p. 3474 saepius descripta saec. XVII). — 1) Cf. N. 961 not. 2.

7415 Asinia Prepusa | uxor et Chryseros | Threpto C. Asini | Polionis unctori | bene merenti, | vixit ann. XX.

Romae Florentiam allata (VI 9902 vidit Henzen)

7416 Potestati Salvianae | posuit Rufio, unctor | Tauri f.¹

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6382). — 1) Filii. Cf. N. 7407^b.

7416^a Antiocho | magistro | unctores.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6376).

7417 d. m. | L. Aelius Protus srib. | unctorum¹, et Cornelia
Fortunata Proto|geniae filiae pietissim., | quae vix. ann. X | mens. VIII
dieb. II.

Romae (VI 9995 cf. p. 3471 Huelsen vidit ectypum). — 1) Fortasse scriba unctorum domus imperatoriae (supra N. 4576. 4789 seq.). Cf. scrib. cubiculariorum VI 8767. 8768. 33770; scriba cocorum, infra N. 7469; scriba medicorum N. 7847; contrascript. pistorum (domus Augustae) VI 8999.

7418 d. m. s. | Panope ornatrix | Torquate (sic) Q. Volu|si¹, vixit
annis XXII, | et Phoebe a specu|lum, vixit annis XXXVII. | Spendo con-
tu|bernalibus suis | bene merentibus | fecit et sibi. | Loc. d. dec. decu.²

Romae eodem loco quo N. 7405 (ubi cf.). 7406^a cet. rep. (VI 7297 vidit Henzen vel Dellefsen). — 1) Videtur esse Q. Volusius Saturninus cos. a. p. Chr. 56. — 2) Locus datus decreto decurionum, sc. collegii sepulcralis.

7419 Gnome Pierinis | ancilla, ornatrix, | elata est a. d. V k. Fe|brua-
rias imp. Caesa|r. XIII M. Plautio Silvano cos.¹

Romae (VI 9730 vidit Dellefsen). — 1) A. u. c. 752.

7420 d. m. | Cypareni or|natrici bene | merenti Polyde|uces fecit
(hinc acus, illinc pecten).

Romae (VI 9727; delineavit Lovatellia Roem. Mitth. 1901 p. 384).

7420^a Psmate Furiae | ornatrix, v. a. XII X. | Mithrodates (sic) pistor |
Flacci Thori¹ fecit.

Romae (VI 9732 vidit Henzen). — 1) Thorius Flaccus proconsul Bithyniae fuit sub Augusto, testibus nummis (cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 313 n. 134). Ornatrices ex domo Augusta habes supra N. 4784 seq.

7421 Phoebo, Marciae | Maximi¹ ad margarita, | [e]t Arescusae
vicariae | eius, | [Cl]ymenus conlega.

Romae (VI 7884 vidit Herzog). — 1) De Marcia Fabii Maximi uxore cf. Tac. ann. 1, 5.

7422 L. Domitius Philogenes, | is dedit Sabino Domiti | corinthiaro¹.

Romae in columbario prope portam Praenestinam rep. (VI 5900 ter descripta saec. XVIII). — 1) Alii corinthiarii VI 4453. 8756. 8757. 33768 (infra N. 7445). servi a corinthis supra N. 4818; VI 5847, complures in albo servorum Augusti X 6638.

7423 d. m. | Eucarpioni | supellectilario | Felicia coniu|gi suo bene |
merenti fecit.

Romae (VI 9914 vidit Dellefsen). — 1) 'Supellectilarios et ceteros hoc genus servos' memorat Celsus ap. Ulpianum Dig. 33, 7, 43, 31.

7424 [dis] manib. | . . . . [H]ieraticus | . . . . a superlectile | . . .
[f]ecit sibi et | . . . . iae Lampyridi.

Romae ad viam Pincianam rep. (VI 33913 vidit Gatti).

Adde titulos servorum Augusti supra N. 4772 seq.

7424^a Euticus (*sic*) Corneliae¹ | veteranus², fecerunt | fratres et Zena velarius³.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6374 vidit Henzen cum amicis). — 1) Cf. N. 7407^c. — 2) Servi veterani distinguuntur a noviciis, Dig. 39, 4, 46, 3, cf. Senec. suas. 6, 12; infra N. 7432^d; VI 7615. — 3) Velarii domus Augustae supra N. 4775. 4776.

7425 d. m. | Onesimo | Sex. Carmini | Veteris¹ serv[o] | vestiario, Tych[e] | contubernali opt. | fec.

Romae (VI 9963 vidit Henzen). — 1) Fortasse is qui consul fuit a. p. Chr. 416, vel pater eius, proconsul Asiae sub Nerva (oesterr. Jahresh. 1899 Anz. p. 74).

7426 T. Statilius | Malchio¹ | ad vestem. || T. Statilius | Melio[r] | ! ! ! !².

7426^a T. Statilius | Dasius Tauri l., | ad vestem avi³.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6374. 6372). — 1) Idem VI 6573. 9960. — 2) Litterae abrasae. — 3) Avus videtur esse T. Statilius Taurus consul a. u. c. 717 et 728, conditor nobilitatis Statiliorum (supra N. 893. 893^a), Taurus cuius libertus fuit Dasius, consul a. p. Chr. 41.

7427 Philoxenus | L. Senti Saturnini¹ | vestificus.

Romae (VI 9979 vidit Gatti). — 1) Homo praeterea ignotus, fortasse frater C. et Cn. Sentiorum Saturninorum consulum a. p. Chr. 4 (Prosopogr. imp. Rom. III p. 200).

7428 Italiae, | Cocceiae Phyllidis vestificae¹, | veixsit anneis XX. | Acastus conservos pro | pauperie fecit sua.

Romae (VI 9930 vidit Gatti). — 1) Agrippinae vestifica supra N. 4755.

7429 Dipirus Antigoni vicar., | beneficio Heliconis | Scriboniae Caesaris¹ | vestificis.

Romae ad viam Appiam rep. (VI 7467 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 426; Prosopogr. imp. Rom. III p. 186 n. 220.

7430 Iucundae | Pexsae¹ v. a. XIV, | vestiplica.² | Iucundus pater, | Phyllis mater, | Chrone soro[r] | p.

Secenari in Paelignis, deinde Aquilae (IX 3318 vidit Dressel). — 1) Agnomen Iucundae. — 2) Caesaris vestiplicus VI 8360, vestiplicus Plotinae Aug. VI 8359.

7431 Secundioni Caeliae | sumptuario¹, annor. XXV, | Philema vestiplica² fratri.

Romae, iam Lowther-Castle Britanniae (VI 9912 vidit Matz). — 1) Cf. N. 7390 seq. — 2) Vestiplica est VI 33393. 33395 (vestispices in inscriptionibus Ligorianis VI 5, 202. 2518. 2577).

7432^a [S]alvionis | text. ossa | hic sita sunt.

7432^b ossa | Italiae textric.

7432^c Italia quasillaria | vixit ann. XX, | Scaeva tabellarius Tauri¹, | coniugi suae fecit.

7432^d Urbana veteran.² | quasillaria, | heic ossa sita sunt.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6361. 6362. 6312. 6316 vidit Henzen cum amicis). — 1) Cf. N. 7407. — 2) Cf. N. 7424^a not. 2.

7433 . . . . lis quasilla[ri]a a Pandateria¹ | [vix. a]n. XX.

Romae (VI 9850 vidit Henzen). — 1) Insula nobilis propter exules eo misso. Fortasse mulier illa pertinuit ad familiam Caesaris illic consistentem.

7434 Felix | Messalinae | lanipend.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6300).

7435^a Attalus | sarcinator.

7435^b Phyllis Statiliae | sarcinatr.¹ | Sophro coniugi suae | merenti.

Romae in eodem sepulcro (VI 6345. 6357). — 1) Cf. infra N. 7367.

7436 ossa | Fausti fullonis | hic sita sunt. | Galymedes Tauri l. | fecit cognato suo.

Romae in eodem sepulcro rep. (VI 6288).

7437 Eros | Asini | atriensis.

Romae, nunc Veronae (VI 9194 vidit Mommsen).

7438 Optata Pasaes¹, | ostiaria, fecerunt | amici.

Romae in sepulcro Statiliorum (VI 6326). — 1) Pansaes (uxor, vel vicaria). Idem servus ut videtur VI 6393, Pansa libertus VI 6220.

7439 Dates | L. Pisonis | cellarius¹.

Romae (VI 9246 vidit Smetius). — 1) Alii cellarii N. 3689 [3690]. 7560^a. 7564^b.

7440^a Felix horrearius | Hipparchi vicarius.

7440^b Protogenes horrearius | Hipparchi vicarius.

Romae in monumento Statiliorum (VI 6292. 6293).

7441 Thalamus | M. Furi | Camilli¹ ab | horr.²

Romae rep. ad viam Appiam (VI 9469 vidit O. Jahn). — 1) Fortasse is qui consul fuit a. p. Chr. 8, vel filius eius (cf. supra N. 5032). — 2) Ab horreis.

7442^a Eros Teuc.¹ ex | hortis | Scatonianis.

7442^b Lentiscus, ex horteis, | atriensis.

7442^c Eros isularius (*sic*) | ex horteis Pompeia.

7442^d Sasa ex | hortis | topiarius.

7442^e Felix ex | Albano. | Diogaes f.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6281. 6241. 6299. 6370. 6280 vidit Henzen cum amicis). — 1) Teucricanus (cf. VI 6450).

7443 Doris Statiliae mino[r]is¹ | pediseq.² | Erotis ad inpediment[a], | vixit an. XXVIII.

Romae rep. prope portam Maiorem, fortasse in monumento Statiliorum (VI 9775 vidit Henzen). — 1) Statilia minor etiam VI 6323, Statilia maior VI 6325. — 2) Pedisequa. Pedisequos imperatorum habes supra N. 4819 seq.

7444 Heraclae, Asiniae Agrippin[ae] | Celeris¹ filiae stratori, | vix. ann. XXX, | . . . pisa Agrippinae vestip[lica | con]iugi bene meren[ti].

Romae, iam Neapoli (VI 9901 vidit Mommsen). — 1) *Est Ser. Asinius Celer, consul suff. a. p. Chr. 58, filius C. Asinii Galli et Vipsaniae Agrippinae, quae antea uxor fuerat Tiberii (Tac. ann. 1, 12 cet.).*

7445 Hilario nom.¹ Cul|lionis², vixit a. XXIV, | dedit Zoelus (*sic*) corin[[thiar.]³ olam⁴. . .

Romae in monumento libertorum Marcellae, de quo cf. ad N. 7879 (VI 4455 vidit Henzen). — 1) *Nomenclatori.* — 2) *Fortasse hic Q. Terentius Culleo proconsul Siciliae sub Augusto, teste nummo Lilybitano (Prosopogr. imp. Rom. III p. 500 n. 53). Uxor is eius servus infra N. 7885^b.* — 3) *Idem videtur esse VI 53768.* — 4) *Ollam.*

7446 [dis] | manibus [sacru]m | Primigenius L. Volusi | Saturnini¹ ser. ab hospitis et | paedagog. pueror. Charidi² cont. s. b. m.³ | T. Iulius Antigonus gener eius | Spurinniae Niceni Torquatianae⁴ | nutrici suae bene merenti | sanctae piae amantissimae | fecerunt, sibi et suis posterisq. eor.

Romae, eodem loco quo N. 7403 (ubi cf.), 7406^a rep. in monumento Volusiorum ut videtur (VI 7290. 27557 vidit Dellefsen). — 1) *Cf. N. 7406 not. 1.* — 2) *Idem Primigenius L. n. ab hosp. cum eadem Charide VI 9474.* — 3) *Contubernali suae bene merenti.* — 4) *Torquatiana appellata, ut videtur, a Torquata Q. Volusi (N. 7418).*

7447^a T. Statilius | Zabda | paedag. | Statiliae.

7447^b [St]atilia T. I. Tyranis (*sic*) | paedagoga | Statiliae.

Romae in monumento Statiliorum, cf. N. 7407, rep. (VI 6330. 6331).

7448 Felix German.¹, | armiger Tauri f.², | hic situs est.

7449 Donatus Tauri German.¹ | hic situs est: sodales ei funus | fecerunt hom.³ CXXX. X⁴ CCXXV, | curatoribus Maximo, Helicone, Dapno.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6229. 6221 vidit Henzen cum amicis). — 1) *Alii Germani inter servos Statiliorum VI 6250—6237. 9191. Apparet ad exemplum domus imperatoriae, Statilios quoque Germanos armigeros sibi comparavisse. Cf. Mommsen Staatsrecht II ed. 2 p. 798 not. 7.* — 2) *Cf. N. 7407^b.* — 3) *Homines.* — 4) *Denariis.*

7450 Chius I., Sisennae¹ | silentiarius | ex conlégio² hic situs est; | curatores | Musaeus ostiar., dec., | Amaranthus³ colorat. I., | Eros insular. dec., | de suo dant.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6217 vidit Henzen). — 1) *Cf. N. 7404.* — 2) *Cf. N. 7360.* — 3) *Idem est VI 6250. Alius colorator in eodem monumento VI 6251.*

7451 d. m. | Iuliano marito | optimo de se ben. m. | Onomaste coniu|x | fecit, vix. ann. XL | d. VII, actori et | agricolae optimo.

Velitris (X 6592 bis descripta).

7452 d. m. | maemorie eterne | Valentinus actor | fundi Ammatiaci¹ | b.² F[il]avi Stratonis, | qui vixit an. XXXXI, | Sacrobena coniu|x | et Valerius fili. | ponendum | curaverunt (*norma, ascia*).

Talissieu (dép. Ain) in finibus Ambarrorum rep. (XIII 2533 vidit Hirschfeld). — 1) *Nomen servavit vicus Ameyzieu prope Talissieu, ut vidit priorum editorum aliquis.* — 2) *Bonorum (Allmer).*

Actor praedioru[m] Tublinat. *supra N. 3761.*

7453 d. m. | Mariame vix. an. | VI, Iaso colonus | fundo Mariano¹ | filiae suae | b. m.

Prope urbem rep. (VI 9276 vidit Henzen). — 1) *Cum massa Mariana (supra N. 4592 not.) fundum hunc Marianum composuit C. L. Visconti, non recte ut videtur (cf. Hirschfeld l. c. ad N. 4592).*

7454 C. F.¹ — | d. m. | C. Vergilius Marta|nus colonus agri Caeli aenei, Anulenaе Cer|tae, colonae agri s. s.², ano|rum (*sic*) XXII, coiugi coiugali | castae carae bone (*sic*) piaе | fideli dulci care aman|tissime de-siderantissime, | sodaliciaria consili boni, b. m. | c. f.¹

Romae, nunc Florentiae (VI 9275 cf. p. 3469 vidit Henzen). — 1) *Litterae C. f. in superiore et in inferiore margine scriptae (in hoc iam non adparent) quid significant, incertum (coloni fecerunt? Hirschf.).* — 2) *Supra scripti.*

7455 d. m. s. | T. Alfeno | Attico sev. | Aug., colono | f.¹ Tironiani | quem coluit | ann. n̄. L, | T. Alfenus | Secundus | patron. b. m. | p.

7455^a d. m. s. | Atiliae | Restute | Alfenus | Atticus | coniugi | b. m., et | familia | Tironiane|nsis² | colone | b. m. | p.

Pescinae in Marsis (IX 3674, 3675 hanc vidit Mommsen). — 1) *Fundi.* — 2) *I. e. fundi Tironiani.* Vil. e[st] famili[a] de fun[do] Favill[e]niano videtur fuisse in titulo non bene descripto IX 3654.

Colonus hortorum olitoriorum qui sunt via Ostiensis iuris collegi magni arkarum divarum Faustinarum matris et Piae, colens in asse annuis SS XXVI et quod excurrit, per aliquod annos in hodiernum pariator *posuit titulum prope urbem repertum VI 33840.*

7456 domnaedius¹, possessor, | colonus sequens², | et tu viator, precor | parce tumulum | Narcissi².

Romae (VI 9274 vidit de Rossi). — 1) *Dominus aedium (cf. domniproaedius N. 7459 not. 1; domnifunda VI 24611).* — 2) *Quattuor homines alloquitur Narcissus, dominum aedium, possessorem, colonum successorem suum, viatorem (Orell. 4787). Cf. XI 911 (= Buecheler carm. epigr. 1811): te pi[e] possessor, sive colone, precor.*

7457 Caeselia Nam[pame?], | pia, vixit annis | || . . . . . | lianus pius [vix]it | annis

. . . . .
ve . . . sp . . . . . on . . fui,¹

- paupere progenitus lare sum parvoq. parente
 cuius nec census neque domus fuerat.
- 5 Ex quo sum genitus, ruri mea vixi colendo;
 nec ruri pausa nec mihi semper erat.
- Et cum maturas segetes produxerat annus,
 demessor calami tunc ego primus eram.
- Falcifera cum turma virum processerat arvis,
 10 seu Cirtae Nomados² seu Iovis arva³ petens,
 demessor cunctos anteibam primus in arvis,
 pos tergus linquens densa meum gremia⁴.
- Bis senas messes rabido sub sole totondi,
 ductor et ex opere⁵ postea factus eram.
- 15 Undecim et turmas messorum duximus annis,
 et Numidae campos nostra manus secuit.
- Hic labor et vita parvo conta (*sic*) valere
 et dominum fecere domus et villa paratata,
 et nullis opibus indiget ipsa domus.
- 20 Et nostra vita fructus perceptit honorum;
 inter conscriptos scribtus et ipse fui.
- Ordinis in templo⁶ delectus ab ordine sedi,
 et de rusticulo censor et ipse fui.
- Et genui et vidi iuvenes carosq. nepotes.
- 25 Vitae pro meritis claros transegimus annos
 quos nullo lingua crimine laedit atrox.
- Discite mortales sine crimine degere vitam.
 Sic meruit, vixit qui sine fraude, mori.

(*In latere sinistro*) d. m. s. | C. Mulecius | Maximus | vixi[t] an. XXX. (*In latere dextro*) [d. m. s.] | S. Au[reli]us F... | nus vix. | an. XL.

Mactari in Byzacio rep., est Parisiis (VIII S. 41824 titulus scriptus litteris uncialibus q. d.; imago C. r. de l'Acad. des inscr. 1884 p. 64 tab.; Palaeographical Society ser. II tab. 49). Buecheler carm. epigr. 1258. — 1) Sic Villefosse et Michon, reiectis eis quae plura in tabula Palaeogr. Soc. legere sibi visus erat Cholodniak eph. ministr. russ. instr. publ. 282 [Iul. Aug. 1892]. — 2) Nota ad Cirtam Numidiae messorum ire solitos esse vel ex provincia Byzacena. Conferat Mommsenus Sueton. Vesp. 1, ubi est mentio operarum quae ex Umbria in Sabinos ad culturam agrorum quotannis commeari solebant. — 3) Iovis arva ignota. — 4) Intellege manipulos (cf. Havet Archiv f. lat. Lexicographie II p. 135). — 5) Intellege: ex opera. — 6) In curia. Cf. supra N. 5320.

7458 b. m. s.¹ fideli in $\chi\rho\theta$ Ihesum | Hireni, que vixit annis LXV
 m. VIII | d. X, cui bene fecit vir eius. Precessit f[ide]lis in pace. Depo-
 sita XVIII kal. Maias; | que fuit conduct.² m.³ Trapeianae⁴.

Tropeae in litore Bruttio (X 8076 imaginem dedit de Rossi bull. crist. 1877 tab. VII fig. 1 cf. p. 87). — 1) Bonae memoriae sacrum. — 2) Conductrix, 3) massae (de Rossi). — 4) Inde ortum esse hodiernum nomen Tropea apparet.

7459 Val. Maxima mater | domnipredia¹ Val.² | dulcissima filia, | que vixit annis XXXVI men. II d. XII, in pre|diis suis masse Man|delane³ sepretorum | Hercules⁴, quesq.⁵ n.⁶ pace.

Vicovarii ad Anienem, rep. ut videtur ad confluentes Anienis et Digentiae (Licenza) rivi (XIV 3482 vidi). — 1) Cf. domnipraedius VI 592. 30965. — 2) Valeriam, posuit videlicet (Valeriae cognomen ut videtur omissum). — 3) Nomen habuit a Mandela pago, quem memorat Horat. ep. 1, 48, 105. — 4) Haec obscura; fortasse pertinent ad nomen massae. — 5) Quiescit, 6) in.

7460^a [est hoc monumentu]m Marcei Vergilei Eurysacis, pistoris, redemptoris, apparet¹. **7460^b** est hoc monumentum Margei (sic) Vergilei Eurysacis, | pistoris, redemptoris, apparet. **7460^c** est hoc monumentum Marci Vergilei Eurysac[is].

Romae, ad bivium viarum Praenestinae et Labicanae, iuxta portam moenium Aurelianorum Praenestinam (hodie Maiorem), in monumento quod diu comprehensum fuit turri aliqua cum porta illa coniuncta, qua turri deiecta apparuit anno 1838; tituli scripti in tribus lateribus monumenti, quartum latus paene totum periit (I 1013—1015. VI 1958; Ritschl tab. LXXXVIII; Ann. inst. arch. 1838 tab. M). In zophoro monumenti opus anaglyphum quod pistrinum repraesentat et panis coctionem, aliaque ad rem pistoriam pertinentia (Mon. dell' Inst. II tab. 58, enarravit Jahn ann. l. c. p. 240 seq.). De structura monumenti Canina ann. l. c. p. 219 seq. Inscriptiorem versibus (Saturniis) conceptum esse vel saltem versus fieri debuisse plerique putant; cf. Ritschl opusc. 4 p. 749; Buecheler carm. epigr. 15. — 1) Magistratibus apparuit (sic intellegit Mommsen; alii minus recte ita accipiunt, spectanti ornamenta monumenti apparere, Eurysacem pistorem redemptorem fuisse).

7460^d fuit Atistia uxor mihei, | femina opituma (sic) veixsit, | quouis corporis reliquiae | quod superant sunt in | hoc panario.

Romae, rep. ad monumentum Eurysacis (N. 7460^a), tabula marmorea arcam quadratam, panarium ut videtur, referens (I 1016. VI 1958; Ritschl LXXXVIII^d). Ad uxorem Eurysacis pertinere putant, quin etiam in ipso monumento Eurysacis tabulam collocatam fuisse putavit Canina (ann. inst. arch. 1838 p. 237). Haec quoque inscriptio versus adfectare videtur (Ritschl opusc. 4 p. 750; Buecheler 14).

7461 . . .¹ Ogulniu[s] . . . . . | pistor simi[laginarius]² | amicus.

Romae, ibidem ubi N. 7460 (I 1017. VI 19812; imaginem Ritschl tab. LXXXVIIIe). — 1) Praenomen sine dubio in alio lapide iuxta posito. — 2) Cf. Plin. h. n. 18, 79. Diversi pistorum siliginarii, quorum corpus supra N. 3816. De aliis collegiis pistorum vide supra N. 1242. 7269 (cum not. 2).

7462 C. Iulius Aug. liberti | libertus Eros | pistor candidarius¹ | per annos quos inter | mortales fuit ante eum diem | qui fuit VI idus Mai, vixit | annos I. Huius sacravit | Iulia Glaphyra colliberta | et praestitit officia | M'. Aemilio Lepido T. Statio Tauro eos.²

In agro Albano (prope Castel Gandolfo) rep., est Romae (XIV 2502 vidi). — 1) Alius pistor cand. XII 4502. — 2) A. p. Chr. 11.

7463 dis manibus | M. Iuni Pudentis | pistori magnario¹ pepiano (sic)² | Claudia Earine | coniugi karissimo et sibi fecit, | cum quo

vixit a virginitate annis XXXV | sine ullo dolore nisi diem mortis eius,
et | libertis libertabus posterisque eorum.

Romae (VI 9810 vidit Henzen). — 1) Corpus pistorum magnariorum et castren-sariorum *Memnio Vitrasio Orfito (supra N. 4243) posuit titulum VI 4759.* — 2) *Fortasse a πέψεως sive cocturae notione ductum vocabulum, cf. Plin. n. h. 18, 405: panis . . varia genera . . . alias appellati . . a coquendi ratione, ut furnacei vel artopticei aut in clibanis — cf. supra N. 6428^a — cocti.*

7464 v. L. Decumius | L. l. Felix Roman. | pistor¹ sibi et | Θ² L. Decumio L. l. | Hilario patrono (*in latere dextro*) et ad septe aras³.

Narbone (XII 4303 p. 847 inscriptionem anticae vidit Hirschfeld). — 1) *Alius pistor Romaniensis (ex reg. XIII) supra N. 3245.* — 2) *Cf. N. 3440 not. 4, 7228 not. 4.* — 3) *Significari videtur locus Narbone, ubi pistrinum eius situm erat (Hirschf.). Cf. N. 7567.*

7465 [Tert]inius Secund. | [ci]ves¹ Nervius | [n]egot. pistor. | vivos sibi et | . . iminia Sabiniae | [c]oiugi (*sic*) obitae | [e]t Tertinae | . . . evae libertae | [v]ivae fecit.

Coloniae Agrippinae rep., est Bonnae (Brambach 418; Hettner cat. mus. Bonn. n. 415). — 1) *Cf. N. 4633.*

7466 Ti. Claudius Primigenius | pistor, decur.¹, | Antoniae Claud. f. lib.² | s. et coniugi suae.

Romae (VI 9802 bis vel ter descripta saec. XVI). — 1) *Decurio (collegii alicuius, cf. N. 7353 cet.).* — 2) *Claudii filiae libertus.*

7466^a T. Statilius | Eros pistor | Caninianus¹. || Statilia | Zotiche.
Romae inter vias Nomentanam et Salariam (VI 9808 descr. Hieronymus Amati).
— 1) *Caninii vel Caninae servus videtur fuisse Eros, antequam in domum Staliorum perveniret.*

7467 Eros Autroni Paet[i] | pistor. | Felix Autroni Paet[i]¹ | pistor.
Romae prope portam Praenestinam rep. (VI 6687 vidit Henzen). — 1) *Fortasse is, qui triumphavit ex Africa a. u. 726 (fast. Barb.).*

Adde N. 7420^a. Pistores domus Augustae, supra N. 1801. Cf. etiam N. 7417 not.

7468 hic ossa sita sunt | Fausti, Eronis | vicari, supra | cocos.

Romae (VI 9261 aliquoties descripta saec. XVI).

7469 d. m. s. Valeriae | Epi[g]one coniugi | b. m. f. Ael. Ephproditus (*sic*) scriba cocorum¹.

Romae (VI 9262 bis descripta). — 1) *Fortasse scriba collegii cocorum domus imperatoriae, cf. N. 7417.*

7470 Halicius | Marcio Fausto | liberto, | sevir. Aug. | dendroforo | Albensi, et | Trophime matri. (*In utroque latere*) coco | optimo.

Avezzani ad lacum Fucinum (IX 5958 vidit Mommsen).

Collegia cocorum antiquissima habes N. 5085. 5683^a; archimagirum et cocos (collegium cocorum) domus imperatoriae N. 4798—1800.

7471 vivit | C. Vergili. C. l. | Genti. Ianius | ab luco Lubent.¹, | Deidia Didia (*sic*) l. | Sextulae. | In front. p. XX, | in agru p. XX.

Romae (VI 33870 = Bull. comunale 1900 p. 227). — 1) *Cf. infra N. 7574.*

7472 [L. Au]relius L. l. | [H]ermia | [la]nius de colle | Viminale. |
 [H]aec quae me faato | praecessit corpore | casto, |
 [c]oniunxs, una meo | praedita amans | animo, |
 [f]ido fida viro veixsit | studio parili, qum |
 nulla in avaritie | cessit ab officio. |

Aurelia L. l. | . . . . . (*vir et mulier manus iungentes. A latere*) Aurelia
 L. l. | Philematio. |

Viva Philematium sum | Aurelia nominata, |
 casta, pudens, volgei | nescia, feida viro. |
 Vir conleibertus fuit | eidem, quo careo | eheu! |
 ree fuit ee vero plus | superaue parens. |
 Septem me naatam | annorum gremio | ipse recepit;
 XXXX | annos nata necis potior. |
 Ille meo officio | adsiduo florebat ad omnis |

. . . . .
Romae ad viam Nomentanam rep., deinde Parisiis, iam Londinii (I 4011. VI 9499 vidit Mommsen). Buecheler carm. epigr. 959.

7473 C. Vescius C. lib. | Primus Ianius h. s. e. | C. Vescius C. f. Se-
 verus | et Peregrina C. | Vesci filia feceru[nt per auctorem | tutorem¹ C.
 Vescio | C. lib. Vaaro (*culler, bucranium, patera*).

Bingii (*Arch. Zeitung 27, 1869 p. 70 Mommsen vidit ectypum; Huebner ex. scr. epigr. n. 207*). — 1) Cf. Rudorff *Eph. ep. I p. 228*.

Lanii etiam supra N. 3682^a. 3683°, Ianio infra N. 7483 (*alii VIII 9532. XIII 944*); negot. Ianio in t. Coloniensi Brambach 324. *Tabernae Ianiensae sculptae in tabulis quarum inscriptiones sunt VI 9501. 9685.*

7474 (*protome viri vas ansatum manu tenentis*) C. Pomponius C. l. Pal. |
 Sacco, copo. |

Hic dominus tituli nóta | . . . .

Mediolani (*V 5951 semel descripta*).

7475 d. m. sacr. | Primio Fro[ntoni] copo[ni], Trevero, | amici d. s. p.
 Agedinci Senonum (*Sens*) rep. (*XIII 2956 bis descripta*).

7476 L. Afranius Cerialis l. | Eros IIII (*sic*) Aug., domo Ta[r]-
 cone (*sic*), ospitalis a gallo | gallinacio; Afrania Cerialis l. Procilla uxor;
 Afrania | L. l. Uranie, f., annorum XI, hic sita est.

Narbone (*XII 4377 vidit Hirschfeld praeter paucas litteras iam evanidas*).

7477 . . . . . dulcis |
 . . . . . [l]atet hoc Amemone¹ sepulchro |
 [fama ultra fines] patriae popinaria nota, |
 [quam propter mul]ti Tibur celebrare solebant, |
 [Iam summus fragilem vit]am deus abstulit illi, |
 [aethereisque auris anim]am lux alma recepit. |

[*Hunc titulum feci*] . . . nus coiugi sanctae, |
[*nomen enim fas est re*]stare semper in aeom. |

Tibure (XIV 5709 vidi). Supplevit Buecheler arm. epigr. 603. — 1) Sic lapis, pro Anymone, ut putat Bue.

7478 L. Calidius Eroticus | sibi et Fanniae Voluptati v. f.¹ | Copo, computemus² | Habes vini $\supset$ I³, pane | a. I⁴, pulmentar. a.⁵ II. Convenit. Puell.⁶ | a.⁵ VIII. Et hoc convenit. Faenum | mulo a. II. Iste mulus me ad factum | dabit⁷ (*viator cucullo indutus, mulum capistro ducens, et copa, digitis extensis computantes*).

Aeserniae, deinde Neapoli, iam Parisiis in museo (IX 2689 cf. bull. des antiquaires de France 1904 p. 352 n. 75; imago est bull. archeol. nap. VI tab. I n. 4 p. 94). — 1) Vivus fecit. — 2) Diverbium viatoris et coponis. — 3) Sextarium unum. — 4) Assem unum. — 5) Asses. — 6) Puellam. Cf. C. I. L. IV 2450. — 7) Apparet viatorem aegre ferre impensam in mulum factam, et metuere ne ad pauperiem redigatur. Ad factum, iudice Mommseno, significat: ad opus rusticum. (Adfectum dabit, i. e. miserum reddet, intellegit Froehner mël. d'épigraphie p. 89.)

7479 (*circulus, normae duae*) Vitalis C. Lavi Fausti | ser., idem f., verna domo | natus, hic situs est, vixit | annos XVI, institor tabernas | Aprianas¹, a populo acceptus, | idem ab dibus | ereptus. Rogo | vos, viatores, si quid minus | dedi mesura ut patri meo adicere², | ignoscatis. Rogo per superos | et inferos, ut patrem et matre | commendatos abeat³. | Et vale.

Prope Dramam Macedoniae, non longe a Philippis (III S. 44206, 21 descr. Cumont Revue de l'Instruction publ. en Belgique 1898 p. 353). — 1) Tabernae Aprianae. — 2) Adicerem. — 3) Habeatis.

7480 Q. Brutius | P. f. Quir. v.¹ | mercator. bova.² | de campo heic | cubat, frugi | castu amabili | ominibus (*sic*). | Brutia Q. l. Rufa | pia, patrono | dum vixit | placuit.

Romae ad viam Salariam rep. (Gatti Notizie degli scavi 1902 p. 54). — 1) Vivus. — 2) Bovarius. Conlegiu mercator. pequarioru supra N. 3683^c, neg. iuvene. N. 6288, mercator suarius IX 2128, [mercator] porcarius III S. 44370.

7481 d. m. | M. Antonio M. filio | Claudia Terenti | oriundo citate | Miseni, omnibus | muneribus et | honoribus patriae | suae perfuncto, | negotiatori | celeberrimo suariae | et pecuariae, | M. M. Antonii | Teres et Proculus | filii et heredes | secundum voluntatem | ipsius.

Romae ad viam Praenestinam rep. (VI 3387 vidit Huelsen).

7482 d. m. s. | M. Aur. Eureto coniugi | carissimo, qui v. ann. LXVIII | m. VIII, Septimia Felicissima | uxor et M. Aur. Euretus et | Septimia Euresis et Aur. Pud^udentianus, filii carissimo, | negotianti pullario, | patri b. m. f.

Romae (VI 9674 saepius descripta saec. XVI).

7483 L. Papius L. l. Phaselus mercator vinarius; | M. Perperna M. f. Sca. Potitus; | M. Altidius M. l. Fortunatus; | A. Tettius A. l.

Stlatta numularius; | L. Flavius L. D. l. Alexander; | M. Thorius M. l. Auctus lanio; | M. Licinius M. D. l. Leonida | !!!!!!!!!; | C. Autronius C. C. l. Hilarus; | Ap. Quintius Ap. l. Nicephor. medicus iumentarius²; | P. Nummius P. l. Pamphilus; | T. Curtius T. l. Heliades, in quo numquam indormivit timor | (et alia nomina quinque).

In agro Pomptino ad viam Appiam rep., est Romae (X 6493 vidi). — 1) Nonnulla erasa. — 2) Cf. infra ad N. 7813.

7484 A. Herennuleius | Cestus negotiator | vinarius a septem | Caesaribus¹, idem mercator | omnis generis mercium | transmarinarum, lictor, | vivos sibi fecit et libertis | libertabusque suis posterisq. eorum.

Reate (IX 4680 vidit Mommsen). — 1) Idem locus urbis Romae in titulo coactoris argentarii XIV 2886. — Negotiatores vinarii Ostiae supra N. 6146. 6162.

7485 P. Sergius P. P. l. | Demetrius | vinarius¹ de Velabro; | Sergia P. P. l. Rufa uxor; | P. Sergius P. et D. l. Bassus l. | Arbitratu Rufae uxoris.

Romae (VI 9993 vidit Henzen). — 1) P. Ragonius Daphnus vinarius in castris pr. VI 9992; negot. vinarius in t. Mediolanensi Pais 855. Cf. etiam infra N. 7535.

7486 d. m. | T. Claudius Docimus | fecit sibi et suis libertis | libertabusque | posterisque eorum, | negotians salsamentarius | et vinarius Maurarius.

Romae (VI 9676 vidit Zangemeister). — Negotians salsarius, qq. corporis negotiantium Malacitanorum supra N. 7278.

7487 (*Bacchus cum Maenade, Satyro, Pane, Sileno*) C. Clodius C. l. Euphemus | negotiator penoris | et vinorum | de Velabro a IIII scaris¹, | aram posuit sibi, | consecravit | dedicavitque, | liberisque suis | posterisque eorum.

Romae (VI 9671 vidit Henzen). — 1) ^cAquam cernentem IIII scaros¹ memorat Notitia Urbis reg. VIII. Cf. Jordan Top. 1, 2 p. 472.

7488 diis manibus | Abuliae M. lib. | Megiste piissimae fec. | M. Abudius Luminaris | patronus idemque | coniux bene merenti, | negotiatrici frumentariae | et legumenaria (*sic*) ab scala | mediana, sibi et libertis | libertabusque posterisq. | et M. Abudio Saturnino | filio, trib. Esq. seniorum¹, | vixit annis VIII.

Romae (VI 9683 vidit Henzen). — 1) Cf. N. 6033. 6057 cet.

7489 d. m. | L. Mario | Phoebō | viatori | tribunicio | decuriae maioris¹, mercatori | olei Hispani ex | provincia | Baetica².

Romae (VI 1935 servavit Pighius). — 1) Cf. Mommsen Staatsr. I ed. 2 p. 350 not. 6; supra N. 1924 cet., 1885 not. 1. — 2) Negotiatores ol[eari] ex Baetica supra N. 1340; mercatores frumentari et oleari Afrari N. 1342.

7490 d. m. s. | C. Sen[t]io Reguliano eq. R., | diffus. oleario ex Baetica¹, | curator. eiusdem corporis², negot. vinario Lugu[dun. in canabis consisten.³, | curatori et patrono eiusd. corporis, nautae Arari|co,

patrono eiusd. corporis, | patrono IIIIIvir. Lugduni | consistentium, L. Silenius | Reginus aus (*sic*) et Ulatia | Metrodora et filii eiusdem ponendum curaverunt, | procurante Dionysio et | (*in margine inferiore*) Belliciano et⁴

Romae (VI 29722 cf. p. 3731 vidit Henzen). — 1) *Alius diffusor olearius in titulo Astigitano Baeticae II 4481.* — 2) *Corporis diffusorum ut videtur.* — 3) *Cf. N. 7028.* — 4) *Titulus non videtur finitus esse.*

7491 ossa L. Cluvi L. l. | Cerdonis | oleari¹ de Carinis.

Romae (VI 9718 vidit Kluegmann). — 1) *Olearii supra N. 7272.*

7492 dis manibus | Foliae Saturninae f. | bene meritae, v. a. XLV | et Crescenti amico meo | isdem coniugi eius | v. a. XXXX, | M. Luceius Felix | fecit, et sibi et suis | poster. eorum. | Crescens. ☉ ser.¹ natione Bessus olear. de portic. | (*in margine inferiore*) Pallantian.² Venetian.³ parmul.⁴, vix bene iaceo secur.

Romae (VI 9719 vidit Henzen praeter particulam quae periit). — 1) *Mulieris servus.* — 2) *Porticus Pallantiana praeterea ignota.* — 3) *Cf. supra N. 5314. Acclamations ad ludos circenses spectantes aliquoties adiectae in titulis sepulchralibus, cf. N. 4679 not. 2, 5314 not., sed num eiusmodi aliquid hic lateat, incertum.* — 4) *Fortasse subest allusio ad ludos gladiatorios.*

7493 L. Horatius L. f. | Vot. holitor, | Sex. Horatius L. f. | Vot. sen.¹ In fr. | [p.] . ., in agr. p. XX.

Romae (I 1037. VI 9438 Ritschl tab. XCE imaginem). — 1) *Senior (sic potius quam: Voturid seniorum).*

Alii holitores VI 9437 (Orell. 2861). 9439.

7494 vivit | M. Paquius | M. l. Dama | fabarius. | In agrum | p. XV.

Narbone (XII 4472 p. 846 vidit Hirschfeld). Fabaria quaedam est III 153 = 6672; negotiatio fabaria supra N. 3831.

7494^a P. Mettius P. l. | Rufrio | [t]upinari¹.

Ad Aeternum fluvium, non longe ab Interpromio, loco dicto Solagna dei sassi (Calore Atti dell' Accademia napoletana di archeologia 21, 1900/1 p. 479).

7495 dis m. | P. Corfidio | Signinio | pomario | de agger. | a pro-seucha¹, | Q. Sallustius | Hermes | amico bene merenti, | et numerum | ollarum decem.

Romae (VI 9821 cf. p. 3471 viderunt Pighius aliique). — 1) *Cf. supra N. 374 not. 2.*

7496 C. Iulius Epaphra | pomar. de circo | maximo ante | pulvinar¹, sibi et || Venuleiae | Cn. Cn. l. | Helenae | coniugi suae.

Romae, iam Bononiae (VI 9822 vidit Bormann). — 1) *Cf. supra N. 7287.*

Alii pomarii supra N. 3413. 6411^a. 6411^c. 6431^c.

7497 A. Fuficius A. l. Zethus | mellar. á port. Trigem.; | Sulpicia P. l. Secunda; | A. Fuficius A. et Sulpiciae l. | Primigenius, v. a. XVII.

Romae (VI 9618 vidit Henzen).

7497^a L. Nerfinius | Potiti l. | Primus | lardarius | sibi et | . . . . .
Narbone (XII 4485 vidit Hirschfeld). — *Alius lardarius Brambach n. 363.*

7498 Valerius | Felicissimus | pernarius || d. d.

Romae, in statuæ marmoreæ Genii dormientis crure dextro et sinistro, iam Berolini (VI 51120; Mus. zu Berlin, Beschr. der Skulpturen [1891] p. 64 n. 143).

7498^a Calpurnia L. D. l. Hilara, | vix. an. XXXVII. | A. Petronius A. l. Alexander | anatiarius¹, sibi et coniugi | suae fecit, cum qua concorditer vixit.

Romae (VI 9143 vidit de Rossi). — 1) Fortasse qui anates vendit.

7499 d. m. Olo Plutio | Successo (sic) Priscus, | L. Vari Ambiboli¹ | [ser.]² aviarius alti|liarius³, fecit filio | b. m., qui v. a. XIII, | et sibi et matri aejus (sic) | Successæ et posterisq. suor.

Romae, iam Forosempronii (VI 9201 viderunt Henzen et Bormann). — 1) Consul fuit anno incerto (X 3864; cf. IX 3036. X 4390). — 2) fi. . . excepit Borm. — 3) *Alius alti|liarius (Augusti) libertus VI 4230.*

7500 Aurélia C. l. Náis | piscátrix de horreis Galbae¹. | C. Aurelius C. l. Phileros | patronus. | L. Valerius L. l. Secundus.

Romae (VI 9801 vidit Henzen). — 1) *Piscatores habuimus iam supra N. 3287, piscicapos N. 6423, corpus piscatorum et urinatorum N. 7266 (not. 4); piscatores (et) propolas N. 3624. 6146.*

7501 L. Calpurnio Daphno | argentario | macelli magni¹, | Ti. Claudius Aug. l. | Apelles et | Asconia Quarta | propinquo carissimo | fecerunt. (In margine inferiore) CAY² — da piscen — CAY² (vir tunicatus in podio stans, s. cistulam apertam, dextra piscem gerens; hinc illinc viri singuli tunica et cucullo amicti, corbes humeris gestantes, alter dextra pisces suspensos portat).

Prope Romam ad viam Latinam rep. (VI 9183 vidit Henzen; de anaglyphis cf. Benndorf et Schoene Lateran. p. 245). — 1) De macello magno urbis Romae sito in monte Caelio cf. Notit. Urbis reg. II; Becker Top. p. 503; Preller Reg. p. 419; Huelsen Roem. Mitth. 1892 p. 297. — 2) Non intellegitur (suspiria virorum corbes portantium ita significari putant Bennd.-Schoene).

7502 [P.] Caucilius P. l. | Salvius¹, || P. Caucili[us P. l.] | Helles . . . | argentari de foro vinario², | [arb]itratu Lysimachi et Callippi libert[orum].

Prope urbem, ad viam Labicanam, rep. (VI 9182 vidit Helbig). — 1) *Huius libertus P. Caucilius Salvi l. Eros coactor vinarius de foro vinario VI 9181.* — 2) *Alii Caucilii argentarii de foro vinario VI 9181.*

Argentarii et exceptores itemq. negotiantes vini supernat. et Arimin. supra N. 519.

7503 C. Cácius C. l. Heracla | argentarius de foro | Esquilino¹, sibi et libe. | et libertabus.

Romae (VI 9179 Bormann vidit partem). — 1) *Alius argentari(us) a foro Esquil. VI 9180. Cf. supra N. 6076^a. [Ar]gentarii post aedem Castoris VI 363 9177 (= Orell. 4195; sed cf. VI 30748), argentari et negotiantes boari huius loci supra N. 426.*

7504 Q. Fulvio Chareti | argentar. coactor. | de portu vinario | superiori, | patrono optumo | et indulgentissim., | Doctus et Festus lib.

Prope Falerios rep. (XI 3156 vidit Bormann).

Alius coactor a portu vinario VI 9189 (infra N. 7929), [coact]or de porto vinar. VI 9190; alii coactores supra N. 1929 et alibi.

7505 dis manibus | M. Mannei | Advenientis | coactoris | a theatro | Marcelliano, | Manneia Terpusa | coniugi | bene merenti.

Romae (VI 33838* Gatti bull. comunal. 1886 p. 310).

7506 d. m. | M. Ulpio Aug. lib. Martiali | coactori argentario | Caesaris n., | Ulpia Martina filia.

Veiis rep., nunc Romae (VI 8728. XI 3820 vidit Bormann).

7507 A. Argentari. A. I. Antioc. a[rgentar.?] | coactor. inter aerarios a . . ., | Octaviae A. I. Epichar. soror[is].

Romae rep. ad viam Appiam (VI 9186 vidit Henzen).

7508 L. Suestilius | L. I. Clarus | argentarius ab | sex areis¹, sibi et | L. Suestilio Laeto | nummulario ab | sex areis, | vixit ann. XIII. | In f. p. XIX, in ag. p. XIII.

Romae (VI 9178 semel descripta saec. XVI). — 1) Sex arae videntur intellegendae esse, non areae (cf. infra N. 7567; item supra N. 3616. 6073); ubi fuerint ignotum.

7509 T. Flavius Genethlius | nummul. de basilica Iulia, | natione Bess., sibi et coniugi, | liberis libert. libertabusque | deinceps de dom. sua descendentib. | vivus fecit. | Hic in III stabul.¹ agitavit numq.

Romae (VI 9709 cf. p. 3470 fortasse semel tantum descripta saec. XV/XVI). —

1) Significantur quattuor stabula factionum circensium (cf. N. 5277 not.).

Alius nummularius de basilica Iulia VI 9744 (= Henz. 5082).

7510 C. Sulpicius C. I. Battara | nummularius a Mercurio | sobrio¹, et Sulpicia Hilara | C. Sulpici Battarael.

Romae (VI 9714 vidit de Rossi). — 1) Cf. supra N. 5196 not. 4484.

7511 [M. S]alvio M. I. Secundo | [nu]mmulario de circo | Flaminio, | [Salvi]a M. I. Phaedime patron. | . . . . suisque.

Romae (VI 9713 bis vel ter descripta saec. XVII. XVIII).

7512 memoria | L. Publicius Eutyches sevir August. | idem q. q., stipulator argentarius¹, | et Publicia Epictesis fecer.

Ostiae (XIV 405 descr. saec. XVII Fabrettius). — 1) neg. stip. arg. supra N. 6731.

7513 M. Luccius 7. I. | Philocalus | microtocistês¹.

Luceriae (IX 823 vidit Mommsen). — 1) Apicis forma a communi aliquantum recedens.

7514 M. Caedici | Fausti | negotiator. | de sacra via. || Caedicia | Syntyche | conliberta.

Romae, nunc in castello quodam Angliae (V1 9662 vidit Matz).

7515 d. m. | Q. Marcius . . . s decurialis, | negotiator ca[mp]i pecuari, | sibi et suis v[iv]us fecit et | libertis li[berta]busque | posteris[que eorum]. | H. m. [h. n. s.]

Romae (V1 9660 partem vidit Henzen).

7516 C. Iulio Amaranto | de foro suario | mercatori, fecit | . . . . .

Romae (V1 9631 p. 3470 ter ut videtur descripta saec. XVII).

Negotiantes fori vinarii Ostiae, supra N. 6168. Adde N. 5368.

7517 Ulpio Eutychemi negotianti | cas. pr.¹, Ulpia Secundina coniugi | et filii Ulpus Secundinus et Ulpia Iulia et Ulpia Secundina et | Ulpus Iustus parenti dulcissimo comparaverunt et sivi et suis et | libertis libertabusque [poste]risque eorum quo[rum me]moria².

Romae (V1 9661 semel descripta saec. XIX). — 1) Castrorum praetiorum (cf. N. 7485 not. 1). — 2) Apparet titulum non integrum esse.

7518 d. m. | In hoc tumulo iacet corpus exanimis | cuius spiritus inter deos receptus est, | sic enim meruit, L. Staius Onesimus | viae Appiae multorum annorum negotias (sic)¹, | homo super omnes fidelissimus, | cuius fama in aeterno nota est, | qui vixit sine macula an. p. m. LXVIII, | Stata Crescentina coiux | marito dignissimo et merito, | cum quo vixit cum bona concordia | sine alteritrum animi lesionem (sic), | bene merenti fecit. (In parte aversa titulus Christianus).

Romae, nunc Veronae (V1 9663 vidit Mommsen). — 1) Cf. N. 6630.

7519 L. Licinius | M. f. Pol. Nepos, | cuius de vita merito | pote nemo queri¹. | Qui negotiando locupletem | se speravit esse futurum; | spe deceptus erat et a mul[tis, bene meritus, amicis. | Hanc casulam in parv[o] fecit supremi temporis | sedem maiori cura | quam inpensa potuit. | Diis parentibus suis² | hunc lapidem posuit | supremum semoto loco, | suptus quem factum est | ut remanerent ossa | et cineres C.³ fratris, et | sua ube requiescerent, | et per quem testari posset, | quam laboriose et non | secure vixisset. Qui vivos | multis in futurum su[p]rem[a] hospitia donavit amicis; | cuius in hospitio requiesc[e]nt multis gratis, | et amicis; quos roga[nt] ut, quod eis superat, suis | donent gratis, ne vendan[t]. Vitent homines avaros, auda[ces], monumentorum | sacrilogos⁴, per quos | decessis numquam | requiescere licet. | — Diis manibus sacrum. | Homo, violare noli, si te | moriturum putas. | P. q. XII.

Romae ad viam Salariam rep. (V1 9659 cf. 33814 vidit Henzen). Tractavit Jordan Herm. 15, 1880 p. 534. — 1) Versus facere temptavit scriptor, cf. Buecheler earm. epigr. 1583. — 2) Cf. Jordan l. c. p. 530; item supra N. 1078 not. 1. — 3) Gai. — 4) Sic scriptum etiam in l. Ostiensi XII 1046.

7520 d. m. s. | P. Aelolius Felix pius | vixit an. XLI d. III | Amore ductus | pelagi, mercib. | insistebam; | sucidis¹ aeter[noque silentio | Mauris sum | . . . . .

Giufi (Itr. Mschergo) Africae (VIII 868 vidit Wilmanns). Versus esse coniecit Studemund l. c. p. 927. — 1) Cf. Cat. apud Gell. 13, 25, 12.

7521 d. m. | Aur[el]io Maximo a mil[l]itis¹, negotiat[or]i | cele[be]rrimo, qu[od] v[er]i x. | ann. [pl]us minus . . . | Papir[iu]s Maximinu[s] | el] . . . a Maxim[a] . . .

Prope Tragurium Dalmatiae (III 44927 vidit Kubitschek). — 1) Nota negotiatorem eundemque a militiis (Hirschf.).

7522 Apollini | C. Aurelius C. l.¹ | Verus negotiator | Britannicianus² | Moritex³ d. d. | L. d. d. d.

Coloniae Agrippinae (Ihm Ann. Rhen. 92, 4892 p. 261). — 1) Cl. (sine puncto) traditur. — 2) Cf. supra N. 4751. — 3) Fortasse latet ethnicum.

7523 d. m. | L. Solimario | Secundino | civi Trevero, | neg. Britan. Burdigalae (XIII 654 vidit Hirschfeld).

7524 C. Rubrius C. l. Hilario | Rubella negotiator | Gallicanus¹ et | Asiaticus testamento | fieri iussit.

Mevaniae (XI 5068 vidit Bormann). — 1) Negotians Gallicanus Caralibus X 7612.

7525 C. Hostilius | Hypatus | Bithynus | negotiator, | v. a. XXXIII. Brundisii (IX 62 vidit Kaibel).

7526 d. m. | M. Secundi | Genialis | domo Cl. Agrip., | negotiat. Dacisco, | patr. optimo, | M. Secundius | Eutyclus lib. | heres ex parte honor. | hoc monim. de suo fec.

Prope Aquileiam rep. (V 4047 vidit Mommsen).

7527 . . . [negotiat]o[r]is Cisalpin. [et] Transalpin.¹ | patr. coll. naut. Comens., | hered. fac. cur.

Mediolani (V 5944 servavit Cyriacus). — 1) Negotiator corporis splendidissimi Cisalpinorum et Transalpinorum supra N. 7279.

7528 Aureli | [F]lavi negotiantis | natione | Suri | defuncto anno | LV | Sirmi, | et || T. Aureli | Apollonio fra[tri] eius | γ coh. I ∞¹, | def. Sirmi, | ann. XXXIII, | Aur. Aquila pater | infeliciss[imus] vivu[s] fecit et || [Au]r. Luciano, def. an. . . ., | amico eor. mer[enti].

Salonis (III 2006 vidit Mommsen). Titulus Aurelii Flavi in lapide legitur intuenti a dextra, Aurelii Apollonii a sinistra; sed illum praecedere debere apparet. — 1) Centurioni cohortis primae miliariae.

7529

[ἐν]θάδε κείται Θαῖμος ὁ καὶ Ἰο[v]λιανός, Σαάδου, | ἔσθλος τε πέφυκε καὶ ν[ῆ]δυσ[μ]ος | Ἀθελιηνός¹, | βουλευτῆς πολλῆς τε Κανωθαί[ω]ν² ἔπι | Σιρέης · |

[δ]ς πάτρων τε λείπων ἤχε τῶδ' ἐπὶ χώρῳ, |
 [ἐς π]ρᾶσιν ἔχων ἐνπόρ[ι]ον ἀγορασμῶν |
 [με]στὸν ἐκ Λαοι[ε]τανίης ἄδ' ἐπ[ι] Λοιγοῦ[δ]ούνοιο· |
 ὤλεσεν ἐπὶ Ξενίης θανάτῳ μοῖρ[α] | χρατα[ε]τή.

diis manibus | Thaemi Iuliani Sati [f]l., Syri | de vico Athelani²,
 decurion. | Septimiano Canotha⁴, nego[ti]atori Luguduni et prov. | Aquitana-
 natica (sic), Avidius⁵ | Agrippa fratri pientissim[is]mo ob memoriam eius |
 faciendum curavit et | sub ascia dedicavit.

Genay prope Lugdunum rep., iam Lugduni (XIII 2448 vidit Hirschfeld). —
 1) Cf. not. 3. — 2) Cf. not. 4. — 3) Hodie Atil prope Kanawat, cf. Waddington
 inscr. Syr. ad n. 2572. — 4) Fulgo Canatha; ea videtur Septimia dicta fuisse (vir
 soli decuriones Septimiani). — 5) Civitatem videtur nactus esse per Avidium Cas-
 sium, legatum Syriae temporibus M. Aurelii (Henzen bull. inst. 1867, 206.)

7530 d. m. (ascia) et | memoriae aeternae | Mattoni Restituti civis |
 Triboci, negotiatoris | artis macellariae, ho[m]inis probissimi, qui de[fun]ctus
 est annor. XXXX | men. III d. XVIII, | Ruttonia Martiola con[i]unx, quae
 cum eo vixit | ann. VIII d. VIII sine ul[la] animi laesione, et | Matto-
 nius Germanus | relictus a patre ann. III | m. I d. XII, et Mattonius | Re-
 spectinus, mens. VIII, | fili et heredes ponen[dum] curaverunt et si[bi] vivi
 sub ascia dedicaverunt.

Lugduni (XIII 2018 vidit Hirschfeld).

7531 (ascia) d. m. | et memoriae aetern[ae] | Vitalni Felicis vet.
 leg. [I] | M., homini sapientissim[o] | et fidelissimo, negotia[tor]i Lugdu-
 nensi artis cr[e]tariae¹, qui vixit annis [L]VIII m. V d. X, natus est d[ie]
 Martis, die Martis prob[a]tus, die Martis missione[m] | percepit, die Martis
 def[un]ctus est, faciendum c[ur.] | Vitalin. Felicissimus fil[i]us et Iulia
 Nice con[i]unx et sub ascia dedi[caverunt].

Lugduni (XIII 1906 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. supra N. 4751, infra N. 7587.

7532 d. (ascia) m. | et memoriae | [a]eterna[e] Septimi | Iuliani n[e]-
 gotia[tor]is Lugdu[n. ar]tis saponariae, Quintula | Sertoria con[i]ungi karis-
 simo | ponendum | curavit et sub | ascit de divit¹.

Lugduni (XIII 2050 vidit Hirschfeld). — 1) Scr. sub ascia dedicavit.

*Negotiantes Lugdunenses habes praeterea N. 7028. 7034. 7034. 7279. 7490,
 infra N. 7704.*

7533 M. Thoranio Euhemero | negotiatori | frumentario, | Q. Paccius
 Quietus fecit.

*Romae (VI 9668 ter quatterve descripta saec. XI. XII). Carmen negotia-
 toris frumentarii habes supra N. 5696; cf. praeterea N. 4427. 5417. 6140.*

7534 have Naevii | salvos sis, quisquis | es! | Cn. Naevio | Diadú-
 meno¹ | vénaliciário | grae[g]ário².

*Nemausi (XII 5549 vidit Allmer). — 1) Idem XII 5758. — 2) graecario traditur.
 L. Valerius Zabdae mercatoris venalici l. Aries VI 9652 cf. 53813.*

7535 d. m. | P. Caulio Coerano¹ | negotiatori | ferrariarum et | viniariarum, | Acibas lib. | patrono merenti.

Puteolis rep., est Neapoli (X 1931 vidit Mommsen). — 1) Idem in signaculo aeneo IX 6083. 33.

7536 d. m. | L. Lepidius L. lib. Hermes | negotiator aerarius et | ferrarius¹ sub aede Fortunae | ad lacum Aretis², et | Obellia Threpte | fecerunt | L. Lepidio L. f. Pal. Hermeroti, | qui vixit annis VIII mense I diebus XII, et | Lepidiae L. f. Lucillae | quae vixit annis V diebus VIII, | filis dulcissimis et piissimis erga se, et | lib. libertabusque posterisque eorum. | Haec taber. cum aedif. huius monum. tutela est. | II. m. sive aedificium quod est, heredem non sequet.

Romae (VI 9664 cf. p. 3470 saepius descripta saec. XVI). — 1) Alius negotians ferrarius II 4199. Fabros ferrarios habes infra N. 7723 seq. — 2) Locus urbis Romae praeterea ignotus.

7537 d. m. s. | T. [F]lav[*i*]us [T.] lib. Salutaris[s] | Augustalis | sibi et Titiriae Felicitati | coniugi bene merenti, | negotias calcariarius, | vivus fecit. *Capuae (X 3947 semel descripta).*

7538 Verecundinae Placide | sive Soioni¹ coniugi | dulcissimae, quae vixit | ann. XXVIII, et Verecundineoi² De[s]iderio fil. eius, Desideratus | Curmilli neg. artis lapidariae | vivus sibi et iis obitus fecit.

Coloniae Agrippinae rep. (Klinkenberg Westd. Korrespondenzbl. 1903 p. 473). — 1) Nomen Gallicum, cf. supra N. 4711. — 2) Scr. Verecundinio (faber primum puerat Verecundi desi, idque male correxit).

7539 C. Tullius Crescens | negotiator marmorarius | de Galbes¹, fecit sibi vibus et | Tulliae Primillae | conlibertae suae carissimae et | libertis libertabusque | posterisqu[e] eorum.

Romae (VI 53886 vidit Huelsen). — 1) De horreis Galbae.

7540 v. f. | Versinia J. l. | Tyche | P. Alfio Erasto | negotianti | materiario¹ | coniug. bene | merito. (*Instrumenta fabrilia, in his inscriptum*) PAL.²

Prope Florentiam rep. (XI 1620 saepe descripta saec. XVI—XVIII; imaginem exhibet Revillas diss. acad. Corton. III). — 1) Alius supra N. 5174^a. — 2) P. Alfii?

7541 d. m. | M. Licinio Moscho | negotianti pertica[r]io et Corneliae Proclae | coniugi, Pomponius | Olympus frater et Filu]menus, Sotas, Zosimus | liberti et heredes fecer.

Romae (VI 9672 Henzen vidit partem).

7542 d. m. is cuius per capita versorum nomen declaratur, fecit se vibus sibi et suis omnibus, libertis libertabusque posterisque eorum.

Liber nunc curis fuerim qui, respice lector.

Notus in urbe sacra¹ vendenda pelle caprina,

exhibui merces popularibus usibus aptas,

rara fides cuius laudata est semper ubique.

3 Vita veata fuit, struxi mihi marmora, feci²

secure, solvi semper fiscalia manceps,
in cunctis simplex contractibus, omnibus aequus
ut potui, nec non subveni saepe petenti,
semper honorificus, semper communis amicis.

10 Maior ad[huc] hic³ laudis honor, potior quoque cunctis,
ipse meis quod constitui tutamina membris
taliam qu[e]⁴ feci non tam mihi providus uni,
heredum quoque cura fuit. Tenet omnia secum,
re propria quicumque iacet. Me fama loquetur:

15 exemplum laudis vixi dum vita manebat,
sollicitus multis requiem feci quoque multis.

L. Nerusius Mithres.

Magliani in Sabinis—(IX 4796 cf. p. 686 fortasse semel tantum descripta saec. XV). *Buecheler carm. epigr. n. 457.* — 1) Cf. supra N. 3696 v. 42. — 2) Sic traditur (fecit codices nonnulli); intellege: egi (Bue.). — 3) adhuc, 4) talia qui traditur (correxerit Buecheler).

7543 Tychici | sutoris | a spem ve|tere¹.

In vasculo fictili, Romae rep. in sepulcro Statiliorum, scariphatum (XV 5929 vidit Dressel). — 1) De hoc loco urbis Romae cf. Frontin de aq. c. 19 seq.; Becker Top. p. 550. — Collegium sutorum II 2318. De arte sutoria etiam supra N. 6891 v. 52 seq. — Sutricum tituli ficticii sunt: VI 5, 2127*. 2341*.

7544 d. (pedes humani duo, alter nudus, alter caliga indutus) m. | (protome virilis) | C. Iulius Helius sutor a | porta Fontinale, fecit sibi et | Iuliae Flaccillae fil. et C. Iulio | Onesimo liberto libertabusque | posterisque eorum; v. f.

Romae trans Tiberim, extra portam Angelicam rep., nunc in museo Conservatorum (VI 33914; imaginem Gatti Bull. comunale di Roma 1887 tab. III cf. p. 53).

7545 C. Atilius C. f. | Iustus | sutor caligarius | sibi et | Corneliae Exorat. | uxori l. p. i. (sutor sedens ad scabellum, in quo sunt instrumenta sutoria).

Mediolani (V 5919 vidit Mommsen). — Adde titulum infra N. 7676.

7546 Dionysio | Cn. Mamili | Primi | sutori | institori | caligario, | Q. Avidius | Bassus | p.

Teate Marrucinatorum (Chieti) (IX 3027 vidit Dressel).

7547 Q. Gavius Q. l. Primus | crepidarius de Subura, | vixit ann. XXV.

Romae (VI 9284 vidit Bornmann).

7548 M. Livius Aug. l.¹ | Menophilus | calciator. || M. Livius Aug. l.¹ | Menophilus calc. | ollam dat | Liviae Chloe l. suae.

Romae rep. in monumento libertorum et servorum Liviae (VI 3959 vidit Henzen). — 1) Augustae libertus (manumissus a Livia, sed antequam illa Augusta diceretur et in gentem Iuliam transiret, ut ostendit nomen Livii).

7549 M. Sexti Diogenis. | Felix lib. | sandalarius.

Capuae (X 5981 vidit Mommsen).

7550 L. Braetius | Litorinus | solcarius¹.

Narbone (XII 4340 vidit Hirschfeld praeter paucas litteras). — 1) Collegium fabrum soliarium baxiarium *supra* N. 7249.

7551 (*lupa cum gemellis*) diis manibus | M. Caecilio Sp. f. Suc. | Rufo solatario¹ ab luco | Semeles², ex testamento | eius Calvisia Zosime et | M. Caecilius Callippus | heredes | fecerunt (*femina iacens adstantibus Cupidibus*).

Romae (VI 9897 cf. p. 3474 saepe descripta saec. XV—XVII). — 1) Corpus corariorum magnariorum solatariorum *Diocletiano et Maximiano posuit titulos VI 1117 (= Orell 4074). 1118.* — 2) *Cf. Liv. 59, 42, 4. Ovid. fast. 6, 503.*

7552 v. f. | Ave Alcime, bene tibi sit! | d. m. | C. Iulio Alcimo | Ravennati | comparator. | mercis sutoriae, | et Viriae Marcell. | coniugi optimae | et Hermiae lib. et | c[e]teris libertis | libertabusque meis, | et Viriae Marcellae. | H. m. h. n. s.

Mediolani (V 5927 bis descripta).

7553 Statae D. I. | Antiochini | C. Gavius C. f. | Quadratus vir. | Gavia C. et Antiochin. [*f.*] | Tertula (*sic*). | C. Gavius C. l. | Idonius (*sic*) cum sui[s]; | qui caliculis¹ lana | pelliculis² vitam | toleravit suam. [*T*]u qu[*i*] | legis, vale et cum voles [*ve*]nito.

Corfinii (S. Pelino) (IX 3495 viderunt Mommsen, Brunn, Dressel). — 1) *Scr. caligulis.* — 2) *Cf. Marquardt Privatleben ed. II p. 597 not. 5.*

7554 d. m. | P. Iuventius Suces|sus negotias cori|ariorum . . . . .

Romae (VI 9667 servavit Fabrettius).

Corpus coriariorum *posuit titulum supra* N. 4220.

7555 L. Caelio L. f. Ianuario | vix. an. LXI, | Cleomenes coriarius | subactarius¹ am. b. m. cur.²

Romae, postea Neapoli (VI 9279. X 4916 vidit Nissen). — 1) *Sic qui viderunt saec. XVI, nunc sub litterae desunt.* — 2) *Amico bene merenti curavit.*

7556 L. Marcius L. D. I. | Anthus lanarius | de Subura.

7556^a T. Cloelio | Narcisso lanario | de vico Caeseris (*sic*), | Marcia Prisca | uxor fecit.

Romae (VI 9491. 9492 vidit Henzen, sed hanc mutilam).

7556^b L. Allenius | L. f. Rom. Vespa | pectinator.

7556^c l. s.¹ | L. Octavi | Servandi | pectinari.² | In f. p. XXII, | r.³ p. XXIII.

Ateste (V 2538. 2545 vidit Mommsen). — 1) *Locus sepulchri.* — 2) *Lanariorum pectinariorum et lanariorum carminatorum sodalicia supra* N. 7290. 7290^a. — 3) *Retro.*

7557 dis manib. | L. Corneli | Ianuari | vixit ann. XVII, | lanari coator. (*sic*)¹, | et L. Cornel. Primion. | patris.

Brixiae (V 4505 vidit Mommsen). — 1) *Scr. coactor. Similiter in alio t. Brixiano*

est lanari coatores (*V* 4504 vidit Mommsen). Cf. *Caes. b. civ.* 3, 44, 7: aut ex coactis aut ex centonibus aut ex coriis tunicas aut tegimenta fecerant; *Plin. n. h.* 8, 48, 192: lanae . . . coactam vestem faciunt; item *N.* 7538.

7558 d. m. | Baloniae | Livittianae | M. Balonius M. lib. Laris[us] lanarius | coactiliarius¹ | coniugi carissimae b. m. fec.

Romae, nunc Neapoli (*VI* 9494 vidit Mommsen). — 1) Cf. ad *N.* 7557, praeterea *Dig.* 24, 2, 25, 1: *Aristo etiam coactilia vesti cedere ait; vit. Pertin.* 3, 3; *Ed. Diocl.* 7, 52; *Marquardt Privatleben* (ed. 2) p. 502.

7559 d. m. | Q. Alfidio | Q. l. Hylae | V̄vir. Foro Sempronii, colleg. harenariorum¹ Romae, negotiantii lanario, | Alfidia Severa patris pientissimo.

Mutinae (*XI* 862 saepe descripta saec. XVII. XVIII). — 1) collegii arenae auctorum.

7560 . . . . . | C. Cassius | Sopater linarius | sibi et Cassiae C. l. | Domesticae linar. | patronae¹ et | Cassiae Suavi² l. | et Cassiae Primi-gen. l.

Mediolani (*V* 3923 vidit Mommsen). — 1) a ante hoc vocabulum temere adiecta, 2) item i post Suavi (Momms.).

7561 ossa | P. Postumi | Felicis | lintionis.

Aquileiae (*V* 4034 vidit Mommsen). — Alii lintiones *V* 5217 *XII* 5970.

7562 Fulvia lintearia (praecedit titulus Hibericus).

Tarracone rep. a. 1801 (*II* 4318^a semel descripta). — *Lintiarii supra N.* 7035. *VI* 7468. *XI* 6228. *XII* 4484, *lintearius XII* 5340. [A]:[L](?) artis lintiarum *XIII* 1993.

7563 T. Ponti | Maioris | negotiatoris | lentiari et | castr[e]usiari¹, | Maria Iusti | Iacci fil. | coniunx marit. | incompar. | et Gratus | Geminae fil. | amic.

Mediolani (*V* 5932 vidit Mommsen). — 1) *Negotiator castrensiarius pertinet ad vestem castrensem nec differt a negotiatore sagario* (Momms.). — *Negotiator(es) artis vestiariae et lintiarum municipi Augusti Vindelicum supra N.* 7408; *negotiator lintiarius [et legum]narius (?) VI* 9670.

7564 hic requiescit in pace | Petrus Alexandrinus | negotias linarius¹, | qui vixit an. pl. m. LXI, dep. | sub die XI kal. Februarias imp. dn. n. Mauricio | Tib. pp. Aug. an. XX, p. c.² eiusdem an. XVIII³, ind. quinta.

Palermi (*X* 7330 vidit Mommsen). — 1) *Linarius, vel lintiarius* (Momms.). — 2) *Post consulatum.* — 3) *A.* 602.

7565 [L]ocus Donati, qui | manet in Sebura | [m]aiore ad nimfa[s], lintearius, bisomu.¹

Romae (*VI* 9526 vidit de Rossi). — 1) *Duorum corporum capax.*

7566 M. Pupius M. l. | Urbanus | sarcitor, sibi et | Clarae conliber. | et Laurentinae f. | t. f. i.

Brixiae (*V* 4509 vidit Mommsen).

7567 T. Thoranius | T. I. Salvius | sibi et || Matiae D. I. Prime | coniugi suae, | sarcinatr. ab sex | aris¹, vix. an. XLVI.

Romae (VI 9884 vidit Henzen; titulus duabus paginis scriptus, Thoranii nomen legitur intuenti a dextra, Matiae a sinistra, sed illud praecedere debere apparet). — 1) Cf. N. 7508; item N. 7464.

Aliae sarcinatrices supra N. 7455^b. VI 3988, 4028—4031, 4434, 4467, 4468, 5357, 8903, 9875—9883, 35907, ancillae pleraeque.

7568 v.¹ M. Valerius M. I. | Chresimus | [v]estiar. ab aede Cerer.² || Valeria | M. I. | Tyrannis.

Romae (VI 9969 vidit de Rossi). — 1) *Vivus* (v. adscriptum ad v. 2). — 2) *De aede Cereris sita ad circum maximum* cf. Tac. ann. 2, 49, cet.

7569 L. Naevius Amphio vestiar. | á compito aliario.¹ | Curmatia D. I. Prima. | L. Naevius Felix vestiarius.

Romae in monumento libertorum Marcellae, de quo cf. N. 7879 (VI 4476 vidit Henzen). — 1) *Alius vestiarius a compito aliario VI 9974, vestiarius a compito VI 9970 (= Or. 4294). Medicus oculus ab eodem compito infra N. 7809.*

7570 Cn. Munati Cn. I. Paridis | vestiari de Dianio, | Munatiae Cn. I. Anatoleni, | M. Petroni Sp. f. Col. Sabini, | Munatiae Cn. I. Secundae, | C. Munati Cn. I. Philerotis vestiari | . . . . .

Romae (VI 33922 = *Notizie degli scavi 1886 p. 209*).

7571 C. Iulius Lucifer | vestiarius de horreis | Agrippianis¹.

Romae (VI 9972 vidit Dellefsen). — 1) *Horrea Agrippiana etiam VI 10026. Notit. urb. reg. VIII.*

7572 dis [manibus sacr.] | M. Li[vio Herm]eroti | vestiario de horreis | Agrippinianis, | Claudia Ti. f. Moschis | viro carissimo.

Nomenti (XIV 3958 descr. Hieronymus Amati).

7573 T. Aquilio | T. I. Peloro | vestiario de hor.¹ | Volusianis. | Plotia Flora | coniug. b. merent.

Broadlands in Britannia, ex urbe Roma eo adlata (VI 9973 vidit Michaelis). — 1) *De horreis. Horrea Volusiana praeterea ignota.*

7574 A. Calvius Q. I. | vestiar. ab luco | Lubitina¹; | D. Valeri D. I.

Romae (VI 9974 cf. p. 3474 vidit Henzen). — 1) *Idem locus supra N. 7474; VI 10022 (= Or. 4378: ab luco Libitina). Cf. Dionys. 4, 45 cet.; Becker roem. Topogr. p. 537.*

7575 [T. C]alidius T. T. D. | I. Primus vestiarius | tenuiarius de vico | Tusco¹, Calidia T. T. D. I. | Hilara Prisco liberto | et sibi et suis.

Romae rep. extra portam Salariam (VI 33923 = *Notizie degli scavi 1891 p. 466*). — 1) *Alius de vico Tusco vestiarius VI 9976 (= Orell. 4295).*

Alii vestiarum tenuarii (tenuar- N. 6688. VI 6852) supra N. 6688; VI 1926, 6852, 9977, 9978, 33924.

7576 Q. Catusio Severiano civi | Gallo¹, negotianti vestiario, | Flavia Fortunata coniugi | incomparabili et Q. Catusi¹us Flavianus patri bene | merenti.

Polae rep. a. 1884 (Pais n. 4096 vidit Hirschfeld). — 1) Sex. Vervic. Eutyches vestiar., civ. Trev. XIII 542.

7577

hic	siti	sunt
L. Arlenus L. l.	Arlena L. l.	L. Arlenus L. l.
Demetrius ¹	Rufa ¹	Artemidorus ¹
nat. Cilix,	coniunx,	nat. Paphlago,
negotiat. sagar.,		mercator sagarius.
Helenus ¹ et Nice liberti.		

Romae (VI 9675 cf. p. 3470 bis descripta). — 1) *Idem homines VI 12331.*

7578 [d.] m. | [M. C]ludio¹ | Tertullo | negotiatori | sagario | ex Apulia.

Mediolani (V 5925 bis descripta). — 1) *Haec omissa in altero exemplo non certa (l. o. m. | Voluvio alterum exemplum).*

7579 d. m. | perpetuae | securitati | M. Matutinio Maxim[o] | negotiatori sagario, | civi Mediomatrico, | p. c.¹ | M. Matutinius | Marcus frater | et C. Sanctinius Sanc. . .

Mediolani (V 5929 vidit Mommsen). — 1) *Ponendum curavit.*

7580 P. Iulio | Macedoni | negotiatori | sagar. et pell.¹ | P. Iulius Senna | hb.

Mediolani (V 5928 vidit Mommsen). — 1) *Pelliario.*

7581 d. m. | C. Latini | Regini | Remi, sagar. | Lugud. | H. p. c.¹
Lugduni (XIII 2008 vidit Hirschfeld). — 1) *Heret ponendum curavit.*

7582 Q. Lucilius | Charinus | sagarius | Mediolanensis | Vivir Mediolani, | sibi et | Q. Sulpicio Celado | amico. | In fr. p. XII, in agr. p. XIII.

Ricinae in Piceno (IX 5752 servavit Cyriacus).

7583 d. m. | P. Vetti Gemelli | sagari | Romanens. | vixit ann. XXI | mensibus VIII d. X, | P. Vettius Profuturus filio | pientissimo. | Sit tibi terra | levis.

Viennae (XII 4928 aliquoties descripta).

7584 A. Cornelius A. l. | Priscus sagarius | de horreis Galbianis¹ | v. f. sibi et | Corneliae Dextri liber. | Erotidi coniugi suae et | A. Cornelio A. l. Romano | conliberto suo et | ceteris libertis | libertabusque omnibus | suis posterisque eorum.

Romae (VI 33906 = Notizie degli savi 4898 p. 279). — 1) *Cf. supra N. 7315.*

Sagari [hea]tri Marcell. VI 936; Q. Cornelius Q. l. Philomus sagarius a theatro Marcelli VI 9868; sagaria post aedem Castoris VI 9872

7585 L. Sal[*l*]uius¹ L. l. | Syneros sag. | de vico Liciniano. | [*P*]ompeia Cn. l. | [*H*e]done (*reliqua desperatae lectionis*).

Prope Romam via Tiburtina (VI 9874 descr. saec. XVIII Lupius). — 1) Alii Salluii sagarii VI 7971. 9870.

7586 diis | manibus | Cn. Cossutio | Atimeto | paenulario. (*A dextra*) Tucciae | Sp. fil. Cleopatrae | (*a sinistra*) Cris. . . . | Sp. [*f.*] . .

Puleolis, deinde Neapoli (X 4945 quater descripta).

7587 in h. d. d. | M. M[*e*]ssius | Fortunatus | IIIIvir Aug., | negotiator | arti[s] creta[*r*]ae¹, n[*eg.*] paenul., | omni i[n]pen[dio suo fecit, | [*Fusco II et*] Dextro cos.²

Rottenburg, ibi fuit Sumelocenna (XIII 6366 = Brambach 4628 bis descripta saec. XVI/XVII). — 1) Cf. N. 7531 et infra ad N. 7700. — 2) A. 225.

7588 Burreia Eleutheris. | L. Plutius Agatho | plumarius¹.

Romae, iam Berolini (VI 9814 vidit Huebner). — 1) Alii plumarii VI 7411. 9813.

7589 d. m. | C. Vettio Capitolino filio pientis[simo] Plotia Capitolina mater infelicissima fecit, vix. annis XIII, | qui die natali suo hora qua natus | est obiit.

Tan cito pictor acu¹ Sty[*g*]ia² delatus ad umbras,
quam³ puer ingenio notus | in arte sua.

Quot si fata velint alia⁴ pro spirito (*sic*) | vitam,
hoc mater titulo maluit ante legi. |

Sibi e et s (*sic*) suis posterisque eorum.

Romae in sepulcro ad viam Praenestinam rep. (VI 6182; Brizio sepoleri scoperti sull' Esquilino p. 32 n. 35). Buecheler carm. epigr. n. 1150. — 1) Cf. Verg. Aen. 9, 582. 11, 777. Ovid. met. 6, 23 cet. — 2) Scr. Stygias. — 3) Fortasse scr. iam (Momms.). — 4) Aliam.

7590 diis manibus | D. Avonio | Thalamo | segmentario¹, | patrono bene | merito, | D. Avonius | Heuretus l. | fecit.

Romae (VI 9889 viderunt de Rossi et Lanciani). — 1) Cf. Valer. Max. 3, 2, 1: senatus permisit feminis purpurea veste et aureis uti segmentis; act. Arval. (supra N. 5038. 5039. 5041): discumbentes toralibus segmentatis; cet. Marquardt Privatleben (ed. 2) p. 348.

7591 (*ascia*) d. m. et | memoriae aetern. | Constantini Aequalis ho[m]inis optimi, artis barbari[*c*]ariae¹, IIIIviri Aug. c. C. C. Aug.² | Luguduni, civis Germani[*c*]iani², qui vixit annos XXXV | menses III dies XII, Pacatia | Servanda coniugi karissim[*o*] et incomparabili, et | sibi viva, | et Constantinii Servat[*u*]s | et Ae[*g*]ualis et Constantius | filii patri piissimo ponen[dum] curaverunt et sub | ascia dedicaverunt.

Lugduni (XIII 4945 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. Marquardt Privatleben (ed. 2) p. 341; Blümner edict. Diocl. p. 137 seq. — 2) Cf. supra N. 7028 not. 2. — 3) Germanicia civitas Syriae Commagenes (cf. supra N. 7204 not. 3).

7592 I. o. m. | Aurelius | Cassianus | barbaricas¹, | dec. col. For. | Iuli Iriens.², | ex region. Cyro³ (*iuvenis d. hastam, s. equum tenens*).

Aquileiae (V 785 aliquoties descripta saec. XVII. XVIII). — 1) Barbaricans (fortasse male scriptum pro barbaricario, quod in lapide fuisse, sed litteris contignatis coniecit Mommsen). — 2) Cf. supra N. 6744 not. 1. — 3) Cyrrus oppidum Syriae, unde oriundus Cassianus Iriae ad curiae honorem pervenit (Mommsen).

7593 d. m. | Diasmeno | barbaricario | Caes. n. ser., | fec. Tychicus | conliber[io] . . | . . titu . . .

Romae ad viam Salariam rep. (VI 53766 = Notizie degli scavi 1887 p. 376).

7594 Liberalis | infector¹ h. s. e. | S. t. t. l.

Obulcone in Baetica (II S. 5519 Huebner vidit ectypum). — 1) Alii infectores V 997. VI 33861. Cf. Paulus Festi p. 112: infectores qui alienum colorem in lanam coiciunt; offectores qui proprio colori novum efficiunt; id. p. 192: offectores colorum infectores.

7595 Faustus | offector¹ h. s. e. | S. t. t. l. In f. l.² p. XXV, | in ag. p. XXIII.

Alcorruécén ad Baetim (Eph. ep. 9, 248 Fita vidit ectypum). — 1) Cf. ad eam quae praecedit, et supra N. 6425. — 2) In fronte locus.

7596 C. Caninius | C. l. Philogenes | colorator¹, | et Rubriae | L. l. Antiochini. | In front. p. XIII, | in agrum p. X.

Cusini (X 5552 vidit Mommsen). — 1) Alii coloratores supra N. 7450 cum not.

7597 L. Plutio L. l. Eroti | purpurario de vico Tusco, | Plutia L. l. Auge | fecit sibi et | Veturiae C. C. l. Atticae.

In agro suburbano, sub oppido Marino, rep. (XIV 2433 vidit Bormann). — 1) purpura[rius] a T[r]anstiberim est VI 9847.

7598 [*d. m. et*] perpetuae securit. Tib. Cl. Euph[r]a[tes]¹ IIIIIvir Aug., nego[ti]a² artis purpurariae, qui vixit annos LXXVI, Seulliae Lascivae coniugi, et Clau[d.] Fortunensi et Antigono [*et*] Apro filiis, vivos vivis fecit.

Augustae Vindelicum (III 5824 semel descripta saec. XVI non sine mendis). — 1) Tib. Cleuphas, 2) negotiatorum traditur, cet.

7599 d. m. | Valeriae | Chryside | M. Nummius | Proculus siricarius coniugi suae | optimae b. m. fecit.

Tibure (XIV 5712 vidi partem superiorem).

7600 Thymele | Marcellae | siricaria.

Romae (VI 9892 vidit Henzen).

7601 A. Plutio Epaphrodito¹ | accenso velato, | negotiatori siricario², | liberti patrono | ob merita | eius.

Gabiis rep., deinde Romae (XIV 2812 vidi). — 1) Idem supra N. 3449. — 2) Alinus negotians siricarius VI 9678.

7602

hospes resiste et hoc ad grumum ad laevam aspice,
ubei | continentur ossa hominis boni misericordis amantis | pauperis.

Rogo te, viator, monumento huic nil male feceris. |

C. Ateilius Serrani l. Euhodus margaritarius de sacra | via, in hoc monu-
mento conditus est. Viator, vale! | Ex testamento in hoc monumento
neminem inferri neque | condi licet, nisei eos lib. quibus hoc testamento
dedi tribuque.

Romae ad viam Appiam rep. (I 4027. VI 9545; Ritschl tab. LXXXb). Versus tractaverunt Ritschl opusc. 4, 365 et Buecheler carm. epigr. 79.

Alii margaritarii supra N. 3540. 4474. VI 9544 cet., alii margaritarii de sacra via VI 9546—9549. 33872. X 6492.

7603 L. Valerius | Primus | negotiator | margaritar. | ab Roma.

Prope Aquileiam rep. (Gregorutti archeografo triestino n. s. 13, 1887 p. 201).

7604 C. Lucretius C. [L.] | Pamphilus | fratres¹, pigme[ntarii]² | vici
lorari³ a . . . ; | Poblícia Lib . . .

Romae ad viam Appiam (VI 9796 vidit Mommsen). — 1) Videtur praecessisse (vel in alio lapide iuxta posito scriptum fuisse) nomen fratris. — 2) Pigmentarius de sacra via VI 9795. — 3) Vicus lorarius praetera ignotus.

7605 dis man. | Q. Fabio | Theogono | pigmentario | negotianti
Esquilis | isdem ad statuam | Planci¹, | Fabia Nobilis | patrono optimo et |
indulgentissimo | bene merenti | de se, piissimo | fecit, | et sibi.

Romae ad viam Labicanam (VI 9673 bis ut videtur descripta). — 1) Eadem statua videtur memorari VI 10023 ([de vico?] longo ab atatua Pi.. traditur). Plancus videtur esse L. Munatius Plancus consul a. u. c. 712 (supra N. 886).

7606 Sex. Haparo|nio Iustino | negotiato|ri seplasia|rio, fratres |
fac. cur.

Coloniae Agrippinae (Brambach 416 vidit).

7607 Adiecto | Sex. Avidi | Eutychi | seplasiari | negotiantis | ser.
institori, | Communis | !!!!!!!!! | !!!!!¹ amijco b. m.

Florentiae (XI 4624 vidit Bormann). (Ex hoc titulo, adhibito etiam VI 24036, confictus est VI 5, 3404*.) — 1) Nonnulla consulto erasa. — Seplasiarii etiam III S. 45088. V 7454, seplasiarius (παντοπώλης, C. Gloss. Lat. II p. 182, 20. 393, 48 cf. Buecheler Westd. Korr.-Bl. 1896 p. 184) legionis in t. Mogontiaccensi nuper reperto XIII 6778.

7608 Faustus Po[pili?]¹ | institor unguent.

Romae (VI 10007 vidit Smetius). — 1) P O I I I exceptit Smetius (Popilios unguentarios habes VI 843. 10001/2. 10003).

7609 . . . .¹ C. I. Philar|gyro un|gentario, | isque fami|liam suam | manumisit | pecuniamq. |¹

Venusiae (I 1268. IX 471 Ritschl tab. XC1D). — 1) Supra et infra non fracta est, sed secta (Momms.).

7610 M'. Poblucius | Nicanor ung. | de sacra via, inaximus¹ | accensus velatus.

Romae (VI 1974 partem vidit Zangemeister). — 1) Sic legerunt saec. XVI Ligorius et Achilles Stadius. Maximum accensorum velatorum (cf. supra N. 1955—1957) intellegit Mommsen (cf. Staatsr. III p. 289 not. 1).

7611 dis man. | L. Faeni Telesphori | unguentári | Lugdunensis | et Faéniae | Restitútae | uxóri eius, | fecit Sergia | Tyche.

Romae rep. ad viam Appiam, est Ferrariae (VI 9998 vidit Mommsen).

7612 ego sum L. Lutatius | Paccius¹ thurarius | de familia rege (sic) Mitredatis (sic)².

Romae ad viam Appiam prope sepulcrum Scipionum rep. (I 1065. VI 5639 vidit de Rossi). — 1) Idem N. 7613, item ut videtur VI 21728. — 2) Mithridates videtur is esse quem devicit Pompeius. Puer Syrus fortasse cum reliqua praeda regia Romae venundatus ad Augusti aetatem facile pervenire potuit (Momms.).

7613 C. Quinctilius | C. I. Pamphilus | unguentari. | sibi et patrono | et liberteis suis | posterisque | eorum, et Faustae l. nostrae. || L. Lutatius | Paccius¹ thurar. | sibi et Seleuco², | Pamphilo², Tryphoni, | Philotae, liberteis | posterisque eorum.

Romae ibi ubi N. 7612 rep., duo tituli uno in lapide iuxta positi (I 1065. VI 5638 vidit de Rossi). — 1) Cf. N. 7612. — 2) Idem VI 21728.

7614 L. Flavius L. f. Ste. Celer | turarius, Vivir | August., sibi et Petroniae | Salviae t. f. i.

Taurinis (Notizie degli scavi 1899 p. 216).

7615 sacrum¹. | L. Faenius² L. l. Alexander | thurarius Puteolanus, | vir optumus, vixit bene.

Puteolis, cista duorum loculorum (X 1962 vidit Mommsen). — 1) sac—rum scriptum in operculis loculorum. — 2) L. Faenii turarii etiam VI 5680. 9932. X 6802 (Borm. ad X 6802).

7616 dis manibus | M. Canius Zethus | fecit sibi et suis | posterisq. eorum, | coronarius | Vitellianus.

Prope Romam in via Ostiensis rep. (VI 9282 vidit Gatti).

7617 A. Septicius Sal.¹ l. | Alexander coronar. de sacra v.² | Septicia A. l. Crheste (sic), | patrono opseques (sic). | A. Septicius A. l. Hermia.

Romae (VI 9283 vidit Bormann). — 1) Salvii. — 2) Via.

7618 Nostia | Daphnidis l. | Cleopatra | ornatrice de vico | longo¹.

Romae (VI 9736 vidit Henzen; a dextra supersunt reliquiae exiguae alterius tituli). — 1) longo vocabulum non vidit Henzen, vidit solus saec. XVIII Dom. Giorgius.

Ornatrices ancillas vide supra N. 7448 seq., infra N. 7841.

7619 P. Petronius | P. l. Philomusus | tosor (sic) de vico | Scauri.
In fr. p. XII, | in agr. p. XVI.

Romae ad viam Appiam (VI 9940 servavit Fabrettius).

7620 M. Octavius Primigenius alipilus¹ a Tritone², fecit Ancharanae Aphe coniugi sanctissimae et carissimae, de qua doluit nihil nisi mors eius, vixit annis XXXVII, et sibi et libertis libertabus, posteris suis. In fr. p. VIS³, in ag. p. I—⁴.

Romae (VI 9144 cf. p. 3469 bis ut videtur descripta saec. XVI). — 1) Cf. Senec. ep. 56, 2; Iuv. 14, 157. Corp. Gloss. Lat. III p. 307, 37 (hermeneum. Montepessul.): *δρωπαχιστις* alipilus. — 2) Cf. N. 7375. — 3) *Pedes sex semissem*, 4) *unum et quadrantem*.

7621 Cucumio et Victoria | se vivos fecerunt | capsarius¹ de Antonianas².

Romae (VI 9232 vidit Henzen). — 1) *Videtur intellegendus esse capsarius* (capsarar- videtur etiam scriptum fuisse VI 9233. 9234). *De capsariis thermarum* cf. Dig. 1, 15, 3, 5; Edict. Diocl. 7, 75. *Capsarii privatorum* supra N. 7443; VI 6245. 7368. *Capsarum faber* fortasse N. 7628. — 2) *Intellege: Antoninianis, sc. thermis*.

7622 T. Statili | Tauri l. | Antiochi | fab. tig., | in f. p. XII, in ag. p. XII.

Romae ad viam Latinam rep. (VI 9415 vidit de Rossi; tituli eadem inscriptione inscripti VI 9412. 9414 cf. 9415 = 6565°).

De collegiis fabrorum tignuariorum cf. supra N. 7224 seq. Adde N. 7028. 7687. 7715. 7723.

7623 T. Statilius Nicepor | faber struct. parietar.

Romae in monumento Statiliorum (cf. N. 7407) rep. (VI 6554 vidit Henzen).

7624 C. Iulius Salvius | structor parietarius | Iuliae Heuresi | coniugi sanctissimae, | Iuliae Restitutae f., | C. Iulio Statuto f. | Aediculae in qua ollae IIII | et inferiores II, datae a M. Iulio | Ianuario et a Iulia Brusa.

Romae, nunc Florentiae (VI 9910 vidit Henzen).

7625 M. Avidius M. l. Aesopus sibi et | Avidiae M. l. Zosimae coniugi, | fabr. intestin.¹ (*imago fabri cum securi ad tabulam stantis*). | H. m. s. s. e. hh. n. s.²

Capuae (X 3937 solus descr. Accursius). — 1) *Alii fabri intestinalarii* VI 8475. 9401. X 1922. Cf. Marquardt *Privatleben* ed. 2 p. 721. — 2) *Hoc monumentum sive sepulcrum externos heredes non sequitur*.

7626 C. Epillius C. l. | Alexander | materiarius¹. | Staia D. l. Salvia. | C. Epillius C. l. Felix.

Prope Capuam rep., est Neapoli (X 3965 vidit Mommsen). — 1) Alii materiarii VI 9561. XI 6212. Cf. etiam N. 7635.

7626^a vivit | C. Roius C. l. Eros | abietarius. | Θ¹ Roia C. l. Erotis. *Romae (VI 9104 vidit Zangemeister). — 1) Obiit. Cf. N. 5140 not. 1, 6965 cet.*

7626^b M. Sergius M. l. | Eutyclus | axearius¹ sibi et || M. Sergio M. l. | Philocalo | axeario¹ patron.

Florentiae, sed Romae ut videtur rep. (VI 9215 cf. p. 5469 vidit Henzen). — 1) Axium sive asserum negotiator vel fabricator? (Gori.)

7627 C. Cassio Catuli f. . . . | carpentario, et | . . .

Mediolani (V 5922 semel descripta).

Ficticium tituli carpentarii a vico trium ararum habes VI 5, 2957*. — [P]lostrarius est X 5989, lignari plostrari supra N. 6417^b.

7627^a C. Iulius Iucundus essedarius¹, v. a. XXV, filia patri.

Romae in eodem sepulcro rep. in quo N. 4717 seq. (VI 4555 semel descripta saec. XV). — 1) Faber ut puto. Essedarios gladiatores habes supra N. 5084. 5094 seq. — De cisiariis cf. supra N. 7296 not. 1 (adde XI 6215), sed ii videntur fuisse cisiariorum rectores, non fabri.

7628 M. Terentius | M. f. Marcellus | capsarius | sibi et suis | . . .

Vicetiae (V 5158 vidit Mommsen).

7629 scrin. V | Q. Fabius Hilarus, | Hilari l. | scriniar.¹

Romae, in scrinio lapideo rotundo (VI 9885 quater descripta saec. XVI. XVII). — 1) Scriniarium a libellis habuimus supra N. 1675. Hic videtur fuisse scriniariorum fabricator, quamquam mentio scrinii quinti quo pertineat nescio. (Scriniarius, vivit? sic initium tituli interpretatur Hirschf.)

7630 T. Vallius T. l. | Mocetius loclar.¹ | Vallia T. l. Rufa. | Vallia T. D. l. Hilara. | Vallia D. l. Anthusa.

Romae (VI 9527 vidit Henzen). — 1) Locularius?

7631 d. m. s. | L. Cornelio Campestro | cupario | Clau[d]ia Paezusa uxor, | vi[x. a.] . . XXV.

Cataniae (X 7040 semel descripta). — Cupari Vocronnesses XII 2669. Cf. praeterea infra N. 7659^a.

7632 T. Caecili Eronis plutiari¹ | qui hoc monumentum aedificat, | se vivo sibi et | suis libertis, et | T. Caecili Plebei f. ossa hic sita sunt, | v. a. V.

Romae (VI 9819 vidit Henzen). — 1) Pluteorum artifex (de Vit.)

7633 d. m. | C. Iulio | Albo sess.¹ | Spuria Euplia | uxor.

Nemausi (XII 5346 vidit Hirschfeld). — 1) Sessoriarum, i. e. qui sessoria sive sedilia facit? (Hirschf.)

7634 A. Veturius D. l. Tiro | supsellarius (sic).

Romae in columbario ad portam Praenestinam (VI 6055 vidit Brizio).

7635 vivont | L. Cervius L. [L.] | Zetus clava[r.]¹ | materiar., sibi [et] Notae libert[ae]. | Iucunda I. frugi [fec.]. | In agrum ped. . .

Narbone (XII 4467 cf. p. 846 aliquoties descripta). — 1) Clavarius in catalogo II S. 5842.

7636 v. f. | Cornelia L. l. | Venusta | clavaria sibi et | P. Aebutio M. f. Stel. | clavario, Aug., vir., | et Crescenti libertae et | Muroi delicatae.

Alpignani prope Taurinos rep. (V 7025 Mommsen vidit ectypum).

7637 M. Tillius M. l. | Secunus (sic) | anularius | vixit an. XXXV, h. s. Brundisii (Notizie degli scavi 1892 p. 124).

Alii anularii XI 1235 (Orell. 4444). XII 4456; collegium anulariorum supra N. 7284.

7638 L. Accavo L. l. | Philerotu acu[ar]io¹, Lollia D. l. | Fausta posit. Pentimae prope rudera Corfinii (IX 3489 ad apographum accuratum Accursii). — 1) Alii acuarii, servi, VI 8653. 9131.

7639 A. Hirtius | Felix | clostrarius¹.

Senae Gallicae, originis urbanae (VI 9260 vidit Bormann). — 1) Alius clostrarius, servus, VIII S. 21103. 21104.

7640 L. Marcleius L. l. | Philargurus | gladiarius¹.

Albae Fuentium (IX 3962 vidit Mommsen). — 1) Alii gladiarii VI 1952. 9442. X 3986 (= I 1214). Negotiator gladiarius supra N. 2472. Loricarius II 3359.

7641 C. Magius C. l. | Alexander (sic) scut.¹ | scutarius | (scutum).

Prope Capuam rep. (X 5971 vidit Mommsen). — 1) scut. erasum, scilicet postquam vocabulum integrum sequenti versu perscriptum est. Alius scut. VI 9886; parmularius supra N. 4969. (Cf. etiam N. 7492 fin.)

7642 Q. Tiburti Q. l. | Menolavi | cultrari oss. | heic sita sunt (cultri duo).

Capuae (I 1213. X 3984 Ritschl tab. LXXVII F). — Alius cultrarius X 5987.

7643 in fr. p. VIII. | M. Hordionius Philargurus | v.¹ Labeo lanternarius | v.² Flaviai C. l. Philuminai uxori | et suis. | In ag. p. VIII (lanterna rotunda ansata).

Capuae (X 3970 vidit Mommsen). — 1) Vivus, 2) vivai (utrumque v. littera minore exaratum).

7644 d. m. | Fl. Aquilio | Hedoni¹ | candelabrario, | vixit an. XXIII | mens. IV d. X.

Romae ut videtur (VI 9228 cf. p. 5469 semel descripta). — 1) Nomen fortasse non recte exceptum.

7645 P. Curius | Eupor. | tibiarius de sacra via.

Romae (VI 9935 vidit Henzen).

7646 C. Pomponius | Apollonius | specular.¹, v. a. XLV.

Roma Florentiam avecta (VI 9900 vidit Henzen). — 1) Alios specularios, specularios, specularianos habes supra N. 4778. 4779. VI 2206. 7299. 9899. X 3758, a specularis supra N. 7355.

7647 artis ispeclararie | Sabinius Santias¹ anima | dulcis, qui vixit annis XLVI (*a dextra fenestra delineata est, infra serra et aliud nescio quod instrumentum*).

Romae in coemeterio Domitillae rep. (VI 53911 Huelsen vidit imaginem photographiam). — 1) Xanthias.

7648 d. (*ascia*) m. | et memoriae aeterne Iulji Alexsadri (*sic*) natione Afri, civi | Carthaginesi, omni optimo, opif[ic]i artis vitriae, qui vix. anos LXXV | menses (*sic*) V dies XXIII sene ulla | lesione animi cum coniuge | sua virginia, cum qua vix[er]it annis XXXXVIII, ex qua | creavit filio (*sic*) III et [f]iliam, | ex quibus his omnibus ne[p]otes vidite deos¹ supes[er]ites (*sic*) sibi reliquit. Hunc | tumulum ponendum cu[r]averunt Numonia Be[ll]ia uxor et (*sequuntur nomina filiorum et nepotum*).

Lugduni (XIII 2000 vidit Hirschfeld). — 1) Scr. vidit et eos.

7649 Saburrio Antae vi[tri]arii et Paulas¹ f. vix[it] menses sex, dulcis h. s. e.

Caesareae Mauretaniae (Scherschel) rep. (VIII 9430 vidit Wilmanns). — 1) Paulae.

7650 . . . . | C. I. Philomusus | ampullarius, | frugi, heic est | sepultus.

Narbone (XII 4455 vidit Hirschfeld).

7651 vivont, | L. Oppio Quietto | capistrario et | Maliae Carae | contuber., per anno[s] . . | sin[e] iurgio vivont.

Narbone (XII 4466 semel descripta saec. XVII).

7652 C. Mestrio C. f. Alapae | spongiario.¹ | v.² Chia I. fecit sibi et suis.

Musignani prope rudera Vulcentana (XI 2931 viderunt Brunn et Helbig). — 1) Alius spongiarius V 2485. — 2) Vivit.

7653 A. Aemilius A. I. Nicepor harundinarius.

Romae (VI 9456 semel descripta circa a. 4500).

7654 vivont. | A. Turranius | Niger viminarius. | [T]urrania Montana uxor. | In a. p. X.

Narbone (XII 4522 bis ut videtur descripta).

7655 IIIIIvir. Aug., | L. Valerio Vol. | Philumeno | cartario¹ | . .

Nemausi (XII 5284 aliquoties descripta saec. XVI. XVII). — 1) Alius cartarius VI 9255.

7656 C. Volcaci C. I. Aniceti, | dedit | M. Caecilio Hilario | pugillarario.

Romae (VI 9844 vidit Dellefsen).

7657 P. Clodius P. l. | Metrodorus | glutinarius¹. || Clodia P. l. Philargyris | concubina. | Annia M. l. Dionysia. || P. Rutilius P. l. | Amphio.

Romae, iam Parmae (VI 9443 vidit Bormann). — 1) *Glutinatores* (clutinat. scriptum est) X 6658 b.

7658 (*anaglyphum cuius pars superior deest: femina sedens, ante eam femina stans*) d. m. | Iuliae Agele resinariae, | quae vix. an. LXXX, | Iulia Irene patronae | b. m. f. et sibi et suis | posterisq. eorum.

Romae (VI 9855 vidit Henzen).

7659 C. Iulius C. l. | Felix saccar.¹

Romae (VI 5556 vidit Henzen). — 1) *Qui saccos conficit et vendit. Cf. C. Gloss. Lat. II p. 429, 36: σακκοπλόκος saccarius. Saccis portandis videntur operam dedisse saccariorum corpora, de quibus cf. supra N. 6178 not. 2.*

7659^a [d.] m. | Eugeniae | filiae defun|ctae Iulius Victor cuparius | et saccarius, et | Acceptinae con|iugi et Florentio | filio vivis vius | fecit.

Treviris rep. (XIII 3700 = Brambach 827 bis descripta circa finem saec. XVIII).

7660 M. Manneius M. l. Apella | cullearius fecit sibi et M. | Manneio Primo patrono | [*et lib.*] libertabusque meis posterisq. eorum, | quos testamento meo honoravero (*sic traditur*). | In hoc monumento socium habeo nullum. | Constat cum loco HS XVI. | In fr. p. XII, in agr. p. XII.

Romae ut videtur (VI 55846 forlasse semel tantum descripta saec. XVI).

7661 M. Modius M. l. Pamphilus | figulus propolus. | Modia M. l. Dóris. | M. Modius M. l. Telesphorus.

Puteolis (Eph. 8, 587 dedit Criscius).

7662 Anicia mater; | P. Anicius P. l. Eros | tegularius¹; | Anicia P. l. Creste (*sic*); | Domitia Cn. l. | Fausta Aniciana; | Cn. Domitius Cn. l. | Hermia.

Ad ostium Volturni fluminis, iam Neapoli (X 5729 Mommsen vidit immunitam). — 1) *Alii tegularii* (teglarius VI 7645) VI 7645. 8634 = X 6637. 6638 col. III; testarius VIII S. 46877 = Eph. ep. 5, 4286.

7663 Laturnia | Ianuaria calcaria¹, | vix. ann. XXXV.

Pompeis (Notizie degli scavi 1894 p. 15). — 1) *Calcarienses supra N. 7289.*

7664 d. (*ancora*) m. | Sex. Cornelio Vitali|oni exoneratori calca|riario¹, homini dul|cissimo, college (*sic*) sui pr[o] sua pietate bene mere|nti fecerunt, cura|m egit Iconius.

Romae (VI 9584 vidit Henzen). — 1) *Cf. Marquardt Privatl. (ed. 2) p. 634 not. 8.*

7665 M. Egn[ati] | M. l. Pam[p]hili | carbonari. | In fr. p. XII, | in agr. p. X.

Beneventi (IX 4746 vidit Mommsen).

7666 C. Ateio Philadelpo (*sic*) | albario. | In fr. p. XX, in agr. p. XX.
Romae (VI 9159 vidit Henzen).

7667 C. Pulfidius | C. I. Nicia | tector | de suo posit. | Pulfidia
Melissa (*laguna? et diptychon?*).
Corfinii rep. (IX 3192 vidit Dressel).

7668 P. Marcius P. I. | Philodamus | tector sibi | sueisque. Hic |
Iucunda sepulta | est delicia eius.
Beneventi (IX 1721 vidit Mommsen). — Pompeius Catussa, cives Sequanus,
ector in *t. Lugdunensi XIII 1983 = Or. 4803.*

7669 vivit | P. Usulenus Hila[ri] | I. Anoptes, gypsa[r.]; | Θ^2 , et Com-
muni fil.; | v., Usulena P. I. | Hilarae uxso[ri]. | In fr. p. XII.
Narbone (XII 4479 vidit Allmer). — 1) *Alius gypsarius est IX 5578. Cf.*
edict. Diocl. 7, 30: reliquis plastis gypsariis. — 2) *Cf. N. 7626^a not.*

7670 Ti. Iulius Aug. I. | Nicephor. museiar.¹ | fecit sibi et | libertis
libertabusque suis | posterisque eorum.
Romae (VI 9647 vidit Mommsen). — 1) *Cf. edict. Diocl. 7, 6.*

7671

hic sit[us] . . . . | . . . imu . . . . | prima iuventa fuit . . . |
dum varias cupit¹ spec[ies] | museo figere in alto |
decidit et Hermas hoc nunc | est pondere clausus, |
aeternasq. lacrimas reliquit Carpo parenti.

Qui vixit ann. XXI m. VIII | dieb. XX. Carpus coloniae² | pater infeli-
cissimus fec.

Beneventi ut videtur (IX 6281 solus descr. Accursius saec. XVI). Buecheler
carm. epigr. 462. — 1) *Cupit (Bue.).* — 2) *Sc. servus.*

7672 P. Cornelius P. I. | Philomusus pictor | scaenarius idem red-
empt., | monumentum fecit h. c.¹ | Corneliae P. I. Lyce libe[re]ae castae,
annor. nata XIII, hic si[ta est], | sibi et suis posterisque eoru.

Romae, deinde Florentiae (VI 9794 aliquoties descripta saec. XVII/XVIII). —
1) *Hic condilus? (Fortasse scr. HS C. Hirschf.)*

7673 d. m. | Ti. Claudi Soteris | pictoris quadri[gulari]¹, Carisia |
Iucunda fecit | sibi et | coniugi bene | merenti.

Roma ut videtur Pisaurum allata (VI 9795 vidit Bormann). — 1) *Cf. Marquardt*
Privatl. p. 727, 15.

7674 d. m. | praecedere voluisti sanctissima coiuX, | ut me relin-
queres in lachrimis, | si est aliquit in infernas partes bene, — | ego autem
sine te vitam sordidam exigo, — | esto felix et ibi, dulcissima Thalassia, |
educatrix c. v.¹ et mihi in conuivio per annos XXXX. | Papirius Vitalis
arte pictoria maritus eius, | feminae incomparabili, fecit sibi et suis.

Romae (VI 9792 vidit Henzen). — 1) *Clarissimi viri.*

C. Sallusti Crispi I. Aiæcis | pictoris monumentum VI 33427.

- 7675** P. Fabi P. f. | Fal. Iapi.¹, | in agr. | p. XXIV.
7675^a P. Fabi P. f. | Fal. sca|ptor², in fron. | p. XIV.
Romae extra portam Aureliam (VI 33908/9 hanc vidit Kellermann). — 1) *Lapidica.* — 2) *Cf. Huelsen Philol. 56, 1897 p. 392.*
-
- 7676** viv. | C. Volusius | C. I. Lucundus, | tabularius. | Heidia T. I. Auge. | Q. Baebius Q. f. | faber | lapidarius¹. | L. Tettius L. I. Philarg. | caligarius.
Bononiae (Notizie degli scavi 1896 p. 449). — 1) *Alius faber lapidarius in t. Narbonensi Bull. du comité des travaux hist. 1902 p. XXXVI.*
-
- 7677** D. Sallustio Ac|cepto, opifices | lapidari | ob sepulturam | eius.
Vastone rep., est Avennionne (XII 4384 vidit Hirschfeld).
-
- 7678** L. Valerius L. I. | Pharnaces | marmorarius subaedanus¹.
Romae in monumento columbariorum in villa Pamphilia (VI 7814. 33293 descr. E. Braun). — 1) *Cf. supra N. 7222 not. 3.*
-
- 7679** d. m. | titulos scri|bendos vel | si quid ope|ris marmor|ari opus fu|erit, hic ha|bes.
Romae (VI 9556 vidit Henzen).
-
- 7680** στῆλαι | ἐνθάδε | τυποῦνται καὶ | χαράσσονται | ναοῖς ἑροῖς | σὺν ἐνεργείαις | δημοσίαις¹. || Tituli | heic | ordinantur et | sculpuntur | aidibus sacreis | cum operum | publicorum.
Panormi (X 7296 vidit Mommsen. Kaibel inscr. Graec. Sicil. Ital. 297). — 1) *Sic male versum ex Latino: operum publicorum. 'Marmorarius nec Graecus opinor nec Romanus cum ab utriusque linguae perilis intellegi cuperet neutris satisfecit' (Kaibel).*
-
- 7681** . . . . Vitalis scri|ptor | ti|tulum.
Romae, iam Florentiae (VI 9537 vidit Henzen).
De lapidariis et marmorariis cf. prueterea supra N. 3459. 3579. 4661. 4682. 6331. 7039. 7048^a. 7288. 7288^a; tabul. praef. (sc. praefecti urbis Romae) et librarius quadratarius praef. VI 30865 (cf. Mommsen chron. min. I p. 15).
-
- 7682** (*sera*) Eroti | aerario | Baia Lamulia | p.
S. Vittorino prope rudera Amiterni (Persichetti Notizie degli scavi 1896 p. 537).
-
- 7683** d. m. v. f. | Q. Iulius L. f. Sca. | Maximus Smintius | aerarius, sexvir, | sibi et Maeminiae Q. f. | Maximae uxori dulcissim. | et Q. Vibio Q. f. Vero f., et L. fratri suo | (*post carmen sex versuum, quod omisi, incus, mallei duo, forcipes, serae*).
Prope Vallombrosa dicionis Florentinae rep., est Florentiae (XI 4616 vidit Bormann). Carmen tractavit Buecheler 1190.
Aerarios et sodales aerarios habes supra N. 4658. 7287.
-
- 7684** L. Vettien | L. I. Anterotis | aerari stat.¹
Roma ut videtur Ravennam adlata (VI 9157 vidit Bormann). — 1) *Statuarii? (Momms.).*

7685 M. Caedicius Iucundus | aurifex de | sacra via, vix. a. XXX,
Clodia Cypare | dulcissima soror | Caediciae Priscaes.

Romae, iam Neapoli (VI 9207 vidit Mommsen).

7686 L. Sempronius | L. I. Cephalius | aurifex extra | port. Flumentan., | sibi et suis | posterisque | eorum et | L. Sempronio L. I. | Theophilo I. (*A sinistra alius titulus*).

Romae (VI 9208 vidit Marinius).

Conlegium aurificum *supra* N. 7283; aurific. de sacra via N. 5683^d.

7687 d. m. | Camill. Polynices | natione Lydus, artis | aurifex, corporis | [f]abr. tignuariorum, | [a]pud eosdem omnib. | [h]onoribus functus | . . . . . | . . us vixit ann. LX. ., | [e]t Camillio Paulo | [f]ilio, eiusdem artis | [e]t corporis, qui vixit | annos aetatis XXXIII.

Amsoldingen (prope Thun) in Helvetiis, iam Thun (XIII 5154 = Inser. Helv. 212 vidit I. Schmidt).

7688 (*vir malleo lamellam auream eudens; statera; massa auri*) aurifex brattiar.

Romae in museo Vaticano (VI 9210 vidit Henzen. Imaginem anaglyphi exhibet Jahn Berichte der K. Sächs. Ges. d. Wissensch. 1861 tab. 7, 2).

Brattearius, brattearia etiam VI 9211 (= Orell. 4153). Collegium brattiariorum inauratorum *supra* N. 7281.

7689 Philomusus | Terti I., inaur.

Romae in monumento liberiorum Liviae rep. (VI 5928 vidit Henzen).

7690 sodales fecerunt de suo | monimentu Felici inpaestatori¹, | vixit anos XXX, h. s. e.

*Caesareae Maurelaniae (VIII 9127 cf. 20953 viderunt Wilmanns et Schmidt). — 1) Qui exercet artem ἐμπιαστικὴν, de qua Athenaeus II, 488^b. Λάνχλεια (lan-
ciulae) χρυσέμπαια (scr. χρυσέμπαια) in vasorum catalogo Aeg. Urk. Berl. Mus. n. 781 col. V; cf. Herwerden Mnemosyn. 1900 p. 127.*

7691 Viccentia | dulcissima filia, | auri netrix¹, quae (*sic*) | vixit [an.] VIII m. VIII.

Romae in coemeterio Callisti rep. (VI 9215 cf. p. 5469 vidit de Rossi). — 1) Quae nebat aurum. Χρυσονήστρια auri netrix Corp. Gloss. Lat. III p. 509, 63 (hermeneum. Montepess.); χρυσονεστριεῖ fragmentum Elatense edicti Diocletian. de pretiis rerum (c. 50, 6; C. III p. 1925. 1951). Cf. Blümner Maximartif p. 178.

7692 Sellia | Epyre | de sacra via | auri vestrix, | Q. Futi Olympici¹.
Romae (VI 9214 cf. p. 5467 vidit Dellefsen). — 1) Sc. uxor.

7693 A. Septicius A. D. I. | Salvius, | de sacra via | auri acceptor (*sic*).
Romae (VI 9212 vidit Henzen).

7694 L. Furius | L. I. Diomedes | caelator de | sacra via, | Corneliae L. f. | Tertullae uxori (*versus nonnulli scalpro deleti; infra in duabus tabellis parvulis*) pusillu — nimphic.

Romae (VI 9221 vidit Henzen).

7694^a Antigonus Germanici | Caesaris l. argentarius | vixit annis
XXII. | Amiantus Germanici Caesaris | caelator fecit.

Romae, ibi ubi N. 1717 seq. rep. (VI 4328 semel descripta saec. XV).

Argentarius caelator *supra* N. 7286. Caelator anaglyptarius *in titulo non bene descripto* II 2243.

7695 d. m. | M. Canulei | Zosimi, | vix. ann. XXVIII, | fecit | patronus lib. | bene merenti. | Hic in vita sua nulli ma|ledixit, sine voluntate | patroni nihil fecit, | multum ponderis | auri arg. penes eum | semper fuit, concupiit ex eo | nihil umquam. Hic artem caela|tura Clodiana¹ evicit omnes.

Romae (VI 9222 cf. p. 3469 descripserunt Iucundus aliique). — 1) Cf. Plin. n. h. 33, 439: vasa ex argento mire inconstantia humani ingeni variat nullum genus officinae diu probando: nunc Furniana, nunc Clodiana, nunc Gratiana . . . quaerimus.

7696 . . . anus | [post aedem] Castoris, decurio . . . inianae; | . . . [Nice]phor faber arg. | [ad Vo]rtumnum, | . . . vixit cum suis | . . . . . | . . . [Phi]leros f.

Romae (VI 9393 vidit de Rossi).

Alius faber argentarius supra N. 6077. *Adde* III 1652. *VI 9392.*

7697 d. m. | Silio Victori filio | et Naebiae Amoebe | coniugi et Siliae Victoriae | filiae suae, P. Silius Victor | tritor¹ argentarius, f. s. et s.², | l. l. posterisque eorum.

Romae, iam Neapoli (VI 9950 vidit Mommsen). — 1) Cf. Corp. Gloss. Lat. II p. 202, 43: tritor τορευτής. — 2) Fecit sibi et suis.

7698 . . . | Mansuet[*i*] | lib. | Primigenius | excūsor¹ | argentarius | et Pulliae Meropae.

Fiumicelli prope Aquileiam rep. (Pais 215 qui vidit). — 1) Cf. Quint. 2, 21, 40.

7699 [d. m.] | et memoriae | aeternae | Potitio | Romulo, | q. vivi.¹ ann. XX m. V . . ., | defuncto, | arti (*sic*) arge[*nt.*] | exclussor[*i*]², | Martinia | Lea coniu. ka|rissi. et sibi v. | p. c. et s. d. i. (*sic*)³.

Lugduni (XIII 2024 vidit Hirschfeld). — 1) Scr. vix. — 2) Cf. Augustin. enarr. in ps. 67, 59, de spiritu et litt. 40, 47. — 3) Debit esse s. a. d. (cf. N. 7035 fin., item N. 7028 seq.).

7700 d. m. | Selliae Nices | vix. ann. XXXV | mens. VI dieb. XXI, | C. Sellius Onesimus | flaturar. de via sac. | coniugi b. m. f.

Romae (VI 9418 viderunt Accursius aliique).

*Alius flaturarius de sacra via VI 9419 (= Orell. 4193); [ne]gotiator a[*rti*]s cretariae et flaturariae si[gill.] III 3833. Flaturarius auri et argenti monetae VI 8456; flatura argentaria monetae supra N. 1470; VI 791.*

7701 . . . . . | de basilica | vascularia¹ | aurario et | argentario².

Veis ut videtur rep., est Neapoli (XI 5821 vidit Mommsen). — 1) Sic videtur fuisse in lapide (vascula . . a nunc extat, vacuaria qui primus descripsit). Cf. Notit. urb. app.; Jordan top. I 2, 458. — 2) Alius [au]rarius argentar. est VI 9209.

7702 . . . . . | L. l. Soterichus | Vlvir, argent. | vasclarius¹.

Cognolae prope Veronam rep. (V 5428 vidit Mommsen). — 1) *Alius argent. vasclarius II 5749.* (A)erari. vascl. *VI 9158.*

7703

adulescens, tametsi properas, | hic te saxsolus
rogat ut se | aspicias, deinde ut quod scriptust | legas.

hic sunt ossa Maeci Luci sita | Philotimi vasculari.

hoc ego voleba. | nescius ni esses. Vale.¹

⟨Posteris ius. | L. Maeci. L. l. Salvi. Manchae Manchae f.⟩² | Rutilia Rutiliae l. ⟨Hetbaera.⟩² | Maecia L. f.

Romae rep., iam Vindobonae apud Bormannum (VI 55919^a imaginem exhibet Bormann arch. ep. Mitth. aus Oesterr. 17, 1894 p. 227; ab eo Buecheler carm. epigr. n. 848). — 1) *Mire congruit epigramma Pacuvii poetae relatam a Gellio I, 24, 4. Cf. Bormann l. c.; Buecheler l. c.; item supra N. 4952 v. 5.* — 2) *Quae uncis inclusimus, postea addita esse videntur (Borm.).*

Alii vascularii VI 4818. 3592. 9952—9958. 35918. 35919. X 7611. III 6531^a.

7704 . . . . . | Cn. Danius Cor. . . .¹ [l.] | Minuso² IIIIvlr. Aug. | Luguduni, negotiator argentar. | vascularius, sarcophagum | alumno posuit et aram infra script. | vivus sibi inscripsit, ut animae | ablatae corpore condito multis | annis celebraretur eoque fato | . . . . .

Lugduni (XIII 1948 descr. saec. XVII Spon et Menestrier). — 1) *Cognomen patroni (Momms.).* — 2) *Idem XIII 2120. 2121.*

Negotiantes vasculari Romae, VI 4065.

7704^a diis manibus | M. Volci Pal. | Hermae eborar. | negotiatoris, | benemerenti | fecit | M. Volcius Pal. | Abascantus | lib. isdem gene[r.] | *(Venus et Amores duo. In utroque latere praeter cancrum elephantus).*¹

Nazzani in agro Capenate (XI 5948 vidit Bormann). — 1) *Elephanto qui est in utroque latere alludi ad negotiationem eborariam vidit Bormann archaeol. epigr. Mitth. aus Oesterr. 10, 1886 p. 229.*

7705 vi. | M. Aeli. M. l. | Apolloni | fabri eborari, | et Lepidae leib. | meae.

Romae rep. ad viam Salariam (VI 33425 = Notizie degli scavi 1899 p. 57).

Alius faber eburar. VI 9597.

7706 v.¹ P. Caesetius P. l. Sodalis | politor eburarius². | v.² Caesetia P. l. [Pro]cula.

Romae (VI 7885 descr. saec. XVIII Dom. Giorgius, auctor accuratus). — 1) *Vivus,* 2) *viva.* — 3) *Cf. politor VI 9820.*

7707 Sex. Clodius Sex. l. Amoenus | eborarius ab Hercule | primigenio¹.

Romae ad viam Appiam rep. (VI 7655 vidit Henzen cum amicis). — 1) *Cf. N. 5455.*

De collegio negotiantium eborariorum citrinarorumque vide supra N. 7214.

7708 L. Albius L. l. | Thaemella | gemmarius d[e] sacra via. | Albia
L. l. | Primigenia, | vix. ann. XXII.

Romae (VI 9454 vidit de Rossi).

Alius gemmarius supra N. 7539.

7709 L. Uttedius Hermias | gemmarius sculptor, | ann. vix. XLV.

Romae (VI 9436 vidit Henzen).

7710 d. m. |

quicumque es, puero lacrimas effunde, viator. |

Bis tulit hic senos primaevi germi[ni]s annos, |

deliciumque fuit domini, spes grata parentum, |

quos male deseruit longo post fata dolori. |

5 Noverat hic docta fabricare monilia dextra |

et molle in varias aurum disponere gemmas. |

Nomen erat puero Pagus, at nun[c]¹ funus acerbum |

et cinis in tumulis iacet et sine nomine corpus². |

Qui vixit annis XII | mensibus VIII diebus XIII ho. VIII.

Romae (VI 9437 vidit Bormann). Buecheler carn. epigr. 403. — 1) nunt lapis. — 2) Cf. Verg. Aen. 2, 557.

7711

Blesamus hoc Novius requiem | sortitus in aevom |

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

contra locus sanctus, plausu | qui excepit agresti |

cum primum fundo venerat hic dominus. |

5 Parebat nemo, Fauni | Nymphaeque sonabant, |

laetitiam divom sensit et ipse locus. |

Hic olim stauis urbem | decoravit et orbem²:

nomen habet populus; corporis hic tumul.³

Romae (VI 23083 vidit I. Schmidt). Buecheler carn. epigr. 4254. — 1) Versus erasus, nescimus quam ob causam. — 2) Sculptor fuit, praeterea ignotus (Brunn Künstlergeschichte I p. 614). — 3) Debit esse: corpus at hic tumulus (Bue.).

7712 Maecio Aprili arti[f]ici signario, qui vixit | annis XXVII
menses duo dies V, benemerenti in p.

Romae rep. in coemeterio Cyriacae (VI 9896 vidit de Rossi).

7713 M. Rapilius Serapio hic | ab ara marmor.¹, | oculos repositus
stauis; | qua ad vixit bene².

Romae, iam Florentiae (VI 9403 vidit Henzen). — 1) ab ara marmorea etiam VI 40020. — 2) Quoad vixit, bene (vixit).

7714 dis manibus | L. Licinio L. f. Stator[*i*]a[no] L. Licinius L. l.
Patroclus | faber oculariarius | frat. cariss. f.

Romae, iam Neapoli (VI 9402 vidit Mommsen).

7715 d. m. | Q. Caudi[di] Benigni fab. tig. c[or]p. Ar.¹

Ars cui summa fuit | fabricae, studium doctrin. | pudorque,
quem magni | artifices semper dixere | magistrum.

Doctior hoc ne[m]o fuit, potuit quem vinc[er]e nemo,
organa qui nosse[re] facere aquarum aut duce[re] cursum².

Hic covviva (sic) fui[t] dulcis, nosset qui pasce[re] amicos,
ingenio studio | docilis animoque benignus.

Candidia Quintina | patri dulcissimo et Val. | Maximina coniugi kar. (In
lateribus perpendicularum; ascia).

Arelate (XII 722 Hirschfeld vidit pleraque). Buecheler carm. epigr. n. 485. —
1) *Fabri tignuarii corporati Arelate. — 2) Simile artificium merulatoris vocabulo*
indicari VI 13484, putat Buecheler carm. epigr. 465.

7716 M. Lucilio M. l. | Diocli tibicin. | artific. organ.¹, | libertis et
libertab. | eius, arbit[ratu] | M. Ofilli Terti.

Beneventi (IX 1719 servavit Verusius). — 1) Artifici organorum.

7717 d. m. | ! ! ! ! ! | Saturnino | fabro | automatario¹, | P. Domi-
tius | Maximus | amico.

Romae (VI 9394 vidit Smetius). — 1) Cf. Dig. 30, 41, 11.

Fictus est titulus Orell. 4450 (= XIV 332*) automatarii krepsidarii.

7718 C. Asini | C. l. Felicis | fabri Genio¹.

7718^a Asinia C. l. Ammiae | matri Felicis fabri | balneatoris. || C.
Asinio Fe[llici] | fabro baln[ea]toris, vixit | annos XXXIV.

Romae, deinde Florentiae (VI 9385. 9593/6 vidit Henzen). — 1) Cf. N. 8050 cet.

7719 v.¹ L. Hostilius L. l. Amphio | faber lectarius | ab cloca (sic)
maxima, sibi et | Θ^2 L. Hostilio Pamphilo patrono et | Hostiliae Bassae
conlibertae, | vix. a. XXXV, et suis.

Romae (VI 7882 vidit Henzen). — 1) Vivus. — 2) Cf. N. 7626^a not. 1.

7720 [Q.] Baebius Q. | l. Tertius | faber limarius, | in suo hic | requiescit.
Narbone (XII 4473 cf. p. 846 ter quaterve descripta).

7721 Titia Eutychia | v. f. sibi et | L. Maesio L. f. Modesto | filio,
ann. XVIII, | Valeriae . . . Verae | fil., ann. XVIII, | L. Maesio Terentino |
fabro pectinar., | coniugi dulcissim. (in lateribus pectines aliaque instrumenta).
Poetae (V 98 vidit Mommsen praeter paucas litteras nunc evanidas).

7722 (vir sedens ad tabulam, d. malleum vel simile quiddam tenens, si-
nistra instrumentum formae incertae in mensa positum attingens, aliud instru-
mentum in genibus ipsius iacet. Iuxta puer d. cultrum tenens, s. attingens in-
strumentum illud in mensa positum) T. Valerius L. f. | Placidus | rector
pectinar.¹; | Cornelia M . . .

Hastae (Asti) (V 7569 vidit Mommsen). — 1) Alius rector. pecten. IX 4714.

7723 (ascia, forceps, malleus) d. m. (asciae duae) memoriae aeternae |
Valeriae Leucadiae infantis | dulcissimae, quae vixit annis | VI d. XXX, et |

Virei Vitalis, iuvenis incomparabilis ingeni, artis fabricae | ferrariae, fratris eiusdem Leucadiae, quorum mortem soli | XXX dies interfuerunt, corpo[rato inter fabros tign. Lugud., | qui vixit ann. XVIII m. X d. VIII, | cuius aetas talis fuit ut virgo | defunctus sit cuiusque sapien[tia omnibus amicis et parenti[b.] | admirabilis fuit. Huius de aeta[te] | mors inique iudicavit. | Val. Maximus vitricus qui eum | sibi filium adoptaverat et art[e] | educaverat, in quo spem aeta[tis suae conlocaverat, et Iulia Secundina mater infelicissima, qui sibi ab eis id fieri spe[raverant, et | Vireii Marinius et Secundianus et Val. Secundinus fratres p. c. et sibi vivi sub asc. dedic.

Lugduni (XIII 2036 vidit Hirschfeld).

7724 . . . . . faber | ferrarius sibi fecit | dedicavit et titula[vit]; ita fecimus quot | filii nostri non faciunt.

Tubunis (Tobuo) Numidiae (VIII 4487 semel ut videtur descripta).

Conlegium fabrum ferrarium (Romae) supra N. 4915; fabri ferrari Dibione [co]n-sis[te]ntes N. 7048. Alii XI 4236. 4237.

7725 (*protomae viri et mulieris*) P. Longidienus P. f. Cam. | faber navalis, se vivo constituit et Longilienae P. l. Stactini. | (*protomae iuveniles duae*) P. Longidienus P. l. Rufio, | P. Longidienus P. l. Piladespotus | inpensam patrono dederunt (*homo fabricans navem; intra tabellam quadratam litteris parvis*) P. Longidienus | P. f. ad onus | properat.

Ravennae (XI 439 vidit Bormann; imagines exhibent Murat. p. 534; Jahrb. sächs. Ges. d. Wiss. 1861 tab. X fig. 2 cf. p. 534).

7726 . . [Cae]ci[tio] | Nigro fa[br. navali].

[Praete]riens quicumque legēs h[aec carmina nostra,
qua]e tibi defuncti nom[ina] ver[a dabunt,
incompto]s elegos veniam peto ne ver[earis]
perlegere et dicās carmen ha[bere fidem.

5 C]aecilius Niger est hic ille s[epul]tu[s ad undas],
quo cernis titulum, stab[at et ipse loco].

Nunc tibi navales pauci damus ul[tima dona],
ho[c] et defuncto corpore munus [habe].

Ossa tuis urnis optamus dulce quiesc[as]

10 sitque levis membris terra m[olesta tuis].

Arti[fi]ci artifices Nigro damus ista so[dales]
carmina quae claudit iam rap[idus¹ Rhodanus].

Arelate rep. a. 1886 (XII 5811; de Laurière et Thédenat bull. des antiquaires de France 1888 p. 265 cf. revue épigr. du midi de la France 3, 1890 p. 43). Buecheler carm. epigr. n. 4191. — 1) Sic supplevit Hirschfeld qui vidit ectypum, res . . . ex lapide enotavit de Laur. (resonans fluvius?) Buch.).

7727 d. m. | C. Baebio Mu[saeo] machinatori, | C. Baebius Symbiotes | fratri et conliberto | merentissimo. (*In margine inferiore Graeca sensus obscuri.*)

Romae (VI 9553 cf. 55810 vidit Henzen. De Graecis cf. Kaibel Inscr. Gr. Sicil. Ital. 1467).

7728 Marti | Aug. sacr. | C. Seuius | Lupus | architectus¹ | Aemi-
niensis² | Lusitanus ex vo[*t.*].

La Coruña in ora Callaeciae, in rupe prope pharum qui videtur aetatis Ro-
manae (II 2539 cf. II S. 5639 vidit Huebner). — 1) Architectum fuisse ipsius phari
probabile est, cf. Huebner l. c. — 2) De Aeminio cf. C. I. L. II p. 816.

7729 M. Cassio C. f. Pob. Denticulo | IIIvir., architect., | trib.
militum.

Veronae (Ricci Notizie degli scavi 1893 p. 15).

7730 C. Gavio C. f. | Straboni, || M. Gavio C. f. | Macro, || . . . . . |
Gaviae M. f. (Intus in arcu ab utroque latere) L. Vitruvius L. I. Cerdo |
architectus¹.

Veronae in arcu qui deiectus est a. 1805 (V 5464 saepius descripta inde a
saec. XV). — 1) Potest fuisse libertus et discipulus Vitruvii Pollionis (Momms.).

7731 C. Postumius C. f. Pollio architectus¹.

Terracinae (X 6339 saepius descripta saec. XV—XVIII). — 1) Idem in simili
titulo Formiano X 6126.

7731^a L. Cocceius L. | C. Postumi l.¹ | Auctus arcitect.

Puteolis (X 4614 p. 1009 vidit Mommsen). — 1) Aut trium Cocceiorum, L., Gai,
Postumi fuit libertus, aut L. Coccei et C. Postumii (ut ab altero praenomen, ab
altero gentilicium sumpserit cf. supra N. 5097 not. 4) (Postumium hunc Mommsenus
coniecit fuisse Postumium Pollionem tituli eius qui praecedat). Aut ipse aut ex
patronis eius unus potest fuisse is Cocceius cuius opera in regione Puteolana me-
morat Strabo 5 p. 245 (narratur ille fecisse cuniculum a lacu Arverno Cumas et
fortasse etiam alterum illum Puteolis Neapolim; sed Strabonis verba perplexa et
fortasse interpolata, cf. Momms. l. c.). Fortasse ad eundem Cocceium spectat
fragmentum epistylis Cumis rep. X 5707: L. Cocc . . . | redem[*pt*] . . .

7732 P. Buxurius P. f. | Truentines.¹ QVIE|COINOMN² Tracalo, |
arte tecta.³ Salve.

In Piceni plaga maritima, prope locum dictum Monte Prandone, rep., litteris
antiquis (IX 5279 Mommsen vidit ectypum). — 1) Truentine(n)sis, scilicet ex Truento
castro, quod non longe illinc situm fuit, ad ostia fluvii Tronto (cf. C. I. L. IX p. 492).
— 2) Quiescit, coi (= cui) nomen (Momms.). — 3) Architectum intellegit Momms.
(tecta a τέχνης, pro τέκτων). Pro L in hoc titulo est E.

7733 C. Iulio | Luciferi¹ filio | Posphoro | architect. Aug., | Claudia
Stratonice | uxor viro | optumo.

Romae, iam Florentiae (VI 8724 vidit Henzen). — 1) Fortasse hic supra
N. 7571.

7733^a dis manib. | Tychico imp. Dom. ser. | architecto Crispinil.¹ |
Ti. Claudius Primus | ollam ossuariam | donavit.

Romae (VI 8726 vidit Henzen). — 1) Crispinilliano (fortasse antea servus
fuerat Calviae Crispinillae, quam memorat Tac. h. 4, 75).

Architectos militares habes supra N. 2057. 2424 (adde XI 650), architectum classis praetoriae Misenensis N. 2872. — Mentiones architectorum in operibus publicis inscriptae, supra N. 5485^a. 5637^b. 5638^a. 5741, cf. 4718. 5378. 5339; adde X 4587. XI 3945.

7734 vivit, | Q. Caelius Sp. f. Vivi. | architectus navalis; | vivit, | uxor Camidia M. l. | Aprhodia |

Hospes resiste et nisi m|olestust, perlege.

Noli | stomachare. Suadeo, | caldum bibas.

Moriundust. Vale.

Ad Lirim in agro oppidi SS. Cosmae et Damiani (non procul a Minturnis) rep. (X 5574 semel, nescio quam accurate, descripta). Buecheler carm. epigr. 118.

Alius architectus navalis XII 723.

7735 d. m. | C. Pomponio | Heraconti (sic) | dulcissimo | M. Ulpius Hera | et Valeria Sa|tornina (sic) pa|rentes harchi|tecto (sic) [f]abro | nabali¹ optumo, | vixit annos XXV (navis).

Romae ad portam Salarium rep. (VI 33833 = Notizie degli scavi 1888 p. 570). — 1) Faber navalis etiam N. 7725; corpora fabrum navaliū N. 6172. 7726. (Naupegiariorum collegium in titulo ficticio VI 5, 192*; naupe. in t. Clusino XI 2135 legere sibi visus est Bormann.)

7736 (parma, hastae duae) [tr]ib.¹ Claudia², | [L.] Aebútius L. l. | [F]austus ménsor, | Vivir, sibi et | Arriae Q. l. Auctaé | uxóri et suis et | Zepyre libert. | v. f. (inter fasces duos cum securibus bisellium ornatum et stratum pulvino; infra groma³).

Eporediae (Ivrea) (V 6786 vidit Mommsen; imaginem dedit H. Schoene Jahrb. des archaéol. Inst. 1901 tab. II cf. p. 128). — 1) Tribu. — 2) Primus versus fortasse postea adiectus. — 3) Groma agnovit Cavedonius bull. archeol. napoletano 1852 p. 70; dixit de ea re H. Schoene Jahrb. l. c.

7737 (in ima basi) T. Statilio Vol. Apro mensori | aedificior.¹, vixit ann. XXII m. VIII d. XV, | T. Statilius Vol. Proculus | accensus velatus² et Argentaria | Eutychia parentes filio optumo et | Orciviae Anthidi uxori eius, sibiq. et suis, | libertis libertabus posterisque eorum. (Supra inscriptionem quae praecedit)

innocuus Aper³ ecce iaces non virginis ira,

nec Meleager | atrox perfodit viscera ferro,

mors tacita obrepsit subito fecitq. | ruinam

quae tibi crescenti rapuit juvenile figuram.

(In media fronte arae iuvenis, manu sin. volumen tenens, iuxta capsula, ad pedes iuvenis iacet aper³ exanimis; adstat Genius. In latere arae decempeda, in altero latere thecae duae.)

Romae, basis, diu in Vaticano, iam in museo Capitolino (VI 1975 cf. p. 3233 vidit Henzen. Imaginem laterum dedit Gruter 624, 2, frontis Foggini mus. Capitol. anaglyph. tab. 9). Buecheler carm. epigr. 441. — 1) Alii mensores aedificiorum supra N. 1689. III 2129. VI 9622—9625. XIV 3032. 3713. — 2) Cf. supra N. 1955 seq. — 3) Desimilibus lusibus egit Gatti Bull. comunale 1887 p. 117.

7738 l. p.¹ CXX | Q. In[l]ius P. f. Gal. | Rufus agrimensor | Siccacenas².

In Baetica rep. prope Ipscam, loco dicto el monte Horquera, est Matrili (II 1598 p. 874 vidit Huebner). — 1) Latum (vel longum) pedes. — 2) Siccacena vel Siccacenum oppidum ignotum.

7738^a d. m. s. | T. Flavius Apsens | mesor agror.¹, | pius v. a. XXVI, | h. s. e.

Carthagine rep. in eodem sepulcreto in quo N. 1550 (VIII S. 12638 vidit Schmid). — 1) Fortasse hic mesor pertinuit ad tabularium imperatoris Carthaginense, constitutus sub procuratore tractus Carthaginensis; certe sub procuratore illo fuerunt Augusti servus, mesor agrarius, Augusti libertus agrimensor in eodem sepulcreto sepulti (VIII S. 12637. 12639).

7739 [C.] Stlaccius C. l. A . . . | mesor idem sacoma[rius]¹ | sibi et sueis. | [A.] Stlaccius A. l. Mário | [m]ensor eidem sacom[arius] | sibi et sueis.

Neapoli (X 1930 vidit Mommsen). — 1) Qui sacoma (σῆκομα) tractat. Cf. supra N. 6163 not. 4.

7740 [col. Jul. Aug.] fil. Ber., L. Varronius Rufinus geometra fecit. Beryti in epistylü fragmentis (III 6041 semel descripta).

Mensor agrarius in legione, supra N. 2422^a, mesor frumenti N. 2423; mensores praetoriani, N. 2058. 2059. Mensores servi publici municipiorum, N. 6476. 6480. De corporibus mensorum frumentariorum et machinariorum, supra N. 6155. 7267. 7268.

7741 L. Marius L. f. | Vitalis, | vixi ann. XVII d. LV, consummatus litter. |

parentes suasi, artefic. | discerem,
discessi ab | urbe in praetorio | Hadriani Aug. Caesar., |
ubi dum studerem, fata | inviderunt mihi
raptum]que ab arte tradiderunt | hoc loco. |

Maria Malchis mater | infelicissima, filio sanctissimo.

Romae (VI 899A vidit Hensen). Bucheler carm. epigr. 101.

7742 d. m. | T. Oclati | Athenagorae | Nicomedensis, | iuris studiosi.

Rep. in coemeterio veterum christianorum dicto S. Zolici, 40 mil. pass. ab urbe (VI 53868 = Orell. 7255 vidit de Rossi).

7742^a Heracli.¹ | d. m. s. | L. Vetidius | Maternus | Vetidianus, | eques Rom., | Q. Vetidi Iuvena]lis quinquen]nalici filius, | utraque lingua | eruditus, p. v. a. XVIII | m. III d. XXVIII, per]missu praesidis a | Karthagine de stu]dio relatis reliquiis, | h. s. e.

7742^b Iuve[nal]is(?)². | d. m. s. | Q. Vetidius | Felix Hono[r]atianus, | eques Roma]nus, Q. Vetidi | Iuvenalis | quinquen]nalici filius, | utraq. lingua | eruditus, p. v. | a. XXI m. VII, h. e. s.

7742^e Iuventi. | d. m. s. | Q. Vetidius | Iuvenalis | Q. fil., omni|bus
hono|rib. func|tus, pater III equitum | Romanor.³, | in foro iu|ris peritus, |
agricola | bonus, p. | v. a. LXXX|VII m. VIII | d. XXVII, | h. s. e. || (*A si-*
nistra) [d.] m. s. | Gellia Ho|norata | Gelli Ho|norati f., | ab exor|dio
nupti|arum con|cordi mari|to defunc|to et sibi | unam a|rulam pi|etatis
causa | constituit, | p. v. a. LXXVIII | m. VIII d. XXVIII, | h. s. e.

Thubursici Numidarum (Khamisa) rep. (misit Cagnat, cf. Mél. de l'Ecole fr. de Rome 1903 p. 447 seq.). — 1) Signum Vetidii Materni. — 2) Signum ut videtur Vetidii Felicis (lectio non certa: IVVLI//IS exceptum est). — 3) Scilicet Materni Vetidiani et Felicis Honoratiani, quorum tituli praecedunt, tertiique nobis ignoti.

7743 d. m. s. | M. Staberio Felici | Primi[l]iano fratri, | iuris perito
de primis iustissimo, | advocato de singularibus fidelissimo, | piissimo hu-
manissimoque iuveni, | qui vixit annis XXXVII minus diebus XIII. | Hunc
pietate religione unica | fecere curaver . . .

Romae (VI 9487 solus Cyriacus ut videtur descripsit).

Juris peritus etiam supra N. 4435, iuris consultus N. 4067.

7744 memoriae | L. Turpili Victorini Ma|riani eq. R., advocati,
om|nium litterarum et virtu|tum viri, qui fuit in rebus | humanis annis
XXII cum | magna laude actus et d[i]sciplinae suae. Audenti.

Cuicul (Djemila) in Numidia (VIII S. 20162 Cagnat vidit imaginem photographiam).

7745 d. m. | L. Mettius Otacilia|nus, causas egit an|nis XXXVIII,
Mar|cia Damalis femi|na incomparabi|lis, f. c.¹ Rogatus.

Romae (VI 9242 servavit Hieronymus Amati). — 1) Faciendum curavit.

7746 d. m. |

hic iacet Helpidius fati|s | extinctus iniquis,

egregius iuvenis, | causarum orator honestus.

Qui | vixit ann. XXX.

Romae (VI 9244 cf. p. 5469 bis ut videtur descripta saec. XV|XVI). Buecheler carm. epigr. 425.

7747 d. m. s. | L. Calpurnius | Flamininus | vivus sibi fecit. |

Oravi causas felix, | dum tertia non lux |

coniugium et natos, | omne decus rapuit. |

Vixit annis LXXV.

Lambaesi (VIII 3506 vidit Wilmanns). Buecheler carm. epigr. 4256.

7748 d. m. s. | M. Picario M. Memo|ris fil. Turraniano | casto raro
cum vi|xit viro, magis|tro etiam iu|ris¹, qui LXX an|num aetatis | egressus
men|sibus] . . . .

In agro Carthaginensi rep. (VIII S. 42418 vidit I. Schmidt). — 1) Alius magister iuris VI 4602 = X 8387.

Clarorum iuris auctorum titulos habes supra N. 4015. 4035. 4054. 4051. 4067.

7749 Q. Valerius | Littera¹ tes[tamentarius]² | IIIIIvir, c. s.³, an. LXIII. | h. s. e. S. t. t. l.

Gadibus (II 4754 semel descripta saec. XVII). — 1) Cognomen ex agnominone ortum (Momms.). — 2) Cf. N. 7750 et N. 7763 v. 7. — 3) Carus suis.

7750 P. Pomponio P. l. | Philadespoto | [l]ibr., qui testamenta | scripsit annos XXV | sine iuris consult., | (*duo versus desperatae lectionis*).

Venafri (X 4919 vidit Mommsen).

7751 P. Cornelius Celadus | librarius ab extr. porta | Trigemina, vix. an. XXVI.

Romae, iam Veronae (VI 9515 vidit Mommsen).

7752 C. Afranio Clari lib. Graphico | doctōri librario¹, lusori | latrunculorum, cur. c. R.², et Tertullae | coniugi, ex testamento ipsius.

Le Hallai prope Auch Aquitaniae (XIII 444 vidit Hirschfeld). — 1) Alius doctor librarius (de sacra via) Orell. 4214 (quem titulum fortasse non recte inter spurios relegavit Henzen VI 5, 5415). — 2) Curator civium Romanorum (cf. supra N. 7014 not. 2).

7753 v. f. | C. Terentius | Fructus | sibi et | Attico ser., | qui vixit ann. | XX, litteratus | Graecis et Latinis | librarius, | partes dixit CCC.¹ | In fr. p. XV, | in ag. p. XXV.

Placentiae (XI 1236 accurato descr. saec. XVI Accursius). — 1) Cf. Petron. 58: non didici geometrias . . . , sed lapidarias literas scio, partes centum dico ad aes, ad pondus, ad nummum (incertum num eadem spectent verba t. Segusini V 7274: partes habuit X . . .). Hultsch Jahrb. f. cl. Phil. 159, 1889 p. 335—343.

7754 Lupulio Luperco doctōri artis | calculaturae, Novionia Motuca | mater per Lupulium Lupianum filium f.

Neuhausen prope Worms rep., est Mogontiaci (XIII 6247 = Brambach 912 vidit Zangemeister).

7755 d. m. | Melioris calculatoris, | vixit ann. XIII. Hic tantae memoriae et scientiae | fuit, ut ab antiquorum memori[a] usque in diem | finis suae omnium titulos superaverit; | singula autem quae sciebat volumin[e] potius | quam titulo scribi potuerunt, nam | commentarios artis suae quos reliquit (*sic*)¹ | primus fecit et² solus posset imitari, si eum | iniqua (*sic*) fata rebus humanis non invidissent. | Sex. Aufustius Agreus vernae | suo praeceptor [i]nfelicissimus, | fecit. | In f. p. II, in ag. p. VI. | Excessit anno urbis conditae | DCCCXCVII³.

Ostia Romam allata (XIV 472 cf. eph. epigr. 7, 1192 exemplum nescio a quo confectum servavit Holstenius, partem postremam vidit Henzen). — 1) Fortasse scr.: reliquit quos. — 2) Oratio hiat. — 3) A. p. Chr. 144? Computatio ab urbe condita in titulo sepulchrali quam maxime insolita, sed fortasse minus offendit in titulo calculatoris.

Calculatoris officium designari coniecit Buecheler etiam in carmine VI 25852

= *Buecheler carm. epigr. n. 474, quod desinit sic: [ille arte]m digitis nummoque probare peritus, [ex ratione] suo cognomine dictus Paternus.*

7755^a Iulia Felicissima Lucilio Victorino coniugi | optimo et innocentissimo, cum quo per | annos XVI semper bona vita bixi, de parvula | mediocritatem nostram digno feci, omnium | hominum sodalicii magister et hortator, | mire bonitatis et innocentie omo. Depositus | XVII kal. Aug.; hic artifex artis tessalarie¹ | lusorie.

Romae (VI 9927 semel descripta saec. XVII). — 1) Tessellariae.

7756

hoc hoc sepulcrum respice,
qui carmen et Musas amas,
et nostra communi lege
lacrimanda titulo nomina.

5 Nam nobis pueris simul
ars varia, par aetas erat.
Ego consonanti fistula
Sidonius acris perstrepens

Hoc carmen, haec ara, hic cinis
10 pueri sepulcrum Xantia[e] es[*l*],
qui morte acerba raptus est,
iam doctus in compendia
tot literarum et nominum
notare currenti stilo,
15 quod (*sic*) lingua currens diceret.
Iam nemo superaret legens,
iam voce erili coeperat
ad [*om*]ne dictatum volans
aurem vocari¹ at proximam.
20 Heu morte propera concidit
arcana qui solus sui
sciturus . . .² domini fuit.

Coloniae Agrippinae, rep. a. 1645 in ecclesia S. Ursulae, ubi denuo prodit anno 1901, litteris tertii potius vel quarti, quam secundi p. Chr. saeculi (Brambach 323; Klinkenberg ann. Bonn. 408/9, 1902 p. 440, Archiv f. Stenographie 1903 p. 3 cum tab.; vidi imaginem photographiam). Buecheler carm. epigr. 219. Carmen sepulcrale Xanthiae notarii vv. 9—22; postea litteris aliquanto minoribus additum similis carminis de Sidonio, qui conservus Xanthiae fuerat, principium. Tractavit O. Rubensohn Archiv f. Stenographie 1901 p. 2 et nuper ibid. 1905 p. 404 seq. — 1) Sic apographum antiquum; . . . ogari videtur esse in imagine photographica. — 2) Spatium vacuum (crucem hoc loco exhibet qui descripsit saec. XVII Crombach, quae picta tantum videtur fuisse sc. a Christianis qui lapidem adhibuerunt).

Conferendum est carmen Ausonii 'in notarium' (Auson. epigr. 414): Puer notarum praepetum sollers minister, advola etc.

7757

memoriae | Praetoriani | fili
dulcissi|mi homini | inge-
niosis|simo, nota|rio, v. an.
XVII | m. VIII d. XVII,

memoriae | Primae | filiae
dul|cissimae | v. an. VIII
m. V, | decessit V kal. |
Sept. a. p.¹ CLXXVII³

Romae decessit XV k. Nov. a. p.¹ CLXXXVI² Maurusius filis.

Sitif (VIII 8301 vidit Wilmanns). — 1) Anno provinciae. — 2) A. p. Chr. 225,
3) 226 (cf. supra N. 6876 not. 2).

7758 Alexandro filio piissimo, | mirae verecundiae singulari | in-
nocentiae castitate integ|ro, notarum litteris erudito, | qui vixit ann.
XVII, Sabbatia | mater ad ultimum vitae | deflens exitum fili, | et
sibi fecit.

Concordiae (V 8722 vidit Mommsen).

7759

d. m. s. | P. Caledius Rufus, Parcae quos tribuerent, |
ter quinos bis singulos peregi annos. |
Ingenio non humili, quo gratus apud magistros fui, |
qui dixi scribsi pincsi bene |
puer doctrinae aequae dedidi mentem, |
nam bis septenos cum agerem annos, |
notas Graecas quis in comm[atib]us m... |
Graeco . . . . . fices |

(*reliqua nimis lacera*).

In provincia Byzacena loco dicto el-Khima (VIII 724 cf. 42133 viderunt Wil-
manns et Cagnat). Buecheler 4612.

7760 [d.] m. s. | Hapateni | notariae | Grece, que | vix. ann. XXV, |
Pittosus fe|cit coniugi | dulcissime.

Romae ad viam Tiburtinam rep. (VI 35892 = *Notizie degli scavi* 1890 p. 15).

*Alii notarii supra N. 3412. 3710. 7402. Servi Augustorum notarii in sepul-
creto Carthaginiensi* (cf. supra N. 1530) VIII S. 42620 seq. 42899 seq. — not. et lib.
not. (*librarius notarius*) adscriptum in catalogo Caesariensi Bull. du comité archéol.
1900 p. CLI.

7761 d. m. s. | M. Damatius | Urbanus | summarum arti|um libera-
lium, | litterarum studiis | utriusq. linguae | perfecte eruditus, | optima fa-
cundia | praeditus, v. a. XXII | d. VII, h. s. e., VIII k. Octobr. | a. p.¹
CLXXX². | M. Damat. Felix pater pius | fecit.

Sitif (VIII 8500 vidit Wilmanns). — 1) Anno provinciae. — 2) P. Chr. 229.

7762 ♂ Domitio | Rufino ma|gistro libe|ralium litte|rarum, homi|ni
bono, | v. a. LXXV.

Tigzirt in ora Mauretaniae (Gsell Bull. du comité des travaux histor. 1896
p. 248).

7763

qui cum, dum¹ haberet clausam in castello² anim[u]lam
mortalem, ad superos licitum est, [f]initam ad diem

p[a]rce | pudensque vixit omni tempore,
Auruncus era[t], Fu[r]ius erat³ nomine |

5 magister ludi litterari Philocalus,
summa quom castitate in | discipulos suos,
idemque testamenta scripsit cum fide,
nec | quoiquam pernegavit, laesit neminem.
Ita [de]cucurrit vitam | fidus sine metu.

10 Eius ossa nunc hic sita sunt posita a centuris⁴.

(*vir sedens in solio, pugillares, ut videtur, tenens; ab una parte
puer item pugillares qui videntur tenens, ab altera parte puella*).

*Neapoli, Capuae ut videtur rep. (X 3969 viderunt Mommsen et Zangemeister;
primus legit Nissen). Buecheler carm. epigr. 91. — 1) Scribere debuit: dum cum
(Buech.). — 2) Corpus castellum, sc. animae, dici putat Vischer Herm. 2, 15, con-
ferens Ps.-Plat. Axioch. p. 365E: ψυχῆ, ζῶον ἀθάνατον ἐν θνητῶ καθειργμένον
φρονεῖν. — 3) Centonem arguit iteratum: erat (Bue.). — 4) Quoniam centuriae
intellegantur, obscurum.*

7764 (*protome viri, sin. globum [?], dextr. volumen tenentis. A sinistra ta-
bella, in qua scriptum*) M. C. B. | B. C.¹

artis grammatices | doctor morumq. mag[is]ter, |
Blaesianus Biturix, M[us]arum semper amator, |
hic iacet aeterno devi[n]ctus membra sopore.

*Apuđ Lemovices (Limoges) (XIII 1393 vidit Hirschfeld). Buecheler carm.
epigr. 481. — 1) M. C. . . . Blaesianus, Biturix Cubus?*

7765 d. m. L. Ael. Caer[iali] magistro | artis gramma[ticae], L. Ael.
Aeli[anus] libertus | pat. ben. merito, | vixit ann. LXXXV.

Saguntī (II 3872 vidit Huebner).

7766 d. m. s. | Domitius Isquilius | magister gramm. | Graecus,
annor. | CI | h. s. est, s. t. t. l.

Cordubae (II 2236 aliquoties descripta saec. XVI ad XVIII).

7767 (*ascia*) d. m. C. | Gord. Maxi[miano] art[is] gramma[ticae] Graecae
peri[tissimo] Q. Fl. | Helenus ami[co] inconpa[rabili].

Doctae (III S. 12702 cf. 13822 descr. Munro Archaeologia 33, 1896 p. 81).

7768 [d.] m. | Aemilius Epictetus sive Hedonius, grammaticus |
Graecus, Primaniae [I]anuariae con. | sanctissimae defunctae et sibi
vivid fec.

Treveris (Brambach 801 semel descripta).

7769 M. Mettius | Epaphroditus¹ | grammaticus Graecus. | M. Mettius
Germanus l. fec.

Romae in aedibus Altiorum, sub statua viri sedentis manu sinistra volu-

men tenentis (VI 9454 vidit Bormann). — 1) Fortasse is de quo Suidas s. v. Ἐπαφρόδιτος. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 372, 403.

Grammatici Latini, supra N. 6729. V 5455. VI 9455; gramm[at]icus Latinus cui res [p.] Tr[ic]i[en]sium an. haben. XXV [s]a[lar]. (traditur raiar.) con[s]titu[it] in titulo non bene descripto II 2892. — Decurio Beneventanus, grammaticus supra N. 6497. — Alius supra N. 1848.

7770 grammaticus léctorque fui, | set léctor eorum
móre incorruptó qui placuere sonó.
coiugis | exiguó¹, natae pietate sepultus |
hóc Marius Fidens contegor á tumulo. |

v.² Maria Didyme, Maria Achelois, | vivit. |

Te, lapis, opttestor (*sic*), leviter super ossa residas.

Romae (VI 9447 vidit Henzen). Buecheler carm. epigr. 1012. — 1) Sc. tumulo. — 2) Vivit.

7771 Derceto¹ Aureliae | virginis² | lectrix³, | ann. vicensumum |
exsigens | misera occidi. || Sabina C. l. | Helena, | vixit annos XVI.

Romae rep. inter vias Salariam et Pincianam (VI 35473 = Notizie degli scavi 1899 p. 78). — 1) A dea Syria sumptum nomen. — 2) Vestalis ut pulo. — 3) An(a)gnostria est VI 34270, alia ut videtur VI 35830.

7772

Terentius Sabinianus¹ fons² et came|na litteris,
sapi|endo opimus et di|cendo splendidus. |
Hoc praeter ceteros | etiam Hippo dicti[ta]t |
Diarrytos³, ubi magis|ter praestans floruit |

5 vixitque numerum | in se de analogia (*sic*)⁴ | Pythagorae prima rium⁵.
P.⁶ v. a. XXXVI. | H. s. e.

Thuggae (Revue arch. 1892 vol. 20 p. 598 n. 121 Cagnat vidit ectypum; Lafaye bull. des antiquaires de France 1894 p. 72). Buecheler carm. epigr. n. 107. — 1) Cognomen tollendum, ut recte procedat versus. — 2) Cf. supra N. 2937. — 3) Cf. N. 6782. — 4) Verba in se de anol. et sententiae et versui impedimento. — 5) Scilicet, ut subscriptum est, annos triginta sex. Cf. Plut. de animae procreat. p. 1027E: ἡ μὲν οὖν ἐπὶ τῶν Πυθαγορικῶν ἔμνομένη τετρακτύς, τὰ ἕξ καὶ τὰ τριάχοντα; id. de Isid. et Osir. (c. 75) p. 581E. — 6) Pius.

7773 d. m. | M. Romani Iovini | rhetoris eloquii Latini. |

Conditus hac Romanus | est tellure Iovinus¹, |
docta loqui doctus | quique loqui docuit.

Manibus infernis | si vita est gloria vitae, |
vivit et hic nobis | ut Cato vel Cicero. |

M. Iunius Severus et | Romania Marcia | heredes bene merenti | fecerunt.

7773^a d. m. | M. Romani Iovini | Restituti¹.

Restitutus hoc infelix | tegitur in tumulo puer |
socius parente² gemino | tumuli foedere. |

M. Iunius Severus et | Romania Marcia | heredes bene merenti | fecerunt.

*Prope Romam rep. ad viam Praenestinam (VI 35904. 35905 vidit Zange-
meister). Buecheler arm. epigr. n. 1251. 105. Carmina ab Alexandri Severi vel
Gordiani aetate non abhorreere putat Buecheler. — 1) Carmina lineola interiecta
dirimuntur ab iis quae praecedunt in lapide et ab iis quae sequuntur. — 2) Scr.
parenti.*

7774 d. m. s. | Q. Publici|us Aemili|anus rhe|tor natio|nem Afer. |
vixit an. | XLVII menses | VIII dies VII ho|ras noctis V.

Prope Salonas rep. (III 2127^a cf. p. 1509 Mommsen vidit ectypum).

7775 L. Acutio | Artemido|ri f. Truphoni | rhetori, | Cecrops,
Amphio | liberti.

Pisauri (XI 6392 vidit Bormann).

*Flavius Magnus vir clarissimus, rhetor urbis aeternae, supra N. 2951. —
Alii rhetores VI 9837. XIV 4201.*

7776 Q. Aelio | Egrilio | Euareto | philosopho, | amico Salvi | Iu-
liani¹, Aelia | Timoclia uxor | cum filis.

*Wesseling (inter Bonnam et Coloniam) ad Rhenum, rep., est Bonnae (Bram-
bach 449 qui vidit). — 1) Intellegitur Salvius Iulianus ceber iuris consultus, quem
Germaniae inferiori praefuisse nuper docuit titulus eius Africanus, quem infra
dabimus inter Additamenta.*

7777 Ti. Claudio | Paullino | philoso|pho hero¹.

Antiochiae Pisidiae (III 502. III S. 6850 descr. Sterrett). — 1) Fortasse: ἤρωι.

7778 d. m. s. | Iulio Iuliano | viro magno, phi|losopo (sic) primo. |
Hic cum lauru (sic) fe|ret Romanis iam | relevatis,
reclu|sus castris inpi|a morte perit¹.

*Prope urbem ad viam Latinam rep. (VI 9785 vidit Kiessling). Buecheler
arm. epigr. n. 1542. — 1) Captus et occisus esse videtur, cum Romanis obsidione
liberatis extra urbem processisset ad laurum petendam victoriae celebrandae causa,
fortasse obsidione Galerii a. p. Chr. 507 (de mortibus pers. 27; anon. Vales. c. 7;
Victor Caes. 40, 8. 9. 16; Zosim. 2, 10) (Momms.).*

7779 C. Tutilio Hostiliano | philosopho | Stoico, | domo Cortona, |
patri optimo, | C. Tutilius Iustinus | filius, | Tutilia Quinta, Tutilia Quarta |
filiae.

*Romae (VI 9785 vidit Henzen). — Alius philosophus Stoicus VI 9784. Ficti-
cius est titulus L. Iunii Rustici (vel Fuffici) philosophi stoici Orell. 1190 = C. I. L.
VI 3, 2135* (quem non recte tuetur Studniczka Festschrift für O. Hirschfeld
p. 415 seq.).*

7780 Εὐκρατίδας Πεισιδάμου | Ῥόδιος, | φιλόσοφος Ἐπικού-
ρειος, | τὸν τόπον τῆς Βρενδεσίνων¹ βουλῆς | εἰς ταφὴν ψηφισα-
μένης. | Eucratidas Pisidami f. Rhodius, | philosophus Epicurius. | L. p.
d. d. d.³

Brundisii (IX 48 Inscr. Gr. Sicil. 674 ter ut videtur descripta saec. XVI). —

1) *Apographa variant inter Βρενδεσίλων, Βροννδεσίλων, Βρονντεσίλων.* — 2) *Locus publice datus decurionum decreto.*

Ficticius est titulus philosophi Epicurei Orell. 1192 (= VI 5, 2360*).

7781 Stallius Gaius has sedes Hauranus tuetur |
ex Epicureio gaudivigente choro.¹

Neapoli rep. loco antiquo, in sepulcro prope ecclesiam S. Mariae della Sanità, iam Florentiae (X 2971 viderunt Mommsen et Bormann; cf. M. Ruggiero scavi nelle province di Nap. p. 12 seq.). Buecheler carm. epigr. n. 961. — 1) Hauranum philosophiam publice professum esse, ut ii qui praecedunt, quamquam ex hoc epigrammate minime colligi potest, tamen titulum hoc loco proponere placuit.

7782 Aulus Palateina Egnatius Priscilianus, |
arte super gemina nobilis es¹ sophia².
dum | vixi, didici, quae mors quae vita homini esset, |
aeterna unde animae gaudia percipio.

Romae, sub statua philosophi sedentis (VI 47106 viderunt Smetius, Pighius, alii). Buecheler carm. epigr. n. 1250. — 1) Sic Pighius cum aliis, et Smetius. Videntur priore disticho verba fieri ad Priscilianum; out intellegendum: ex sophia. — 2) Grammaticaene et rhetorica intellegenda est? (Buech.).

7783 Euphrosyne | pia, | docta novem músis¹, | philosopha, v.
a. XX.

Romae ad viam Salariam rep. (VI 55898 = Notizie degli scavi 1888 p. 282).

— 1) *Cf. Buecheler carm. epigr. n. 1501 v. 6.*

T. Φλαούιος Μάξιμος, Κοῆς Γορτύνιος, φιλόσοφος, sepultus in sepulcreto Carthaginiensi (cf. ad N. 7758*) VIII S. 12924.

Acta de schola Epicurea Atheniensi.

7784 . . . . . [καὶ το]ῖς ἄλλ[οις] . . . .

(2) [M. Annio Vero II Cn. A]rrio Augure co[s.].¹ |

(3) A Plotina Augusta². |

(4) [Quod studium meum] erga sectam Epicuri sit, optime scis, d[om]ine. Huius successioni a te succurrendum | (5) [est; nam quia n]on licet nisi ex civibus Romanis adsumi diad[o]chum³, in angustum redigitur eligendi | (6) [facultas. | (7) Rogo e]rgo nomine Popilli Theotimi, qui est modo diado[c]hus Athenis, ut illi permittatur a te et Graece | (8) [t]estari circa ha[n]c partem iudiciorum suorum, quae ad diadoches ordinationem pertinet, et peregrei-|(9)nae condicionis posse substituere sibi successorem, s[i i]ta suaserit profectus personae; et quod Theotimo | (10) concesseris, ut eodem iure et deinceps utantur fut[uri] diadochi sectae Epic[ur]i, eo magis, quod opservatur, | (11) quotiens erratum est a testatore circa electionem [di]adochi, ut communi consilio substituat a studio-|(12)sis eiusdem sectae qui optimus erit: quod facilius fiet, si e[x] compluribus eligatur.

(13) [I]mp. Caesar Traianus Hadrianus Aug. Popillio Theotimo: permitto Graece testari de eis quae pertinent ad diado-|(14)chen sectae Epicureae.

Set cum et facilius successorem [el]ecturus sit si ex peregrinis quoque substituendi facul-|(15)tatem abuerit, hoc etiam praesto en⁴ deinceps ceteris, q[ui] diadochen habuerint: licebit vel in pegreinum (*sic*) vel |(16) in civem Romanum ius hoc transferri.

(17) *Πλωτεινα Σεβαστη πασι τοις φιλοις χαιρειν* (*sequitur epistula Plotinae ad participes studii Epicurei Atheniensis.*)

Athenis rep. a. 1890, ad turrim Ventorum, sed via loco antiquo, nam frustulum multo ante prodierat in Piraeo (III S. 12283. 14205¹⁵; A. Wilhelm Jahreshefte des oesterr. arch. Inst. 2, 1899 p. 270 cum imagine). Cf. Diels Archiv f. Gesch. der Philosophie 4, 1891 p. 486 seq.; Mommsen Zeitschr. d. Savignystiftung f. Rechtsgesch., rom. Abth. 12, 1892 p. 153. — 1) A. p. Chr. 121 (Auguris praenomen accessit ex III S. 9759 cf. III S. p. 2328, 156). — 2) Epistula Plotinae ad Hadrianum. — 3) Scholarchum Athenis creari non potuisse nisi civem Romanum plane novum accidit (Momms.). — 4) Scr. ei et.

7785 Nardu (*sic*) | poeta | pudens | hóc | tegitur | tumulo.

Nolae, litteris magnis et bonis (X 1284 vidit Mommsen). Buecheler carm. epigr. n. 962. — Alios poetas dictos in lapidibus sepulcralibus habes supra N. 1849. 2954. 2955.

Medici.

7786 Numinib. Aug. | et Genio col. Hel.¹ | Apollini sacr. | Q. Postum. Hyginus | et Postum. Hermes lib. | medicis et professorib. | d. s. d.

Aventici (XIII 5079 = Inscr. Helv. 164 vidit Mommsen). — 1) Coloniae Helvetiorum. Cf. supra N. 2697. 7008. 7009.

Schola medicorum (in urbe) supra N. 5481. — Medicos vel medicorum mentiones habes etiam supra N. 1514. 1770. 1841—1846. 2092. 2095. 2195^a. 2194. 2452. 2542. 2601. 2602. 2898—2900. 3515. 5835^a. 5152. 5510. 6507. 6905. 7450^a.

7787 d. m. | C. Plinii | Valeriani | medici | qui vixit | ann. XXII m. VI d. V, | parentes.

Comi (V 5517 vidit Mommsen). — Propter hunc titulum Paulus Iovius medicus et rerum scriptor Comensis breviarium medicinae e Plinio aliisque aetate labente excerptum a Plinio Valeriano scriptum esse voluit (P. Iovius de piscibus romanis, Rom. 1524, cap. 53; cf. V. Rose Herm. 8, 59 seq., Teuffel hist. litt. §. 414).

7788 (*instrumenta chirurgica, inter duo volumina*) d. m. | P. Aelio Pio | Curtiano | medico, amico | bene merito, | A. Curtius Crispinus | Arruntianus¹.

Prope Praeneste rep. (XIV 3050 vidi; anaglypha repraesentavit Jahn Ber. sächs. Ges. d. Wiss. 13, 1861 tab. IX 10). — 1) Idem homo Aspendiis in Lycia partem theatri aedificavit (III 251). Idem memoratur XIV 2695. Fortasse per eum medicus ille civitatem ab Hadriano impetravit, et ideo Curtianus dici voluit.

7789 C. Calpurnius Asclaepiades, Prusa ad Olympum¹, medicus, | parentibus et sibi et fratribus civitates VII² a divo Traiano | impetravit, natus III non. Mart. Domitiano XIII cos.³, eadem die | quo⁴ et uxor eius Veronia

Chelidon, cum quo⁴ vixit annis LI, | studiorum et morum causa probatus a viris clarissimis, adsedit magis[tratibus populi Romani ita ut in aliis et in provincia Asia, custodiar. | [tabellar.?²] in urna iudicum, vixit annis LXX.

Rignani in agro Capenate (XI 5945 integram inscriptionem unus ut videtur Iucundus descripsit, particulam Romam translata[m] vidit Bormann). — 1) Prusiensis erat etiam is Asclepiades qui aetate Pompeii Magni novam medicorum sectam condidit (Plin. h. n. 7, 124). Cf. N. 7790. — 2) Intellege civitatem septem hominibus impetratam. — 3) A. 87. — 4) Sic traditur. — 5) Unius ex assessoribus fuisse custodiam agere tabellarum a iudicibus in urnam coniectarum consentaneum est (Borm.).

7790 M. Apronio | Eutropo | medico | Asclepijadio¹ IIIIvir. (sic) | Aug. et | Clodiae eius, | Apronia Clodil. | parentib. opti[m.].

Limony ad Rhodanum rep., est Lugduni (XII 1804 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. N. 7794 not. 3. Friedländer Sitteng. 4 (ed. 5) p. 321.

Titulum d. m. | C. Anthin. | medic. | Soran. cet. (Mém. de l'Acad. de Metz 21, 1859/40, II p. 99, inde Robert épigraphie de la Moselle II p. 102) confinxit E. Bégin (adhibita XII 3341), cf. Keune Jahrb. d. Ges. f. lothr. Gesch. 1896 p. 87 not. 3.

7791 L. Manneius Q.¹ medic. | veivos fecit, φύσει δὲ | Μ[ε]νερχά-
της Δημη|τρίου² Τραλλιανὸς | φρυσικός οἰνοδότης³ | ζῶν ἐπολίσειν. |
Maxsuma Sadria S. f. | bona proba frugei, salve.

In Lucania, inter Vietri et Pertusam (I 1256. X 388 vidit Mommsen; Ritschl tab. LXXIIc. Inscr. Gr. Sicil. Ital. 666). — 1) f. amissum more Graeco. — 2) Sic appellabatur more Graeco, antequam per adoptionem puto in civitatem Romanam receptus esset. — 3) Cf. Plin. n. h. 7, 37, 124: summa (fama) Asclepiadi Prusiensi, condita nova secta . . . reperta ratione qua vinum aegris medetur; ib. 23, 4, 52, 26, 3, 12.

7792 (protomae viri et mulieris) D. Sempronius | Iucundus | medicus |
Ariminiensis (sic) | . . . . .

Concordiae (V 1910 vidit Mommsen).

Medicus Pacensis supra N. 6905; medici Taur. N. 3855*.

7793 M. Licinius | Philomusus | medicus Pollentinus.

Romae, nunc Urbini (VI 9587 vidit Bormann).

7794 L. Sabinus¹ L. l. | Primigenius |
Ortus ab Iguvio medicus fora multa secutus,
arte feror nota, nobiliore fide.

Me consurgentem valida Fortuna iuventa
destituit rapidis imposuitque rogis.

5 Clusino cineres flammae cessere sepulcro,
patronus patrio condidit ossa solo.

Iguvii (XI 5836 aliquoties descripta saec. XVI). Buecheler carm. epigr. n. 1252. — 1) Sic traditur.

7795 d. (ascia) m. | M. Iunio Dionysio | medico de Lucilianis¹, |
Titulena Iusta | coniugi b. m. et | sibi suis lib. liber[tabusq. posterisq. |
eorum.

Romae (VI 9585 saepius descripta saec. XVI). — 1) Praedia Lucitiana supra N. 1616.

7796 Q. Iul. Q. fil. Quirina | Rogatiano ob ho|nore[m] aedilita|tis et medicae pro|fessionis, largamq. | liberalitatem dupli|cis editionis ludo|rum in sacerdo|tio liberorum¹, | universae cu|riae.

Sufetulae (Sbitta) in Africa (VIII S. 11545 vidit Cagnat). — 1) *Intellege: propter ludos quos filii eius (vel ipse liberorum nomine) magnifice ediderant.*

7797 Fl. Aristo archiater fidelis¹ e|t Aur. Veneria fidelis¹ coniuges | carissimi arcam corporale | de proprio suo vivi sibi con|paraverunt. Si quis post obi|tum eorum eam aperire vo|luerit, dabit rei publicae | solidos LXXX² iteq. q. s.³ nostris | liceat.

Concordiae in sepulchro in quo N. 2796 seq. (V 8744 vidit Mommsen). — 1) *Sc. in Christo.* — 2) *LXXXc editum est.* — 3) *Itemque quod supra.*

7798 . . . aratus arciater, filius Haeracli | . . . [vix. ann.] LVI mens. III dis XVI | [dep. . . . p. c. B]asili v. c. cons.

Romae (VI 9563 vidit I. Schmidt).

Alios archiatros aetatis labentis habes VI 9562. 9565. Multo antiquior est archiater Beneventanus supra N. 6496. Ficticius est titulus C. Tettii archiatri Pisaurensis (XI 821* = Orell. 4017).

7799 d. m. (quadratum parvum; cochlear; ramus; ascia in ramum desinens) | Fl. Ursiliano iuve|ni infel., def. ann. | p. m. XXVIII, artis med|icinae industr|iae primae, Aemiliae (sic) | Spifarlla (sic) con|f[r]ugi pi|entissimo et infel., cum | quo vixit annis III, et sibi pos.

Salonis (III 2125 vidit Mommsen).

7800 (vir togatus sedens librum, ut videtur, in genibus tenens; iuxta adsidet in scamno puer)

nomen qui retinens tu¹ | magnus Alexander, |
Pallados inventum | medicinalemq. laborem, |
quot feci studio pro|ximus ipse meo, |
testor nunc superos: non | hoc meruisse videbar, |
in volnus generis² quot | subito occidimus. |
i nunc et dubias fatorum | ne[g]lege clades. |
coniunx quod potuit, titu|lum mihi reddidit uni. |

Valeria Ursilla.

Romae ad portam Appiam rep. (VI 9604 vidit Henzen). Buecheler carm. epigr. 1253. — 1) *Tuum (Bue).* — 2) *I. e. γόνατος (Momms).*

7801

. . . . . |
Marcellus hic qui|escit
medica nobi|lis arte,
annis qui fe|re vixit
triginta et | duobus,

sed cum | cuncta parasset |
 edendo placitu|rus,
 tertium mu|neris ante
 valida | febre crematus |
 diem defunctus obi|it.

*Sufetulae (Sbilla) in Africa (VIII 241 = 41347 vidit Wilmanns). Buecheler
 arm. epigr. 1521.*

7802 d. m. s. | Iuliae Saturninae | ann. XXXXV | uxori incompara-
 bili, | medicae optimae, | mulieri sanctissimae, | Cassius Philippus | ma-
 ritus ob meritis (*sic*), | h. s. e. S. t. t. l.

Emeritae (II 497 saepius descripta saec. XVII—XIX).

7803 Secunda | Livillae¹ | medica. || Ti. Claudius | Caesaris l. | Celer
 aeditus (*sic*) | a Vesta².

*Romae (VI 8711 vidit Smetius). — 1) Intellegitur Caligulae soror natu mi-
 nima, cf. supra N. 188; Prosopogr. imp. Rom. II p. 229 n. 434. — 2) Cf. N. 5001.*

7804 deae sanctae meae | Primillae medicae, | L. Vibi Melitonis f., |
 vixit annis XXXVIII, | ex eis cum L. Cocceio | Aphthoro XXX sine |
 querella, fecit | Aphthoro coniug. | optimae castae, | et sibi.

Romae ad viam Appiam rep. (VI 7581 vidit Huebner).

7805 Scantiae Redemptae in|comparabilissimae feminae, que|ius de
 vitae documenta non sufficit | mediocritas hominum at cumulum laudis |
 pervenire, fuit namque iuvenis ista | omni genere laudis condigna: primo
 deificae | sanctitatis pudicitiae vallata honestate morum | [*in*]nata; piaetas
 in parentibus procliva, castitate inlustris | [*t*]enacitatis, magistra vercun-
 diae (*sic*), | antistis (*sic*) disciplin[ae | in] medicina fuit et innocentiae sing-
 ularis, | [*t*]alis fuit ut esset exemplum, matrimoni fuit t[*alis*] | ut contem-
 neret iuventutem, nam maritus am[*isit*] | coiugem familiarem salutis et
 vitae suae nut[*ric*]. | Haec vixit annis XXII mensib. X, | Fl. Tarentinus et
 Scantia Redempta | parentes filiae dulcissimae | sibi que fecerunt.

*Capuae (X 3980 cf. p. 976 integram accurate descr. saec. XVIII Al. Symm.
 Mazochi, partem vidit nuper Dressel).*

*Aliae medicae V 5461. VI 6831. 8926. 9615. 9616 (= Or. 4251). 9617. IX 5861.
 XII 5343.*

7806 d. m. | Valeriae Berecundae iatromeae¹ | regionis suae primae,
 q. v. ann. XXXVIII | m. VIII d. XXVIII, Valeria Bitalis filia | matri dulcis-
 simae, et P. Gellius Bitalio | coiugi sanctissimae b. m. f. c. r.², et sibi |
 et Gellio Chresimo fratri, et Iuliae Chre|ste sorori, et ego Bitalio Chresten
 s. s.³, | quem (*sic*) vice filiae attendo, et liberis | eorum. Hoc monumentum
 et loci sca|lare cubiculi superioris f. c.⁴ et lib. lib. q. | p. t. r. q.⁵ eorum.
 l'etrei⁶, bibas⁷.

Romae (VI 9477 vidit Bormann). — 1) Ἰατρούμια? Alia iatromea VI 9478. — 2) Fecerunt. — 3) Supra scriptam. — 4) Feci. — 5) Posterisque. — 6) Fortasse signum defunctae. — 7) Vivas.

7807 dis manibus | M. Latinius M. l. | medicus | oclarius¹ | Hermes, vixit annos | XXXX.

Bononiae (XI 742 vidit Zangemeister). — 1) Nota officium intrusum inter nomina (similiter supra N. 4310).

7808 M. Fulvius Icarus Pontu|ficiensis¹, medicus ocu|larius sibi et suis fec[it].

Aguilar de la Frontera, ubi fuit Ipagrum Baeticae, litteris aetatis Augusti (II 3053 p. 870 cf. Eph. ep. 8 p. 591 vidit Huebner). — 1) Cf. N. 6908, 6911.

7809 M. Geminus M. l. Felix | medicus oculariu[s] | a compitu aliaro¹.

Romae inter rudera columbariorum prope portam Praenestinam rep. (VI 55157 = Bull. comunal. 4880 p. 75 n. 349). — 1) De compito aliaro cf. supra N. 7569.

Alii medici ocularii N. 7812. VI 3987, 6192, 8909, 8910, 9606—9609, 33880, V 3136, 3940, 8320, X 6124, XI 5441, 6232, II 4737, 5053, III 614, VIII 24105. (Inscriptiones falsae VI, 5, 852*, 853*, 3041*.) Signacula q. d. medicorum oculariorum dabimus infra inter inscriptiones instrumenti domestici.

7810 d. m. | T. Aelius Aminias¹ | Aug. lib. medicus | auricularius, fe|cit sibi et Aeli|ae Lexi coniugi | et fi. ls. libusque² | posterisque | eorum.

Romae, iam Neapoli (VI 8908 vidit Mommsen). — 1) Scr. Amyntas, 2) fil. lib. libertabusque.

7811 Chreste conservae | et coniugi, Celadus Anton.¹ | Drusi medicus chirurg. | b. merenti fecit, | vixit annos XVII.

Romae in eodem sepulero in quo N. 4717 seq. (VI 4330 bis descripta saec. XV, XVI). — 1) Cf. N. 4695.

Alii medici chirurgi VI 3986, 33882, chirurgus IX 5895.

7812 P. Decimius P. l. Eros | Merula¹ medicus | clinicus^{1a}, chirurgus, | oclarius; Vlvir. | Hic pro libertate dedit HS ΙΥΥ². | Hic pro seviratu in rem p. | dedit HS ⊙⊙³. | Hic in statuas ponendas in | aedem Herculis dedit HS nlln nlln nlln⁴. | Hic in vias sternendas in | publicum dedit HS nlln nlln nlln ΙΥΥ ⊙⊙⁵. | Hic pridie quam mortuus est | reliquit patri-
moni | HS Q⁶ . . .⁷

Asisii (XI 5400 vidit Bormann). — 1) Idem supra N. 5369. — 1^a) Cf. N. 2095. — 2) Quinquaginta milia. — 3) Duo milia. — 4) Triginta milia. — 5) Triginta septem milia. — 6) Videtur fuisse signum quingentorum milium, cf. supra N. 5757 not. 4. — 7) Ex vestigiis in lapide relictis Bormannus collegit ter hoc loco fuisse signum centum milium (nlln).

7813 v.¹ Apollodorus C. Mari C. f. | Tromentina² medicus | equarius et venator, sibi oil. II.³

Romae prope monumentum Statiliorum (cf. ad N. 7407) rep. (VI 9610. 33097 vidi). — 1) Vivus. — 2) Idem C. Marius C. f. Tro. triumvir monetalis sub Augusto memoratur in nummis (cf. Eckhel 6, 402). — 3) Ollas duas. Cf. N. 7877 cet.

Medici iumentarii VI 9510, alius supra N. 7483.

7814 Secundinus mulomedicus | fecit sibi domum eterna.

Romae ad viam Appiam (VI 9611 cf. p. 3470 aliquoties descripta saec. XVI —XVII).

7815 L. Crassic|us D. l. Hermia | medicus veteri|narius, sibi | et Abiriae L. l. Maxi|mae uxori | vivus fecit | [et] Eugeniae l. (*quadrupes*).

Venetis (V 2183 semel descripta saec. XVII). — Medicus vetrin. (sic, sed literis tr contignatis) est X 5719.

7816 Secundus | M. Benni ser. | veterinarius, | h. s. e., v. a. XXXXV. Carthagine (*Delattre revue archéol. 1898 t. 33 p. 88*).

7817 d. m.¹ | T. Aurelius | Telesphorus scribe | medicorum.

Romae, nunc Neapoli (VI 9566 vidit Mommsen). — 1) d. m. litterae a lateribus tituli.

CAPVT XVII.

TITVLI SEPVLCRALES.

7818^a M. F. C. f.

^b A. Fou. (*In latere*) P. f.

^c P. Fou. C. f.

^d C. Four.

^e C. Fourio M. f.

^f Q. Fourio A. f.

^g Cn. Fourio.

^h Fourio.

ⁱ C. Turpleio C. f. — Q. Turpleio C. f.

Tusculi in sepulcro vetusto rep., urnae lapideae (I 65—72. XIV 2700—2707. 2750 plerasque descr. saec. XVII Falconerius auctor accuratus).

7819^a C. Avilios.

^b M. Fouri.

^c P. Opio P. f.

^d M. Orcevio M. f.

^e L. Orcvio¹ C. f.

^f Tr.² Mamio Mai.³ f.

^g L. Samiari. C. f. N. n.

^h L. Samiari. | M. f. Dosuo⁴ (*sic*).

ⁱ L. Oppi. L. f. | Flacus | patr. (*sic*)⁵.

^k L. Oppi. L. f. | Flacus | filius.

^l Q. Orcvius¹ Q. l.

^m C. Camelio L. l.

ⁿ Opi.⁶ Saufio L. l.

^o Tampia C. f.

^p Proqilia C. f.

^q Maio⁷ Fabricia.

^r Mino⁷ Mamia Tib. f.

^s Trtia⁵ Saufia.

^t Quorta (*sic*) Tondia | L. f.

^u Graeca Vatronia.

^v Maria Fabricia.

^w Maria Selicia.

^x Tapia Q. Vestori.

^y Saufeia C. f. | Tondi.

^z Rudia Vergelia | Antulai l.

Sub Praeneste rep., cippuli ex lapide calcareo formae ovatae quos pineas appellare solent, vel bases quadratae in quibus cippuli eius generis infigi debebant (effigies vide C. I. L. XIV p. 329): ex ducentis quinquaginta haec selegi (XIV 3069. 3139. 3192. 3200. 3199. 3165. 3234. 3236. 3187. 3188. 3204. 3081. 3247. 3270. 3219. 3133. 3166. 3251. 3283. 3291. 3134. 3259. 3271. 3252. 3295 plerasque vidi Praeneste vel Romae, nonnullas Berolini). — 1) Orcevius. De vocalium omissione in vetustis Praenestinis inscriptionibus vide Ritschl opusc. 4 p. 483; cf. C. I. L. XIV p. 592. — 2) Trebuis. — 3) Maioris (?). — 4) Dorsuo cognomen Fabiorum, de quo monuit Mommsen Roem. Forsch. 2 p. 320 not. 52. — 5) Cf. not. 4. — 6) Videtur esse Oppius

praenomina loco adhibitum, non Opiter. — 7) Maio(s) (maior) et Mino(s) praenomina muliebria saepius in his Praenestinis obvia.

7820 C. Fladius | Ban.¹ f.; | Luccia V. s.²

Caroilli prope Bovianum vetus Samnii, deinde Neapoli in museo (IX 2782 vidit Mommsen). — 1) Idem praenomen in titulo Osce scripto Eph. ep. 2 p. 190 (Bn. Betitis Bn. cet.). — 2) Vibii serva (libertina). Cf. ad N. 7821.

7821 L. Etri. A. s.¹

Prope Romam ad viam Tiburtinam rep., olla sepulcralis (Lanciani Notizie degli scavi 1883 p. 474). — 1) Auli servus, vel potius libertus, ut indicat nomen gentilicium. Aliquando manumissi quoque dicebantur servi, cf. Mommsen Eph. ep. 4 p. 246, Staatsr. III p. 428 not.; Oré mus. Rhen. 1904 p. 118. (Ceterum ipsos servos aliquando nominibus gentilicis usos esse ex titulo bilingui Delio III S. 4420³ aliisque colligi potest, cf. Oré l. c., item infra ad vascula Calena, inter inscriptiones instrumenti domestici.)

7822 M. Pinari. P. l. | Marpor.¹

Romae ad viam Latinam rep., cippus ex lapide Tiburtino (I 4076. VI 6907 vidit Dellefsen). — 1) Cf. ad N. 7823.

7823 C. Socconius C. l. | Olipor.¹

Prope Perusiam rep. in sepulcro, in urna lapidea et operculo eius (I 4386. XI 4973 Bormann vidit ectypum). — 1) Idem nomen supra N. 4405, P. Cornelius P. l. Gaipor est VI 30914, .. L. l. Naepori I 4539^c = VI 9430, Sicinius P. por. IX 2818. Cf. Mommsen Staatsr. III p. 201 not. 3; Oré mus. Rhen. 1904 p. 408.

7824 Seq.¹ Frensedia P. f.

In Marsis inter Trasaccum (Supinum) et Lucum rep. (IX 3862 cf. p. 682 vidit Huelsen). — 1) Secunda. Idem praenomen ([Se]q[ui]nda) videtur fuisse X 3818.

7824^a Ter. Loucia L. l.

Corfinii (Pentimae) (de Nino Notizie degli scavi 1896 p. 52).

7825^a Vibia Sullia L. f.

^b Vibia Tetidia L. f.

Pentimae prope rudera Corfinii (XI 6335. 3272 hanc vidit Dressel).

7826^a Saluta¹ Acca² l.

^b Saluta Obel. v.³

^c Saluta Obellia | L. Hel. Q. v.³

Corfinii vel prope Corfinium, 7826^a Pentimae, 7826^c Rajani (IX 3196. Eph. ep. 8 p. 36 n. 446; IX 3248 primam et tertiam vidit Dressel). — 1) Idem nomen, sed cognominis loco adhibitum, VI 21667. 28714. IX 3266. Adde titulum Paelignum IX p. 679^o. — 2) Nomen gentilicium Paelignum, cf. supra N. 3187 (cum not.). 4107. 7638, infra N. 7882^d C. l. L. IX 3163 cet. (cf. ind. nom. p. 703). Eph. ep. 8 p. 38 n. 453 (L. Accaus Helenus, | Acca Anapauma | f.), Notizie degli scavi 1902 p. 125; Liv. 25, 14). — 3) Viva? Sed fortasse hi tituli Paeligni magis quam Latini.

7827 Gemella Tettia P. f.; | Paulla Tettia P. f.; | Tossia Q. f.

Romae (VI 27309 p. 3534 ter descripta saec. XV. XVI).

7828 A. Tarcna M. f. . . .

Caere, pictum in pariete sepulcri (XI 5626 sic descr. Dennis bull. inst. arch. 1847 p. 59, Bormann vidit sed non omnia agnovit). Alias inscriptiones Latinas eiusdem sepulcri habes XI 5627—5652. Etruscas ap. Fabrettium C. I. Ital. n. 2547 seq.

7829^a A. Ru. (*in eadem olla litteris Etruscis*) Aule Rafi Cutunial.

^b L. Rufis Cotonia | natus.

^c Aros Rufis Atinia | natus.

^d Tertia Avilia C. f. Rufi uxor.

Perusiae rep. in sepulcro antiquo, ollae fictiles (sola postrema est in operculo ossuarii lapidei) (C. I. Etr. 5500. 5504. 5498. 5494 Brizio Notizie degli scavi 1887 p. 594. 595 n. 52. 55. 57. 28).

7830^a Sex. Herin|na | Vel. f. | . . . ia¹

^b Vel. Haerina Vel. | Ancarialisa².

^c L. Haerina | Tiffia natus.

^d C. Herina | L. f., Thiphiliae³ | gna.

^e Q. Haerinna Q. f. | Sentia natus.

^f A. Haerinna Q. f. | Sentiae Gallae | natus.

Prope Cetonom agri Clusini rep., tegulae sepulcrales, nunc Florentiae (XI 2226. 2225. 2229. 2250. 2228. 2227 vidit Bormann; C. I. Etr. 1581. 1580. 1584. 1585. 1582. 1585 descr. C. Pauli). — 1) Tertii versus reliquias om. Pauli. — 2) Etruscae, filium Anchariae significat. — 3) Litterae thi, deinde hic ontignatae.

7831^a Q. Spedo L. f.

^b Vel. Spedo Caesia.

^c Vel. Spedo | Thoceronia | natus.

^d L. Gavius Spedo | Septumia nat.

Prope Montepulciano rep., tegulae, nunc Florentiae (I 1559 seq. XI 2164—2166. 2165 vidit Bormann; C. I. Etr. 712. 715. 715. 714). Una reperitur est titulus ad eandem familiam spectans scriptus litteris Latinis, sed sermone mixto ex Etrusco Latinoque: Ar. Spendo Thocerual (sic C. Pauli) clan. (XI 2167; C. I. Etr. 714).

7832 C. Annius L. f. Coelia gnat. || (*litteris Etruscis*) Vel. Anne. Cupsnal.

Clusii, lapis (XI 2272 vidit Bormann; C. I. Etr. 4729).

7833 P. Volumnius A. f. Violens | Cafatia natus (*in operculo arcae, litteris Etruscis*) Pup. Velimna Au. Cahatial.

Perusiae, arca marmorea, extat loco antiquo in sepulcro Volumniorum (I 4592. XI 1965 vidit Bormann; C. I. Etr. n. 5765; inscriptiones Etruscae eiusdem sepulcri ibid. 3754 seq.).

Alios titulos huius generis habes C. I. L. I 4546. 4549. 4568 cet.; unum dedi supra N. 4958. Dixit de iis Deecke die etr. Bilinguen (cf. ad N. 4958).

7834 C. Titiús C. f. | Lárcia natus | Srablio.

7835 Q. Titius C. f. Srablio | Coelia natus.

Clusii, urnae lapideae (XI 2210. 2209 vidit Bormann; C. I. Etr. 4297. 4298).

7836 C. Volcacijs | C. f. Varus | Antigonae | gnatus.

Perusiae, urna (XI 2084 vidit Bormann; Daniellsson C. I. Etr. 4561).

7837 L. Caprius L. f. Rufus | Vitellia natus¹.

Aquini, vel Interamniae ad Lirim (X 3461 bis descripta). — 1) Titulus more Etrusco conceptus (Momms.).

7838 L. Satrius L. f. Arn.¹ Laetus, vix. ann. III, | natus ex Licinia L. I. Atticene.

Romae (VI 23884 vidit Henzen). — 1) Arniensis tribus Clusinatorum, unde fortasse hic homo oriundus fuit.

Adde titulum supra N. 4950. Cf. item N. 964 not. 5.

7839^a C. Porci a. d. III eid. Sex.

^b A. Minati A. I. | nonis Noum.

^c C. Valeri C. I. Barnaes | a. d. X k. Dec.

^d a. d. III k. Ian. | Cratea Caecili M. I.

^e a. d. IV eid. Dec. | M. Semproni L. f. Ter. | ossiva¹.

^f Portunalia² | Marta³ Plotica.

^g Σέξτος Κλώδιος | Δεζόμου λιβεργτίνος, | ἀντὶ δῖον τέρτιον
νώνας.

Urcei fictiles, rep. Romae a. 1752 ad viam Appiam in vinea S. Caesarii: eius generis urcei circiter trecenti proditiisse dicuntur, descriptos habemus circiter centum octoginta, ex quibus septem delegimus (1940. 911. 975. 840. 937. 981. 857 = VI 8356. 8508. 8574. 8250. 8535. 8503. 8247, plerosque, scilicet ex his omnes praeter primum et quartum, in museo Kircheriano contulit Henzen, cf. Ritschl tab. XV 47. 43. 27. 8). In unoquoque urceo exilisse fragmentum ossis humani narrat qui primus eos descripsit Baldinius: erant igitur in illis urceis non cineres mortuorum conditi, sed ossa resecta; de quo usu notissimus est locus Festi p. 148 (monuit Huelsen C. I. L. VI p. 5455). — 1) Videtur intellegendum esse: ossua. — 2) D. 17. Aug. (cf. C. I. L. I² p. 525). — 3) Videtur scribendum Maria.

7840 Medella Dasm. f.¹ | sita an. d. III k. Ianu. | C. Pisoue | M.
Acilio² cos.³

Canusii scriptum in tectorio in pariete camerae sepulcralis subterraneae (I 597. IX 590 descr. Mommsen; Ritschl tab. III E = LXXJ). — 1) Dasmī (de hoc nomine Messapico cf. Mommsen unterital. Dial. p. 72) filia. — 2) ACILIQ scriptum est. — 3) A. p. u. c. 687.

7841^a S. Numisi Cari.

7841^b L. Numis. Erotici.

7841^c L. Numisi L. f. | Splendidi a. d. III k. Octobres | Cn. Lentulo
M. Licinio cos.¹ | olla.

7841^d Chrematine | Numisiae ornatrix, | obieit VI eidus Octobr. |
Paullo Fabio Maximo Q. Aelio | cos.², | ossua collecta IV idus Oct. | eisdem
cos. | Diaphyrus³ conservae.

Prope Puteolos rep., operculae ollarum plumbearum, in quibus inerant vascula cretacea ossibus humanis repleta (X 1936. 1937. 1938. 1935 vidit Fiorellius).

— 1) *A. u. c. 740.* — 2) *A. 743.* — 3) *Scr. Glaphyrus? (Momms.).*

Adde una repertas X 1939. 1940.

7842 M'. Egnatius M'. I. Lucullus | pr. nounas (*sic*) Ianuarias | imp. Caesare Augusto XII L. Cornelio Sulla cos.¹ | manumissus eodemque die decessit, carus amicis; | annorum natus XXXI² (*ab altera parte inscriptio eadem versibus paullo aliter divisis*).

Neapoli in museo, operculum rotundum plumbeum urnae (X 2381 vidit Mommsen). — 1) *A. u. c. 749.* — 2) *Cf. supra N. 1985 not. 3.*

7843 P. Lentul. | T. Quintio | Valer. cos.¹ | k. Sep. leto | datus es[²] | L. Allius | Epaph[ra]. (*Ab altera parte*) P. Lentulo Scipio. | T. Quintio Cris. cos.¹ | k. Sep. | L. Allius | E[pa]phra. (*In eadem amphora antea scriptum colore rubro*) M. S. | CXXC | n.³

In agro Puteolano rep., deinde Neapoli, in amphora pictum colore nigro (X 2039^a cf. p. 1009 vidit Mommsen). — 1) *Consules suffecti a. p. Chr. 2 (cf. VI 1385 et de Quinctio supra N. 5026. 5939.* — 2) *Cf. Varr. l. L. 7, 42: in funeribus .. dicitur: ollus leto datus est; Festus p. 254 M. (Momms.).* — 3) *Quamquam cineres et ossa in amphoris vinariis non raro reperta dudum docuerunt saepe eas ad ossa colligenda adhibitae esse, nunc primum prodit amphora cum inscriptione duplici altera vinaria, altera mortuaria (Momms.).*

7844 Appio Iunio Silano P. | Silio Nerva cos.¹ | ..leria Putiolana pr. | non. Apriles fuit², VII | idus Apriles hic sita est³.

Prope Puteolos rep., pictum in urna fictili (Notizie degli scavi 1892 p. 479). — 1) *A. p. Chr. 28.* — 2) *Fortasse dies quo obiit,* 3) *is quo ossa condita sunt.*

7845 M. Auli Secundi | idibus Decembr. | Cn. Domitio cos.¹

Prope Puteolos rep., in urna fictili pictum colore rubro (Dennison American journal of archaeology 1898 p. 376, 7. — 1) *Anno p. Chr. 32 recte ut videtur attribuit editor.*

Sepulera communia.

7846 .. Hora[tius ... f.] Balb[us²] ... | municipibus [su]eis incoleisque [to]ca sepultura[e]¹ s. p.² dat, | extra au[cr]orateis et | quei sibi [ta]queo manu | attulissent et quei | quaestum spurcum | professi essent, singuleis | in fronte p. X, in agrum p. X, | inter pontem Sapis et titulum superiorem qui est in | fine fundi Faugoniani. | In quibus locis nemo huma|tus erit, qui volet, sibi | vivos monumentum fa|ciet. In quibus locis hu|mati erunt, ei d. t.³ quei | humatus erit, postereis|que eius monumentum | fieri licebit.

Sassinæ (I 448. XI 6328 vidit Bormann partem quae extat, cf. not. 4). — 1) *Hucusque omnia, item nonnulla ex eis quae sequuntur dudum perierunt, semel tantum ut videtur descripta saec. XV.* — 2) *Sua pecunia.* — 3) *Dumtaxat.*

De hac inscriptione et ea quae sequitur cf. Mommsen Zeitschr. d. Savigny-stift. für Rechtsgesch. 16, 1895 p. 207 not. 2, qui iis ait illustrari Horatii verba sat. 1, 8, 10 seq.

7847 C. Veienus C. lib. | Trophimus | loca sepultur[is] | in fronte p. CC, | in agr. p. CCLXXXII | inter ripam fluminis | et rivom quidquid in eam demonstrationem loci est, | de finibus su[is] | municipibu[s] | Tolentinatibu[s] donav[er]it.

Tolentini (IX 5570 vidit Mommsen).

7848 leibertorum et leibertar. | C. Maecenatis L. f.¹ Pom. | postereisque eorum et qui ad id | tuendum contulerunt | contulerint.

Romae, extra portam Praenestinam ut videtur rep. (VI 21774 saepe descripta saec. XVI). — 1) Est notissimus amicus Augusti, defunctus a. u. 746. Tribu Pomptina fuit, utpote oriundus Arretio (cf. supra N. 2259, 3265, alibi). Cf. Bormann observ. de antiq. Rom. (ind. lect. Marburg. 1885 aest.).

Similem titulum pertinentem ad libertos Scriboniae Caesaris dedi supra N. 126, similis leibertorum et leibertarum Octaviae Gai filiae, fortasse sororis Augusti, sed male descriptus est VI 25528; ad libertos et servos Liviae pertinet N. 117.

7849 locus | familiae | Salvidienae | Q. f. Rut.¹

Romae rep. inter vias Salariam et Pincianam (VI 25810 vidit Galli). — 1) Femina sine dubio nobilis, ex stirpe Q. Salvidieni Rufi quem memorant Liv. epit. 127. Dio 48, 53 cel.

7850 familiae | A. Allieni¹, | in fr. p. XV, | in ag. p. XVI | (et familiae | Pollae Minuciae Q. f.²).

Romae rep. prope portam Praenestinam, cippus (VI 5691 vidit Henzen). Quae unci ( ) inclusimus, alia manu postea adiecta sunt. — 1) A. Allienus potest esse praetor a. 705 notus ex rerum scriptoribus et nummis, 2) Q. Minucius socer eius Thermus praetor a. 703 (Momms.).

7851 libert. et | familiae | L. Arrunti L. f. | Ter.¹

Romae rep. in monumento ad principium viae Praenestinae (VI 5931 cf. p. 3418 aliquoties descripta saec. XVIII cum reperta est). — 1) Videtur esse consul a. p. Chr. 6.

7851^a leibertorum | Arruntiae Camilli | filiae Camillae¹, | curante | Arruntio Firmo.

Romae rep. una cum ea quae praecedit (VI 5932 semel descripta). — 1) Videtur esse filia L. Arruntii Camilli Scriboniani consulis a. 52 (supra N. 5950), neptis (adoptione fortasse intercedente) L. Arruntii eius qui praecedit. Eadem in tegulis XV 112 seq.

7852 leibertorum | et leibertarum | et familiae | C. Anni C. f. Cor. | Pollionis¹.

Romae in vinea Ammendola ad viam Appiam rep. cippus ex lapide Tiburtino (VI 7395 vidit Mommsen). Una reperti sunt tituli Anniorum VI 7596 seq., in his infra N. 7959. — 1) Fortasse is, qui a. 32 propter conurbationem Seiani maiestatis postulatus est (Tac. ann. 6, 9). Borghesi opp. 4, 478.

7853 in front. p. XIII, | Familiae et libert. | Vitellior., | Eumaeus disp. dat.¹ | In agr. p. XXXXV.

Romae (VI 9321 vidit Bormann). — 1) *Non raro a dispensatoribus familiae et conservis talia sepulcra donabantur, cf. VI 9320 (= I 4044). XIV 3033.*

7854 libertor. | et famil. | Seneci.¹ Surae. | In fr. p. XXXV, | in ag. p. XXXV.

Romae ad viam Cassiam, 2½ mil. pass. ab urbe, cippi duo (VI 26197 semel descripti). — 1) *Senectonis (?)*. *Nomen videtur indicare hominem nobilem, sed praeterea ignotum.*

7855 d. m. libertis Petroniorum Mamertini et Septimiani¹ posterisque eorum.

Romae (VI 23991 cf. p. 3530 habet lucundus, vidit etiam Accursius). — 1) *Fratres M. Petronius Sura Mamertinus et M. Petronius Sura Septimianus, qui una memorantur etiam in fistula aquaria XV 7544 et in tegula XIV 2089, 20 = XV 2459. Prior est etiam VI 24756. Alter fuit consul a. 190. Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 30 n. 229. 230.*

7856 familiae et | libertor. | T. Septimi Sabini.¹ | Ianuarius Aug.² et Atilia Eusta|sia maceriam tempestestate (*sic*) | lapsam restituerunt sine iniu|ria priorum, et sibi et suis fecerunt | posterisq. eorum.

Romae (VI 26258 vidit Dressel). — 1) *Cf. supra N. 5924.* — 2) *Augusti (servus).*

7857 hic locus sive aria est | libertorum | et libertarum | et familiae | duorum Fabiorum | Arcari et Potumi (*sic*), | in front. p. X s, in agr. | p. XII et post aedicula | Octavi Felicis | lat. p. . . III s, long. p. VII s.

Romae ad viam Salariam rep. (VI 35199 = Notizie degli scavi 1887 p. 376 n. 764).

7858 monumentum circumda|tum maceria cum protec|to et area pertinet ad li|bertos et familiam | Antoni Isocrysi.

Romae ad viam Latinam rep. (VI 14998 vidit Stevenson).

7859 libertis et familiae | Ti. Ti. Claudiorum | Erotis et Felicis | Aug. l. a rationibus | posterisque eorum. | Stabulum cum praeseptis | et cellis huic loco | maceria cluso cedit | et puteus et piscina cum aditu comm. de pub.¹

Romae (VI 8443 vidit Huebner). — 1) *Communi de publico.*

7860 loc[us] | famil[iae] | Cn. Oct. Ru[fi], | q. q. v. p.¹ XXXI[I].

Aquileiae (V 4321 bis descripta saec. XVII). — 1) *Quoquo versus pedes.*

7860^a defunctis | servis | Pactumei | lucundi, | Natalis | an. XXI, | Proculu[s] | an. XV | . . . . .

Aquileiae (V 4326 cf. p. 4026 vidit Mommsen).

7861 C. Iulius Can|didus lib.¹ Samiari | Quintiani salutem. | Cum petieritis a me, | ut si cui quid vestrum | humanitus acciderit, | is in locum qui est in | fundo Aesciniano meo | intrantibus a via parte | laeva a monumento tes|tacio per longitudine (*sic*) | pedum CLXXV, latitudin. | a maceria introrursu (*sic*) | pedum XXV inferatur, | id ius concedere me | hac epistula notum | vobis facio. Bene valere | vos cupio. | Data XIII k. Iulias in hortis | Statiliae Maximae², | Ceonio Commodo et | Civica Pompeiano cos.³ | Samiaris Doryphorion.⁴

Romae (VI 10242 cf. p. 3502 vidit Henzen). — 1) *Libertis.* — 2) *Femina ut videtur nobilis, praeterea ignota.* — 3) *A. p. Chr. 136.* — 4) *Intellege Samiariis (i. e. Samiarii Quintiani libertis) ab uno eorum, Doryphorione, hunc titulum donatum, vel etiam ipsam sepulcri donationem impetratam esse. Idem Q. Samiarius Doryphorion memoratur VI 25857.*

7862 C. Licinius D. l. | Hilarus mag. III, | familiae et conli.¹ | Liciniae C. f. Pollae² | cippos d. d. | In f. p. XII, in ag. p. XXIV.

Romae (VI 33428 = Bull. comunale 1899 p. 69 n. 30). — 1) *Conlibertis.* — 2) *Eiusdem feminae alii liberti VI 21270.*

7863 d. m. s. | Spendusae | vixit m. V d. XXVI, | Spendo Torquatian.¹ | et Primigenia filiae | dulcissimae fecer., | loc. dat. a dominis et | decurionib.² | Nerone III | Messalla cos.³

7864 Volusiae Primae | coniugi karissimae | Epaphroditus Q. n.⁴ disp., | et | Volusiae Olympiadi, | et Epaphroditus filius, | Epaphrodito | Q. n. dis.⁵ (*lupa cum gemellis*). | Locus d.⁶ a Quinto n. (*In latere sinistro*) Prima vix. ann. XX m. IX d. XXIV, | posit. XII k. Novemb. Fulvo et Atratino cos.⁷ | (*In latere dextro*) Olympias v. ann. XXV m. X d. V. (*In parte ima eiusdem lateris*) vix. an. XLI⁸, ob. imp. Nerva III cos.⁹

7865 Abascant[o] | qui fuit Q. [n.] | a frument[o], | vix. ann. X. . | Volusia Ac. . . . | coniugi | bene merenti et sib[i]. | Permissu decurio[rum]. (*In postica*) dis Manibus.

Romae, N. 7863 certe rep. ad viam Appiam ubi fuit monumentum Volusiorum, cf. N. 7405 (VI 7303. 9326. 9423 primam vidit Henzen, secundam de Rossi, tertiam Bormann). — 1) *Cf. N. 7446 not. 4.* — 2) *Cf. N. 7448 fin.* — 3) *A. 58.* — 4) *Quinti nostri, cf. N. 7406^c.* — 5) *Dispensatori. Videtur esse is qui antea titulum dedicaverat Primae et Olympiadi, postea ipse ibidem sepultus.* — 6) *Datus.* — 7) *A. p. Chr. 89.* — 8) *Videtur hoc spectare ad Epaphroditum.* — 9) *A. 97.*

7866 Titurus | Galer.¹ atr.², | Salvius | Philot.³ top.⁴, | Antigonus | patern.⁵ top., | Alexander | Amynt.⁶ atr., | decurion., | pavementum in ossar. | et numeratos X^7 XXCI | d. s. p. d. | Cosso Cornelio L. Pisone cos.⁸

Romae, iam in insula Baleari maiore (VI 8738 vidit Huebner). — 1) *Galerianus (Galerii alicuius servus fuerat antea).* — 2) *Atrienensis.* — 3) *Philotianus.* — 4) *Topiarius.* — 5) *Paternus.* — 6) *Amyntianus. Servi Amyntiani etiam VI 10395.* — 7) *Denarios.* — 8) *A. u. c. 753.*

7867 Nepos dec. | pavimentum in | ossuario et | subscalaria d. s. p. d. d.¹, | C. Caesare L. Paulo cos.²

Romae rep. in vinea Codinia, prope sepulcrum in quo N. 7895, non in eo, pavimentum operis musivi (VI 5551 vidit Henzen; specimen litterarum Iluebner c.x. scr. epigr. n. 56). — 1) De sua pecunia dono dedit. — 2) A. p. Chr. 4.

7868 Mellax Veidianus¹ | decur. iter. | parietes et camaras | scalariorum² opere | tectorio expoliturum | d. s. p. d. d. | C. Caesare L. Paulo cos.³

Romae in ripa dextra Tiberis rep. (VI 34013 descr. Vaglieri). — 1) Servus fuerat P. Vedii (vel Veidii) Pollionis (cf. supra N. 409) antequam in novam familiam (Augusti sine dubio) perveniret. De Veidianis his cf. etiam supra N. 4948. 5238. — 2) Alius servus Veidianus scalaria prima opere tectorio expolienda et pavimentum eodem loco d(e) s(uo) f(ecit), teste titulo VI 40377. — 3) A. p. Chr. 4.

7869 P. Rubrius Trophimus et P. | Rubrius Agatho solarium | refecerunt et vermiculum | straverunt, item pavimentum | spicam¹ straver. et sedilia | circumitum refecerunt impensa sua, | L. Nonio Torquato Asprenate, | T. Sextio Magio Laterano cos.²

Romae, incertum quo loco urbis rep. (VI 25527 vidit Henzen). — 1) Cf. Vitruv. 4, 4, 7. — 2) A. 94.

Ad idem sepulcrum videntur pertinuisse VI 5546. 9245.

7870 T. T. Cocceii Gaa et | Patiens, quaest. III¹, | mensam quadratam in trichil.², | abacum cum basi, horologium, | labrum cum fulmentis marmor., | putiale (sic), crustas supra parietem | itineris medi cum tegulis, columellam sub horologio Tiburtina γ (sic) | protectum ante porticum, trutinam et pondera³, d. d. s.⁴ posuerunt | et locum post maceriam ulteriorem | emendum ustrinasque de consaepto | ultimo in eum locum traiciendas, et | iter ad eum locum ianuamque beneficio et liberalitate T.⁵ patroni facienda curaverunt. | Idemque vitium pomorumq. et florum | viridiumque omnium generum | seminibus ea loca, quae T. p.⁶ decurionibus suis adtribuerat, ex pecunia publica adornaverunt, | Sisenna Tauro L. Scribonio Libone cos.⁷

Impensae causam, titulum qui perlegis, audi |

et iustam, quaeso, pietatis percipe curam. |

Quis vera, ut cupiant concorde vivere, mens est, |
hos animos spectent atq. haec exempla sequantur. |

⁵ Haec loca, dum vivent, libeat bene cuncta tueri, |
post obitumq. suum tradant tum deinde futuris, |
ne deserta vacent ignotis devia busta, |
sed tuta aeterno maneant, si dicere fas est⁸.

Romae rep. ad viam Labicanam, iam Stockholm (VI 40257 vidit Wattenbach). — 1) Quaestores tertio. — 2) Trichilinio, cf. N. 7889 (not. 4), potius quam: tri-

chila. — 3) *Cf. infra N. 7884 not. 2.* — 4) *De decurionum sententia.* — 5) *Titi.* — 6) *Titus patronus.* — 7) *A. p. Chr. 46.* — 8) *Buecheler carm. epigr. 371.*

7871 Otacilia Libas | adventoribus | huius monumenti | sua in-
pensa d. d.

*Romae prope portam Praenestinam inter rudera columbariorum rep. (VI 53445
= Bull. comun. 1880 p. 70 n. 556).*

7872 diis manibus | communibus | (corona laurea) | Epaphroditus l., |
curator primus.

Romae (VI 40528 vidit Henzen).

7873 familia T. Statili Tauri | patris¹ ex d. d. | Antoniae M. l.
Chryse in | honore Statili Storacis | ollam dederunt (porta sepulchri).

*Romae in monumento Statiliorum, de quo cf. N. 7407. 7981, rep. (VI 6215 vidit
Henzen). — 1) Cf. supra N. 7407^a.*

7874 Iuliae Plebeiae | in honorem¹ | Alexandri et Deme|tri Cae-
saris Aug. l., | ex decreto decur. | olla publice data est.

*Romae (VI 40556 saepius descripta saec. XVI). — 1) Hic notam ¶ interponit
Smetius (omittunt alii); fuit sine dubio interpunctio.*

7875 C. Carni | Quadrati, em|pta olla ab | arca publica¹.

*Romae (VI 44413 ad schedas Marinii et Viscontii). — 1) Intellege arcam
communem sociorum eius monumenti (de arca pontificum accepit Momms. Staatsr.
II³ p. 72 not. 1).*

7876 C. Anchari | Synerotis, || L. Sertori | Heleni. ||
Hae ollae datae sunt ab Lúrió Agathoclene | C. Anchario Aucto coram
socis suis.

Romae (VI 40419. 41615 partem Neapoli vidit Mommsen).

7877 C. Mescinius C. l. | Hilarus cur. primus | ollas XII sibi et |
Pescennia (sic) Augeni | coniugi suae.

7877^a C. Mescinius | C. l. Hilarus | dis inferis sacrum¹ aram | d.
s. dat.

*Romae rep. ad viam Appiam in vinea Codinia (cf. ad N. 7879—7881. 7895.
7945), nunc in Sicilia (VI 5693. 5693^a = 107 vidit Mommsen). — 1) Cf. N. 7999 seq.*

7878 C. Causinius Scolae¹ l. Spinter | in hac societate primus cur.²
factus est et | hoc monumentum aedificandum expoliend. | curavit socisq.
probavit, habet partes viriles IIII, oll. XX. | Campia L. l. Cassandra Cau-
sini³ sibi et suis.

*Romae ad viam Appiam, ut videtur rep. (VI 40326 vidit de Rossi). — 1) C.
Causinius Schola, Interamnas, familiaris P. Clodii, memoratur Cic. pro Mil. 17, 46. —
2) Curator. — 3) Scilicet uxor.*

7879 C. Claudius Marcellae | minoris¹ l. Phasis, decurio, | monumentum dedicavit et | decuriae epulum dedit d. s. p. Huic | decuria ex aere conlato imaginem² decreverunt.

7880 [S]er. Lentul. Malug., Q. Iunio cos.³, | [Oct]avio Silanioni⁴ quinquennial., | [I]ulio Orpheo Pyladis l. cur. iter.⁵, | ollae distributae | [et] inscriptae ex d. [d.]

7881 C. Memmius D. l. Alexan[der], | Eros Sex. Pompei⁶ d. s. p. d. d.⁷, | curatoris iter.⁸, paiment.

Romae in monumento reperto a. 1847 ad viam Appiam intra moenia Aureliana in vinea Codinia, noto sub nomine columbarii secundi vineae Codinae (cf. ad N. 7895. 7915), de quo monumento egit Henzen bull. inst. 1847 p. 49, ann. inst. 1856 p. 9 seq., C. I. L. VI p. 908 (VI 4421, 4418. 4419 vidit Henzen extantes locis antiquis, primam et secundam in parietibus monumenti, tertiam in pavimento operis musivi). — 1) Altera ex filiabus Octaviae Augusti sororis et C. Marcelli consulis ut videtur a. u. c. 704, uxor ut videtur Paulli Aemilii Lepidi. — 2) Cf. N. 7889. — 3) A. p. Chr. 10. — 4) Silanione. — 5) Curatore iterum. — 6) Fortasse is qui consul fuit a. p. Chr. 44. — 7) De sua pecunia donum dederunt. — 8) Curatores iterum.

Monumentum praecipue destinatum fuisse libertis et servis Marcellae ex N. 7879 aliisque titulis in eo repertis colligi potest. Titulos in eo monumento affixos dedimus praeterea N. 1966. 1974. 5252. 7445. 7569. 7986. 7991.

De monumentis huius generis nuper egit Samter apud Pauly-Wissowa Realencyclopädie d. class. Alterthumswiss. s. v. Columbarium (IV p. 593 seq.).

7882^a M. Aimilius | Philippus, | cur., q. || Antiochis | Messallae l.

7882^b Tychius Marcell., | dec., quaestor bis. | Irena Marcellae l., sarcin.

7882^c M. Antonius Augustae l. | Pindarus, dec. | Claudia | Germanici¹ l. | Callityche.

7882^d Acca L. l. | Helpis | decurio. || Iulia C. f. | Helpis | vix. ann. XII m. III.

Romae in eodem monumento (VI 4480. 4467. 4487. 4484 vidit Henzen). — 1) Claudii (cf. supra N. 1719. 1725).

7883^a C. Pagidio Homullo | bis sacerdot. quinq.¹, | de publico².

7883^b Apollus Albiae | Cullionis³, ad|signatum a Fu|ndilio curat|ore¹.

Romae in eodem monumento (VI 4496. 4485 b vidit Henzen). — 1) Sacerdos fuit, et quinquennialis, sociorum monumenti. Ad eius generis sacerdotes spectant etiam VI 2288 (cf. 52457) et 52471: .. sacerdos loco III ... [hic pri]mus ex sacerdotibus decu[rio?] ... in arcam public. HS ∞ con[tulit]. — 2) Cf. N. 7875. — 3) Cf. N. 7445. — 4) Titulus gemellus VI 4485 a.

7884 Tāta curator primus, | dedit munus cum homini|bus¹ VI, ollas DC, titulos mar|moreos II, in ossario I, in fron|te foras I, pondus centenar.² I, | scrinia³ IIII, tessellas⁴ CC devecta ad | locum; insequenti anno q.⁵ (a dextra alius titulus fuit, qui perit).

7885 . . . . . | Malchio decurio | munera quae dedit | in ossuario
óstium | et clavim, et expolit | triclin. ex parte tert.

7885ª Helle | Strobili l. | scalas dedit.

Romae, tituli adfiri parieti exteriori monumenti eiusdem, num intra id monumentum reperti sint et ad id spectent, non certum (VI 4709. 4710. 4715 vidit Henzen). — 1) Gladiatoribus. Nota monumentum sepulcrale destinatum hominibus infimae condicionis munere gladiatorio dedicari. — 2) Pondus centenarium cui rei destinatum fuerit, nescio. Ceterum trutina et pondera in sepulcro dedicata etiam N. 7870. — 3) Aediculas cancellis clausas intra monumentum quae fuerunt significari putat Henzen ann. inst. arch. 1836 p. 49. — 4) Tabellas marmoreas crediderim significari nondum inscriptas. — 5) Quaestor (scilicet fuit idem Tata).

7886 Turannus verna tab. apparitor.¹ | sacris omnium immunis², |
is dedit Ti. Claudio Aug. l. Veterano | columbarium totum | !!!!!!!!!³,
is intulit Ianthum Aug. l. | fratrem suum.

7887 Tyrannus | vern., dec. III⁴, trib. Aug.⁵ | <dat ollam | Philadelpo
coser.>⁶ | Potitiano pistori.

7888 [Th]amyris Liviae | pediseq. Cnismo | Liviae ser. magistr. |
suo dat ollam, || Aphrodisiae | coniugi suae | dat ollam.

Romae in monumento (columbario), quod servorum et libertorum Liviae fuisse apparet, rep. a. 1726 ad viam Appiam paulo ultra miliarium primum (VI 4043. 4042. 4006 in museo Capitolino vidit Henzen). — 1) Tabularius apparitorum (?). — 2) Immunitas pertinet ad sacra sociorum. Alii immunes in hoc monumento VI 4057. 4087. Cf. infra N. 7889 fin. — 3) Vocabulum scalpro deletum (ad id pertinebat versu sequenti ministri vocabulum et ipsum erasum, sed id legitur). — 4) Decurio ter (III superscriptum, sc. postea additum). Cf. supra N. 7532 not. 4. — 5) Tribunus Augustae? Cf. supra N. 7554 not. 5. — 6) Quae uncis inclusimus, postea adiecta sunt, in locum aliorum verborum erasorum.

Ad idem monumentum pertinent tabellae supra editae N. 1625. 1844. Praeter tabellas in eodem monumento collocati erant sarcophagi et cippi nonnulli cf. supra N. 1620. 1732. 4993. — Imagines monumenti dederunt praeter alios Bianchini camera ed iscrizioni dei liberti della casa di Augusto (Rom. 1727), Ghezzi camere sepulcrali dei liberti di Livia (Rom. 1751).

7888^a M. Vipsanius M. l. Zoticus | cur. III, ol. XIV sibi et | Vip-
saniae M. l. Stibadi coll.

7888^b Vipsania M. M. l. Acume | Zotici¹ M. Agrippae ex | monu-
mentis² M. Agrippae[e].

Romae in vinea Codini (cf. ad N. 7877), iam in Sicilia (VI 3750. 3751 vidit Mommsen). — 1) Fortasse idem qui N. 7885^a, nondum manumissus. — 2) Officium Zotici significari crediderim.

7889 L. Licinius L. C. l. Alexa curator socioru (sic) | secundus. Is
monumentum ex pecunia | collátá sociórum aedificavit arbitrato | suo,
idemque tectoria perfecit, et is trichiliniu (sic)¹ | sociórum ex suá pe-
cuniá opere tectoriá | perpolit et amicis donum dedit, | et ex amicórum

aére colláto imago ei | facta est, et sine sorte primó ab socis | quas vellet ollae sexs datae sunt, | eique o[b] officium et maiestatem eius | in perpetuom immunitas² data est.

Romae olim in eodem museo privato in quo N. 7900^{ab}c, iam in Capitolino (VI 10352 vidit Henzen). Prodiisse ex eodem monumento ex quo N. 7899 conicitur VI 33264. — 1) Cf. N. 6360 not. 2. — 2) Cf. N. 7886.

Similis titulus supra N. 7541.

7890 M. Aemilius Crestus (*sic*), | M. Fabius Felix huius mo|numenti curatores ae|difici XXXVI sociorum¹ | qui in eo monumento con|tulerunt pecunia (*sic*) uti aedifi|caretur, rationes acceperunt | ide (*sic*) signarunt se rationes | pares habere² aedifici. Actu (*sic*) | pr. k. Oct. D. Laelio C. Antistio cos.³

Romae ad viam Latinam rep. (VI 11034 vidit Henzen). — 1) Cf. N. 7891. 7892 not. — 2) Cf. N. 7891 not. 1. — 3) A. u. c. 748.

7891 M. Fabi Felicis cur. | cum M. Aemilio | Chresto | monumentum ex | pecunia sociorum | XXXVI fecerunt | rat. par.¹ sor. II loco XXVII².

Romae rep. a. 1599 in via Latina in aedícula subterranea repleta ollis, deinde in Belgium missa (VI 11035 cf. 54056 aliquoties descripta saec. XVI. XVII). — 1) Rationibus paratis, cf. N. 7890. — 2) Cf. N. 7892.

7892^a P. Sonti. D. l. Philostorgus sors I loco III.

^b P. Sontius D. l. | Philostorgus | sors II loco XIII.

^c P. Sonti. D. l. | Philostorgus | sors III loco XIII.

^d P. Sonti. D. l. | Philostorgus | sors IV loco XXXVI.

^e P. Sonti. D. l. | Philostorgus | sors V loco XXIII.

Romae (prima Londinii, sed Roma sine dubio ablata), repertae videntur ibi ubi N. 7891, quamquam id de sola quinta traditur (Jahrbuch des deutschen archaeol. Inst. 1901 p. 160; VI 11030—11035 secundam tertiam quartam vidit Delfsen, quintam una cum N. 7891 vidit Zar. Castellinius). Una cum quinta prodierunt similes complures inscriptiones C. Rabirii Fausti (VI 11044—11048). Omnes, itemque alias nonnullas inscriptiones similes (VI 11056 seq.) pertinere ad monumentum sociorum triginta sex memoratum N. 7890 coniecit Gatti Bull. comunale 1882 p. 14 seq. — Videntur in hoc monumento non ollae continuae (VI 5015. 15723) vel continentes (infra N. 7900 seq.) sociis adsignatae esse, sed ollae divisaе esse in sortes quinque, ut singulis ex singulis sortitionibus singulae ollae evenerint (Momms. C. I. L. VI p. 1457; cf. etiam Gatti l. c. p. 3 seq. Samler apud Pauly-Wissowa Realencyclopädie der klass. Alterthumswiss. s. v. Columbarium II p. 601).

7893 . . . . . | sibi et suis | A. Fabius A. l. | Philargurus¹ | curator terti. | ex sortitione (*sic*) | ollas sex, et | emtas ollas | duas de Cn. Co|rnelio Flix (*sic*) ex | sort. prim., et a. s.² | L. Maclonio Sabine.³ | ex sorte ter. olla. d.⁴ | C. Vetienus C. l. Phila|delpus¹, Vetiena | C. l. Nyissa a. m.⁵

Roma sine dubio Bononiam adlata (VI 10329 vidit Zangemeister). — 1) Idem

homines VI 33969. — 2) *Amico sanctissimo.* — 3) *Sabinensi.* — 4) *Dedit.* — 5) *Amico merenti.*

7894 D. Veturi D. [l.] Secundionis | ex sortitione ollas | ossuarias VII s.¹

Romae, rep. dicitur in monumento N. 7899 (VI 55265 vidit Fabrettius). — 1) *Septem et dimidiam, intellegit Fabr. qui inde collegit 'dividuas fuisse ollas', parum probabiliter.*

7895^a ex sorte C. | Iuli Anterotis, | quem dedit | Fuficiae Primae. | Ex s[orte Ti.] | Claudi Chr. . . . | Lib. lib. p. e.¹

7895^b Sulpicia | Q. f. Recepta, | oll. dedit | Ti. Iulius Epictetu. (sic). | C. Iulio | Syntropho, | oll. dedit | Ti. Iulius Epictet. | ex sorte sua.

Romae in monumento erudrato in vinea Codiniorum a. 1852, noto sub nomine columbarii viae Codinae tertii, de quo egit Henzen ann. inst. arch. 1856 p. 18, C. I. L. VI p. 959 seq. (VI 5242. 5290 vidit Henzen). — 1) *Posteris eorum.*

Multos alios titulos eiusdem monumenti dedimus iam supra N. 1514. 1588 cet. (cf. ad N. 1588).

7896 M. Antonius M. l. | Philomusus, | Pompeia Cn. l. Zosima | sibi et suis ollaru | decem sepulchrum | partem tertiam decumam emit ab sociis | XII.

Romae in sepulcro quodam ad portam Praenestinam rep. (VI 6130 vidit Henzen).

7897 M. Ampius D. l. Romanus, | Octavia D. l. Oiumphia | hoc monumentum et | ustrinum ex p. XVII¹ mi | et meis, ollas VIII².

Roma sine dubio Neapolim allata (VI 11576 vidit Mommsen). — 1) *Ex parte decima septima.* — 2) *Monumentum ollas CLIII habuisse credendum est (Henz.).*

7898 ollas VI et iure quod | ceteris socis¹, emit C. Plotus | C. l. Faustus aerar. | de P. Oppio P. l. Anterote, | quod fuit iuris M. Herenni M. l. | Agathonis.

Roma sine dubio Florentiam allata (VI 9155 vidit Henzen). — 1) *Intellege: ollas sex et ut eo iure esset quo sunt ceteri socii (Momms.).*

7898^a . . asia Q. l. Fausta et Furia D. l. Ter[tia] | ejuerunt locum ollarum XV af | Lucretia Sp. f. Rufa. Sum.¹ ollarum | superius et inferius n. XXX.

Romae (VI 17780 vidit Dellefsen). — 1) *Summa.*

7898^b A. Fabius Euphemus et Antonia | Nice emerunt sibi et Fabiae Cyrrillae filiae et C. Oppio Lesbio ollas n. XI ab titulo usque ad ostium | in introitu parte sinisteriori | ab paimento hordini secundo columbaris n. V, libertis libertab. q. | posterisque eorum. Hae ollae | [h.] n. s.

Romae (VI 17524 descr. saec. XVII Fabrettius).

7899 Q. Caecilius Q. l. | Primus emit in | monumento palangarioru¹ | in agro Fonteiano, quod est | via Aurelia in clivo rutario, | parte sinistiore collumbaria n. X ollarum | n. XXXX, sibi et || Caeciliae Q. Q. l.² Attice | coniugi suae et | Q. Caecilio Successo l. suo | et Q. Caecilio Fructo l. suo, | et libertis libertabus | suis posterisque eorum. | Haec colubaria (*sic*) et ollae || alio nomine | neminem sequentur | et ita ut area quae | ei cedit monumento | comm.³ upi (*sic*)⁴ liceat et | sacrificium facere.

Romae ad viam Aureliam rep. in monumento, de quo egit Fabrettius inscr. p. 10, nunc Urbini (VI 7805 cf. p. 5452 vidit Bormann). — 1) Phalangarii memorantur etiam VI 4785 (= Henzen 5089). — 2) Duorum Quintorum libertae. — 3) Communiter. — 4) Scr. uti.

7900^a M. Aemilius M. l. Anteros decurio | primus, ollas habet continentes | VI. M. Aemilius M. l. Aescinus. | Aemilia M. l. Simene. | M. Aemilius M. M. l. Gihllo (*sic*).

7900^b P. Numicius P. l. Berullus | dec. habet ollas continentes VI primus, | sibi et suis. | Afraia C. l. Italia.

7900^c Anoptes | Numici, ollas III | continentes.

Romae olim ibi ubi N. 7889, fortasse rep. cum N. 7899 (VI 40558. 40578. 53264 descr. Fabrettius, tertiam Bononiae vidit Bormann).

7901^a [L. Abuccius] Ner[e]us¹ | et Abuccia Pieris¹ | porticum scamna | mensas collibertis | suis sua pecun. d. d.

7901^b L. Abucci Myronis | hoc ordine ol. III, | columbario I et II.

7901^c L. Abuccius Hermes in hoc | ordine ab imo ad sumum | columbaria IX ollae XIX | sibi posterisque suis. | L. Abucci L. l. Severi.

7901^d L. Abucci Casti, Abucciae Aurae, | L. Abucci Maximi, Abucciae Hedone | col. VIII ollae n. XVI linia perpetua.

7901^e L. Abuccius Bathyllus | linia perpetua ad | summum ol. XVI.

7901^f L. Abuccius Phileros | sibi et Heroini l. suae posterisque eor. | et sub scala ollas VI | linia perpetua ad summum ol. XVI.

7901^g L. Abuccius Hermes | sibi et | Tyche l. suae, | ab titulo susum ol. XIX.

Romae olim in aedibus privatis, ex eodem sine dubio sepulcro ablatae (VI 8417. 8453. 8422. 8425. 8424. 8425. 8469 cf. p. 3455 omnes descr. saec. XVII Gudius, postremae partem in museo Vaticano vidit Henzen). — 1) Idem homines VI 8448. 8449.

7902 P. Naevius Donax | sibi et suis | linia I ollas num. VI | emp. de Ampudio Cariton.

Romae, iam Bononiae (VI 22826 vidit Bormann).

7902^a A. Dulpius A. l. Cerdo | in viridiar. ollas tres | continentés, in monum. ollas VI.

Romae, iam Urbini (VI 47075 vidit Bormann).

7902^b L. Clodius Eros | sibi et | Paschusae f. suae, | vixit an. XVI, | ol. II continent. supr. limen.

Romae, iam Parmae (VI 13729 vidit Bormann).

7903 M. Antonius | M. I. Euphranor, || Aurelia D. I. | Chelido | ollas inferiores interiores II . . .

Roma sine dubio Oronium allata (VI 11988 vidit Haebner).

De ollis interioribus, quales videntur extare in columbario tertio vineae Codiniae, cf. Samter apud Pauly-Wissowa Realencyclopädie IV p. 596, 45.

7904^a L. Sutorius L. I. | Diogenes, | ollas superior. IIII infer. II.

^b L. Sutori L. I. Diogenis | ollae superiores II | inferiores IIII.

Romae rep. in vinea Codinia, nunc in Sicilia (VI 5723, 5724 vidit Mommsen).

7905 M. Verrius M. I. Epagatus | emit ollas superiores II | inferiores (sic) II se contra¹, | I² donavit I. suo | M. Verrio M. I. Philoxen[o].

Romae (VI 28398 vidit de Rossi). — 1) Id est: e regione suarum. — 2) Unam. — Adde N. 7624.

7906 dis mánibus | M. Vinici Secundi, vixit annis | XXXX, occupávit ollás duas. | Fécit Procula uxor coniugí | bene merenti.

Romae (VI 28965 vidit Henzen).

7907 Cn. Corneli | Acuti, | columbaria II | ollae IIII et | in podio olla I.

Romae in vinea Codinia, cf. ad N. 7877 (VI 5555 descr. Codini).

7908 C. Avillio Lescho | Ti. Claudius Buccio | columbaria IIII, oll. VIII, | se vivo a solo ad | fastigium mancipio | dedit.

Romae, iam Urbini (VI 12905 vidit Bormann).

7909 Abennia | Symposio. || Iulia Ti. Caesar. | Aug. I. Iconio. A. Turranius Synethus locu | dedit Iconioni sorori suae | ab imo ordine sumo ollas VI.

Romae (VI 10449 vidit Dellefsen).

7910 Attidia Elena | legat ollas II | C. Valerio C. I. Hilario | et Valeriae C. D. I. Crestijne.

Romae (VI 12743 vidit Henzen).

7911 C. Naevio Philotimo et | Corneliae Semele | ollas II HS n. I¹ dedit.

Romae (VI 22859 Henzen vidit imaginem photographiam). — 1) Cf. N. 7912 not. 2.

7912 d. m. | M. Herenni | Proti, v. a. XXII | m. II d. V, fecerunt parentes | M. Herennius Agricola et | Herennia Lacena (sic) filio. | Chirographum¹: ollaria n. IIII, | cineraria n. IIII intransibus parte laeva, que (sic) sunt in monumento | T. Flavi Artemidori, quod est via | Salaria in agro Volusi Basilides (sic) | ientibus (sic) ab urbe parte sinistra, do-

nationis causa mancipio accepit | M. Herennius Agricola de T. Flavio | Artemidoro $\bar{\text{II}}\text{S}$ n. 1², libripende M. | Herennio Iusto, antestatus est Ti. | Iulium Erotem, inque vacuum | possessionem earum ollarum | et cinerarium T. Flavius Arte|midorus Herennio Agricole (*sic*) ire | aut mittere ossaque inferre per|misit, sacrumque quotiens face|re vellit Herennius Agricola | heredesve eius permisit, clavisve (*sic*)³ | eius monumenti potestatem factu|rum se dixit, dolumque malum | huic rei abesse afuturumque | se⁴. Haec recte dari fieri praestari|que stipulatus est M. Herennius | Agricola, spepondit T. Flavius | Artemidorus. Act.⁵ XVIII k. Ianuar. | C. Calpurnio Flacco L. Trebio | Germano cos.⁶

Romae rep. extra portam Salariam, est Londinii (VI 4024 vidit Huebner).
— 1) Cf. VI 44949: chiro|grapho continetur. — 2) *Sestertio nummo uno (cf. supra N. 7343).* — 3) *Scr. clavisque.* — 4) *Scr. esse.* — 5) *Actum.* — 6) *Par consulum praeterea ignotum (alter videtur memorari Dig. 29, 5, 14).*

7913 dis manibus | Publiliae Philetus C. | Publius Philetus pater | locum in quo posita est et | columbaria XII, in quibus | ollae virgines n. XXIII in | manibus¹ in monumento pariet. | sinisteriori, ita ut mancipatio | continet, et sibi et suis posterisq. | eorum.

Romae (VI 23192 fortasse semel tantum descripta saec. XVII). — 1) *Non intellegitur.*

7914 C. Tull. Erotis | circa aediculam | ollae numero XXIII, | quae sunt operculis | et titulis marmoreis, | item hoc pariete ollae | numero XIII, quae | sunt operculis et | titulis marmoreis | . . . pro parte III¹ | [*fiunt ollae numer*]o XXXVII.

Romae ut videtur rep., est Aquilae (VI 27731 vidit Dressel). — 1) *Quarta.*

7915 d. m. | Blastus Aug. lib. tabul|arius fecit aedias | tres in-
trantibus dext|eriere parte a pariete iunctas duas et terti|a, in qua titulus fixus est s[*i*]bi et | suis l. libertabusq. posterisq. | eorum.

7916 M. Aemilius Flaccus | vendidit L. Aurario | Philagro ollas duas | gradu tertio ab imo.

7917^a Sotericus arc. | Aug. Caes. Lucer.¹ | empt. de Pinaro Rufo² | ol. quae fuit Porci | Philargyri.

7917^b Q. Dellius Q. l. | Rufio — Dellia | Nebris v. a. XIX³ — | emit de L. Pinaro | Rufo² quod fuit iuris L. Viriasi | Lali.

7917^c L. Veturi Zophrus (*sic*)⁴. | L. Pinarus Rufus | dedit ol. I quae fuit | L. Viriasi Lali.

7917^d Q. Mudasenus Q. l. Eros | emit de L. Aufidio | Apollonio iuris | monumenti.

7917^e L. Cornelius L. l. Regillus | ollam legavit | M. Valerio M. l. Frontoni.

Romae in monumento columbariorum detecto in vinea Codini a. 1840, noto sub nomine columbarii viae Codiniuae primi (cf. ad N. 7879—7881), de quo cf. C. I. L.

VI p. 926 (IV 4889. 4893. 4884. 4940. 5045. 4985. 4950 vidit Henzen). — 1) *Agnomen Soterichi.* — 2) *Idem Pinarius Rufus etiam VI 4902. 5044^a.* — 3) *Haec litteris minoribus postea adiecta.* — 4) *Zophrus in litura repositum.*

7918 . . . . | a . . . . . | XI k. Oct. | Q. Tedi^{us} J. I. Germullus. | XVI k. Nov. | Oppia M. f., pariet. III col. II. |

Q. Iunio Blaeso L. Antistio Vet[ere cos.]¹, | X k. Ian. | Sex. Campatius Sex. I. Eutactus | pariete II col. I. |

C. Fusio Gemino | L. Rubellio Gemino cos.² | III idus Mai., ossa inlata³ | Luriae P. I. Aprilis | pariete II col. III.

Romae rep. ad viam Appiam (VI 40293 vidit Henzen). — 1) *Consules suffecti videntur fuisse mens. Nov. et Dec. a. p. Chr. 28, cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 235 n. 480.* — 2) *A. p. Chr. 29.* — 3) *Cf. N. 7974.*

7919 Félix M. Satelli Tychii | ser., vixit annis XVIII. | Huic Hygia Flaviae Antiochidis serva columbárium | cum ollis et titulo d. d. bene merito con|tubernali et Primigeniae f., quae vix. a. III. | Aulena Nebris hoc columbarium Hygiae d. d.

Romae rep. in monumento (columbario) ad viam Nomentanam (VI 8022 vidit de Rossi).

7920 Sulpicia Ampliata | columbare et locum donav[it]t | Pinniae Nebridi | coniugi fili sui, et itu ambitu.

Ostiae rep., est Romae (XIV 4650 vidit Bormann).

7921 d. m. | Herennuleia¹ A. lib. Primilla | donationis causa accepit | perpetuo ab Kákia C. liberta | Euhódia columbarium unum | ollas II intro euntibus parte dexteriore ollarium secundum. A. Herennuleius A. lib. | Speratus frater sorori | pientissimae.

Ostiae rep., est Romae (XIV 4106 vidit). — 1) *Apices interpunctionum vice fungentes omisi.*

7922 [intran]tibus in | parte de|teriori | ubi cubi|culus es|t, aedificu|lla cu ollis et co|nditivo¹ | et colum|baris | n̄. II et | in front|e cubi|culi n̄. XI, | et solariu | et cubic|uli et vi|giliari² | partem | III³.

Ostiae rep., est Romae (XIV 4868 vidit Bormann). — 1) *Cf. infra N. 8115, 2) infra N. 8116.* — 3) *Quartam.*

7923 intransibus monumento pars | dextera tota cum ollario inferior. | pertinet at Inventium Frontonem et Ma|riam et Flaviam C. f. Fortunatam coiugem, | libert. libertas posterosq. eor. omnes, | heredes sunt hoc sepulchro.

Ostiae (XIV 4214 vidi).

7924 . . . . | T. Manli Eutychi | intransibus | triclinio parte | dexteriore columb. I.

Ostiae rep., est Romae (XIV 4502 vidit Bormann).

7925 dis manibus | A. Fabio Stefano | Fabia Agathangelis | patrono suo bene | merenti fecit liber|tis libertabusque | suis posterisque | eo-

rum quot ets (*sic*) in|trantibus parte senex|tra: ollaria pilaria | contra alis alio n. IIII, et pariens medius p. Vsl.¹

Romae, iam Urbini (VI 47565 vidit Bormann). — 1) Fortasse scr. p. VSΞ (pedes 5^{3/4}).

7926

.....
M. Statilius Mercuri|us¹ fecit sibi et Liciniae | Vitali coniugi karissimae | et Statilio Geniali | et Staliliae Primitivae | libertis meis et | libertis libertabusque meis | posterisque eorum | introitum exitum omnem|que rem possidere quod mihi | concessum est a T. Flavio Rufino¹ | in parte dimidia intrantibus | parte sinisterriore. In fronte | pedes XXXIII, in agro ped. XXX.

Euphrosyno | et Hercliano | ser. C. n.², concessum | eis ab Flavio Rufino | in monumento | Iuniano quod est | iuris mei, intran|tibus parte dexte|ra, in triclinio | in quo pari|e]te sunt | ollae ossuaria | numero XIII, | et in triclia³ sar|cophaga n. III, | quot cessi e|g]o | ambas partes et | Statilio Mercurio | et nominibus s. s.⁴

In Portu Romano rep., deinde Romae (XIV 1636 descr. Settele auctor accuratus). — 1) Idem qui memoratur in titulo iuxta posito. — 2) Servis Caesaris nostri. — 3) Cf. N. 8118. — 4) Supra scriptis (intellege Euphrosynum et Herclianum).

Similes tituli bipertiti (ad partem sinistram et dextram monumenti pertinentes) complures Ostiae et in Portu reperti: supra N. 6179. XIV 416 cel. (cf. XIV p. 602).

7927 dis man. | Ragoniaes Primitives | et Ragonia Queta sibi et | Q. Mantio Agathemero | coniugi et libert. libertabus | posterisq., aedicla que est con|tra ostiu cum olas n. IIII et ante aed|icla l. p. V, lat. p. III.

Romae (VI 25559 vidit de Rossi).

7928 . . . . . | emit sibi et Rutiliae Helpidi coniugi et Rutilia|e] | Crispinillae f., lib. libertabusque posterisq. eorum | aediculas IIII columb. IIII, et in solo ante aedic. in fronte | ped. IIIIS cum eo quidquid in p. quadr. part. interiori continetur.

Romae (VI 25677 semel descripta saec. XVIII).

7929 aediculam cum ollis ossuaris, ita uti in | aediculam (*sic*) sunt, C. Lucei Phyladis l. Felic|is¹ geruli² emit de D. Laberio Paeti et Epaphrod|iti l. Fausto in monumento C. Lucei Bithi l. | Fausti coactoris a portu vinario³ et D. La|beri Paeti l. Epaphroditi⁴ a portu vinario | cum intro in monumento eorum eas e regione osti | parietis medi aediculam cum ollis ossuaris sibi et suis superisque.

Romae (VI 9189 fortasse semel descripta). — 1) Videtur requiri casus primus. Ceterum alios quoque errores in titulo inesse apparet. — 2) Cf. supra N. 4940. — 3) Cf. N. 7504. — 4) Fortasse excidit: coactoris. — Adde N. 7755^a.

7930 [A]fricanus Aug. verna | [*idem*?]¹ qui et supra aediculam | [cu]m cancellis et ornamentis | [ae]reis et hydriam onychinam | [si]bi et suis posterisque eorum | de suo se vivo fecit.

Romae in monumento in quo N. 7893^a. 7895^b, sed titulus postea additus (VI 5306 vidit Henzen). — 1) *Supplevit Mommsen, referens ad Africanum Augusti servum qui memoratur VI 5305.*

7931 d. m. | Q. Cāulió Carpó et Cāuliáe Trophime | et lib[er]tis libertabusq. posterisq. eorum. | Ad hanc aediculam ollarum n̄. VI, et columbar. | iuxta (*sic*) aedicul. n̄. VI ollar. n̄. XII, et angul. parietis | columb. n̄. III ollar. n̄. VI, itus aditus ambitus, tricl. | culinae usus aquae hau-riend. concessus est¹ | Q. Caulio Carpó ab Sex. Horatió Diadumeno.

Romae (VI 44614 vidit de Rossi). — 1) *Cf. N. 8356—8365.*

7932 d. m. s. | N. Fadius Hermes et Fervenia Restituta cum Fadis fil. | suis Iambo, Festo, Fructo et Conflonia Fortunata | fecerunt sibi et suis lib. libertabusq. posterisq. eor. | Ad has haediculas et ollas itum aditum ambit. et | haustum praestari debetur, in fronte comprehensis | aediculis tribus ped. octo, introrsus ped. duo, | in quibus aed. et columb. <et cineraris>¹ olla sunt n. XXIII (*In parte aversa alius titulus*).

Romae ad viam Appiam rep. (VI 47655 vidit Henzen). — 1) *Haec scripta in versu sequenti, a scriptore ut videtur primum omissa.*

7933 Claudia Prepusa emit de L. Calpurn. | Sperato et Nonia Fortunata | sibi et Successo imp. Vespasiani | Caesaris ser. Octaviano coniugi | suo !!!!!!!!!!!!!¹ | eius posterisque suis parietem hunc, | in quo sunt oll. LXV, et a pariete | pavementum lat. p. IΞ², cinerar. et | aedicul. lat. p. Is.

Romae, nunc Potsdam (VI 45551 vidit Huelsen). — 1) *Nonnulla erasa.* — 2) *Latum pedem et quadrantem.*

7933^a in hoc pariete quae sunt | columbaria totius parie[tis] sive ollaria usque ab | terra ad camaram, et ante | aediculam ossuarium | Ofilliae Myrtidis, iuris | sunt mihi et meis poste[risque] eorum, quorum | honoris causa compa[ravi].

Romae rep. (VI 25400 vidit Henzen).

7933^b L. Hostilius Fortunatus | sibi et | Hostiliae Ianuariae filiae, | item libertis libertabusque suis | posterisque eorum fecit. | Exterae familiae aditus non datur, | nec iure quis in hoc monumento | ollas emet.

Romae (VI 19652 descr. saec. XVII Fabrettius).

7934 Gatta Marcanus et Arista | mamana¹ donarunt monumen[tum] lucandum² post nostram mortem | exceptis ollis duabus. Hoc ut fier[e]t [di]ligenter³ et quibus ollas donavi | reddantur, et ut tueantur illi qui- bus ollas donavi, monumentum | meum L. Potillo⁴ Epaphrodito et Pellia⁵. L. l. [P]sycheni: non vendidi | sed donavi: hoc ita convenit s. d. m.⁶

Romae (VI 54002 descr. Helbig cf. Mommsen stren. Helbig. p. 198). — 1) *Mamma?* — 2) *Locandum.* — 3) *fi[er]it n[on] licenter apographum.* — 4) *Scr. Popilio.* — 5) *Popiliae?* — 6) *Sine dolo malo.*

7935 d. m. | L. Pomponius Cladus et | Claudia Parhesia fecerunt | sibi et suis posterisq. eorum | et M. Quintilio Claudiano | ollarum n. XII ab imo in | summo cum obrendario¹.

Romae (VI 24606 aliquoties descripta saec. XVI). — 1) *Haec repetita in t. fictio VI 5, 5340. Cf. ad eam quae sequitur.*

7936 d. m. | Magnia Tyche fecit sibi | et karis suis T. Magnio Aniceto et T. Magnio Euthycho (*sic*) et | Q. Tillio Figuliano bene | merentibus | et libertis libertabusque pos[terisque] eorum. H. m. d. m. a. — | item Ti. Claudio Honorato et Claudiae | Marcellae | amicis fidelissimis vasa obrendaria dua¹, ite[m] | ol[lar]aria tria introeuntibus parte dexteriore fecit et donavit.

Romae, nunc Florentiae (VI 24852 vidit Henzen). — 1) *Cf. de Rossi Roma sott. III p. 595.*

7937 P. Rutilius P. l. Amphio | superficiem monumenti | de suo refecit et ollas in | superficie de suo posuit, | sibi et suis. || Rutilia | P. C. l. | Charis.

Romae (VI 25645 ter ut videtur descripta saec. XVII).

7938 C. Trausi Pudens | et Asiaticus et | Caesia Veneria coiun[x] | et Trausia Fortunata f. | protectum¹ ante ollaria | sua impensa dis Manib. fecer.

Romae rep. in columbario ad viam Appiam (VI 27571 bis descripta saec. XVIII). — 1) *Cf. N. 7858, cet.*

7939 Cn. Manlius | Soterichus. | Porcia Athenais, | fecit scholam¹ | ollarum XX | sibi et suis.

Romae (VI 24960 saepius descripta saec. XVII). — 1) *Schola de sepulcro vel parte sepulcri etiam VI 34861 (scholam marmoribus exornavit).*

7940 Q. Canusius | Praenestinus¹ | maceriam et ol[lar]aria libertis | libertabusque | suis fecit.

Monte Rotondo in agro Romano (XIV 3932 bis vel ter descripta saec. XVI). — 1) *Vir huius nominis consul suffectus fuit imperante Antonino Pio (dipl. mil.). Cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 304 n. 344.*

7941 dis m. sacr. | genti Latinianae | et Epicadianae.

Vukša lekaj ad lacum Scutariensem (III S. 4601 Patsch vidit photogramma).

7942 d. m. s. | memoriae | gentis¹ Acci[an]ae Sex. A[cc]ius . . .

Thibili (Annuna) in Numidia (VIII 5656. 48916 vidit Schmidt). — 1) *memoriae gentis etiam in titulis Cirtensibus vel regionis Cirtensis* (VIII 7277. VIII S. 49230).

7943 [dis man. et me]moriae gentis | . . . . . antianae, Satu[. . . [e]t Cassiae Quetae (sic) | . . . [ma]ritae eius, pater Sat. . . us omnibus suisque | . . . . . bus innocentissimis fecit. | [Viator lass]e, mirari noli: hec via tale pulver. habet¹.

Cirtae (VIII 7277 vidit Wilmanns). — 1) *Similiter t. Salonitanus III S. 45062 cf. p. 2265: d. m. | haec via tal. pulver. a. Cf. infra ad N. 8122.*

7944 coemeteria memoriae gen[tis] Lepidiorum, L. Lepidi Nampulli et Stenniae Potitae et here[dum] heredumve eorum, vivunt | in diem suum. Istantius fec. (hinc inde asciae singulae).

Constantinae (VIII 7545 delineavit Delamare).

7944^a manibus gentis suae | libertis libertab. ossib. ponendis | Vinediae C. f. Lucundae uxori | II. m. h. n. s. | In fr. p. XII, in agr. p. XVI.

Iader (Zarae) in Dalmatiae (III 2965).

7945 . . . . ro is totu genus | [A]thanasiorum.

Romae (VI 7649 vidit amicorum meorum aliquis).

7945^a aeterna | domus | Olypiorum (sic).

Romae in vinea Codinia rep. (VI 5174 vidit de Rossi).

7946 οἶκος κοιμησ. | Fonteiorum | . .

Cirtae (VIII 7558 vidit Wilmanns).

7947 Pelagiorum¹. | Hoc monumentum cum cohaerenti | areola, et duabus in gamma² porticibus | superposito cubiculo solario triclinio ne quis a nomine nostro alienare audeat | neve in eo corpus extraneum inferri patiat, | alioquin sit facultas cuicumque ex familia | nostra adeundi per querellam pontifices | cc. vv.³, quorum de ea re notio est⁴, | et poenam HS L n̄. n̄. arcae | collegii eorum | inferendorum exsequendi.

Romae (VI 10284 vidit Henzen). — 1) *Nomen sodaliciarium cf. supra N. 7344, item 7365. 7575; infra N. 8090; de Rossi Roma sott. III p. 59, comm. Momms. p. 703 seq. Idem nomen (Pelagiorum) Bull. arch. crist. 1884/5 p. 78 et in parte aversa inscriptionis VI 10285; Eutychio[rum] VI 10274, Melan[io]rum VI 10277, Uranio[rum] bull. arch. crist. 1886 p. 51, cet. — 2) Cf. VI 11915: porticus coheren[tes] in gamma undis productis. — 3) *Clarissimos viros.* — 4) *Cf. Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 71 (= ed. 2 p. VIII), item infra in capite de multis sepulcralibus (N. 8226 seq., potissimum N. 8228), item N. 8282.**

7947^a l. m.¹ | sodalium. | In f. p. XXX, | in ag. p. XXV.

Aquileiae (Pais n. 108 qui vidit). — 1) *Locus monumenti.*

Adde N. 7540. 7543. 7544.

7948 Οὐᾶλος¹ Γα[β]ίνιος, | χαῖρε. | Vaalus Gabin[ius] | heic situs est².

Avennione (XII 1058 vidit Hirschfeld). — 1) Vaalus sive Valus Mommseno creditur id ipsum nomen quod est in fluvio Vacalus (Caes. b. G. 4, 10). — 2) De his similibusque locutionibus dixit Church Archiv f. lat. Lexikographie 12, 1902 p. 216 seq.

7949 M. Eppius Q. f. | Gal. hic situ[s] est, anno[rum] gnat.¹ | XXIII.
Prope Torrellam agri Compsini (IX 1017 vidit Dressel). — 1) enat. lapis.

7950 C. Vavidius C. l. | Menophilus, situs; | C. Vavidius C. l. Stabilio, | situs.

Canusii (IX 405^a ad exemplum Canusini alicuius).

7951 L. Caesius Secundus | hic est sepultus¹.

Romae, nunc in castello quodam Angliae (VI 13996 vidit Matz). — 1) Sic etiam supra N. 6344. 7650 (heic est s.) et alibi passim.

7952 L. Maenius Q. f. | Ani., sepultus.

Sublaquei (XIV 3460 vidi).

7953 Statia C. f., | sepulta.

Romae (VI 26820 vidit Stevenson).

7954 Pomponiae | Octavae hoc | loco humatáe | et Telamon. | Telamonis f.

Roma ut videtur in Siciliam advecta (VI 24669 vidit Mommsen).

7955 C. Iulius Thamyrys, | M. Annii Philipp., | filius et pater, | hic erunt.

Romae, iam Veronae (VI 20303 vidit Mommsen).

7956 Valeria L. f. Successa | Narboniensis, hic.

Romae (VI 28278 vidit Hensen).

7957 A. Titinius A. l. Scymnus | Corda heic cubat¹.

Romae rep. ad viam Appiam, est Mediolani (VI 27477 vidit Mommsen). — 1) Adde N. 7480 cet.; 8194.

7958 Truttedia hic | cubat, P. Truttedi | Amphionis lib. | nomine servile Appia; | patronus emit sibi et | illae et suis. In f. p. XIV, | in ag. p. XIII.

Budrii prope Bononiam (I 1429. XI 690 ter ut videtur descripta saec. XVIII).

7959 C. Annii C. l. | Lepos vixit an. XXVIII, | obiit VII idus April. C. Caesare | L. Paulo cos.¹, hic situs adquiescit².

Romae rep. in monumento Anniorum, cf. supra N. 7852 (VI 17598 vidit Delfsen). — 1) A. p. C. 4. — 2) Similiter supra N. 7258 cet.; in suo hic requiescit supra N. 7720.

7960 L. Marci Hilare, | bene adquiescas.

Romae in monumento ad portam Praenestinam rep. (VI 6015).

7961 quies | Claudiae | Priscae.

Romae (VI 15563 vidit Henzen).

7962 Claudia Lyde | lassa hic | requiescit et c.¹

Romae (VI 15495 vidit Henzen). — 1) Titulum in alia tabella continuatum fuisse putat Henzen.

7963 d. m. | Q. Catii Successi | corpus hic situm | annos nati XXV, | condiderunt | Q. Catius Lezbianus | et | Q. Catius Carpus | infelicissimus | pater.

Ad viam Appiam sexto ab urbe lapide rep. (VI 34801 vidit Lanciani).

7964 d. m. | sub hunc | lapide corpus positum | est T. Fl. Archimedes¹, vixit | annis XII m. XI.

Romae (VI 55279 = Notizie degli scavi 1899 p. 228). — 1) Sic traditur.

7965 dis manibus | L. Tarquiti Marciano | filio dulcissimo qui | vixit annis VIII mens. VI | diebus XVIII horis XI, | L. Tarquiti Tropheus | et Tarquiti Eutychia | parentes filio dulcissimo | fecerunt; cuius corpus causa | ponderis ante ara¹ positu est.

Romae (VI 27109 viderunt Smetius aliique). — 1) Ara intellegenda est superne excavata ad condendos cineres; quae cum recipiendis cineribus parum apta esse inveniretur propter pondus, reliquiae ante aram humatae sunt (Henzen).

7966 d. m. s. | Sentia | Saturni|na vixit | annis | LXV, h. s. e., | corpus | ante se.¹ || d. m. s. | D. Gargi|lius Gar|gilianus | vixit an|nis LXVIII, | corpus | ante se.¹

Sidi-Yúsef prope Naraggaram Africae (VIII S. 16825 vidit I. Schmidt). — 1) Videtur significari corpus collocatum esse non sub cippo, sed ante eum (Schmidt).

7967 T. Luscio T. l. Parnaceni. | Lusciae T. l. Montanae, | T. Attius D. l. Auctus coiugi, | T. Luscius D. l. Corumbus patr|onae pro meriteis dant ubei | eorum ossa quiescant. (*A tergo*) C. Laeli Philotae.

Romae (14063. VI 21696 ter ut videtur descripta saec. XVIII).

7968 ossa | Pollae Valeriae.

Romae (VI 28244 vidit Gatti).

Ossa illius, etiam in titulis mausolaei Augusti supra N. 158. 164. 180. 185.

7969 ossa | Chresimi Crassi | Frugi¹ ser., | ann. XVII.

Romae (VI 33535 = Notizie degli scavi 1899 p. 135). — 1) Cf. N. 7390 not. 1.

7970 ossa | Q. Vitelli Q. A. l.¹ Aretis.

Romae, urna ad formam casulae efficta (VI 29079 vidit Henzen). — 1) Quinti et Auli Vitelliorum liberti (fratrum fortasse L. Vitellii, Suet. Vit. 2).

7971 L. Caesi L. l. | Antiochi oša¹ | hic sita sunt².

Cesi prope Atellae rudera (X 3745 vidit F. de Duhn). — 1) Cf. *Marius Victorinus* (Gr. Lat. ed. Keil VI p. 8, 5): supra litteram quam geminari oportebat sicilicum ponebant cet. *Idem sicilicus* V 4361 (SABELIO), VI 21756 (MVMIAES), fortasse XII 444 (... ROMACA). — 2) oss. heic sita sunt in t. Campano supra N. 7642 et saepe in Campanis (cf. supra N. 2521; N. 1952 v. 4; N. 7468. 7652; o. h. s. s. N. 8001 cet.).

7972 Oppiae C. l. | Theanonis | ossa hic | sunt sita, a. d. | VII k. Iul. | Cn. Lent. M. Cras. cos.¹

Romae (VI 25552 vidit Herzog). — 1) *A. u. c.* 740.

7973 [Ge]rmanico Caesare C. Visellio cos.¹ | III k. Octobr. ossa condita | Titiae T. l. Phoebenis. | T. Titius T. l. Anteros.

Romae (VI 27526 vidit Henzen). — 1) *A. p. Chr.* 42.

7974 ossa inlata¹ | C. Billieni C. l. | Beati Lunulae.

Praeneste (XIV 5528 bis descripta). — 1) Cf. N. 7948 cet.

7975 Helenai sororei mei An|tistianai; | ossa heic | cubant.

Romae (VI 35444 = *Notizie degli scavi* 1899 p. 452).

7976 Primae | Pompeiae | ossua heic. |

Fortuna spondet multa | multis, praestat nemini.

Vive in dies | et horas, nam proprium est nihil. |

Salvius et Heros dant.

Romae (I 4010. VI 24365 vidit de Rossi). *Buecheler carm. epigr. n.* 185.

7977 ossa T. Quincti hic sita sunt, | Stabilio cognomine vixit, | multiplici curá defessus | nunc securus quiesco.¹ || Quintiaes | Hella-dus (*sic*) | ossa hic | sita sunt.

Romae ad viam Latinam rep. (VI 6824 vidit Henzen). — 1) *Hexametros subesse putat Buecheler carm. epigr. n.* 575.

7978 Mutatae | Vistiliae hic | ossa sepulta | quiescunt.

Romae, postea ap. Nicol. Müller (VI 29055 vidit Dressel). *Buecheler* 4847.

7979 A. Clodius A. A. l. Salvius, | hic ossa quietata sunt | casta.

Romae in monumento ad portam Praenestinam rep. (VI 6056 vidit Henzen).

7980 dis manibus | Iuliae Helpidis |

ossa piia cine|resque sacri hic | ecce quiescunt.

Romae, nunc Florentiae (VI 20502 cf. VI 5, 1846* viderunt Henzen et Bormann). *Buecheler carm. epigr. n.* 354.

7981^a Irene vicar.¹ | Deucalionis, | Faustio filius posuit.

7981^b Faustio vern.¹ | Deucalionis | vixit an. V, ossa tibi | bene quiescant, et matri.

Romae in sepulcro Statiliorum, cf. N. 7875, rep. (VI 6396. 6397). — 1) *Com-*

paratis his titulis intellegitur, vernam etiam de servili tanquam domo in usu fuisse, scilicet servum, qui ancillam in peculio haberet, pueros ex ea apud se natos vernas suos dicere (Mommsen).

7982 cinis | C. Octavi Oct.¹ l. | Hermodori.
Romae (VI 25280 vidit Henzen). — 1) Octaviae (?)

7983 cineribus | sacrum | Quadrati.
Romae (VI 25255 aliquoties descripta saec. XVI).

7984 cineribus | sanctissimis | Iuliae Felicitatis. | Sit tibi terra levis¹.
Romae (VI 20461 vidit Henzen). — 1) Cf. infra N. 8150.

7985 dis manib. | Anteia P. f. | Crispinae | cinerib. sacr.
*Salonis (III 2175 vidit Mommsen).
Cineribus locus supra N. 4991. Cineribus candidiss. V 595* (fictic).*

7986 dis manibus Iulia Urbana | mater cineribus Iuliae | Secundillae filiae fecit, | vixit anniis (sic) VIII.
Romae in monumento familiae Marcellae, cf. N. 7879 (VI 4594 vidit Henzen).

7987 d. m. | Milevitano¹ | qui vixit ann. | XV m. VI d. XI, | Donatus et | Nedyne filio | pio titulum | fecerunt, | cineres eius | hic positi sunt. | O. e. b. q. c.²
Romae (VI 22492 descr. Accursius et Smetius). — 1) Sic Acc., Milevilano Smet. — 2) Ossa eius bene quiescant.

7988 ossa cineresque | Pinniae Didymae, animae | bonae et sanctae, hic intus | bene posita quiescunt¹. | T. Pinnius Hermes | conlibertae sibi | carissimae et | bene merenti fecit.
Romae, postea Parisiis (VI 7580 vidit Mommsen). — 1) Cf. cuius ossua et cineres hic lapis intus habet supra N. 6161; cineres et ossa quiescunt VI 45498.

7989 d. m. s. | Iuliae | Heuresi | sanctissim., | volente Fato | vixit annis | LXXXII, | hic super ossua | cineresq. | tuos bene dicta¹ | quiescis². | Fecit Pomponia | Trophime | bene merenti.
Romae (VI 20515 vidit Zangemeister). — 1) Cf. supra N. 4410^a; VI 24654. 25408. X 7565; de Rossi bull. crist. 1886 p. 99. — 2) Cf. Buecheler carm. epigr. 350.

7990 Caeciliae Sex. f. Iustae | quae vixit an. XLVII m. III | cuius reliquias cinerum | hic ossa sepulta¹ | pie nunc | blandae memoriae quiescit | tute tecta Tiburtino² | Lunense Lesbio lapillo¹ | q. u. f. et f. o.³ isto.

Romae (VI 45850 vidit Henzen). — 1) Cf. Buecheler carm. epigr. n. 497. — 2) Cf. N. 8412 (not. 5), cet. — 3) Litterae singulares quid significant obscurum est.

7991 L. Tampius L. l. Ingenuus sibi | et Crassiciae P. l. Helpidi uxori suae, | colenda ossa et cineres suis | commendarunt.
Romae in eodem sepulcro in quo N. 7986 (VI 4656 vidit Henzen).

7992 [d.] m. | [b]ene ossi. | cineribusq.¹ | Q. Anini | Martialis, | C. Aninius | Eutyches | fratri | b. m.

Florentiae (XI 1624 vidit Bormann). — 1) Cf. Cic. Phil. 13, 10, 22.

7993 C. Vesprius Eros | sibi et Leriae | coniugi, | et post cippum ossuis | locus.

Asisii (XI 3563 vidit Bormann).

7994 dis man. | Claudiae Lepidillae | ex provincia | Belgica Ambianae, | fecerunt liberi | eius Lepidus et | Trebellius matri | optimae.

Hic matris cineres | sola sacravimus ara; |
quae genuit Tellus, ossa | tegit tumulo.

Romae (VI 15493 aliquoties descripta saec. XVI). Buecheler carm. epigr. n. 1129. Ossa dedi Terrae, corpus Volchano dedi(di) VI 21975 = Buecheler carm. epigr. n. 67.

7995 hic reliciae | Pelopis. Sit | tibi terra | levis.

Romae in monumento in quo N. 7915 seq. (VI 4999 vidit Henzen).

7996 d. m. | reliqua | L. Umbri | Felicis | hic | posita | sunt.

Lambaesi (VIII 4167 vidit Wilmanns).

7997 d. m. | reliquis | Anni Pacci | Aristaeneti.

*Romae (VI 11745 vidit Henzen).
Ex hoc titulo lapsu quodam memoriae Fabrettii, hominis alioquin diligentis, videtur ortus esse titulus VI 23654 = Orell. 4445: reliquis C. Pacci | Aristaeneti. D. m. reliquiae illius, supra N. 1894. XI 3740; [re]liquis conditis sacrum VI 16265.*

7998 ultima | suorum¹ | Cupieinnia² | L. f. Tertulla | fueit³, quius | heic | relliquiae | suprema | manent.

Romae (I 1031. VI 16614 descr. saec. XVIII Odericus et Marinius). — 1) Cf. VI 24697: ultimus suorum, supra N. 935: ultimo gentis suae. — 2) Sic (sed I et E contignatas) Oder. et Mar. — 3) Sic Mar., fueit Oder. et aliud quoddam exemplum.

7999 P. Octavi A. I. Philom[usi] | ossa heic sita sunt, | deis inferum parentum¹ | sacrum. Ni violato². | In agro pedes XV, in via | pedes XV. | Philargurus l. et socius.

Neapoli in museo, fortasse Capuae reperta (I 1241. X 4255; Ritschl tab. LXXVII). — 1) De diis parentum vel diis parentibus cf. supra N. 1078 (not. 1). 7519 (not. 2), infra N. 8047; adde VI 3597: d. m. | parentium | D. Furius D. f. | Vol. Octavius | Octavianus | Philippus miles. VI 29852a: dis parentib. | sacr. VIII 2185. X 5495 = Buecheler carm. epigr. 370; Jordan ap. Preller Roem. Myth. II 98 not. 2; Wissowa Archiv f. Religionswissenschaft 7, 1904 p. 44. Diversi dii parentes, quibus dedicati sunt tituli Veronenses supra N. 5541. V 3283—3289. — 2) Prisca ac fortasse e caerimoniis publicis repetita formula (Buecheler carm. epigr. sub n. 16).

8000 Aurelia L. I. | Truphera, | dis inferis sacrum.

Romae, urna marmorea (VI 7800 quatter descripta saec. XVIII).

Similiter dis | inferis | sacrum | Cupitus Aug. l. | Atticianus VI 16616; adde VI 34284 (deis infereis), item supra N. 7877^a; ara deum inferum in latere tituli sepulchralis Aquileiensis V 1071 = Or. 4649.

8001 C. Laetori Rufi o. h. s. s.¹ | Tullia et mater feceru (*sic*). | (*Infra, a sin.*) P|lu|to|ni — (*in medio*) C. Laetori C. f. | Rufi — (*a dextr.*) sa|cr|u|m.

Capuae (X 3815 vidit Mommsen). — 1) Ossa hic sita sunt.

8002 d. m. Tertio fratri soror benemerenti fecit, vixit annis plus minus XXXI, Orco peregrino.

Neapoli (X 3003 servavit Lucundus).

8003 intra consaeptum | maceria locus | deis Mánibus | consecratus.

Prope Genuam, iam Genuae (V 7747 vidit Mommsen).

8004 L. Cartorius P. f. Fab. | hic sepultus est. | Hic locus patet | in frónt. p. XX et á media fos. | in[l]ro¹ vers p. XXV. | Hunc locum monumentumque | diis manibus do legoque.

Praglae prope Paduam (V 2915 semel descripta saec. XV). — 1) inero traditur, emendavit Fabrettius 84, 150.

Dis manibus consecravit in fine tituli IX 3107 (= Orell. 4332); dedicavit monumentum in sempiternum dis manibus III 191.

8005 diis manibus | Hateriae Superbae quae | vixit anno I mensibus VI dieb. XXV, | fecerum parentes infelicissimi | filiae suae | Q. Haterius Ephebus et Iulia Zosime, sibi et suis (*puella d. fructum et columbam tenens, eius capiti Genii advolantes coronam imponunt; iuxta canis et corvus*). Diis manibus locus occupatus. | In fronte p. VII, in agro p. III.

Romae, iam Florentiae (VI 49159 vidit Henzen).

8006 animae sanctae colendae | d. m. s. | Furia Spes L. Sempronio Firmo | coniugi carissimo mihi. Ut cognovi, | puer puella obligati amori pariter; | cum quo vixi tempori minimo, et | quo tempore vivere debuimus, | a manu mala diseparati¹ sumus. | Ita peto vos, [Ma]nes sanctissimae, | commendat[um] habeatis | meum carum et vellitis (*sic*) | huic indulgentissimi esse | horis nocturnis, | ut eum videam | et etiam me fato suadere | vellit, ut et ego possim | dulcius et celerius | apud eum pervenire.

Romae (VI 48317 vidit Henzen). — 1) disparati, deinde e supra addita.

8007 C. Sentio Sat. cos.¹ | k. Sextilib. | dei Manes | receperunt | Abulliam N. I. | Nigellam.

Cordubae (II 2255 vidit Huebner). — 1) A. u. c. 735 (solus fuit consul per aliquod tempus. Vell. 2, 92, Dio 54, 10).

8008 dis manibus | et Terrae matri¹ trium Cor|ueliorum Georges, Gnesi, | Clementis <et Philippi patri² | consummatori³>, Cornelia | Chrysa <coniugi et colliberto | et>⁴ filis suis fecit.

Romae (VI 16398 viderunt Lucundus et Metellus). — 1) Cf. Liv. 8, 9, 8, Suet.

Tib. 75, cet.; Wissowa Religion der Römer p. 192 not. 4. 5. Terr. matr. et m(emoriae) supra N. 3950. — 2) Quae ad Philippum pertinent (quae unciis inclusimus), apparet postea demum intrusa esse; inde perturbatio casuum. — 3) Videtur significari, a Philippo monumentum consummatum esse (cf. N. 7296 fin.). — 4) Cf. not. 2.

8009 sacrum d. m. et terrae levi Decimis Iulis Phoebiano et Sperato filis dulcissimis hic sitis. Iuli Bathyllus et Spes possessores huius hortuli fecerunt. Phoebianus vix. ann. XVI, Speratus vix. ann. VI.

Romae (VI 20200 cf. p. 3524 descr. Iucundus).

8010 (*tripus inter duos grypos*) dis manibus | Lucciae C. f. | Telesinae¹ | sacrum.

Romae, ara (VI 24563 vidit Henzen). — 1) Femina sine dubio nobilis; L. Luccius Telesinus consul fuit a. p. Chr. 66.

Dis manibus *in titulis virorum et mulierum ordinis senatorii supra N. 240. 880 (qui est aetatis liberae reipublicae). 956. 1127. 1144. 1180^d; deis Manibus N. 7332, deis Manibus sacrum N. 5177.*

8011 sacrum | deum | Manium | C. Sallustius | Isochrysus.

Narbone (XII 5112 vidit Hirschfeld).

8012 dis manibus | sacratis Arre|cines Probaes | vixit annis XVIII, | pater fiae (*sic*) bene | merenti de suo | fecit.

Prope Rubos (IX 6182 descr. Iatta Notizie degli scavi 1881 p. 329).

8013 dis manibus | sacris sanctis | castis piis | Caciae L. D. I. Daphnes (*a dextra et a sin. cortina; infra lyra cum grypibus*).

Ostiae, nunc Romae, urna (XIV 704 vidi). — D. m. sacris X 5010.

8014 d. m. | et manium colendarum | [g]ra[t]j[a A]ur[el.]¹ Liciniana | Aug[g.]jib.² et Iulia [I]rene et Avidius | Ca[ll]ias³ et Avidius Ch[r]onius | usu locorum vacuorum | huius memoriae donum | acceperunt ex donatione⁴.

Romae (VI 13142 semel descripta). — 1) Traditur GRAIMVRFI, 2) AVGC IIB cet., 3) CAHFAS. — 4) Videtur deesse nomen eius qui donationem fecit.

8015 d. m. fatorum arbitris | Aurelia Secunda se viva fecit sibi | et Aurelio Optato filio dulcissimo, | qui vixit annis VII mensibus X | diebus XVIII, libertis libertabusque | posterisque eorum et qui nascentur ab illis.¹ Hoc monumentum | in fronte pedes X, in agro pedes XV, | area pedes XVII. H. m. d. m. a.

Romae, nunc Urbini (VI 43377 vidit Bormann). — 1) Vergil. Aen. 5, 98.

8016 C. Iulius Corinthi I. Atimetus | sibi et Tulliae Primigeniae coniugi | carissimae et Tullio Alexandro | patrono eius et Primigenio delicio | eorum, dis manibus d. d., | permissu duorum Iuliorum Euctacti et | Theophili.

Romae (VI 19861 vidit Bormann).

8017 v. f.¹ | C. Novellius C. f. | Ouf. Expectatus | dis deabus Manibus | nomine meo et | Atilia C. f. Crae . . . | uxori pientiss. | (*In latere sin.*) Have! (*in dextro*) vale!

Mediolani (V 6055 semel descripta saec. XFIII). — 1) Cf. N. 8072 not. 1.

8018 L. Iulius Gamus¹ | diis Manibus | L. Iuli Marcelli | nepotis sui vixit ann. V | dieb. XXXXI, | corpus integrum | conditum | sarcophago.

Romae (VI 20055 vidit Henzen). — 1) Similem titulum idem L. Iulius Gamus posuit filio VI 19956.

8019 d. m. | loci in quo | corpus T. Lu . . . . | Sabiniani Luciani crema|tum est.

Romae (VI 24516 solus descr. Oderici auctor accuratus saec. XFVIII).

Dis manibus . . cuius corpus hic crematum est XIV 2851; cuius cremati reliquiae hoc loco positae sunt VI 55020; hic crematus est in titulis pronepotum Augusti, supra N. 181—181^b; hic crematus, hic cremata est supra N. 2518.

8020 L. Baebi Secund[i] | ibi manes | iacent.

Nemausi (XII 5464 vidit Allmer).

8021 d. m. [so]mno aeternali | Galeones Te[ttie]nii Eutychianus¹ signo Daemoni | et Modestus si[gn]o Eupori condederunt [m]anes | patronorum s[uo]rum Tettieni Heureti et Flu . . . | coniugi[s] eius; al[um]norum eorum Tettienii . . . . (*reliqua nimis lacera*).

Romae (VI 18850 vidit Dellefsen). — 1) Nomen indicat ex domo hos fuisse Galeonis Tettieni Petroniani consulis a. p. Chr. 76, et Galeonis Tettieni Severi, cf. supra N. 5598 not. 1.

8022 d. m. et somno aeternali, securitati memoriaeq. perpetuae Flaviae Melitinae, quae vix. ann. XXXI m. III d. XX, T. Flavius Hymnus coniugi sanctiss. dulcissimaeq., cum qua vix. ann. XIII, et T. T. Flavii T. f. Col. Marcellus et Titianus et Flavia T. f. Ampel[is] matri pientiss. sarcophago aeterno¹ sigil.² cum opere et basibus fecer. et consecraverunt, idib. Aug. Pudente et Orfito cos.³ T. Fl. Hymnus manu mea utraque scripsi.

Romae (VI 18578 cf. p. 5522 semel ut videtur descripta saec. XV). — 1) Requiritur videtur cosus quartus. — 2) Sigillario. — 3) A. p. Chr. 165.

8023 d. m. | somno sepulchro | aeternali sacrum | Eutychiae quae | vixit annis XXX, | Onesimus coniugi dulcissimae | et sibi amantis|simaec fecit.

Romae (VI 17450 cf. p. 5521 saepius descripta saec. XFVII).

8024 d. m. | somno aeternali | memoriae | dulcissimae | Vibiae C. lib. | Parthenope, | dignissimae et | incomparabili feminae, | M. Aurelius Aug. lib. | Metras coniugi | et sibi se vivos | fecit.

Romae (VI 28875 vidit Henzen).

Somno — Fatis in t. sepulcrali, supra N. 4976; d. m. et somno aeternali VI 146472; d. m. somno aeterno VI 15983; somno perpetuo VI 19966; somno aeterno infra N. 8217. 8251, cet.

8025 sacrum | quieti | corporis | Petroniae | Glyconidis, | M. Vettius | Syngdemus¹ | coniugi | optimae.

Romae (VI 24036 vidit Huebner). — 1) *Ad hunc spectat VI 28688.*

8026 dis securitatis¹ | Q. Vibius Herma | antistes | sancti Silvani | annum agens | LXX fecit | sibi. B. b.²

Romae, deinde Albani (VI 2268 vidit Mommsen). — 1) *Cf. supra N. 6060: dibus securis.* — 2) *Bonis bene (cf. infra N. 8137).*

8027 securitati perpetuae | in memoriam, | Rupilia Severa | rara mater famil. | annorum XVII | hic sita. | Q. Rupilius Eucharistus | coniugi et sibi | libertis libertabusque | posterisque eorum.

Romae (VI 25607 vidit Henzen).

Securitati cognationis suae supra N. 2944.

8027^a d. m.¹ perpetuae securitati et memoriae dulcissimae Aureliae | Aureliae (*sic*) P. Ael. S[il]vanus coniu[gi] incomparabili.

Regensburg (III 5960 vidit Mommsen). — 1) *d. a sinistra, m. a dextra.*

Cf. memoriae et perpetuae securitati III 5850; memoriae et securitati perpetuae VI 24856.

8028 domo¹ securitati | Fl. Cau . . ena nata | Ulmo², vix. ann. XXII, | lanxit³ d. XXVII, posuit | memor. Aur. Propincus | mil. leg. II Ad. f., coniug. | carissime, Fl. Cara | mater dulcissimae | filii pietatis eius | f. c.

Prope Pest rep. (III 4382 descr. Froehlich). — 1) *Scr. d. m.* — 2) *Locus Pannoniae; cf. itinerar. Anton. p. 267 cet.; C. I. L. III p. 422.* — 3) *Languit.*

8029 d. m. | et aeternae secu|ritati | Catiae Severae | T. Iul. Augustalis con|iugi sanctissimae | et Iul. Severina matri | karissimae, quae vixit | annis XXXI, ex quibus | cum coniuge suo | egit annis XV, | cui vivae petenti | ut reliquiae suae | cum matris et patris | conderentur | obsequium praesti|terunt.

Lugduni (XIII 2094 vidit Hirschfeld).

8030 d. m. | et memoriae eter[nae], | perpetuae securitat[is], | Venanti Adonis¹ | Eugamius² coiu|x | ponendum cur[a]vit et sub ascia ded.

Lugduni (XIII 2302 vidit Hirschfeld). — 1) *Sic videtur legendum esse (punctum inter a et donis, sed non certum).* — 2) *Signum uxoris putat Hirschfeld.*

8031 paci et quiet a[et.]. | et memor. aete[rn.]. | Q. Aristio Chres[simo?] | iun. qui vixit ann. . . | mens. III diebus VII, | Ateria Chreste fra[tri] et Arist. Chresim[us] | et Aristia Helpis fil[io] | dulcissim. *Εὐπλότ¹*.

Arelate (XII 758 vidit Hirschfeld). — 1) *Cf. Inscr. Gr. Sicil. Ital. 933: εὐπλοεῖτε.*

8032 quieti aeternae. | Aurelius Hermes et Claudia Secunda | hoc monomentum (*sic*) vyrginem (*sic*) se | vivi comparaverunt sibi et | filiis suis et libertis libertabusq. | posterisque eorum.

Romae (VI 45120 vidit Henzen).

Quietu et securitati VI 46061.

8033 perpetuae ae|ternitati | L. Devillio | Lucino patr[*i*] | et L. Devil[*lio*] | Martian . . . | . . . r . . .

Prope Gratianopolim (Grenoble) (XII 2269 vidit Allmer).

8034 d. (*ascia*) m. | et memoriae aeter|nae¹ Primitiviae Au|gustinae sanctissim|ae feminae, quae | vixit annis XXXV, cu[*i*] | fides castitas probi|tas diligentia obse|qui inmensa fuit | numeratione², Popi|lius Fortunatus con|jugi per continuos | annos XXV indivi|duo amore iunc|tus posuit et sub | ascia³ dedicavit.

Trion prope Lugdunum rep. (XIII 2244 vidit Hirschfeld). — 1) Sic etiam in titulis Lugdunensibus supra N. 2312. 2389. 2403. 2407. 3097. 7028. 7054. 7035. 7350—7532. 7591. 7648. 7699. 7725 et in multis aliis. — 2) Intellege: immenso numero. — 3) Cf. N. 814 not. 5.

8035 d. m. s. | memoriae aetern|ae C. Valeri Sa|turnini, qui vix. | annis noviens de|nis, prope convenien|tibus annis¹, | h. s. e. O. t. b. q.

Milevi (Mila) Numidiae (VIII 8233 cf. VIII S. p. 4877 ad ectypum). — 1) Cf. Buecheler carm. epigr. n. 4609.

8036 d. m. | Severae, et | memoriae | suae, | M. Veratius Ma|crinus coniugi | carissimae.

Genavae (Anzeiger für schweiz. Altertumsk. 1898 p. 15).

8037 P. Vettius P. l. | Chrysantus | dat titulum memoriae | P. Canidio Primo | bene merenti.

Romae (VI 28667 vidit Bormann).

8038 memoriae et | reliquiis | M. Volci Eutychi | Primigenius alumnus.

Romae (VI 29462 vidit Henzen).

8039 d. m. | Cl. Hagni f. Gazzae | privignae suavissi|mae, in honorem memo|riae Gazzae matris | eius, Cl. Pyrrichus | vitricus consecravit.

Romae (VI 45446 vidit Henzen).

D. m. s. honori et memoriae N. 2122. *Diis dicatos titulos in honorem memoriamve mortuorum habes N. 3231. 3252. 3276. 3530 cum not.*

8040 iuventuti et | memoriae | Parthenopaei | sacrum, | Peregrinus p. i.¹

Romae (VI 23852 semel vel bis descripta saec. XVI). — 1) Pater infelicissimus (?).

8041 memoriae et | pietati | Q. Vibi Crescentis, | Q. Vibius Cerinthus | liberto karissimo | et fidelissimo | bene merenti | fecit.

Romae (VI 28790 vidit Bormann).

8042 dis manibus | sacrum, | pietati | Veratiae P. f. | Verae.

Romae (VI 28531 vidit Bormann).

8043 d. m. | pietati | eternitati | So[ter]iciano, | annorum VII, | So-
terichus | . . . . . | . . . . .

Cattajo prope Paduam (V 2694 vidit Mommsen).

8044 P. Aelius Aug. lib. Titianus | d. m. fecit, | sibi et lib. liberta-
busq. | posterisq. eorum, | et misericordiae.

Romae (VI 40802 vidit Mommsen).

8045 d. m. s. | M. Vétii Decembris | fili piissimi reliquiae, anno-
rum XVIII, consecratae Pietati et Genio inferno ab M. Vétio | Trophimo
et Vétia Lupula | parentibus. || M. Vétius | Trophimus | pater imaginem |
iunctam fili sui sibi | fecit.

8046 d. m. s. | pietati et memoriae | Vetae Marcellinae | filiae
suae, vixit | ann. VI m. II d. XII, | sepulcrum aram | signum marmoreu |
fecerunt | M. Vetius Trophimus | pater et Veta Ianuaria | mater et sibi
et suis | et posteris eorum.

Romae (VI 28668. 28703 vidit Henzen).

8047 dis parentium¹ | et Genio Vituli | fecit mater f. piissimo.

*Romae, nunc Urbini (VI 29109 vidit Bormann). — 1) Cf. supra N. 7999 not. 1;
deis et Genio . . supra N. 1523.*

8048 f. m.¹ — | Genio | P. Mutili | Marulli | vix. ann. | XVII. (*In
latere sin. clipeus, in d. hasta.*)

*Romae, nunc Berolini (VI 22779; Beschr. der antiken Skulpturen [1891] p. 445
n. 4154). — 1) Fecit mater (f. m. in cono superposito). — Equitem Romanum
fuisse Marcellum anoglypha laterum ostendunt.*

8049 mámbus | et Genio | P. Vatri Severi.

Prope Polam rep. (V 216 vidit Mommsen).

8050 d. m. | M. Antoni M. f. Earini | et Genio eius | Antonia
Ter[psicore et | [E]arius paren[tes miser[r]imi | filio piissimo.

In abbatia Saurocciani in Piceno (IX 5791 semel descripta).

8051 P. Alfeno | Hypano | Genio et | dis | Maues (*sic*), | Thoria |
Gemella fecit.

Romae (VI 41429 vidit Henzen).

8052 Genio | C. Iuli | Augustae l.¹ | Prosopae | delicii ipsius² | et
Liviae³ Drusi | Caesaris, | vix. ann. IX.

*Romae, nunc Urbini (VI 20257 vidit Bormann). — 1) Liviae. Plerumque
Liviae liberti Marci praenomine utebantur. — 2) Sc. Augustae. — 3) Neptis
Augustae; de ea vide N. 8054 not. 1.*

*Adde supra N. 4793. 5644. 7718. (Tituli N. 5640–5645^a in honorem vivorum
positi sunt).*

8053 Iunoni | Tyches Iuliae | Augustae | Vener.¹

*Pompeii extra portam Herculaneensem, cippus cuius pars superior lineamenta
et retro etiam capillos copitis muliebris refert (X 4023 vidit Mommsen; imaginem*

post alios dedit Mau Pomp. p. 411). — 1) Veneriae (fortasse antea ancilla fuerat coloniae Veneriae Pompeianae, cf. N. 5915 not. 4).

8054 Iunoni | Claudiae Liviae¹ l. | Melpomene.

Romae (VI 15502 saepius descripta saec. XV—XVII). — 1) Est (Claudia) Livia Germanici Caesaris soror, Drusi Caesaris uxor; cf. supra N. 1731. 1752. 8032; Prosopogr. imp. Rom. II p. 292 n. 211.

8055 Melissaëae | Amyces | Iunoni.

Pompeis extra portam Herculanensem rep., est Neapoli, tabula, cuius pars superior rotunda (X 1009 vidit Mommsen).

8056 Iunoni | d. m. | Pontiae Gnesiae | coniugi karissim. | et sanctissim. | L. Pontius Horaeus.

Romae (VI 24745 ad exempla Iucundi et Accursii).

Adde supra N. 5645.

8057 Iunoni et | Verecundiae | Ulpiae Compse, | q. v. a. VI m. VI d. VII, | M. Ulpus Aug. lib. | Eutropus pater.

Ostiae rep., urna (XIV 1792 descr. Amati et Melchiorri).

8058 Iunoni | Iuliae | Aufidenae | Capitolinae | sacrum (in utroque latere gryvus).

Romae (VI 20385 vidit Henzen).

8059 Veneri | Latinillae¹ | M. Spedius Ma|ternianus | maritus.

Tarracone (II 4415 vidit Huebner). — 1) VI 12281 cf. 34055 mulier defuncta annorum septemdecim videtur appellari Venus Afra (sed fortasse rectius de Venusiana Afra cogitavit Marinius).

8060 Ti. Iulius | Orpheus | sibi et | Orfitae | f., an. XIV, | virgini | Veneri | Cupidini | inferor.

Romae, nunc Urbini (VI 20167 vidit Bormann).

8061 Glaucopi Veneri¹ | Gelliae | Agrippiane | C. 9.² | Aurelia Soteris | et Mussius | Chrysonicus | nutritores | lactanei.³

Romae (VI 1424 vidit Henzen). — 1) Hoc scriptum in sima. — 2) Clarissimae puellae (cf. supra N. 1202). — 3) lidem homines VI 1625. 21334.

8062 Arriae P. f. Maximinae | statuam Veneris infelicis|simi parentes filiae dul|cissimae, vix. an. XV | m. XI d. XI h. III.

Ostiae rep., nunc Romae, operculum sarcophagi (XIV 610 vidi).

Plutia Vera sub nomine Veneris Verae Felicis Gabinae consecrata, supra N. 5449.

8063^a Claudiae Semne coniugi dulcissimae | M. Ulpus Aug. lib. Crotonensis.

8063^b (*symbola Fortunae et Veneris, sc. globus, temo, rota, corona quam duo Amores sustinent, ramus malis ornatus, columba*) Fortunae, | Spei, | Veneri | et | memoriae | Claud. Semnes | sacrum.

8063^c Claudiae Semne uxori et | M. Ulpio Crotonensi fil. | Crotonensis Aug. lib. fecit. | Illic monumento cedet | hortus in quo trichiae¹ |

viniola puteum aediculae, | in quibus simulacra Claudiae | Semnes in formam deorum², ita uti | cum maceria a me circum structa est. | H. m. h. n. s.³

Romae in sepulcro ad viam Appiam rep. (VI 15592—15594 duas postremas in Vaticano vidit Henzen). — 1) Cf. infra N. 8118 not. 1. — 2) Cf. Apul. metam. 8, 7: imagines defuncti, quas ad habitum dei Liberi formaverat, adfixo servitio divinis percolens honoribus. — 3) Hoc monumentum heredem non sequitur.

8064 Dianae sacrum | Avidiae Eutychieae | coniugi sanctissim. | et C. Avidio Karo f., | C. Avidius Gelos | fecit. (*In margine imo*) in fr. p. XXV, in agr. p. XXV.

Romae, nunc Florentiae (VI 12892 vidit Henzen).

8065 d. m. | sacrum | (*Diana arcu armata, vultum defunctae gerens; ad pedes canis*) Deanae et | memoriae | Aeliae | Proculae | P. Aelius Asclepiacus | Aug. lib. | et Ulpia Priscilla filiae | dulcissimae fecerunt.

Romae, nunc Parisiis (VI 10985 vidit de Rossi).

Mortuae effigies habitu Dianae etiam VI 6826.

8066^a (*protome*) Dianae sacr. | Quintae | parentes fecer.

8066^b (*statua*) Pudicitiae | Caeci[*liae*] Q. f. Metro[[*dorae*] . . . . . us coniugi | [*et par*]entes | [*f*]ecer.

Prope Tarracinam, in viva rupe incisum (X 6300. 6551 p. 984 vidi).

8067 . . . ae | Tertiae Aug. lib. | *νύμφη Ἀραχαίνας*¹ | coniugi sine exemplo | quae vix. ann. XXVI | [*mens.*] . . . diebus III hor. XI | . . . . [Th]allus collib. maritus | et | . . . . tius pater | infelicissimi.

Romae (VI 27283/6; Inscr. Gr. Sicil. Ital. 2036 vidit Kaibel). — 1) Cf. supra ad N. 5896^a.

8068 Aveniae | Bassaridis | filiae optim., | M. Gavius | Cornelius | Agathemer. | Avenianus | omni iniuria | debilitatus; | (*in latere*) manu-miss. | alumna ann. | IIII dier. XVII a | M. Avena Macro | splend. eq. R., | omni honore | functo. | (*in altero latere*) vixit ann. | XXV men. IIII | dieb. XIII, | omni sensu | vita pietate | perfectissim. | (*in postica*) *Ἐὲς Χάρως Βασσαρίς.*

Veronae (V 3582 vidit Mommsen; Inscr. Graec. Ital. 2507).

8069 Anto[n]iae | Q. f. | deae | Bonae | piae.

Velitris, iam Romae (X 6595 vidit Henzen).

8070 . . . . | Trophimi Aug. lib. |
Reliquiae pueri quondam | Phrygii pastoris |
vix. annis
duodecies senis, | nam tertius apstulit illum.

Romae (VI 27637 viderunt saec. XI/XVI lucundus et Accursius). Buecheler arm. epigr. n. 1815.

8071 M. Plauti A. M. l. | Traseae | postereisque | eius, vivit.
Minturnis (I 4193. X 6048 vidit Mommsen).

8072 v. f.¹ | C. Atilius | Castalii lib. | Florentinus sibi et | dis mani-
bus Iuliae | Fortunatae uxoris | optime meritae.

Veronae (V 3494 vidit Mommsen). — 1) *Vivus fecit (v. f. initio tituli pos-
itum, potissimum in Italia superiore, cf. supra N. 4945. 5025. 6605. 6607. 6668. 7320.
7540. 7552. 7656. 7755. 8017 (d. m., v. f. N. 4594. 7685); vivit, vivont saepe Narbone,
cf. supra N. 7655. 7654. 7654. 7669, sed et alibi, ut in urbana vetusta N. 7474).*

8073 C. Petuellius Q. f. Fale. | vius monementum facieiu. | curavit
seibi et uxori suae | Epidiae P. f. Neriae | eideque probavit.

Beneventi (I 4225. IX 1927 vidit Hirschfeld; Ritschl tab. LXII^d).

8074 d. m. s. | T. Caniu[r] Sa[[turnin.]¹ | q. v. a. . . , | se qui v|ivo
mo|numen|tum sibi | et Sa|urnin|e Nini | et² fil. b. | m. con|ug. at fo|r-
mam | et men|suram | monu|menti³ | Obstor|iae Belli|c[e]e⁴ e[t] | Pe[t]r|oni⁴
Ve|recun|di faci|endum | locav|it SS ∞ CC | num.⁵; | quod dedica|vit id|em
Sa|urnin . . | . . . . (*iuxta titulus gemellus*).

*Lamiggigi (Seriana) Numidiae (VIII 4587 cf. 4855 Wilmanns vidit lapidem,
Schmidt ectypum).* — 1) *Sic debuit esse, sed nomina culpa quadratarii corrupta.*
— 2) *Sphalma quadratarii.* — 3) *Cf. Dig. 35, 4, 27.* — 4) *Sphalmata quadratarii
correxi ex titulo iuxta posito.* — 5) *Sestertium ducentis milibus nummun.*

8075 T. Cestius T. l. Philippus; | Cestia T. l. Nica; | L.¹ Cestius
T. l. Agathocles | emit locum inmortalem, | in front. ped. XIII, in agr.
ped. XVI, | et aedificavit sibi et sueis. Et tu coheres².

Pisis (XI 4464 vidit Bormann). — 1) *Expectaveris T.* — 2) *coheres litteris
minoribus postea adscriptum.*

8076 Iulia | [O]lympi¹ l. Tessilla | domicilium | sibi et suis.

Narbone (XII 4924 cf. p. 851 vidit Hirschfeld). — 1) *Idem est XII 4947.*

8077 d. m.¹ | L. Gratius Eutyches | domum aeternam vius | sibi
curavit | ne heredem rogaret | ταῦτα².

*In oppido St. Gilles provinciae Narbonensis, cippus litteris saeculi primi
(XII 4125 vidit Hirschfeld).* — 1) *d. m. in lateribus tituli.* — 2) *Cf. infra N. 8103.*

8078 d. m. | aeterna do|num | L. Domitius Se|cundus, ubi reli|qua
corporis sui | sint, se vivo | instituit.

Lambaesi (VIII 3582 vidit Wilmanns).

8079 d. (*ascia*) m. | P. Primi¹ | Eglectianus | P. Primi Cupiti | lib.,
qui ut habe|ret vivus sibi | posuit et sub | ascia dedic.¹ | domui aeternae
luben[s].

Lugduni (XII 2246 vidit Hirschfeld). — 1) *Cf. N. 8144 not. 3.*

8079^a Mallius Tigrinus | ob refrigerium c. . . | domum aeterna[em] |
vivos fundavit.

Interamnae (Terni) (XI 4542 vidit Bormann). *Christiana sine dubio, cf.
de Rossi bull. arch. crist. 1880 p. 38.*

8080 in hoc cepotaphio maceria cinctum¹ | Anniae Maximinae et Anniorum | Celerionis Maximini et Celerinaes | filiorum eius, | quae est domus aeternalis.

Puteolis (X 2066 saepius descripta saec. XVI—XVIII). — 1) Cincto.

8081 Manilia Paula | de parcimonio suo | sibi et | Aelio Paulino | conpari suo | domum aeternam¹ posu.

Polae (V 195 semel descripta). — 1) Adde infra N. 8256. 8240, cet.

8082^a d. [m.] s. | Calendioni | patri piissimo, | vixit annis XXXV, | ut bene et me|rito credatur | procreasse filium, post mul|tum temporis | intervallum | reliquias recol|lectas tumu|lum tibi consti|tui aeternae do|mus ego | Primus Aug. n.¹, | adiutor tabul.², | filius.

8082^b d. m. s. | Veneriae | piissimae matri, | vixit annis L, | post obitum | tuum, piissima | mater, quae|que fuerunt | tibi, funeri la|ta sunt sepelli|ta et post reli|quias recol|lectas, ut molli|ter essent, tumu|lo conditas ef|feci ego | Primus Aug. n., | adiut. [tab.², f]ilius.

Lamiggigi (Seriana) in Numidia (VIII 4572. 4575 vidit Wilmanns). — 1) Augusti nostri (servus). — 2) Adiutor tabulariorum.

8083 d. m. s. | Flavius Don|atus sacerdos | qui vixit annis | p. m. CV, discessit VII | kalendas Iunia|s, Flavius Moni|mus, Faustus fili | patri karissimo | et b. m. domum Ro|mulam¹ istitue|runt, anno pp.² CCCLXIII³ (*palma quadrupes palma*).

Lalla Maghnia Mauretaniae (VIII 9966 bis ut videtur descripta). — 1) Haec sepulcri appellatio hoc tantum Mauretaniae loco reperta (VIII 9967 cet. 24784. 24799 seq.). — 2) Scr. pr. — 3) A. p. Chr. 402 (cf. supra N. 6876 not. 1).

8084 d. m. s. | C. Iulio Satur|nino patri dul|cissimo, C. Iuli|us Gitteus et | Rogatianus | fratres, fil. | eius, tumul. | constitue|runt, vita u|so annis | CVII. || d. m. s. | Aeliae Ma|tronae piis|simae matri, | C. Iulius Git|teus et Iuli|us Rogati|anus fratres hoc simu|lacrum fece|runt, vita usae | annis LXXV.

Auziae Mauretaniae (VIII 9124 vidit Wilmanns).

8085 Aplasia C. f. | Paullina | aras tres sibi et | Q. Corrio Antiquo¹ | viro suo, et | Corriae Q. f. | Paullinae | filiae suae | testamento poni ius|sit, | maceria circumdata.

Romae (VI 42154 cf. p. 5510 saepius descripta saec. XV. XVI). — 1) Idem homo VI 46484.

8086 d. m. | Antonia | Monnica | v. a. LXI o. t. b. q.¹, | Volum|nius | Felix maritae | carissime sta|tuam et aras | duas² uno nomi|ue scriptas me|renti constitu|it.

Prope Constantinam rep. (VIII 7202 cf. p. 4848 viderunt Wilmanns et Schmidt). — 1) Ossa tibi bene quiescant. — 2) Similiter XII 2674: aras duas ... poni curavit.

8087 ara | ossuaria¹ | Vetilia[e M]nasidi | coniugi Asteri, | concessa | a Ve[t]ilio Ingenuo.

Romae (VI 28646 vidit Zoega). — 1) Cf. supra N. 4745: ossua posita .. ara; N. 4955: hoc sepulcrum sive ara cum suis maceris cet.

8088 A. Paxaea | A. l. Nardis | titulum memoriae | suae fecit et suis, | Primo f., qui decessit | annorum XXX, | patrique eius | A. Paxaeo Philoxeno | [e]t A. Paxaeo Rufo | . . .

Romae rep. inter vias Salariam et Pincianam (VI 56058 vidit Gatti).

8089 d. m. | Aur[e]l. Filocurius fecit se bibo | sibi et Ulp. Eupropie coiugi me[m]oriolam cum ortulo sumiacen[te], subus libertis libertabusq. | posterisq. eorum. | Εὐψύχτ¹.

Romae (VI 45102 servavit Fabrettius). — 1) Cf. N. 8170.

8090 d. m. | Aurelius Vitalio hanc memoriam¹ | cum solario et cuculo a solo fecit | sibi et Aeliae Sofiadi coiugi suae et | filis suis, et Aurelio Mercurio fratri | suo cum filis suis, et Aurelio Berne cum | suis, et Ulpio Secundino cognato meo | cum filis suis, meis fratribus, | et libertis paternis et libertab[us]sque | sed et meis posterisque homnium | aeorum et quibus me vivo loca | donavi, iuveo itum amvitum | universos abere. Et hoc peto | aego Syncratius² a bobis unibersis | sodalibus, ut sene bile refrigeretis. | Syncratorum².

Praeneste (XIV 5523 ter ut videtur descripta saec. XVII. XVIII). — 1) Cf. supra N. 2780, cet. — 2) Nomen sodaliciarium, cf. supra N. 7947 not. 4.

8090^a hunc munimentum | in fr. p. XIII, in agro | p. XVI a solo et ab ascia¹ | Aelia Isigenia Ti. Cl. Zenati | memoriam marito suo | dulcissimo et sibi libertis liber[tabus]que suis posterisque | eorum fecit.

Literni rep., est Romae (VI 40921. X 5747 vidit Henzen). — 1) Similiter VI 8931: se vivo ab ascia fecit. Cf. ad N. 8109.

8091 Baebia Victoria fecit sibi et | Antonio Timocrati eq. R., mari[ti] suo, libertis libertabusque | utrorumque posterisque eo[rum]. concessam sibi partem | monumenti a Corneliis Zotico | et Epictetiano et Corneliam Drau[en] porticum cum aediculis su[is] et cubiculum quod est supra | memoriam.

In Portu Romano rep., deinde Romae (XIV 15319 vidit Bormann).

8092 d. m. | C. Calpurnius Philokyrius v. e.¹ | et Septimia Ammas coniux | comparaverunt sibi memorias II | et C. Calpurnio Ammiano eq. R. | filio suo et libertis libertabus[que] posterisque eorum, armarium² distegum³ cum ta[berna] et hortulo. Si quis hoc | armarium vendere voverit, tunc infe[ret] arcae pontificum⁴ IS L mil. n.

Romae (VI 4600 cf. 54829 vidit Henzen). — 1) Vir egregius. — 2) Cf. de Rossi inser. chr. 1 419: locum armamari (sic) quadrisomum. De re cf. de Rossi Roma sott. III p. 412. Panarium de sepulcro, supra N. 7460^a. — 3) sacell. cum disteg. est in t. suspecto VI 5, 5050* (cf. ib. 2655*). — 4) Cf. infra N. 8227 seq.

8093 L. Ovinus Curius Proculus Modianus | Afrikanus cos. heroum¹ coeptum | in honorem Claudianae Eusebiae c. m. f.² | suae necessaria tutela muneitum perfecit | ad memoriam L. Ovini Afrikani c. m. p. ne|potis et suam.

Romae (VI 479 vidit Henzen; cf. Hübner ex. scr. epigr. 340). — 1) *Heroum etiam supra N. 4921* (?), *infra N. 8250*; VI 42405. — 2) *Clarissimae memoriae feminae*.

8094 d. m. | Aurelius Hermias Aug. lib. | proc. k.¹ heroum maceria | cinctum cum superficie (*sic*) | insulae comparavit | sibi posterisque suis | itemque libertis libertab.

Romae (VI 8511 aliquoties descripta saec. XVI). — 1) *Procurator kastrens.*

8095 Corneliae L. fil. Florae uxori rarissimae | L. Marcius Ferox vir eius in solo quod ei | splendidissimus ordo concessit mauso|laeum consecravit.

Tipasae Mauretaniae (VIII 9293 vidit Wilmanns).

8096 d. m. s. | Q. Gargilio Campano coniugi dulcissimo mausoleum operae (*sic*) | quadratario secundum verba testamenti eius super ~~HS~~ XVI n., qua¹ | dependi mandaverat, additis de suo IS VIII n., Gargilia Pacata | marita a solo omnibus impendis suis extruxit itque infra tem|pora testamento praefinita dedicavit. Pr. CLXXXXIII² VIII id. Aug.

Auziae in Mauretania (VIII 9109 vidit Wilmanns). — 1) *Scr. quae.* — 2) *A. p. Chr. 235* (cf. supra N. 6876 not. 4).

8097 d. m. | have Cl. bene valeas | Ti. Cl. Firmo prin.¹ | leg. III Aug. | vix. an. LX, | Claudia Rufa cum | libertis et heredes | eius patrono | b. m. f. | Nam maesolaenum | Romae in praedis | suis | ex ~~HS~~ L m. n. | factum est.

Lambaese (VIII 2844 cf. p. 4740 vidit Wilmanns). — 1) *Principi* (cf. supra N. 2449 cet.).

8098 d. m. | Iúliae Heliadis | Sex. Iúli Callisti | et Iúliae Nicés filiae, flaminic. Aug., | quae vixit annis | XXV ménsibus II, | Iúliae Heliane et | Callistate corpus | sororis anima sua | sibi carioris ab | urbe adferri | curaverunt et | sarcophago in|tra maesolaenum | condiderunt.

Lugduni (XIII 2181 vidit Hirschfeld).

8099 d. m. s. | Nampha|mo Homu|li fil. sibi | et uxori | moesoleum | [*fecit*] usque | ad murum | [*p*]ublicum | et [*s*]emitam vi|cinalem.

Mograwa prope Mactorim Byzacii (VIII 688 cf. p. 4229 vidit Wilmanns).

8100 d. m. s. | L. Attius Nisus | vixit annis LII | mens. I dies V, | h. s. e. S. t. t. l. | Hoc misolio | sub ascia est¹.

Ossonobae (Faro) in extrema Lusitania (II S. 544 descr. Stadius da Veiga homo accuratus). — 1) *Cf. XIII 2494*: hoc opus sub ascia est; *praeterea N. 8141 not. 5. Maesolea praeterea infra N. 8101. 8578. 8580.*

8101 d. m. | Q. Caecil|us P. fil. Quir. | Victori|nus, qui pre|cepto patris | carissimi | paruit et meso|leum cum trib|unal.¹ et aralibus² | perfecit, v. a. LV, h. s. | e.

In monte Msid Sidi Aischa Numidiae (VIII S. 19929 = Eph. epigr. 5, 912 descr. Goyt). — 1) Cf. infra N. 8110. — 2) Aralium vocabulum praeterea non repertum.

8102 [mem]oria[e] et innocentiae | . . . ci qui vixit ann. V m. III bidu[o | ei] . . . ae filiae, quae v. m. VII dieb. X, | e[*t Pri*]mitivae coniugi, matri eor|um, Gaius Aug. libertus. Si qui | [a]utem temptaverit eunde|*m* monumentum quod | appellatur pyramis in ali|quo, inferevit fisco d. n.¹ I L I².

Sigus Numidiae (VIII S. 19174 = Eph. epigr. 5, 868 vidit J. Schmidt). — 1) Domini nostri. Cf. N. 8255 (not. 2) cet. — 2) Lectionis incertae (in fin. fortasse libra una, cf. N. 8250).

8103 d. m. s. | P. Licinius The|mistocles qui | et Probatius, lib.¹ | Procili Crispini | proc. Auggg.² bene | merenti cupam³ | fecit. | H. s. e.

Carthagine rep. in eodem sepulcro in quo N. 1350, est Parisiis (VIII S. 12595 vidit A. Schoene). — 1) Liberto (nomen proprium liberti videtur omissum). — 2) Procuratoris Augustorum trium, cf. Mommsen C. I. L. VIII p. 1556^a. — 3) Cupae vel cupulae vocabulum de sepulcris potissimum in Africa adhibitum (VIII 9592: cupulam superstitem rogus eius; in urbe infra N. 8104 seq. et VI 2734; in Hispania II S. 6178); cf. Schmidt Philol. 46, 1888 p. 166.

8104 d. m. | Olus Puplicius Polyti|mus, tutor Titi Flavi A|gathangeli, pupilli sui matri | Sexctae¹ Fortunatae defu|nctae locum emit, massam | calcavit², cupam edificavit; de bon|is eius omnibus consummat. X³ CCXXV, cur. | fac.

Romae (VI 25144 p. 5551 ter ut videtur descripta saec. XVII). — 1) Sic duo testes boni. — 2) Cf. VI 29976: tabula pumice et testa . . . massa calcata . . . — 3) Denariis.

8105 M. Aurelius Sostr|atianus Straton.¹ | fecit Fabiae Laetae | coiugi, sanctissimae | feminae, cupulam | structilem, quae|e vixit annis | XXXIII. | Χαίρεται². Ταῦτα³ . . .

Romae (VI 15256 vidit Henzen. Inscr. Gr. Sicil. Ital. 1479). — 1) (Domo) Stratonicea? (Momms.). — 2) Χαίρετε. — 3) Similiter Inscr. Gr. Sicil. Ital. 2542: Χέρετε [τ]αῦτα. Cf. supra N. 8077. VI 8925: Παλλάδι, ταῦτα. VI 21812: Προζόνι, ταῦτα. XII 874: Ἀρωμάτι, ταῦτα. Infra N. 8151: hoc est quod videtis. XI 2547^a: hoc est, homo, quod vides. VI 7652: de meis laboribus hoc mi solu. VI 11695 = 54046: ec ton emon panton tuto emon. IX 571 = Henzen 7599: tantum (nude positum in fine tituli).

8106 d. m. | D. Apuleius Ionicus | fecit Eutythiae | sorori suae et Eutycheti | filio eius; in hac cupa | mater et filius positi sunt.

Romae (VI 12202 cf. p. 5510 vidit Smetius).

8107 L. Caecil|us Isio | fecit se vivo sibi arca | hederacia, in quo | se poni iubet, v. a. L. (vas ex quo rami hederacei profisciscuntur; in utroque latere hederace).

Romae ad viam Latinam rep., urna marmorea quadrata eleganter sculpta (VI 43756 vidit de Rossi; Beudorf et Schoene Lateran p. 403 n. 177^b).

Arcae aperiri velantur saepissime in inscriptionibus aelatis labentis, cf. supra N. 1960. 2796 seq. 7256, infra N. 8247 seq.

8108 d. m. | Cuspie Aegiales. Hoc sarcophag. aperiri | n. lic.
Romae, sarcophagus (VI 46695 vidit Bormann).

8109 d. m. | M. Aurelio Augg. lib. | Elpideforo eo vivo | concessit locum dupplicem, sarcophagum | intrantibus part. dextra | L. Arruntius Felicissimus.

Romae (VI 45078 vidit Henzen).

8110 P. Aelius Venerianus | hoc vas disomum¹ sibi et | Felicitati suae posuit et | tribunal² ex permissu pontiff.³ perfecit.

Beneventi (IX 4729 cf. p. 695 aliquoties descripta saec. XV—XVII). — 1) Bisomus (locus) est supra N. 7563; de Rossi inscr. christ. I 533. 552 alibi, bisosom-XI 2995. — 2) Cf. N. 8101. — 3) Cf. N. 8382.

8111 d. m. | Cl. Venustus | comparabit sibi¹ | hunc bascelium et | Aureliae Victoriae | coniugi suae | incomparabil, | fecerunt | sibi.

Romae (VI 45308 descr. saec. XVI Lud. Budaeus auctor accuratus). — 1) sibi t traditur.

8112 d. m. | Flavio Severo | filio karissimo, | qui vix. ann. VI m. V, | Fl. Vitalis evok. et | Glycera parentes | infelicis. mas.¹ exstrucse. (sic) | item Africano lib. bene | merent., vix. an. XVIII. | Hic decessit lib.² XVII k. Sept., habet mas.¹ p.³ XII, | filius karissimus decessit XVIII kal. Oc., | depositus p.⁴ XII in vascello et | massa a.⁵ fundus. Postea placu[it] lapide Tiburt.⁶ ambos in se⁷ circu[m] dare et titulum inscribere. D. c.⁸ | Messala et Sabino cos.⁹

Romae (VI 5428 aliquoties descripta saec. XVI. XVII). — 1) Massam. — 2) Libertus. — 3) Pedum. — 4) Pedibus. — 5) Aut (intellege: in massa, sive fundus est. Momms.). — 6) Cf. N. 7990 cet. — 7) Una. — 8) Dicatus(?). — 9) A. 214.

8113 T. Varen. T. f. Pap. Sabiniano eq. R., | flam. Laurentino¹, item flam. | col. Sarmiz., dec. col. Sar.² et Apul., | e. m. v., omnib. equestrib. milit. perfunc., | Cornel. Lucilla coniux. Pila extructa sarcophagum, in quo Varenia | Probina q.³ Sabiniani soror condita | erat, etiam eius corpore conlocato superposuit.

Prope Apulum Daciae rep. (III 1198 aliquoties descripta saec. XVII). — 1) Cf. N. 5004. — 2) Decurioni coloniae Sarmizegetusensis. — 3) Quondam.

Structura cum munitura sartophagi (sic) supra N. 4647.

8114 d. m. | P. Baebius P. f. Pal. Myrtilus | et Pomponiae Spica et | Fortunalis in eo sepulchro, quod eis donatum | esset ab Humania Durracina maceriatum con|texerunt et sarcophaga fecerunt, ex quibus | I¹ Durracinae concesserunt, | lib. lib. q. suis post eorum. II. m. d. m. a.

Romae (VI 45478 vidit Henzen). — 1) Unum. Cf. N. 8294.

8115 C. Caecilius Felix | et C. Caecilius Urbicus | locum ita uti est concamaratum | parietibus et pila comprehensis longum | p. VI, latum p. VIII, consecrarunt sibi et | C. Caecilio Rufino et C. Caecilio Materno et | libertis libertabusque posterisque eorum, | excepta Secundina liberta, impia | adversus Caecilium Felicem patronum suum.¹ | II. m. h. n. s.

Romae (VI 15752 Bormann vidit partem). — 1) *Cf. N. 8283 seq.*

8116 C. Plarius Privatus sen. se vibo cessit Pla|ri|ae Privatae libertae suae de se bene me|renti ad|cumbitorium cum conditi|bum¹, quod est longum pedes VI lat. | p. IIII, ita ut liceat ei itum aditum | ambitum² humandumve sacrificandum³ caussa | habere —⁴ Plari ave!⁵ — | parte se-
nesteriori ubi positum est | ossuarium Plarii Ianuarii.

Ostiae (XIV 1475 semel descripta saec. XVI). — 1) *Conditivi vocabulum saepius adhibitum Ostiae, cf. supra N. 7922, semel in Hispania II 5444 (conditivom cubiculum in l. quem infra dabimus Buecheler 1563).* — 2) *Cf. N. 8552 seq.* — 3) *Requiritur humandi sacrificandive.* — 4) *ti insertum in apographo, nescio quo errore.* — 5) *Cf. N. 8124 seq.*

8117 hoc vigiliarium¹ | pertinet at heredem | Aeliae Neuresidis | L. Gettium Amandum, | is L. Gettio Hilari|ano filio et heredi, | et lib. lib. post. eor. | In f. p. XXVI, in ag. p. XXXIIS.

Ostiae, iam Romae (XIV 527 vidi). — 1) *Cf. N. 7922.*

8118 (*protome muliebris*) trichlia¹ | Marciae Martialis.

Caesareae Mauretaniae (VIII S. 21269 Schmidt vidit ectypum). — 1) *Cf. supra N. 1752. 7926. 8063^c. Marquardt Privatl. d. Roemer (ed. 2) p. 370 not. 2. Huelsen Roem. Mitth. 1890 p. 48.*

8119 dis m. | M. Lollio Aeschine (*sic*) | Lollia Helene mater | filio benemerenti, v. | annis XVIII dieb. V, | haec hydria posita est¹; | itum ambitum | permissu Flaviae Theageni|ae.

Romae, tabula marmorea (VI 2445 vidit Henzen). — 1) *Hydria onychina supra N. 7950.*

8119^a d. m. | hydria | Umbricies Pies. | C. Umbricius C. I. | Venustus | sibi et | Valeria | Priscae | uxori | optumae.

Romae (VI 36584 viderunt Smetius aliique).

8120 Claudia, Octaviae divi Claudi f.¹ lib., Peloris | et Ti. Claudius Aug. lib. Eutyclus proc. Augustor. (*aedificiorum antiquorum ichnographia*) sororibus et lib. libertabusq. posterisq. eorum | formas² aedifici custodiae monumenti reliquerunt.

Romae, iam Perusiae (VI 9015; imago est ib. 29847^a p. 2898, item apud Iordan forma urbis tab. XXXIV, 4; Huelsen Mitth. des roem. arch. Inst. 1890 tab. III cf. p. 46 seq.). — 1) *Cf. supra N. 222 (not. 5); 1786. 1788.* — 2) *Formarum vocabulo (primae litterae nunc perierunt, olim descriptae) ipsa ichnographia in lapide superstes significatur. Tractavit Huelsen Mitth. l. c.*

8121

hoc est factum monumentum¹ | Maarco Caicilio. |
 Hospes, gratum est quom apud | meas restitistei seedes: |
 bene rem geras et valeas, | dormias sine cura.

Romae in via Appia, lapis Tiburtinus litteris vetustis (I 4006. VI 45696; imaginem Ritschl tab. LXIX D). Versus sunt Saturnii: Buecheler carm. epigr. 41. 'Litterarum forma et geminatio vocalium et cura Acciana tempora produunt' (Buech.).
 — 1) *Similiter N. 7460^b.*

8122 M. Staius | M. I. Chilo | hic. |

heus tu, viator las|se, qu[ⁱ] me praete|reis, |
 cum diu ambula|reis, tamen hoc¹ | veniundum est tibi².

In fr. p. X, in ag. | p. X.

Prope Cremonam rep., est Mediolani (I 4434. V 4444 vidit Mommsen). Buecheler carm. epigr. 419. — 1) Cf. N. 8449 not. 2. — 2) Similiter IX 2128 = Buecheler 83; XII 5270 = Buecheler 242.

Carmina huius generis dedimus iam supra N. 4932. 7703, alibi. De sententia cf. ad N. 7944.

8123 Eros | Servili | M. ser.¹, | salve².

Romae (VI 34285 vidit Mommsen). — 1) De nominis forma iam cf. Oxé mus. Rhen. 1904 p. 425. — 2) Sic in bilingui supra N. 6205 (Graece: χαῖρε) et alibi passim (N. 7752. 7794).

8124 ave¹, Sexti | Iucunde! | vale¹, Sexti Iucunde!

Luxemburgi, alicubi in agro Treverorum ut videtur rep. (XIII 4280 saepius descripta saec. XVI—XIX). — 1) Ave — vale etiam supra N. 5424, have — et vale N. 6492, et alibi passim; havete transitores, balete transitores N. 2785.

8125 havete | Ser. Iuli | Pardala et | Iulia Serena | filia: et tu quis-
 quis | es, vale!¹ lib. lib. q. | v. f. | Iuliae Carphim. (sic) | lib.

Concordiae (V 8699 vidit Mommsen). — 1) Similiter supra N. 6456, infra N. 8429^a. 8478; VI 24758. X 4547; cf. VI 5, 45*.

8126 have | in aeternum | Q. Anchari | aeternumq. | Mariane | vale.¹

Lugduni (XIII 2058 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. Vergil. Aen. 11, 97. 98.

8127 Argenti¹, havel | d. m.² L. Arrio Ho|rato (sic) Eyty|cheti (sic)
 Acijlia Carnus | coiugi de | se b. m. f. | Argenti, tu nobis bibes!

Romae (VI 40268 vidit Henzen). — 1) Agnomen defuncti. — 2) d. m. a lateribus tituli.

8127^a Prosdocionis ossa | hic sita sunt, vixit ann. XXV | sine contumelia;
 dat donum | Horestes benemerenti coniugi suae. | Have! num quid vis? vale!

Romae (VI 25092 bis ut videtur descripta saec. XVI/XVII).

8128 Roscia . . | I. Secunda, p[ost] | Sphaeri obitum | v. a. VIII, hic sitast.
 | Si quod sapiunt | inferi¹, have! Valet, | superi.

Romae (VI 25489 vidit Henzen). — 1) Similiter VI 6250. 44357 = Buecheler carm. epigr. 479. 480. Cf. III 6583 = Buecheler 4437: si qu(i)d Manes sapiunt.

8129^a Gemella, salve! | Salvete, mei parentes! | et tu, salve, quisquis es!

8129^b ossa | Nicenis hic sita sunt. | Superi vivite (*sic*), valete! | infri (*sic*), havete, recipite Nicenem.

Romae in monumento Statiliorum ad portam Praenestinam (cf. supra N. 7407) rep. (VI 6457. 6492 = Brizio sepulcri scop. sull' Esquilino n. 472. 473).

8130 ave, | Herennia Crocine, | cara sueis. Includa hoc tumulo | Crocine, cara sueis. Vixi ego, | et ante aliae vixere puellae. | Iam satis est. Lector discedens | dicat: Crocine, sit tibi terra | levis¹. Valete superi.

Gadibus (II 1821 semel, accurate ut videtur, descripta saec. XVII). Versuum centones, cf. Buecheler carm. epigr. 1566. — 1) Sic etiam supra N. 7583. 7984. 7995, infra N. 8153 seq. et alibi passim; s. t. t. l. potissimum in titulis Hispaniae, cf. supra N. 1553. 1659. 4960. 6902. 7593. 7596. 7749. 7766. 7802, sed et alibi, cf. supra N. 2430. 2654; levis sit tibi terra N. 2317, terra tibi levis sit N. 7286 (t. t. l. s. 1399).

8131 L. Antonius C. f. Gal. | Antullus sacerdos, | homo optumus, h. s. e., s. t. t. l.¹ | Te rogo praeteriens² cum | legis ut dicas³: sit tibi t. l.

Gadibus (II 1728 vidit Huebner). — 1) Cf. N. 8130. — 2) In alio lapide Baetico II 1752 est: t. r. p. dicas s. t. t. levis. — 3) Similiter X 2712 et alibi.

8132 have Septima, sit tibi | terra levis.

Quisqu[e]¹ huic tumulo pos[suit]² ardente lucer[na]m³,
illius ciner[es] aurea terra tegat.

Salerni (X 633 vidit Mommsen; Ritschl tab. XCVIe). Buecheler carm. epigr. 1508. — 1) Ultima littera abrasa (requiritur quisquis). — 2) Altera s videtur nescio quo errore postmodum intrusa (cf. Ritschl tab.). — 3) Cf. Marquardt Privatl. d. Römer ed. 2 p. 368 not. 4; infra N. 8566. 8568.

8133 bene sit nobis, Iulia | Glyconis cum filio | suo. Sit tibi terra levis.

Romae (VI 20487 aliquoties descripta saec. XVI).

8134 bene sit tibi¹ qui | iacis intus

et tu | qui trasis et leges | hunc titulum |

opta tibi terra | leve.²

Ostiae rep. (XIV 1875 vidit de Rossi). — 1) Similiter supra N. 7552. 8153 et alibi. — 2) Buecheler carm. epigr. 128 versus duos senarios putat improbe pronuntiatos.

8135 dis mánibus | M. Acutiús | Salutaris | fecit sibi et Turulliae | coniugi suae. | Bene valeas religiose qui | hoc legis!¹ | bene sit filis filia-
bus meis | qui me bene coluerunt.

Romae (VI 10558 cf. p. 5506 saepius descripta saec. XV. XVI). — 1) Cf. III 8177. 8294: bene valeas qui me salutas; similia passim.

8135ª Octavia Ap[ro]¹, vixit | anis XXII. | Tu quicumque le[gis], | sit tibi suavite[r].

Florentiae, Romae ut videtur rep. (VI 35979 vidit Bormann). — 1) Ἀφροῦ.

8136 d. m. | Aur. Gratus | vixit annis | LXXX, Aur. Gratus | filius patri | b. posuit. | Bonas vi|as viator.

Bukaresti in museo (III 1626 p. 1424 vidit Domaszewski).

8137 d. m. | M. Aureli Donati | iunioris qui vixit | annis II mensibus II | diebus XVI, | M. Aurelius Donatus et | Iunia Felicitas | parntes (*sic*) filio suo | karissimo fecerunt. | Tu qui perleges vivas, | valeas, ames, ameris | usque at die tun (*sic*). B. b.¹

Romae (VI 13075 vidit Henzen). — 1) Bonis bene (perscriptum in titulis sepulcralibus VI 14401. VIII 7741; b. b. etiam supra N. 4432. 4493. 8026, alibi, potissimum in Africa, cf. C. I. L. VIII p. 1104; adde VI 27964 = Orell. 2844; X 2446).

8138 d. m. | Cassiae Festae | L. Arruntius Sta|chyus fec. coniugi karissimae b. m. | et Sex. Gellio Fes|to filio et Hygiae | vernae. Havete | amici et amicae | boni, Eutyche et Oecono|me et Princeps, ago | memoriae vestrae | gratias, b. b.¹

Romae, nunc Urbini (VI 14337 vidit Bormann). — 1) Cf. N. 8157.

8139 Bonus eventus¹. — Have, | C. Silici Romane Tha[g]orensis² et | [E]rucia³ Victoria. Dii vobis bene faciant⁴, | amici et parentes, | habeatis deos | propitios; salvi huc ad alogiam⁵ | veniatis, hilares cum omnibus.

Romae (VI 26554 vidit Henzen). — 1) Sic etiam in alio titulo sepulcrali, supra N. 1967. — 2) E Thagora Numidiae. — 3) 7 (fortasse signum interpunctionis) Frucia excepit Henzen. — 4) Similiter supra N. 6156. — 5) Idem vocabulum VIII S. 20534. Significatur cena funeraticia; cf. C. Gloss. Lat. V p. 163, 27: alogia convivium Graece (cf. ib. VI p. 34); Augustinus ep. 56 [86], 9. 11. 19.

8140 (*ascia*) | have Modii, | have Gemina. | Diis manib. | et memoriae | Septiciae Geminae | feminae sanctiss. | uniusq. marita[e], | L. Modius Annianus | coniugi karissimae | suiq. amantissim., | quae vixit cum eo | in matrimonio | annis XXX, | et sibi vivus fecit. | Amice, lude, iocare, veni¹.

Lugduni (XIII 2216 vidit Hirschfeld). — 1) Pentametri clausula (Borm.).

8141 d. (*ascia*) m. | et memoriae aeternae | M. Aureli Faustini¹ infantis dulcis|simi et incomparabili (*sic*), qui | vixit annis VIII m. II d. XIII, | qui sibi ante mortem ro|gavit quam parentibus | suis, C. lul. Maximus filias|tro et Aurelia Faustina | mater. unico filio deso|lat. p. c.² et sub ascia dedi|caverunt.³ Multis annis | vivat, qui dixerit: Arpagi⁴, | tibi ter-ram levem.

Lugduni (XIII 2075 vidit Hirschfeld). — 1) Faustini inter versus minoribus litteris adiectum. — 2) Ponendum curaverunt. — 3) De hac formula, Lugduni potissimum (cf. supra N. 2512. 2589. 2405. 2407. 2463. 7028 seq. 7279. 7559 seq. 8050. 8054. 8079), sed etiam alibi (supra N. 7000; III 1742; cf. supra N. 8100) reperiri solita cf. Hirschfeld C. I. L. XIII, 1 p. 256 not. 1—4. — 4) Cf. XIII 2065: Arpagi dulcissime; adulescentes praematura morte ereptos hoc vocabulo (potissimum) designari putati Allmer (rev. épigr. 2 p. 170).

8142

(statua mulieris)

d.

L. Pullidio Phoe|biano

Seppia Iusti|na con-

iugi incompa|rabili,

cum quo | vixit annis

XLII, | b. m. f,

(statua viri)

m.

Amanti¹ men|dax²,

vale!

Amanti¹, χαῖρε!

Pietra de' Fusi agri Beneventani (IX 2105 vidit Dressel). — 1) Signum Phoe-
biani. — 2) Decepit uxorem quod eam reliquit (talìa saepius reperiuntur in ti-
tulis infantium).

8143

vale |

Euse|bi

(ascia)

Caesoniae Donatae, quae vixit annis | XXXXVII

m. . . d. XI horis IIII, Candidus Aug. | n. verna

ex test. coniugi bene merenti | posuit. *(ascia)*Eusebi have et vale. | Loc. lib.¹ *(ascia)*

ave |

Euse|bi

(ascia)

St.-Ferreux prope Vesantionem, sarcophagus rep. a. 1694, dudum perit (XIII
5586 accurate ut videtur descripta). — 1) Loco libero (Momms.), qui confert III
2119: introito libero.

8144 Dul. Mater¹. | Sallustius Honoratus Clau|diae Extrikatae matri
karissimae. | Quod tu mihi vel² quos miseris ex|orbatos reliquisti de-
buisti face|re. Haec cum scriberem, lacrimis | atramentum temperavi.
Dulcis|sima mater filiis salutem. Quid statis et recitatis titulum monu-
menti | mei? XLV annis vobis vixi in | XLVI excidi, quando datum est.

Caesareae Mauretaniae (VIII 9513 p. 1984 Cagnat vidit ectypum). — 1) Prima
utriusque vocabuli littera maior videtur fuisse, ut significaretur D. M. — 2) Vi-
detur intellegendum esse: feci ego quod tu mihi vel fratribus meis cet.

8145 d. m. | Fulvius Charisius in hypogeo [ollas?] | instruxit n.
XIII sibi et suis lib[ertis]. | Charisi, habe! Et tu qui leges, be[ne valeas!] |
Ego omnibus meis bene feci et qu[os contem]psi per errore, ignoscetis.
De cet[eris hoc] | isciatis, amici: tres uxores h[abui: eas] | quidem dolui,
set non sunt qua[lis quam] | modo quartaria sortem¹ ductam su[perstitem
relinquo].

Romae, deinde Florentiae (VI 18659 vidit Henzen). — 1) Scr. sorte.

8146 *(sandalii figura)* d. m. *(sandalii figura)* | Sandalius | dicit: am-
bula, | sequaere me cum oeno|foru, cum calice et tapan|tione¹.

Romae (VI 25861 saepius descripta saec. XVI—XVII). — 1) Sic Fabrettius
et Marinius (tapantiome Knibbius). Vocabulum derivatum putat Furlanettius a
τὰ πάντα.

8147 Lagge filii, | bene quiescas, | mater tua rogat | te ut me¹ ad te |
recipias². Vale. | P. q. XV.

Narbone (XII 4958 ter quatterve descripta saec. XVI—XVII). — 1) Scr. se
(sic in t. Narbonensi Octavii Silani nuper reperto Bull. Comité arch. 1901 p. CXXXII).

— 2) *Paene eadem verba in alio t. Narbonensi (not. 4), item VIII 9691 = Buecheler arm. epigr. 151.*

8148 Labeo Thyrso: rogo te, expedi mi hospitium¹; | nam quod hic ad superos mi dedisti, eiectus sum. | Thyrsus Labeoni: veni; omnia | parata sunt ad me.

Puteolis in tectorio sepulcri scariphatum (X 2641 vidit Bruzza). — 1) Similes sententiae supra N. 1849; VI 14528 = Buecheler arm. epigr. 1559 v. 4; VI 29642 = Buecheler 1292: pr(a)ecesti hospitium dulce parare tuis; item N. 7535 fin.

8149 A. Livius Strato sevir | Augustalis idem q̄q.¹ et Livia | Euty-
chia uxor fecerunt se vivi | et Liviis Zotico Stratoni Strato|nice et Euty-
chiano filis suis, et | libertis libertabusque posterisqu[e] eorum, | cessum
sibi ab A. Livio Agrippa et C. | Caetranio Primitivo et C. Caetranio | Vita-
lione. | Strato dicit: amici, hoc at (*sic*) securos².

Ostia Romam ablata (XIV 580 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 6156 cet. — 2) Hoc (= huc, cf. Ritschl opp. 4, 242; supra N. 8122, infra N. 8150) ad securos, sc. venietis. Cf. supra N. 7548: v. v. aliquando securus sum (Momm.).

8150 v.¹ Ti. Latinius Ti. L. Dorio | e² Agrasia T. I. Rufa | hoc³
mansum veni IIII k. Sept. | P. Sulpicio C. Valgio Rufo | consulibus⁴.

Romae, nunc Veronae (VI 21158 vidit Mommsen). — 1) Vivus (cf. N. 8072 not. 1). — 2) Cf. supra N. 6965. — 3) Cf. N. 8149 not. 2. — 4) A. u. c. 742.

8151 d. m. s. | memorie | Clodi Proc|essi. Multis | annis na|vi-
gando | [e]t peregrinan|do hanc sede peti, | hanc quoque | [d]omum
aeterna | mihi vius posi et | conigi (*sic*), et hoc es|t quod videtis¹. A|nici,
valete. V. a. | LXXXV. O. t. b. q.

Sigus Numidiae (VIII 5749. 19146 vidit Schmidt). — 1) Cf. supra N. 8105.

8152 XL¹ mensa. | Haec est aeterna | domus et perpetua | felicitas
et | de omnibus meis | hoc solum meum: | Aper fidelis | in pace vixit
anis LXV, | dep. eius X kl. Sep. a. p. CCCXXI².

Beni Fuda Mauretaniae (VIII 10927. 20375 vidit Purgold). — 1) Numerus fortasse postea additus. — 2) A. p. C. 560 (cf. supra N. 6876 not. 1).

8153 (*larva, corona, larva*) Cn. Pompeius | Euphrosynus | et Iunia
Gemella | uxor | ex bonis suis hoc | sibi sumps|erunt.

Neapoli (X 2861 vidit Mommsen).

8154 L. Runnius Pa[p.?] | Cn. f. Pollio |
| *Eo*¹ cupidius perpoto in monumento meo, |
quod dormiendum et permanendum | heic est mihi.

Narbone (XII 5402 semel ut videtur descripta saec. XI¹). Buecheler arm. epigr. n. 188. — 1) Supplevit Ritschl opp. 4 p. 242.

8155 P. Clodius P. f. Ste. Pius, leg. XX[X]¹. |
Dum vixi, vixi quomodo | concedet ingenuom.
Qu[od] comedi et ebibi². tantum meum est.

Beneventi (IX 2114 vidit Dressel). Buecheler carm. epigr. n. 187. — 1) Cf. supra N. 2255. Lapis temporum Augusti. — 2) Cf. ad eam quae sequitur.

8155^a d. m. | T. Flavius | Martialis hic | situs est.

Quod edi | bibi, mecum habeo¹; quod reliqui, | perdidit. |

V. a. LXXX. | In f. p. V, in a. p. . .

Romae, iam Sinigagliae (VI 18151 vidit Bormanu). Buecheler carm. epigr. n. 244. — 1) Similiter in lapide Moesico III 14524: quot comidi, mecum aveo. Cf. epitaphium quod credebatur Sardanapalli apud Strabonem 14 p. 672 aliosque, Latine ap. Ciceronem Tusc. 5, 35, 101.

8156 d. m.¹ Cerelliae Fortunatae² coniugi carissimae, cum qua v.³ ann. XL s. u. q.⁴, | M. Antonius Encolpus⁵ fecit sibi et Antonio Athenaeo | liberto suo karissimo et libertis libertabusque eorum | et posteris, — excepto M. Antonio Athenione, quem veto | in eo monumento aditum habere⁶, neque iter ambitum | introitum ullum in eo habere, neque sepulturae causa | reliquias eius posterorumque eius inferri; quod si quis ad|versus hoc quis⁷ fecerit, tunc is, qui fecerit, poenae nomine | pontificibus aut antescolaris virginum⁸ HS L m. n. inferre de|bebit⁹, ideo quia me pos multas iniurias parentem sibi amnegaverit — | et A. Lelio Apelliti clienti karissimo: quem boluerit do[n]ationis causa sarcofa|gum eligat sibi, opter¹⁰ quod in tam maua clade non me reliquerit, cuius beneficia abeo. |

Μή μου παρέλθῃς τὸ ἐπίγραμμα, ὀδοιπόρε,
ἀλλὰ σταθεῖς ἄκουε καὶ μαθὼν ἄπι. |
Οὐκ ἔστι ἐν Ἄδου πλοῖον. οὐ πορθμεὺς Χάρων,
οὐκ Αἴακος κλειδοῦχος, οὐχὶ | Κέρβε[ρ]ος κύνων.
Ἥμεῖς δὲ πάντες οἱ κάτω τεθνηκότες
ὄστέα τέφρα [γ]εγόνα|μεν, ἄλλο δὲ οὐδὲ ἐν.
Εἴρηγά σοι ὀρθῶς, ἔπαγε ὀδοιπόρε,
μὴ καὶ τεθνακῶς ἀδέλεσ|χός σοι φανῶ.

Μὴ μύρα, μὴ στεφάνους στί|λλη (sic) χαρῖση, λίθος ἐστίν,
μηδὲ τὸ πῦρ | φλέξεις· ἰς κενὸν ἢ δαπάνη.

Ζῶντι μοι, εἴ τι ἔχεις, μετάδος, τέφραν δὲ μεθύσκων |
πηλὸν ποιήσεις, καὶ οὐκ ὁ θανὼν πίεται.

Τοῦτο ἔσομαι γὰρ ἐγώ, σὺ δὲ | τοῦτοις γῆν ἐπιχύσας
εἰπέ· ὅτε οὐκ ἦν¹¹, τοῦτο πάλιν γέγονα.

H. m. d. m. a. |

A. Laelius Apelles, in hoc monumento aditum ambitum iubeo habere. Iusso Antoni Encolpi | Olo Lelio Apelleti uno sarcofago itum ambitum habere devevet, amico optimo.

Romae extra portam Aureliam, in villa Pamphilia (VI 14672 vidit Hensen. Inscr. Gr. Sicil. Ital. 4746; cf. Huebner ex. scr. epigr. n. 509). — 1) m. inter-

positum in medium v. 1. — 2) Hanc esse Fortunatam uxorem Trimalchionis Petroniani, Encolpium autem eius maritum esse ipsum Trimalchionem sibi persuasit Niebuhr act. acad. Berol. 1822/3 p. 234. — 3) Vixi. — 4) Sine ulla querella. — 5) Idem VI 11985. — 6) Cf. infra N. 8285 seq. — 7) Ser. quid. — 8) Antescholarii virginum Vestalium praeterea ignoti (antescholarii vocabulum praeterea Petron. 81). — 9) Cf. ad N. 8231. — 10) De hac praepositione Charis. 2, 15 p. 250, 18. 231, 22 ed. Keil; Placidus Corp. Gloss. Lat. V p. 35 cet. Buecheler mus. Rhen. 51, 1896 p. 472. — 11) Ser. ὄτι οὐκ ὦν ἦν (Meineke) vel ὄτι ἦν, ὅτε οὐκ ἦν (Momms.).

8157 v. a. LII. | D. m. | Ti. Claudi Secundi, | hic secum habet omnia. | Balnea vina Venus¹ | corrumpunt corpora | nostra.

Set vitam faciunt | b. v. V. |

Karo contubernal. | fec. Merope Caes. | et sibi et suis p. e.

Romae (VI 15258 cf. p. 3517 saepius descripta saec. XV. XVI; vidit etiam saec. XVII Gudius). Buecheler carm. epigr. n. 1499. — 1) Idem hemistichium III 12274c. XIV 914 (= Buecheler n. 1518) v. 3. — Ad hunc titulum fictus V 390*.

8158 d. (*ascia*) et (*ascia*) m. | memoriae aetern. | Blandinae Martioliuae puellae | innocentissimae quae vixit | ann. XVIII m. VIII d. V, Pompeius | Catussa cives¹ Sequanus tec|tor² coniugi incomparabili | et sibi benignissime, quae me|cum vixit an. V m. VI d. XVIII | sine ula (*sic*) criminis sorde; vius | sibi et coniugi ponendum cu|ravit et sub ascia dedicavit³. | Tu qui legis, vade in Apolinis (*sic*) | lavari, quod ego cum coniu|ge feci; vellem si aduc (*sic*) possem.

Lugduni (XIII 1983 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. supra N. 4635 not. 1. — 2) Cf. N. 7667 seq. — 3) Cf. N. 8144 not. 5.

8159 Seia T. f. Marcellina sibi et | Vibennio Marcellino filio | viva posuit. | Quod voluit, et potuit, quod potuit et voluit.

Caesena (XI 368 vidit Bormann).

8160 dis manibus | Sexti Perpennae Firmi. | Vixi quemadmodum volui; | quare mortuus sum, nescio.

Romae (VI 25942 reperitur in syllogis saec. XV, unde pendent posteriores: videtur genuina).

8161 lege¹ et crede! | hoc est, sic est, aliud fieri non licet².

Romae, nunc Catai, sarcophagus, in quo sculpti viri equos ducentes (VI 29952 vidit Mommsen; Dütschke antik. Bildwerke Oberital. V 466). Buecheler carm. epigr. n. 247. — 1) Sic antiquiores nonnulli, pro vocabulo deperdito nunc videtur esse restitutum rege (re[spic]e Dütschk.). — 2) Cf. VI 19007: hoc es[est]; sic est; aliu[t] fieri non potest; hoc ad nos (subscriptum carmini Buecheler 362).

8161^a M. Ogulnius | M. l. Rufio | hic est et non | est.

Romae in monumento familiae Marcellae, cf. N. 7879 (VI 4632 vidit Henzen).

8161^b Antipatra | dulcis tua, | hic so et non so.
Neapoli, nunc Florentiae (X 2070 vidit Mommsen).

8162 d. m. s. | Aureliae Vercel|lae coniugi dulcis|simae, quae vixit
 plus | minus annis XVII. Non | fui, fui, non sum, non desidero¹. | An-
 thimus maritus eius.

Lambaesi (VIII 3465 p. 4746 viderunt Wilmanns et Schmidt). — 1) Cf. VI 9258
 — *Orell. 4811: non fui et so, non ero, non mihi dolet. Bull. du Comité des trav. hist.*
1891 p. 236: non fui et fu, non su, quid ad me. Eadem Graece, Kaibel epigr. 1117
 — *Inscr. Gr. Sicil. Ital. 1201: οὐκ ἦμην· γενόμην· ἦμην, οὐκ εἶμι· τοσαῦτα. ib. 1879:*
οὐκ ἦμην καὶ ἐγενόμην, οὐκ εἶμι καὶ οὐ ληποῖμαι. Ramsay cities of Phrygia
I 2 p. 700 n. 635. Paulo aliter VI 15528 (= Buecheler carm. epigr. 1559) v. 15:
 quod fueram, non sum, sed rursus ero quod modo non sum. *Tertull. apol. 48:*
qui non eras, factus es; cum iterum non eris, fies.

8163 d. i. m.¹ | non fui, fui, me|mini, non sum, | non curo. Do|n-
 nia Italia an|norum XX hic | quiesco. C. Muna|tius et Donnia | Calliste
 l. piissimae.

Lactorae in Aquitania (XIII 550 vidit Hirschfeld). — 1) Dis inferis manibus.

8164 . . . . | uxori, | M. Allio M. f. Festo | filio, | Hostiliae C. l. Se-
 verae. | N. F. F. N. S. N. C.¹

Palavii (V 2895 vidit Mommsen). — 1) Non fui, fui, non sum, non curo
(sic primus Cavedonius). Similiter V 1815: n. f., n. s., n. c.

8165 d. m. | Primitiva ha|ve. Et tu quis|quis es, vale¹. Non |
 fueram, non sum, | nescio, non ad me | pertin.² | Alexand. actor con-
 iugi kar.

*Latisanae inter Aquileiam et Concordiam, postea ut videtur Meldulae in Fla-
 minia (V 1959. XI 6545 videtur vidisse Smetius). — 1) Cf. N. 8125. — 2) Versum*
subesse putat L. Havet revue de philologie 1896 p. 101.

8166 dis | manibus | sacrum | C. Tulli Epaphrae | et | Tulliae Sym-
 pherusae | optumae coniugi. | (*In latere*):

Olim non fuimus, | nati sumus, unde | quieti
 nunc sumus | ut fuimus, | cura relicta vale. |

Et tu!

*Prope Cantalupo in Sabinis rep., est Pisauri (IX 4840 vidit Bormann). Bue-
 cheler carm. epigr. n. 1496.*

8167 d. m. | M. Iul. Alexander | veteranus leg. III | Aug. ex optione,
 vix. | annis XLV (*sic*), et di|xit:

Non fueras, | nunc es, iterum | nunc desines es|se.
 Hic situs est patri|ae.

Q. Ventidius Afri|cus veter. socio di|gnissimo fecit.

Lambaesi (VIII 2885 vidit Wilmanns). Buecheler carm. epigr. 800.

8168 cara meis¹ vixi, virgo vitam reddidi, |
 mortua heic ego sum et sum cinis, is cinis terrast, |

sein est terra dea, ego sum dea, mortua non sum². |

Rogo te, hospes, noli ossa mea violare. |

Mus, vixit annos XIII.

Romae (VI 53887 descr. Gatti Bull. com. 1887 p. 150). Buecheler Carm. epigr. n. 1532. — 1) meis primum scriptum erat. — 2) Similiter VI 29609 = Buecheler Carm. epigr. n. 974: mortua hic sita sum, cinis sum, cinis terra est, terra dea est, ergo ego mortua (sic) non sum.

8169 P. Aelio Sabino, q. vixit annos XXIII dies XLV, | Antonia Thisipho mater filio pientissimo. | Θάρσει, | Εὐγένει¹. | οὐδεις | ἀθάνατος.

Dertonae, sarcophagus in quo sculpta est fabula Phaetontis (V 7380 vidit Mommsen). — 1) Eugenius signum fuit Aelii Sabini; cf. Wilhelm Bormannheft der Wiener Stud. p. 568.

8170 d. m. | C. Licinio | Midoni | b. m. | Grania Epi|ctesis | fecit con|jugi dulci. | Εὐ|ψίχτι, Μίδων· | οὐδεις ἀ|θάνατος¹. | καὶ ὁ Ἡ|ρακλῆς | ἀπέθαινε.

Romae (VI 21278 vidit Henzen). — 1) Similia passim in inscriptionibus Graecis Italiae, cf. Inscr. Graec. Sicil. Ital. p. 762; Latinis litteris in titulo Ostiensi XIV 603: eupsychi, Nicarete! udis athanatos (Latine eupsychi VI 47212).

8171 d. m. | Iulia Politice, | doe se | Osiris | to psycron | hydor.¹

Romae, nunc Urbini (VI 20616 vidit Bormann). — 1) Similiter Inscr. Gr. Sicil. Ital. 1488: εὐψίχτι, κυρία, καὶ δοί(η) σοι ὁ Ὅσιρις τὸ ψυχρὸν ὕδωρ; eadem ibid. 1782; 1842: ψυχρὸν ὕδωρ δοίη σοι ἀναξ κτλ. Cf. ibid. 2098: εὐψίχτι μετα τοῦ Ὅσειριδος. Adde Revue archéol. 1887 1 p. 199 n. 2, p. 201 n. 5.

8172 rogo | ni | noceas.

Romae extra portam Latinam rep. (VI 6825 vidit Henzen).

8173 né tangito | ó mortalis, | reverére | manes deos.

Romae (VI 5075 vidit Mommsen; aliud exemplum VI 29948). Cf. Buecheler 16.

8174 Pontia Prima | heic est sita. | Nolei violare.

Romae (I 4081. VI 24752 servavit Ficoronus).

8175 Staberiae P. l. Florae ossa | heic sita sunt. | Rogo | te, mi | viator, | noli mi | nocere — rogo | te, mi | viator, | noli | mi | nocere¹.

Capuae (X 4532 vidit Mommsen). — 1) In alio titulo Campano X 4055: rogo te viator ni nocias meo. . (meos bono Genio nonnulli, male).

8176 ossa hic sita | sunt Auctaes | Apustiae Rufae qu|ae fuit; rogo per supe|ros, qui estis, ossa mea tueatis.

Romae, iam Veronae (VI 42802 vidit Mommsen).

8177 per deos superos | inferosque te rogo, ne | ossuaria velis violare. | M. Calpurnius M. l. Sulla. | Calpurnia M. l. Fausta, liberta.

In agro Tusculano rep. est Romae (XIV 2555 vidit Henzen).

8178 A. Terentius Terentiae | Domiti l. Heracleo. | Quisquis es, homo, et vos sodales meos cunctos | rogo per deos superos inferosque, ni | velitis ossa mea violare.

Romae (VI 3886 vidit Henzen).

8179 dis manibus | C. Larinatis Attici. | Quod si quis ossa | eius preiecerit aut | hanc aram apstulerit, | habebit sacra Isidis | illius¹ quieta irata (*in latere dextro urceus, ex quo anguis exit; in lat. sin. sistrum et patera*).

Romae (VI 24129 vidit Henzen). — 1) *Sc. defuncti (cui videtur tribui Isis sua). Ad hunc titulum fictus X 487*.*

8180 dis manibus | C. Pontuleni | Coeni Pontulena Prepusa | mater et Delphicus pater | filio fecerunt, vixit annis V | menses XI et dies XXVIII. | Il. aram s. q. l., h. i. i.¹

Florentiae, Roma ut videtur adlata (VI 24760 ad exemplum Gorii). — 1) *Hanc aram si quis laeserit, habeat Isidem iratam (sic iam Gorius).*

8181 C. Cassius C. f. Imi[*Icar?*] | def.¹ publ. suis sumptibus. | Qui me commusserit², | habebit deos iratos et | vivus ardebit, v. a. CXIII. (*Alios titulos in eodem lapide perscriptos omisi.*)

Maclari (VIII S. 41325 vidit Cagnat). — 1) *Defensor.* — 2) *Intellege: commoverit; cf. VI 7652: [si quis] ossua mea amoverit. Infra N. 8186.*

8182 quisque huic | tutulo (*sic*) manus | intulerit, sale et | aqua desideret¹.

Romae (VI 29943 vidit de Rossi). — 1) *Cf. Buecheler carm. epigr. n. 4799.*

8183 have, dulcis! | Popilia Alexandria rarissima | femina, a. XXXV. hic sita est. | M. Ulpius Ingenus b. m. et sibi. | Dulcis, vale!

Quid lacrimas? factum est, | vir bone, vive, vale!¹

Sed tibi, invide, opto, qui | ossucula mea hic sita esse | gemis, morte tardata vivas | aeger inops.²

Romae, nunc Florentiae (VI 24800 vidit Henzen). — 1) *Buecheler carm. epigr. n. 4299.* — 2) *Hic quoque versus subesse putat Bue.*

8184 dis man. | C. Tullius Hesper | aram fecit sibi ubi | ossa sua coiciantur. | Qua (*sic*) si quis violaverit aut inde exemerit, opto ei, ut cum | dolore corporis | longo tempore vivat | et cum mortuus fuerit, inferi eum non | recipiant.

Romae rep. ad viam Ostiensem (VI 56467 = Notizie degli scavi 1899 p. 274).

8185^a quisquis | hoc sustulerit | aut laeserit, | ultimus suo|rum moriatur.

8185^b quisquis | hoc sustuler. | aut iusserit, | ultimus suo|rum moriatur.

Romae (VI 29946^b hanc vidit Henzen, illam dicitur vidisse Holstenius).

8186 dis manibu[s] | Felicis, v. m. VIII, | Volussiae Cheone Corneliae¹ | posuit filio suo carissimo. | Si quis huc ammuerit², iendem³ | dolorem experiscatur quem ego | experta sum.

Romae ad viam Appiam rep. ibi ubi N. 7405 seq. (VI 7508 vidit Henzen). — 1) Intellegendum: Cheone Volusiae Corneliae. Eadem Volusia Cornelia VI 7296. Filia, ut videtur, L. Volusii Saturnini consulis a. p. Chr. 5 et Corneliae (Plin. h. n. 7, 62). — 2) Scr. hunc amoverit. — 3) Eundem.

8187 d. m. | Fulvius Epagathus | annor. XXV, Claudia | Monime filio piissimo | memoriam scripsit. | Quicumque eum titulum vellet removere, | eum dolorem habeat¹.

Romae (VI 7556 vidit de Rossi). — 1) Intellege: quem ego habui. Titulo Graeco L. Aelii Melitini adscriptum: μή ἐνοχλήσης τῷ τάφῳ, μή τοιαῦτα πάθης περὶ τέχνων; ne sis molestus, ne patiarus hoc, et ollas inclusas cave (VI 10756 = Inscr. Gr. Sicil. Ital. 4357).

8187^a tu ne vellis (*sic*) aliena membra | inquitare (*sic*) iacentis, dolies (*sic*) | comparabit sibi. Quod si nocueris, noceberis ab alio.

Romae (VI 29947 vidit Henzen; cf. Huebner ex. script. 524).

8188 quicumque hinc clavos exemerit (*sic*), | in oculos sibi figat.

Romae in vinea Aquariorum extra portam Latinam, 'tabella picta graphioque scripta' (VI 7191 vidit Dressel).

8189 hic cineres sunt | C. Iuli Hermaisci. | Quisquis hoc | sustulerit, faciat exitu | malum.

Romae (VI 20051 vidit Dellefsen).

8190 dis manibus Meviae Sophes | C. Maenius Cimber coniugi sanctissimae | et conservatrici, desiderio spiritus mei, | quae vixit mecum an. XIIIX menses III dies XIII, | quod vixi cum ea sine querella, | nam nunc queror aput manes eius et flagito | Ditem, aut et me reddite coniugi meae, quae | mecum vixit tan (*sic*) concorde (*sic*) ad fatalem diem. | Mevia Sophe, impetra, si quae sunt Manes, ne | tam scelestum discidium experiscar diutius. | Hospes, ita post obitum sit tibe (*sic*) terra levis, ut tu | hic nihil laeseris, aut siquis laeserit, nec superis | comprobetur nec inferi recipiant, et sit ei terra gravis.

Romae (VI 7579 vidit Henzen).

8191 post titulo | quoquo vers.¹ p. III². | Dis manibus | sacrum. | L. Valerio infanti³, | raptus qui est subito, | quo fato non scitur. | Natus noctis h.⁴ VI, | vixit diebus LXXI, | abit noctis ab⁵ h. VI. | Quisquis eum laesit, | sic cum suis valeat. | In frontes⁶ duo p. ter.², | et in latera duo p. ter.²

Romae (VI 28044 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. infra N. 8516. 8521 seq. — 2) Pedes ternos. — 3) Infantis vocabulum cognominis loco positum, quod nondum puero inditum erat. — 4) Hora. — 5) ab videtur errore repetitum. — 6) Cf. N. 8326 cet.

8192 [d.] m.¹ memoria Valeriorum Sim[p]lici² et Constanti sibi
suisque posterisque eorum, | heredes fecerunt, habet in a|gro ped. XXX,
in fronte ped. XV. | Homo respice casus³ et ab | aliena memoria rece|de.
Domus h. aeterna.

*Romae (VI 28116 bis ut videtur descripta saec. XVI. XVII). — 1) d. m. vi-
detur fuisse a sinistra et a dextra primi versus (ideo m in apographis confusum
cum Sim[p]lici, cf. not. 2). — 2) Simm[il]ici vel Simm[el]ici traditur. — 3) Cf. supra
N. 7519: homo violare noli si te moriturum putas.*

8193 [Cl]audia Aster | [H]ierosolymitana | [ca]ptiva, curam egit | [Ti.]
Claudius Aug. libertus | . . culus. Rogo vos fac.¹ | . . per² legem³, ne quis |
[mi]hi titulum deiciat cu|[ra]m agatis. Vixit annis | XXV.

*Neapoli (X 1971 vidit Mommsen). — 1) Faciatis(?). — 2) Sic Garrucci cimitero
degli antichi ebrei p. 25 (... per vel ... ter vel ... ler in lapide; [prae]ter suppl.
Momms.). — 3) Cf. N. 8250. 8252.*

8194 sommno (sic) aeternali | L. Balerius¹ se bibus conces|sit se
vibo L. Caecilio Victori cori[ario], | sibi et Sulpiciae Crysidis qui (sic) et
Bas[sa], | que vixit ans. XXVII m̄. III d. III, | sibi et suis libertis li-
bertabus|que pos. eo. Tu qui leges et non ho|raberis², erit tibi deus
testimonio.

*Romae (VI 9280 vidit de Rossi; imago est Civiltà cattolica ser. 13 vol. 11, 1888
p. 228). — 1) Deest cognomen. — 2) Oraveris.*

8195 d. m. | Aurelius Nice|ta Aureliae Aelia|neti filiae bene | merenti
fecit. | Fossor vide ne | fodias!¹ deus ma|gno oclu² abet, vi|de, et tu
filios abes³.

*Romae extra portam Portuensem rep. (VI 54655^a vidit Gatti Roem. Mitth. 1887
p. 50; imago est Civiltà cattolica ser. 15 vol. 11, 1888 p. 218). — 1) Cf. supra N. 5252:
terrenum sacratum long. p. X lat. p. X . . fodere noli ne sacrilegium committas. —
2) Magnum oculum (cf. de Rossi bull. arch. crist. 1891 p. 150 not.). — 3) Inde ex-
plicatur VI 18281: et [t]u fi. et filia. ha.*

8195^a Claudiae A|gele fecit | Ti. Claudius | Cratinus colli|bertae suae. |
Fossor, parce | hic iam cubat.

Romae ad viam Appiam rep. (VI 7545 vidit Henzen).

8195^b diis man. | Palinuro | L. Aponi, v. a. LII, | posuit Tiphus |
frat. carissi. | Otiose

parce, piae manes, | ita te tua vota sequantur.

*In agro Romano rep., est Parmae (VI 23750 cf. p. 5550 vidit Bormann). Bue-
cheler Carm. epig. 837.*

8196

memoriae	memoriae	memoriae,
Caerell. Capitolin.	Aureliae Euodiae	Caerell. Euodion ¹
Euodion ¹ coniunx	Aug. lib., Euodion pater	se vivo sibi et suis
fecit.	fecit.	fecit.

Tu quicumque titulum nostrum releges, rogo per superos sic ut ad infernas partes recipiaris, ne velis tribus sepulchris molestari.

Romae (VI 15927. 36631 cf. p. 3544 semel descripta circa a. 1500). — 1) Caerellius Euodius monumentum fecit sibi et Caerelliae Capitolinae coniugi et Aureliae Euodiae filiae manumissae ab Augusto.

8197 quicumque violaverit | sive inmutaverit, | sentiat iratos | semper sibi.

Ostiae rep. (XIV 1872 descr. C. L. Visconti).

8198 d. m. s. | L. Vibi Felicis, hic | sup[er]tus positus est. | Moneo te, lectis lit[er]is ne contemnas | et velis titulum mo[]vere et corpori iniuriam facere. Si | quis autem sibi ad[m]iserit, non bono | suo fecerit et superos | et inferos iratos | habeat; lecto me[]ru[m] profunde.

Romae (VI 36537 vidit Huelsen).

8199 Graniaes Primi|geniaes locus. | Qui hoc titulum sustu[]lerit, habeat iratas | umbras qui hic positi | sunt.

Puteolis rep., deinde apud Mommsenum (X 2487 vidit Mommsen).

8200 d. m. | C. Voltilius Cypaerus et Flavia | Primilla fecerunt C. Voltilio | Atimeto f. suo dulcissimo et pientissi|mo bene merenti, vixit ann. XVII m. V | d. XX. Quisquis huic sepulchro nocere | conatus fuerit, manes eius eum exa[]gitent.

Romae (VI 29474 vidit Bormann).

8201 d. m. | Claudiae Fortu|natae et Fortuna|to et Laeto filis eius | bene merentibus, | Abascantus conliber|tus fecit. Quisque ma|nes inque- taberit, habebit illas ira|tas.

Puteolis rep. (X 2289 exemplo Fiorellii).

8201^a dis manibus | Thetidis, vix. | ann. IX, et Chari|dis sororis, vix. | ann. XV, fecit | pater ex viso | Ti. Claudius | Panoptes et | mater Charmosyne. | Tu, qui legis et | dubitas Manes | esse, sponsione | facta invoca | nos et intelleges. | Item Euno nutricio | earum colliberto suo.

Romae rep. ad viam Appiam (VI 27365 vidit Henzen).

8202 L.¹ Caecilius L.¹ | et D. I. Florus | vixit annos XVI | et mensibus VII. Qui | hic mixerit aut | cacarit, habeat | deos superos et | inferos iratos.

Romae (VI 15740 cf. p. 3513 bis ut videtur descripta saec. XVII). — 1) Utrouque loco primum fuisse C., id correctum in L. significant apographa.

8203 d. m. | C. Annidieni Marcelli | C. Annidienus Frequens evoc. | Aug. patri piissimo et incomparabili, | et sibi suisq., lib. libertabusq. posterisq. eor. | Ulpiae M. lib. Dmoidi dis manib., ne quis hic urina | faciat. Ex viso nutricis.

Romae (VI 5415 vidit Henzen).

8204 dis manibus | Iuliae Feliculae | coniugi bene | merenti, eius-
dem | filio Neptunali, pater | fecit Euaristus public.¹ | Iulianus sibi et
suis | poterisque (*sic*) eorum. |

Hospes, ad hunc tumulum | ne meas ossa precantur |
tecta hominis, set² si gratus | homo es, misce bibe da mi.

Romae (VI 2357 vidit Henzen). Buecheler carm. epigr. n. 858. — 1) Publicus, sc. servus, cf. supra N. 4982 cet. — 2) set delendum (Burmman).

8205 in fr. p. XXII in ag. XXVI. M. Camurinus P. f. Rom. Soranus. Hoc monumentum heredem non sequetur. Se[*i*]¹ hoc monumento ullius candidati nomen inscripsero, ne valeam.

Romae (VI 4313 semel ut videtur descripta ante saec. IX, quod exemplum refert vetus codex Einsidlensis). — 1) sed traditur.

8206 ita candidatus fiat honoratus tuus
et ita gratum edat | munus tuus munerarius
et tu¹ | felix, scriptor, si hic non scripseri[s].

Fori Popilii (XI 375 vidit Burmann). Buecheler carm. epigr. n. 195. — 1) Insere sis. — Simile est carmen XI 4126 = Buecheler 194.

8207 inscriptor, rogo te ut transeas hoc monumentum . . .¹ quoius candidati nomen in hoc | monumento inscriptum fuerit, repulsam ferat neque honorem ullum unquam gerat.

Romae, in turri moenium urbis olim adhibitus lapis (VI 29942 aliquoties descripta saec. XVI exeunte). — 1) Litteras sto . . . um vel sto . . . as . . . um hic legerunt nonnulli.

8207^a ita valeas scriptor, hoc monumentum | praeteri.

Prope Aquileiam (V 4490 ter descripta saec. XVIII). Buecheler carm. epigr. n. 196. — Adde N. 3601. 4314^b. 7602.

8207^b sterco intra | cippos qui fecerit, | aut violarit, nei | luminibus fruatur.

Veronae (Pais C. I. L. supp. Ital. I n. 653 qui vidit).

8208 L. Sentius C. f.¹ pr. | de sen. sent. loca | terminanda coer.² | B. f.² Nei quis intra | terminos³ propius | urbem ustrinam | fecisse velit nive | sterco cadaver | iniecise⁴ velit. (*in altero ex terminis appictum*) sterco longe | aufer, | ne malum habeas.

Romae prope aggerem Servianum rep., termini duo, eodem fere loco quo N. 6082 (VI 31614. 31615 hunc solum vidit Huelsen). — 1) Idem ut videtur memoratur in nummis cusis aetate Sullana (Momms. Roem. Münzw. p. 379 n. 207) (Momms.). — 2) Terminabant cippi hi eam partem campi Esquilini quo aetate liberae rei publicae licebat conicere et alia omnia et ipsa cadavera (Momms.). Cf. supra N. 6082. — 3) Bonum factum (sic praescribi solitum edictis, cf. Plaut. Poen. 16. 46. Tertull. de pudic. 1, cet.). — 4) iniecisse alter lapis (is quem vidit Huelsen).

8209 L. Cocceius Adiutor fecit | sibi, idem denuntiat ne quis velit | commurere¹ neq. obruere cadaver, sin autem, | dabit rei p. Ostiensium HS $\bar{L}$ m. n., | delator quartas accipiet².

Ostiae (XIV 850 vidi). — 1) *Sic (commur-) etiam VI 20905 (Buecheler arm. n. 95). 26215, comur- N. 8210.* — 2) *Cf. infra N. 8217. 8259 cet.*

8210 Trebellia D. I. Tertia | sibi et | Siliae L. et D. I. Feliciae de-
licio | libertabusque suis, ita ne quis ubi | ego conquiesco comurat¹ aut
cineres | suas ponat; quae adversus² fecerit, virginibus³ | damnas esto d.⁴
HS Ψ ⁵. [H.] m. h. n. s.

Romae ut videtur rep., est Oxonii (VI 27595 vidit Huebner). — 1) *Cf. N. 8209.*
— 2) *Excidit qui (Mo.).* — 3) *Sc. Vestalibus. Cf. N. 8251 not.* — 4) *Esto dare (viz: estod, ut acceperunt nonnulli, in his Jordan ind. lect. Regiom. 1882/5 p. 22).* — 5) *Sestertium decem milia.*

8211 d. m. | M. Cipius Hermes M. Cipro | Trepto (*sic*) filo (*sic*) piens-
tissimo; | locum hui (*sic*) si qui manus | intulerit, virginebus (*sic*) Vestali-
bus¹ | solvet poena (*sic*) HS n. v.² | XX.

Romae in vinea Codinia rep. (VI 5175 vidit de Rossi). — 1) *Cf. N. 8251 not.*
— 2) *Nummum.*

8212 praecipio | libertis liber|tabusq. meis, | ne quis vestr. | in
hunc monu|ment. corpus | aut ossa exterae (*sic*) | inferat. Si quis | contem-
serit, tunc | conlibertis dare | debet poenae | nominae X milae (*sic*).

Salonis (III S. 9450 vidit Hirschfeld). — 1) *Cf. VI 18758: si quis autem in hoc sepulcrum | marmorato reliquias corporis intulerit, | poenibitu (sic plerique auctores boni) inter suos collibertos HS ∞ n., | et posterisque nostroru eam poenam.*

Collegiis destinantur poenae sepulcri abalienati vel violati supra N. 1798. 7256. 7296, cet.

8213 d. m. | Q. Remmius | Ianuarius f. | sibi et Memmiae | Zele
uxori kar., | cum qua vixi | a. XXXII. Te rogo, | fili karissime, | ne quis
velit | amplius post | me in hoc tumu|lo aliut inferre. | Et vos, lib. lib.que, |
iubeo praest.¹

Romae (VI 25595 vidit de Rossi). — 1) *Praestare (?).*

8214 veto | reliquias! — | P. Veronius | Callistus | homo optim. |
hic iacet.

Veronae (V 5850 vidit Mommsen).

8215 d. m. A. Larcus | Adiutor fecit | monumentum | sibi et suis
libe|rtis libertabus|que posterisque | eorum. Hoc m.¹ | veto veniri, veto |
donari.

Romae (VI 21096 vidit de Rossi). — 1) *Monumentum.*

8216 d. m. | Serviliae Pollae f., | quae vixit ann. XII d. XVII, |
fecit | L. Servilius Agathyrus | pater, et sibi et Popiliae | Beronice con-

iugi et suis, | lib. libertabusq. posteris q. | eorum. Huic munimento | intercedet lex ne donatio | fiat. Quod si quis admiserit, | inferet aerario p. R.¹ HS XXX n.

Romae (VI 26445 vidit Henzen). — 1) *Populi Romani. Multae aerario populi Romani inferendae passim in titulis urbanis, vide N. 8217 seq. (aerarium Saturni dicitur N. 8224, item N. 8225 not.; si quis hunc monumentum vendere vel donare voluerit, inferet aerario publico SS L m. n. VI 15312).*

Titulos huc pertinentes conguessit F. Wamser de iure sepulchrali Romanorum (diss. Giess. 1887) p. 4 seq. Adde infra N. 8551. 8553.

8217 somno aeterno sacr. | C. Avidio Laconi, Avidiae Plautiae Nigrini fil., [imp. Caes.] | L. Aureli Veri Aug. amitae¹, lib.², Antistia Magna ux[or et] | C. Avidius Euphrosynus f. f.³ Venditor tuq. e[mptor⁴, cavete!]⁵ | Dabit enim a. p. R.⁵ HS XX n.; delator accipie[te quartam]⁶. | Imp. L. Aurelio Vero Aug. III M. Ummidio Quadrato cos.⁷, II[I] . . .⁸ | Avidius Lacon emit locum ariae p. n.⁹ XVIII de Ti. Cl. P. . . . | agro Autolycki Aug. lib. via Latina euntib. ab urb. pa[te laeva² sub²] agro Peduceiano. In f. p. VI, in ag. p. II.

Romae, pars Parisios ablata, pars quae Romae mansit dicitur reperta Antii (X 6706 cf. p. 1018 priorem partem vidit Mommsen, posteriorem Henzen, coniunxit Huelsen). — 1) *Soror igitur fuit L. Aelii Caesaris, uterina nempe, genita C. Avidio Nigrino, de quo cf. supra N. 2417 not. 2; Prosopogr. imp. Rom. I p. 188 n. 1169; eius igitur privignus fuit L. Aelius Caesar, non gener, ut ait vit. Hadr. 25, 10 (sic fere Mommsen). Cf. stemma propositum Prosopogr. imp. Rom. I p. 528.* — 2) *Liberto.* — 3) *Filius fecerunt.* — 4) *Cf. N. 8226. 8229.* — 5) *Aerario populi Romani sestertium vicena milia nummum.* — 6) *Cf. N. 8209.* — 7) *A. p. 167.* — 8) *Excidit dies.* — 9) *Pedum numero.*

8218 d. m. | Statilia Eubodia viva fec. sibi et | Statilio Era[s]to coniugi optimo, | item Statiliae Eraste fil. eorum, | et Statilio Proctoeto viro et lib. | eius, item lib. libertab. posterisque | eorum. Hoc monumentum (sic)¹ sive sepulchrum, | quod est via Tiburtina clivo Bassilli | parte laeva, quod est conclusum in | fr. a maceria Caesae (sic)² Paulinae, si quis vole[t manus] inicere sive vendere | sive abalienar[e], dabet poenae nom[in]e aerario populi Romani IS XX n.

Romae ad viam Tiburtinam rep. (VI 36564 descr. Gatti Notizie degli scavi 1890 p. 555). — 1) *Scr. monumentum,* 2) *Caesiae.*

8219 d. m. | Racilia Eutychia | fecit Cn. Racilio | Telesphoro patro|no et coniugi, cum | qua vixit annis XXI mensi|bus VII, et Cn. Racilio Fruc|tuoso filio, qui vixit annis X | mensibus VIII diebus XXII horis | V, et sibi et Raciliae Fructuosae filiae naturali idemque sociae, | et libertis libertabusque posterisque | eorum; et si quis huic monumento post me | aliquam controversiam facere volu|erit aut de nomine auferre, inferet aera|rio p. R.¹ H.² V m. n.³ In fronte p. XHS, in agro p. XII. H. m. d. m. a.

Romae, iam Florentiae (VI 7788 vidit Henzen). — 1) Populi Romani. — 2) Scr. HS. — 3) Sestertium quinque milia numum.

8220 dis manibus | M. Popilio M. f. Zosimiano | filio piissimo, vix. ann. X | mens. II dieb. XII h. VIII, | M. Popilius Euphemus | et Popilia Moschis | fecerunt et sibi et libertis | libertabusq. suis posterisq. eorum. | Quisquis hoc monumentum violaverit | aut titulum deasciaverit¹ aliove | quo nomine inscripserit, dabit | in aerarium p. R. HS XX m. n.

Romae (VI 24799 servavit Accursius). — 1) Cf. N. 8225.

8221/2 Sex. Nerianus | Romulus | fecit sibi et | Cordiae Helpidi | coniugi karissimae et | libertis libertabusque | posterisque eorum utriusque sexus | ex origine nostra. Si quis | eum titul. adulteravit (*sic*), alienigenum corp. aut ossa aut cineres | in hoc monum. inferre volens, adhum.¹ non haber. et dare debeat a. p. R.² HS L m. n. | Huic mon. dol. mal. abesto.

Romae (VI 22913 vidit Nissen). — 1) Scr. aditum. — 2) Cf. N. 8217 not. 5.

8223 d. m. | Q. Iulius Hermes pater et Iulia Diodo[r]is mater Q. Iulio Cyrioni filio b. m., | qui vixit annis XVII m. VII d. XVII, | sibi suisque posterisque eorum omnium sine dolo malo. Quisquis hunc | titulum sive monumentu siive (*sic*) sepulchrum est, deasciaverit at¹ violaverit vendiderit. HS CC milia n. | aerario populi Romani damnas est | to (*sic*) dare, heredi aut necque venditori² hoc monumentu sive sepulchrum non sequetur.

In Portu Romano (XIV 4453 vidit Bormann). — 1) Scr. ant. — 2) Antea scriptum erat vendito; deinde lituris obscuratum est quid voluerit is qui primus titulum dictavit.

8224 M. Anr. Asclepiodotus Augg. lib. | et Aelia H[y]gia mater se vivi | fecerunt sibi et suis libertis | libertabusque posterisque eorum. | Quisque hunc munimentum sive | vendiderit sive donationis causa | dederit, inferent aerario Saturni | sestertios¹ quinquaginta milia nummum.

Romae (VI 45028 aliquoties ut videtur sed nescio quam accurate descripta saec. XI/XFI). — 1) Fortasse in lapide fuit HS.

8225 M. Aureli Marciani | et Baleriae Feli[cissimae] coniugi et | libt. libertabusque (*sic*) suis poste[r]isquae eorum, et Valeriae Marci[anae] filiae, et Aurelio Marciano | marito eius, et filiorum eorum. II. | m.² si quis bendere voluerit bel | donare, inferet in aede Saturni | SS L m. n.

Romae, postea Velitris (VI 43450 ter descripta saec. XVII/XVIII). — 1) Hoc monumentum.

In titulo non bene descripto VI 55285 est: quo[d] si quis — — — davit erarium Saturni SS CCL; in titulo mutilo VI 55245: [aer]ario Saturni et postea [d]elatori d[ebetur].

8226 [C. Marcius Her]mes ex tribu | . . . . . [seni]orum¹, hoc mo-
ni[mentum et arca]m comparavit virgine[ae suae Ma]rciae Helpidi libertae |
idem coniugi carissimae et sibi et | C. Marcio Victori, et libertis liberta-
busque suis posterisque eorum, ne de | nomine meo exiat. Quod si quis
id mo[nimentum partemve eius vendere quis vollet vel donationis causa
cui mancipare | voluerit aliove quo nomine eius monimenti | partem
alienare temptaverit, dare damnas esto | aerario populi Romani SS XV
m. n., et collegio | pontificum ss. XV m. n.², et emptor et venditor³. |
Comparatu autem est de SS VIII m. n. | H. m. d. m. a. H. m. ext.
h. n. s.⁴

Romae (VI 40219 descripsit Smelius aliique). — 1) Sic, vel [iuni]orum;
cf. supra N. 6061 cel. — 2) Similiter fisco et collegio pontificum multa destinatur
VI 8518. — 3) Cf. N. 8229. — 4) Huic monumento dolus malus abesto. Hoc mo-
numentum exterum heredem non sequetur.

8227 d. m. | P. Aelio Aug.¹ lib. | Erasino dulcissimo | et pientis-
simo, | Aemilia Helene coniux | et PP. Aelii Aug. lib. | Musicus et Hele-
nus filii | fecerunt et sibi et suis libertis liber[tabusque posterisque eo-
rum, | ita ne liceat hunc munimentum vendere | vel donare; quod si
factum fuerit, | utrisque² ark. pontificum | HS XXX m. n. poenae nomine |
inferet. H. m. d. m. a.

Romae, iam Oronii (VI 40682 vidit Huebner). — 1) Augusti, sc. Hadriani.
Antiquior igitur titulus quam is quem Mommsen Staatsr. II ed. 5 p. 70 not. 5 anti-
quissimum documentum putavit multarum arcae pontificum destinatarum. — 2) Scr.
uterque (sc. et venditor et emptor, cf. N. 8226. 8229). De utrisque arcis pontificum
cogitavit Mommsen Staatsr. II ed. 5 p. 70 not. 8.

8228 d. m. | T. Aelius Aug. lib. Saturninus | et Aelia Glyconis in-
felicissimi | parentes hunc munimentum comparavi[mus nobis et T. Aelio
Saturnino filio | nostro dulcissimo, qui vixit annis VI | mensibus VIII
dib. XVI horis VI, et libertis | libertabusque posterisque aeorum. | Post
obitum nostrum quisque hunc | munimentum dolo malo donationis | causa
tradedisse voluerit, | compellabitur a¹ pontifices (sic) | poenae nomine
SS XXX n.

Romae (VI 40794 vidit Henzen). — 1) Scr. ad vel apud. Cf. N. 7947.

8229 d. m. | Aur. Maximianus Aur. Olympiadi | fil. dulcissimae,
quae vix. an. XXII m. X | d. XXVI, et Publiciae Carpodorae eius, et |
lib. libertabusq. suis posterisq. eorum f. | Si quis hoc sepulchrum vel moni-
mentum | cum aedificio universo post obitum | meum vendere vel donare
voluerit | vel corpus alienum invehere velit, | dabit poenae nomine ark.
pontif. HS C ū., | et ei cui donatum vel venditum fuerit, | eadem poena
tenebitur.

Romae (VI 45152 descripsit Smelius aliique).

8230 Cl. Amazonius (sic) v. e.¹, maritus | Marciae Aurel. Alexandriae

c. m. f.² | hunc titulum secundum mandatum | eiusdem Alexandriae, quae cum adviveret | testamento suo praecepit (*sic*) hunc praetoriolum | cum hortulo et heroo libertis libertabus | que posterisque eorum cedi, et iussit ne quando de | familia alienetur. Si quando ali[*g*]uis | voluerit donare vel vendere, arca | pontificum poenae nomine inferet | duodecies centena milia nummum.

Mantuae, sed fortasse ex urbe Roma eo adlata (V 4057 cf. p. 1215 vidit Mommsen). — 1) Vir egregius, 2) clarissimae memoriae feminae.

8231 somno aeterno sacro | Aelia Arsinoe et Aelius Hilarus et Ael[*i*]us Timotheus iunior et P. Antonius | Arsinous et P. Antonius Marinus se | vibi fecerunt sibi et suis libertis libertabusque eorum, ne de nomine exiat. Locus | concessus T. Aelio Timotheo patri solem¹ I, | i[*l*]em P. Antonio Zmara[*g*]do nutritori solem I, | et Aelio Po[*l*]ycronio solem I, item quitquit | huic monumento sive sepulcro atplicitum | instructum aedificatum est, et si qua maceria | secundum se ibi applicita est, ea omnia | huic monumento sive aedificio cedant. Quod | si quis hunc monumentum vel aedificium donationis | causam (*sic*) vel alio que (*sic*) nomine temptaverit facere, dare damnas esto aerario po[*p*]uli Romani SS L m. n., item v. V.² SS L m. n.

Romae, iam Neapoli (VI 40848 vidit Mommsen; cf. Huebner ex script. ep. n. 1060). — 1) Cf. VI 44643: in cont. ex donatione unum solem possidet. — 2) Virginitibus Vestalibus.

Electio inter aerarium populi Romani et virgines permitti videtur VI 45618 iisdemque verbis 43822: hoc monumentum sive locum si quis vendere vel donare voluerit, inferet virginib. Vestalibus, HS XX n. aut aerario populi Romani; electio inter pontifices et virgines VI 47965a: .. dabit pontificibus sive virginib. V. HS XX m. n. (cf. Mommsen Staatsr. II ed. 5 p. 70 not. 8); cf. ad eam quae sequitur. Pontifices et virgines memorantur VI 26942; pontifices et antescholarii virginum supra N. 8456; solae virgines N. 8240. 8241.

8232 d. m. | Aureliae Syntyhe (*sic*) | fil. dulcissime, q. v. a. XXXII, | fecit Aurelia [G]ratia Aug. lib. | sibi et suis lib. pos. eorum. | Heres here-desve potestatem | vendendi non habebit, nec in | hoc monument. exter inferri li[*ce*][*b*]it. Quisq. autem vel vendere vel do[nationis] causa in alieno nomine trans[*ferre*] voluer., infer. fisco CCCL m. n.

Romae rep., nunc in insula maiore Balearium (VI 43587 vidit Huebner praeter paucas litteras quae iam perierunt).

8233 d. m. | M. Aurel. Alexander primipil. et v. e.¹ | vivus sibi et uxori suae Aureliae | Antiochianae hunc cepotaphium | separavit de domu et fecit omnibus | suis posterisque suis libertis | libertabusque posterisque eorum | et praecepit heredibus, ne quis | extraneum vellit p[*o*]nere vel | venumdare vel fid[*u*]ciare² vel | donum dare vel ullo [m]odo ali[*enare*]; nam post haec p[*r*]accepta | si qui ainventus (*sic*) fuerit hoc | fecisse, inferat sacro fisco³ | sestertia centum milia nummum.

Romae (VI 5554 vidit Henzen). — 1) *Vir egregius.* — 2) *Cf. X 2244: si quis boluerit bel bendere bel donare bel feduciare.* — 3) *Cf. VI 10876 = Orell. 4509: si quis eorum vendere aut donare voluisset, [t]unc fisco domi[uorum nostrorum] . . . .*

8234 [h]ic sum posita Aurel[iana, vixi] ann. XXVIII me. II d. XXVII. Nata in urbe sac[ra, | pe]regrinata Italiam et [provincias], debitum reddidi Nicomedia et hic trans[ata | ab] dulcissimo mihi coiun[ge Euarist]o Aug. lib. Ut vos, viatores, legendo, sciantis (*sic*), q[ua | pi]etate ac castitate cum eo [vivens tal]i merito hoc meruerim, in hoc sarcophag[o | cum] ammissus fuerit Euarist[us dulcissi]mus coiunx meus, nemini licere neque aperir[e neq. | tr]ansferre neque de con . . . . [m]unimenti aliquit de marmoribus minus fa[ccere; | c]ontra quae siquit [quis fecerit], dabit fisco X $\bar{X}$, rei p. Firmanorum [X $\bar{V}$ | et rei p. R]icinensium X $\bar{V}$.

Auximi in Piceno (IX 5860 fragmenta duo, fortasse semel tantum sed accurate descripta saec. XVI, coniunxit Ph. Eug. Mecchi).

8235 Aelia Decorata in me[moriam] Isionis b. m. mariti una | cum Sextilia Laurina nuru sua cubi[culum] superiorem ad confrequen[tandam] memoriam quiescentium sibi | suisque et posteris eorum extruxerunt. | Tabernula autem cum suis superioribus | nullo modo ab hoc loco sacro et religio[so] ob tutelam obitorum separari poterit. Quod | si adversus ea aliqui inrumpere temptaverint, | inferent singuli rei p. Puteolanorum HS $\bar{L}$ (*sic*) m. n., | sic ut et foris in titulo scriptum (*sic*) continetur | in nomine Eucherior. nepotor. (*sic*), reditum autem | terrulae et aedificii in refectionibus cubi[culorum] sacrorum et aedificii s. s. super[stites] erogare curabunt.

Puteolis, iam Neapoli (X 2015 vidit Mommsen).

8236 C. Iulio C. f. Puteolano adlecto in | ordine decurion., qui vixit ann. | XVII mensib. VI dieb. XXVII. | C. Iulius Maximus pater sedem aeternam | karissimi filii dis manibus consecravit. | Hoc sepulcrum si quis vendiderit vel | abalienaverit, dare debebit reipublic. | Puteolanorum poenae nomine IS $\bar{X}$ mil. n.

Puteolis, iam Neapoli (X 1804 vidit Mommsen).

8237 in quem¹ induxi sarcophagum; | in quem dum receptus (*sic*) fuerit corpus meum, numquam ullo liceat acced[ere] neque aperire et vexare ossa mea, | neque filius neque nepotes neque de ad[finitate] ullus; si quis autem ausus fuerit | infringere vel aperire, inferet poene nomi[ne] reipub. C.² folles mille. Sane Nevia | Prisca si permanserit usque in diem fi[n]itionis sues, recipietur ibi iuxta maritum suu[m].

Compsae (IX 984 vidit Brunn). — 1) *Intellege: in quod (monumentum). vel simile quid. Apparet quaedam praecessisse, fortasse in alio lapide (in quem olim lectum inde a saec. XV, i. . . em agnovit Brunn).* — 2) *Compsinorum.* — 3) *Adde*

titulos Concordienses V 8697: in[feret] rei publicae pecun[iae] folles mille, et V 4880: dabit in re publica denariorum folex sexcentos. Infra N. 8253.

8238 M. Lollius Arphocras | v. f. s.¹ et Paelinae uxori v.² | et lib. libertab. post. q. eorum. | M. s. s. e. h. n. s.³, | neque ulli liquebit locationis | causa in annis centum⁴ quan|doq. transvendere; quod | si qui adversus it fecerint, | eorum bona pertinere | debebunt ad rem publicam | Brundisinorum.

Brundisii (IX 456 bis vel ter descripta saec. XVI—XVIII, particulam vidit Mommsen). — 1) Vivus fecit sibi. — 2) Viviae. — 3) Monumentum sive sepulcrum est, heredem non sequetur. — 4) Prohibetur ne veneat monumentum specie locationis in annos centum (de qua cf. Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 459).

8239 M. Vocusius | M. I. Crescens | viv. fec. sib. et | Vocus. Veneriae | coniug. optimi. | et Petronio | Vocusiano fil., | mil. coh. III praet. | ann. XVIII m. III dier. XIII. | Si q. hanc ar. vender. | aut emere aut exacis|claver.¹, tunc poen. nom. | dabit reip. Aquil. HS XX n., | delator quart. accip.²

Aquileiae fortasse rep., deinde Venetiis (V 952 vidit Mommsen). — 1) Debit esse exacisculare volet; cf. V 979: si quis hanc arcam sive hoc monument. vendere aut emere aut exacisculare volet cel. — 2) Quartam accipiet. Cf. N. 8209.

8240 . . . . [domum] aeternam | . . . . . vinus v. f.¹ sibi et | . . . . . to IIIIviro, amico | [et] . . . . . mo, Calaviae Q. I. Cervolae | . . . . . o Turraniae Calavianae filis eius | [et suis et h]b. lib. q. post. q. eorum, q. n. s. s. s.² | [Huic monumento cor]pus ossave aliena inferre nulli liceto. Si quis commiserit, | . . . . . [ei]us rei persecutio cuilibet de populo datur.³ (In angulis superioribus) [hoc] mon. — [in fr. p. . .], in agr. | p. XXX — || [h.] n. s.

Aquileiae (V 8505 vidit Majonica). — 1) Vivus fecit. — 2) Quorum nomina supra scripta sunt. — 3) Cf. Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 74 not. 4.

8241 d. m. Annia Crestina et C. Sextilius Marius v. sibi p.¹ Petimus ne quis nos inquietet ex arca nostra neque abante² aliam ponat nec commutet, v. id quo e.³ d. f.⁴ HS C.

Ravennae (XI 447 aliquoties descripta saec. XV). — 1) Vivus sibi posuit. — 2) Cf. Wölflin Archiv f. lat. Lexikographie I p. 437, Thes. I. L. s. v. — 3) Non intellegitur. — 4) Dabit fisco.

8242 M. Caesius Eutyches dec. c. c. m. R.¹ dec. XVII² et Tullia Ferusa coniux karissima vivi sibi posuer. Si quis ante hanc arcam quid aliud posuerit vel condider., dabit fisco Augg. nn. HS XXX ĩ.

Ravennae (XI 425 semel descripta saec. XV). — 1) Decurio collegii centonariorum municipii Ravennatis. — 2) Decuria decima septima. Cf. N. 7255.

8243 . . . [III Min]erv.¹, coiug. | incomparabil., | cum q. v. a. XXVI |

v. p. et sibi. | Si. q. h. planc. p. exc. | eor. q. s. s. s. a. d. in f. | C.
HS L n.²

*Ravennae (XI 119 vidit Bormann). — 1) Cf. N. 2850, 2855 cet. — 2) Intel-
lege: si quis has planchas post excessum eorum qui supra scripti sunt aperuerit,
dabit in fiscum Caesaris sestertium quinquaginta milia nummum. Similiter in aliis
titulis Ravennatibus supra N. 2860, 2865; XI 107.*

8244 d. m. | Lucius Valerius Fatales frumentarius leg. VIII Aug.,
vixit annis XX|XV, Aurelius Epinicus alumnus ipsius procuravit. Et si
quis aejum sarcofagum amoverit sive literas, inferet fisco SS mil. num. L.
Ephesi (III 6084 descr. Wood).

8245 ... λος Σεβ. ἀπελεύθερος ἀπὸ ταβλαρ[ων]. (*Sequitur carmen
Graecum Kaibel epigr. Graec. n. 297^a p. 524; deinde*) [h]anc ara[m] si quis [t]em-
ptav[e]ri[t t]rans[er]r[e] aut [t][u]eram [ex]cidere aut alias | al[iq]ua figura
fecerit, dabet fisco poena[e] | nomina[e] HS X m. n., [et] sic ara defen-
d[e]tur ab iis qui sunt in tabulario Ephes[i].¹ | *Φιλουμένη ἀνδρὲ ἰδίω
καὶ τέχν[ω] | ἐκ τῶν ἰδίων.*
Ephesi (III 6082 cf. p. 1255 descr. Wood). — 1) Cf. supra N. 1505.

8246 Avidia Maximina G.¹ domum aeternam viva sibi posuit. Si
quis alium corpus superposuerit, det fisco X CCC milia.
*Polae (V 121 fortasse semel tantum descripta saec. XV). — 1) Sic videtur
tradi; fortasse excidit aliquid.*

8247 Ennia Asteria Enni Asteri filia | ex origine Enni Cerealis avi
sui arcam | suo nomine renovavit, quam post ex|cessum suum si quis in-
ruperit, inferet fisci | rationibus HS CC n.; filii sane veniam habebunt.
Concordiae (V 8988° Bertolinus misit).

8248 sarcofagum ita def|endunt, ut super avo|rum [su]orum cor-
pora | nullu[s] e|xtraneum ponat; | quod si quis posuerit, det | fisco auri
pondo dua.
Prope Burnum Dalmatiae rep. (III 15016 vidit Kubitschek).

8249 Fl. Magniano protectori con|pari carissimo Sever. de proprio |
hunc sarcofagum comparabit | eundem solidis XV tantum, et se in | eo-
dem una cum filia sua condi | permisit. Si quis vero temtaverit | in
eodem sartofago¹ (*sic*) ponere | aliud corpus, inferet fisci viri|bus auri
pondo duo.

*Prope Salonas (III S. 8742 vidit Hirschfeld). — 1) Sic (sart-) etiam supra
N. 1647; V 1 36590. X 5168.*

8250 + Y + Fl. Ev[e]ntius veteranus | bene meritus feci | sepulcrum
in re | mea, ubi requiescam. | Si quis violentus volu|erit esse et contra
leges | temptaverit, det fisci | viribus auri libra nūā. | Lege et recede. A ΦΩ.
Anconae (IX 5900 = Nolizie degli scavi 1879 p. 108).

8251 Aur. Peculiaris magister | conquiliarius¹ et Aur. Urbica | vivi sibi posuerunt. Si quis | autem post obitum nostrum ali[ut corpus [po]-nere voluerit, in[fe]rat ecclesi[a]e argenti pondo quin[quaginta].

Sucurac proxime Salonas, sarcophagus (III 2113 cf. III S. 8592 vidit Hirschfeld). — 1) *Conchylicarius (qui lanam conchylio inficiebat), officialis ut videtur constitutus fortasse sub baphii Salonitani procuratore quem nominat Notitia Occ. c. 10 (Momms.).*

8252 hic requiescit in pace Duion.¹ ancilla Ba|lentes, esponsa Dextrī, deposita est III | idus Septb. consulatu d. n. Theodosio | Aug. XIII² et Valentiniano Ag. bes ccss.³ Adiu|ro per deum et per leges Cresteanor., | ut quicumque extraneus voluerit al|terum corpus ponere voluerit, det | ecclisīe catholice Sal. aur. - III⁴.

Salonis (III S. 15124 Hirschfeld vidit eotypum; imaginem Gatti Rom. Quartalschr. VI 1892 p. 262). — 1) *Fortasse nomen corruptum.* — 2) *Scr. XII (vel postea ter).* — 3) *A. 426? 450?* — 4) *Uncias tres.*

8253 . . . fabrece | . . . . . ia | . . . [in]feret ec|clesi[ae] | decīs centena [mi]llia | et r. p. inferit fol. nm.¹ quinquagint[a].

Salonis (III S. 12872 descr. Jelić). — 1) *Folles numero.*

8254 Fl. Iulius zaconus¹ et | Aurel. la[nua]ria con|iux eius hoc sarcofa|gum sibi vivi posuerunt. | Si quis post nostram pau|sationem hoc sarcofa|gum aperire voluerit, in[fe]rat aecclesiae Salon. ar|genti libras quinquaginta. (In latere) dep.² | Iuli | zaco[n]is | die | III | nonas | Novem|bres | Datia|no et | Cerea|le | coss.³

Salonis (III 2634, 8652 bis vel ter descripta saec. XVI, XVII). — 1) *Diaconus (zaconus exempla duo).* — 2) *Depositio.* — 3) *A. p. Chr. 558.*

8255 si qis super hunc corpus alium | corpus ponere volueret (sic), in[fe]ret ecclesiae argenti p. X. | Fl. Theodotus curator reip. | Peregrinum filium in lege | sancta Christiana collo|cabi eum. Depostio | Domnionis die III kal. De|enbris (sic) con. Antonio¹.

Salonis (III S. 9508 vidit Hirschfeld). — 1) *A. 582.*

Similia in multis aliis titulis Salonitanis, quorum unum dedimus iam supra N. 1960.

8256 sarcofagum Ursicli et Tertīae. | Depositio Ursicli die III idus Dec. ind. XIII. | Si quis vero voluerit sine conscientia supra | sibi prae-sumere, det poene nomine sanctae aecc[lesi]ae | ante litis ingressum auri unc. III.

Tragurii in Dalmatia (III 2704 III S. 9706 viderunt Mommsen et Hirschfeld).

8257 Fl. Alatanus domest. cum coniuge sua | Bitor[i]a arcam de proprio suo sibi co[m]paraverunt. Petimus omnem clerum | et cuncta fraternitatem, ut nullus | de genere nostro vel aliquis in hac | sepultura ponatur¹. Scriptum est: | quod tibi fieri non vis, alio ne feceris.

Concordiae in sepulchro (F 8758 descr. Bertolinius). — 1) *Eadem formula F 2305.*

8258 † hic requiescit in pace b. m. Honorata clarissima et | p. f.¹,
coniunx Tzittani com. et trib., quae vixit in hoc saec. | ann. XL, depos.
est sub d. kal. Febr. ind. prima, imp. et cons. | d. n. Iustini p. p. Aug.
anno tertio². | Rogo te per dm. omnpm. et IHM X[ρ] Nazarenum, ne me
tangas nec sepulcrum meum | violis, nam ante t[r]ibunal aeterni iudicis
mecum causam dicis.³

Albingauni (V 7795 vidit Mommsen). — 1) Expectaveris sp. f. (spectabilis femina). — 2) A. 568. — 3) Talia ex christianis inscriptionibus congregavit Gatti Roem. Quartalschr. 6, 1892 p. 267 seq.

8259 C. Apidius Primus sibi et | Aristiae Arche | patrónae uxórique
suae, et | suis. testamento suo, posterisq. | eorum, et ossua eórum quando |
quique¹ eorum déces-erit, ibi | condi ius potestásque esto.

Romae (VI 42129 vidit Henzen). — 1) Scr. quisque.

De hac inscriptione et iis quae sequuntur cf. Mommsen zum roem. Grabrecht (Zeitschr. d. Savignystift. f. Rechtsgesch. 16, 1893) p. 212 seq.

8260 Annia Festa | fecit sibi et | coniugi carissimo et | quos in
testamento | heredes nominavero.

Romae rep. (VI 7474 Henzen vidit imaginem photographiceam).

8261 L. Pontius | Phegeus | sibi et | Castriciae | Eutychedi | uxóri
optimae, | libertis libertábusq. | méis, quós tabulis honó[r]avi, posterisque
eorum.

Puteolis rep., est Neapoli (X 2878 vidit Mommsen)

8262 Curtia P. l. Regilla fecit sibi et | P. Curtio P. l. Euno patrono
suo. | Quorum nomina postea in titulo inscribi | voluero in hoc monu-
mento, testamento significabo.

Romae (VI 46664 vidit Henzen).

8263 C. Vellaeus Albanus | sibi et | Cluatiae Cn. l. Themid[r], | Ta-
gulliae > l. Procne, | Sex. Pulfennio Rufo. | In hoc monumento ali inuri
licet | nulli nisi quorum nomina s. s.¹

Canusii rep., est Neapoli (IX 405 vidit Mommsen). — 1) Scripta sunt.

8264 d. m. | C. Pompeius Maximus | et Pompei[a Eu]tychia fecerunt |
se vivi libertis libertabusque | posterisque eorum et cuius cumque | nomen
intus inscriptum erit. | H. m. h. n. s.

Romae ad viam Appiam, in sepulcro Volusiorum ut videtur, rep. (VI 7284 vidit Henzen; in parte aversa titulus servorum domus Volusiae).

8265 d. m. | C. Brutti Telesphorionis, C. Brutti Praesentis c. m. v.¹,
H cos.² lib. Numidae³ ipsius, loco si|bi donato a L. Bruttio Quintio Cri-
spino, fili|o eius, cos.⁴, patrono, vivus sibi fecit et Ca[r]ico lib. suo et ce-
teris libertis libertabus[que] suis posterisque eorum omnium | futurorum.
Hoc monumentum ex mea | frugalitate feci et eis qui supra scri|pti sunt.

ceteri amici ignoscetis. Hoc monu|mentum hospitem non recipet (*sic*).
Vene valetis.

Romae, iam in insula maiore Balearium (VI 7582 vidit Huebner). — 1) Clarissimae memoriae viri. — 2) Iterum consulis (a. p. Chr. 180, cf. supra N. 4447). — 3) Significatur officium, cursoris ut videtur (cf. supra N. 4746) ut Germani vocabulo officium corporis custodis (supra N. 4747 seq.). — 4) Consul a. 187.

8266 d. m. | L. Iulius L. fil. Pal. | Crescens | fecit sibi | et libert. libertabusq. suis, | ita ut si exteri nominis heredes | habuero eos quoad vivent in hoc | monumentum ius habere volo, ita | ne de nomine meo exiat aut ne alius | titulus alterius nominis inscriptus | infigatur, et post eorum excessu omnem | ius huius monumenti ad libert. liber[ta]sq. meos et posteros (*sic*) eor. pertinere volo. | In fron. p. XXXVII, bersur.¹ sinister. p. XLV; | in agro paries long. p. LV.

Romae (VI 49945 vidit de Rossi). — 1) Versura.

8267 d. m. | P. Aelius Aug. lib. Restitutus | procurator et sibi et libertis | libertabusque suis f.¹, item iis | quos se vius manumisit et | in numerum libertorum or|dinavit et collibertos suos fecit, | posterisque eorum. | H. m. h. n. s.

Roma ut videtur Florentiam allata (VI 9040 vidit Henzen). — 1) Fecit.

8268 hoc sepulcr[um] frequentent a me | qui sint liberi c[ircu]mversos¹ quos relin|quam vel manumitti volam², at postrema | pateat ipsis quique ex is prov[e]nerint. | Volusia Q. f. Pia Annia A . . . . na | sic mandavi, sic [fia]t. | Dis manibus sacrum.

Baia rep., est Neapoli (X 5447 vidit Mommsen praeter particulas quasdam servatas a Minervinio). — 1) Supplevit Mommsen. Significantur manumissi per vindictam, cf. Quintilian. decl. 542: maius . . . momentum ut circumverteres mancipium, aut si una voce liberum esse iusseris. — 2) Significantur manumissi testamento (Momms.).

Similiter VI 18104: libertis libertabusque quos manumisi et quos manumisero. Adde XIV 382: [libertis] . . quos testamento aut co[di]cillis manumisero.

8269 L. Aemilio L. f. Vot. Proculo | C.¹ veterano, pr.² Cumis, de HS | IIII m. n. legatis testamento | eius, Aemilia Ephesia uxor | amplius adiectis de sua pecun. | HS VI m. n., sibi libertis libertabus|que posterisque suis et | Proculi, qui testamento | statu libertatis relictis essent. | Huic monumento vendundi | potestas nulli sit.

Cumis (Notizie degli scavi 1898 p. 492). — 1) Centurioni. — 2) Praetori.

8270 dis manibus | C. Mucio Ianuar. | C. Mucius Ianuarius lib. | patrono optimo | [et]¹ Iuliae Secundae coniug. | m. et sibi libertis liberta|busq. quq. ab is manumis|si manumissaeve, posteris|que eorum.

Romae ad viam Nomentanam rep. (VI 8401 semel circa a. 1600 nescio quam accurate descripta). — 1) Fl. traditur.

8271 d. m. | Antoniae Clementinae ux., P. Rufius Flaus | m. f.¹ et s., viv.; inq. memoriam perpetuam | hortos coherentes sive suburbanum tradidit | lib. libertabusq. ex familia ux.², Marullo, Antroclo, Helenae, Tertullinae; excepitq. nequis eos | venderet, set per genus ipsorum possessio (*sic*) decurreret | vel per atuatos vel manumissos.

Tarracone (II 4532 vidit Huebner). — 1) Merenti (maritus?) fecit. — 2) Uxoris.

8272 C. Iulius Hermes | libertis libertabusque suis | dedit posterisque eorum, | ita ut ne quis ex hoc agro aedificis|ve quibus donationis causa eman cipatum erit, de nomine alienasse | velit nisi in persona filiorum | aut libertorum suorum, ne simili | poena sepulchri teneatur.

Romae, iam Neapoli (VI 20061 vidit Mommsen).

8273 P. Marcus P. f. Maximus | et Messenia L. f. Valeria | fecerunt sibi et suis libertis | libertabusq. posterisque eorum, | ut usque ad unum ex domo eorum | qui extiterit possideat¹, ne at exterum | perveniat.

Romae (VI 22083 vidit Henzen). — 1) Intellege: ut, quousque unus ex domo eorum extiterit, is possideat.

8274 d. m. | T. Aelius Aug. lib. Faustus | et Aelia Arete uxor fecerunt | vivi sibi et liberis suis, item | libertis libertabq. suis et | posteris eorum, ita ut ne de | nomine suo aut familia exeat | ut possit memoriae suae quam diutissime sacrificari.

Romae (VI 10701 aliquoties descripta saec. XVII. XVIII).

8275 d. m. | L. Iulius Apollonius et | L. Iulius Karicus | fecerunt | sibi et suis et libertis | libertabusque posterisque | eorum | et ne quis alienigerum¹ | corpus inferre velit, item | ne de nomine Iuliorum exeat. | Huic monumento dolus | malus abesto.

Romae (VI 1984i descr. saec. XVIII R. Venuti). — 1) Sic videtur legisse Ven.

8276 C. Iulius Iason et | Cocceia Tryphaena | fecerunt sibi et | libertis libertabusque | suorum dumtaxat qui | ex familia eorum fuissent. | In fr. p. VI S, in agr. p. VIII.

Romae, iam Oxonii (VI 20087 vidit Huebner).

8277 d. m. | P. Sullio Narcissiano | filio benemerenti fecit | Terentia Secundilla | et sibi et suis posterisque | eorum, ita ne de nomine | libertorum libertarumve | meorum posterisque eorum exeat.

Romae (VI 26940 vidit Marinus).

8278 M. Varenus¹ Diogenes | fecit sibi et suis et | Veturiae Maximae | coniugi ca[r]jissimae et | M. Varenio¹ Fortunato Maio² | et M. Varenio¹ Fortunato, vix. | ann. VII mensib. X dieb. XV, | et libertis libertabus posterisque. | eorum et quorum nomina | hic sunt, ne de nomen Varenii | exsistat.

Romae (VI 28318 vidit Bormann). — 1) Primum quadratarius scripserat Varenius, Varenio. — 2) An: maiori?

8279 M. Atilius Tyrannus | fecit sibi et | posterisq. suis omnibus,
et | Atiliis omnibus qui | ius habent in monumento | maiore et posteris-
que eorum.

Romae (VI 12683 vidit de Rossi).

8280 C. Clepius T. f. P[u]p. | Senecio v. f. sibi et | T. Clepio
Tommo patr., | Clepiae Sp. f. Mendae, | C[le]piae] . . [S]ecundae, | R. . . . r-
qui f., | Te . . . binae, | et si quis meorum nomine | Clepius erit, ei locum
humandi | do item locum osibus (*sic*) ponundis.

Neapoli (Cittanuova) Histriae (V 581 vidit Mommsen).

8281 d. m. | Aemiliae M. l. | Calliste heredes | eius b. m. p.¹ fe-
cerunt. | Hoc m. heredem | ex nomine | Aemiliorum | sequetur, alio | no-
mine heredem | non sequetur. | In front. p. V, | in agro p. V. | C. Aemili-
us Euaristus, | C. Aemilius Extricatus | patronae fecerunt.

*Romae ad portam Praenestinam rep. (VI 6195 Brizio sepulcri scoperti sull' Es-
quilino n. 45). — 1) Patronae.*

Alde infra N. 8331 (libertis . . . posterisque eorum si qui Plauti vocitabuntur).

8282 . . . i sic | . . . rum, quib. cumq. au|tem merentib. dedi do-
navi post diem obitus mei, | valere volo ab heredibus | meis et ne veneat,
ne fidu|ciare¹ liceat nec de nomine | exire liceat secundum sen|tentias
pontificum cc. vv.² ss.³

*Romae (VI 29909 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 8255 not. 2. — 2) Clarissi-
morum virorum. — 3) Supra scriptas.*

8283 dis manibus | Longinia Procla | fecit sibi et suis | libertis
libertabusque | posterisque eorum, ita | preter (*sic*) eas que me vivam rel|li-
querunt neque aditu neque | introitu habeant in hoc monim.

In insula Tiberina prope Portum Romanum rep. (XIV 1271 vidit de Rossi).

8284 d. m. | C. Lepidio Lucundo | q. v. a. III m. II, fecit | C. Le-
pidius Felix filio | piissimo | et sibi et suis libertis | libertabusque poste-
ris|que eorum, praeter Phle|gusam libertam, ne ei | in hoc monumento
aditus | detur.

Puteolis rep., est Neapoli (X 2649 vidit Mommsen).

8285 M. Aemilius Artema | fecit | M. Licinio Successo fratri | bene
merenti et | Caeciliae Modestae coniugi | suae, et sibi et suis libertis |
libertabusq. posterisq. eorum, | excepto Hermete lib., quem veto |
propter delicta sua aditum ambitum ne | ullum accessum habeat in hoc
monumento.

Romae (VI 11027 cf. p. 3507 aliquoties ut videtur descripta saec. XV. XVI).

8286 P. Aelius Callistus | concessu sibi a Marco | Aurelio Epagathu,
et | Aeliae Primeniae (*sic*) et | Liciniae Antesphoridi | et libertis eo-

rum | de.¹; ceteri et liberti mei | propii (*sic*) meriti non fustis (*sic*) | neque filia mea.

Romae (VI 7470 vidit Henzen). — 1) *Dedit.*

Adde N. 1984. 8115. 8157; VI 8857. 9408. 10229 (v. 92. 110); IX 1495^a (?).

8287 Vibia L. l. Chresta mon. | fecit sibi et suis et C. Rustio | C. l. Thalasso filio et Vibiae | C. l. Calybeni libertae lenae, | ab asse quaesitum lucro suo, sine fraude aliorum. H. m. h. n. s.

Beneventi (IX 2029 videtur Mommsen aliique).

8288 Valeriae D. l. | Eutychnis. | Emptum | de L. Paccio L. f. Arn. Varo.

Romae, iam Florentiae (VI 28184 vidit Henzen).

8289 d. m. | Petroniae | Q. f. Rufinae | matri pientissimae | fecit | Appia Severina filia | loco empto quo Tiburtini¹ | positi quattuor demonstrant. | In fr. p. VI, in agr. p. VIII.

Romae (VI 24047 vidit Huebner). — 1) *Cippi ex lapide Tiburtino.*

8290 quicquid iuris habuit in hoc | monumento et ustrino et | viridiario et ollas Cn. Papius | Chilo, ea omnia emit Lucretia > l. | Iucunda !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! | Laelia P. l. Euphrosine.

Romae, nunc Urbini (VI 25808 vidit Bormann). — 1) *Nonnulla erasa.*

8291 ius sarcophagi | C. Voconi Zosimi et | Voconiae Hieronidis | cum itinere et ceteris | rebus ad id pertinentibus | donatum ab C. Voconio Diadumeno | patrono optimo ac piissimo et indulgentissimo praestantissimoque erga suos omnes.

Roma ut videtur in Siciliam translata, est Panormi (VI 29445 vidit Mommsen).

8291^a dis manib. | Clodiae T. f. Saturninae, | hoc monumentum sive | sepulchrum se viva fec., | in fronte p. VIII, in agr. p. VIII. | Huius monumenti sive | sepulchri ius ad heredes eius pertinet pro portionibus qua quis testamento eius scriptus est, | libertos libertasque | posterosque eorum.

Romae (VI 15840 saepius descripta saec. XVI).

8292 M. Rutilius Sp. f. Col. Niger | emptor adiectis partibus | iuris Q. Appulei Eutychi¹. | C. Appuleius C. l. Dolicus in parte | iuris P. Appulei Felicis¹. | M. Castricius Mysticus.

Romae (VI 7459^c vidit Henzen; cf. Huebner ex. scr. epigr. n. 4046). Praeedit in eodem lapide catalogus eorum qui monumentum fecerant, cf. not. 1. — 1) Q. Appuleius Eutychnus et P. Appuleius Felix nominantur in eodem lapide inter eos qui monumentum fecerant; in horum duorum locum apparet successisse Nigrum et Dolichum.

8293 d. m. | T. Val. Aelianus et Sex. Ar|runtius Cicero exs par|ti-
bus aequis sibi et suis | libertis libertabusque | posterisq. suorum | ex
donatione Iuniae | Theophile.

Roma Florentiam advecta (VI 27940 vidit Henzen).

8294 d. m. | Iuniae Eutychie M. Iunius | Decimianus filius et |
M. Clodius Candidus maritus pro parte dimi|dia fecerunt et sibi libertis
libertabusq. | suis posterisque eorum; item | Antonia Rhodine pro parte
dimidia fecit | sibi libertis libertabusque suis posterisque | eorum; pro
qua parte sua ex sarcofagis duobus | que sunt iuris eius donavit Claudio |
Leonide marito suo unum quod est parte dex|teriori, ita ut in eo corpus
eius poni possit.

Romae (VI 20876 vidit Henzen excepta parva parte).

8295 d. m. | T. Flavius Heuretus | fecit sibi et | Flaviae Aeliane |
filiae karissimae | et conlibertis suis | posterisque eorum | p. p. = =¹, |
et T. Fl. Philetus c. s.² p. p. = =, | et T. Fl. Epithymetus c. s. p. = =.

*Romae (VI 48100 vidit Henzen). — 1) Pro parte tertia (unciis quattuor). —
2) Cum suis.*

8295^a v.¹ A. Papius A. l. Hilarus sibi | et Papiæ A. l. Secundæ
l. suæ | et suis ex tótó pró parte tertia; | v.¹ Sex. Caesius Sex. l. Anoptes
sibi | . . .

Romae (VI 25810 aliquoties descripta saec. XVII. XVIII). — 1) Vivus.

8296 Q. Fictorius M. l. Heracleo | sepulcrum sive monumentum est |
[ex^p] tota¹ pro indivisa² parte sexta sibi | [et Ficto]riæ D. l. Anmiae et
liberteis | [libe]rtæque (sic) posterisque eorum.

*Romae (VI 47915 vidi). — 1) Expectaris ex toto, 2) item pro indiviso. Cf.
N. 8520. In titulo VI 5, 5038* quem tradit solus Ligorius, sed fortasse genuino
dicitur fuisse: pro indiviso parte III et XII et XXXVI monume.*

8297 iuris huius monum. | C. Rammi Conopis | et Mussiae Libadis |
dimidium et duodecum¹, | Alloniae C. f. Potitæ | pars quarta², | Proculeiæ
C. l. Má | pars VI³; sibi et suis.

*Romae, iam Florentiæ (VI 45056 vidit Henzen; in parte aversa titulus Ti.
Claudii Felicis). — 1) $\frac{7}{12}$, 2) $\frac{3}{12}$, 3) $\frac{2}{12}$. Cf. VI 27024: ex parte VI, . . . ex
parte VI, . . . ex parte XXIII, . . . [ex] parte VIII. VI 26501: fecit ex parte quinta
(in quinque titulis uno in lapide scriptis).*

8298 libertis libertabus | posterisque eorum | ex familia nominis
mei | Q. Patrius Q. f. Victor | comparavit, cui ius | monumenti huius
concessum est | a filis et heredibus factoris. | In fronte p. XXVS, in agro
p. XXX.

Ostiae, iam Romae (XIV 4452 vidit Dettlfsen).

8299 Aelia Doris | comparavit sibi et T. | Aelio Onesimo liberto |
suo ex donationem Sex. Coeli | Fortunati iunioris mono|mentum Vibia-

num quod | ex gradu hereditario¹ pos|sederat, hoc nomen supra s. | et
libertis libertabusque, | posteris eorum. | In fronte p. XV, | in agro p. XV.
Ostiae, iam Romae (XIV 525 vidit Bormann). — 1) Similiter VI 17078.

8300 d. m. | P. Aemilio Cononi | Augustal. corp.¹, | homini veri-
cundo (*sic*), cuius munim. | sepulturae donationis causa con|cessit Betubia
Euresis praeter | cubiculum unum. Hoc munim. | Cono sibi et libert.
libertabusq. suis poster. aeor.

*Puteolis ut videtur rep., est Neapoli (X 1870 vidit Mommsen). — 1) Augustali
corporato (cf. N. 6528. 6528^a).*

8301 Caviae Fortunata[e] | et Caviae Feliculae, | concessum aeis |
donationis causa a. P. | Cavo Restituto ex asse, | et libertis libertab-
qua[e] | posterisque aeorum. | In f. p. XXIIIS, in a. p. XX.

Ostiae (XIV 790 vidi).

8302 M. Valerius Dius | fecit Valeriae Chreste | lib. suae carissimae
et | M. Valerio Tertio lib. suo | et Valeriae Primae lib. suae. | Hoc moni-
mentu L. Titurius Sabinus se vivo donavit L. Salvio Symphoro mancu-
pavitque sestertio nummo uno¹.

Romae (VI 27988 vidit Kiessling). — 1) Cf. supra N. 7912 not. 2.

8303 loco donato man|cipato a Publicia | Sabastonicæ et | ab Arrio
Trop[h]i|mo herede | eius. | In f. p. XVI, | in ag. p. VIII.

Romae ut videtur rep. (VI 25165 Henzen vidit exemplum novicium).

8304 d. m. | C. Cluturius Filetion | Secundie Victorie | coniugi dul-
cissimae | incomparabili bene | merenti fecit, loco | concesso ab Aurelio |
Aug. liberto Agapeto | et ab Ulpia Festa opti|mae feminae (*sic*) et ab Aurelio
Aug. liberto | Hermetiano filio | heorum, quorum beni|gnitate et pietate
heorum accepta patronos | mihi atque sibi¹.

*Romae (VI 15860 viderunt Ritschl et Michaelis). — 1) Ultima non intelle-
guntur.*

8305 dis manibus | P. Aeli Pontiani qui | vixit annis XVIII | mese
uno diebus XIX, | parentes filio dulcissi|mo locum precario petierunt (*sic*)
a T. Eredio Gaio.

Romae, deinde Florentiae (VI 10768 vidit Henzen).

8306 Ser. Cornelio | Iuliano frat. | piissimo et | Calvis[i]ae eius |
P. Calvisius | Philotas et sibi | ex indulgentia | Flaviae Domitill.¹ | In fr.
p. XXXV, | in agr. p. XXXX.

*Romae, rep. ad viam Ardeatinam in fundo cui nomen Tor Marancia (VI 16246
vidit Henzen). — 1) Neptis Vespasiani, uxor Flavii Clementis, a. 95 relegata ut-
pote Christiana cf. Dio 67, 44, al. Ab ea nomen traxisse 'coemeterium Domitillae' ad
viam Ardeatinam (de Rossi Rom. sott. I p. 151, bull. crist. 1878 p. 46) coniecit de Rossi
Roma sott. I p. 267.*

8307 dis manib. | Modiae Zosime | Modia Thisbe et | Iulia Candida | matri | bene merenti | fecerunt et | Adiutrici | sorori, beneficio | Sulpici | Apollinaris¹.

Romae, iam Florentiae (VI 22591 descr. Kiessling). — 1) Fortasse grammaticus, quem audiverunt Gellius (7, 6, 42 cct.) et Pertinae imperator (vit. Pert. 4, 4).

8308 locus sacer | iussu Q. Bato|ni Telesphori, | fecit | Q. Batonius One|simus patrono pio, | vixit annos LXXX | integer integros.

Romae (VI 15534 vidit Henzen praeter initium).

8309 (*protome mulieris*) d. m. | locus consecratus¹. | Iulia Luciane | vixit an. IIII me. VII | di. VIII.

Ostiae vel, secundum alios, Romae rep. (VI 5476. XII 4190 vidit de Rossi). — 1) Cf. supra N. 4844: hic locus consecratus habet altum p. XIII s. nptus.

8309^a sacr. religiosum | T. Partullio | Agathopo | patri pientissimo fecit | Partullius | Pacatus filius | sibi posterisq. suorum. | II. m. h. n. s.

Romae (VI 23858 vidit Kiessling).

8310 his sedibus | adiunctus | est locus | sepulturae, | in fronte | p. XII, | in agr. p. XII.

Beneventi (IX 2044 vidit Mommsen).

8311 dis manibus | P. Alfeni Anterotis — locus exc.¹ | sepulcri et itineris, in front. p. XI, in agr. | p. XXXVIII, et poena excepta ~~HS~~ XX² — et P. Alfeno | Rustico et Alfena P. I. Lite, libertis libertabus | posterisque (*sic*) eius.

Neapoli (X 2059 vidit Mommsen). — 1) Exceptus. — 2) Sestertium viginti milium. Poena sepulcri violati, vel fortasse aditus prohibiti.

8312 A. Hostili | A. f. L. q.¹ | p.² XIX.

Romae ad viam Latinom rep., cippus ex lapide Albano litteris pulchris et vetustis (VI 6905 vidit Mommsen). — 1) Locus quadratus. — 2) Pedes.

Ped. quadr. XXX est in titulo vetusto hominis nobilis supra N. 865, p. q. XII N. 7519.

8313 . . [C]aecina C. f., [L]at. p. XIX et | [i]ntorsum p. | XIX quadratu.

Romae ad viam Praenestinam rep., cippus tofaceous (VI 54707 descr. Gatti Notizie degli scavi 1899 p. 587).

8314 C. Caecilius | Q. f. Fab. | Lattaricus. | In fr. p. XII, | in agr. p. XII.

Romae ad viam Ostiensem rep., cippi quattuor ex lapide Tiburtino (VI 54701 descr. Gatti Notizie degli scavi 1897 p. 544).

8315 locus | Q. Satri. | In f. p. XII s., | in a. p. XX.

Ateste, deinde Veranae (V 2635 vidit Mommsen).

8316 loc. sep. | M. Volum|ni M. f. | Tenacis | q. q. v.¹ p.² XV | c. r.³ p. V (*canis vel cervus*).

Chioggiæ (V 2511 fortasse semel tantum descripta saec. XVIII). — 1) Quoquo versus. — 2) Pedes. — 3) Non intellegitur. Cf. supra N. 6312: huic monumento cedunt ex agro quoquo versu pedes quinquageni.

8317 hic lo[*cus si*]ve ager¹ L. Rupili L. f. | Ser. Magni | est. In fr.² p.³ XX, | in agr. p.³ XXX.

Proxime Romam ad viam Flaminium rep., cippi duo, XX ped. unus ab altero (V 56270 = Notizie degli scavi 1891 p. 56). — 1) Haec perierunt in altero ex cippis. — 2) fro., 3) ped. alter cippus, versibus paullo aliter distributis.

8318 l. m.¹ | Flaviorum | qq. v. p.² L.

Aquileiae, nunc Veronae (V 4211 vidit Mommsen). — 1) Locus monumenti. — 2) Cf. N. 8316.

8319 loc. | M. Aufidi | Grati, | L. Sertori | Cinnami. | In fr. p. XXX, | retr.¹ p. L.

8319^a loc. | L. Sertori | Cinnami, | M. Aufidi | Grati. | In fr. p. XXX, | retr.¹ p. L.

Prope Concordiam rep., lapides duo loco antiquo, XXX p. unus ab altero (V 8678. 8679 vidit Mommsen). — 1) In fronte . . . retro vel r. saepe in lapidibus sepulcralibus Transpadanae (cf. C. I. L. V p. 4204; supra N. 6695. 7536°). In front. p. XV, in recess. p. XII V 5500 (Veronae); loc. in front. p. XVI, intro p. XVI V 1545 (Aquileiae).

8320 l. m.¹ | Sex. Eppi C. f. M.² | In f. p. XVI, | in a. p. XXXVI | pro indivi.³

Prope Aquileiam (V 8379 vidit Conze). — 1) Cf. N. 8318. — 2) Cognomen prima tantum littera significatum. — 3) Indiviso. Sic etiam in aliis inscriptionibus Aquileiensibus V 8983. Pais 403. 4182. Cf. supra N. 8296. Dig. 50. 16, 25, 4.

8321 l. m.¹ | Fer. aquat.² | et post mon.³ | A. Livi ustrin. | qq. v.⁴ p. XVI. | In fr. p. XXXX, | in agr. p. LXX.

Aquileiae (V 8508 vidit Mommsen). — 1) Cf. N. 8318. — 2) Feroniensium aquatorum. Ad idem collegium pertinet V 8507: d. m. s. | Feroniensium | aquatorum (in latere nomina). Appellati hi sine dubio a Feronia dea Aquileine culta (supra N. 5485. V 8218). De status ad hoc monumentum pertinentibus Majorica Festschrift für O. Benndorf p. 296. — 3) Monumentum. — 4) Cf. N. 8316.

Cf. supra N. 7857: et post aedicula Octavi Felicis lat. cet.

8322 . . . s | . . . eni L. f. | . . . loco | paterno. | [I]n front. p. XXIII s., | retro p. XX; | a p. XX introsus | pedes decem sexs | quoque versus.

Patavii (V 5082 vidit Mommsen).

8323 M. Calatori | Secundi. | Intra p. LXXVIII | et interior CXXV, | in ag. p. LX.

Romae vel prope Romam ut videtur rep. (V 154752 ad apographum repertum in schedis Marinii).

8323^a d. m. | Claudiae For|tunatae f. dul|cissimae b. m. | In agro p. III, | in latitudine | p. II. | Fecit Claudia | Charite mat., | vixit ann. XI | m. X.

Romae (VI 45438 vidit Henzen).

8324 Q. Quinctilius Optatus | IIIIIvir vivos fecit sibi et | Quinctiliae Arbuseulae | matri et Numisiae Pusillae. | Latum pedes XX, | longum ab unda ad maceriam.

Iader (Zarae) in Dalmatia (III 2929 vidit Mommsen).

8325 C. Alennius L. f. | Clu. | C. Alennius C. f. Clu. Barba. | Alennia C. l. Murtis. | Sempronia P. l. Lais. | In fronte p. XVIII, in agr. p. XXV. | Huic loco locus proxumus, | qui est secundus a via, area servit¹, | in fronte p. XVIII, | in agr. p. XVI.

Romae ad viam Labicanam rep. (VI 44383 vidit Mommsen). — 1) Non solum viam per praedium (aditum) sed universam aream praedi servire significatur (Momms.).

8326 d. m. s. | M. Aurelius Augg. lib. Primus et | Furia Chrysis se vivi fecerunt | sibi et suis, libertis libertabusque posterisque | eorum. | In fronte ped. XIII, in agro p. XIII, | et ante fronte area¹ long. p.² XIII, lat. ped. XIII.

Romae ad viam Nomentanam rep. (VI 43193 vidit Henzen). — 1) Similiter supra N. 8045. — 2) long. lapis, scilicet p. loco non recto inserta.

8327 d. m. | M. Aurelius Domitianus se vivus | emit et comparavit locum virginem, | a solo fecit sibi et libertis libe|rtabusque posterisque eorum, | item Baebiae Parthenope con|uigi (*sic*) sanctissimae. In frote (*sic*) | pedes p. m. XVI, in latus pedes XVI, | item in latus in via Ardiatina (*sic*) | respiciente longu pedes | p. m. XXVIII, et latu pedes X¹. | H. m. ex.² h. n. s. | M. Aurelius Stasimus lib. coeptu a patrono | suo consummavit sibi et suis. Quod si quis post | obitum meum vendere aut donare vo-luer., infer. ark.³ pont. SS L ñ.

Prope Romam rep. ad viam Ardeatinam, inter ecclesias S. Pauli et Sebastiani (VI 45074 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 8190^{a,b}: in frontes duo . . et in latera duo. — 2) Exterum. — 3) Cf. N. 8227. 8229 cet.

8328 universa pedatura | cum suo aedificio | quod cedit huic | monumento continet | longum per frontes | interioris et exterioris | peraeque p. LXXX . . . , | in agro p. . . . .

Prope Zagarolo, vicum agri Praenestini, rep. (XIV 2837 semel descripta saec. XVIII).

8329 Cn. Manli Cn. | l. Nastae. In | agrum p[e]d. XII, | lat. p. III, via | privata inter | P. Rutilium¹.

Romae ad portam Latinam rep., eippus ex lapide Tiburtino (VI 5654 vidit Henzen). — 1) Subintelligendum: et Cn. Manlium (Momms., qui C. l. c. situm monumenti delineavit).

8330 T. Quincti | Felicis, | in fr. p. XII, | in ag. p. XI, | in supse-
cium¹ | in f. p. IV s., in a. p. VII.

Romae extra portam Latinam rep., cippus ex lapide Tiburtino (VI 7001 vidit Henzen vel ex amicis eius unus). — 1) Qualis figurae locus huius sepulcri esse potuerit, delineavit Mommsen C. I. c.

8331 L. Lucilius Q. f. | Cn. n., qui fuit, | Cla.¹; C. Lucilius | C. l. Statius. Loc. | patet² agrei ses|cunciam³ qua|dratus; arca in | medio est.

Cremonae, nunc Mediolani (I 450. V 408 vidit Mommsen). — 1) Claudia (tribu). — 2) Cf. N. 8004: hic locus patet in front. p. XX et a media fos. in[tr]overs. p. XXV. — 3) Sc. iugeri, id est pedes quadratos 3600, ut locus sepulcri fuerit pedum quatuorversum DC (sic fere Bianchi Cremonensis, probante Mommseno).

8332 l. s.¹ | L. Turrani L. f. | Valentis. | In f. p. XXX, ret. p. LX. | circumitus mace riae sesquipedes.

Vicetiae, cippus (V 5205 vidit Mommsen). — 1) Locus sepulturae. Sic etiam supra N. 7556^c (perscriptum vel paene perscriptum supra N. 4870. 2474. 7444. 7524 cf. 7244. 7294. 7542^a) et passim in titulis Transpadanae (cf. C. I. L. V p. 1203).

8333 pertinens | at sepulchrum | Capri liae | Hedones, | in quadrato | p. deni¹.

*Romae ad viam Ostiensem rep., cippi duo gemelli (VI 54780 = Notizie degli scavi 1897 p. 515). — 1) Cf. VI 18502: in fronte et in agro pedes quadrati se-
deim (sic).*

8334 area pertines (sic) | at munimentum (sic) | Otaciliorum | p. p.¹
XX quadr|atos.

Romae (VI 25606 vidit Henzen). — 1) Pedes.

8335 et hic locus | macereola clusus | ad familiam | Messianam et |
Clodianam | pertinet.

Romae (VI 22457 vidit Bormann).

8336 hic locus ita uti maceria | clusus est ad religionem | sepul-
turae Lolliarum | Atticillae filiae et Stactes | uxoris et M. Lolli Amaranthi.

Tibure (XIV 5797 vidi).

8337 monumentum Valeri M|ercuri et Iulittes, Iuliani et Quinti-
lies Verecundes, li|bertis libertabusque poste|risque eorum at religione|m
pertinentes meani; hoc a|mplius in circuitu circa | monumentum lati
longi | per pedes binos quod pertin|et at ipsum monument.

Romae ad viam Nomentanam rep. (VI 10412 vidit Henzen; cf. Notizie degli scavi 1901 p. 489). Christianam putat de Rossi bull. arch. crist. 1865 p. 92, probante Mommseno z. röm. Grabrecht (Zeitschr. d. Savignystift. für Rechtsgesch. 16, 1895 p. 219 not. 3).

8338 huius monumenti ius qua maceria | elusum est cum taberna
et cenacul. | hered. non sequetur, | neque intra maceria humari | quem-
quam licet.

Prope Minturnas ad Lirim fl., iam Neapoli (X 6069 vidit Mommsen).

8339 . . . . . [mortuum] | inferendi in ea area humand. | sepeliundi ius potestasq. esto, | et huic areae, quam ego definii | et a fronte macerias duxi et titul. | posui, ultra eam aream et | maceriam in fronte in agro | versus late ped. X retro usque ad | canabetum huic areae cedet, in | qua pedatura neque humari neq. | tumulum fieri volo, ut habeat | ea area et a latere accessum | suum.

Prope Paduam rep. (V 3072 pleraque vidit Mommsen).

8340 C. Aemilio | Inge[n]uo | aed. et [IIvir]o | iur. d[ic. e]t | Aemil[ia]e | Hippolyt[ae] matri (*hinc illinc fasces*). (*In latere ut videtur*) Vestibulum et | ambitus | monumenti a | bathro clatror. | intra loricam quae spectat in merid. | ad viam munitam | long. p. XXXII lat. p. LV | et a bathro clatror. | a parte dext. et sinist. | et a post.¹ omnium | angulor. IIII lat. p. | quinos denos. (*Eadem in altero latere sed versibus aliter distributis.*)

Salonis (III 2072 vidit Mommsen). — 1) Postico.

8341 C. Hostius C. l. Pamphilus | medicus hoc monumentum | emit sibi et Nelpiae M. l. Hymnini | et liberteis et libertabus omnibus | posterisque eorum. | Haec est domus aeterna, hic est | fundus, heis sunt horti, hoc | est monumentum nostrum. | In fronte p. XIII, in agrum p. XXIII.

Romae (I 4059. VI 9583 vidit Bormann).

8342 v. f.¹ | T. Vettius | T. l. Hermes | seplasiarius. | Mater genuit, | materq. recepit (*sic*). | Hi horti ita uti o. m.² | que sunt, cineribus | servite meis. Nam cu|ratores substitnam | uti vescantur ex ho|rurum hortorum redi|tu natale meo et per | rosam³ in perpetuo. | Hos hortos neque di|vidi volo neq. abalienari.

Grazzani inter Asli et Casale (V 7454 cf. p. 4090 Pais suppl. Ital. 949 vidit ectypum). — 1) Cf. N. 8072 not. 4. — 2) Optimi maximiue. — 3) Tempore rosae rosaliunq. (Momms.). Cf. infra N. 8366 seq.

8343 Cottia A. Cotti f. Galla | testamento fieri iussit | A. Cottio patri pro cos. | Hispaniae, et Pacullae mátri, et | A. Cottio fratri, quaestori, aed. | plebi, et Memmiae Gallae aviae. | Huic monumento tutelae nomine | cedunt agri puri iugera decem et | taberna quae proxime eum locum est.

Romae (VI 4596 cf. 51644 viderunt Smelius aliique).

8344 Fl. T. f. Phoebe viva fecit | sibi liberis libertabus|que posterisque eorum; in | cuius monimenti tutelam | dedit aedificium macer|a elusum cum agro iugeri|bus duobus dextante semun|cia¹, sicut terminis quoque | dispositis significat².

Praeneste (XIV 3340 vidi). — 1) Iugera 2⁷/₈ (2 + ¹⁰/₁₂ + ¹/₂₄). — 2) Significatur. — Ad idem sepulcrum spectant tituli XIV 3341—3343.

8345 d. m. | C. Novius Minyas fecit sibi et lib. lib. q. suis, | posteris, posterisque eorum. Huic mo[n]umento cedit hortus cum aedificio | maceria clusus, in fronte p. CCLXXX, in agro p. CCCLX, | quae pertinent ad lib. lib. q. Novi Minyae, qui sun[t] eru[n]tve quiq. ex his nati erunt. Eidem | horto et aedificio cedit iter per ianum maior. | hortor. sive [f]undi Meropiani. H. m. d. m. abesto. (*In parte aversa titulus christianus*).

Romae (VI 23090 vidit Gatti).

8346 C. Novius C. lib. Trophimus | sévir Augustális idem quinquenn. | et cūrátor¹ fécit sibi et Noviaé Synerúsaé patr. | sanctissimaé et C. Novio Amarantho vernae suó, | libertis libertabusque suis posterisque eórum: et | Noviae Synerusae lib. et uxori. | Huic monimentó cedit siccánum totum hortorum cum piscína suá. | In fronte p. CCLXXXX, in agró comprénsá maceria colligit iúgera II□□².

Ostiae (XIV 596 vidi). — 1) Cf. N. 6458 seq. — 2) Iug. 2⁵/₁₂ (in agrum videtur locus patuisse pedes 240).

8347 Lictoriae Chaerusae vixit annis XV | mensibus VII diebus V, fecer. L. Veturius Pudens | vir et Larcia Aucta mater. Huic monumento | cedit rosarium cum viniola sola¹ suo, sine viniae, | et e region. piscinae et canalis usque ad ariam, | et area cum edificiis et horreo et cisternae in | solar. et e regione eius usque at ad² arundinetum cum itin. | que sunt determinata; et collige iug.³

In agro Capenate, ibi ubi N. 5770 (XI 5895 solus descr. saec. XVIII Buonarroti). — 1) Scr.: et solario (Buecheler). Cf. N. 8090. — 2) Dele alterum ad. — 3) Iugerum.

8348 A. Caesennius Galli¹ | l. Herma, | A. Caesennius Italicus. | Caesennia L. l. Erotis uxor, | fecerunt sibi et suis, | lib. libert. posterisq. eorum | sepulchrum macereis circumclusum. | In fr. p. CCC, in agr. p. XCVI, q. f. iug.²

Prope Portum Romanum rep. (XIV 750 bis ut videtur descripta saec. XVII). — 1) Fortasse idem Gallus qui supra N. 265. 268. — 2) Quod facit iugerum (sc. pedes quadratos 28800).

8349 L. Septimius Severinus Aug. li[b.] | fecit munimentum a solo cum | agello concluso sibi et suis | libertis libertabusque posteris|que eorum; habet autem agellus | conclusus latitiae¹ p. LXXV, | longitiae² p. CXXXVII. H. l. e. n. h.³

Romae (VI 26259 vidit Marinius). — 1) Cf. Gromatic. p. 515, 28 Lachm., cet., 2) ib. p. 516, 42, cet. Adde titulum Tarracinensem X 6415 cf. 8284 p. 4018. — 3) Hunc locum exiter? — eres? — non habebit? (Hirschf.).

8350 dis manibus | Valeria Athenais | fecit Modiae T. f. Paulinae [f.] | piissimae, et sibi, suis posterisque | eorum, v. ann. XIII m. XI. Hunc lo|cum¹ uti me viva determinavi cum | ascensu gradum² VII et cippis inscriptis | VII, collig. in circuitu p. CCCXXX; et ab in|troitu portae su-

terioris, descensus | dexterioris parte, usque at cippum III cum | taberna
via lata a pariete p. V cedere debebit, et pilas structiles II, usque ad
ianuam | superiore; hypanpelus³ huic cedat in rigore maceriae et fur-
carum et ara in qua⁴

Tibure, nunc Romae (XIV 3857 vidi). — 1) Requiritur casus primus. —
2) *Graduum. — 3) Cf. VI 14890. — 4) Desunt quaedam, lapide integro.*

8351 A. Plautius Euhodus sibi et liberis suis | A. Plautio Daphno
et Plautiae Primigeniae et | Plautiae Laurillae et Plautiae Festae et Plau-
tiae Successae et | A. Plautio Asbesto, libertis libertabusque suis posteris-
que eorum is qui | Plauti vocitabuntur. Vicus Spu[ri]anus cum suis
meritoris et diaeta | quae est iuncta huic monumento cum sui[s] parieti-
bus et fundamentis huic monument. cedet. | Si qui ex is qui supra scripti
sunt hunc monumentum aut vicum Spurianum | aut diaeta quae est iuncta
huic monumento vendere volent, | tunc ad rem publicam coloniae Puteo-
lanae pertinebit.

Aversae in Campania (X 3750 vidit F. de Duhn).

8352 Caeciliae D. D.¹ Caecilior. | Trophimi et Logi lib. Helpidi |
D. Caecilius Vindex aviae pientiss. | fecit, et libert. libertabusq. poste[r]isq.
eius, et praecepit, ut ad it | sepulchrum hortus qui est cinctus | maceria
et dieta aiuncta ianuae | custodiae causa sepulchro cedat, | et itum aditum
ambitum sacrifi[c]ique faciundi causa proximis | eius recte liceat.

*Romae (VI 15823 cf. p. 5314 aliquoties descripta saec. XVI). — 1) Duorum
Decimorum.*

8353 T. Flavius Aug. lib. | Alcon et Antonia | Lyde monumentu |
fecerunt sibi et suis | libertis libertabusq. | communibus pos[ter]isque eo-
rum | cum aedificio Escitiano cus[todiae causa mo[n]umentu. Itum | actum
aditum | (*in latere sin.*) ambitum | ita ut vivi | possedimus, | posterique |
nostri possideant, | vivi vivis | dedimus, | inscribi | iussimus. | (*In latere
dextro*) quod si quis (*sic*) | eorum par[tem] iuris | sui vendiderit aut ex |
consensu universorum, | ea pecunia in | aerarium populi Romani in[ferri]
iubemus. | Hoc monumen. | cum sua custodi[a] (*sic*) heredem non sequetur.

Romae (VI 10238 vidit Bormann).

8354 [in] fro. [p]e. X, | in agr. pe. XX. | Iter ad id | monum. latum |
ped. VI debetur.

*Prope Romam rep. ad viam Praenestinam (VI 50010 = Notizie degli scavi
1890 p. 120).*

8355 in front. p. CC, | in agr. [p]ed. CLX. | Iter [ad ar]am | mo-
n[um]enti | in perpetuum.

Pivignagi agri Brixiani, iam Brixiae (V 4787 vidit Mommsen).

8356 huius monument. | emptioni accessit | iter, ac[t]us ad pul[teum],
haustus | aquae ex subur[bano] Rutiliano.

Veronae (V 5849 semel descripta saec. XV; Orell. 4378, ubi confunditur cum V 3795).

8357 . . . [Ascl]epiade domestico et Crescentilla adito libero, in ag. p. VI.

Salonis (III S. 8722 vidit Hirschfeld).

8358 finis loci | qui est | Q. S. C.¹ | In f. sec.² flu. p. XXXV, | item sec. monim. in ag. p. XXXII, item | a cap.³ sinis. lon. p. XLVII s., | item ab aquil.⁴ in ag. p. XVI. | At quem locum iter | ambitum actum aditum | sacrificique causa | quibus esse oportet d. ap. hor.⁵

Salonis (III S. 9515 Hirschfeld vidit ectypum). — 1) Nomen possessoris. — 2) Secus. — 3) Capite. — 4) Aquilone. — 5) Hoc obscurum.

8359 d. m. Sertoria Paulina | fec. M. Domitio Succes[so] coniugi b. m. Ad hoc | sepulchrum itum | ambitum omni tem[pori]¹ permissum | est ab Q. Sulpicio | Epitynchano.

Romae (VI 26355 bis descripta saec. XVI exeunte). — 1) tempore alterum apographum.

8360 d. m. s. | M. Servilio Men. Primo | fecit | M. Servilius Candidus pa[trono] b. m. f., sibi post[erisq.] suis; item aditum | ambitum sacrificandi | pascundive causa lice[at] mihi meisq.

Romae (VI 26422 semel descripta saec. XVI).

8361 d. m. P. Servilius Philetus Serviliae Tyche lib. suae et Iulius Euphemus fecerunt bene merenti, vixit annis XXV; itu, ambitu, sacrificium faciundi.

Romae (VI 26449 semel vel bis descripta saec. XVI).

8362 d. m. | Acutia Tyche | Iuliae Arche f., | vix. a. XXIX. — | et in eo mon. | itu act. amb. in[lat. mort.¹ mort.² | inferre coron.³ | sacrif. sacrif. fac.⁴ | ei a. q. e. r. p. p. r. l.⁵ — | fil. pientissimae. | In f. p. VII, in a. p. VI.

Romae ad viam Labicanam rep. (VI 40362 vidit Henzen). — 1) Inlationem mortui (habere). — 2) Mortuum. — 3) Coronare. — 4) Sacrificare, sacrificia facere (Momms.). — 5) Ei ad quem ea res pertinet pertinebit recte liceo.

8363 huic | monumento iter | aditus ambitus debetur | ex sententia Erotis Aug. l. | iudicis¹ a via Campana² | publica dextrosus inter | maceriem Calamianam | et insulam Eucarpianam | per latitudinem pedes duos | semis usque ad hoc | monumentum et hinc | per circuitum totius | monumenti usque in via | quae ducit in agro, item | idem monumenti³ iter | aditus debetur hinc | secundum monumentum Afiniae Tyches et | inde secundum maceriem | Eucarpianam, in qua ollari[a] | sunt et inde recto usq. ad | viam publicam Campanam.

Romae (VI 40250 vidit Henzen). — 1) Arbitri. — 2) Cf. supra N. 3999. — 3) Requiritur eidem monumento.

8364 d. m. | P. Ael. Aug. lib. Iobacchus fecit et | pedaturam dedit
ante titul. p. XXX, | ante fronte p. XXX et in agro quoq.¹ | p. centenos
Yacintho (*sic*) verna suo | et sibi liber. lib.² libertabus suis pos(terisque
eorum. Excipit.³ itus actus | aditus ambitus item aquae aeram.⁴ | funem
pistrini furni virgar. ligni | sacrificiis faciendis, et cetera quae | in lege
publica⁵ continentur. Hoc mo|numentum heredem non sequitur. | H. m.
d. m. a. B. m. m. c.⁶ | Orfito et Prisco cos.⁷

Romae (VI 40233 vidit Henzen). — 1) *Quoquo (versus).* — 2) *Liberis libertis.*
— 3) *Excipitur.* — 4) *Aeramenta (?)*. *Aeramenta (cf. II 4071. 4478: lacus cum*
aeramentis) et funis necessaria sunt ad aquam ex puteo hauriendam (Wilm.). —
5) *Cf. supra N. 7249. VI 49949.* — 6) *Bene merenti memoriae causa? (Orell.).* —
7) *A. 149.*

8365 L. Apisius C. f. Saptia Capitolinus | ex testamento fieri iussit
monumen. | arbitratum (*sic*) heredum meorum sibi et suis, | [et] . . . . .
in . . . nutrici [me]ae bene meritae,

C. Apisio C. l.	Osciae D. l. Primi-	Apisiae C. f. Re-
Epaphraé patri;	geniae matri;	stitutatae sorori;
C. Apisio C. f.	(<i>virī duo sedentes ad</i>	et libertis liber-
Capitóni frát.;	<i>tabulam, in qua posita</i>	tabusq. meis po-
C. Apísio C. l.	<i>est arca foramine,</i>	sterisq. eorum.
Felici tataé.	<i>ut videtur, claustri</i>	In ag. p. XII, in
Huius monu. do-	<i>insignis)</i>	fr. p. XXIV.
lus mal. ábesto		
et iuris consult. ¹		

In hoc monumento itus aditus ambitus libertis libertabusq. meis omnib. |
pateat. Heres clavem² dato ad sacrificia facienda quotiensquomque
opus erit.

Romae (VI 42133 vidit Henzen). — 1) *Similiter VI 8861. 8862. 40525.* —
2) *Cf. N. 7912. 8378.*

8366 . . . . . [i]n cuius | [loci et] monimenti reliqui[aru]mque
suarum culturam | [dedi]t libertis libertabus[que] suis usum fructum in-
sulae | . . . alatianae partis quartae et | quartae et vicensimae quae iuris |
sui esset, ita ut ex reditu eius insu|lae quodannis die natalis sui et | ro-
sationis et violae¹ et parentalib.² | memoriam sui sacrificis quater in an-
num factis celebrent, et praeterea omnib. k.³ | nonis, idibus suis qui-
busq. mensib. lucerna | lucens sibi ponatur incenso inposito.

Romae, iam Londinii (VI 40248 vidit Huebner). — 1) *Cf. supra N. 7215 v. 15*
(not. 27. 25). — 2) *Cf. N. 7258. 7267; item N. 4919.* — 3) *Kalendis.*

8367 d. m. | liberorum ac con|ingibus Publici Calis|ti et ipsius con-
secratum | cum hese vineae arep.¹, | ex cuius reditu omnib. | annis pro-
libari volo | ne minus XV v. se.² | H. t. h. n. s.³

Deae Augustae (XII 4657 vidit Hirschfeld). — 1) *Arepennis (vox Celtica,*

significans semiugerum; cf. III S. 40275 cum nota Mommseni; Columella 5. 4, 6; Gromat. p. 372, 47; Isidor. orig. 45, 45, 4). — 2) Quindecim vini sextariis? (Hirschf.). — 3) Hic tumulus(?) heredem non sequitur.

8368 L. Granius Pudens veter. | ex coh. VII pr. d.¹ X VIII² d. p.³, | ut gens eos X in usu[r]is dent et die ñ.⁴ festo | sollemne oleum in | lucerna quem dedi | d. p.³ ex usuris praes[et]etur, d. i. M.⁵

Montalcino (prope Senam) rep., est Florentiae, tabula aenea (XI 2596 vidit Bormann). — 1) Dedit. — 2) Denarium octo milia. — 3) De proprio? (Borghesi). — 4) Nostro? — 5) Dis inferis Manibus?

8369 L. Ogius | Patroclus | secutus | pietatem | col. cent.¹ | hortos cum | aedificio huic | sepult. a² iunctos | vivos donavit, ut | ex reditu eor. lar|gius rosae et esce³ | patrono suo et | quandoque sibi | ponerentur (*ascia, perpendicularum. arbor cum avibus*).

Torcelli, fortasse Altini rep., iam Venetiis (V 2176 vidit Mommsen). — 1) Collegii centonariorum. — 2) a littera errore posita, sed mox deleta. — 3) Cf. N. 6744. 8574. Marquardt Staatsverw. III (ed. 2) p. 311 seq.

8370 Valeriae Ursae quae vixit | mecum annos XXX men. III d. VII. | quae coll.¹ fabror. agellu Aeseianum suum | mancipavit se viva ex demid. port.² sua s. s.³, ita ut ex reditum eiusde agelli q. a.⁴ silie⁵ coniugi suo id est pri. k. Mar.⁶ | diae natalis eius, item pr. k. Mar. diae natalis sui, sing.⁷ | ex X L⁸ per magistros celebrent., item diebus parentalio|rum⁹ et rosali¹⁰ in sing. ex X X[X]V [pr]o[er]f[us].¹¹ in p[er]petu. [f]e|rent. | Item qua et¹² coll. farmac.¹³ publicor. agellu . . . ive . . . ianu | suum mancipavit se viva, ut ex redit. eiusde agell. q. a.⁴ | silie coniugi suo id est VIII k. Nov. diae natal. eius, item pr. k. Mar. | diae natalis sui ut ex X L per magistr. celebrentur, item diebus | parentalior. et rosali. in sing. ex X XXV in perpetum fier[e]nt. (*A latere*) M. Ulpius | Fortuni[us] coniu|gi casti[s]imae.

Brixiae (V 4489 vidit Mommsen). — 1) Collegio. — 2) Portione. — 3) Supra scripta? (sed non habet id quo referatur). — 4) Quotannis. — 5) 'Siliae videntur esse epulae mortuariae notae sub nomine silicernii, quod vocabulum recte iam antiqui derivant a silendo' Momms. — 6) Error in die natali mariti, qui fuit a. d. VIII kal. Nov., cf. infra. — 7) Singulis. — 8) Denariis quinquagenis. — 9) Cf. N. 8566 not. 2. — 10) Cf. N. 9566, item N. 8374 seq. — 11) . . . uobis excepit Mommsen. — 12) Quae et? — 13) Pharmacopolurum.

8371 d. m. | C. Vettonius Fabia Maximus veteranus | ex militia reversus vivos ipse sibi fecit, inque memoriam | sui et colende sepulture rosis et escis paganis Misquilen.¹ | IS n. DCCC dedit, ex cuius summe reditu rosam ne minus ex | IS n. XVI posuisse vellint et reliquum quot est ex usuris es|cas rosales et vindemiales omnibus annis poni sibi voluit | et loco uti iussit (*in lateribus scuta singula, hastae binae*).

Villa di S. Illaria prope Asolo Venetiae, arca (V 2090 p. 4068 saepius descripta saec. XI—XIX). — 1) Pagus Misquilenensis praeterea ignotus.

8372 d. m. | P. Virucate | P. f. Maximi et Valeriae | P. f. Ursae,

P. Virucate | Maxim[*i*]n. et Tertius par[*entib.* b. m., quorum | ob memor. dederunt coll. ñ. | V. A. consist.¹ HS III ñ., ut ex | reditu eius² quodannis | rosas eis deducantur³ et | cibos ponendum³ secus vete[re]m consuetudinem. | H. m. h. n. s.

Peschierae (Arilicae, cf. supra N. 6711) rep., nunc Veronae (V 4017 vidit Mommsen). — 1) Collegio nautarum Veronensium Arilicae consistentium. — 2) In sere summae. — 3) Ser. deducant, ponant.

8373 item dedit coll. | naut. Arilic.¹ HS XII n., | ut ex eius sum. redit. | rosas.² et parent. Iusto f., | Iustae uxori, et sibi om. | an.³ in perpetuom procur.⁴ | Et adiecit Pontia Iusta isd. | colleg.⁵ in memor. Fortunatae | lib. ob eand. causam HS n. DC | et ut monumentum remund.⁶

Olim prope Peschieram (cf. ad eam quae praecedit), nunc Veronae (V 4016 vidit Mommsen). — 1) Collegio nautarum Arilicensium. — 2) Rosalia. Cf. N. 8370 not. 10. — 3) Omnibus annis. — 4) Procurentur. — 5) Isdem collegiatis. — 6) Remudent.

8374 P. Etereio P. f. Q.¹ Quadrato | Etereia Aristolais mater statuatam posuit, | ob cuius dedicat. col[*l.*] cent. | epulum ex more ded.², item X L³, | [*i*]a ut ex usur. quodann. in perpet. | die natal. Quadrati V id. Apr. | ubi reliquiae eius conditae sunt | sacrificium facerent ansare⁴ et libo | et in templo ex more epularentur | et rosas suo tempore deducerent | et statuatam tergerent et coronarent; | quod se facturos receperunt.

Nizzae (V 7906 bis descripta saec. XVI. XVII; restituit Mommsen). — 1) Quirina (tribu). — 2) 1 ded., 3) X L alterum exemplum, in altero haec omissa. — 4) Sic ex. I, an fare ex. II. De ansere cogitavit Mommsen.

Hanc et duas quae sequuntur non stetisse in sepulcris apparet; nihilo minus eas hoc loco recepinus.

8375 Iulianii v. [c.] | Postumio Iuliano c. m. v.¹ ob meritum amorem et religio[n]em quam erga cives universus habere satis dignatus est; quiquae² testamento suo memor. | honorificentiae n[ost]rae memoriae retin[er]e testamentoque [suo ka]sa cui vocabulum | est Fulgeritam ter[r. Prae]nestino nobis uni[versis] cibibus, quos magna adfectione diligebat, reliquit; cuique ob eadem contemplatione dignissimo patrono, cuius omnes requi[m]us (*sic*) defensionem et vindicium, statuatam prompto animo erigendam censuimus, adq. ob nimio | amore civico secundum³ in anno vel amplius universi | civves Prae.⁴ aepulum celebraturi⁵. Expl. tesm. partis⁶. | 'Pos. Iulianus v. c. sanus salbus, sana quoq. mente in[te]groq. consilio, memor condicionis omane, testamento | feci'. Inter cetera 'civibus Prae. omnibus dari bolo ex | massa Prae. kasam cui vocabulum est Fulgerita | regione Camp. terr. Prae., ita ut ad memorim (*sic*) | meam per singulos annos sine dubio colant | spiritum meum, ita tam. ut conlocent statua nomin. | mei in foro et hoc ipsu expl. testam. ascribant ibi et non | habet. potest. dextraendi⁷; ut si quando alienari voluerint, | fiscus

possideat'. (*In latere*) defuntus XVI kal. Dec. | dn. Arcadio Aug. et Bautoni | v. c. cons.⁸ | Dd. die IV nonas Mar. | cons. ss.⁹

Praeneste rep., ubi forum oppidi fuisse putatur, est Romæ (XIV 2954 vidi). — 1) Clarissimæ memoriæ viro. — 2) Quique. — 3) Bis. — 4) Praenestini. — 5) Sc. sumus. — 6) Exemplum testamenti partis. — 7) Distrahendi. — 8) A. p. Chr. 385. — 9) Suprascriptis (sed intelleguntur consules subsequentes).

8376 [Ar]lenii¹. | P. Aelius Apollinaris Arlenius, natus die | IIII kal. Nob., honeste vita moribus adque | litteris educatus, cum die VIII kal. Iulias | agens annum octavum decimum caelo | desideratus corporeo carcere libera|retur, petit adque impetravit a Publico | [A]elio Apollinare v. p.² patre suo, actore cau|sarum, preside provinciae Corsicae, prae|fecto vigilibus, uti fundum q. [a.]³ ad duas casas⁴ | con[f]inium territorio Prae- nestinorum | daret ac traderet collegiis Praenesti|[nae] civitatis ea con- ditione, ut isdem vel | [qu]ique in eorum iura corpusque successerit | [a]b- alienandi quocumque pacto potestas | non esset, sed ex ipsius fundi fructibus con|[v]ivia bis annua diebus supra scriptis exhiberentur; et quo auctior esset eiusdem | voluntas, petit a supradicto patre suo, | ut quinque milibus follium horti sibe | possessio compararetur, quae eorum | iuri adque corpori cum supradicta | conditione traderetur, adque ita ob c. (*sic*) | causa s̄, s̄.⁵ in fundum s̄s.⁶ et hortos comparatos | supra dicto modo pecuniae | omnes collegiati inducti sunt; prop|ter quod veneficium colle- giati omnes | statuam eidem togatam | in foro conlocarunt.

Praeneste rep., ibi ubi forum fuisse putatur (Gatti Notizie degli scavi 1905 p. 376). — 1) Hoc scriptum in plintho basis. — 2) Viri perfectissimo. — 3) Qui appellatur (antea in lapide fuisse dicitur qua. . . duas cet.). — 4) Fundos huius nominis duos enumerari in catalogo fundorum a Constantino ecclesiae Romanæ donatorum, in libro pontificali vit. Silv., monuit Gatti, eorum alterum fortasse non diversum ab hoc, contermino finibus Praenestinis (sed cf. Huelsen Roem. Mitth. 1904 p. 150). — 5) Causa(m) supra scriptam. — 6) Supra scriptum.

8377 exemplum codicillorum. | Have mihi, domine pater; | vale mihi, domine pater! | Cum ad te haec dictarem, infelicis|simum te aesti- mavi, ut eras cum me | hoc mitteres. Peto ut monumentum | mihi facias dignum iuventuti meae. | A te peto Eutychianum alumnum | meum manu- mittas vindictaque | liberet, item Aprilem servum meum, | qui solus ex ministerio meo superavit. | Scripsit (*sic*) XV kal. April. Sirmi, | L. Cal- purnio Pisone P. Salvio Iuliano cos.¹

Cephaloedii (Cefali) in ora Siciliae (X 7452 vidit Mommsen). — 1) A. p. Chr. 175.

8378 si quis ex iis qui supra scripti sunt cum | moriar non vivet¹, sive post mortem meam morietur, tum qui reliqui erunt in eo|rum lo- cum qui mortui erunt alios per suffragia substituant² quos dignissimos | putaverint dum non minus in perpetuum triginta sint, liceatque iis qui praesentes esse iis diebus non poterunt, in | locum suum convivam ex

amicis suis | mittere; eiusque maesolei claves duae pe|nes aliquem liber-
torum meorum et cura|torem cuiusque anni sint. Substituti: | T. Roucius
Maternus, | C. Licinius Sotericus, | (et alii septem).

*Nemausi (XII 5861 vidit Hirschfeld). — 1) Ex testamento haec superesse ap-
paret; cum autem lapis integer sit, nomina testatoris et heredum in alio lapide
scripta fuisse necesse est (aut partem tantum testamenti publice propositam fuisse). — 2) Similiter in titulo Aconiensi quem edidit Ramsay Revue des études anciennes
(Bord.) 1901 p. 275, correxit Chapot ib. 1902 p. 79 cf. p. 267: [τῆς δὲ δ[ιανομῆς
με[τ]έχ[ειν] καὶ [τοὺς προστεταγ]μένους ὑπὸ τοῦ Πραξιῶνος πρὸς τῷ μνημείῳ αὐ-
τοῦ ἀπε[λευθέρ]οις ἕξ, ἀνταριθμῆσθαι δὲ ἐς τὸν τῶν τελευτώντων [τόπον] κτλ.
Adde ex titulo Dacico III S. 4493, qui item superest ex testamento, v. 6 seq.*

Testamentum Galli Lingonis.

8379 . . . . . [cellam quam | a]edificavi memoriae, per-
fici volo¹ ad exemplar quod dedi ita ut exe[|]dra sit eo [loco]², in quo
statua sedens ponatur marmorea ex lapide | quam optumo transmarino
v[|]aenea ex aere tabulari quam optumo | alt[|]a⁴ ne minus p.⁵ V. Le[|]c[|]
tica⁶ fiat sub exedra et II subsellia ad | (5) duo latera ex lapide transmarino.
Stratui ibi sit quod sternatur | per eos dies, quibus cella memoriae
aperietur, et II lodices et cervi|calia duo par. cenator.^{8a} et aboll[|]ae II
[|] tunica⁷. Araq. ponatur ante | id aedific. ex lapide Lunensi quam
optimo sculpta quam optume, | in qua ossa mea reponantur. Cludaturq.⁸
id aedific. lapide Lu[-(10)]nensi ita ut facile aperiri et denuo cludi possit.
Colaturq. id aedificium et ea pomaria et lacus arbitrato Philadelphi et
Veri liber|torum meorum⁹ impensaq. praestetur [ad] reficien[d]um resti-
tuend., si quid | ex iis vitiatum corru[|]ptumq. fuerit; colaturq. a trib.
topiariis et | discentib. eorum, et si qui[s]¹⁰ ex iis decesserit decesserintve
subtra[|]c[-(15)]tusve erit, in vicem eius eorumve alius al[|]ve¹¹ substituant.;
accipi[|]ant[|]que singuli ex trib. tritici modios LX in ann. sing. et
vesti[|]ar. nomine X XX¹². Aquila autem nepos meus et h.¹³ eius haec
prae|stare debeto debento. I[n]scribanturq.¹⁴ in aedificio extrinsecus |
nomina mag.¹⁵ quib. coeptum erit id aedificium et quot annis vixero. Si |
(20) quis alius aliave unquam in iis pomariis, quemadmodum eos | [hortos
del]er[|]minavi et lacum [margin]e in[|]cl[|]ussi¹⁶, combustus | sepultusve
confossusve conditusve consitusve¹⁷ propiusve iis po|m[|]a[r]is [p[|]edes
mille⁹ erit sive aliquis]¹⁸ aliquid adversus ea facturus fuerit quae s. s.
s., id h. | h.q.¹⁹ mei²⁰ d. [d.]²¹ esto sunt ea omnia ita fieri neq. aliter
fieri. Loco | (25) autem huic lex haec in perpetuum dicitur, neq. quis-
quam post me do minium potestatemve eorum locorum habeto nisi in hoc
[ut]²² melius collantur et conserantur perficianturq. Aditum [itum actum
ad id aedificium | habeant quicumque]²³ ad id colen[d]um²⁴ pedib. et ve-
hiculis et staticulis | [adibunt . . . . .]²⁵ Si quis] | combustus

suffossusve monument[um]ve²⁶ factum illatave ossa propius [p(edes)] m(ille) pon[e] | ve[l] ant[e] qui[d]v[e]²⁷ factum fuerit [n] iis²⁸ pomariis et locis et s[a]eptis eorum, que[m] |-(30) admodum supra scripsi, Sex. Iul. Sex. Iuli Aquilini fil. Aquila²⁹ et h. h. q.³⁰ eius. | s. s. s.³¹ [si per eum eosve steterit, quod]³² ita factum non fuerit adversusve aliquit factum fuerit, aut non caver[int] | ab herede heredibusque suis, ut ita omnia serventur, quemadmodum s. [s., d. d.] | d. e. s. [r.] public.³³ civitatis Ling.³⁴ HS n. C³⁵. Haec poena omnibus domini[s] | huius possessionis in perpetu[m]^{36a} inferatur³⁶. Omnes autem liberti mei et liber[tae], | (35) quos et vivos et quos hoc testamento manumisi, stipem conferant | quot annis singul[i] nummos . . . Et]³⁷ Aquila nepos meus et [h.³⁸ eius] pr[a]este[t] quot anni[s] n(ummos) . . . | ex quibus edulia [quisq. sibi]³⁹ paret et potui, quod profan[e]tur⁴⁰ infra ante ce[l]lam memoriae quae est Litavicrari⁴¹, et ibi consumant . . . . .⁴² | morenturque ibi donec eam summam consumant. Vicibus ex se cura[-](40)tores ad hoc officium nominent, qui id officium annu[um]⁴³ habeant habe[ant]que potestatem exigendi hos nummos; mandoque hanc curam | Prisco, Phoebo, Philadelpho, [V]ero; pos[t] obitum me]um(?)⁴⁴ [ii] curatoresqu[e] ita nom[in]ati [sacrificent?] quotannis in ara quae s. s.⁴⁵ est kalendis Aprilibus Maiis Iu[n]iis Iuliis August.⁴⁶ Octobri[b.]. Mando autem curam funeris mei [et] exequia[-](45)rum et rerum omnium et aedificiorum monumentorumque meorum Sex. | Iulio Aquilae⁴⁷ nepoti meo et Macrino Regini f. et Sabino Dnmnedor[ig.]⁴⁸ | f. et Prisco l. m.⁴⁹ et procuratori, et eos rogo agant curam harum reru[m] | omnium, eorumq. probatio sit earum rerum, quas iussi post mortem | meam fieri. Volo autem omne instrumentum meum quod ad ve[-](50) nandum et aucupandum paravi, mecum cremari⁵⁰ cum lanceis glad[i]i[s]⁵¹ | cultris retibus plagis laqueis [k]alamis⁵² tabernaculis formidinibus | balnearibus lecticis . . . . .⁵³ sella gestatoria et omni medicamento [et] | instrumento illius studi, et navem liburnam e[x] sc[i]r[p]o⁵⁴, ita [ut] in de nihil subtrahatur, et vestis polymit. et plumari[ae] quod⁵⁵ . . . , | (55) quidquid reliquero, et stellas omnes ex cornibus alcinis . . . . .

Apud Lingones Gallos (Langres), provinciae Germaniae superioris, sine dubio rep. (cf. not. 34), sed traditur sine ulla loci indicatione (XIII 5708 semel descripta, quod apographum servavit folium membranaceum saec. X bibliothecae Basileensis, reperit Wackernagel, edidit primus Kiessling program. univ. Basil. 1865; tractaverunt de Rossi bull. arch. crist. 1865 p. 294 seq.; Huebner ann. inst. 1864 p. 200 seq., repetivit Wilmanns ex. inscr. 315). Versuum divisio ignoratur (indicavi et numeravi versus codicis). — 1) Apparet superesse haec ex testamento quod in lapide iuxta sepulcrum incisum fuisse putandum est. De tempore cf. not. 29. — 2) loco inseruit Mommsen. — 3) ubi traditur. — 4) altam traditur. — 5) Pedes. — 6) legitica traditur. — 6*) Paria cenatoria. — 7) & abollet II tunica traditur. — 8) cl. udaturq., correctum ex claudaturq., ms. — 9) lidem etiam infra memorantur (r. 42). — 10) si quid, 11) aliove ms. — 12) Denarios triginta (XXX traditur). — 13) Heredes. — 14) iiii scribanturq. traditur. — 15) Magistratum. —

16) . . . . eri . . . . acumii . . . . indussi traditur; sic ut supra supplevit Momms. — 17) *Vocabulum videtur corruptum.* — 18) *Haec vel similia excidisse apparet.* — 19) *Heres heredesque.* — 20) *Inserere heredis.* — 21) *Damnas damnatas.* — 22) *Supplevit Kiessling.* — 23) *Lacuna in codice; suppl. Kiessl.* — 24) *colentiū ms.* — 25) *Interciderunt nonnulla (incipit codicis pagina altera).* — 26) *monimentive ms.* — 27) *propius imponi | queant quibus ms., correxit Mommsen.* — 28) *ibi iis ms.* — 29) *Civilitatem Romanam hos homines adeptos esse per Sex. Iulium Frontinum, cui bello Civilis (a. 70) civitas Lingonum se tradiderat (Frontin. strateg. 4, 3, 14), coniecit Huebner. Quod si ita est, testamentum circa Traiani aetatem factum esse videtur.* — 30) *Heres heredesque.* — 31) *Supra scriptis scripti.* — 32) *Supplevit Momms.* — 33) *quemadmodum s. | desit public. traditur. Lege: quemadmodum supra scripsi, dare damnas damnatas esto sunt rei publicae.* — 34) *Ex hoc loco apparet, inscriptionem stelsse intra fines Lingonum, et testatorem fuisse Lingonem (natione Gallum eum fuisse etiam aliis rebus indicatur, cf. not. 48, 50).* — 35) *C traditur, C fuisse monuit Kiessling.* — 35^a) *perpetua traditur.* — 36) *Imponatur.* — 37) *Supplevit Kiessling.* — 38) *Heres.* — 39) *Supplevit Momms. (in codice erasa nonnulla).* — 40) *pfane itur ms.* — 41) *Nomen loci ut videtur Gallicum. Simile nomen deae supra N. 4555.* — 42) *Spatium vacuum in codice.* — 43) *annua, ex eo factum annui, cod.* — 44) *ero pos . . . ū codex (quem nuper examinavit Duemmler), post pos litteras evanidas teris eorū, sed secundis demum curis, legere sibi visus erat Kiessling.* — 44^a) *curatores qui codex.* — 45) *Supra scripta.* — 46) *Septembr. num excederit, incertum.* — 47) *Cf. not. 29.* — 48) *Nomen Gallicum. Apparet hos nondum fuisse cives Romanos.* — 49) *Liberto meo.* — 50) *Conferendus Caesar b. G. 6, 19, 4: omnia, quae visis cordi fuisse arbitrantur, in ignem inferunt (Galli); similiter Mela 3, 2, 19. Defunctum apparet venandi studiosum fuisse.* — 51) *gladei .. traditur.* — 52) *thalamis traditur (vocabulum in margine codicis adiectum), correxit Hercherus collato Mart. 14, 218.* — 53) *Spatium vacuum in codice.* — 54) *& scurfio ms., correxit Kiessl. collato Plin. h. n. 7, 206.* — 55) *plumari quod traditur; restitutio non certa.*

Ex testamento Dasumii.

8379^a . . . . [amicis meis] infra scriptis qu[isquis mihi heres erit | dare damnas esto singul]is auri p.¹ libras: Iuli[o] . . . . | . . . . no, Volusio Iuliano. . . . | . . . . [Plinio]² Secundo, Cornelio [Tacito]² . . . . | . . . . [A]uspicato. (Post alia) Dasumiae Syche³ nutrice[ī do lego]. . . . | . . . .

Romae ad viam Appiam rep., tabula ingens versuum centum triginta quattuor, sed ex quorum unoquoque paucae tantum litterae supersunt; propositi paucorum tantum versuum (v. 14—18. 55) reliquias (V1 10229 vidit Henzen, supplevit Mommsen; antea tractaverunt Borghesi opp. 6, 424 seq. et Rudorff Zeitschrift f. Rechtsgesch. 12, 1845 p. 501 seq.). Tabula continebat testamentum factum anno 108, cuius consules leguntur v. 124; testamentum esse Dasumii, qui consul fuerat circa a. 105, probabiliter coniecit Borghesius opp. 6, 425. — 1) Pondo. — 2) Supplementa non certa sed probabilia. Tacito et Plinio in amicorum testamentis eadem legari solita esse narrat hic ep. 7, 20, 6. — 3) Ex nomine nutriceis testatorem fuisse Dasumium probabiliter collegit Borghesius l. c. p. 429.

Ex testamento superest etiam III S. 44195; capita ex testamentis supra N. 6468. 6469. 6647. 6818. 6957. 7196, F111 9052. XI 4395.

8380 Velius Fidus¹ Iubentio Celso² col[legae]³ suo salutem.

Desideri⁴ fra[ter]⁵, Arrii Alphii Arriae Fadillae, domini n. imp. Antonini Aug. matris⁶, liberti | libellum tibi misi, cogniti mihi ex | longo tempore primae iubentutis. | Etiam miratus, cum ab aedibus es[sem]⁷, quot eo lo.⁸ se contulisset, a quo | didici causa se requitionis (sic) set et religionis magnopere. a domino n. imp. | impetrasse⁹. Ita ne qua mora videatur ei per nos fieri, libellum subscrip[tum per eundem (sic) publicum sine mora | mihi remittas. Opto te salvo(n) (sic) et fel[ic]em es. |

Exeplu. libelli dati¹⁰. |

Cum ante hos dies coniugem et filium ami[serim] et pressus necessitate corpora eorum | fictili sarcofago commendaverim, doni[que] is locus, quem emeram, aedificaretur vi[a] Flaminia inter miliar. II et III euntibus a[bi] urbe parte laeva custodia monumenti | Fla. Thumeles, maesolaeo¹¹ M. S[i]li Orcili: | rogo, domin., permittas mihi in eodem lo[co] in marmoreo sarcofago, quem mihi mo[do] comparavi, ea corpora colligere, ut cuan[d]one ego esse desier., pariter cum eis ponar. |

[D]ecretum¹²: fieri placet. Iubentius Celsus | promagister subscripsi III nonas Noemb. | Antio Polione et Opimiano kos.¹³, ordina[r]is Severo et Sabiniano cos.¹⁴

Romae, incertum quo loco urbis rep. (VI 2120 cf. 52598^a vidit Henzen; cf. Huebner ex. scr. epigr. n. 1047). — 1) Homo notus etiam ex t. Heliopolitano Syriae III S. 14387^e. — 2) Consul ordinarius a. 164. — 3) Sc. in collegio pontificum. — 4) Videtur agnomen (signum) Iuventii, quo eum collega blande appellat (coniungendum esse: desiderii libellum, i. e. libellum supplicem, coniecit Momms.). — 5) De fratris appellatione cf. Friedländer Sitteng. 1 (ed. 6) p. 445. — 6) Cf. vit. Pii 1. — 7) Abessem. — 8) Loco. — 9) Invere: velle. Intellege: Miratus, cum ab aedibus meis abessem, Alphium me persecutum ad eundem locum se contulisse, ab eo didici ipsum ob causam requitionis, sed et religionis magnopere a domino impetrare quid velle (Mommsen). — 10) Ab Arrio Alphio. — 11) Tam maesolaeo quam a mesolaeo legi potest. — 12) secretum lapis. — 13) Consules suffecti praeterea ignoti. — 14) Consules ordinarii a. p. Chr. 155. Raro ita annus indicatur, per consules ordinarios et suffectos (Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 92 not. 5 et p. VIII not. 1).

8381 [d.] m. [s.] C[ollegi][u]m pon[ti]ficum d[e]crevit¹: si e[st] ita sunt | que libelo | [c]ontene[n]tur, pla[cere] per[.] . . re² puella | [de] q.³ agatu[r] s[acelo] (in pila altera) [eximere et i]ter[um] ex] pra[escr]ipto | [d]epone[r]e et scripturam tituli at prist[inam] for[mam] restituere. p[er]iculo prius | dato operi[s] faciend[i] ove atra.⁴

Prope Tarracinam, loco antiquo, in pilis duabus, ad ingressum ut videtur sepulcri (X 8259 vidi). — 1) Cf. Plin. ep. ad Trai. 61. — 2) Duae tantum litterae perierunt; nonnulla a quadratario omissa esse putat Momms. — 3) Puellam de qua. — 4) Cf. Paulus sent. 1, 21, 4: qui corpus perpetuae sepulturae traditum vel ad tempus alicui loco commendatum nudaverit et solis radiis ostenderit, piaculum committit. Supra N. 4792.

8382 d. m. s. (*ascia*) | Fl. Provincia fecit sibi | — T. Coelius Senti-
nianus For. | Cor.¹, 7 coh. II vig., petit a ponti|fices, ut sibi permitterent |
reficere² n.³ monumentum | iuris sui — lib. libertabusque, | sibi et suis
posterisque | eorum.

Romae (VI 2965 saepius descripta saec. XV. XVI). — 1) Foro Cornelii. —
2) Cf. Ulpian. Dig. 41, 3, 5: pontifices explorare debent, quatenus salva religione
desiderio reficiendi operis medendum sit. Cod. Theod. 9, 47, 2. VI 35068: permissu
pontific. refec. Supra N. 8140. — 3) Novum? (Orell.).

8383 d. m. | Marcia Augurina sepul|crum parentum suorum | ve-
tustate corrup|tum permissu pontificum | c. v. restituit, libertis lib|erta-
busque posterisque eo[τ]um. Hic monimentus extra|neu herede non
sequitur.

Romae rep. in coemeterio Callisti (VI 22120 vidit de Rossi).

8384 Heraclides Menedoti f. | Calliste matri suae et | Menedoto
fratri l. l. l. p. o. m. s.¹ | Ti. Plautius Lupus, | Ti. Plautius Euaristus, |
M. Plantius Synnedemus | hoc monumentum suum | violatum viadicarunt
et | restituerunt² nonmina (*sic*) | obitorunt (*sic*).

Romae, iam Perusiae (VI 49295. X 5736 vidit Bormann). — 1) Libertis liber-
torumque libertis posterisque omnibus? — 2) Cf. XIV 4246: qui convicerunt et titul.
restituerunt.

8385 . . . |mus Pal. Pri|scus | fil. dulcissi|mae hunc | [ti]tulum ne
qua | ei loci contro|versia quan|done fieret, | defodit.

Romae (VI 25048. 29910 vidit Henzen).

8386 . . . . Carpus, ... | Aelius . . . ., Aelius Dignus, | Paccius
Charito et socii | hoc cepotaphium muro cinctum | cum suo iure omni
ex auctoritate | et iudicio pontificum possederunt.

Romae (VI 40675 servavit Fabrettius).

8387 d. m. | T. Aelius Victorinus vivo se ex arca | pontificum¹
comparavit, sibi et | Marciae Apolaustidi coniugi | suae incomparabili,
cum qua | vixi sine ulla iracundia, et | lib. lib. posterisque aeorum (*sic*), |
aditis tribus.

Romae (VI 40842 vidit Henzen). — 1) Mira hoc loco mentio arcae pontificum
(diversa arca publica supra N. 7875). Cf. Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 72 not. 4.

8388 d. m. | Arriae Apolloni|ae parenti et patr.¹, et | Arriae Teles-
phoridi | coniugi virginiae, q. v. | annis XXXXV, fecit Cn. | Arrius Abas-
cantus | sibi et Arriae Phone filiae suae et lib. | lib. q. post.q. eor. In
hoc monumento sive | sepule. corp. per aedil. inferri licebit².

Romae (VI 12589 bis descripta saec. XVI). — 1) Patronae. — 2) Cf. Mommsen
Staatsr. II ed. 3 p. 540 not. 4.

8389 dis man[ibus sacr.] | Iuniae L. f. Cele[rinae matri et aviae?] | Ti. Ti. Claudii Euschemus et Prim[itivus]. | Claudiae Quiane¹ Euschemus sorori, | Primitivus matri, | Euschemus consobrinae Samiariae Arethusaе; | isdem corporibus tralatis perm. trib. pl.², et | Ti. Claudio Epaphrodito tatae bene me. fecer. | et sibi et suis libertis libertabus posterisque | eorum.

Romae (VI 20865 descriperunt Smetius aliquae). — 1) Κεάνη? (Momms.). — 2) Permissu tribunorum plebis (hos similiter ut pontifices, cf. N. . . ., prmittere potuisse corpora transferri, alibi non traditur. Cf. Mommsen Staatsr. II ed. 3 p. 329.

8390 Egnatiae A. f. Aul[inae] . . . | flaminicae in colonia C. . . . .¹ | provinciae Narbone[nsis]; | L. Caecilio L. f. Pom. Long[o, cuius] | corpus pontificum perm[issu ex vetere?] | monumento in hoc tral[atun] est. | Egnatia Aulina mammae s[uae] | et Q. Vibio Crispi l.¹ A . .

In Sabinis, loco dicto Frasso prope Trebulan Mutuescam (IX 4881 bis descripta saec. XIX). — 1) l. . . alterum exemplum. — 2) Patronus fuit Q. Vibius Crispus nobilis orator, de quo cf. Tac. ann. 14, 28 cet.; Prosopogr. imp. Rom. II p. 420 n. 379.

8391 [in his] aedificis et locis | [adi]acentibus aedificis, sive is locus ager est, | [P.] Aeli Rufini militis | [omni]bus¹ se possessorem esse ex causa emptionis P. | Aeli Abascanti, patris sui, Alfenio Senecioni subpraef. | class. pr. Mis.² probavit et meruit sententiam, quam ius[su] eiusdem Senecionis subpraef. huic titulo proscripsit. |

Senecio c. c. c.³ dixit: | Necessariam fuisse inspectionem aedificiorum et | loci, de quibus apu[t] me actum est, re ipsa manifestatur. | Cum igitur aedificia solo puro posita deprehende[rim] neque ullo sepulchro superposita vel coniuncta, ap[paret] venditionem eorum iure factam, ideoque ad Aelium | Rufinum militem ex causa emptionis pertinere videntur. | Loci vero sive agri, quem adiacentem aedificis Aelius Abas[cantus, pater Rufini, ab heredibus Patulci Diocletis aequ[e] | mercatus est, cum habeat plurima et dispersis locis sepul[chra, ius per venditionem transferri ad emptorem | non potuit. Set cum pater Rufini et postea Rufinus, quam]quam non iure facta emptione, semper in possessionem | fuerint, nullo iure eum locum vindicare sibi Patulci pos[sunt]. Plane cum in re praesenti inspexerim [cippum ubi nomen] | erasum⁴ Patulci dicunt, remanere [tamen vestigia scripturae] | experimentia haec verb[a] . . .

Puteolis, postea Neapoli (X 3334 saepius descripta saec. XVI; plerique adnectunt supplementa Neapoli ad lapidem antiquum adiecta). — 1) Melius dixisset: Horum aedificiorum . . . omnium P. Aelius Rufinus miles. — 2) Subpraefecto classis praetoriae Misenenensis. Idem ut videtur VIII 9046. Filius eius videtur esse supra N. 2618. 3399. — 3) Cum consilio collocutus. — 4) Titulus sepulcralis, in quo Patulciorum nomina erasa erant, extabat Neapoli tempore Accursii X 2826.

8392 d. m. L. Ofillius | Artemidorus | vius (*sic*) sibi fecit | secus¹ Curtia P. f. Tyche | coniug. simplicissim. sua, | cum quem (*sic*) vix. an. III sine | querell., et contra Ofillia | Vitali filis (*sic*) dulciss. sua | ex Caulia Ianuaria matr., | et Lucii Septimanus et Euty|ches filii fecerunt patri | optimo cum Sulpicia L. f. | Valentina uxore eius. | Quisq. autem secus² ara igne fecer., | sciat se ad pontifices disputaturu.

Romae (VI 35987 = *Notizie degli scavi 1885 p. 226*). — 1) *Secundum, iurta*. — 2) *Aliter ac*.

Laudationes funebres.

8393 . . . . . [u]xoris¹.

(Pag. 1).

. . . . . mo]rum prohib[ate . . . . .]rum. . . . . permansisti prob . . . . |

(3) Orbata es re[pente ante nuptiar]um diem utroque pa[rente in penatium soli]-(4)tudine una o[ccisis. Per te maxi]me cum ego in Macedo[niam² abissem], | (5) vir sororis tua[e C. Cluvius³ in A]fricam provinciam, [non remansit inulta] | (6) mors parentum. |

(7) Tanta cum industria m[unere es p]ietatis perfuncta eff[lagitando inquirendo] | (8) vindicando. ut, si praes[to fu]issemus, non ampli[us praestissemus. At] | (9) haec habes communia cum [s]anctissimá feminá s[orore tua.] |

(10) Quae dum agitabas, ex patria domó propter custodia[m pudicitiae, sumpto] | (11) de nocentibus supplicio. e vest[i]gio te in domum ma[tris meae⁴ contulisti, ubi] | (12) adventum meum expectast[i]. |

(13) Temptatae deinde estis, ut testamen[tum patris], quo nos eramus heredés, rupt[um diceretur] | (14) coemptione facta cum uxore⁵: ita necessario te cum univ[er]sis pat[ris bonis in] | (15) tutelam eorum, qui rem agitabant, reccidisse: sororem omni[um rerum] | (16) fore expertem, quod emancupata esset Cluvio. Qua mente ista ace[peris, qua iis prae]-(17)sentia animi restiteris, etsi afui, conpertum habeo. |

(18) Veritate causam communem [t]utata es: testamentum ruptum non esse, ut [uterque potius] | (19) hereditatem teneremus, quam omnia bona sola possiderés, certá qui[dem sententia] | (20) te ita patris acta defensuram, ut si non optinuissem, partitúram cum s[orore te existi]-(21)mares: nec sub condicionem tutelae legitimae venturam, quoniam per [legem in te ius non] | (22) esset, neque enim familia[e] gens ulla probari poterat, quae te id facere [cogeret]: | (23) nam etsi patris testamentum ruptum esset, tamen iis, qui intenderen[t. non esse id] | (24) ius, quia gentis eiusdem non essent.

(25) Cesserunt constantiae tuae neque amplius rem sollicitarunt: quo facto [reuerentiae in patrem]. | (26) pietatis in sororem, fide[is] in nos patrociniū succēptum sola peregisti. |

(27) Rara sunt tam diuturna matrimonia finita morte, non divertio in[terrupta: nam contigit] | (28) nobis, ut ad annum XXXXI⁶ sine offēsa perduceretur. Utinam vetust[um ita extremam sub]- (29) isset mutationem vice m[e]a, qua iustius erat cedere fato maiorem. |

(30) Domestica bona pudici[t]iae, opsequi, comitatis, facilitatis, lanificiis⁷ tuis [adsiduitatis, religionis] | (31) sine superstitione, o[r]natus non conspiciendi, cultus modici cur [memorem? cur dicam de tuorum cari]- (32) tate, familiae pietate, [c]um aequae matrem meam ac tuos parentes coll[ueris eandemque quietem] | (33) illi quam tuis curaveris, cetera innumera- bilia habueris commun[ia cum omnibus] | (34) matronis dignam [f]amam co[l]entibus? propria sunt tua, quae vindico ac [quorum pauci in] | (35) similia inciderunt, ut talia paterentur et praestarent, quae rara ut essent, [hominum] | (36) fortuna cavet. |

(37) Omne tuom patrimonium acceptum ab parentibus communi diligētia cons[ervavimus]: | (38) neque enim erat acquirendi tibi cura, quod totum mihi tradidisti. Officia [ita par]- (39) titi sumus, ut ego tu[t]elam tuae fortunae gererem, tu meae custodiam sust[ineres. Multa] | (40) de hac parte omittam, ne tua propria mecum communicem: satis sit [hoc] mi[hi tuis] | (41) de sensibus [indi]casse.

(42) [Liberali]tatem tuam c[um] plurimis necessariis tum praecipue pietati praesti[tisti domesticae]. | (43) [Feminas egregias licet facile qu]is alias nominaverit, unam dumtaxat simillimam [tui] | (44) . . . . . [h]abuisti sororem tuam: nam propinquas vestras d[ignas eiusmodi] | (45) . . . . . [of]ficiis domibus vestris apud nos educavisti. eadem u[t condicio]- (46) nem dignam famili[ae] vestrae consequi possent, dotes parastis: quas quid[em a vobis] | (47) constitutas comm[uni] consilio ego et C. Cluvius excepimus et probantes [liberalitatem,] | (48) ne vestro patrimo- nio vos multaretis, nostram rem familiarem sub[didimus] | (49) nostraque praedia] in dotes dedimus. Quod non venditandi nostri c[ausa rettuli,] | (50) sed ut illa consilia vestra concepta pia liberalitate honori no[s duxisse consta]- (51) ret exequi de nos]tris. | (52) Complura alia benefici]a tua prae- termittenda [duxi . . . . .

(perierunt complura).

(Pag. II).⁸

. . . . . [subs]idia fugae meae praestitisti ornamentis | (2) [divenditis], cum omne aurum margaritaeque corpori | (3) [detracta trad]idisti mihi et subinde familia nummis fructibus, | (4) [deceptis a]dversariorum custodibus apsentiam meam locupletasti⁹. | (5) [Experiri vim mil]itis¹⁰, quod ut con- rere virtus tua te hortabatur, | (6) [destitisti: tutiorem viam tibi m]unibat¹⁰

clementia eorum contra quos ea parabas. | (7) [*In tanta calamitate nulla indigna v*]ox tua est firmitate animi emissa. |

(8) . . . . . [*ce*]rtis hominibus a Milone¹¹ quoniam domus emptione |
(9) . . . . . exu[*l*] belli civilis occasiōibus inrupturum | (10) . . . . .
defe]ndisti domum nostram. |

(*Perierunt non pauca.*)

. . . . . [*Iure Caesar dixit tibi acceptum esse referendum*] |
(11) me patriæ redditum a se, [*na*]m nisi parasses quod servar[*et, etiam Caesar*]
| (12) inániter opés suas pollice[*ret*]ur. ita non minus pietati tu[*ae quam cle-*
mentiae illius] | (13) me debeó. |

(14) Quid ego nunc interiora [*no*]stra et recondita consilia s[*ecreto*
pectoris] | (15) éruam? ut repentínis nu[*l*]tis ad praesentia et inminen[*tia*
vitanda excita]- (16) tus tuis consiliis cons[*er*]vatus sim? ut neque audaci[*a abripi me*] | (17) temere passá¹² sis et mod[*es*]tiora cogitanti fidá re-
ce[*ptacula pararis*] | (18) sociosque consilioru[*m t*]norum ad me servandum
d[*ederis sororem*] | (19) tuam et virum eius C. Clu[*viu*]m, coniunctó¹² om-
nium per[*iculo? non finiam*], | (20) sí attingere coner. sat [*es*]t mihi tibi-
que salutáriter m[*e latuisse*].

(21) Acerbissimum tamen in ví[*ta*] mihi accidisse tuá vice fatebo[*r,*
reddito iam non inutili] | (22) cíve patriae beneficio et i[*ud*]icio apsentis
Caesaris Augusti¹³, [*quom per te*] | (23) de restitutione mea M. L[*epi*]dus
conlega praesens interp[*ellaretur et ad eius*] | (24) pedés prostrata humi.
n[*on*] modo non adlevata, sed trá[*cta et servilem in*] | (25) modum rapsáta,
livóri[*bus c*]orporis repléta, firmíssimo [*animo eum admone*]- (26) rés édicti
Caesaris cum g[*r*]atulatione restitutionis me[*ae, auditisque verbis eti*]- (27) au-
contumeliosus et cr[*ud*]elibus exceptis vulneribus pa[*lam ea praeferres*], |
(28) ut auctor meórum peric[*ul*]orum nótesceret. quoi noc[*uit mox quod*
fecit]. |

(29) Quid hác virtute efficáciu[s]? praebere Caesarí clementia[*e locum*
et cum cu]- (30) stodiá spiritús mei not[*a*]re inportúnam crudelitatem
[*egregia tua*] | (31) patientiá? |

(32) Sed quid plura? parcamu[s] órationi, quae debet et potest
e[*xire, ne viliter maxi*]- (33) ma opera tractando pa[*r*]um digne peragamus,
quom pr[*o documento*] | (34) meritórum tuorum oc[*ul*]is omnium praé-
feram titulum [*vitae servatae*]. |

(35) Pácátó orbe terrárum, res[*titul*]á re publicá¹⁴ quíeta deinde n[*obis*
et felicia] | (36) tempora contigerunt. sue[*ru*]nt optati liberi, quos aliqua[*mdiu*
sors invi]- (37) derat. sí fortúna procéd[*ere e*]sset passa sollemnis inservie[*ns,*
quid útrique no]- (38) strum defuit? procédens a[*et*]ás¹⁵ spem [*f*]iniebat.
quid agitav[*eris propter hoc quae*]- (39) que ingredi conata sis, I[*or*]sítan in
quibusdam fémínis [*conspicua et admirabi*]- (40) lia, in te quidem minime
a[*dm*]iranda conlata virtútibu[s] tuis reliquis, iam eloquar]. |

(41) Diffidens fecunditati tuae [et d]olens orhitate meá, ne tenen[do in matrimonio] | (42) te spem habendi liberos [dep]onem atque eius caussa ess[em infelix, de divertio] | (43) elocuta es, vocuamque¹⁶ [do]mum alterius fecunditati t[er]e tradituram, non alia | (44) mente nisi ut nota con[co]rdia nostra tu ipsa mihi dis[ignam con]-(45)dicionem quaereret p[ar]ar[er]esque, ac futuros liberos t[er]e communes pro[ ]-(46) que tuis habituram adfirm[er]es, neque patrimoni nos[tri, quod adhuc] | (47) fuerat commune, separa[ti]onem facturam, sed in eodem [arbitrio meo id] | (48) et si vellem tuo ministerio [fu]t[urum]: nihil seiunctum, ni[hil separatum te] | (49) habituram, sororis soc[rusve] officia pietatemque mihi d[einceps praestitutam]. |

(50) Fatear necessest adeo me exa[rsi]sse, ut excesserim mente, adeo [exhorruisse ac]-(51) tuis tuis, ut vix redderem [mi]hi. agitari divertia inter nos [ante quam] | (52) [f]at[is] dicta lex esset, poss[e te] aliquid concipere mente, qua[re viva desineres] | (53) esse mihi uxor. cum paene [e]xule me vita¹⁷ fidissima perman[sisses]. |

(54) Quae tanta mihi fuerit cu[m]piditas aut necessitas habendi li[beros, ut propterea] | (55) fidem exuerem, mutare[m] certa dubiis? sed quid plura? [permansisti] | (56) aput me; neque enim ced[er]e tibi sine dedecore meo et co[m]muni infelici]-(57) tate poteram. |

(58) Tibi vero quid memorabi[lius] quam inseruiendo mihi o[peram dedisse te], | (59) ut quom ex te liberos ha[b]ere non possem, per te tamen [haberem et diffi]-(60) dentia partus tui alterius[coniugio] parares fecunditat[em?]. |

(61) Utinam patiente utriusqu[e] a[etate] procedere coniugium [potuisset, donec e]-(62) lato me maiore, quod iu[stus] erat, suprema mihi praesta[tes, antea vero super]-(63) stite te excederem orbita[e] filia mihi supstituta. |

(64) Praecurreristi fato, delegast[is] mihi luctum desiderio tui nec libe[ros habentem solum vi]-(65) rum reliquisti. flectam ego quoque sensus meos ad iudicia tu[a, a te destinata] adoptans. |

(66) Omnia tua cogitata praescri[pta] cedant laudibus tuis, ut sint mi[hi documento, quantopere ego] | (67) desiderem, quod inmortalitati ad memoria[m] consecrat[am tradidi]. |

(68) Fructus vitae tuae non derunt [mi]hi. occurrente fama tua firmat[us animo et] | (69) doctus actis tuis resistam fo[r]tuna[e], quae mihi non omnia erip[uit, cum laudi]-(70) bus crescere tui memoria[m] [pas]sa est. sed quod tranquill[is] status e[rat, tecum] | (71) amisi, quam speculatricem e[st] propugnatricem meorum pericul[orum cogitans calami]-(72) tate frangor nec permane[re] in promisso possum. |

(73) Naturalis dolor extorquet const[ant]itiae vires: maerore mersor et quib[us] modo me firmavi¹⁸, | (74) in necitro¹⁹ mihi consto: repeten[s] pristinos casus meos futurosque eve[ntus ab omni spe de]-(75) cido: mihi

tantís talibusque pr[aesi]diis orbatus, intuens famam tuam n[on tam fortiter pa]l-(76) tiendo haec quam ad desider[ium] lúctumque reservatus videor. |

(77) Ultimum huius órationis erit omn[ia] mernisse te neque omnia contigisse mi[hi ut praestarem] | (78) tibi. legem habui mandata tu[a]: quod extra mihi liberum fuerit, pr[aestabo]. |

(79) Te di manés tui ut quietam pat[ia]ntur atque ita tueantur optó.

Romae, tabulae ingentis duabus (vel etiam pluribus) paginis scriptae fragmenta variis locis urbis vel prope urbem reperta, unum, quod angulum dextrum superiorem totius tabulae occupabat (cf. not. 1), a. 1898 prodit ad viae Portuensis quartum chilometrum (VI 1527 cf. 51670 partem postrenam, i. e. pag. II vv. 11—79, in villa Albana vidit de Rossi; partem a. 1898 repertam edidit Vaglieri Notizie degli scavi 1898 p. 415). Tractaverunt Mommsen Abh. der Berl. Akademie 1863 p. 455 seq. (= juristische Schriften I p. 395 seq.), cuius sunt supplementa pleraque; Huschke Zeitschr. f. Rechtsgesch. 5, 1866 p. 468 seq.; F. Vollmer laudation. funebr. historia, Jahrb. f. class. Philol. Suppl. XVIII 1892, p. 491 seq. Specimina scripturae dederunt de Rossi studi e documenti di storia e diritto 1, 1880 tab.; Huebner ex. script. epigr. 1055. Tabula continebat laudationem funebrem mulieris a marito habitam vel scriptam (inter a. 746—752, cf. not. 6) et in sepulcro sine dubio lapidi incisam. Maritum eum fuisse unum ex proscriptis anni u. c. 711 apparet ex pag. II, fuisse Q. Lucretium Vespillonem, postea (u. u. c. 735) consullem, a. 711 u Turia coniuge domi occultatum et ita servatum (Val. Max. 6, 7, 2; Appian. b. civ. 4, 44) probare studuit Mommsen; sed virum illum non Romae delituisse, immo fuga servatum esse ex novo fragmento colligitur, ut viderint Vaglieri l. c. et Hirschfeld Bormannheft der Wiener Studien p. 4 seq.; hic (l. c. p. 4) cogitavit de Acilio, quem et ipsum inter proscriptos ab uxoribus servatos enumerat Appianus b. c. 4, 59 (cf. not. 9). — 1) Hoc vocabulum, quod solum superest ex v. 4 fragmenti a. 1898 reperti, scriptum est litteris maioribus, apparetque superesse ex superscriptione tituli, quae supra omnes paginas continuata fuisse putanda est (sequitur in eodem fragmento initium paginar secundae, cf. not. 8). — 2) A. u. c. 705, cum senatoribus partis Pompeianae. — 3) Cluvii nomen suppletum ex pag. I v. 46, 47, pag. II v. 49. De hoc homine dixit Mommsen l. c. p. 466, qui coniecit eundem esse C. Clodium cuius nomen legitur in nummis Caesaris (Momms. R. Münzw. p. 654 not. 552), Clodium quem memorat Cic. ep. 15, 7. — 4) Sic (cf. v. 52) supplevit Dürr Wiener Studien 5, 1884 p. 265, ma[terterae] proposuerat Momms. — 5) De hac controversia dixit Mommsen l. c. p. 468 seq.; cf. etiam Vollmer p. 505. — 6) Apparet, feminam de qua agitur, cum nupserit ante annum 711 (cf. infra), sed post annum 706 (supra v. 5 seq.), obitisse inter a. 746 et 752. — 7) Cf. N. 8402. 8405. — 8) Paginae secundae initium (vv. 4—10) legitur in fragmento reperto a. 1898. — 9) Similia de Acilii cuiusdam proscripti a. 711 uxore narrat Appianus b. c. 4, 59, ut monuit Hirschfeld. — 10) Supplementa a me inventa paulo reformavit Hirschfeld. — 11) Mirum orationem reverti ad a. 706, quo Milo ex exilio reversus et paulo post occisus est. Videtur domus Milonis emptione ad maritum defunctae pervenisse, haec autem irruptioni u Milone temptatae restitisse. — 12) Apices errare positi. — 13) Nondum redierat ex bello Philippensi, et Lepidus rex urbanas administrabat. — 14) Cf. Mommsen Staatsr. II (ed. 3) p. 746 not. 2. — 15) Supplevi (sic etiam Siebourg amicus Vollmeri; a[li]as priores). — 16) Cf. supra N. 6085 not. 84. — 17) Se ipsum dicit paene eandem vitam aliquando (a. 711) fuisse, scilicet paene mortuum (sic Hirschfeld l. c. p. 5). — 18) Supplevit Vollmer. — 19) Cf. Birt mus. Rhén. 54, 1879 p. 4.

8394 . . . . Murdiae¹ L. f. matris. |

(Periit pagina minime una)

sed propriis viribus adlevant cetera quó firmiora | probábilioraque sint². |

Omnes filios aequé fecit heredés partitione filiae data³. Amor | maternus caritate liberum, aequalitate partium constat. |

Viro⁴ certam pecuniam legavit, ut iús dotis honore iudici angeretur. |

Mihi revocatá memoriá patris eáque in cónsiliu[m] et fidé suá adhibítá⁵ aestumatione factá certás res testamento praelegavit, | neque eá mente, quo mé fratribus meis⁶ quom [e]orum⁷ aliquá | contumeliá praeferret: sed, memor liberalitatis patris mei, | reddenda mihi statuit, quae iudicio viri sui⁸ ex patrimonio | meó cepisset, ut ea ússu (sic) suo custodita proprietati meae restituerentur. |

Constitit ergo in hóc sibi ipsa ut á parentibus dignis viris data | matrimonia opsequio probitate retineret, nupta meriteis gra[t]ior fieret, fide carior haberetur, iudicio ornatio[r] relinqueretur, post decessum consensú civium laudaretur, quom discriptio | partium habeat gratum fidumque animum in viros, aequalitatem in liberos, iustitiam in veritate. |

Quibus de causeis quom⁹ omnium bonarum femínarum simplex similisque esse laudatio soleat, quod naturalia bona propriá custodiá servata varietatés verborum non desiderent, satisque sit | eadem omnes boná famá digna fecisse, et quia acquirere | novas laudes mulieri sit arduom, quom minoribus variatibus vita iactetur, necessario¹⁰ communia esse colenda, ne quod | ámissum ex iústis praeceptis cetera turpet. |

Eó maiorem laudem omnium carissima mihi máter meruit, quod | modestiá probitate pudicitia opsequio lanificio¹¹ diligentia fide | pár similisque ceteris probeis feminis fuit, neque úlli cessit virtútis laboris sapientiae periculorum¹², praecipuam aut certe | [nulli secundam memoriam sibi parans?] ¹³ (incertum quam multa perierint).

Romae, incertum quo loco urbis rep., tabula magna mormorea (VI 10250 vidit Henzen). Cf. Rudorff Abhandl. Berl. Akad. 1868 p. 247 seq.; Vollmer Jahrb. f. class. Philologie Suppl. XVIII 1892 p. 484 seq. Inscriptionem esse aetatis bonae (temporum circiter Augusti) ostendit scribendi ratio (aestumatione, meriteis cet.). Notabiles sunt apices passim inter singula vocabula interpunctionum loco posita, forma non diversi ab apicibus quibus distinguuntur vocales longae. — 1) Femina praeterea ignota; nec minus ignotus filius qui hanc laudationem scripsit vel habuit. — 2) Haec quo pertineant non perspicitur (sed cf. Rudolff l. c. p. 246). — 3) Cf. Ulpian. fr. 24, 25. Dig. 36, 1, 22, 5. — 4) Vir hic, defunctae superstes, vitricus fuit eius qui verba facit. — 5) Dicitur mulier memoriam viri defuncti et propriam fidem quasi in consilium advocasse. — 6) Filiis Murdiae ex nuptiis secundis. — 7) forum lapis. — 8) Testamento viri prioris. — 9) q. quom lapis. — 10) Excidit sequitur vel simile quid. — 11) Cf. N. 8402. 8405 v. 8. — 12) Intellege pericula quibus virtutem laborem sapientiam comprobavit (sic fere Momms.). — 13) Supplevit Mommsen.

De simili oratione habita in honorem Matidiae cf. supra N. 327 not. 2.

8395 D. Octavi. D. l. Modiari., | D. Octavi. D. f. Col.; | Pontia uxor | fruge, bona, pudica, | ave.

Romae (I 1072. VI 23297; Ritschl tab. XCIIe).

8396

C. Veius T. f. Mai.   Basilia Sp. f. Posilla
homo frūgi — et tū   optuma fémina — salve.

Romae, nunc Florentiae (I 1098. VI 28422 vidit Henzen).

8397 (in operculo urnae) heic sunt ossa | Variæ C. l. Glucerae | feminae sanctissum. | (in ipsa urna) frugi | piaæ.

Romae (I 1096. VI 28355 inscriptionem operculi vidit Henzen).

8398 hic est illa sita pia frug. casta | pudic.
Sempronia Moschis, |

cui pro meriteis ab coniuge | gratia relatast.

Romae (VI 26192 saepius descripta saec. XV. XVI). Buecheler carm. epigr. n. 363.

8399 . . . . . | C. f. frugi. |

Magna hom[er]i[ni]s hic ossa teg[it] | saxsus¹.

Casapullae in agro Campano (X 4434 vidit Mommsen). — 1) Pars hexametri, Buecheler carm. epigr. n. 415.

Similes laudationes supra N. 1952. 7480. 7650. 7791.

8400 C. Numitorius | Asclepiades, | Mummia L. l. | Zosima. | Heis
sunt duo | concordēs | famaue bona | exsituq. honēs. | Felix¹.

Romae (I 1071. VI 23437 vidit Henzen). — 1) Hoc vocabulum quo pertineat non apparet. Ceterum cf. Buecheler carm. epigr. 45.

8401 Q. Pompeius Bithynici¹ l. Sosus; | Sa[t]riena P. l. Salvia uxor,
frug., | opsequentes et concordēs, Esquileis ab aqua | conclusa² fecer.
sib[er] et sueis et digneis. |

Dum suppeditat vita inter nos annos LX viximus concordēs, |

morte obita ut monumentum haberemus fecimus vivi | studium³,

et Acme l. ut ūna conderemus conditivom | cubiculum⁴ fecerunt. | Hoc
monum. hered. | non sequetur.

Romae, prope portam Praenestinam, tabula quae infixæ erat sepulcro ex lapide Albano (VI 55087 = Bull. comunale 1880 p. 55). — 1) Patronus fuit Q. Pompeius Bithynicus qui a. u. c. 675 Bithyniam in provinciae formam redegit (Festus s. v. rutrum p. 262 M.; Cicer. Brut. 68, 240. 90, 510, ad fam. 6, 17, 2; cf. praeterea Liv. ep. 93 cet.). — 2) Aquam conclusam Iordanus Bull. comunale l. c. p. 56 putat esse lacum quendam in Esquiliis situm, a quo nomen traxerit compitum. — 3) Cf. Buecheler carm. epigr. 4565. — 4) Cf. supra N. 8116 not. 1.

8402 hic sita est Anymone Marci optima et pulcherrima, |
lanifica pia pudica frugi casta domiseda.

Romae (VI 11602 cf. 54043 saepius descripta saec. XVI. XVII). Buecheler carm. epigr. 237.

8403

hospes, quod deico, paullum est, asta ac pellege¹.

Heic est sepulcrum hau pulcrum pulcrae feminae.

Nomen parentes nominarunt Claudiam.

Suom mareitum corde deilexit souo.

5 Gnatos duos creavit, horunc alterum
in terra linqvit, alium sub terra locat.

Sermone lepido, tum autem incesso commodo.

Domum servavit, lanam fecit. Dixi. Abei.

Romae (I 1007. VI 15346 cf. p. 3517 descripserunt lucundus aliiqve complures viri docti saec. XV. XVI). *Buecheler carm. epigr.* 52. *Germanice vertit Mommsen Roem. Gesch. I p. 58 (ed. 5).* — 1) pellige luc.

8404 Albia D. I. Hargula, vixit ann. | LVI, casta, fide magna, sei | quicquam sapiunt inferi¹, | ut ossa eius quae hic sita | sunt bene quiescant.

Romae (VI 11337 vidit Henzen). — 1) *Eadem verba etiam alibi, cf. Buecheler carm. epigr.* 179. 180.

8405 ossa heic sunt | Urbillae Primi mihi me pluris, | decessit an. XXIII, carissima | suis.

Romae, nunc Beauvais in museo (I 1103. VI 29385 vidit Hirschfeld).

8406 L. Acculeius | L. I. Salvius; | cum vixit, bene vixit¹.

Romae ut videtur rep., est Sinigagliae (VI 10482 vidit Bormann). — 1) *Cf. supra N. 7615; item N. 2257 cet.*

8407 Cn. Atellius | Cn. I. Theoprast., | vixit cum fide.

Carthagine nova (II 3449 vidit Huebner).

8408 Q. Petillius | Attalus | ob meritis eius | dignum prosequor. || Vett. . . . . | R . . .

Romae (VI 36076 vidit Gatti).

8409 Philocalu[s] | Telesphoridi | alumne obaudien[t.].

Roma ut videtur Bononiam allata (VI 22116 vidit Bormann).

8410 Sozomeneti alumnae | audienti¹ | patronus fidelis.

Roma ut videtur Florentiam allata (VI 26660 vidit Bormann). — 1) *I. e. ob- edienti.*

8411 Hilari Clodi | M. s.¹, o. h. s. s.² | vixit annos | XXII, amans | domini, opse|gens (*sic*) amicis.

Capuae, iam Neapoli (X 4167 vidit Mommsen). — 1) *Cf. supra N. 8425 not. 1.* — 2) *Cf. N. 8004 not. 1.*

8412 Q. Pacidaeus Q. C. I. | Auctus, | patronis placuit¹.

S. Benedetto, ubi fuit Marruvium Marsorum (IX 5741 vidit Mommsen). — 1) *Cf. N. 7480. 7617 cet. XI 947: qua ad (cf. N. 8415) vixit, patrono placuit.*

8413 Papus | qua ad¹ vixit | conservis fuit karus.

Romae (VI 25817 vidit Donius). — 1) Quoad. (Cf. ad N. 8412.)

8414 Celadus | Ti. Claudii Caesaris f.¹ ser., | vix. ann. XXV, | carus suis.

Romae (VI 44642 vidit Henzen). — 1) Intellegitur Britannicus.

8415 Iucunda Mari, kara | suis viva et mortua. | Have! ossa hic s. s.

Romae in monumento a. 1871 portam Praenestinam rep. (VI 6098 vidit Henzen).

8416 Oppia | 𐀓.¹ l. Felicia (*sic*), | vix. an. XI; | quam cara suis | fuerit, indicat | hic titulus.

Romae in monumento familiae Marcellae (cf. ad N. 7879/7884) rep. (VI 4635 vidit Henzen). — 1) Duarum mulierum.

8417 Plotia L.¹ et Fufiae l. — Prune² haec voc[*r̄*]tatast ancilla — heic sitast. Haec | qualis fuerit contra patronum patro|nam parentem conjugem, monumen|tum indicat. Salve. Salvos seis.

Carthagine nova (I 1479. II 3495 vidit Huebner). — 1) L. (Plotii). — 2) Phryne.

8418 hic est ille situs | qui qualis amicus | amico

quaque fide | fuerit, mors [*f*]uit indicio¹. |

F. f.² | Faustus Erotis | dispensatoris vicarius.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6275 vidit Henzen). Buecheler carm. epigr. n. 999. — 1) Idem paene distichon VI 25570 (Buech. 1000). — 2) Funus fecit (id perscriptum in titulo eiusdem sepulcri VI 6486. Brizio).

8419 T. Statilius Tauri¹ l. | Diodotus | mag.², q.³ in familia, | vivos sibi et Augeni | coniugi suae fecit. || Vedusia Tauri | sororis⁴ l. | Auge, vixit annos 1; | bonitatem suam et | fidem bonam secum apstulit. | Have! et tu memineris.

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6214 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 7407^a (not. 1). — 2) Magister (collegii servorum), 3) quaestor (cf. supra N. 7534 cet.). — 4) Soror uterina Tauri aliunde ignota.

8420 L. Tacilius 𐀓. l. Androma. | amantissimus familiae | heic requiescit.

Romae (VI 27088 vidit Henzen).

8421 Fortunatae ser. | fidelissimae, con|servatrici et ama|trici domini, | h. s. e. S. t. t. l. | Salvianus b. m. f.

Emeritae in Hispania (Eph. ep. 8 p. 574, 45 Huebner vidit ectypum).

8422 M. Claudius M. l. | Philargyrus. | Plotia C. l. Thalassa, | viris suis et amicis | amara fuit nunquam.

Romae in vinea Raudaninia (VI 7595 vidit C. L. Visconti).

8423 d. m. | Marius | Iustus | homo | plus quam | benignis|si-
mus | hic.

Beneventi (IX 4876 servavit Pacca saec. XVIII).

8424 [U]ssiena P. P. l.¹ | lucunda | pro nomine | iucundissima,
hic. | . . . . . | pilicrepus², | hic.

*Romae ad portam Praenestinam rep. (VI 6815 vidit Henzen). — 1) Duorum
Publiorum liberta. — 2) Cf. N. 5175. 6454^d.*

8425 d. m. | C. Seius | Ingenuus | ingenuosissimus, | qui vixit ann.
XVI | m. VI d. X.

Romae (VI 26112 vidit saec. XVII Ptolemaeus auctor accuratus).

8426 d. m. | Restituti | animulae | bonae | et | benedictae. | Sit tibi
terra | levis.

Romae (VI 25408 bis descripta saec. XVIII).

8427 memoriae | Sex. Aemili Feli|ciani, amatori | sanguinis sui et |
remuneratori fa[m]iliae suae, | Aemilia Gargilia | fratri amantissi|mo, v. a.
LXV h. s. e.

Constantinae (VIII 7174 vidit Wilmanns).

8428 memoriae L. Sit|tius Augustalis ama|tor reg. suburbani sui |
Azimaciani, quem a solo ae|dificavit, sibi suisque fecit. | Bonis bene¹.

*Prope Constantinam rep. (VIII 7741 p. 1849 Cagnat vidit ectypum). — 1) Cf.
supra N. 8157.*

8429 d. m. | Q. Staius Cae|cilius Butra, | v. a. LXX, egit in | his
praedis an|nis XXV, Antio|chis marita, | Profuturus, Imber fili cum so|rori-
bus suis | patri dignissimo. | H. s. e.

8429^a d. m. s. | Profuturus | v. a. LVII, egit | in his praedis cum |
Butra patre suo | annis XXXV et post | obitum patris an|nos XXII, Imber |
cum sororibus | suis fratri dignis|simo. | H. s. e.

*Ain-Djemil in Numidia, inter Milev et Cuicul (VIII 20084. 20085 vidi
ectypa).*

8430 P. Iulio P. [f.] Nomaeo | filio optumo | reverentissimo | ob-
sequentissimoq. | huiusq. loci totius | domino, | vix. ann. XV m. X d. XXIV. |
P. Iul. L[y]s[t]ponus | pat.

8430^a d. m. s. | P. Iulio Lupi cos.¹ lib. Lysipono | qui vixi an.
LXXI, quib. cum Donata | coniuge prim. an. XV, cum Rhodine domin.² |
an. XXVIII, sine utriusque offens. mihiq. | obsequentissimis, e quib. et
genuit fil. | masculos tres . . .

*Romae (VI 20158. 20116 illam solus descr. Cyriacus, hanc solus Fabrettius).
— 1) Lupus consularis, vitricus Antonini Pii (vit. Pii 4; cf. Prosopogr. imp. Rom.
s. v.). — 2) Domina.*

8431 Callistian[o] | consorti | actus et ani|mi, Callist[e] | et Hedone | fratri b. m.

Romae (VI 14095 bis descripta saec. XV. XVI).

8432 A. Memmio Claro | A. Memmius Urbanus | conliberto, idem consorti | carissimo sibi. | Inter me et te, sanctissime mi | conliberte, nullum unquam | disiurgium fuisse conscius | sum mihi. Hoc quoque titulo | superos et inferos testor deos, | uná me tecum congressum | in venálicio, úná domo liberos | esse factos, neque ullus unquam | nos diunxisset nisi hic tuus | fátalís dies.

Romae ad Appiam viam rep., est Cusercoli (VI 22355ª vidit Marinus).

8433 dis m. s. | L. Cassius L. fil. Quir. Faus|tus vix. annis XLIII, | homo bonus rebus ho|minibusq. pernecessa|rius,
quem quaerit pa|triae maximus hic | populus,
terra tegit fe|lix, lux attem (*sic*)¹ ingrata | reliq.

L. C.² E. frat. p. p.

Ammaedarae (VIII 552. 11572 vidit Cagnat). Buecheler carm. epigr. n. 1259. — 1) Autem. — 2) Cassius.

8434 d. m. s. | L. Caecilius L. f. Pæp. | Rogatus pius, | frugalissimi-
mus | pater, laudabilis | sectae homo, | integritate | innocentia | fide, vixit |
annis LXXIII | men. XI d. VIII, | h. s. e., | constanti viro, | Rogatia-
nus | filius.

Valli provinciae Africae (VIII 1288 cf. p. 1437 viderunt Wilmanns et Schmidt).

8435 d. m. | Sempronio Donato homin. | frugalissimo, qui vixit
an|nis LXV mens. III dies. V hor. VII, | cuius frugalitati heres ma|ximas
gratias aget, amplius mere|nti heres honorabit.

Romae (VI 26158 ter quatterve descripta saec. XVI. XVII).

8436 v.¹ C. Gargilius Haemon, Proculi, | Philagri divi Aug. I. Agrip-
piani f.², | paedagogus, idem l., | pius et sanctus. | Vixi quam diu potui
sine lite, | sine rixa, sine controversia, | sine aere alieno; amicis fidem |
bonam praestiti; peculio | pauper, animo divitissimus. | Bene valeat is qui
hoc (*sic*) titulum | perlegit meum³.

Romae in monumento ad viam Nomentanam rep. (VI 8012 vidit de Rossi). — 1) Vivus (v. in margine adscripta, inter v. 2 et 5). — 2) Filii. Proculus hic filius fuit Philagri, divi Augusti liberti: videtur antequam pater eius manumitteretur, in aliam familiam transiisse, cum libertus eius Gargilii gentilicium habuerit. Pater eius in familiam Augusti videtur pervenisse ex hereditate Agrippae, teste altero eius nomine, cf. supra N. 1778. — 3) Versus est senarius; etiam in praecedentibus versuum vestigia apparent. Cf. Buecheler carm. epigr. 154.

8437 d. m. | Octaviae Cres|centinae que | antiqua vita vi|xit, fidei ac
dili|gentiae [gr]aviss., | C. Val. Ianuarius | coniux c. fil. b. m. f.

Beneventi (IX 1913 ter descripta saec. XVI. XVII).

8438 d. m. s. | Alimma quae in vi|ta sua summa discipul|lina ser-
vavit, vix. ann. | XXXI m. IIII, cui de¹ permissu | domini fecerunt pater
ka|rissimus² et conservus pi|entissimae henemerenti.

*Loeris (Gerace) (X 26; Barnabei Notizie degli scavi 1894 p. 297). — 1) ex-
2) rar- Barnab.*

8439 Iuliae Luc. filiae Tyrraniae | vixit ann. XX m. VIII, | quae
moribus pariter et | disciplina ceteris feminis | exemplo fuit, Antarcus |
nurui, Laurentius uxori.

*Arelate, sarcophagus ornatus (XII 832 vidit Hirschfeld). Christianos hos ho-
mines putat Hirschfeld.*

8440 d. m. s. | (*femina in sellu sedens*) | L. Silius Cicero | Silie Ve-
nerie pie | coniugi, bone servatrici, | fecit, p. v. a. XXXXIII.

Lambaesi (VIII 4067 p. 4743 vidit Wilmanns).

8441 d. m. | Papinae Felicitat. | quae vix. an. XXV | mens. V dieb.
XXV, | T. Flavius Flavianus | coniugi sanctissimae | castissimae, | incom-
parabili | feminarum, | fecit.

Romae (VI 25775 vidit Henzen).

8442 d. m. | Valeriae Afrodisiae | quae vixit annis XXVII, | feminae
inconpara|bili univiriae, | Aurelius Theseus | virginali suae [p]ro¹ castitate.

Puteolis (X 3038 vidit Mommsen). — 1) ro lapis.

8443 d. m. s. | Caeciliae Festi|vae coniugi caris|simae monnae¹, | quae
mecum vixit annis | XXI sine qaerella (*sic*), | Pompullius Antiochus | mar-
ritus bene merenti | laboribusque eius.

*Pentimae agri Corfiniensiis (IX 3215 vidit Mommsen). — 1) Vox blandientis(?).
Cf. infra N. 8543.*

8444 d. m. s. | Postumia Matronilla inconpa|rabilis coniux, mater
bona, avia | piissima, pudica religiosa laborio|sa frugi efficacx vigilans sol-
licita | univira unicuba [t]otius industriae et fidei | matrona, vixit annis
n. LIII mensibus n. V diebus tribus.

*Henchir Zuâtli prope Thelepte Africae supra portam mausolei (VIII S. 11294
vidit Cagnat).*

8445 d. m. s. | Tadiae Fortuni coniugi, | cum qua vita incunda, |
conversatio religiosa, | frugalitas honesta, | fides cum disciplina exacta
est. | L. Caecilius Honoratus | signo Thaumanti. | [S. I.] l. l.

Caesareae Mauretaniae (Scherchel) rep. (VIII 9520 p. 1984 vidit I. Schmidt).

8446 d. m. s. | Arinia Victoria | magnis moribus | femina, at cuius |
sectam numquam accedi | potest, hic sepulta, set | domi es, de anemo¹
cert[a] | es, quia nunquam dissedit | meo. Marcus Motasius | dico sepul-
crum quod sit | tibi idem et mihi. | P. v. a. XXXV, | h. s. e.

*Agbiae provinciae Africae (VIII 1537 cf. 15534 descr. Victor Guérin). Cf.
Buecheler carm. epigr. I p. 68. — 1) Animo (traditur dea nemo).*

8447 d. m. s. | memoriae Gargilioru[m] | Iuliae Roga[tae] coniugi, | uno animo | uno consilio semper | fruenta me[cum] annis | XL, v. a. LV, | o. e. b. q. || L. Gargiliu[s] | L. f. Q. Venato[r] | se vivo hunc | tumulum co[n]stituit et | at superos | remasit, ut | reliqua tempor[a] | fruatur bona.

Sigus (VIII 5798 vidit Wilmanns).

8448 d. m. | C. Geminius | Ionicus | Iuliae Caleni | coniugi pie | carissimae et | bono consilio, | de qua nil que[r]ror, cum qua vixi bene et integre, | et in re sua posita | est, b. m. et sibi et fili | fecerunt.

Florentiae, Romae sine dubio rep. (VI 19000 aliquoties descripta).

8449 d. m. | Mattiēnae | Myrallidis | Q. Comeatro¹ | Q. I. Exoratus | coniugi plus de se | merita quam titulo scribi potuit.

Sassinæ (XI 6566 vidit Bormann). — 1) Cf. XI 6557 (vidit Bormann): d. m. | Commeatro[n]iae Q. I. | Secundinae cel.

8450 d. m. s. | Urbanae coniugi dulcissime | et castissimae ac rarissimae, cuius praeclarus | nihil fuisse certus, hoc etiam titulo honorari | meruit, quae ita mecum cum summa iucunditate adque simplicitate in diem vitae suae | egit quam adfectioni coniugali tam | industria morum suorum. Haec ideo | adieci, ut legentes intellegant, quantum nos dilexerimus. Paternus b. m. f.

Romae (VI 29580 vidit Henzen).

8451 Graxiae Alexandriae | insignis exempli | ac pudicitiae, | quae etiam filios suos | propriis uberibus educavit. | Pudens Aug. lib. maritus | merenti, vix. ann. XXIII m. III d. XVI.

Romae (VI 19128 vidit de Rossi).

8452 d. m. s. | Antonia | Victoria | pia sobr. | frugi, v. | annis XLIII, | h. s. e. | C. Iul. Sa[turninus] | Sabinia[nus] con[iugi] rarissimae, omni | pietati n[on] . . . . . | gravitate | morum, | fecundae | tecusae¹, | karissimae, et sibi | ad propa[gandam] | in aevum | memori[am] fecit. || C. Iulius | Saturni[nus] Sa[binianus] | pius, qui | ob singularem | amorem | nepotum | suorum | mortus | est, vir si[n]gularis | virtutis, | Sifti sepul[tus], v. an. | LXXVIII.

Madauræ Numidiae (VIII 4692 vidit Wilmanns). — 1) Idem vocabulum (τεροῦσα) videtur etiam esse in t. Siccensi VIII 16123, in Salonitano III 8752.

8453 . . . . . | qui vixi[t] an[nos] | plus minus XL, Ma[rtina] cara coniux, qu[ae] | venit de Gallia per mansiones L, ut commemo[raret] memoriam du[lcis]si[m]i mariti sui. | Bene quescas, dulcissime | mi marite.

S. Floriano inter Feltriam et Vicetiam, est Vicetiae (V 2108 cf. p. 1069 vidit Mommsen praeter paucas litteras nunc deperditas).

8454 bonae memoriae Maccusae | Muceris ann. XXII, et Victoriae | sive Valerio[l]ae ann. XIII, quae | ob desiderium avunculi eorum (*sic*) | Fl. Gemelli v. p.¹, comitis, ab ultima | Gallia per diversa loca provin|cia-
rum ad provin|ciam Macedoniam venerunt ibidemq. post am|plexum eius
et completa cupiditate | amoris in civitat[e E]dessensi fati munus | com-
plerunt; quibus memoratus | vir laudabilis ut cognoscere|tur iussit eis
memoriam fieri.

*Beroeae Macedoniae dicitur rep., deinde Thessalonicae (III 14406 vidi ec-
typum). — 1) Viri perfectissimi.*

8455 d. m. s. | Hoc in loco | suo conditum est cor|pus meum¹
Iul|niae Victoriae | a Iunio Hyacin|tho marito rar|ri exempli, quae | vixi
annis XXVI | m. III d. XXIII, iugu|mq. coniugalem | pudicum piissimo |
marito exhibui | in diem vitae meae¹. | Vos superi bene facite, | diu vivite
et venite.

*Thubursici Numidarum (VIII 3050 vidit Wilmanns). — 1) Versus subesse
coniecit Studemund, cf. Buecheler carm. epigr. 144.*

8456 d. (*corona*) m. | Aeliae Trypherae | coniugis rarissimae | et ultra
modum | sexumquae mulie|brem¹ sanctissimae | castissimaeque, quae | vix.
ann. XXIII mens. VII | d. X, Aelius Proximus posuit.

*Romae (VI 34268 = Notizie degli scavi 1886 p. 125). — 1) muliebrae aliud
apographum.*

8457 d. m. Atiliae Maximinae animae innocentissimae C. Aonius
Vitalis uxori incomparabili, quae vixit mecum sine ulla controversia
ann. XVIII m. II d. VIII, quae tulit secum ann. XXXVI, quae duxit
secum honos et gloria, aeternum meum vale sola[c]ium.

Veronae (V 3496 semel descripta saec. XV).

8458 rusticulus hic¹, | Fulio Iustino homini bono | Tullonia Lea
coniugi incomparabili, | qui insimul² viximus | annis sexaginta.

*Beneventi (IX 1826 cf. p. 693 semel ut videtur, sed ab accurato homine, saec. XV
descripta). — 1) Videtur spectare ad defunctum. — 2) Hinc Francogallorum
'ensemble', Italarum 'insieme'. Cf. N. 8460 not. 1.*

8459 d. m. s. | L. Papinius Verus et | Campania Felicissima | vivi
fecerunt sibi, qui | vixerunt inter se | annis LXVIII d. X.

Prope Capuam rep. (X 4275 bis descripta saec. XVIII et XIX).

8460 d. m. | Asidonius | Agatopus | et Aur. Luxuria | qui in se¹
bene | lavoraverunt², | quae vixit ann|is XXII, vivi sibi | fecerunt, l. c.³ |
a Iul. Clemen|tiano. (*In latere: vir et mulier stantes ad lebetem, opificium ali-
quod una exercentes*) Asidonius | ceriola|rius⁴. (*In altero latere: Mercurius.*)

*Salonis rep. (III 2112 cf. 8591 vidit Hirschfeld; anaglypha enarravit Schneider
arch. ep. Mitth. 9, 1883 p. 50). — 1) Inter se, una. Similiter supra N. 8112, infra
N. 8347. III 2554. VI 19028. 19953. 29756. (Minus recte locutio haec a Roscio in-
scr. Chr. 1 151 componitur cum Italarum voce insieme. Cf. Funck Archiv f. lat.*

Lexikographie 6, 1889 p. 258.) — 2) *Cf. V 124*: hanc sedem vivi sibi posuer. uno animo laborantes. — 3) *Loco concesso*. — 4) *Ad artem ceriolariorum anaglypha spectare manifestum est, cf. Schneider l. c.*

8461 (*mulier strata*) d. m. Scriboniae Hedone | Q. Tampus Hermeros | coniugi karissimae fec., | con qua vix. an. XVIII sin. | querella, cuius desiderio | iuratus se post ea | uxore non habituru.

Pisis (XI 1491 vidit Bormann).

8462 d. m. | Ulpiae Vitali fecit P. Fufijcius Felix amicae suae fidelissimae, quae sibi mories (*sic*) fidem | servavit, et sibi, libertis liber[t]abusque suis posterisque eorum.

Roma ut videtur Florentiam translata (VI 29409 vidit Reifferscheid).

8463 Vettidiae Parthenope et M. Antio | Hermeti duobus amanti-
bus sacrum (*vir et femina iunctis manibus*).

Romae (VI 28650 vidit de Rossi).

8464 d. m. | Cl. Ianuar. | amans aman[ti], haec tibi | pro meritis¹ | do | Caratus.

Tours (XIII 3081 vidit Hirschfeld). — 1) Versus est iambelegus (Hirschf.).

8465 Vibidia Helena, | et L. Brutedi Malcionis, | duo coniuges in unu.

Romae rep. ad viam Labicanam (VI 28770 vidit Lancianius).

8466 M. Volcius M. l. Euhemer. rogat post | mortem suam ut cum Volcia Chreste | coniuge sua ut¹ in una olla corporis reliquiae essent.² | M. Volcius M. f. Cerdo dis Manibus satis fecit.

Roma ut videtur Florentiam translata (VI 29460 vidit Henzen). — 1) Dele alterum ut. — 2) Similiter supra N. 7554.

8467 dis manibus | A. Quintilio | Ampliato, | vixit annis XVIII | mensibus XI | diebus VIII, | relictis parentibus | suis | infelicissimis; || dis manibus | A. Qunctilio (*sic*) | Diophanto | patri qui rogavit, | ut pariter | ossa eius | quiescerent (*sic*).

Romae, nunc Urbini (VI 25272 vidit Bormann).

8468 C. Vibius Firmus C. | Vibio Ampliato patrono | suo benem. titulum | posuit. Quod iussit et ro[g]avit cum patrona sua | poni, ita factum est.

Romae (VI 3154 vidit Henzen).

8469 C. Iulius Asclaponis f. | Cor. Attalus et | Iulia C. l. Chreste | ossibus permixtis¹ hic.

Romae ibi ubi N. 8456 (VI 8025 vidit de Rossi). — 1) Cf. XIII 4640 (in operculo plumbeo vasis vitrei): Iuliae Melli[dis] et Naidis | matris eius | oss[a] com-mixta.

8470 M. Allienus Sp. f. | Rómánus décessit | ann. XXII; Gutta | puella, délicium eius | ann. VII, eódem dié mortua, | únó rogó combusta; in uno. (*A sinistra*) M. Allienus | M. l. Antiochus; | Alliéna M. l. Daphnis, l. eius¹; in uno. (*A dextra*) M. Allienus | Sp. f. Clu. Romanus | vix. ann. XI.

Romae, prope columbaria viae Codinae (cf. ad N. 7877) rep., urna marmorea tres ollas continens (VI 5165 vidit Henzen). — 1) Signa quaedam ∅ ∅ interpunctionis loco videntur esse.

8471 memoriae | Fabianae coniug. | dulciss. et amatiss., | cum qua vixit ann. XXI | m. VIII, sine ulla turpi | fama, et | Vitalinae fil. piússimae | et dulcissim., quae vixit | ann. XV mens. X d. XVI. | Providentius intimi | doloris et adfectionis ca[rissim.], | quod absente se ambae | eadem hora sint horis | exemptae, et | Innocentius matr. carissimae | et dulcissimae.

Comi (V 5345 vidit Mommsen, praeter ultimas uniuscuiusque versus litteras, quas servavit Bertarelli).

8472 d. m. | C. Turranius Hermadion | et Varena Iucunda fecer. | Augurino, vix. ann. XII | mens. II | d. XXV, et Augurinae. vix. ann. VI m. IV | d. IV, filis karissimis, qui deceperunt¹ | una unoq. lecto elati, libertis | libertabusq. posterisq. eor.

Romae (VI 27805 vidit Henzen). — 1) Cf. N. 8482.

8473 d. m. s. | pupus¹ Torquatianus | filius bonus qui semper | parentibus obsequens | vixit annis VIII m. VIII d. XIII; | item alius pupus Laetianus, qui | idem fil. bonus et obsequens | idem parentibus vixit annis | n. V m. VI d. VI. Posuerunt Gaijanus et Eucharis parentes | filis dulcissimis sed non hoc | merentes a vobis, qui sibi senserunt² III idus Sept., ex quibus unus vixit in | XI kal. Oct. et alius in III kal. eadem.

Romae, tabula marmorea litteris formae cursivae (VI 27556 vidit Henzen; delineavit Marinus Arval. tab. ad p. 265; cf. Huebner ex. scr. epigr. 1169; imaginem dedit etiam Hellems American journal of archaeology 1899 p. 202). — 1) Cf. supra N. 44. 6502 (not. 6). Marquardt Privatl. d. Röm. (ed. 2) p. 10 not. 5. — 2) Sc. morbum ingruentem (Momms.).

8474 M. Antonius M. f. Rufus; | Antonia M. f. Tertulla | mater calamitosa | uno tempore duobus amissis | filis suis dat.

Romae, nunc Londinii (VI 42011 vidit Huebner).

8474^a Zetes et Calais¹ | duo fratres | gemelli obierunt | amantes.

Romae rep. una cum N. 7852 (VI 7426 vidit Mommsen). — 1) Nota Boreadarum nomina fratribus gemellis indita.

8475 d. m., v. f. | Cassi Hy[acinthi, du]os nutricavi, | unum cum tormento animi | amisi ann. XVIII, | alium superstitem in diem vitae | florui.

Comi (V 5357 Mommsen vidit ectypum).

8476 d. m. | Philumeni | et Eutychie, | Menander | et Vestina
domini | iuvenum | benemerentium, | qui cum simul | quietem sani petis-
sent, | in complexu | pari exanimes | inventi sunt.

Vercellis (V 6700 ter descripta saec. XVI|XVII, particulam vidit Mommsen).

8477 T. Acclenus T. f. Qui. centu[r.]; | Annia T. l. Helena uxor, |
frugi, summa qum probitate, | fide magna, concordēs indigne | morbo
excruciati morte obierunt. | D.¹ Vergilius Amarantus, a. LXXX. |

Cordubae (II 2215 vidit Huebner). — 1) Sic vel P.

8478 Omidia Basilissa | vixit ann. XXV, que | post longas et va-
rias infirmitates | hominibus exempta est, misera, | Valerius Macedo |
maritus.

Romae (VI 25437 p. 5529 vidit Smetius).

8479 memoriae | M. Noni Placidi | v. a. XXVII m. VIII d. XII, | ab
anno aetatis suae | XII oculis patentibus | vidit nihil. | Nonii Placidus et
Severin.¹ | parentes filio b. m.

Romae (VI 25053 viderunt Smetius aliique). — 1) Severia pars auctorum.

8480 ossa | Iuliae C. l. Donat. | puero nato et nomine | imposito
est mortua¹.

Romae, iam Forosempronii (VI 20427 vidit Bornann). — 1) Cf. N. 4914.

8481 quem di amave|runt, haec mori|tur infas, anno|rum III mens.
sex | d. XIII, Isiati filiae | b. n. m. Antinous | et Panthia par.

Romae (VI 49716 solus descr. Knibbe auctor accuratus).

8482 hic situs est M. | Ulpus Firmus A. l., | anima bona su|peris
reddita, | raptus a Nymphis, | vix. ann. VIII m. VI, | deceptor parento-
rum, Ulpus Nymphicus | fil. dulcissimo.

Romae (VI 29193 ter descripta).

8482^a d. m. | Hilarioni pammus|o, quem di appetive|runt, | qui vixit
annis XV | mens. XI dieb. XXIII, | Apa . . . . . | . . . . . carissimo | . . . . .

Puteolis (Eph. ep. 8, 404 descr. Sogliano).

8483 L. Corneli|us Dro|sus anni|culus.

Gadibus (II S. 5477 vidit Fita).

8484 Phosphorus, | obit in trimatu.

Romae (VI 24167 ter quatterve descripta saec. XVI|XVII).

8485 dis manibus | mater et pater | Daphno filio | bimulo do-
num | dedit.

Romae, nunc Florentiae (VI 46759 vidit Henzen).

8486 d. m. | Iuliae C. fil. | Felicitati | spirito dulcissimo | defuncto
acervo¹, | quae vixit anno uno | mensibus XI dieb. tribus, | fecerunt Iuli
Verna | et Felicitas parentes | similiter acervi et | infelicissimi.

Romae (VI 20462 vidit de Rossi). — 1) Acerbo, immaturo.

8487 d. m. | Eucopionis qui | vixit m. VI d. III, in|fanti dulcissimo | suavissimoque, qui | cum nondum fa|ri potuisset iucun|dissimo, L. Curio | Terminalis, | item Verna | et Sosipatra | parentes | fec.

Romae, iam Vindobonae (VI 17315 vidit Mommsen).

8488 d. m. | Corneliae An|niane filiae ia|m garrule, bi|mule nondu|m, quae vixit | anno uno m. III | d. X, dulcissim. | parentes | f. d. s.

Marini in agro Albano (XIV 2482 bis descripta).

8489 d. m. | M. Aur. Sabinus cui fuit et signum Vagulus. | inter incrementa coequalium sui temporis | vita incomparabilis, dulcissimus filius.

Romae (VI 15213 vidit de Rossi).

8490 d. m. | P. Scantio Iuliano | P. Scantius | Augustalis pater et | Servilia C. f. Isias | mater filio piissimo | fecerunt, | qui vixit ann. VIII | mens. V dieb. XII hor. VI, | cuius annos ingenium | excedebat.

Romae (VI 25982 saepius descripta saec. XV. XVI).

8491 Ti. Claudio | Fortunato | erepto fatis | iniquissimis (*caput Medusae*).

Romae, iam Florentiae (VI 15077 vidit Henzen).

8492 Communis C. Veri | Sabini, vix. ann. | XVII, fato raptus | miserinus.

Prope Fulginium rep. (Notizie degli scavi 1890 p. 317).

8493 Spude pusinna | miserina, v. an. II | m. III d. XX.

Romae (VI 26704 vidit Gatti).

8494 Numisiaes et Septiciaes | duarum | sororum l. Chloe, misella, | v. an. XXIII.

Romae (VI 25125 bis descripta saec. XVI).

8495 d. m. s. | Nimp[h]ydia (*sic*) | miserina, | vixit anno | uno m. VIII diebus | XX noctu una | orabus IIII.

Carthagine (VIII S. 12794 vidit Cagnat).

8496 d. m. | Calistiano | divo et domi|no meo dulcisi|mo (*sic*) et pientisi|mo (*sic*), vix. anis IIII m. IIII die. IIII hor. X.

Romae (VI 14094 cf. p. 3514 ter descripta saec. XVI).

8497 (*duae manus protentae*) d. m. s. | Callisto filio | parentes. (*In postica: duae manus protentae*) quisquis ei laesit | aut nocuit Severae | immerenti, domine | Sol tibi commendo, | tu indices eius mortem.

8497^a (*duae manus protentae*) d. m. | Timotheae | M. Ulpius | Nicantor | verinae | suae f. | Sol, tibi commendo | qui manus intulit ei.

Romae ad viam Appiam rep. (VI 14098. 14099 vidit Henzen).

8498 Procope: manus (per mediam inscriptionem manus duae sculptae) | lebo contra | deum, qui | me innocen|tem sustulit¹, | quae vxit (sic) | an. XX. | Pos.² Proclus.

Romae (VI 25075 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 5094. — 2) Posuit.

Mortes singulares.

8499 d. m. s. | L. Aemilius Seve|rinus qui et Phil|lyrio, v. a. LXVI | p. m.¹, et pro amore | Romano² quievit | ab hoc Capeliano³ captus, | memor amicitiae pietatis | Victoricus qui et Verota.

Prope Theveste (VIII 2470 p. 945 vidit Wilmanns). — 1) Plus minus. — 2) Erga Romanos, senatum Romanum (cf. not. 5). — 3) Cf. Herod. 7, 9, 41. vit. Maximin. 19: Capelianus victor (a. 253, interfectis Gordianis, qui pro senatu Romano imperium sumpserunt, cf. supra N. 495) omnes Gordiani partium in Africa interemit . . . plebem et principes civitatum concidit. Vit. Gord. 13. 16.

8500 d. m. s. | M. Lollo Sa|bino marito | amantissim|o qui vi¹ Bav|aru passus | est, vixit an. | XXXI, Aurelia | Maiorica ti|tulu fecit an. p. CCC[XX]51³, Ma. Lollo F|. . . aso, vix. an. XX. . I.

Arbal in Mauretania (VIII S. 24644 I. Schmidt vidit ectypum). — 1) a vi Purgold, qui ipsum lapidem vidit. — 2) Cf. VIII 24630: vi Bavarum perfect[us] [est]. Supra N. 2767: insidiis Bavarum decepto, ubi cf. not. 11. — 3) Anno provinciae CCCXXVII (p. Chr. 366).

8501 d. m. | Daizi Co|mozoi vi|xit an. L, inter|fectus a Cas|tabocis¹, lu|stus et Val. pa|tri b. m. posu|erunt.

Adamelissi, ubi fuit civitas Tropaeensium Moesiae inferioris, rep. (III S. 44244, 42 vidit Tocilescu). — 1) Cf. supra N. 4527 (not. 2). Adde VIII S. 44667: Costob[oc]o quod inter Cos[t]o[boe. n]utritus sit.

8502 d. [m.] | Papiri[o] | Marcelli[no] | patri incom[pa]rabili, de- cept[o] | a Daciscis in bel|lo proelio¹, Papiri[us] Marcellus | b. m. (ascia).

Caldieri in agro Veronensi rep. (V 5372 vidit Mommsen). — 1) Cf. supra N. 2509.

8503 a. p. CCVIII¹. | d. m. s. | Have Se|cunde, | parenti|bus tuis | dulcissim|e, flos | iuventu|tis, an. L | a barbaris | interemp tus. Mucia | . . a mari². (Iuxta spatium duobus similibus titulis destinatum vacat.)

Auziae in Mauretania (VIII 9458 vidit Wilmanns). — 1) P. Chr. 247 (cf. N. 8501 not. 5). — 2) Marita. — Adde III 41045: [i]nt[er]fecto a barbaris.

8504 d. m. | Val. Marcus | vixit annis | XVIII a la|tronibus | inter- fectus, | Val. Eutyche|us et Sextil[i]a | Frontina | filio | b. m. p.

Havna in Serbia (III S. 44587 descr. Premierstein et Fulič oesterr. Jahreshefte vol. III). — Adde III 8021: interfecta a latro. et vindicata.

8505 Iulio Timo|theo qui vixit p. m.¹ annis | XXVIII, vitae in-
nocentissime, | decepto a latr|onibus² cum | alumnis n.³ VII, | Otacilia
Narci|sa coiugi dul|cissimo.

*Prope Romam ad viam Portuensem rep., ibi ubi fuit lucus fratrum Arvalium
(VI 20307 vidit Henzen). — 1) Plus minus. — 2) Similiter supra N. 5412. VI 20307.
— 3) Numero.*

8506 C. Tadio C. f. Seve[ro] | abducto a latronib[us] | ann. XXXV,
et | Proculo f. ann. VI | . . bricia L. l. Primigen. | [co]niugi et filio posit. |
[Fili]us hunc titulum | [debe]at ponere matri. |

Salonis (III 2344 vidit Mommsen). Buecheler carm. epigr. 818.

8507 L. Atilio L. l. | Saturnino¹ | annor. XL domo | Fl. Scarbantia
nterfec. | a latronibus in Rtusis², | Atilius Tertius frater | et Statius One-
simus³ | amico, | loc. gratuit. dat. ab | Clodia Tertia.

*Aquileiae (Majonica Festschrift f. O. Hirschfeld p. 362). — 1) Idem ut vide-
tur III 4225 (Maj.). — 2) Sic traditur: significatur regio barbarica in qua Satur-
ninus interfectus est (Buecheler mus. Rhen. 1904 p. 320). — 3) Fortasse idem qui
supra N. 7518 (Bue.).*

8508 Euplo, | ann. XXV, occis. | a viatoribus.

Prope Salonas rep. (III S. 9054 descr. Bulić).

8509 L. Caesius M|aximinus | Cedriponensis¹, | an. XXI, | hic inter-
fectus est. | Sit tibi terra levis.

*Ostipone (Estepa) in Baetica (II 4444 semel ut videtur descripta saec. XVI).
— 1) Cedripo oppidum aliunde non notum.*

8510 . . . | [v]itam insi|diis in sacra | urbe finivit, | P. Maius Cle-
me[n]tinus eq. Roma|nus filio dul|cissimo b. m. p.

Koželj prope Ravenam, cf. N. 8504 (III S. 44388 descr. Premierstein et Fulić).

8511 Iucundus | M. Terenti l. | pecuarius. |
Praeteriens quicum que legis, consiste, | viator,
et vide quam in|digne raptus inane | querar.
Vivere non | potui plures XXX per | annos,
nam erupuit (sic) se|rvos mihi vitam et ipse |
praecipitem sesse (sic) deie|cit in amnem:
apstulit | huic Moenus quod | domino eripuit.

Patronus de suo posuit (*pator cum cane, ovibus, ariete*).

*Mogontiaci (XIII 7070; imaginem dedit Wollers ann. Bonn. 74, 1882 tab. I
cf. p. 24). Buecheler carm. epigr. 1007.*

8512 d. m. (*asciae duae*) | et quieti aeternae | Iuliae Maianae fe-
mi|nae sanctissimae, manu | mariti crudelissim. inter|fect., | quae ante
obit quam fatum | dedit; cum quo vix. ann. XXVIII, ex | quo liber.

prócreav. duos puerum | ann. XVIII, puellam annor. XVIII. | O fides, o pietas! Iul. Maior fra|ter soróri dulciss. et I[ng]enuinius | Ianuárius fil. eius p. [c. et s]ub a. d.¹

Lugduni (XIII 2182 vidit Hirschfeld; imaginem partis Huebner ex. script. 393). — 1) Cf. N. 8144 not. 2. 5.

8513

Quicumque legis titulum, iuvenis, quoi sua carast,
auro parce nimis vincere lacertos.
Illa licet colló laqueatós inliget artús
et roget ut meritis praemia digna ferat,
5 vestitú indulge, splendentem supprime cultum:
sic praedo hinc aberit, neq. adulter. erit.
Nam draco¹ consumpsit domina (sic) speciosus ab artus
Infixumq. viró volnus perpetuumq. dedit.

Romae in columbario vineae Codinae, in quo N. 7895 (VI 5302 vidit Henzen). Buecheler carm. epigr. 1057. — 1) Draco (sc. aureus, qui artus cingebat) fuit causa mortis dominae.

8514 d. m. | Iul. Res|tutae in|felicissi|mae inter|fectae | annor. | X
caus. or|namentor., Iul. | Restut. et | Statia Puden|till. parent.

Salonis (III 2599 vidit Mommsen).

8515 . . . . | [n]aufragio exi|sse, annum | vertentem¹ | vixisse, pos
an|num mano (sic) uma|na sublatum | esse, Aur. Aeladi. | pater filio pi|en-
tissimo | pos. (ascia).

Salonis (III S. 8910 vidit Hirschfeld). — 1) Cf. Cic. Phil. 15, 21, 22.

8516 d. m. | M. Allius | Firminus | Ursino f., | C. Septimi | Carpo-
pori delica|to, infeli|cissimo p., | naufragio | obito an. XI, | cuius mem|bra
consum|sit maris per | se,

quot nomen | titulus praestat | suisq. dolorem.

Baska Voda in ora Dalmatiae rep., est Spalati (III 1899 cf. p. 1499 viderunt Mommsen et Hirschfeld). Buecheler carm. epigr. 826.

8517 d. d. (puer et puella in navicula sedentes) | infelicissimis infan-
ti|bus [H]ilarioni et Revocate fra|tribus qui vixerunt puella an. | p. m.
VIII, pue. an. p. m. III, qui in se¹ i[n] | mare perierunt; Maximus
pater pos.

In insula Brattia Dalmatiae rep., est Legnari (III 5107 vidit Mommsen). — 1) Cf. N. 8460.

8518 Daphnus et | Chryseis | Laconis liberti | Fortunato suo, v. a.
VIII, | balneo Martis piscina | perit¹.

Roma Florentiam advecta (VI 16740 vidit Henzen). — 1) Similiter IX 6518: qui miser in piscina [perit]. III 3224: in flumen perit.

8519 Seio Dalmate ho|mini bono, [q]ui incendio [o]ppres|sus est,
Aurelia | Victoriua uxor.

Fraginæ prope Salonas (III 2519 vidit Mommsen).

8520 [d. m.] | et memoriae aetern. | L. Secundi Octavi, Treveri, |
acerbissima morte de|functi, qui cum ex incen|dio seminudus effugis|set,
posthabita cura salutis | dum aliquit e flammis eri|pere conatur, ruina pa-
rie|tis oppressus naturae socia|lem spiritum corpusque ori|gini reddidit.
Cuius exces|su graviore damno quam | rei amissione adflcti | Romanus
Sollemnis et Secun|di Ianuarius et Antiochus | conliberti merita eius |
erga se omnibus exemplis | nobilissima titulo sepul|chri sacraverunt, et |
Erophilus in modum frater nae adfec[t]ionis et ab in|eunte aeta[te] con-
discipu|latu et omn[it]b. bonis artibus | copulatus amicus, et | sub
ascia dedicaverunt.

Vaise prope Lugdunum rep. (XIII 2027 vidit Hirschfeld).

8521 . . . . Latro C. Petroni C . . . | ser. annorum XII, a vipe[ra] |
percussus septimo die per[it]. | Modestus frater, Philargurus | conservos
posuerunt.

Perusiae (XI 2056 vidit Bormann).

8522 Iucundus Liviae Drusi Caesaris¹, | f.² Gryphi et Vitalis. |
In quartum surgens comprehensus deprimor annum, |
cum possem matri dulcis et esse patri. |
Eripuit me saga manus crudelis ubique, |
cum manet in terris et nocit (*sic*) arte sua. |
Vos vestros natos concustodite parentes, |
ni dolor in toto pectore fixus eat.

Romae, iam Veronae (VI 19747 vidit Mommsen). Buecheler carm. epigr. 987.

— 1) *Cf. supra N. 4751. 8054.* — 2) *Filius.*

8523 C. Galerius¹ . . . . | Artemisia . . . | vixit an. XLII, | perit
sub sabuc.²

Romae in monumento Statiliorum rep. (VI 6623 vidit Dressel). — 1) *Cal- lapis.*

— 2) *Sambuca, genus machinae (Fest. p. 325, cel.).*

8524 Ummidiae manes tumulus tegit | iste simulque
Primigeni verna, | quos tulit una dies.
Nam Capitolinae | compressi examine turbae |
supremum fâti competieré¹ | diem. |

Ummidia Ge, et P. Ummidio Primigenio, | vix. an. XIII, P. Ummidius
Anoptes lib. fecit.

Romae, iam Neapoli (VI 29456 vidit Mommsen). Buecheler carm. epigr. 1159.

— 1) *Apex formae insolitae, fortasse casui debitus.*

8525 . . . . | vixit annos X . . . | obit XVI k. Octo.¹ | ludi. Romani,² |
Sabina soror, | vix. ann. XIX | . . . .

Romae (VI 33456 = *Notizie degli scavi 1899 p. 56*). — 1) 16. Sept. — 2) *Ludis Romanis* (*dies horum ludorum 4. ad 19. Sept.*). *Similis adnotatio supra N. 6191.*

8526 d. m. | Saturninae, | die Saturni | nata, diem Satur|ni diem functam, | vix. annis III | m. V d. XX.

Cumis rep. (X 2953 *semel descripta saec. XVIII*).

8527 d. m. | Reianiae C. f. | Maecianae, con|iugi incomparabili | univiriae et castissim., | quae sibi nubsit III k. Feb., | mortem obiit III k. Feb., | vixit secum an. XVIII, | T. Fl. T. f. Liberalis fec. | Hedonicus¹ maritus.

Romae (VI 25392 *vidit Bormann*). — 1) *Fortasse agnomen Liberalis mariti.*

8528 (*corvus inter duas protomas*) d. m. | Blastione (*sic*) vix. an. VI | mensib. VIII dieb. XIII hora I, | natus V k. Septembres | hora diei VI die Lunae, | defunctus III idus Iunias | hor. prim. diei die Saturni, | item matri eius, quae vixit | annis XX dieb. XXX horis X, | reliquit eum¹ mens. XII d. XX. | Blastus pater filio piissimo | fecit.

Romae (VI 15602 *vidit Henzen*). — 1) *Filium (cum is esset mensium duodecim)?*

8529 L. Caecilius L. l. Syrus | natus mense Maio | hora noctis VI | die Mercuri, | vixit ann. VI dies XXXIII, | mortuus est III k. Iulias | hora X, | elatus est h. III frequentia maxima.

Romae (VI 15782 p. 5315 *saepius descripta saec. XV. XVI*).

8529^a d. m. s. | Calliste vixit | annis XVI mes. III hor. | VI et S, nuptura idibus Oc[t.], | moritur III idus Oct., Pa[nathen]ais mater pia kar. fil. fec[it].

Tipasae Mauretaniae (misit Gsell).

8530 C. Herennio C. f. | Ter. Melai | aedili, IIvir., | L. Nonio Asprenate cos.¹ | III non. Sept. h. X² natus est, | A. Gabinio Secundo cos.³ | III non. Sept. h. X² moritu[r]. | Melanta filio.

Venafri (X 4881 *vidit Mommsen*). — 1) *A. p. C. 6.* — 2) *Hora decima.* — 3) *Consul suffectus anno incerto, cf. supra N. 5887.*

Cf. supra N. 1660: obit natali suo, intrans annum septimum. *N. 7589:* die natali suo hora qua natus est obit.

Parentelae quaedam.

8531 d. m. s. | Crispinae coiugi | divinae, nutri|ci senatorum | duum, Albus | coniunx, c. q. f.¹ | an. XVII. II.² vix. | an. XXX m. II, | b. m. f.

Romae, nunc Urbini (VI 16592 *vidit Bormann*). — 1) *Cum qua fecit.* — 2) *Haec.* — *Educatrix c. v. est supra N. 7674.*

8532 d. m. | Ser. Corneliae Ser. I. | Sabinae | Ser. Cornelius | Dolabella | Metilianus¹ | nutrici et mammul. | b. m. f.

Prope Romam rep. (VI 16450 descr. Abeken). — 1) Cf. supra N. 5676.

8533 Maecilio Hylati du|lcissimo nu[t]ritori Cae|ioniorum Fusciane c. f. | et Cameni¹ c. v., qui vixit a[n]n. | LXXV men. X, fecit Mae|cilia Rogata domino pa|tri dulcissimo mellito (*in latere*) amatori | bono qui om|nes suos am|abit, caris|simo.

Romae rep. in coemeterio Priscillae (VI 24787 vidit Stevenson). — 1) Fortasse Ceionius Iulianus Camenius, qui fuit praefectus urbi a. 533 (chron. min. I p. 68); cf. etiam supra N. 1264.

8534 (*in sima*) Meropi, Helladi¹ (*in ipso cippo*) Q. Licinio | Q. fil. | Floro Octaviano | eq. Rom., | Aurelia | Soteris | et Mussius | Chrysonicus² | nutritores | lactanei.

8535 (*in sima*) Meropi, Helladi¹ (*in ipso cippo*) Liciniae | Q. f. | Lampetiae | Basilioflorae | C. Mussius | Chrysonicus | et Aurelia | Soteris² | nutritores | lactanei.

Romae (VI 1622 cf. p. 3463, 24534 cf. p. 3526 vidit Henzen). — 1) Signa puto Licinii Flori et Liciniae. — 2) Iidem homines supra N. 8061.

8536 d. m. | Terentiae Thisbe | Terentia Selicia | nutrici lactariae f. *Romae, nunc Pisauri (VI 27262 vidit Bormann).*

8537 d. m. | nutrix mell|tissima fecit | alumno suo | L. Valerio | Stachyo, | qui vixit men. | VIII dieb. XXV.

Romae (VI 28120 ad exemplum factum saec. XVI).

8538 d. m. | Volumniae | Dynamidi | Volumnia | C. f. Procla | nutrici | assae¹ et | lib., v. a. CV.

Romae (VI 29497 vidit Henzen). — 1) Cf. Schol. Iuvenal. 14, 208: assa nutrix dicitur, quae lac non praestat infantibus, sed solum diligentiam et munditiam adhibet.

8539 Atticus f. | Stactes nutricis | Sisennae f.¹, conlacteus², | v. ann. IV.

Romae in monumento Statiliorum (cf. N. 7407) rep. (VI 6324 vidit Henzen). — 1) Filii. Videtur intellegi filius parvulus Sisennae Statilii Tauri consulis a. 16; cf. supra N. 7404; Prosopogr. imp. Rom. III p. 263 n. 614. — 2) Sc. eiusdem Sisennae.

8540 M. Vipsanius | Agrippinae¹ l. | Thales conlactani. | Celeris² Galli filii, | vixsit ann. XIII, | Chryses frater merenti | fecit.

Roma Florentiam translata (VI 9901^a vidit Henzen). — 1) Est Vipsania Agrippina, uxor Tiberii et C. Asinii Galli, cf. supra N. 163. — 2) Ser. Asinii Celeris, qui postea consul factus est a. 38.

8541 d. m. | Teiae Threpte so|ror. piissimae, cuna|riae¹ Rufinae v. V.², | Glyptus frater qui | et Felix vivos vivae | posuit.

Romae (VI 27134 aliquoties descripta). — 1) Quae infantem illam in cunis positam fovemat. Cf. Martialis. 11, 39, 1. — 2) Virginis Vestalis. Eadem Teia Rufina memoratur VI 27132^a, 27133.

8542 Q. Pescennius Chrestio | alumnus | Clodiae Asthiochae | nonnae¹ suae fecit.

Romae, nunc Neapoli (VI 23960 vidit Mommsen). — 1) Cf. Heraeus Archiv f. lat. Lexikographie 13, 1903 p. 156 (Titulus Orell. 4670: d. m. s. Aureliae Iustinae alumne ferunt — sic — nonni sui suspectus fuit Bormanno VI 5, 3633*).

8543 d. m. | Sulpicia Parth|enopae Fructosae | alumne suae b. m., | quae vixit annos | VIII m. II d. XV, quae su|pra monnulam¹ su|am supra- vixit dies XXII.

Romae, nunc Florentiae (VI 27009 vidit Henzen). — 1) Cf. supra N. 8443.

8544 L. Aponius | Abascan|tus, v. a. IIII m. | VI, T. Flavius | Ani- cetus et | Aponia Syr|illa issulo | et delicio | suo fecer.

Romae (VI 12456 vidit de Rossi).

8545 v. f. | L. Antistius | Zosimus sibi et | Antistiae | Chryseidi | coniug. kariss. | et Septicio | Adiutori papati¹ | optimo.

Taurinis (V 7059 vidit Mommsen). — 1) Cf. supra N. 1836. Heraeus Archiv f. lat. Lexikogr. 13, 1903 p. 158.

8546 d. m. | Titus Flabiús Gly|cón posit natis suis | Flabiae Glau- ceni filiae | vixit ann. VIII meses III dies | VII, item fil. Flabio Glyconi | ann. XIII meses V dies XVII, | pappo¹ Expentanio² | Diocleti socio meo an|norum sexaginta.

Prope Arelate rep. (XII 5313 vidit Hirschfeld). — 1) Sc. filiorum meorum. Cf. Ausonius XIII 2, 18: pappos aviasque trementes. — 2) Idem gentilicium in aliis titulis eiusdem regionis (XII 868. Revue épigraphique 5, 67).

8547 d. m. | Rustia Saturnina co|iugi Onesimo bene me|renti fecit, libert. liberta|busq. posterisque eorum. | Ti. Cl. Pantagathus tatae¹ suo | fecit. Rustia Saturnina ollam | donavit Maio Caes. n. servo ta|tulae¹ suo.

Roma ut videtur Senogalliam adlata (VI 25656 vidit Bormann). — 1) De tatae (tatulae) et mammae vocabulis cf. Heraeus l. c. (ad N. 8542) p. 150 seq.

8548 d. m. Silviae vix. anni. III mens. II dieb. IX, | Claudius Proto- machus et Claudia Damal. | filiae et Salonus Epictetus tata et | Aphro- disia mamma fec.

Romae (VI 56355 descr. Ghezzi saec. XVIII).

Titulum VI 16926 puero vel puellae posuerunt pater, mater, frater, tata, mamma, tatula.

8549 Cornelia Anthusa Iuni|ae Primae m|ammulae su|ae verae matri, | iuc. dulc., sine lite | vixit ann. LXXXII.

S. Felice prope Circeios (X 6452 vidit Mommsen).

8550 dis manibus | sacrum | Oranae Hilarae, | pia vixit ann. L, | C. Iulius Proculus | Mantius benivolus | uxori optumae et | Q. Mantius Ianuarius | qui vocitatur | Asellus, | mammae | indulgentissimae. | H. s. e.

Romae (VI 25556 vidit Bormann).

8551 d. m. | Sittiae Euthy|ciae libertae | et mamani¹ | Sitti Ianuari patro|ni, b. m. f.

Puteolis, iam Neapoli (X 2965 vidit Mommsen). — 1) Similiter X 5646: tatani patris. Heraeus l. c. (ad N. 8542) p. 152.

8552 v. f. | Gavia Q. l. Prima | sibi et Polyclito | sive servo sive liberto | meo, et L. Calpurnio | Vegeto.

Veronae (V 5650 p. 1075 ter quatterve descripta saec. XV. XVI).

8553 d. m. . . . Septimio C. f. Fortunato et Septimiae concubinae sive servae sive libertae.

Bergomi (V 5172 servavit lucundus).

8554 d. m. | A. Furius Crassus | A. Furius (*sic*)¹ Festi ver.² | loco f. hab. es.³, | vix. an. IIII m. VI | d. XXVIII.

Romae, deinde Foro Sempronii (VI 18734 viderunt Henzen et Bormann). — 1) Ser. Furi. — 2) Verna, 3) loco filii habitus est (Orell).

8555 d. m. s. | Ti. Statorio Ge|mino col. f.¹ Pac|ciani, homini sanc|tissimo, animae | innocentissimae, | Numisia Aug. n. ser. | coniugi, cum q. v. a. | XIII sine quaerell. (*sic*), | Capriolus filius | naturalis² patri | karissimo | b. m. f.

Luceriae (IX 888 vidit Mommsen). — 1) Colono fundi. — 2) Filio naturali titulum posuit pater (una cum matre) X 1138.

8556 M. Aurelius Sp. f. | Secundus, quem sibi | T. Sextius Hilarus adopt|arat.

Romae ad portam Salariam rep. (VI 53513 descr. Gatti bull. comunale 1899 p. 457 n. 84). — In titulo aetatis Flavianae VI 53981 est filia adopticia censi(?).

8557 Iuliae Maiori | sponsae ac mari|te rarissime | P. Octavius Lae|tus fl. Auggg.¹ | pp.² fecit.

Sitif (VIII 8496 vidit Wilmanns). — 1) Tertia g rasura temptata. — 2) Perpetuus.

8558 d. m. | Aurelius | Crescen|tio ex pre|positis, | et Vincen|tia coniun|x eius Au|relie Vericie | bruti¹ suae q|ui (*sic*) vixit ann|is XXIIII bene | merite titu|lo posuerunt.

Kutlovicae Moesiae, iam Sophiae (III S. 12577 cf. p. 2516⁴⁵). — 1) Idem voca-

bulum in titulo eiusdem regionis III S. 12666. 'Nurus, bruta' Glossar. Amplon. (C. Gloss. Lat. V p. 514). Cf. Domaszewski das deutsche Wort Braut in lat. Inschriften (Neue Heidelberger Jahrb. 1893).

8558^a d. m. | Aurelio | Aureliano | eq. R., socerioni¹, | Aur. Septiminus | tribun., gener, | piissimo | qui vixit ann. XXII, | et Rosu[l]jae | neptiae eius ann. | III.

Prope Aquileiam (V 8273 vidit Gregorutti). — 1) Idem vocabulum III 5622 et in fragmento Coloniensi Brambach 420r, suecerio III 5974 (11977).

8559 dis manibus | L. Septimiae Doxae, | quae vixit annis XXXVIII mēns. VI diebus XI, | Maurus pater univiriae | sanctae et nuptiales parentes¹ | Elpidephorus maritus | et Elpidephorus filius | optimae sanctissimae piissimae | fecerunt, sibi posterisque suis.

Romae (VI 26268 bis descripta saec. XVI ineunte). — 1) Maritum et filium ita significari apparet.

8560 Maesius Hylas | sibi et suis | lib. libertabusque eorum et amicis | set degnis (*sic*). || (*In angulis sin. superiore et sin. inferiore*) Εὐστόργι — Εὐστ[ρ]ο[γ]ι.

Romae in coemeterio aliquo christiano rep. (VI 21808 vidit Henzen).

CAPVT XVIII.

TITVLI INSTRVMENTI DOMESTICI.

8561

Manios med¹ fhe fhaked² Numasioi³.

Fibula aurea Praeneste in sepulcro antiquissimo rep., est Romae in museo Kircheriano (I ed. 2 n. 3, XIV 4123 delineavit Dümmler Mitth. d. arch. Instituts roem. Abth. II 1887 p. 40). Scripta est a dextra ad sinistram, litteris antiquissimis (S pro S, B pro H); puncta (parum bene expressa in nostra imagine) duplicia sunt, unum (cf. not. 2) triplex (similiter ut supra N. 4913). — 1) Similiter in vasculis supra N. 3256, infra N. 8562. — 2) Sic legendum (inter fhe et fhaked punctum triplex; post alterum FH errore ut videtur incisa est I et rursus expuncta). Intellege: fecit. Valde memorabile est in hoc titulo FH pro simplici F. — 3) Numero (Numisio). — Tractavit Buecheler rhein. Museum 1887 p. 317 seq.

8562

1.

Novios Plautios med¹ Romai fecid².

2.

Dindia Macolnia³ fileai⁴ dedit.

Vasculum aeneum prope Praeneste repertum, notum sub nomine cistae Ficonianae, extat Romae in museo Kircheriano: inscriptiones leguntur in manubrio, id est in lamina aenea sigilla Bacchica sustinente quae operculo vasculi adferruminata pro manubrio vasculi est (I 54. XIV 4112. Ritschl IA). — 1) Cf. N. 8561. — 2) Videtur Novius Plautius manubrium tantum caelavisse, ipsi vasculo faciendo adhibuisse laminam longe elegantioris caelaturae. — 3) Magulnia (Magulniorum nomen non infrequens Praeneste, cf. C. I. L. XIV p. 548; de binis nominibus seminarum Praenestinarum vide supra N. 7819^v, et in universum W. Schulze lat. Eigennamen p. 543. 595). — 4) Sic primi legerunt Schoene et Tongiorgi (antea filea).

Multa alia vascula eiusdem generis prope Praeneste reperta sunt, in his nonnulla inscriptionibus exornata, sed quarum nulla artificem memorat; cf. C. XIV 4403—4411, et iam I ed. 2 n. 562 seq.

8563 Marsuas, Painsscos¹ (*Satyr et Paniscus, saltantes*). (*Ad latus*)
Vibis Pilipus cailavit.

Praeneste rep., speculum aeneum, postea in museo Kircheriano (XIV 4098 imago est Monumenti dell' Inst. 9, 1871 tab. 29 fig. 2; Etrusk. Spiegel vol. V tab. 43). — 1) *Sic videtur esse in aere, caelator videtur voluisse Painiscos.*

8564 (*iuvenis*) Metio (*in cuius gremio sedet puella*) Fasia¹ (*iuxta puellas duae, quarum alteri adscriptum*) Acila². (*Ad latus per longitudinem*) Ceisia Loucilia³ fata⁴ ret, Iunio Setio³ atos ret.

Praeneste rep., speculum aeneum, est Cantabrigiae (XIV 4104 vidit Helbig eph. ep. 1 p. 153; Koerte Etrusk. Spiegel V tab. 151 cf. p. 197). — 1) *CASIA aes, teste imagine Etr. Spiegel, et ita exceptit Helbig, FASIA Garrucci syll. n. 559. Nomina haec unde petita, plane incertum.* — 2) *Fortasse: ancilla.* — 3) *Nomina privatorum Praenestinatorum sine dubio, fortasse coniugum; fata ret et atos ret vocabula obscura; cf. Jordan krit. Beiträge zur Gesch. d. lat. Sprache p. 72.* — 4) *FATA vel CATA.*

Alias speculorum aeneorum Praeneste repertorum, praeterea unius Cosae reperti inscriptiones Latinas, eiusdem fere aetatis, vide C. I. L. XIV 4099—4104. XI 6720, 19.

8565 L. Canoleios L. f. fecit Calenos.

In pateris fictilibus nigro colore inductis ornatisque intus variis figuris vel ornamentis minime septem, quarum tres Tarquiniis repertae sunt, una Caere, una prope Nursiam, duae primum Neapoli descriptae sunt (XI 6703, 1 abc = X 8054, 2 def; XI 6703, 1 d = X 8054, 2 i; XI 6703, 1 f = Notizie degli scavi 1883 p. 128; X 8054, 2 b; Notizie degli scavi 1883 p. 82; imaginem Tarquiniensis unius, nunc Petroburgi adservatae, exhibet Benndorf griech. u. sicilische Vasenbilder tab. 56, 1 cf. p. 109, alterius Tarquiniensis Foerster ann. inst. 1883 tab. J cf. p. 66; in illa expressa est pompa Bacchicha, in hac raptus Proserpinae).

In alia patera eiusdem generis est L. Canoleios L. f. fecit (X 8054, 2 g), in alia L. Canoleius L. f. fecit (X 8054, 2 a = Ann. inst. arch. 1875 tab. N fig. 2 cf. p. 295), in patera rubru Caere reperta [L.] Canoleius [L. f. f]ecit Calenn (XI 6703, 2 = X 8054, 3).

Similes paterae Kaesonis Atilii X 8054, 1.

8566^a [R]etus Gabinus C. s.¹ | Calebus fecit.

^b Retus Gabinio C. s. Calibus fec. te.

^c Retus Gabinio C. s. Calebus feci te².

In pateris fictilibus nigris, Tarquiniis rep., nunc Petroburgi (X 8054, 7 bac = XI 6703, 4 bac vidit Wilmanns ex. inscr. Lat. 2829 cbd tertiae paterae imaginem dedit Benndorf griech. u. sicilische Vasenbilder tab. LV1, 2 cf. p. 110). — 1) *Servus. De nominibus gentilicis servorum cf. Oxé mus. Rhen. 1904 p. 117 (supra N. 7821).* — 2) *Sic videtur legendum (fecite certum esse et antiquum adfirmat Wilman.).*

8566^d Servio Gabinio T. s.¹ fecit.

In candelabro fictili, Capuae, deinde Neapoli (X 8054, 8 vidit Dressel). — 1) *Cf. ad eam quae praecedit.*

8567 C. s.¹ K. Serponio Caleb. fece. veqo Esqelino².

In patra fictili, Neapoli apud negotiantem rerum antiquarum, deinde in museo (Notizie degli scavi 1885 p. 82; imaginem photographica misit A. Sogliano). — 1) *C. s. (Gai servus, cf. N. 8566) postea ut videtur intrusum inter finem et prin-*

cipium tituli per circulum scripti. — 2) *Vicum Palatium urbis Calenae novimus ex X 4644.*

8568^a C. Popili, Mevanie¹.

^b C. Popili, Oericlo¹.

In poculis fictilibus anaglyptis, variis locis Etruriae rep. (XI 6704, 3. 4 poculum cum priore inscriptione vidit Huelsen Roem. Mitth. 1897 p. 42, cum secunda unum Siebourg l. c. cf. p. 44 n.7). — 1) C. Popilius, O[ericlo?] est etiam in vasculo quod edidit Hartwig Roem. Mitth. 1898 tab. XI cf. p. 400. Mevania et Oericulum Umbriae oppida. C. Popilium utriusque poculi eundem esse statuit Siebourg l. c. p. 53. — Nudum C. Popilii nomen in aliis eiusdem generis poculis in Etruria reperitis XI 6704, 2.

Aliud genus paterarum fictilium valde antiquarum habes supra N. 2957—2969.

8569 C. Rufius s. finxit.

Sub statua fictili, prope Perusiam rep. (I n. 1394 cf. p. 365. XI 6709, 28; Ritschl tab. LXXIII m).

Amphorae.

8570 Tr. Loisio¹.

In amphoris in Sicilia potissimum reperiri solitis impressum (X 8051, 21 p. 999 Notizie degli scavi 1891 p. 383; singula exempla prodierunt etiam Tarenti et Carthagine: VIII 22657, 52 Notizie degli scavi 1885 p. 283). — 1) Trebius Loesius (Lusius). Idem homo (Τρεβίος Λοΐσιος, non Λοΐδιος, ut est errore typ.) Deli a templo Apollinis pecuniam mutuam sumpsit archonte Athenis Posidonio, i. e. paullo ante annum u. c. 600, teste titulo quem edidit Homolle bull. de corr. hell. 4, 1880 p. 183. Apparet Lusium unum fuisse ex negotiatoribus Italicis (v. supra N. 865) qui emporio Delio utebantur. Cf. quae exposui Herm. 18, 1883 p. 153 seq. Ceterum ut in his amphoris nomen negotiatoris, ita in iis quae sequuntur impressa sunt nomina possessorum.

8571 Ap. Pulcri¹.

In amphoris Mutinae potissimum et in Transpadana (Ateste, Bergomi, Aquileiae) reperitis (XI 6695, 77. Pais 1077, 27). — 1) Fortasse Appius Claudius Pulcher consul a. u. c. 746 (cf. supra N. 890), deinde proconsul Hispaniae.

8572^a C. Laeca.

^b C. Laek. Bass.

^c C. Laek. — Car.

^d C. Laek. — Felix.

^e C. Laek. Bas. — Felix ser.¹

^f C. Laek. Bas. — Speratus.

In labris amphorarum Aquileiae repertarum (Pais 1077, 86. 88a. 89. 88b. 88c. 95 vidit Gregorutti). Amphorae cum C. Laecanii sive C. Laecanii Bassi vel solius vel eius servorumque nominibus prodierunt praeterea Polae (oesterr. Jahreshefte 7, 1901 app. p. 146), Palavii (Pais 1077, 88 de. 91. 92) Vercellis (V 8112, 52—54) et in Norico (III 6007, 3) Pannoniaque (III 12010, 4. 11571, 4), una etiam Romae (XV 3477). C. Laecanius Bassus videtur esse consul a. p. Chr. 64, cui possessiones fuisse in agro Tergestino apparet ex titulo supra N. 5889. — 1) In amphora Norica quam vidit Mommsen (III 6007, 3) duo haec sigilla distributa sunt in ansas duas.

8573 Caediciae | M. f. Victrici¹ (alio loco) Martialis | ser.

In collo amphorae, Romae rep., impressum (XV 3424 vidit Dressel). — 1) Idem nomen prope ansam vasis magni Carthaginiensis (VIII 22637, 25), Florentiae quoque et in litore Fundano idem nomen, in amphoris ut puto, lectum est (XI 6695, 23. X 6252). Eadem mulier Neapoli ut videtur dedicavit titulum Inscr. Graec. Sicil. Ital. 722. Fortasse eadem Caedicia a. p. Chr. 65 Italia pulsa (Tac. ann. 15, 74), sine dubio postea restituta.

8574^a Traul. et Cris.¹

In amphora prope Poetovionem rep. (III 12010, 7. 14371, 7). — 1) Videtur esse Crispinilla, de qua cf. ad N. 8374^b, cum marito Traulo (cf. Tac. ann. 11, 56).

8574^b Cal. Crispinillae¹.

In amphoris Parentii, Visinadae, Tergeste, Haidin prope Poetovionem repertis (V 8112, 24. III S. 12010, 2 exempla Tergeste adservata vidit Mommsen). — 1) Litteras contignatas sic legit Mommsen. Est sine dubio Calvia Crispinilla dives et potens femina, de qua Tac. hist. 1, 75. Dio 65, 12; supra N. 7733^a not.

8575 fig. Gem|ellian.

In amphoris plus decem Romae et in una in ora Lusitaniae prope ostium Aenae repertis (XV 2611, Eph. ep. 9, 424, 4 illas vidit Dressel).

8576^a fig. Med.

In amphoris tam in Baetica quam in urbe Roma, item in Gallia Germaniaeque repertis (II 6254, 17^a. XV 2613. XII 5685, 189. XIII 10002, 22. Eph. ep. 9, 424, 5). In aliis tam Romae quam in Baetica repertis est Median. vel Mediane. (Eph. l. c.). Cf. ad eam quae sequitur.

8576^b Q. F. R.¹ Med.

In amphoris sex Romae in monte Testaceo repertis, item in una reperta Peña de la Sal Baeticae, ubi fuit Arva (XV 2869a. Eph. ep. 9, 424, 49^a). — 1) Significatur sine dubio nomina tria domini figlinarum Medianensium. Fortasse is fuit Q. Fulvius Rusticus memoratus in titulo ipso illo loco Baeticae reperto supra N. 6919. Eius nepos fuit Fulvius Charisianus (ib.), unde in amphora montis Testacei Romae, ex Baetica ut videtur allata, XV 3876 pictum vidit Dressel: Fulviorum II Charisianorum et Rogati.

8577^a ex provinc. | Mauretan. | Caes. Tub.¹

^b ex prov. | Maur. Caes. | Tubus.

^c ex o.² Iuli | Honor.³ | p. m. C.⁴ Tub.

In amphoris Romae et prope Romam repertis (XV 2633. 2634 multas vidit Dressel). — 1) Tubusuclit oppidum Mauretaniae (cf. supra N. 645. 6105). — 2) Officina. — 3) Idem fortasse C. Iulius Honoratus eques Romanus, memoratus in inscriptione Tubusuclitana VIII 8858. — 4) Provincia Mauretania Caesariensi.

8578 B.¹ | L. Op. Q. F. M. | cos.²

In collo amphorae, Faesulis repertae, nigro colore scriptum (XI 6697, 4 vidit Bormann). In collo eiusdem amphorae Cina vocabulum impressum vidit Gamurrinius (XI 6693, 25). — 1) Bonum? (Hirschfeld). — 2) L. Opimio Q. Fabio Maximo

consulibus (a. 633). Cf. *Vell.* 2, 7, 3; *Cic. Brut.* 83, 287; *Plin. h. n.* 14, 94: *diffundi solita vina anno DCXXXIII urbis apparet . . . Opimiani vini argumento, iam intellegente suum bonum Italia.*

8579 Fal. Mas.¹ | Q. Lutatio | C. Mario | cos.²

In collo amphorae, Romae in Esquiliis repertae, rubro colore scriptum (XV 4354 delineavit Dressel). — 1) *Falernum Massicum* (sc. natum in vinea quadam agri Falerni Massicis montibus contermina; *Martialis* 13, 111 *Massicum adnumerat vinis Falernis.* Dressel l. c.). — 2) *A. u. c. 652* (numerus IIII post Marii nomen omissum, ita etiam XV 4355, cf. supra N. 3341 not. 6).

8580 Ti. Claudio P. Quintilio cos.¹ | a. d. XIII k. lun. vinum | diffusum quod natum est | duobus Lentulis cos.², | autocr.³

Sub collo amphorae, in Esquiliis repertae, rubro colore scriptum (XV 4539 delineavit Dressel). — 1) *A. u. c. 744.* — 2) *A. u. c. 736.* — 3) Cf. *Athenaeus I p. 52 f:* (vini Chii) *διαφοραί τρεῖς· ὁ μὲν γὰρ ἀσθηρός ἐστίν, ὁ δὲ γλυκάζων, ὁ δὲ μέσος τούτων τῇ γένεσι αὐτόκρατος καλεῖται* (Dressel).

8581 nat. Gavian.¹ M. P. XLV², | imp. Caesare et Silvano cos.³; | diff.⁴ M. Servilio L. Aelio Lamia cos.⁵, | suff.⁶ P. Silio L. Volusio Saturnin.⁷

Sub collo amphorae Romae in Esquiliis repertae rubro colore scriptum (XV 4571 delineavit Dressel inscriptionem lectu difficilem). — 1) *Natum Gaviano, sc. fundo?* (Dressel). — 2) *Fortasse indicari, fundum Gavianum ab urbe distare milia passuum quadraginta quinque, coniecit Dressel.* — 3) *A. u. c. 752* (post Caesaris nomen omissum numerus XIII). — 4) *Diffusum.* — 5) *A. u. c. 756* (p. Chr. 3). — 6) *Suffusum?* (Zang.). Cf. *IV 2561.* — 7) *Consules suffecti eodem anno.*

8582 Trifolinu¹ | Tiburtianum² | Cn. Pedanio | L. Vellei[o] cos.³

Prope Pompeios (Boscovale) rep., in amphora colore albo (IV 5318 descr. Mau, cf. Notizie degli scavi 1895 p. 215; Roem. Mitth. 1896 p. 159). — 1) *Trifolino,* 2) *Tiburtiano primum ediderunt. Trifolinum inter nobilia Campaniae vina numerat Plin. h. n. 14, 69; cf. Martial. 13, 114, Athen. 1, 26°, Galen. 6 p. 334; Claudiae, Trifolin. est in amphora IV 5370; ager Trifolinus ubi fuerit ignoratur. Tiburtiorum nomen non inauditum in Campania, cf. X 782. 3785. 3984. 8071, 55 (Mau).* — 3) *A. p. Chr. 60, cf. supra N. 1987.*

8583 dol. I | dif.¹ est id. lu[n.]. | L. Verginio C. Regulo | cos.²

Pompeis, in amphora colore albo (IV 5319 descr. Mau Roem. Mitth. 1892 p. 21). — 1) *Diffusum.* — 2) *A. 63.*

8584 C. Pomponio C. Anicio cos.¹ | ex fund. Badiano | diff.² id. Aug. bimum.³

Pompeis, in amphora albo colore scriptum (IV 2551. 5520 descr. Mau). — 1) *A. 63?* — 2) *Primum legerunt bis f.* — 3) *Videtur indicari, idibus Aug. cum iam duorum annorum vinum esset, in amphoras diffusum esse, cf. Horat. carm. 5, 8, 9.*

8585 imp. Vespasiano IIII¹ | Propertianum | amp. n. C (in altera amp. n. CII).

Prope Pompeios rep., atramento scriptum in amphoris (IV 5524 descr. Mau; paullo aliter Notizie degli scavi 1898 p. 497. 498). — 1) *A. 72.*

8586 Sur. Fabian.¹ | imp. Vesp. IV cos.²

Pompeis (IV 2556 vidit Schoene). — 1) Surrentinum Fabianum (in fundo vel pago aliquo Fabiano natum). — 2) A. 72.

Similis amphorae inscriptio IV 5523 (= Eph. ep. I 478); aliae, sed anni 70, IV 5521 (= Roem. Mitth. 1889 p. 47). 3522.

8587^a Vesvini | imp. Vesp. VI cos.¹

^b Vesuvini | imp. Vesp. VI cos.

Pompeis (IV 2557. 2559 vidit Schoene). — 1) A. p. Chr. 75.

8588 (in collo) ε. μ.¹, Τl. Κλ.α. | Ἀνεικοῦ (infra collum) M. Fabi Eupori² | Cnidium (sub ansa) ετ . .

Pompeis (IV 5535 vidit Sogliano, item, sed partem tantum Mau cf. Roem. Mitth. 1898 p. 40). — 1) Ἐτῶν τεσσαράκοντα (Hirschf.). — 2) Idem supra N. 6419s.

8589 Coum | vet. | P. Appulei Bassi.

Pompeis in amphora (IV 5337 descr. Mau cf. Notizie degli scavi 1882 p. 317).

8590 XV k. Ian. | de Arriano dol. XV.

In amphora Pompeis in aedibus Vettiorum reperta (IV 5372 descr. Mau Roem. Mitth. 1896 p. 96).

8591 idibus Ian. | de Asiniano racemat.¹ | dol. I.

In amphora Pompeis in aedibus Vettiorum rep. (IV 5373 descr. Mau Roem. Mitth. 1896 p. 96, Sogliano Notizie degli scavi 1895 p. 234). — 1) Sic legit Sogliano, recte ut videtur.

8592 ab Clodio Clemente de | superiore, sine defrito¹.

In amphora prope Pompeios reperta, colore rubro scriptum (IV 5388 descr. Mau cf. Sogliano Notizie degli scavi 1901 p. 435). — 1) De defrito sive defrito cf. Marquardt Privatl. (ed. 2) p. 459 (defrit. | à Romulo est in vase IV 5386).

8593 gustaticium¹.

In amphora Pompeis in aedibus Vettiorum reperta (IV 5389 descr. Mau Roem. Mitth. 1896 p. 96). — 1) Mulsi genus ut videtur, ab eo qui confecerat ad gustationis usum commendatum cf. Petron. 34 (Mau).

8594 faecula aminea Musae | ab Varia Potita.

Pompeis, in urceo (IV 5750 descr. Mau Roem. Mitth. 1898 p. 40).

8595 liquamen | optimum.

In urceis Herculanei et Pompeis repertis (IV 2589. 2590. 2592. 2593. 5707) paene omnes descr. Schoene et Mau cf. Roem. Mitth. 1898 p. 50; eadem inscriptio cum nomine factoris vel aliis quibusdam IV 2591. 2594. 5708 seq.).

8596 lomentum¹ flos, | ex lacte asinino², Uticense.

In urceo Pompeiano, colore rubro scriptum (IV 5758 descr. Mau, cf. Sogliano Notizie degli scavi 1899 p. 24). — 1) Cf. ad IV 2597. — 2) Sic Mau.

8597^a mur. | f.¹ | L. Aimili [P]udentis.

^b mur. arc . . .² | exce[l.]³ | flos | Cn. Domiti Feli[c]io[nis].

In collis amphorarum Romae prope castra praetoria repertarum, atramento

scriptum (XV 4724. 4723 *delineavit Dressel Bull. arch. comunale 1879 tab. XIII/XIV 2. 4 cf. p. 96. 95*). — 1) *Muriae flos* (cf. *de olei flore Plin. h. n. 15, 25, ed. Diocl. 6, 3: olei, floris; similiter de cera Plin. h. n. 21, 84*). — 2) *Vocabulum non totum legi potuit; quid significetur, incertum* (cf. *Dressel ad XV 4744*). — 3) Cf. *Plin. h. n. 32, 78: gari excellentis cyathum. Inscriptiones amphorarum Pompeianarum IV 2588* (liq. $\Pi[\iota]$ $\text{exc}[\epsilon]$ $\text{scom}[\text{bri}]$). 5630 (= *Roem. Mitth. 1898 p. 44*). 5652/53 (= *Eph. ep. 1, 206. 205*). 5654—5656 (= 2637. 2636. 2655); *similis inscriptio amphorae Germanicae XIII 10004, 8*.

8598 hallex | optuma.

Pompeis, scriptum in urceis (IV 5747. 5718 *descr. Mau Bull. dell' Inst. 1877 p. 169, Roem. Mitth. 1889 p. 24; in hac est optima*). *Similis fuit* IV 5749.

8599^a g. f.¹ scombr.² | optimum | ex officina | A. Umbrici Abascanti.

^b g. f.¹ scombr. | Scauri³, | ex officina Scaur.

^c g. f.¹ scombr. | Scauri, | ex officina Agathopi.

^d g. f.¹ | ab Umbricio Abascanto.

^e gari flos.

In urceis amphorisque Pompeiis vel prope Pompeiis repertis, primae inscriptionis exemplum etiam Herculanei prodiit (IV 5639. 5694. 5690. 5674. 5665, cf. *Notizie degli scavi 1898 p. 505; Roem. Mitth. 1894 p. 557, 1896 p. 159. Similes inscriptiones IV 2574 seq., multae 5664 seq., Bull. arch. comunale 1879 p. 96 not. 5*). — 1) *Gari flos*. — 2) *De scombro pisce et gario quod ex eo fiebat* cf. *Plin. h. n. 31, 94. Martial. 13, 102*. — 3) Cf. *supra N. 6566 not. 1*.

8600 gar. cast.¹

In urceis duobus Pompeiis rep., atramento scriptum (IV 2569 *viderunt Schoene et Huebner*). *Similes inscriptiones IV 5660—5662* (*Eph. ep. 1, 267. 188*). — 1) *Conferunt Plin. h. n. 31, 95: aliud (garum) . . . castimontiarum superstitioni etiam sacrisque Iudaeis dicatum, quod fit e piscibus squama carentibus. In urceo Pompeiano IV 2609 est mur. cast.*

8600^a g. socciorum (*sic*)¹.

In amphora et in urceo Pompeiis repertis (IV 5659 cf. *Eph. ep. 1, 189 urceum vidit Mau*). — 1) *Garum 'socciorum' appellatum memorant Plin. h. n. 31, 94; Martial. 13, 102 Auson. epist. 21 p. 181 ed. Schenkl.*

8601^a gar. Pompeian . . .

^b g. sc. f.¹ | Puteolani.

In amphoris Romae in Esquiliiis repertis, atramento scriptum (XV 4686. 4687 *vidit Dressel*). — 1) *Gari scombri flos*.

8602 oliva¹ alba dulce² | P. C. E.

In amphora Pompeiana, colore subro (IV 2610 *tab. XLV 1 vidit Schoene*). — 1) *oliva, olivas etiam in amphoris Pompeianis IV 5598. 5762* (*Eph. ep. 1, 199. 196*). — 2) Cf. *Cato r. r. 117. 118, Varro r. r. 1, 66* (*Schoene*). Cf. *Mau Pompeji p. 493*.

Vascula fictilia

(praeter antiquissima supra p. 1. 952, infra p. 986).

8603 A. Titi | figul.¹

A. Titi | figul.¹ | Arret.²

In vasculis fictilibus, Arretii potissimum et Romae, sed etiam alibi reperiri solitis, impressum (Romana exempla enumeravit Dressel XV 5649 a—k, Arretina Ihm XI 6700, 688, de aliis cf. Ihm l. c.). — 1) In nonnullis figu. — 2) In nonnullis Arre.

Vasorum terreorum Arretinorum mentionem faciunt Plinius h. n. 35, 160 et Martialis 1, 53, 6. 14, 98. Ex ingenti numero figulorum Arretinorum (inscriptiones collegerunt Dressel XV 4925 sq., Ihm XI 6700) originem adscripsit solus hic A. Titius (scariphatum semel in vasis margine Aretio III 44215, 14), figuli vocabulum etiam A. Vibius (XV 5755. XI 6700, 765). Nudum Arreti vel Arre. vocabulum est in fragmentis vasculorum Puteolis repertorum X 8056, 1 (de quibus cf. Zahn ap. Wiegand Priene p. 444 not.).

8604^a Felix | fecit vel Feli|x fec.

^b epoei¹ | Felix.

In vasculis Romae repertis (XV 5244 a, b, c nonnulla vidit Dressel). — 1) In aliis vasculis Romae et in Germania repertis est Onesijmus | epoi (XV 5598 a), Eros | epoi, Utili[s] epof[?] cet. (XIII 40009, 117. 316, Riese Westd. Zeitschr. 1902 p. 253, 22. 243, 15. 252, 7). Cf. Buecheler carn. epigraph. n. 1099 cum add. p. 853.

8605^a Mommonis.

^b of.¹ Mommo.

^c of.¹ Momo.

In vasculis fictilibus tam ornatis quam ornatu carentibus repertis in Gallia potissimum, sed et aliis multis locis, in Britannia Hispania Africa item sed raro Romae et Pompeiis, maximo autem numero loco dicto Graufesenque territorii Rutenorum, ubi et formae fictiles eodem nomine inscriptae repertae sunt et scariphatum fuit in vasculis idem nomen (XIII 40010, 1574. XII 5686, 600. 602. VII 1356, 721. 722. XV 5555. X 8055, 27. II 4970, 330. VIII 22645, 244; Déchelette vases céramiques de la Gaule I p. 80. 99. 287; Hermet Revue archéol. 1904 I p. 76 seq.). — 1) Officina.

Inscriptiones vasculorum Gallicorum composuit Bohn CIL. XIII part. 3 p. 149—128. De locis et officinis, ubi singula genera eorum facta sint, accurate disputavit Déchelette vases céramiques de la Gaule (1904) I p. 28. 65 seq. 117 seq. 158 seq.

8606^a Apollinar. | cera¹.

^b [Ap]ollinaris cera.

^c Felicis cera.

^d cera Felicis.

^e Latin[?] | cera².

In fragmentis vasculorum et lagunarum fictilium, repertis in Gallia Narbonensi (potissimum apud Viennam) et prope Lugdunum: inscriptiones leguntur in clipeis rotundis opere anaglypho ornatis qui vasculis vel lagunis inmissi erant (XII 5687, 9. 17. 18, plures dat Villefosse revue épigraphique vol. 5, 1903/4 p. 54—62. 68—78 cf. p. 86, Mowat ib. p. 158 seq.; cf. etiam Déchelette vases céramiques de la Gaule II p. 255. 283. 286. 301. 304). — 1) Significatur formam ceream, ex qua clipei anaglypti expressi erant, factam fuisse ab Apollinare (sic recte Froehner Musées de France p. 53). Praeter hanc artificis notam saepe leguntur in clipeis illis in-

scriptiones ad res figuratas pertinentes, nomina heroum plerumque. — 2) Hanc inscriptionem primus edidit Villefosse l. c. p. 54.

8607 vita brevis, spes fragi[*lis, ven*]ite, accensust, dum lucet, bibamus, sodales (*Supra*) Aco — Acastus¹.

In poculo ex argilla flava, litteris extantibus saec. p. Chr. primi, rep. Klagenfurt in monte S. Helenae (III S. 12013, 3 vidit Hirschfeld; imaginem Déchelette vases céramiques I p. 34). — 1) Eiusdem figuli nomen (Aco Acastus) in vasculis repertis Ornavasso (Déchelette l. c. p. 36. 37 fig. 20, 21) idemque fortasse fuit XII 5686, 6 (. . . us Aco); colliberti eius nomen in alio vasculo prope Klagenfurt reperto III S. 12013, 4 (C. Aco C. I. Eros), nudum Aconis nomen (Aco) in aliis vasculis regionis Padanae et in uno Aquitanico (Déchelette l. c. p. 32, 37, 38 fig. 13, 22, 23). Alicubi in Gallia Transpadana facta esse haec vascula probabiliter creditur.

8608^a bibe, amice, de meo.

In vase ornato animalibus et protome coronata, scriptum litteris magnis extantibus, Neapoli in museo (X 8056, 4 minus accurate; imago est Museo Borbonico VII tab. 29, item ap. Déchelette vases céramiques de la Gaule I p. 121 fig. 80, 81). In Gallia factum esse vas coniecit Dragendorff ann. Bonn. 96/97, 1893 p. 101, apud Gabalos Galliae, loco dicto Banassac factum esse statuit Déchelette, eo loco et alia vasa eiusdem generis reperta sunt (v. N. 8608^b) et fragmentum cum inscriptione simili bibe . . . (XIII 10012, 11 a; Déchelette l. c. p. 122 fig. 83).

8608^b veni ad me, amica.

In simili vasculo ornato, rep. Banassac (XIII 10012, 12 a¹ vidit Hirschfeld; Déchelette vases céramiques I p. 126 n. 11).

8609^a ave!

- ^b ave, vital
- o bibe.
- d inple.
- e misce.

In poculis et ampullis fictilibus, in Gallia et Germania potissimum inferiore, maxime autem Coloniae Agrippinae reperiri solitis, pictum (XIII 10018, 34, 34, 44, 101, 119 multas vidit Zangemeister, nonnullarum imagines dedit Koerber Mainzer Inschr. 1900 p. 113, 116). De toto hoc genere titulorum in vasculis potioris Germaniae pictorum dirit Bohn C. XIII 3 p. 532.

8609^f misce copo.

In ampullis duabus eiusdem generis, Reims et Amiens repertis, pictum (XIII 10018, 120).

8609^g parce picatum, da amineum¹.

In vase rep. Grand in Vosegi regione (XIII 10018, 135 imago est bull. arch. de Tarn-et-Garonne 1, 1869 p. 119). — 1) Cf. supra N. 6469 not. 7.

8609^h reple me, | copo, conditi¹.

¹ reple me, | copo, meri.

In ampullis duabus eiusdem generis, Coloniae Agrippinae (XIII 10018, 157, 158 hanc Bonnae vidit Zangemeister). — 1) De condito (ac. vino) cf. Marquardt Privatleben d. Röm. p. 464.

8609^k escipe et trade sodali, utre¹.

In poculo fictili, Coloniae Agrippinae, postea Parisiis (XIII 40018, 81 imago est ann. Bonn. 74, 1881 tab. III fig. 4 cf. p. 110). — 1) Utere.

8609^l ospita, reple lagona cervesal — copo, cnoditu¹ abes? Est. Reple, da.²

In laguna fictili, Parisiis reperta, pictum (XIII 40018, 7 vidit Hirschfeld; imaginem dederunt Read revue arch. 18, 1868 tab. XXII cf. p. 227; Thédénat comptes rendus de l'Acad. des inscr. 1899 ad p. 201). — 1) Sic errore scriptum pro: conditu(m). (De condito cf. N. 8609^h.) — 2) Sic distinxit Thédénat (paullo aliter distinxerat Mommsen Roem. Gesch. 5 p. 99 not.).

8609^m escipe que ferimus! felicia munera Libe[r.]¹ Utere (*infra ansam*) felix.

In ampulla ex terra sigillata q. d., Coloniae (XIII 40018, 82 vidit Bohn). — 1) Supple: praebet (Momms.).

Vascula vitrea.

8610 a me, dulcis amica, bibe.

In poculo vitreo, in quo incisus est canis leporem persequens, Reims apud privatam quendam (Maxe-Werly mém. des antiq. de France 49, 1888 [1889] p. 351—353).

8611 Antonia dulcis bibbet, propinal (*litteris minoribus*) Pamp.¹ | M. Ver. l.

In ampulla vitrea, prope Aequalagna Umbriae rep., incisum (XI 6740, 46 vidit Bormann). — 1) Pamphila.

8612 anima felix, vivas! (*Aedificia varia, ad ea adscriptum*) stagnu, palatiu, ostriaria, ripa, pilae¹.

In vase vitreo prope Piombino Etruriae reperto (XI 6740, 18 ad imaginem editam a. 1842 a Sestinio). Eiusdem generis vasa habes II S. 6251, 4. XV 7008. — 1) Representari aedificia litoris Baiani statuit de Rossi bull. arch. napol. n. s. 4, 1853 p. 153, cf. Jordan archaeol. Zeitung 1868 p. 93; C. I. L. X p. 354.

Alias inscriptiones vasculorum vitreorum habes supra N. 5137 cum not.

Lucernae.

8613^a annum | noum fau|stum fellicem mih. | hic¹.

^b annu | novum | faustu | felice | tibi.

In lucernis fictilibus, Romae potissimum reperiri solitis (XV 6197 cf. 6196. 6198; II 4969, 3 — XV 6203 cf. 6202. 6204 plures vidit Dressel; prior etiam alibi reperta est VIII 2264, 4; XI 6699, 6; IX 6081, 1; X 8052, 3, perraro secunda X 8053, 5 i). In plerisque ex his lucernis verba supra relata a dea Victoria inscribuntur in clipeo. — 1) hic abest a multis exemplis.

8614 (*Amores quattuor clavam Herculis tollere conantes; quintus e scypho Herculis bibens*) adiuvalte | sodales!

In lucernis Romae et aliis locis repertis (XF 6230. X 8033, 8. XIII 40004, 44; unius imago est archaeol. Anzeiger 4, 1889 p. 470).

8615^a L. M. Adiec. (*raro L. Mu. Adiec.*).

^b L. Muna. Mar.

^c L. Mun. Phile.

^d L. M. Res.

^e L. Mun. Suc.

^f L. Mun. Trept. (*vel Threp.*)¹.

In multis lucernis Romae potissimum et in Africa, sed etiam alibi, repertis (XF 6560 seq. VIII 22644, 219 seq. cum adnotationibus). Apparet L. Munatii alicuius libertos (vel L. Munatium cum libertis) officinas lucernarias exercuisse. Similiter Clodiorum et Fabriciorum nomen frequens in lucernis (XF 6575 seq. 6428 seq. VIII 22644, 65 seq.). — 1) Lucernam huius Threpti, ornamentum quod in eo conspicitur causa, iam supra memoravi N. 5294.

8616^a Pullaeni.

^b ex of. | Pullaeni.

^c Pullaeni^orum.

^d ex of. | Pullaeni^orum.

^e Pullaeni Ianuari.

^f Pullaeni. | Possessor.

In lucernis fictilibus in Africa reperiri solitis (VIII 22644, 276—282). Etiam in Sardinia lucernae Pullaenorum nomine inscriptae non raro, extra Africam Sardiniamque singulae fere tantum paucis locis repertae sunt (cf. VIII ad 22644, 277). Videntur factae esse in Africa, cf. supra N. 6024 not.

Alias lucernas fictiles habes supra N. 5155. 5156. 5295. 5294.

8616^g (*in corbi panis, urceus, radix*) pauperis cena pane vinu radice.

In lucernis Poelovione repertis (III 4414, 43 imaginem unius exhibet Schneider in Erani Vind. 1895 prima pagina cf. ib. p. 386).

Supellex aerea argentea aurea

(*praeter antiquissimam supra p. 951*).

8617^a M. Aur. C.¹, II² p. III : III³.

^b M. Scatonis, II² p. IIS Σ⁴.

In trulla et in tripode argenteis, una cum multis aliis vasibus argenteis prope Hildesheim repertis et Berolini adservatis (Pernice et Winter Hildesheimer Silberfund p. 72. 50, inscriptionem trullae edidit iam Schoene Philolog. 28, 1869 p. 570 n. 3; inscriptionem tripodis primus legit Winter Jahrb. archaeol. Inst. 1897 Anz. p. 419). — 1) Tria nomina possessoris (Aur. litterae contignatae). — 2) Duo (intellege duo vasa gemella adfuisse et ad id par pertinere pondus indicatum. Cf. supra N. 5474, ubi similiter septem signorum pondus comprehendi videtur, item N. 8618). — 3) Pondo tria (libras tres) uncias duas, scripulum (cf. N. 8619 not. 6) unum. — 4) Pondo duo (libras duas) semissem semunciam (cf. N. 8619 not. 7. 8).

8618 Gaviae vas. II¹ p. IISξIII².

In poculo argenteo Boscoreale prope Pompeios (cf. ad eam quae sequitur) reperto (Vilfosse monuments Piot 5, 1899 p. 62). — 1) Vasa duo, cf. N. 8617 not. 2 (vas. II postea additum). — 2) Pondo: duo (libras duas), uncias octo, (scripula) quattuor. Inscriptiones Graecas figuris (sceletis) in hoc poculo expressis adiectas non repetivi ([Σο]φοκλῆς Ἀθηναῖος, Μοσχίων Ἀθηναῖος κτλ.; Σοφία, Δόξαι etc.).

8619 phi.¹ et emb.² p. p.³ II⁴S : :⁵ ∩⁶VI, phi.¹ p. p.³ II⁴∩Σ⁷, emb.² p. p.³ S—Σ⁸.

In uno ex vasculis prope Pompeios repertis et Parisiis translatis, notis sub appellatione 'Trésor de Boscoreale' (Vilfosse monuments fondation Piot 5, 1899 p. 42. 45). — 1) Phiala, 2) emblema. Cf. supra N. 4863. — 3) Pendent pondo. — 4) Duo (libras duas). — 5) Dextantem (semissem et uncias quattuor). — 6) Scripula. — 7) Uncias duas, semunciam. — 8) Uncias septem, semunciam. Pondus emblematis (unc. 7½) additum ad pondus phialae (libr. 2 unc. 2½) efficit libras 2 dextantem. Apparet aut in emblematis aut in phialae pondere indicando vel etiam utroque loco scripularum mentionem omissam esse.

8620 M. Domitius fece Polygnos. (In alio angulo) p. IS¹.

In speculo argenteo Boscoreale prope Pompeios (cf. ad eam quae praecedit) reperto et Parisiis adservato, prope manubrium (Vilfosse monuments fondation Piot 5, 1899 p. 90 fig. 20 cf. tab. XIX). — 1) Pondo I, semissem.

8621 P. Cipi Polybi¹.

In manubiis trullarum et paterarum aenearum, tam in Italia quam in provinciis, item extra fines imperii, in Dania, in Pomerania, repertarum (X 8074, 56. XI 6747, 5. XIII 4027, 47 cet., plene collegit Willers die roem. Bronzeeimer von Hemmoor p. 244, adde Ann. Bonn. 111/2, 1904 p. 409). — 1) In aliis vasibus eiusdem generis leguntur nomina aliorum Cipiorum (P. Cipi Hymni, P. Cipi Nicomachi cet.; cf. eam quae sequitur). In Campania vasa haec facta esse statuit Willers l. c.

8621^a P. Cipi Nicomachi¹ — sors Mercuri.

In manubiis duorum vasorum aeneorum, in Italia (Herculanee ut dicebatur) et in Stiria repertorum (X 8072, 45. III 6047, 9 alterum vas vidit Hensen, alterum Mommsen). — 1) Nicomac. exemplum Herculanense.

8622 cacabulus sacris Augustis¹, vernaculus nuntius iunior.² | Seculum bonum s. p. q. R. et populo Romano³, felix Tarraco.

Tintinnabulum aeneum, Tarracone rep. (Eph. ep. 8 p. 447 n. 498 cf. p. 548, imago est archaeol. Anzeiger 1894 p. 187). — 1) Augusta fortasse dicuntur sacra divorum et Augustorum Tarracone culta (Huebner Eph. l. c.). — 2) Ipsum cacabulum dici vernaculum nuntium putat Hirschfeld (apud Huebnerum l. c.). — 3) et pop. Romano abundat, cum praecedat p. q. R.

8623^a uror | amor|e tuo.

Fibula aenea, Genavae rep. (XII 5698, 18 vidit J. Schmidt).

8623^b quod | vis, ego volo.

Fibula aenea, Bouvines (prope Lille) rep. (Bull. des antiquaires 1872 p. 95).

8623° iudicio te amo.

*Fibula, in Treveris rep. (Hettner drei Tempelbezirke p. 50).*8624 tace; noli perier.¹, ego te vidi alijau saviare.*Fibula aurea prope Volsinios rep., postea apud comitem Tyskiewicz (XI 6741, 5 imaginem dedit de Rossi Roem. Mitth. 5, 1890 p. 285). — 1) Peierare.*

Tesserae eburneae lusoriae.

8625

(in parte aversa)

1.	I	nugator ¹
2.	II	fur ²
3.	III	moice ³
4.	IV vel IIII	ebriose
4 ^a .	IV vel IIII	vapio ⁴
5.	. . .	. . . . ^{4a}
6.	VI	cunu linge ⁵
7.	VII	patice
8.	VIII	patice
8 ^a .	VIII	vapio
9.	VIII	[va]ppa
10.	X	cunnio
11.	XI	fatue
11 ^a .	XI	gaudesne
12.	XII	verecund.
13.	XIII	vix rides
14.	XIIII	moraris
15.	XV	argute
16.	XVI	lupa
17.	XVII	pernix ⁶
18.	XVIII	<i>(vocab. perit)</i>
19.	XVIII	arpax ⁷
20.	XX	gumia ⁸
21.	XXI	audax
22.	XXII	inpudes
23.	XXIII	molest ⁹
24.	XXIIII	fortunate
25.	XXV	facete
26.	XXX	amator ¹⁰
27.	LX	felix

Tesserae eburneae, Romae, Pompeiis aliisque locis repertae, sedecim prodierunt in sepulcro prope Perusiam (Perusinas habes XI 6728, 5 seq.; omnes quotquot innotuerunt composuit Huelsen Roem. Mitth. 1896 p. 228 seq., unde potiores repetivi). In multis

ad numerum adiectae sunt litterae al contignatae (cf. not. 2). — 1) *In tessera XI 6728, 24 est nugator cum numero XI.* — 2) *Huius tesserae complura exempla prodierunt, in nonnullis ad numerum II adiectae sunt litterae al (II 4963, 2. IX 6089, 4. X 8070, 12).* — 3) *Moeche (moece cum numero XXIII in tessera reperta Tarenti Notizie degli scavi 1884 p. 125).* — 4) *In alia (Huelsen l. c. p. 229 n. 16) reperitur gulo cum numero IIII.* — 4^a) *Tessera cum numero V nondum prodiit.* — 5) *Hanc Pompeiis repertam vidit Dressel X 8069, 4. In tessera rep. Frusinone videtur fuisse cun. [I]in[ge] (traditur cun. I in. X) cum numero VIII (Eph. ep. 8, 807).* — 6) *Huius tesserae quinque exempla novit Huelsen.* — 7) *Huius tesserae quattuor exempla novimus (in uno, X 8070, 8, est XIX pro XVIII. Accedit Froehner coll. Gotuchow 1899 p. 202, 3, ubi numerus traditur VIII).* — 8) *Vidit Dressel Roem. Mitth. l. c. p. 232 n. 66. In tessera Notizie degli scavi 1886 p. 422 cf. R. Mitth. p. 250 est gumia cum numero XXI.* — 9) *Vidit Huebner Monatsber. Berl. Akad. 1867 p. 766.* — 10) *In tessera XI 6728, 20 est amator cum numero XI.*

Tabulae lusoriae.

8626 ^a	Parthi	occisi
	Br[ī]tt[o]	victus
	ludit[e]	[R]omani

Romae rep. in catacumba S. Marci et Marcelliani (Huelsen Roem. Mitth. 1904 p. 442). — *Ad tempora Diocletiani refert Huelsen l. c.*

8626 ^b	virtus	imperi
	hostes	vincti
	ludant	Romani

Treveris rep. in coemeterio, in parte aversa epitaphium Christianum (XIII 5865 vidit Domaszewski). Aliarum duarum tabularum eiusdem generis fragmenta Treveris reperta sunt XIII 5780. 5784.

8626 ^c	invida	punct[a]
	iubent	felice
	ludere	doctum

Rusicade (Philippeville) Numidiae (VIII 7998 imaginem dedit Delamare expl. tab. 29 n. 9). Buecheler carm. epigr. n. 559.

8626 ^d	ludere	nescis
	perdis	ploras
	vincis	gaudes

Romae in pavimento thermarum Antoninianarum (descr. de Rossi, edid. Ihm Roem. Mitth. 1891 p. 215 n. 68).

8626 ^e	circus	plenus
	clamor	populi
	[gaudia]	civium

Monteleone in Sabinis rep., deinde Romae (IX 4907 vidit Henzen).

8626^f   venari   lavari
                   ludere   ridere
                   occest   vivere

Thamugadi in pavimento fori (VIII S. 17938 vidit Cagnat). Extra marginem leguntur vocabula ab hac inscriptione aliena oc anas(?) et alio loco quiever.

Inscriptiones huius generis usque ad annum 1890 notas composuit Ihm Roem. Mitth. 1891 p. 208 seq. Cf. Marquardt Privatleben der Roemer p. 339. De genere ludi, cui hae tabulae inservierint, egit Huelsen Roem. Mitth. 1904 p. 143.

Mensurae, staterae, pondera.

8627 mensurae ad exemplum | earum quae in Capitolio sunt | auctore sanctissimo Aug. n.¹ | !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! nobilissimo Caes. | per regiones missae cura[n]te D. Simonio | Iuliano³ pra[ef.] urb. c. v.

Vas aeneum (mensura), notum sub nomine modii Medicei, olim Neapoli apud Andreinium Florentinum, nunc Florentiae in museo, iam in museo Etrusco (Gori inscr. Etr. vol. III tab. I p. 2; descripsit Borman, vidi ipse). — 1) Quis Augustus significetur, 2) cuius Caesaris nomen erasum sit, nondum exploratum. — 3) De hoc homine cf. supra N. 1189, Prosopogr. imp. Rom. III p. 248 n. 529. Thraciam et Arabiam (hanc testibus miliariis Bull. comité trav. hist. 1904 p. 19. 23) rexerat inter a. 233 et 238; praefectus urbi fuit certe ante annum 234 p. Chr.

8628 imp. Caesare | Vespas. VI | T. Caes. Aug. f. IIII cos.¹ | mensurae | exactae in | Capitolio | p. X².

Vas aeneum, notum sub nomine congii Farnesiani, Romae olim apud cardinalem Farnesium, iam Neapoli (Dresselio contulerunt Iul. de Petra et Huelsen; aliud exemplum et ipsum ut videtur genuinum quod habebat litteras argento incrustatas, extitit saec. XVI Romae apud cardinalem Caesium, cf. Pigh. cod. Berol. f. 165. 167, Smet. 143, 14, Grut. 223, 3; exempla Romae in museo Kircheriano et Dresdae adservata falsa esse testatur Dressel). — 1) A. 73. — 2) Pondo decem.

Cf. Huitsch Metrologie (ed. 2) p. 123, qui tamen (cum multis aliis) exemplum Dresdense pro genuino habuit.

8629 numeri a I ad X (in parte opposita) a X ad XXXX (in duobus lateribus contiguis alii numeri, partes assis ut videtur; in extrema parte crassa scapi) imp. Vesp. Aug. IIX | T. imp. Aug. f. VI cos.¹ | exacta in Capito.

In scapo staterae aeneae, Herculanei rep., Neapoli adservatae (X 8067, 3 inscriptionem primariam vidit Dressel; numeros exhibet Reai Museo Borbonico I tab. 35). — 1) A. 77.

8630 Ti. Claud. Caes. [IIII L.] Vitel. | III cos.¹, exacta ad Artic.² | cura aedil.

In scapo staterae aeneae, Herculanei rep., Neapoli adservatae, punctim scriptum (X 8067, 2 vidit Dressel). — 1) A. 47. — 2) Articuleianam (normam). Cf. N. 8633.

8631 I, II, III, IIII, V, VI, VII, VIII, VIII, X, XI (in parte opposita scapi ut videtur) X, V¹, XX, V², XXX, V, XXXX. (In extrema parte ob-

longa scapi) Ti. Clau. Cas. III | L. Vitel. cos.³ (*in parte opposita*) p. Articuleia.⁴ | iussu aedil.

In scapo staterae aeneae, repertae ut dicitur in Campania (Froehner Collection Auguste Dutuit, Bronzes celt. Ser. II, 1901 p. 126 n. 163 tab. CXLV). — 1) Intellege XV, 2) XXV cet. — 3) A. p. Chr. 47. — 4) Pondus Articuleianum (cf. N. 8635).

Similes staterae vel certe staterarum scapi multis locis prodierunt, cf. C. VII 1281. 1282. XI 6727, 2. 3. Eph. 7, 1152: huius imaginem habes Proceedings of the Society of antiquaries of London 11, 1887 p. 317 tab. Eph. 8 p. 482. Westd. Korr.-Blatt 1889 p. 66; complures extant in museo Berolinensi (Friederichs Berlins antike Bildwerke II p. 200 n. 901. 902. 903. Pernice Jahrb. d. arch. Inst. 1898 p. 74 = C. XI 6727, 2). Sed in plerisque ex his numeri tantum leguntur, notae exactionis reperiuntur tantum in his (N. 8629. 8634) et C. X 8067, 2.

8632 i.¹ Capitolio esaminata. | Ermetis Mat. Aug.³ (*ab altera parte*) Forentina | Paoniais³.

In statera aenea, fortasse in Etruria reperta, est Romae (XI 6727, 4 vidit Huelsen). — 1) In. — 2) Matidiae Augustae. — 3) Non intellego (alterum certe nomen videtur esse mulieris, sc. dominae).

8633 Ti. Claud. Caes. IV L. Vitellio III cos.¹ p. ex.² ad Artic.³ ius. aed. (*in medio*) XXX.

In pondere ex lapide Tiburtino, Romae in museo Kircheriano, gyro scriptum (Gatti ann. inst. arch. 1884 p. 353; vidit Dressel). — 1) A. 47. — 2) Pondera exacta (ponder. exact. scriptum in centupondio Herculanseni X 8067, 4). — 3) Ad Articuleianum (pondus, cf. N. 8630. 8634. 8634. 8635; unde hoc pondus publica auctoritate munitum nomen habuerit, non compertum; non recte Articuleii aedilis nomen in centupondio Herculanseni X 8067, 4 legere sibi visus erat de Rossi ann. inst. arch. 1884 p. 200 tab. N fig. 5, cf. C. X p. 1002).

8634 Ti. Claud. Caes. IV L. Vit. III¹ | — L — | iussu aed. exact. ad Artic. I. C.²

In pondere marmoreo Praeneste reperto (XIV 4124, 2 Gatti bull. comunale 1884 p. 67 vidit ectypum). — 1) A. 47. — 2) In Capitolio? In pondere aeneo nuper Falerione reperto lectum esse dicitur ex. pond. in Capitolio (Notizie degli scavi 1905 p. 113), sed lectio non est certa.

8635 exact. | ad — X — Ar|ticuleian.

In pondere marmoreo, Romae ut videtur reperto, quod pendet chiliogr. 3.180 (Gatti ann. inst. arch. 1884 p. 193 cum imagine tab. N fig. 4; vidit Dressel).

8636 exac. ad¹ X Castor.², exa. ad V Casto., exa. ad III Casto., ex. ad II Cast., ex. ad I Cast., ex. a. S Cas., ex. a. ∴ Cas., ex.¹ ∴ Ca.³

Aquileiae, nunc Mediolani, octo pondera aenea vasculorum formam habentia, ut minus quodque collocari potuerit intra maius (vaselli circolari, l'un dei quali sta entro l'altro'), litteris argenteis (V 8119, 4 vidit Mommsen). — 1) Exactum ad, 2) Castoris. Numeri interpositi significant decem, quinque libras et sic deinceps usque ad trientem et quadrantem librae. Similia pondera aenea inter se aptata prodierunt in Morinis (XIII 10030, 15 = Bull. des antiquaires de France 1887 p. 270, inscriptiones procedunt ab ex. ad. I Cas[.] ad e. a. ∴ Ca.), singula pondera

eiusdem generis compluribus locis (XI 6726, 2a. Inscr. Helv. 340. Jahrb. d. arch. Inst. Beibl. 4904 p. 46).

8637^a (*in superficie plana*) II (*in ventre*) templ. Opis | Aug.

b (*in superficie plana*) V (*in ventre*) templ. Opis | Aug.

Pondera aenea duo, litteris argento incrustatis, Romae diu in museo Kircheriano (Fabretti p. 524, 569. 370; Garrucci annali di numismatica 1, 1846 p. 202; nuper apud privatum quendam vidit Petersen).

Alterum pondus gramm. 718, 50 alterum 1770, 60 pendere auctor est Garruccius.

8638 ex auct.¹ Q. luni Rustici praef.² urb.³ (*interdum additus numerus, ut*) X⁴.

In ponderibus lapideis tam Romae quam alibi repertis (II 4962, 2. 6245, 1. V 8119, 1. IX 6088, 1. X 8068, 5a—d. XI 6726, 1a—h. XIII 5 p. 737 = Brambach 1300 cet.; Gatti bull. comunale 1884 p. 74 tab. V. I. VII fig. 7. 8; exempla duo musei Kircheriani vidit Dressel). — 1) Sic plerumque, interdum ex auc. vel ex auctor. vel ex auctoritate (semel ex a.). — 2) Interdum praefecti. — 3) c. v. additum esse dicitur in exemplo musei Ravestiniiani quod vidit Zangemeister XIII 10050, 10 d, v. c. X 8068, 5 d. Praefectus urbi fuit Rusticus circa annum 162, cf. Prosopogr. II p. 243 n. 555. — 4) Numerus in paucis tantum exemplis lectus est X 8068, 5 b d. XI 6726 e.

8639 p. : :¹ castror. Aug.

Pondus aeneum rotundum, Romae rep. prope castra praetoria (Ceselli bull. inst. arch. 1879 p. 241). — 1) Pondo triens.

8640 (*in superficie plana, in medio*) X (*circa numerum circulo scriptum*) legionis primae Italic.¹ (*in ventre*) Lucius Iulius Lucilianus leg. Augusti | leg. I Ital. pondera examinata sig.

Pondus aeneum litteris argenteis prope Rustschuk ut videtur in Danuvio, certe alicubi in Moesia inferiore (cf. not. 1), repertum, extat Vindobonae (III 784 p. 4014 vidit Mommsen; imago est Wiener Sitzungsber. II, 1853 tab. ad p. 606). — 1) Castra habebat in Moesia inferiore, cf. supra N. 2288 (not. 7). 2295.

8641 [imp. Se]vero Ale[xa]ndro Pio F[elice Aug. II] | et Aufidio Marcello II cos.¹, ma[ncipes?] | splendidissimi vectigalis massae ferrariarum | Memmiae Sosandridis c. f., quod agitur sub cura | Aureli Nerei soc[i] vectigalis.

In pondere marmoreo conii formam habente, Lugduni, ubi extat apud privatum aliquem (XIII 1811 vidit Hirschfeld). — 1) A. 226.

Non recepi pondera quae putantur Pompeiana X 8067, 5. 6 cf. p. 1002, Notizie degli scavi 1894 p. 582, 1898 p. 592, inscripta sur, cave — malum et eme — habbebi, quippe quae pondera esse minime constet (cf. Pernice Roem. Mitth. 5, 1890 p. 40 seq.).

Horologia.

- 8642 [b]rimalis¹
 [I]anuarius
 Februarius
 Martius
 Aprilis — aequinoctialis¹
 [M]aius
 [Iu]n[i]us (*caniculae figura*)
 [solst]itialis¹.

Carthagine, tabula marmorea (Comptes rendus de l'Acad. des inscr. 1899 tab. ad p. 38 = Musée St. Louis II tab. 20, 5). — 1) Sc. linea. Vocabula haec adscripta ad lineas quas sequi debebat umbra gnomonis (stili) illis temporibus anni. Similiter in horologiis Kaibel 705. 1507. 1507^a p. 699, Grut. 155, 5 = Notizie degli scavi 1883 p. 48 (pro mensium vocabulis non raro posita sunt vel cum iis coniuncta nomina signorum caelestium; sola mensium vocabula X 8071, 25. XV 7203). Praeter has lineas menstruas (cf. Vitruv. 9, 7, 7: 'hibernas lineas . . sive . . aestivas . . sive aequinoctiales, aut etiam . . menstruas') adsunt in hoc horologio, ut in reliquis similibus, lineae horariae (plerumque undecim, in hoc quinque tantum, cf. infra) quibus lineae illae menstruae in partes duodecim (in hoc nostro in partes sex) secantur; his lineis adscribi debebant numeri horarum, sed ei numeri plerumque omissi sunt, scilicet facile cogitatione suppleri poterant, adsunt tamen Graece in horologio Kaibel l. c. 745, cf. anth. Pal. 10, 43. Pleraque autem horologia adscriptionibus huius generis plane destituta sunt (N. 8645; item supra N. 5619). Cf. Ardaillon 'horologium' (Daremberg et Saglio dictionnaire des antiquités III 1 p. 256 seq.). — Horologium hoc Carthaginense, sive potius horologii pars dimidia, cf. quae exposuit Tannery comptes rendus l. c. p. 59 seq., antemeridianas horas tantum monstrabat, conversa scilicet orientem inter et meridiem versus; altera pars, quae postmeridianas horas monstraret, conversa fuisse putanda est meridiem inter et occidentem versus, eaque sine dubio reliquorum mensium nomina habebat. Linearum ductus (praesertim menstruarum) multum abesse in hoc horologio a mathematica veritate exposuit Tannery compt. rend. l. c.

8643 (*horologium solito more descriptum: lineae horariae undecim, aequinoctii et solstitiorum tres, locus quoque stili agnoscitur; infra*) M. Antistius Euporus fecit. (*Circa per orbem*) Auster, Africus, Faonius, Aquilo, Septentrio, Boreas, Desolinus, Eurus¹.

Tabula marmorea, rep. superposita columellis duabus (horologia collocabantur in columellis, cf. supra N. 7870) prope Aquileiam (Kenner Mitth. d. k. k. Central-Commission 1880 p. 7; Pais n. 204; cf. Kaibel Herm. 20, 1885 p. 624). — 1) Orbis ventorum etiam alibi coniunctus cum horologiis (Varr. r. r. 5, 5, 17), ut hodie quoque cernuntur Ventorum imagines et nomina in horologio quod Athenis turri octagonae insculpsit Andronicus Cyrestes (Varro l. c., Vitruv. 1, 6, 4, Stuart and Revett antiquities of Athens I cap. III); adde Grut. 155, 5 = Notizie degli scavi 1883 p. 48; F. Peter diss. acad. archaeol. pontif. I 2 p. 25 seq. (deest tam C. I. Gr. quam apud Kaibel). Ventorum nomina secundum caeli regiones disposita etiam Kaibel inscr. Gr. Sicil. Ital. 906 (= X 6149), 1508. De ventorum appellationibus et serie cf. Kaibel Herm. 20, 1885 p. 579 seq.

8644

VIII k. Iul.

bruma¹aeq.²

aeq.

VIII k. Ian.

solstit.

(peripheriae disci quarta pars in quadraginta quinque particulas divisa, quintae cuique particulae adscriptus numerus) I X XX (et sic deinceps usque ad) LXXXX. (In parte aversa disci)

Italiae	XLII ³	Hispaniae	XXXV
Nasumien. ⁴	XXVIII	Babyloniae	XXXV
Anconis ⁵	XLIV	Illyrici	XXXVII
Galliae	XLVIII	Syriae	XXXVIII
Germaniae	L	Arabiae	XXVIII
Britanniae	LVI	Africae	XLII
Aethiopiae	XXX	Mauretan.	XLS
Aegypti	XXXIII	Bithyniae	XLI

In disco aeneo Crêt-Chatelard (dép. Loire, territorii Segusiavorum ut videtur) rep. (Mémoires des Antiquaires de France vol. 37, 1898 p. 6. 7 tab. I ad imaginem delineatam a Vincentio Durand). Simile instrumentum edidit Baldinius Diss. dell' accademia Etrusca di Cortona 3, 1741 p. 185 (repetiverunt Woepke disquis. circa solar. veter. p. 14 tab. et Durand mém. l. c. tab. II fig. 2). Pertinuisse ad horologium πρὸς πᾶν κλίμα vel ad horologium viatorium, cuius genera horologia memorat Vitruv. 9, 8, 4, coniecit, item quomodo adhiberi debuerit, explicare studuit de la Noë mém. l. c. p. 20 seq. Ut recte adhiberetur, opus erat scire declinationem coeli (latitudinem) uniuscuiusque loci, ideo in parte aversa disci perscripta provinciarum nomina adiecta latitudine. — 1) 'Bruma conficitur circa VIII kal. Ianuar.', Colum. 9, 14. — 2) Aequinoctium. — 3) Urbs Roma a Ptol. geogr. 3, 1, 34 [61] collocatur 41° 40' — 4) Videtur intellegi Nasamones populus Marmaricae, sane mirum eos hic memorari. In instrumento gemello quod edidit Baldinius multo aptius est Narbon. XLIII. — 5) Intellegitur sine dubio Ancona, quam ideo solam urbem inter provincias memorari putat la Noë, quod ibi factum sit horologium. In instrumento gemello est Ancon. XLV. Uterque numerus tam vero quam Ptolemaeano (3, 1, 48 [24]) superior est. Reliquos errores huius enumerationis, item reliquas discrepantias inter hoc exemplum et Baldinianum non persequor, exposuit eas la Noë l. c.

8645 . . [pi]scēs aries taurus ge[mini] . . .
 . . [M]artius Aprilis Maitus¹ Iu[nius] . .

(in parte aversa signa caelestia, adscriptis vocabulis) Andromeda, P[er]seus, auri[ga] (reliqua perierunt).

In fragmento ingentis disci aenei (integer videtur habuisse diametr. metr. 1, 20) reperto prope Salzburg (Oesterr. Jahresh. 3, 1902 tab. V cf. Maass ib. p. 196, Benndorf ib. 6, 1903 p. 34. 35). Pertinuisse ad horologium hibernum eius generis, de quo dicit Vitruvius 9, 8, 8 seq. statuit Rehm Jahresh. 6, 1903 p. 46. — 1) De hac scriptura (MAIIVS) cf. supra N. 6089 not. 9.

Tegulae.

- 8646^a a. u. c. 678 cos. | [C]n. Oc. C. Sc.¹, | C. Mu.²
^b a. u. c. 679 cos. | L. Oc. C. Cot.³, | C. Mu.²
^c a. u. c. 680 C. Mu.², | cos. | L. Luc. M. Cot.
^d a. u. c. 685 C. Ve.⁴, | cos. | Q. Hor. Q. Cae.
^e a. u. c. 686 L. Naev.⁵, | cos. L. Met. Q. Marc.
^f a. u. c. 687 L. Naev.⁵, | cos. | M'. Achi.⁶
^g a. u. c. 690 C. Venel. | cos. | L. Iul. C. Mar.
^h a. u. c. 740 M. Crasso | Cn. Lentul. cos. | L. Naevi Felic.

Tegulae repertae in agro Parmensi Velciate Placentino (I 777—782. 786. 797. XI 6673, 4—6. 44. 24 plerisque vidit Bormann). — 1) Consulibus Cn. Octavio C. Scribonio. — 2) Nomen possessoris (Munati?). — 3) Consulibus L. Octavio C. Cotta. — 4) C. Venelii (cf. N. 8646^g). — 5) L. Naevii (pater vel avus videtur fuisse L. Naevii Felicis N. 8646^h). — 6) Nomen alterius consulis C. Calpurnii Pisonis brevitate causa tacetur. Aspiratio in Acilii consulis nomine Borghesium admonuit loci Catulliani 84, 4.

Alias tegulas eiusdem generis, quarum una est anni 743, vide I 783 seq., XI 6673, 7 seq. — Hae sunt antiquissimae tegulae anni nota (nominibus consulum) instructae; in urbe Roma mos nomina consulum tegulis imprimere coepit secundo demum p. Chr. saeculo (cf. N. 8638^b not. 4).

8647 Q. Caecilio Metello | A. Licinio Nerva cos.¹, | M. Grani Marcelli².

Tegula reperta prope Tifernum Tiberinum Umbriae (Gamurrini strenua Helbigiana p. 97; exemplum mutilum XI 6689, 448). — 1) A. p. Chr. 7. — 2) Memoratur Tac. ann. 1, 74 cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 422 n. 436. Ad eundem pertinent tegulae factae anno p. Chr. 43 XI 6689, 449.

8648^a Pansae Vibi¹.

- ^b Pansiana².
^c Ti. Pansiana.
^d C. Caesar Pans. (vel C. Caes. Pansian. vel C. Cae. Pansian.)
^e Ti. Cl. Caes. Pans. (vel Ti. Claudii Pans.)
^f Ner. Claud. Pansian. (vel Neronis Cla. Pan. vel Nero Cl. Pans.)
^g imp. Galb. Pans.³
^h Vesp. Caes. Pansian.

Tegulae reperiri solitae in ora Piceni Venetiae Histriae Dalmatiae, pleraque multis locis magnoque numero, sed cf. not. 1. 5 (III 3215 p. 408. 4058 cf. p. 4634. 2479. 2275. 2328, 478. V 8410, 4—28. Pais 4073, 46. IX 6078, 22—28. XI 6683, 4—17). — 1) Pauca tantum exempla apparuerunt III 3215, 4. V 8410, 4. Ceterum Vibius hic Pansa videtur esse consul a. u. c. 711. — 2) Figlina. — 3) Semel tantum prodit, in agro Caesenate: XI 6683, 46 (non satis certae lectionis est tegula ap. Pais 4073, 47).

8649^a . . Asin. Poll.

^b teg.¹ C. Cosconi, | fig.² Asin. Poll.

^c N. Deceiti | tegla, | fig.² Asin. Pol.³

^d Q. Lepidi Hilari, | f.² C. As. Pol.³

Tegulae Tusculi potissimum et Romae in colle hortorum (Pincio) repertae (XV 2231—2234 uniuscuiusque exempla vidit Dressel). — 1) Tegula. — 2) (E.e) figlinis. — 3) Duas has (N. 8649^{c,d}) reliquis antiquiores putat Dressel, et pertinere ad C. Asinium Pollionem consullem a. p. Chr. 23 vel etiam ad avum eius oratorum celeberrimum.

8650 Damaes Domiti Afri.¹

Tegulae Romae repertae (XV 980 aliquot vidit Dressel). — 1) Est Cn. Domitius Afer celebris orator defunctus a. p. Chr. 59 (Tac. ann. 14, 49 cet.). De aliis tegulis servorum huius Domitii cf. Dressel CIL. XV p. 268. In pelvi fictili Pompeiana servitur Prisci Afri Domiti (X 8048, 16).

8651 M. Alli | Clementis (infra) Cn. Cn. Dom. | Luc. et Tul.¹

Tegulae Romae repertae (XV 939, 1 vidit Dressel). — 1) [C]n. Cn. Dom. | Luc. et Tul. etiam in pelvi Pompeiis rep. X 8048, 6, Daphni [D]omitiorum Tulli et Lucani in pelvi Pompeiana X 8048, 9. De Lucano et Tullo, filiis adoptivis Cn. Domitii Afri eius qui praecedit, cf. supra N. 990. 991. De tegulis eorum Dressel XV p. 268 seq.

8651^a Successi Dom. Luc. et Tul. | ser.¹

Tegulae Romae repertae, una prodiit Carthagine (XVI 1001 aliquot vidit Dressel). — 1) Domitiorum Lucani et Tulli (cf. ad N. 8651) servi.

8652 Fausti Domitiae Cn. f. | Lucillae¹.

Tegula, Romae (XV 1010 exemptum integrum unicum solus descr. Fabrettius). — 1) Filia Cn. Domitii Lucani, adoptata a Cn. Domitio Tullo patruo (cf. Plin. ep. 8, 18).

8653^a P. Iuve. II¹, ex f.² Domi. P. f. Lucil.³, opu. | dol. Q. Op. Iusti.

^b Earini Domitiae Lucillae | opus doliare.

^c Earini Lucillae (sic) Veri | opus doliare.

Tegulae Romae rep. (XV 1046. 1048. 1050 plures vidit Dressel). — 1) P. Iuventio iterum (sc. consule: a. 129). — 2) Figlinis. — 3) Filia Domitiae maioris (N. 8652) et P. Calvisii Tulli, uxor Annii Veri, mater M. Aurelii; cf. Dressel C. XV p. 266, Prosopogr. imp. Rom. II p. 27 n. 58. Tegulus quae ad eam vel ad servos eius videntur referendae esse, enumeravit Dressel l. c. p. 272. 273.

8654 ex pr.¹ Domitiae Lucillae ex fig. Domit. | minorib.², op. dol. Aeli Ale|xandri³.

Tegulae Romae, item in agro Romano et prope Tergeste repertae (XV 174 multas vidit Dressel). — 1) Praediis. — 2) De figlinis Domitianis maioribus (cf. N. 8663) et minoribus cf. Dressel XV p. 46. Videntur illo tempore figlinae Domitianae minores fuisse Domitiae Lucillae. — 3) Idem P. Aelius Alexander etiam in tegulis XV 93. 172. 173. 717, ex quibus XV 172 habet notam anni 138.

8655 Domiti Carpi ex pr. Domit. Lucil. | dol. de Lic.¹, Vero III | cos.²

Tegulae Romae potissimum repertae (XV 277 complures vidit Dressel). — 1) De Licinianis (de Licin. est in tegulis XV 270; cf. port. Lic. XV 408). — 2) A. 126.

8656 Cn. Domiti Amandi, | valeat qui. fec.¹

Tegulae passim Romae repertae (XV 4097 multas vidit Dressel). — 1) Eadem acclamatio est in tegulis aliorum Domitiorum, XV 4098. 1100. 1104, aliorum quoque figulorum XV 117—120.

8657^a St. Marcius | Rabbaeus feci.

^b de figlinis Marcianis | St. Marci Rabbaei.

Tegulae Romae et prope Romam repertae (XV 311. 310 cf. Notizie degli scavi 1895 p. 395). Aetate Vespasiani has tegulas factas putat Dressel; sed videntur aliquanto antiquiores esse, cf. Notizie l. c.

8658^a Brutiana¹ | Lupi.

^b Brut. | M. R.² Lupi³ | Orfito et | Priscino | cos.⁴ (clava)

^c Brut. M. R. L.³ Hast. Vop. cos.⁵ (lupus dextrorsum gradians)

^d Squilla et Titiano cos.⁶ | ex pr. Stat. Maxim. Severi | Hadrian.⁷,

Brut.¹ ex of. Myrin.

Tegulae Romae repertae (XV 29. 18. 19. 40 complures vidit Dressel). — 1) Intellege tegulam ex praediis appellatis Brutianis. — 2) Rutilii. — 3) Fortasse M. Rutilius Lupus praefectus Aegypti sub Traiano. Cf. etiam supra N. 3865. — 4) A. 110. Haec est antiquissima consulatus nota in tegulis urbanis obvia (cf. Dressel C. I. L. XV p. 9). — 5) A. 114 (cf. N. 3918^a fin.). — 6) A. 127. — 7) Dominus multarum figlinarum urbanarum, cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 261. 604, fortasse T. Statilius Maximus consul a. 144 (supra N. 1062).

8659^a Q. Aburni Caedician.¹ ex | fig.² Furianis³.

^b Paetino et Apronia. cos.⁴ | ex f.² Fur. Q. Abu. Cae.

^c ex f. Fur. Q. Aburni Caediciani | Asiatico II, Aquil. | cos.⁵

^d Q. Aburni Caediciani ex fig. Furianis | Antonino Aug. III et Vero | cos.⁶

Tegulae Romae repertae (XV 250. 227. 228. 229 uniuscuiusque exempla vidit Dressel). — 1) Idem supra N. 3010. — 2) Figlinis. — 3) Eiusdem Aburnii Caediciani fuerunt figlinae Tempesinae (XV 605 seq.). — 4) A. 123. — 5) A. 125. — 6) A. 140.

8660 ex fig. Intellianis de por.¹ Cor.² | Petin. et Apronian. | cos.³

In tegulis duabus, altera rep. Romae, altera Curibus (Notizie degli scavi 1892 p. 347; XV 2395 huius ectypum vidit Dressel). — 1) p of Dressel. — 2) De portu Cornelii. (In aliis tegulis memorantur port. Lic. XV 408, portus Parrae XV 409 seq.) — 3) A. 123.

8661^a ex fig. Propetianis | negot.¹ Metilio Proculo, figul. Zos. An.

^b ex predio Hortesi Pauli | ni², neg.¹ Metili. Procl.

^c ex praed. Hort. Paulini de figu. | Propet., neg.¹ Aur. Antonia.

8661^d ex prae. Hortes. Paulin.² c. v., fig. Egnat. Clem., | neg.¹ Valerio Catullo.

8661^e ex praedis heredum cc. vv.³ Passenijae Petroniae c. f.⁴, neg.¹ Val. Catullo.

Tegulae Romae repertae (XV 418. 417. 445. 446. 449 ectypa vel etiam ipsas tegulas vidit Dressel, qui iudicat factas aetate Commodi). — 1) Negotiante (sic perscriptum XV 879). — 2) Fortasse idem qui supra N. 5407. — 3) Clarissimorum virorum. — 4) c. f. in medio sigilli positum.

8662 op. dol. ex pr. C. Ful. Plaut. pr. pr. c. v.¹ c|os. II, tes.² Fulvi Primitivi.

Tegula, Romae (XV 184 ectypum vidit Dressel). — 1) Cf. supra N. 427. 4528. Consul iterum fuit Plautianus a. 203, occisus videtur esse a. 205 (cf. ad N. 427). — 2) Tessera (cf. N. 8665). Gemellae sunt tegulae XV 184, sed in fine est tes. Feliciss.

8663 opus doliare ex praedis d. n., ex c|onduc.¹ Publiciaes Quintin. *Tegulae Romae repertae (XV 761 vidit Dressel). — 1) Conductione.*

8664^a tegl. scipedale¹ doliaris² de | fig. Iuliae Proculae.

^b tegl. bipedal.³ doliar. de fig. | Iuliae Procles.

Tegulae duae in urbe rep. (XV 630^a. 631^a illam vidit Dressel, hanc Mommsen). — 1) Intellege: tegula sesquipedalis. — 2) In aliis est tecl. sciped. dolia. cet. — 3) bipedale vel similiter etiam XV 362. 352. 4684. Cf. infra N. 8673.

8665 tessera¹ doliar. ex figl. | Domitian. maiori.²

Tegula, Romae (XV 170 vidit Dressel solum id quod innotuit exemplum). — 1) Similiter tesserae vocabulum adhiberi videtur N. 8662 et in fistula N. 8698^a. — 2) Cf. N. 8654 not. 2.

8666 ex predis L. M[i]lassi Veri, figlin[as] Martinianas Q. | Volusi Bene|dicti condu|ctoris.

Tegula, Viterbii (XI 6683 vidit Marinius).

8667 ex off. Cl. Felicis, | Saler[ni].¹

Tegulae Romae, Salerni, Carthagine, Hadrumeti repertae (XV 2444. VIII 22652, 57). — 1) IN|RELAS scriptum est, quod inverse legendum esse significavit mihi Gauckler.

8667^a horeis (sic) Postumianis | Caesaris (in medio) A.

Tegulae Ostiae rep. (XIV 4089, 14. XV 4 vidit Dressel).

8667^b rei pubicae (sic) | Tusculanor.

Tegulae Tusculi et Praeneste repertae (XIV 4090, 4. XV 7 nonnullas vidit Dressel).

Alias tegulas publicas municipales dedi supra N. 6249. 6608 not. 2.

8668^a M. Anton. Tiber.

^b Ant. Tib. (vel Tiber.), Vindob.

Tegulae Vindobonae repertae (III 4709. 4710 nonnullas vidit Mommsen).

8669^a fig. Iues.¹

^b figulinas Iuensianas², leg. I Nor.³

Prope Carnuntum Pannoniae et prope Lauriacum Norici variis locis repertae tegulae (prioris exempla habes III 5763. 11870. 15358, posterioris III 6489. 11349 p. 2528, 42 et p. 2528, 200). — 1) Figliuas I(u)ve(n)sianas. — 2) Sic recte legit Kubitschek arch. ep. Mitth. 4 p. 120 (primi editores legerant Veusianas). — 3) Legio prima Noricorum memoratur in Notitia imp. Occ. cap. 33 'sub dispositione viri spectabilis ducis Pannoniae primae et Norici ripensis'.

8670 leg. II Ital., alar.¹, | temp.² Ursic. v. p. duc.

Tegulae repertae potissimum prope Lauriacum Norici (Lorch ad Danuvium) et in ea regione (III 11833 p. 1059. 2528⁵⁰. Anzeiger d. kais. Akad. d. Wiss. 1903 p. 19). — 1) Sola vocabula leg. II Ital. al. etiam in tegula Lauriacensi III 5757, 1 n. Similiter in tegulis Carnunti potissimum repertis est leg. II Ital. Pet. (vocabulum lectionis non certae, descriptores variant inter PET, PEY, BEY) | temp. Ursic. duc. (III 4656. 11350^{a c d} p. 2528, 42). Praeterea legionis secundae Italicae nomen vel solem vel cum aliis nominibus coniunctum in multis tegulis in Norico (III 5757. 11849—11851. 14569, 2), item in nonnullis in Pannonia superiore (III 11350 p. 2528, 42) repertis; saeculo enim quarto Pannonia prima et Noricum ripense sub eodem duce fuerunt (cf. N. 8669 not. 3). — 2) Temperante (sic legit Kubitschek Mitth. der k. k. Centralcomm. 1901 p. 249 not. 3).

8671^a of. s.¹, of. Iobia² Cesurini.

^b of. s., of. Iobia Clemen.

Tegulae Romae repertae (XF 1609. 1610 complures vidit Dressel). — 1) Officina summae (sc. rei), vel summarum? Cf. Mommsen ap. Dressel XF p. 387. — 2) Officina Iovia nomen habuit a Diocletiano.

8672 saeculo Constantiano, | provisio limena.¹

Tegulae Romae repertae (XF 1542 duas vidit Dressel; imaginem unius Huebner ex. scr. epigr. n. 1216). — 1) Limenaria? (Momms.). De provisione limenarchae cogitaverat de Rossi.

8673 N. D. et C.¹ | Idibus Iulis Celer finget | bipedas (sic)² V̄ XXXI. | Actum Casilino | M[o]desto II et Probo cos.³ | . . . mbres | . . .

In tegula, reperta prope Capuam (ad S. Angelo in Formis), scariphatum (Notizie degli scavi 1894 p. 285 ad ectypum delineavit Zangemeister). — 1) Hoc scariphatum litteris maioribus, quid significetur, incertum. — 2) Cf. N. 8664^b. — 3) A. 224.

8674 cave malum, si non | raseris lateres ðC! | si raseris, minus malum formidabis.

Aquileiae, graphio scriptum in tegula (V 8110, 176 vidit Mommsen).

8675^a kal. Iulis | Severus CCXX, | Fortis CCXX, | Candidus CCXX, | Felicio CCXX, | in uno DCCCLXXX.

8675^b XIII k. Oct. | Fortis CCXXII, | Candidus CCXXV, | Iustinus CXXXVII, | Artemas CLXXXVIII, | min. XXI¹.

8665^c III kal. Augustas | Severus et Candidus | in hoc navali² | CCCLXXX; | Artemas et Eulyme|nus in alio navali | CCCLXXX.

Tegulae Sisciae repertae, iam Agram (III S. 11381. 11385. 11382 = Eph. ep. 4, 353. 2, 928. 927 viderunt Mommsen et Hirschfeld; similes inscriptiones III 11378 seq.). — 1) Apparet Artemam quoque, ut ii qui enumerantur N. 8675^a facere debuisse tegulas 220. — 2) De navalis vocabulo cf. Momms. eph. 2 l. c., C. l. c.

8676 . . . ium | scandulam et | tegerunt (*sic*) naval[e] | Con[se]ntius et | [A]u[re]lianus et | [R]u[fi]anus dis[c]e[s] | illorum.

Tegula, Savariae rep., est Pestini (III S. 14360²⁹; imago est arch. Értésitő 1896 p. 382).

Similia in lateribus scariphata habes Brambach 111. 114; Ann. Bonn. 67. 1879 p. 74.

Fistulae plumbeae aquariae.

8677 C. Caesaris Aug. Germanici.

In fragmentis tubi plumbei extractis a. 1395 ex lacu Nemorensi (XV 7816 = Notizie degli scavi 1895 p. 394). Similia fragmenta prodierunt iam saec. XV et XVI, sed male decripta esse videntur (cf. XIV 2226 et ibid. inter falsas 114*. 115*). Videtur per hanc fistulam aqua fluxisse in navem vel in alteram ex navibus quas mirifice exornatas (similes navium illarum de quibus Sueton. Gai. 57) in lacu Nemorensi videtur fecisse C. Caesar, et de quarum reliquiis post Barnabeium (Notizie l. c.) exposuit V. Malfatti le navi romane del lago di Nemi (ex 'Rivista marittima' 1896).

8678 imp. Caes. Aug. Vespasiani | sub cura Callisti Aug. l. proc.¹ (*iuxta, ad unumquodque exemplum inscriptionis, numeri*) I, XXVI, XXIII, XXV, XXXI.

Romae rep. prope hortos Sallustianos, ubi dicitur 'via Veneto' fistulae plumbeae (Notizie degli scavi 1902 p. 95. 269. 287). — 1) Procuratoris (aquarum, cf. Hirschfeld kais. Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 280).

8678^a imp. Vespasiani sub cura Call[ist]i Aug. l. proc., f. Atimetus Ant. (*in medio aquila*).

Romae rep. in foro, fistula (Notizie degli scavi 1901 p. 144).

8679 imp. Domitiani Caesaris Aug. Germanici | sub cura Bucolae l. proc.¹, Ti. Claudius Philetaerus fec. (*In medio Martis figura*).

Romae, fistula, incertum quo loco urbis rep. (XV 7279 vidit Dressel). — 1) Idem procurator aquarum in simili fistula XV 7280, et praeterea supra N. 1567. Cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 280.

8680 [i]mp. Caesar. Domitia- ni Aug. sub cura Alb.¹

Alypi² proc., fec. Esy- chus³ et Hermeros ser.

Ad lacum Albanum rep. fistula, in qua titulus saepius repetitus (XIV 2504. XV 7819 semel, sed accurate, descripta saec. XVII). — 1) Significatur villa Albana imperatoris. Similiter in fistulis XV 7820. 7825. — 2) Idem Alypius eodem munere functus sub Traiano (XV 7295). — 3) Fortasse idem procurator factus XV 7296.

8681 imp. Domitiani Caes. Aug. sub cura | Alypi l. proc.¹, fec. Abascantus ser. Atime.²

Fraseati rep., fistulae complures (XIV 2657. XV 7818 vidit Dressel). — 1) Cf. N. 8680. — 2) Idem liber factus supra N. 3556 (monuit Dr.).

8682 [im]p. Domitiani Caesaris Aug. Germ. sub cur. Caec[in.] | Paeti¹ et Articulei Paeti² et Nini Hastae³.

Romae rep., fistula (XV 7281 vidit Lanciani). — 1) Fortasse idem supra N. 5929. — 2) Eius nominis vir consul a. 401, 3) consul a. 444.

Fistula facta sub cura trium virorum ordinis senatorii, fortasse curatoris aquarum duorumque eius adiutorum (cf. supra N. 5745 not. 3).

8683 imp. Caes. Nerv. Trai. Opt. Aug. Ger. Dac. Part. sub | cura procurator. patrimonii¹, Annea Iucunda fec.

Romae in Esquilii rep., fistula (XV 7503 vidit Henzen). — 1) Sub cura procuratoris patrimonii factae etiam fistulae XV 7512. 7518. 7759 (in nulla nomen additur). Cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 280.

8684 imp. Caes. Traian. Hadrian. Aug. sub cur. | Petron. Surae proc. Aug.¹, Cl. Felix fec. (iuxta numerus) C. (In alia parte) Terentius Cassander fec.²

Romae in Quirinali rep., fistula (XV 7509 a vidit Dressel). — 1) Idem procurator VI 977. — 2) Cf. infra N. 8689.

8685 imp. Caes. Antonini Aug. Pii sub cura | Aemili Frontini¹, Aster Aug. lib. fecit. (iuxta numerus) AIII.

Romae (XV 7514 vidit Dressel). — 1) Eiusdem nominis vir, fortasse idem, proconsul Asiae non multo post Antoninum Pium (Euseb. h. eccl. 5, 48, 9).

8686 imp. Antonini Aug. Pii sub cur. Cl. Secundini¹ ra[t. et] | Anni Phlegontis Aug. lib., ex off.² Demetri liber[?]i.

In Portu Romano rep., fistula (XIV 2008 a. XV 7740 bis ut videtur descripta). — 1) Idem rationalis supra N. 4589 (cf. ib. not. 3). Rationalis mentio etiam in alis fistulis Ostiensibus (N. 8688^{a,b}. XV 7741 seq.). Cf. Hirschfeld l. c. p. 281. — 2) Officina.

8687 impp. Sever. et Antonin. et G[eta]¹ Caes. succur. Thrasia Prisc.² cos.³ c. v. et Vari Marcelli proc.⁴ Augg.; off.⁵ Terentius Cassander⁶.

Romae, fistula (XV 7526 vidit Dressel). — 1) Nomen Getae mallei ictibus deletum. — 2) Est L. Valerius Messalla Thrasea Priscus consul ord. a. 496. — 3) Consularis (aquarum?). — 4) De hoc procuratore aquarum cf. supra N. 478 (not. 2). — 5) Officinator. — 6) Cf. infra N. 8689.

8688^a impp. L. Septimi Severi et M. Aur. Antonini et Getae Caesar. | sub cur. rat.¹ procu. Venust. Augg. lib., ex off. T. Flavi Tiridatis lib.

8688^b impp. M. Aureli Antonini et P. Septimi Getae Augg. sub | cura rat. et Victoris proc. Augg. lib., ex off. Epicteti lib.

Ostiae rep., fistulae (XIV 4981. 4982 = XV 7746. 7747 descr. Zoega). — 1) Rationalis, deinde insere et (Dressel). Cf. N. 8686.

8689 Fulvi Plautiani pr. pr. c. v.¹ succ.³ Anni | Proculi proc., off.³ Terentius Cassander (*iuxta numerus*) X.

Romae ad Quirinale rep. (*Notizie degli scavi 1903 p. 20*). *Similis fistula una reperta (Notizie l. c.), sed diversum nomen procuratoris ([s]ucc. Corn[eli] P[ro]c[ul]i proc.).* — 1) Cf. N. 8662. — 2) Sic (*pro sub cura saepe scriptum in fistulis, cf. N. 8687. 8690 cet.* — 3) *Idem officinator etiam in aliis fistulis (supra N. 8687. XV 7258. 7309 a).*

8690 Aurelius Dionysius lib. f[e]c. | imp. domini nos. pii fel. Antonini Aug. | succura Sulpici Prisci c. v., cur. aquarum¹ (*in alia parte eiusdem ductus*) M. Aureli Dionysi (*in uno exemplo iuxta numerus*) C.

Romae rep. in *Viminali (XV 7350 vidit Dressel)*. — 1) *Curator hic aquarum supra N. 4128. In hac sola fistula mentionem fieri curatoris aquarum ait Dressel, cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 250 not. 1. Sed cf. N. 8682. 8687.*

8691 stationis propiae (*sic*) privatae¹ domini n. Alexandri Aug. (*in alia fistula eiusdem ductus*) Sex. Egnatius Reditus fecit.

Romae in *Esquilii rep., fistulae (XV 7333 vidit Dressel)*. — 1) Cf. *Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 25*.

8692 stationis urbanae Augg. nn.¹ (*in alia fistula eiusdem ductus*) Calpurnius Licinianus fecit.

Albani rep. (XV 7826 descr. Lanciani). — 1) *In fistula Antii ut dicitur reperta statio urbana Aug. n. (XV 7795).*

8693 rationis privatae (*in altera fistula praetereo*) . . . [F]lorentinus fecit.
Romae, *fistulae duae diversis locis repertae (XV 7256 vidit Dressel)*.

8694 [domus Aug]ustanae, succura Euhodae Aug. lib. proc.
Romae olim, *fragmenta duo fistularum, inscriptionibus se invicem explentibus (XV 7246 viderunt Mommsen vel Dressel)*.

8695^a operum publicorum.

^b opere (*sic*) publicorum (*in eodem ductu*) Calpurnius Licinianus fecit.

Romae *fistulae duae, illa rep. ad S. Andreae della Valle, haec extra urbem ad viam Flaminiam ubi dicitur 'Prima Porta' (XV 7355 vidit Dressel)*.

8696 ortorum Sallustianor. | imp. Sev. Alexandri Aug. (*interdum adscriptum*) Naevius Manes fecit. (*Iuxta numeri*) IIX, XIII, XIV, VX.

Romae in *hortis Sallustianis in fistula saepius repetitum (XV 7249 a vidit Dressel)*.

8697 imp. Caes. M. Aurelli Antonini Aug. . . (*in parte aversa*) castris praetoris.

Romae in *Esquilii ad castellum aquae Iuliae rep., fistula (XV 7257 vidit Dressel)*.

8698^a Pisone et Iuliano cos.¹ | tessera castresis².

^b Plautiano II et Geta II cos.³ Furius Festus trib. coh. VII pr. suc.⁴ | cura Muci Genitoris > coh. VIII pr., G. P. Aem.⁵ concessu.

Romae rep. a. 1863 in castris praetoriis, fistulae (XV 7240. 7242 Dressel vidit ectypa). — 1) A. 173. — 2) Cf. N. 8665. — 3) A. 203. — 4) Cf. N. 8689 not. 1. — 5) Gavii Petronii Aemiliani (sic recte Mommsen; cf. supra N. 1171—1173. Sed hic videtur esse Fulvius Aemilianus consul a. 206. Fulvi Petroni Aemiliani c. v. in fistula ad viam Ardeatinam rep. XV 7459).

8699 Sex. Laecani Naevi | Labionis¹ γ coh. VIII pr.

Romae rep., fistulae vel fistularum partes (XV 7244 vidit Dressel). — 1) Cf. supra N. 5350.

8700^a . . . i Phoebiani trib. cho. pr. vig.

^b Ti. Cl. Iuventini γ chor. p. vig.

Romae, fistulae plumbeae duae, quarum illa reperta ad viam latam, 'piazza Colonna', de hac minus constat (Gatti Bull. archeol. comunale 1902 p. 192; XV 7245). Pertinuisse ad stationem cohortis primae vigilum putat Gatti l. c.

8701 Laurenti v. c., regione VII.

Romae rep., ubi dicitur 'piazza Venezia' (Notizie degli scavi 1902 p. 627).

8702^a Felix ser. municipi Falisci.

^b September ser. rei pub. Fali[s]cor. sec.

Falerii rep. (XI 5155^{ab} illam vidit Bormann, hanc Zangemeister).

8703^a r. p. C.¹, cur. P. Graec. Firmo.²

^b rei publicae municipum Canusinorum, | sub cura L. Eggi Marulli³.

Canusii rep., fistulae plumbeae complures (Sogliano Notizie degli scavi 1894 p. 408; IX 343). — 1) Rei publicae Canusinorum. — 2) P. Graecidius Firmus in decurionibus Canusinis anno 225 (IX 338). — 3) Diversus a L. Cossonio Eggi Marullo consule a. 184, cuius temporibus Canusium iam facta erat colonia, cf. supra N. 5488 (Momms.). — In exemplo reperto anno 1867 additus fuisse dicitur versus tertius . . . lus is adiec[t]u.

8704 public. Veientanorum.

Veiis sine dubio rep., fistulae plumbeae complures (XI 3817 unam Neapoli vidit Mommsen).

8704^a [i]mp. Vesp. VIII T. imp. VII cos.¹, Cn. Iulio Agricola² leg. Aug. pr. pr.

Devae (Chester) rep. (Proceedings of the Society of antiquaries of London 48, 1899—1901 p. 98 imaginem; Haverfield Antiquary 1901 p. 43). — 1) A. 79. — 2) Tria haec nomina Agricolae etiam codices Taciti Agric. 4; Dio 66, 20. Nomen praesidis in fistula inscriptum alibi non reperitur.

8705 ex officina Martini plumbari.

In fistulis Romae et in Portu repertis (XV 7647. 7765). Alias fistulas aquarias dedi supra N. 461. 461^a. 462. 462^a. 1666. 1669. 5472 not. 5277.

Massae plumbi. Massae sulfuris.

8706 M. P. Roscieis M. f. Maic.¹

In fodinis antiquis prope Orihuela repertae massae plumbeae plus triginta, pars Carthagine nova, nonnullae Matriti, Parisiis, Londinii adservantur (II 3439. II S. 6247, 4. Eph. ep. 9 p. 181, Huebner ex. scr. epigraph. n. 1204, unius imaginem etiam Gowland Archaeologia 57, 1904 tab. LVIII cf. p. 400, cui notitiam de loco ubi inventae sunt debeo). — 1) Tribu Maecia. Fortasse Lanuvio oriundi erant duo hi Roscii (CIL. XIV p. 191 not. 4).

8707 societ. — S. T. Lucreti.¹

Basileae rep. a. 1655, massa plumbea, ibique extat (XIII 3 p. 719 n. 40029, 26 = Inscr. Helv. 545, 40 vidit Mommsen). — 1) Societatis Sexti (et) Titi Lucretiorum? (Bohn)

8708 societ. argent.¹ — fod.² mont. Ilucr.³ — galena⁴. (*In latere litterae aliquot incusae, quae non intelleguntur, fortasse*) P. Dr. N.

Romae in Tiberi rep., massa plumbi pendens centum libras Romanas (XV 7916 vidit Dressel). — 1) Societatis argentariarum. — 2) De fodinis. — 3) Mons huius nominis ignotus, sed videtur fuisse in Hispania. — 4) Galena 'vena argenti plumbique communis' Plin. h. n. 34, 175 cf. 55, 93. 34, 459. Idem vocabulum etiam in massis XV 7917. 7918.

8709 Neronis Aug. Britan.¹ l. II².

Saint-Valery-sur-Somme (in ora Galliae Belgicae) rep. (XIII 5491 vidit de Ricci). — 1) Intellege: de Britannicis metallis. Apparet hanc massam e Britannia advectam fuisse. — 2) Legio secunda (sic recte Cagnat Revue arch. ser. III 11, 1888 p. 288). Significatur legio secunda (Augusta), in Britannia castra habens. Legiones Britannicae etiam in aliis massis plumbeis VII 1209.

Ex Britannia transvectae videntur esse etiam massae plumbeae in Gallia repertae XIII 2612. 5222.

8710 imp. Vesp. Aug. V T. imp. III cos.¹ | de Ceangi².

Prope Devam (Chester) rep., massae plumbi (VII 1204; Eph. ep. 7, 1121 hanc vidit Haverfield). — 1) A. 74. — 2) De Ceangis, sc. de metallo sito apud Ceangos (cf. Tac. ann. 12, 52). Aliae similes anni 76 et temporum Domitiani sunt VII 1205. 1206.

8711^a imp. Caes. Hadriani Aug. met. Lut.¹

b L. Aruconi Verecundi metal. Lutud.¹

c Ti. Cl. Tr. Lut.² Br.³ ex arg.⁴

d C. Iul. Proti Brit. Lut. ex arg.

e P. Rubri Abascanti metalli Lutudares.⁵

Massae plumbi, pleraeque prope Mallock, Derbyshire, vel certe in ea regione (N. 8711^a Hexgrave Park, Nottinghamsh.) repertae, tertiae exempla complura prodierunt in regione Sussex (VII 1215 b, primae unum fortasse in Caledonia, Eph. ep. 5 p. 141), nunc in museo Britannico (VII 1208. 1214. 1215 a. 1216; postremam a. 1894 repertam edidit Haverfield Academy 21. Apr. 1894; imago huius est Journal of the British archaeol. Association nov. ser. 4, 1896 p. 571, imagines omnium apud Gowland Archaeologia 57, 1904 tab. LVII ad p. 399). — 1) Metallum Lutudarensis,

2) *Lutudarense* (cf. not. 3). — 3) *Britannicum*. — 4) *Ex argentariis?* (sic *Gowland Archaeologia* l. c.). — 5) *Lutudaron locus recensetur ap. Geographum Ravennatem* (p. 429 ed. Parthey) *inter Devam et Derbentionem*.

Litteras nonnullas (dd. nn. ut videtur) *impressas in massis plumbi albi (stanni) Britannicis inventi Haverfield Proceedings Society of Antiquaries of London 18 (1899/1901) p. 118 = Mélanges Boissier p. 251.*

Inscriptiones laterum aureorum puritatem auri testantes (cf. *Babelon traité des monnaies grecques et romaines I 1 p. 882*) *habes III 8080; Jahrb. d. arch. Inst. 1902 Beibl. p. 46 (O. Rubensohn), Proceedings Society of Antiquaries of London 24. Mart. 1904 (G. F. Hill).*

8712^a mancipu[m] | sulforis | [pro]v. Sicil[iae] | . . st. . .

^b [i]mp. Aug. | n. ex of. | Cass[iana] | cond.¹ Tri[goni].

^c [i]mp. Aug. | n. ex of. | Porcia[na] cond.¹ Trigoni.

^d imp. A[ug.] | n. ex [of.] Cassia[na] | cond.¹ Esn. . .

^e [d. n.] Fl. Valerio | [Con]stantino | [max]imo p. f. in victo

Aug., . . . | Iusti [manci]pis.

Agrigenti, tabulae fictilis destinatae sine dubio ad massas sulfuris signandas (*X 8044, 1. 6. 7. 8. 4 composuit et descr. Mommsen, alias similis ib. 3 seq., cf. quae exposuerunt Treu et Salinas ib. p. 998*). *Eiusdem generis videtur esse tabula fictilis reperta Racalmuto (inter Agrigentum et Caltanisettam), quam edidit Salinas Notizie degli scavi 1900 p. 659: ex praedis | M. Aureli | Commodiani (sic potius quam Commodi Ant.). Adde frustulum Notizie 1904 p. 37. — 1) Conductione (cf. N. 8665).*

Massae marmoris.

8713 imp. Domitiani Caesar. | Aug. Germ., loco CLXXV. . . | per Primum lib.

In marmore rudi, Romae in thermis Antoninianis (vidit Dressel, cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 163 not. 4). Similis inscriptio in planitie inferiore plinthi statucae Amazonis lecta est (Bruzza ann. inst. 1870 p. 193 n. 278).

8714 Pontiano cos.¹ | ex r.² | Urbei³ Natalis | n. II.

In massa marmoris Carystii, rep. Romae ad Tiberim sub Aventino, ubi dicitur 'la Marmorata' (a marmoribus sine dubio eo antiqua aetate advectis hodieque ibi reperiri solitis), ubi fuit emporium (Bruzza ann. inst. arch. 1870 p. 174 n. 12). — 1) A. 153. — 2) Ratione. — 3) Sic legit Dressel (urb. Fl. Bruzza), cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 177 not. 2. Eundem putat Hirschfeld Orbium Natalem memoratum in duabus similibus inscriptionibus eodem loco repertis: ex r. | Orbi Natales (sic lectum) | n. XXIII et Orbi Na. . (Bruzza l. c. n. 15. 16).

8715 Pontiano et Atiliano cos.¹ ex ratione | redemptori[s]², n. XXXVIII.

In massa marmoris Africani, Romae rep. cum restauraretur ecclesia S. Pauli (Henzen Ann. inst. arch. 1845 p. 336 n. 12, Bruzza ib. 1870 p. 185 n. 182). — 1) A. 153. — 2) Vocabulum in litura restitutum, scilicet positum loco nominis quod antea fuerat, testatur Dressel (cf. Rostowzew Staatspacht d. roem. Kaiserzeit p. 454, Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 166 not. 1).

8716^a (*in fundo columnae*) L. Aelio | Caesare n. II et Balbino cos.¹,
rationi² | urbicae³, sub cur. Irenaei | Aug. lib. proc.⁴, caesura⁵ Tulli |
Saturnini 7 leg. XXII Prim. (*prope basim*) locus n. II cl. . . | loc. XVI b. .
(*in planitie superiore*) off. Pa.⁶ | n. LXXXVI.

8716^b (*in fundo columnae*) [L.] Aelio Caesare n. II | <B> et Balbino
cos.¹, rtoni (*sic*) | urbicae³, sub cur. Irenaei Aug. lib. proc.⁴, caesura⁵ |
Tulli Saturnini 7 leg. | XXII Prim. (*in planitie superiore*) off. Papi.⁶ | n.
XCIV | loco XX.

In duabus columnis ex marmore Synnadio ('pavonazzello'), cf. ad N. 8722, nondum laevigatis, repertis 'alla Marmorata' (cf. ad N. 8714) (Beendorf u. Schoene Lateran p. 354. 355, melius quam Bruzza ann. inst. 1870 p. 191 n. 258. 259). — 1) A. 157. — 2) Sic, non rationis (cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 177). — 3) Cf. Hirschfeld ib. p. 169, 4) ib. p. 164. — 5) Similiter infra N. 8720. 8721^c. 8722^c. 8725. — 6) Officina (cf. infra N. 8722^a. 8725) Papiaria?

8717 ex m. n.¹ Caesaris n.² r. d. A.³ sub cur. C. Cerialis pr.⁴ |
subseq.⁵ Sergio Longo⁶ 7 leg. XXII Primig., prob.⁷ | Crescente lib. n. VIII
(*ab alia pa te*) n. VIII, (*ab alia parte minio pictum*) CXXX n. VIII (*et alia incerta*).

In massa marmoris Carystii, rep. Romae ibi ubi N. 8714 (Bruzza ann. inst. arch. 1870 p. 172 n. 4). — 1) Metallis novis. — 2) Nostri. — 3) Rationis domus Augustae. — 4) Procuratoris. — 5) Subsequente (cf. III 1014). — 6) Idem Sergius Longus centurio memoratur in alia massa marmorea (Bruzza l. c. p. 189 n. 257, cf. Momms. ad III 12286); idem in ipsis lapicidinis Carystii titulum dedicavit Herculi III 12286, centurio eo tempore legionis decimae quintae Apollinaris. — 7) Probante (cf. infra N. 8720).

8718 Augurin. cos.¹ | l.² CXXCVI R³ (*ab altera parte*) sub cura Mi-
nici | Sancti proc. Aug., | pr.⁴ Crescente lib. | n. XLII.

In massa marmoris Carystii, Romae ibi ubi N. 8714 (Bruzza ann. inst. 1870 p. 175 n. 4). — 1) A. 152. — 2) Loco. — 3) Recognitum (sic Dressel apud Hirschfeldium Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 165 not. 4). — 4) Probante.

Similis fuit inscriptio apud Bruzzam l. c. n. 5.

8719 [Orfit]o et Maximo co[s.¹ | ex nov]is lapicaedinis | Aurelianis |
asu . . . mo Caesare | [sub] cura Iuliani proc. Aug.

Romae, 'fragmentum' (Grut. 1035, 2 ex schedis Ursini, inde Bruzza ann. inst. 1870 p. 188 n. 224). — 1) A. 172.

8720 Epictetus Augus[ti lib.] | probator pro[bavit | l]oc. III | b. sec.¹
com. l. . .² | [Al]bino et Aemilian[o cos.³, | sub cura] Aur. Demetri b . . .
[caesu]ra Epity[nchani] | vec.⁴ Aur. T.

In massa marmoris Graeci, Romae in thermis Antoninianis (Bruzza ann. inst. 1870 p. 195 n. 279 cun imagine tab. 6 fig. 1, cf. Mommsen bull. inst. 1871 p. 160). — 1) Brachio (sic Mommsen l. c.) secundo. — 2) Commentariorum(?) loco . . . (Momms.). — 3) A. 206. — 4) Vectura (Momms.).

8721^a Torqua. et Iulian. cos.¹ | loco CXXIX b.² segun.

^b Torqua. et Iulian. cos. | loco CXXIX b. seg.

^c Torqua. et Iulian. cos. | loco XXXII b. tert. | caesur. Ael.

Antonini.

In truncis marmoreis fabricandi causa Parisios adportatis, repertis ut perhibebatur Synnadae (cf. ad N. 8722) in Phrygia (III 14402^ghⁱ = Monceaux bull. des antiquaires de France 1900 p. 323). — 1) A. 148. — 2) Brachio(?).

8722^a imp. Anto. IIII et Aurel. | Caes. II cos.¹ | loco CCCXXXIII. | Repr.² | Off. Pela.³

8722^b Larg. et M[e]ssal. cos.⁴ | loco XXXVII. Repr. | Off. Asiat.

8722^c Bradua [et] Varo c.⁵ | off. Pelag.³, caes.⁶ | Claudian., b. qua.⁷ | loco XVIII | b. .

Prope Docimeum (Itschki Karahissar) Phrygiae, ubi fuerunt lapicaedinae Romanis dictae Synnadicae (III 7024. 7027. 7029 vidit Ramsay). Alias inscriptiones eiusdem generis in iisdem lapicaedinis inventas III 7005 seq. 12227 seq. 12231. 14192 seq. — 1) A. 145. — 2) Reprobatum? Cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 169. — 3) Officina Pelagii. — 4) A. 147. — 5) A. 160. — 6) Caesura. — 7) Brachio quarto.

8723^a n. CCCV, of.¹ Genii Montis | imp. Commodus Aug. IIII et Victorino [I]I cos.², | caesura Maximi proc.

8723^b n. LIII, of. nova Aurel., | [A]nullino II et Frontone cos.³ | ca]esura Athenodori proc. | . . .

Simitthu (Schemtú) in lapicaedinis rep. (VIII S. 14588. 14589 vidit Cagnat). — 1) Officina. — 2) A. 183. — 3) A. 199.

Alias similes inscriptiones earundem lapicaedinarum vide VIII 14560 seq. Mél. de l'école franç. de Rome 1893 p. 435 (Toutain).

8724 (*signum Christi*) off. inve|nta a Dio|timo | agen[te]¹ | in r[eb.]²

Schemtú in lapicidinarum antiquarum ingressu vivo saxo incisum (VIII 14600 vidit Cagnat). — 1) Lectio non plane certa; . . . uen . . . exceperat Schmidt. — 2) Sic Schmidt. 'A condicione agentis nequaquam abhorret cura metallorum' Momms. De agentibus in rebus O. Hirschfeld Sitzungsber. Akad. Berlin. 1893 p. 421 seq.

8725 incepta offi|cina Emiliani | nonis Mart.

Wallerfangen prope Saarlouis ad ingressum cuniculi antiqui vivo saxo incisum (XIII 4258 vidit Zangemeister).

Collaria servorum fugitivorum.

De his monumentis cf. de Rossi bull. arch. crist. 1874 p. 41—67, bull. archeol. comunale di Roma 1887 p. 286; Dressel C. I. L. XV p. 897 seq.

8726 Ianuarius dic|or, servus sum Dex|tri exceptoris sena|tus¹, qui manet in re|gione quinta in a|rea Macari.²

Romae olim apud Farnesios, lamina aenea formae circularis, collari sine dubio olim affixa (XV 7174 bis vel semel descripta saec. XVII). — 1) Cf. supra N. 1953 not. 1. — 2) Locus praeterea non memoratus.

8727 Asellus servus Praeieci | officialis praefec[ti] annon[e]s, foras mu[r]u exivi, tene me, | quia fugi, reduc | me ad Flora | ad tosor[es]¹.

Velitris dicitur rep., lamina aenea formae circularis, postea Parisiis (XV 7172 Huelsen vidit ectypum; Coll. Tyskiewicz 1898 p. 59 n. 164). — 1) De tonsorium statione ad aedem Florae prope circum maximum sila cf. Huelsen ad VI 31900.

8728 serv. sum | Leonti scrin. s.¹, | tene me ne fugia | et revoca in cliv[o] Triario².

Romae olim, lamina aenea formae circularis (XV 7178 ter descripta saec. XVI. XVII). — 1) Scrinarii senatus? (vide ne fuerit scrin. cum interpunctione). — 2) Vicus triarius fuit in regione urbis duodecima (supra N. 6075).

8729 tene me, ne fugiam, et revoca me in foro Traiani in purpuretica¹ ad Pascasium dominum meum.

Romae olim, nummus aeneus cuius facies ideo abrasa, ut inscriptio ibi collocaretur (XV 7191 aliquoties ut videtur descripta saec. XVII). — 1) Est porticus porphyretica memorata vit. Probi 2.

8730 ☉ tene me ☉ | et revoca me in | foro Martis ad | Maximianum | antiquarium (in parte averso) tene me quia fugi et revoca me in Celimontio ad domu Elpidii v. c. | Bonoso ☽.

Romae, lamina aenea ansam habens perforatam (XV 7190 delineavit de Rossi bull. arch. crist. 1874 tab. II fig. 1. 2 cf. p. 41).

8731 fugi, tene me; | cum revocaveris (sic) me d. m.¹ | Zonino, accipis | solidum.

Romae, lamina aenea formae ovatae, collari ferreo adnexa (XV 7194 vidit Dressel). — 1) Domino meo.

8732 tene me, fugio, reboca me in Graecostadio¹ Eusebio mancipe.

Romae, collare aeneum (Marucchi Nuovo bull. arch. crist. 1902 p. 126; Huelsen Mitth. arch. Inst. Rom. 1905 p. 11). — 1) De Graecostadio (vit. Pii 8, 2, cet.) diverso a Graecostasi temporum antiquiorum, cf. Huelsen l. c.

8733 iussione | ddd. nnn.¹, ne | quis servum | alienum | suscipiat.

Romae ut videtur olim, lamina aenea folii hederacei forma et superne ansa munita (XV 7171 in Anglia vidit Huebner). — 1) Cf. Mommsen jur. Schriften 2, 358.

Signacula medicorum oculariorum.

Inscriptiones quae sequuntur incisae sunt in lateribus angustis (marginibus) parvorum lapidum planorum quadratorum: tales lapides a medicis oculariis in Gallia potissimum — nam ibi plerique reperti sunt — adhibitos esse ad signanda collyria (arida collyria, ξηροκολλύρια; Galen. περὶ συνθέσ. φαρμ. τῶν κατὰ τὸ πονός 4, 6, XII p. 725 ed. Kuehn) quae confecerant, ex ipsis inscriptionum verbis

apparet, et confirmatur reliquiis nonnullis ipsorum collyriorum prope Reims re-
pertis (XIII 10021, 220—227). Monumenta huius generis post alios composuerunt
C. L. Grotefend die Stempel der roem. Augenärzte (Hannover 1867); Aem. Espé-
randieu Revue archéologique ser. III t. 21—24 (1895/4) = Recueil de cachets d'ocu-
listes romains (Paris 1894), et nuper in Corporis inscr. Lat. vol. XIII parte 3, p. 564
—600; exempla selecta ediderunt Villefosse et Thédenat cachets d'oculistés romains
(Paris 1882), adiecto uberrimo commentario.

8734 Q. Albi Vitalionis mixtum¹ ad | omnia praeter lippitudin. —
Q. Albi Vitalionis melinum² | acre³ ad pulver. et caligine.⁴ — [Q. Albi Vi-
talionis isochrysum⁵ | [ad incipientes suffus.⁶ et clar.⁷ — Q. Albi Vita-
lionis che[lidon].⁸ | opobalsam.⁹ ad calig[inem]⁴

Prope Vertillum Lingunum (Vertault) rep., est Chatillon-sur-Seine (XIII 10021, 3
vidit Hirschfeld; imaginem exhibet Villefosse bull. des antiq. de France 1884 p. 159).
— 1) Celsus 6, 6, 47 Euelpidis (collyrium) quod μεμυμένον nominabat. — 2) Cf.
Galen. XII 769, 786. Villefosse et Thédenat p. 179 seq. — 3) Cf. Scribon. Larg. 4, 35. —
4) Celsus 6, 6, 32. Plin. h. n. 25, 144 (anagallidos herbae) sucus oculorum caliginem
discutit cum melle. — 5) Collyrium huius nominis memorat Galen. de comp. pharm.
local. lib. 4 (XII p. 785 Kuehn). — 6) Cf. Cels. 6, 6, 35, 7, 7, 15. Scrib. Larg. c. 38.
Plin. h. n. 34, 114 remedium contra inilia glaucumatum et suffusionem; ib. 28, 7,
32, 33. — 7) Cf. N. 8739. — 8) Collyrium ex succo chelidoniae herbae, cf. Plin. h. n.
25, 89, 90. — 9) Opobalsamatum cf. N. 8742; Villefosse-Thédenat p. 145 seq.

8735 L. Antoni Epicteti | dialepidos¹ ad dia.² — L. Antoni Epicteti |
diamisyos³ ad c.⁴ — L. Antoni Epicteti | diarodon⁵ ad imp.⁶ — L. Antoni
Epicteti | stactum⁷ ad cla.⁸

Bagaci Nerviorum (Bavai) rep. (XIII 10021, 15 Hirschfeld vidit ectypum). —
1) Cf. Dioscorid. I p. 752 ed. Sprengel; Cels. 2, 12, 1; Marcell. empir. 8, 197. — 2) Dia-
thesis. Cf. N. 8741. — 3) Cf. Marcell. empir. 8, 199: collyrium diamisyos, quod facit
ad aspritudines oculorum tollendas et ad lacrimas substringendas, componitur sic,
cet. De misye Plin. h. n. 34, 121 misy . . . extenuat et scabritias oculorum inveteratas.
Galen. XII p. 226 seq. — 4) Cicatrices. — 5) Διά ῥόδων vel διάρροδων, cf. Galen. XII
p. 765 seq. Aelius p. 8, 10 ed. Hirschberg. — 6) Impetus (sc. lippitudinis). — 7) Cf.
N. 8742. — 8) Claritatem.

8736 T. Atti Divixti¹ dia|zmyrnes² post imp. lip.³ — T. Atti Dvxt. (sic)
nar|dinum ad impet. lip. — T. Atti Divixti diam|sus⁴ ad veteres cic. —
T. Atti Divixti dia|libanu⁵ ad imp.⁶ ex ovo⁷.

Apuli in Dacia rep. (III 1636 = XIII 10021, 19 vidit Mommsen). — 1) Nota
nomen Gallicum. — 2) Διά σμύρνης. Cf. Scribon. Larg. c. 26; Marcell. 8, 211
(διάσμυρον Galen. XII p. 257, 774). — 3) Impetum lippitudinis. — 4) Cf. N. 8735
not. 5. — 5) Διά λιβάνου. Cf. Cels. 6, 6, 13; Marcell. empir. 8, 207. — 6) Sc. lip-
pitudinis. — 7) Cf. Cels. 6, 6, 8: leniri medicamentum debet adiecto albo ovi; ib. 6,
6, 9: ex lacte aut ovo. Marcell. 8, 117: ex ovo tritum.

8737 C. Cl. Immunis diap|sor.¹ opo.² ad claritat.³ — C. Cl. Immu-
nis penicil|le³ ad impet. lippit. ex ovo.⁴ — C. Cl. Immunis coeno[η]⁵ | ad
aspr. et claritates. — [C. Cl.] Immunis diasmyr|nes post inip. lipp. ex ovo.⁴

Mandeure in Sequanis rep. (XIII 10021, 44 vidit Hirschfeld). — 1) *Diapsoricum. Cf. Marcell. empir. 8, 206, cet.* — 2) *Opobalsamatum. Cf. N. 8742.* — 3) *Cf. N. 8739.* — 4) *Cf. N. 8736 not. 7.* — 5) *Κοινόν (collyrium ex his signaculis tantum notum).*

8738 Epagathi diasmyrnes | post impet. lippitud. — Epagathi diasmysus¹ | ad aspritudines tol. — Epagathi horaeon² | croc. ad aspritudines. — Epagathi theoctiston³ | ad diathesis tolle.

Prope Ateste (Este) rep. (Notizie degli scavi 1904 p. 432). — 1) *Cf. N. 8735 not. 3.* — 2) *Collyrium aliunde non notum.* — 3) *Idem collyrium sine dubio in signaculo Espérandieu recueil n. 36 = XIII 10021, 22, ubi lectum est theochist.*

8739 L. I. Docilae croco|des diamyseos¹ a. d.² — L. I. Docil. ambrosium³ | opobalsam. ad clari. — L. I. Docilae penicil|lum⁴ authemer.⁵ ex ov. — L. I. Docilae diacinna|bareos⁶ ad clar. ocul. (*in planitie utraque scariphata quaedam*).

Vaucluse rep., iam Parisiis (XIII 10021, 82 vidit Espérandieu). — 1) *Cf. N. 8735 not. 3.* — 2) *Ad diathesis? (cf. N. 8744).* — 3) *Cf. N. 8740 not. 6.* — 4) *Penicillum sive penicille (N. 8737): cf. Cels. 6, 6, 8. 9; Plin. h. n. 34, 123. 131. Villesosse-Thédenat p. 48.* — 5) *Cf. Galen. XII p. 755. Villesosse-Thédenat p. 24.* — 6) *Κινναβάριον (collyrium) Ἀξίου ὀφθαλμικοῦ στόλου Βορρετανικοῦ describit Galen. XII p. 786.*

8740 C. Titti Balbini chlo|ron¹ ad expurg. et replet.² — Balbini char|ma³ ad cylon⁴. — C. T. Balbini charma | ad cylon⁴ et chalazos.⁵ — C. T. Balbini a|mimetum⁶ ad s.⁷ (*in planitie superiore*) C. Tit. Balbi.

In Arvernii loco dicto Martres d'Artières in coemeterio Romano rep. (XIII 10021, 181 vidit Hirschfeld; imaginem Villesosse-Thédenat p. 5). — 1) *Cf. Veget. mulomed. 6, 28, 5.* — 2) *Cf. Dioscorid. II p. 109 ed. Sprengel: τὰ ἔλκη πληροῦντα καὶ ἀποκαθαίροντα. Plin. h. n. 32, 24: ulcerum cava explet; ib. 36, 156.* — 3) *Collyrium praeterea ignotum.* — 4) *Cf. Villesosse-Thédenat l. c. p. 11.* — 5) *Χαλάζωσιν. Cf. Galen. XIV p. 770 ed. Kuehn, cet.* — 6) *Similia nomina collyriorum: isotheon, ambrosium cet. (CIL. XIII part. 3 p. 604 seq.).* — 7) *Ad suppurationes?*

8741 L. Val. Latini euodes¹ ad ci|catrices et aspritudin. — L. Val. Latini apalacro|codes ad diathesis².

Tranent prope Edinburg rep. (VII 1319. XIII 10021, 188 Espérandieu vidit ectypum). — 1) *Cf. Marcell. 8, 117.* — 2) *Cf. Galen. XII p. 764: χορησιμον δὲ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας διαθέσεις.*

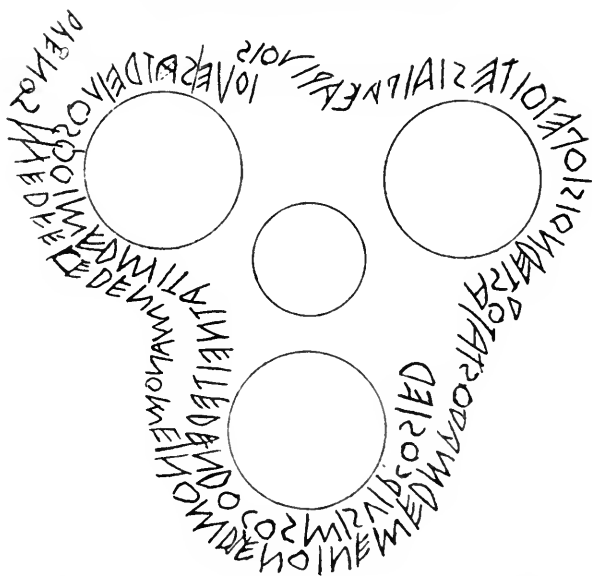
8742 Q. Valeri Sexti stac|tum¹ ad caligines | opobalsamatum. — G. Vitali Amandi|onis cloron.²

Daspich prope Metz rep. (XIII 10021, 191 viderunt Hirschfeld et Espérandieu). — 1) *Cf. Scribon. Larg. 34; Marcell. 8, 71 cet.* — 2) *Cf. N. 8740 not. 1.*

CAPVT XIX.
ANALECTA VARIA.

Vasculum Dresselianum.

8743

love sat¹ deivos qoi med mitad nei ted endo cosmis virco sied asted
noisi ope toitesiai pacari vois. — Duenos med feced en manom einom
dzenoine² med maao³ statod.

Vasculum argillaceum triplex (ex tribus doliolis conglutinatum), Romae rep. inter Quirinalem et Vininalem, sed plane incertum num loco antiquo, in quo stilo exarati versus duo vel tres litteris antiquissimis (H. Dressel, qui indagavit et sibi comparavit primus edidit adiutus a Buechelero ann. inst. arch. 1880 p. 158 tab. I). Tractaverunt Buecheler mus. Rhen. 56, 1881 p. 255 seq.; Jordan Herm. 46, 1881 p. 225 seq., deinde multi alii, plerosque enumeratos habes CIL. I ed. 2 p. 374. Lectio plerumque certa (sed cf. not. 3), nisi quod propter scripturam continuam neque ullis punctis vel spatiis distinctam distributio vocabulorum in coniectura posita est; sic ut supra dedi vocabula distinxit Buecheler. — 1) Inter love et sat lineola interposita est, quae fortasse dirimere debebat inter duo vocabula, certe non videtur habendu esse pro littera i. — 2) z postea inserta. — 3) Errore ut videtur pro mano, et videtur scriptor errorem corrigere voluisse.

Plane incerta interpretatio; Buecheler mus. Rhen. 36, 1881 p. 255 seq. sic fere accipiendum putat: Iovi Saturno deis qui me mittat, ne te intus comes virgo sit adstet, nisi Opi Tutesiae pacari vis; Duenus me fecit propter mortuum et die noni me mano sistito. — Paullo aliter Jordan l. c. (comis virgo sit, ast nisi cet.); aliter denique Thurneysen Zeitschr. f. vergl. Sprachforschung 35, 1899 p. 212.

Fasti anni civilis et rustici.

8744

Tabula anni civilis (Iuliani) Maffeiana.

(Textum v. pag. 988—991.)

Romae saec. XVI in domo Mafferiorum, tabula marmorea, nunc periit praeter pauca fragmenta (I ed. 1 p. 503—507, ed. 2 p. 222—226; omisi reliquias laceras praescriptionis, ubi nomina privatorum quorundam perscripta erant qui fastos hos et nescio quae opera cum iis coniuncta collocanda curaverant).

Scripti sunt fasti hi 'Maffeiani' imperante Augusto, inter annos ut videtur 746, quo mensis Sextilis Augusti nomen accepit, et 757, quo dies 26. Iun. propter adoptionem Tiberii in diem festum mutatus est (cf. p. 989 ad 26. Jun.). Eiusdem fere aetatis sunt reliqui fasti lapidibus incisi qui ad nos pervenerunt (de celeberrimis Praenestinis cura Verrii Flacci Praeneste in foro collocatis vide p. 995), nonnulli incisi sunt sub Tiberio, Antiatas (CIL. I ed. 1 p. 328, ed. 2 p. 248) sub Claudio. Omnes plus minus mutili ad nos pervenerunt; in solis fastis his Maffeianis ordo duodecim mensium paene integer superest. Composuit fastorum horum reliquias Mommsen CIL. I ed. 1 p. 298—351, ed. 2 p. 210—252, additis fastis saec. IV et V in litteras relatis et amplissimo commentario (qui nuper accesserunt, eos vide CIL. VI p. 3315).

Constant autem fasti lapidibus incisi notis his: 1) litteris alphabeti octo primis (A—H) continuo ordine repetitis et usque ad finem anni aequabiliter decurrentibus, quibus indicantur nundinia; 2) nominibus dierum, quibus nomina propria erant, scilicet kalendarum nonarum iduum KAL., NON., ID. (vel EID), ad kalendas mensis quoque nomine adposito, et feriarum anni Romani antiquissimarum quadraginta quinque AGON., CAR., LVPER. etc. (cf. infra ad Ian. 9. 11. Febr. 15. cet.), quibus additus a. 759 dies Augustalia (cf. ad Oct. 12); 3) litteris quibusdam quibus condicio unius cuiusque diei significaretur, utrum fastus (F) an comitialis (C) an nefastus esset (N); diebus fere quinquaginta adscripta est nota NP, scilicet feriis illis plerisque, praeterea iduum diebus omnibus et kalendis Martiis, litterae N forma ut videtur peculiaris, qua nefastum hilarem significari putabat Mommsen (sed cf. Wissowa Religion d. Römer p. 574); diebus octo adscriptum est EN, significans diem endotercium sive intercium (cf. ad 10. Ian.); de aliis quibusdam dierum notis vide ad 24. Mart. 24. Mai. 15. Iun. 19. Aug. Haec, servata ex anni antiqua ordinatione, aequabiliter recepta sunt in fastos aevi imperatorii ibique expressa sunt litteris maioribus; litteris minoribus adscripti sunt ludi temporibus liberae rei publicae instituti; de diebus festis et sacris variae adnotationes; adnotationes historicae, ad domum Caesarum potissimum pertinentes; in fastis Praenestinis praeterea doctissima interpretamenta Verrii Flacci. Plenissime haec exposuit Mommsen CIL. I ed. 1 p. 562 seq., ed. 2 p. 284 seq. Cf. praeterea Marquardt Staatsverw. III (ed. 2) p. 288—294. 567—589; Wissowa Religion und Kultus der Römer p. 567 seq. 491 seq.

8744

1 A K. IAN. F	1 H K. FEB. N	1 D k. Mar. NP
2 B F	2 A N	2 E F
3 C C	3 B N	3 F C
4 D C	4 C N	4 G C
5 E NON. F	5 D NON.	5 H C
6 F F	6 E N	6 A NP hoc die Caesar
7 G C	7 F N	7 B NON. F pontif.
8 H C	8 G N	8 C F maxim.
9 A AGON.	9 H N	9 D C fact. est
10 B EN.	10 A N	10 E C
11 C CAR. NP	11 B N	11 F C
12 D C	12 C N	12 G C
13 E EID. NP	13 D EID. NP	13 H EN.
14 F EN. dies vitios.	14 E N	14 A EQ. NP
15 G CAR. ex s. c.	15 F LVPER. NP	15 B EID. NP
16 H C	16 G EN.	16 C F
17 A C	17 H QVIR. NP	17 D LIB. NP
18 B C	18 A C	18 E C
19 C C	19 B C	19 F QVIN. N
20 D C	20 C C	20 G C
21 E C	21 D FERAL. F	21 H C
22 F C	22 E C	22 A N
23 G C	23 F TER. NP	23 B TVBIL. NP
24 H C	24 G REGIF. N	24 C Q. REX C. F.
25 A C	25 H C	25 D C
26 B C	26 A EN.	26 E C
27 C C	27 B EQ. NP	27 F NP hoc die Caesar Alexand.
28 D C	28 C C	28 G C recepit.
29 E F		29 H C
30 F N		30 A C
31 G C		31 B C

9. Ian.: *Agonia* (cf. *Varr. de l. 6, 12*; *CIL. I ed. 2 p. 506*). — 10. Ian.: *endotercisus* (cf. *Varr. l. L. 6, 31*; *Macrob. sat. 1, 16, 2, 3*; *Ovid. fast. 1, 49*; *CIL. I ed. 2 p. 290*). *Eadem nota adscribitur etiam ad 14. Ian. 16. Febr. 26. Febr. 13. Mart. 22. Aug. 44. Oct. 12. Dec.* (cf. *CIL. I ed. 2 p. 295*). — 11. et 15. Ian.: *Carmentalia*. — 14. Ian.: *Endotercisus* (cf. ad 10. Ian.). — 14. Ian.: *Vitiosi appellatio in fastis ad hunc solum diem adscripta*; cf. *Momms. CIL. I ed. 2 p. 296*. — 15. Febr.: *Lupercalia*. — 17. Febr.: *Quirinalia*. — 24. Febr.: *Fevalia*. — 25. Febr.: *Terminalia*. — 24. Febr.: *Regifugium*. — 26. Febr.: *endotercisus* (cf. ad 10. Ian.). — 27. Febr.: *Equirria*. — 6. Mart.: cf. *supra N. 108*. — 15. Mart.: *Endotercisus* (cf. ad 10. Ian.). — 14. Mart.: *Equirria*. — 17. Mart.: *Liberalia*. — 19. Mart.: *Quinquatrus*. — 25. Mart.: *Tubilustrium*. — 24. Mart.: *Quando rex comitiavit, fas* (cf. ad 24. Mai.). — 27. Mart.: *Dictator Caesar Alexandria potitus est a. u. c. 707*.

1 C K A [PR. F]	1 [A K. MAI. F]	1 [H k. IV] N. N 8744
2 D [F]	2 [B F ludi]	2 [A] F
3 E C	3 [C C lud. in cir.]	3 B C
4 F C ludi Matr. mag.	4 D [C]	4 C C
5 G NON. ludi	5 E C	5 D NON
6 H NP ludi	6 F C	6 E N
7 A N ludi	7 G NON. N	7 F N
8 B N ludi	8 H F	8 G N Menti in Capit.
9 C N ludi	9 A LEM. N	9 H VEST. N ^{fer.} Vestae
10 D N lud. in cir.	10 B C	10 A N
11 E N	11 C LEM. N	11 B MATR. N
12 F N ludi Cereri	12 DNP lud. Mart. in cir.	12 C N
13 G EID. NP ludi	13 E LEM. N	13 D EID. NP
14 H N ludi	14 F C	14 E N
15 A FORD. NP ludi	15 G EID. NP	15 F Q. ST. D. F
16 B N ludi	16 H F	16 G C
17 C N ludi	17 A C	17 H C
18 D N ludi	18 B C	18 A C
19 E CER. N lud. in cir.	19 C C	19 B C
20 F N	20 D C	20 C C
21 G PAR. NP	21 E AGON. NP	21 D C
22 H N	22 F N	22 E C
23 A VIN. NP	23 G TVB. NP	23 F C
24 B C	24 H Q. REX C. F	24 G C
25 C ROB. NP	25 A C	25 H C
26 D F	26 B C	26 A C
27 E C	27 C C	27 B C
28 F NP lud. Flor.	28 D C	28 C C
29 G C ludi	29 E C	29 D F
30 H C ludi	30 F C	30 E C
	31 G C	

4./10. Apr.: Ludi Matris Magnae; cf. fast. Praen. ad 4. Apr. (infra p. 992). — 12./19. Apr.: Ludi Ceriales, cf. Marquardt Staatsverw. III ed. 2 p. 362. — 15. Apr.: Fordicidia. — 19. Apr.: Parilia. — 21. Apr.: Parilia. — 25. Apr.: Vinalia. — 25. Apr.: Robigalia. — 28. Apr./5. Mai.: ludi Florales. — 9. 11. 15. Mai.: Lemuria (cf. Marquardt l. c. p. 575). — 12. Mai.: cf. CIL. I ed. 2 p. 318. — 21. Mai.: Agonia. — 25. Mai.: Tubilustrium. — 24. Mai.: Quando rex comitiavit, fas (sic Varr. de l. L. 6, 51, similiterque fasti Praenestini ad 24. Mart., cf. etiam Ovid. fast. 5, 727: apparet diem ex parte nefastum ex parte fastum fuisse). Eadem nota adscripta est ad d. 24. Mart. — 8. Iun.: Menti in Capitolio aedes dedicata est a. u. c. 539 (Liv. 25, 51, 9 cf. 22, 10, 10, Ovid. fast. 6, 241 sub hoc ipso die). — 9. Iun.: Vestalia; feriae Vestae. — 11. Iun.: Matralia. — 15. Iun.: Quando stercus delatum, fas (sic explicito Varro de l. L. 6, 52 cf. Fest. p. 258. 259. 344 Müll. Ovid. fast. 6, 717). — 26. Iun.: hic dies in aliis quibusdam fastis pro C notam habet feriarum NP, scilicet feriatus factus a. p. Chr. 4 propter adoptionem Tiberii, ut diserle legitur in fastis Amiterninis.

8744	1 F K. IVL. N	1 E K A [UG. N ³]	1 [D KAL. SEPT. F.]
	2 G N	2 F N hoc die [Caesar	2 E N ³
	3 H N	3 G C in Hispan.]	3 F N ³
	4 A N ³	4 H C cit. vicit.	4 G C ludi Romani
	5 B POPLIF. N ³	5 A NON. F	5 H NON. F lud.
	6 C N ludi Apollin.	6 B F	6 A F ludi
	7 D NON. N ludi	7 C C	7 B C ludi
	8 E N ludi	8 D C	8 C C ludi
	9 F N ludi	9 E N ³ hoc die Cae-	9 D C ludi
	10 G C ludi	10 F C sar Hispali	10 E C ludi
	11 H C ludi	11 G C vic.	11 F C ludi
	12 A N ³ ludi	12 H C	12 G N ludi
	13 B C lud. in circ.	13 A EID. N ³	13 H EID. N ³
	14 C C merk.	14 B F	14 A F equor. prob.
	15 D EID. N ³ merk.	15 C C	15 B N lud. Rom. in circ.
	16 E F merk.	16 D C	16 C C in circ.
	17 F C merk.	17 E PORT. N ³	17 D C in circ.
	18 G C merk.	18 F C	18 E C in circ.
	19 H LVCAR. N ³	19 G VIN. F. P.	19 F C in circ.
	merk.	20 H C	20 G C merk.
	20 A C lud. Vict. Caesar	21 A CONS. N ³	21 H C merk.
	21 B LVCAR. lud.	22 B EN	22 A C merk.
	22 C C ludi	23 C VOLC. N ³	23 B N ³ mer. H. d.
	23 D NEPT. ludi	24 D C	24 C C Augusti nata-
	24 E N ludi	25 E OPIC. N ³	lis; lud. circ.
	25 F FVRR. N ³ ludi	26 F C	25 D C
	26 G C ludi	27 G VOLT. N ³	26 E C
	27 H C in circ.	28 H N ³ h. d. ara Victo-	27 F C
	28 A C in circ.	riae in curia	28 G C
	29 B C in circ.	dedic. est	29 H F
	30 C C in circ.	30 B F	30 A C
	31 D C	31 C C	

5. Iul.: Poplifugia. — 6./15. Iul.: Ludi Apollinares. — Ad d. 14. Iul. merk. errore adscriptum in hac tabula (mercatus dies V fasti Antiates CIL. 1² p. 248 ad d. 15. Iul.). Mercatus fasti huius generis recensent post ludos Romanos, plebeios, item post hos Apollinares (cf. CIL. 1² p. 300). — 19. 21. Iul.: Lucaria. — 20./30. Iul.: Ludi Victoriae Caesaris. — 23. Iul.: Neptunalia. — 25. Iul.: Furrinalia. — 2. Aug.: significatur victoria Caesaris de Afranio et Petreio legalis Pompeii. Similiter vel etiam plenius in aliis fastis, in Amiterninis ita: Feriae quod eo die C. Caes. C. f. in Hispan. citer. et quod in Ponto eod. die regem Pharnacem devicit. — 9. Aug.: dies pugnae Pharsalicae (Hispani error est quadratarii, ut apparet ex fastis Amiterninis et Antiatibus, in his est: divus Iulius Phars. vici). — 17. Aug.: Portunalia. — 19. Aug.: Vinalia. De nota F. P. raro obvia cf. CIL. 1² p. 289. — 21. Aug.: Consualia. — 22. Aug.: endolercisus (cf. 10. Ian.). — 23. Aug.: Volcanalia. — 25. Aug.: Opiconsivia. — 27. Aug.: Volturnalia. — 28. Aug.: significatur ara in curia Iulia dedicata a. 725 (Dio 51, 22). — 4./19. Sept.: Ludi Ro-

1 B K OCT. N	1 A K [NOV. F]	1 [G K. DEC. N] 8744
2 C F	2 B F	2 [H N]
3 D C	3 C [C]	3 [A N]
4 E C	4 D [C]	4 [B C]
5 F C	5 E NO[N. F]	5 [C F]
6 G C	6 F F ludi	6 [D F]
7 H NON. F	7 G C ludi	7 E C
8 A F	8 H C ludi	8 F C
9 B C	9 A C ludi	9 G C
10 C C	10 B C ludi	10 H C
11 D MEDITR.	11 C C ludi	11 A AGON. N ^p
12 E AVGVST. N ^p	12 D C ludi	12 B EN
13 F FONT. N ^p	13 E EID. N ^p epul. indict.	13 C EID. N ^p
14 G EN	14 F F equor. prob.	14 D F
15 H EID. N ^p	15 G C lud. pleb. in circ.	15 E CONS. N ^p
16 A F	16 H C in circ.	16 F C
17 B C	17 A C in circ.	17 G SAT. feriae Saturn.
18 C C	18 B C merk.	18 H C
19 D ARM. N ^p	19 C C merk.	19 A OPAL. N ^p
20 E C	20 D C merk.	20 B C
21 F C	21 E C	21 C DIV. N ^p
22 G C	22 F C	22 D C
23 H C	23 G C	23 E LAR. N ^p
24 A C	24 H C	24 F C
25 B C	25 A C	25 G C
26 C C lud. Vict.	26 B C	26 H C
27 D C ludi	27 C C	27 A C
28 E C ludi	28 D C	28 B C
29 F C ludi	29 E F	29 C F
30 G C ludi	30 F C	30 D F
31 H C ludi		31 E C

mani cf. CIL. I ed. 2 p. 528; 14. Sept.: equorum probatio pertinet ad partem circensem ludorum, d. 15. Sept. seq. (similiter in ludis plebeiis, mense Nov.); post ludos d. 20./25. Sept. mercatus. — 25. Sept.: de natali Augusti cf. supra N. 108. 112. 154.

11. Oct.: Meditrinalia (Varr. l. L. 6, 21. Fest. p. 125). — 12. Oct.: Augustalia, instituta a. 739 (Dio 54, 10). — 15. Oct.: Fontinalia (Varro l. L. 6, 22. Fest. p. 85). — 14. Oct.: endotercisus, cf. ad 14. Ian. — 19. Oct.: Armilustrium (Varro l. c. Fest. p. 19). — 26. Oct./1. Nov.: ludi Victoriae, sc. Sullanae. — 6. (vel potius 4.)/17. Nov.: ludi plebei; inter hos interpositum d. 13. Nov. epulum Iovis, quo loco sane mirum est non perscribi ipsum epulum sed indictionem eius (epulum indicitur etiam fasti Antiates CIL. I ed. 2 p. 249, sed fasti frat. Arv. Iovi epul.); de equorum probatione d. 14. Nov. cf. ad d. 14. Sept.; ludos subsequitur mercatus (d. 18./20. Nov.), similiter ut ludos Apollinares et ludos Romanos. — 11. Dec.: Agonia. — 12. Dec.: endotercisus (cf. ad 10. Ian.). — 15. Dec.: Consualia. — 17. Dec.: Saturnalia; feriae Saturno. — 19. Dec.: Opalia. — 21. Dec.: Divalia. — 25. Dec.: Larentalia.

864^a Ex fastis Praenestinis adnotationes selectae.

Ad 1. Ian.: [Aescu]lapius¹, Vediovi in insula². Hae et | [aliae pri]mae calendae appellantur, quia | [eorum pri]mus is dies est quos pont[if]ex minor quo[vis anni] mense ad nonas sin[gulas currere | edicit in Cap]itolio in curia cala[bra]³. Ann[us] no[n] [vus incipit], quia eo die mag. ineunt, quod coepit | [p. R.] c. a. DCI⁴.

Ad 2. Ian.: [Hic dies fastus est. Fasti dies appe]llantur quod iis licet fari apud | [magistratus populi Romani ea sine quibu]s verbis lege agi non potest⁵. Idem | [religiosus est, ut sunt dies pos]tridie omnis calendae⁶, quod iis [sacrificium non fit].

Ad 3. Ian.: [Comitiales dies appellantur, cum popul]us coire convocare⁷ cogi potest; | ac lege a[gi item licet] . . . . . | quem lege . . . . . | lege agi non . . . . .⁸

*Ad 5. Febr.*⁹: Concordiae in arce¹⁰. Ferae ex s. c. | quod eo die imperator Caesar Augustus | pontifex maximus trib. potest. XXI cos. XIII¹¹ | a senatu populoque Romano pater patriae¹² appellatus [est].

*Ad 17. Febr.*¹³: . . . . . tis | . . . . . rum idem | . . . . . ine hasta curis¹⁴ | . . . . . i dicant Quirinum | . . . . . [stultor]um feriae¹⁵.

Initio mensis Martii: Martius ab Latinorum [deo bel]landi¹⁶, itaque apud | Albanos et plerosque [po]pulos Lat[ini] mos idem fuit ante | conditam Romam; ut a[li]i alii cre[du]nt, quod et¹⁷ sacra | fiunt hoc mense.

Ad 2. (vel potius 1.) Mart.: Ferae Marti. Iun[oni] Lucinae E[s]quiliis¹⁸, | quod eo die aedis ei [dedica]ta est per matronas | quam voverat Albin . . . vel uxor si puerum | . . . . . que ipsa . . .¹⁹

Ad 23. Mart.: [Ferae] Marti. Hic dies appellatur ita²⁰, quod | in atrio sutorio tubi lustrantur, | quibus in sacris utuntur.²¹ Lutatius²² | quidem clavam eam ait esse in ruina Pala[tini] | [i]ncensi a Gallis repertam qua Romulus urbem | inauguraverit.

Ad 4. Apr.: Ludi M. d. M. I.²³, megalensia vocantur, quod ea dea | megalae appellatur. Nobilium mutationes²⁴ cenarum | solitae sunt frequenter fieri, quod Mater magna | ex libris Sibullinis arcessita locum mutavit²⁵ ex Phrygia | Romam²⁶.

Ad 5. Apr.: Ludi.²⁷ Fortunae publicae citerio[ri] | in colle²⁸.

Ad 6. Apr.: Ludi. F., q. e. d.²⁹ C. Caesar C. f. in Africa regem [Iubam] | v[icit]³⁰.

Ad 12. (rectius 10.) Apr.: Ludi in circo. M. d. in Pal[atio], quod eo die aedis e[ius] | dedicata est.

Ad 23. Apr.: Sig. divo Augusto patri ad theatrum Marc[ellum]³¹, | Iulia Augusta et Ti. Augustus³² dedicarunt³³. — Ti. Caesar togam virilem sumpsit imp. Caesare VII M. Agrippa | III cos.³⁴

*Ad 4. Aug.*³⁵: Victoriae, Victoriae | Virgini in Palatio³⁶. Spei in | Foro Holitorio³⁷. Fer. ex [s. c.] | q. e. d.²⁹ imp. Cae[sar Aug. rem publicam tristissimo periculo liberavit]³⁸.

Prope Praeneste rep. fragmenta magnarum tabularum marmorearum, quibus fasti anni Iuliani incisi erant, pleraque, pertinentia ad menses Ian. Mart. Apr. Dec., prodierunt a. 1771 loco dicto le Quadrelle plus mille pass. a Praeneste meridiem versus, quo adlata esse videntur aetate labente aedis christianae extruendae causa, alia prodierunt aliis locis agri Praenestini (cf. not. 9. 55), unum (cf. not. 15) eo loco ubi videtur fuisse forum Praenestinum temporibus imperatorum: omnia pertinuerunt ad fastos quos Verrius Flaccus, celeberrimus grammaticus temporum Augusti, 'a se ordinatos' Praeneste in foro in hemicyclio quodam 'marmoreo parieti incisos publicat' (sic Suet. de gramm. c. 17), cf. quae contra dubitationes Hirschfeldi Herm. 9, 1875 p. 405 exposuit Vahlen ind. lection. Berol. 1877/8 p. 4 seq. (fragmenta pleraque edidit a. 1779 Fogginus, omnia praeter duo recens reperta, cf. not. 15. 55, Mommsen CIL. 1 ed. 2 p. 251—259: nos hic omissa ipsa dierum serie adnotationes tantum selectas repetivimus). — 1) Cf. Ovid. fast. 1, 291, 2) Liv. 54, 55, 7. — 3) Macrob. sat. 1, 15, 10. — 4) Liv. epit. 47, Cassiodor. chron. ad a. 601. Cf. Momms. Chronologie p. 405. — 5) Cf. CIL. 1 ed. 2 p. 289. — 6) Cf. Verr. Flacc. ap. Gell. 5, 17. Liv. 6, 1 fin. — 7) Scr. convocari. — 8) Macrob. sat. 1, 16, 14. — 9) Haec fastorum particula saec. XVI exeunte Praeneste descripta est (incertum ubi reperta), neque postea umquam comparuit. Ad mensem Febr. relata est collato Ovidio (not. 12). — 10) Liv. 22, 35, 8. — 11) A. u. c. 752. — 12) Ovid. fast. 2, 127, ex quo de mense constat. Cf. praeterea supra ad N. 96. — 13) Frustulum rep. a. 1904, recte ad diem Quirinalium relatum ab editoribus Sbardellu et Marucchi (Notizie degli scavi 1904 p. 593). — 14) Ovid. fast. 2, 477. Fasti Polemii Silvii (a. 448/9) ad d. 17. Febr.: Quirinalia, quo die Romulus occisus a suis (Qui. ab hasta quae a Sabinis curis vocatur) non apparuisse confictus est. — 15) Festus p. 254 s. v. Quirinalia, cet. (Marquardt Staatsverw. III 197). — 16) Supplevit Hirschfeld CIL. 1 ed. 2 p. 286. — 17) Scr. ei. — 18) Ovid. fast. 5, 247. Paulus Festi p. 447 M. s. v. Martias calendas. — 19) Res ignota. — 20) Tibilustrium (cf. fast. Maffeiian.). — 21) Cf. Varro l. L. 6, 14. Festus p. 552. — 22) Cf. Peter hist. Rom. fragm. p. 126. — 23) Ludi Matris deum magnae Idaeae. Cf. fasti Maffeiian. ad d. 4. Apr. (p. 989); Marquardt Staatsv. III² p. 367. 501. — 24) Cf. Gell. 2, 24, 2. 18, 2, 41. — 25) Cf. Ovid. fast. 4, 555. — 26) Cf. Liv. 29, 14, qui etiam diem habet. — 27) Scilicet Matris deum. — 28) Ovid. fast. 4, 575; Momms. C. 1 ed. 2 p. 315. — 29) Feriae quod ea die. — 30) Ovid. fast. 4, 580. — 31) Act. Arval. sub d. 23. Apr. a. 38; Tac. (not. 52). — 32) Tac. a. 3, 64 (ad a. 22): cum haud procul theatro Marcelli effigiem divo Augusto Iulia dicaret, Tiberi nomen suo postscripteral. — 33) Haec alia manu addita, circa annum 22 (cf. not. 52). — 34) A. u. c. 727. Haec quoque postea addita, imperante Tiberio. Ipsos fastos et plerasque adnotationes vivo Augusto incisas esse passim apparet, cf. sub d. 5. Febr., ante a. ut videtur 765, cf. CIL. 1 ed. 2 p. 206. — 35) Frustulum quod proditit a. 1897, uliquantum ab oppido occidentem versus, longe a 'le Quadrelle' (Gatti Notizie degli scavi 1897 p. 421). — 36) Cf. Liv. 55, 9, 6. — 37) Fasti frat. Arv., Vallens. fasti (CIL. 1 ed. 2 p. 214. 240). Cf. Liv. 21, 62, 4, cet. — 38) Haec suppleta ex fastis Arvalium et Amiterninis (significatur victoria de Antonio; in fastis Antiatibus est Aug. Alexan. recepti).

8745

Menologium rusticum Colotianum.

<i>(capricornus)</i>	<i>(aquarius)</i>	<i>(pisces)</i>
mensis	mensis	mensis
Ianuar.	Februar.	Martius
dies XXXI	dies XXVIII	dies XXXI
non. quint. ¹	non. quint.	non septiman. ²
dies hor. VIIIISΞ ³	dies hor. XSΞ	dies hor. XII
nox hor. XIIIΞ ⁴	nox hor. XIIIΞ	nox hor. XII
Sol	Sol aquario.	aequinoctium
Capricorno.	Tutel. Neptuni.	VIII kal. Apr.
Tutela	Segetes	Sol piscibus
Iunonis ⁵	sariuntur,	Tutel. Minervae.
Palus	vinearum	Vineae pedamin. ¹²
aquitur ⁶ ,	superfic. colit.,	in pastino
salix,	harundines	putantur,
harundo	incendunt.;	trimestr. ¹³ seritur.
caeditur.	Parentalia ⁸ ,	Isidis navigium ¹⁴ ;
Sacrificant	Lupercalia ⁹ ,	sacr. Mamurio ¹⁵ ,
dis	cara cognatio ¹⁰ ,	Liberal. ¹⁶ , Quinqu-
Penatibus ⁷ .	Terminalia ¹¹ .	tria ¹⁷ , lavatio. ¹⁸
<i>(aries)</i>	<i>(taurus)</i>	<i>(gemini)</i>
mensis	mensis	mensis
Aprilis	Maius	Iunius
dies XXX	dies XXXI	dies XXX
nonae	non. septim.	non. quint.
quintan.	dies hor. XIIIIS	dies hor. XV
dies	nox hor. VIIIIS	nox hor. VIII
hor. XIIIIS	Sol Tauro	Solis institium ²⁸
nox	Tutel. Apollin.	VIII kal. Iul.
hor. XS	Seget. runcant., ²¹	Sol geminis
Sol ariete	oves tundunt., ²²	Tutela
Tutela	lana lavatur, ²³	Mercuri.
Veneris.	iuvenci domant.,	Faeniscium, ²⁹
Oves	vicea pabular.	viniae
lustrantur;	secatur; ²⁴	occantur ³⁰ ;
sacrum	segetes	sacrum
Phariae ¹⁰	lustrantur; ²⁵	Herculi ³¹ ,
item	sacrum Mercur. ²⁶	Fortis
Sarapia ²⁰ .	et Florae ²⁷ .	Fortunae ³² .

<i>(cancer)</i>	<i>(leo)</i>	<i>(virgo)</i>
mensis	mensis	mensis
Iulius	August.	September
dies XXXI	dies XXXI	dies XXX
nonae	non. quint.	non. quint.
se[p]timan.	dies hor. XIII	dies hor. XII
dies	nox hor. XI	nox hor. XII
horarum	Sol leone	aequinoct.
XIIIIΞ	Tutel. Cerer.	VIII kal. Oct.
nox hor.	Palus parat.,	Sol virgine
VIIISΞ ³⁹	messes	Tutela
Sol cancr.	frumentar.	Volcani.
Tutela	item	Dolea
Iovis.	triticar.,	picantur,
Messes	stupulae	poma legunt.,
hordiar.	incendunt.;	arborum
et fabar.;	Sacrum Spei ³⁵	oblaquatio ³⁹ .
Apollinar. ³⁴	Saluti ³⁶ , Deanae ³⁷ ,	Epulum
Neptunal. ^{34a}	Volcanalia ³⁸ .	Minervae ⁴⁰ .
<i>(libra)</i>	<i>(scorpio)</i>	<i>(sagittarius)</i>
mensis	mensis	mensis
October	November	Decemb.
dies XXXI	dies XXX	dies XXXI
nonae	non. quint.	non. quint.
septiman.	dies hor. VIIIS	dies hor. VIII
dies	nox hor. XIIIS	nox hor. XV
hor. XSΞ	Sol	Sol sagitt.
nox	scorpione	Tutel. Vestae
hor. XIIIΞ	Tutela	Hiemps ⁴⁵ initiu.
Sol	Deanae.	sive tropae.
libra.	Sementes	chimerin. ⁴⁶
Tutela	triticariae ⁴²	Vineas sterc.
Martis.	et hordiar.,	fabas serentes ⁴⁷
Vindemiae.	scrobatio	materias
Sacrum	arborum.	deicientes
Libero ⁴¹ .	Iovis	oliva legent. ⁴⁸
	epulum ⁴³ ,	item venant.
	heuresis ⁴⁴ .	Saturnalia ⁴⁹ .

Romae, fuit saec. XVI apud Angelum Colotium, nunc in museo Neapolitano, ara quadrata in cuius singulis lateribus terni menses inscripti sunt (1 ed. 1 p. 358/9, ed. 2 p. 280/1, VI 2305 cf. p. 3518; scripturae specimen dedit Huebner ex. scr. epigr. n. 979). Ara gemella ('menologium rusticum Vallense') saec. XVI extitit Romae apud nobiles de la Valle (1 l. c., VI 2306). Tractavit Wissowa Röm. Bauernkalender ('Apo-phoretou' philologis Germaniae, Berol. 1903, p. 29 seq.). — 1) Nonae quintanae, 2) septimanae (cf. Varr. l. L. 6, 27, Macrob. sat. 1, 15, 6. 7). — 3) Horarum novem et horae dimidiae et quadrantis (9^{3/4}), 4) horarum quattuordecim et quadrantis (14^{1/4}). — 5) Cf. Mommsen R. Chron. ed. 2 p. 306. — 6) Acuitur (de scriptura cf. Gramm. Lat. VII 296, 9, de re Colum. 11, 2, 12). — 7) Cf. CIL. 1 ed. 2 p. 306. — 8) Cf. CIL. 1 ed. 2 p. 309 ad d. 13. Febr. — 9) 13. Febr. — 10) Dies 'carae cognationis' 22. Febr., cf. supra N. 7213 v. 13 (not. 24). — 11) D. 23. Febr. — 12) Cf. Colum. 5, 4, 1. — 13) Sc. triticum. Cf. Plin. h. n. 18, 69. — 14) 5. Mart., 15) 14. Mart., 16) 17. Mart., 17) 19.—23. Mart., 18) 27. Mart. (cf. CIL. 1 ed. 2 p. 311—314; supra N. 4439 not. 2). — 19) Sc. Isidi; sacrum praeterea non notum. — 20) Serapia praeterea memorantur in solo calendario Philocaliano sub d. 25. Apr. — 21) Cf. Varro de r. r. 1, 5; Colum. 11, 2, 35. — 22) Tondentur. — 23) Cf. Plin. h. n. 18, 254, 24) ib. 257. — 25) Cf. supra N. 4918 1. Mai. (not. 4). — 26) 15. Mai., 27) 23. Mai. (cf. CIL. 1 ed. 2 p. 318). — 28) In gemello menologio Vallensi rectius solstitium. — 29) Cf. Plin. h. n. 18, 258. — 30) Cf. Pallad. 6, 4, 7, 3, 9, 3. — 31) 4. Iun., 32) 24. Iun. (cf. CIL. 1 ed. 2 p. 319. 320). — 33) In menologio gemello Vallensi fuit dies hor. XIIIIS, nox hor. VIIIIS (item mens. Aug. dies hor. XIIIIS, nox hor. XS, Oct. dies hor. XS, nox hor. XIIIIS). De his differentiis cf. Wissowa p. 32. — 34) 13. Iul., 34^a) 23. Iul. (cf. supra N. 4917). — 35) 1. Aug., 36) 5. Aug. (cf. CIL. 1 ed. 2 p. 323. 324). — 37) 13. Aug., 38) 23. Aug. (cf. supra N. 4917). — 39) Cf. Isidor. orig. 17, 3, 31. — 40) Cf. CIL. 1 ed. 2 p. 329 ad d. 13. Sept. — 41) Cf. CIL. 1 ed. 2 p. 332 ad 13. Oct. — 42) Cf. Pallad. 12, 1. — 43) Cf. CIL. l. c. ad 13. Nov. — 44) Pertinet ad cultum Osiris. Cf. CIL. l. c. p. 333. — 45) Scr. hiemis. — 46) Cf. Mommsen Chronol. p. 303. — 47) Quadratarium verba archetypi non perscripta male explevit; in lapide gemello Vallensi fuit recte vineae | stercorant., | faba seritur. — 48) Cf. not. 47; scribendum fuit mater(ia) deic(itur), oliva leg(itur). — 49) 17. Dec. (cf. supra N. 4917. 8744 p. 991).

Tabellae defixionum.

Monumenta huius generis tam Latine quam Graece, item Osce et Punice scripta nuper plenissime composuit Audollent 'defixionum tabellae quotquot innotuerunt praeter Atticas in corpore Inscr. Att. editas' (Paris. 1904). (Iam accesserunt Iudrumetinae duae, Mél. Ecole fr. de Rome 25, 1905 p. 55 seq.; praeterea pauca addidit R. Wünsch Berliner philol. Wochenschr. 1905 p. 1081 seq.) Conferendus est praeterea R. Wünsch tabellae defixionum Atticae (C. I. Att. suppl. 4897), idemque in libro Sethianische Verfluchungstafeln aus Rom (Lips. 1898).

8746 nomen delatum | Naeviae L. I. | Secunda (sic), seive | ea alio nomin[e] | est.

Cum rep., parva lamina aerea olim plicata et clausa filo, nunc Neapoli (1 820. X 1604 vidit Mommsen).

8747 Danae ancilla noicia¹ | Capitonis. Hanc² ostiam³ | acceptam habeas | et consumas Danae[ne. Habes Eutychem | Soterichii uxorem.

Romae rep. ante portam Latinam, lamina plumbea olim in volumen complicata, iam possidet doctissimus Wünsch (I 849. VI 444 vidit Henzen; cf. Berliner philol. Wochenschr. 1905 p. 1076). — 1) Novicia. — 2) h errore omisa postea inserta est (cf. nol. 5; noli audire Birtium Hiat bei Plautus p. 451). — 3) Hostiam.

8748 Q. Letinium | Lupum qui et | vocatur Cau|cadio, qui | est fil[ius] Sal|lusti[es Vene]ries sive Ven[e]riosos hunc | ego aput vos|trum (in parte aversa) numeu de|mando devo|veo desacrifico, uti vos A|quae ferventes, | siv[e] vos Nimfas | [si]ve quo alio no|mine voltis adpe[[l]lari, uti vos eu|m interemates | interficiates (sic) | intra ann[um] tusm . .¹

Prope Arretium rep. in fonte aquae acidulae di Poggio Bagnoli vel certe prope eum fontem, tabella plumbea, est Arretii (XI 1823 vidit Bormann). — 1) tusm non intellegitur.

8749 quomodo mortuos qui istic | sepultus est, nec loqui | nec sermonare¹ potest, seic | Rhodine apud M. Licinium | Faustum mortua sit nec | loqui nec sermonare possit². | Ita uti mortuos nec ad deos | nec ad homines acceptus est, | seic Rhodine aput M. Licinium | accepta sit et tantum valeat, | quantum ille mortuos quei || istic sepultus est. Dite³ pater, Rhodine | tibi commendo, uti semper | odio sit M. Licinio Fausto. | Item M. Hedium Amphionem. | Item C. Popillium Apollonium. | Item Venonia Hermiona. | Item Sergia Glycinna.

Romae rep. extra portam Latinam, lamina plumbea (I 848. VI 440 Ritschl tab. XVII 30). — 1) Cf. Gell. 17, 2, 17. — 2) Similiter in lamina Osce scripta (Audollent n. 192): nep deikum nep fatium putiad. — 3) Eadem forma vocativi in simili tabella Calena Eph. ep. 8, 529 (Wünsch mus. Rh. 55 p. 240).

8750 (daemon — Typhon Seth — arcum tenens. A sinistra daemonis multa perierunt, a dextra supersunt haec) . . . . | filius . . . . . | qui . . . . . o ab hac ora ab hoc die ab hac nocte | t . . . . m tic . . . . te | tere contere confr[ing]e e[t] . . [t]rade | morti fili[u]m Aselles Praeseti[ci]um pristinarium¹ | qui manet in regione nona ubi videtur arte sua | facere, et trade Plutoni praeposito mortuorum, | et si forte te contempserit, patiatu febris | frigus tortionis palloris sudores obbripi|lacionis² meridianas interdianas seru|tinas nocturnas ab hac ora ab hoc die ab hac³, | et perturba eum ne repraecensionem abeat⁴ | et si forte occansione invenerit⁵, praefocato eum | Praestetium fili[um Asell]es in termas⁶ valneas⁷ in quocumque loco | cupede⁸ frange Pr[aesetici]o Aselles, et [si] forte te seducat per aliqua | [arti]fici]a et rideat de te et exsultetur tibi, | vince peroccide filium mares⁹ Praesete[ci]um pristinar[um] filium [A]selles | qui manet in regione [nona, ed]e ede | tacy tacy¹⁰. (Protomae tres, ad quas adscriptum) Victor — Asella | mater — Prae[se]tici[us] | pris[tina]r[us].

Romae rep. ad viam Appiam tabula plumbea, una cum multis aliis, in columbarii cuiusdam ollis cinerariis (VI 53899 de Rossi bull. Inst. arch. 1880 p. 6—9, Wünsch Sethianische Verfluchungstafeln p. 6. 7, Audollent n. 140). Reliquias inscriptionis quae a sinistra daemonis extabat, item litteras magicas Graecas in ipsa

daemonis figura exaratas, omisi. — 1) Praeseticii (sive quod aliud fuit) nomen (ipse scriptor variavit) mirum; pristinarius videtur dictum esse pro pistrinario. — 2) Obrepilatio, horror vel tremor membrorum, cf. Archiv f. lat. Lexikographie 1, 74. 3, 344. — 3) Inserere nocte. — 4) Ne conualescere possit (Huelsen, qui confert Italorum 'riprendersi'). — 5) Scr. inveneris. — 6) Inserere in. — 7) Balneas. — 8) Compedi (alliga, constringe). — 9) Non intellego (Wünsch confert Homer. Il. 16, 34; in tabella VIII 12344 = Aud. 244 est δ[ν] ἔτεχεν [γῆ] μῶτηρ παντὸς ἐμπύζου. Aud.). — 10) Ἡδὴ ἤδη, ταχὺ ταχὺ (sic recte Aud.).

8751 Malcio Nicones¹ oculos, | manus, dicitos, bracias, uncis, | capilo, caput, pedes, femus, venter, | natis, umlicus², pectus, mamilas, | collus, os, bucas³, dentes, labias, | me[nt]us, oculus, fronte, supercili., | scaplas, umerum, nervias, ossu., | medulas⁴, venter, mentula, crus, | quastu⁵, lucru, valetudines, defico | in as tabelas (in parte aversa) Rufa Pulica manus, detes, | oculos, bracia, venter, mamila, | pectus, osu., m[ed]ulas⁶, venter, | crus, os, pedes, frontes, | uncis, dicitos, venter, | umlicus, cunus, | ulvas⁷, ilae⁷, Rufas Pulica de[f]jico | in as tabelas.

Prope Nomentum (Mentana) rep. in olla cineraria, lamina plumbea (Borsari Notizie degli scavi 1901 p. 207. 208 imaginem: inde Audollent n. 155, Wünsch Berliner phil. Wochenschr. 1905 p. 1078). — 1) Niconis? — 2) Umbilicum. — 3) Intellege: genas. — 4) Eucleavit Wünsch (merilas Aud.). — 5) Quaestum (similiter etiam in aliis similibus tabellis, Borsari l. c. p. 208/9; CIL. X 3824 = Audollent n. 154. 195). — 6) Cf. not. 4. — 7) Sic Audollent, intellegens vulvam, ilia (quas[t]um, cf. not. 5, dubitans Wünsch).

Similis enumeratio membrorum in tabella plumbea Minturnis reperta X 8249 (Audollent n. 190).

8752 1. denuntio personis infra | scribitis Lentino et Tasgil o, | ut adsin ad Plutonem¹— | quomodo hic catellus nemini | nocuit, sic que olosicod ma² nec | illi hanc litem vincere possint; | quomodi (sic)³ nec mater huius catelli | defendere potuit, sic nec advo[c]ati eorum eo[s] de[fe]ndere non | possint; sic il[o]s [in]imicos | — Atracatetracatigal|lara precata egdarata | hehes celata mentis ablata⁴ | — [et] at Proserpinam hinc a[beant] —

2. aversos ab hac l[ite] esse; quo[m]odi hic catellus aversus | est nec surgere potesti, | sic nec illi; sic traspecti sin[t] | quomodi ille. | Quomodi in hoc monimont. ani[m]alia ommutuerun nec surge[re] possun, nec illi mi[an]t[is].⁵ | Atracatetractigallara | precata egdarata he[hes] celata mentis abla[ta].⁴

Prope Chagnon rep. in territorio Santonum, duae laminae plumbeae (Iulian c. r. de l'Ac. des inscr. 1897 p. 177—186; Wünsch mus. Rh. 55, 1900 p. 241 seq.; Audollent def. tabellae n. 111. 112). — 1) Sequi debebant verba et at Proserpinam cel., errore omissa et in fine paginae collocata. — 2) Recte legi non potuit (scriptor videtur erravisse). — 3) In simili tabella prope Kreuznach rep. XIII 7554 est sic comdi (= quomodi) plumbum subsidet. — 4) Vocabula magica, ex parte sensum aliquem affectantia. — 5) Sic Wünsch (sed lectio non certa).

8753 adiuro te demon qui|cunque es et demando tibi ex anc ora ex anc d|e ex oc momento, ut equos | prasini et albi crucies | ocidas, et agitatore¹ Cla|rum et Felice et Primu|lum et Romanum ocidas | collida², neque spiritum illis | lerinquas (*sic*)³; adiuro te | per eum qui te resolvit | temporibus deum pelagi|cum aerium⁴ *Ιαω Ιασδαω | οοριω . . αηια.* (*In parte aversa daemon capite gallinaceo vel potius humano cui galli crista imposita est, dextra vas ansatum, sin. candelabrum cum lucerna vel acerra tenens, stans in cymba; in pectore daemonis et retro eum scripta vocabula magica, in cymba*) Noctivagus | Tiberis Oceanus⁵.

Hadrumeti rep., est Parisiis, lamina plumbea (Vilfosse bull. des antiquaires de France 1901 p. 527. 528 imaginem; vidit Audollent defix. tabell. 286; cf. Wunsch mus. Rhen. 55, 1900 p. 247). — 1) Agitatores. Nullum genus hominum frequentius devovetur in his tabellis, quam aurigarum; cf. supra N. 5303 not. 2 fin. — 2) Collidas. — 3) Cf. Buecheler mus. Rhen. 51, 1896 p. 610; Wunsch ib. 55, 1900 p. 247. — 4) Similiter, sed paullo plenius in aliis tabellis plumbeis Hadrumetinis (Audollent n. 290—294): per eum qui te resolvit vite (vel ex vite) temporibus deum pelagicum aerium altissimum. — 5) Nomina equorum haec esse putat Audollent.

8754 (*imago circi rudi manu delineata, cum carceribus et panno; a sinistra circi*) . . . renalius, | [V]enator, | [E]x]uperus, | Augur, | Volens, | Side-reus, | Atonitus, | [B]eronica, | Chrysiph|us (*a dextra*) Sidereus¹ (*et alia nomina duodeviginti*). (*Infra*) *καρουραχθα | βραχθασθ | ραιειθουμα | νεσφομη | ηιουημη | εσταβαητ² | Excito [t]e | demon qui ic conver[sans]³, trado tibi os | equos⁴ ut deteneas | illos et implicentur | nec se movere possint. (*In margine sin. tabulae*) . . ραχ . . ραριραχ . . . | (*in margine summo*) . . . καβραχραχρου⁵ (*in margine dextro*) βραχθασθραχθασθρηρικουονθν.*

Carthagine rep. in sepulcreto officialium, tabella plumbea (VIII S. 12504 delineavit Schmidt; Audollent defix. tabell. n. 253 vidit). — 1) Nomina equorum. — 2) Paene eadem βραβρα ονόματα in tabula plumbea apud Audollent n. 244. — 3) Conversas (versaris). — 4) Primus et hoc vocabulum (antea legerant quos) et circi imaginem agnovit Buecheler mus. Rhen. 1886 p. 160. — 5) Sic Audollent (καβραχ- Schmidt).

8755 (*homo capite serpentis, dextra hastam sinistra fortasse fulmen tenens*) . . . [occi]dite | exter|minate vulnerate Gallicu, quen | peperit Prima, in ista ora in am|pitratri corona (*post alia imperfecte lecta*) oblige illi pede[s] m[e]m[br]a sensus me|dulla; | oblige Gallicu, quen peperit Prima, ut | neque ursu neque tauru singulis plagis oc|cida[t n]eque binis plagis occid[a]t neque ternis | plagis oc[ci]dat tauru ursu; per nomen | dei vivi omnipotentis ut perficeatis; iam iam | cito cito; allidat illu ursus et vulneret illu.

Carthagine in amphitheatro rep., lamina plumbea (Audollent defix. tabell. n. 247). Una mul'ae aliae tabellae repertae sunt et ipsae spectantes ad bestiarios.

8756 . . . . . ope commendo tibi quo [et] | . . . . . mella ut illan nmittas dae[mon] . . . . . n aliquos infernales ut non pes | . . . . . is

me contemnere, sed faciat | [quodcu]mque desidero Vettia quem peperit Optata, vobis enim adiutantibus | ut amoris mei causa non dormiat non ce[ph]bum non escam accipere possit | καρχε γενθιμοι μωκ θιε ωδδ . . ωκειν . . μοι θεψε | (signa magica) obligo Vettie [quam] | peperit Optata sensum sap[ie]ntiam et [inte]llectum et voluntatem, ut amet me Fe[llicem] | quem peperit Fructa ex hac die ex h[ac ora], | ut obliviscatur patris et matris et [propinquor]um suorum et amicorum omnium [et aliorum] | virorum amoris mei autem¹ Fe[llicem quem] | peperit Fructa, Vettia qu[em] peperit Optata | solum me in mente habeat . . . [dormi]ens vigilans uratur friga[t]² . . . | ardeat Vettia quam peperit Optata . . . [a]moris et deside[ri] mei . .

Prope Hadrumetum rep., est Parisiis, tabella plumbea (Villefosse bull. des anti-quaïres 1901 p. 332; vidit Audollent defix. tabell. n. 266). — 1) Scr. causa. — 2) Frigeat.

8757 αδ[ιωφο] . . . . . περ μαγνουμ δεουμ ετ | περ ανθεροτας¹ ετ περ εουμ κουι αβετ | αρχεπτορεμ² σουπρα χαπουθ ετ περ σε|πτεμ σθελλας, ουθ, εξ κουα ορα | οχ κομποσουερο, νον δορμιατ Σεξ|τιλλιος Διονισιε φιλιους, ουραθουρ | φουρενς, νον δορμιατ νεκουε σεδεατ | νεκουε λοκουατουρ σεδ ιν μεντεμ αβ|ιατ με Σεπθιμαμ Αμενε φιλια ουραθουρ φουρενς αμορε ετ δεσιδεριο | μεο, ανιμα ετ χορ ουραθουρ Σεξτι|λι Διονισιε φιλιους αμορε ετ δεσιδε|ριο μεο Σεπτιμες Αμενε φιλιε. Του αυ|τεμ Αβαρ Βαρβαριε Ελοεε Σαβασθ | Παχνονφν Πυθιπεμ, φαχ Σεξτι|λιουμ Διονισιε φιλιουμ νε σομνου|μ χονθιναθ σεθ αμορε ετ δεσιδε|ριο μεο ουραθουρ, ουιους³ σιπιριτους (sic) | ετ χορ χομβουρατουρ ομνια μεμ|βρα θοθιους χορπορις Σεξθιλι Διονι|σιε φιλιους. Σι μιους, δεσχενδο ιν α|δντους Οσυρις ετ δισσολουαμ θεν | Θαπειν⁴ ετ μιτταμ ουθ <α φουλ>⁵ | α φλουμινε φερατουρ. | Εγω ενιμ σουμ μαγνους δεχανους δει μαγνι δει | Αχραμμαχαλαλα . . ε.

Hadrumeti rep., tabella plumbea, est Tunete (Collections du Musée Alaoui p. 58 tab. IV cf. Maspero ib. p. 64 seq.; Wünsch defixionum tabellae Atticae p. XXVI; Audollent defix. tabell. n. 270). Latina est, sed Graecis litteris scripta, ad augendam speciem magicam. — 1) Anterotas. — 2) Accipitrem (significatur vel Horus vel Osiris, cf. Maspero l. c.). — 3) Huius? — 4) Τὴν ταφήν (cf. Maspero p. 66). — 5) Haec errore posita et mox a scriptore deleta.

Tituli statuæ Memnonis similesque.

8758 L. Trebonius | Oricula hic fui, | C. Numonius Vala¹ | hic fui | imp. Caesare XIII cos.² | a. d. VIII k. Apriles . . .

Philis in templo Isidis (III 74 delineavit Lepsius). — 1) Idem ut videtur Vala Numonius occisus in Germania a. p. Chr. 9 (Vell. 2, 119, 4), incertum an idem Vala Numonius amicus Horatii, cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 422 n. 494. — 2) A. u. c. 752.

8759^a A. Instuleius Tenax primipilaris leg. XII | Fulminatae et C. Valerius Priscus 7 leg. XXII | et L. Quintius Viator decurio audivimus Memnonem | anno XI Neronis imp. n., XVII k. April.¹ hora . . .

8759^b L. Tanicius L. f. Vol. Verus Viennae | 7 leg. III Cyr. audi Memnone (*sic*) VII idus | Novembr. ann[o] III T. imp. n.², et VII k. Ianuar. | et XVIII k. Febr. et IV non. eadem et V idus | easd. et XIII k. Mart. et VIII k. Mart. et VII id. Mar. | et VII idus Ian.³ bis anno III T. imp. Aug. | et XV k. Mart. et VII idus eadem⁴ h. II | et VIII idus Apriles ann. eiusdem, item IV non. Iunias anni eiusdem h. I.

8759^c Funisulana Vettulla⁵ | C. Tetti Africani⁶ praef. Aug.⁷ | uxor audi Memnonem | pr. id. Febr.⁸ hora IS | anno I imp. Domitiani Aug., | cum iam tertio venissem⁹.

8759^d imp. Domitiano | Caesare Aug. Germanico XVII c[os.]¹⁰ | T. Petronius Secundus¹¹ pr. Aeg. | audit Memnonem hora I pr. idus Mart. | et honoravit eum versibus Graecis | infra scriptis |

Θδέγξασ Λαιοῦδα — σὸν γὰρ μέρος ᾧδε κάθεται — |

Μέμωνων, ἀκτιῶσιν βαλλόμενος πυρίαις¹². |

curante T. Attio Musa praef.[f.] coh. II | Thebaeor.¹³

8759^e C. Maenius Haniochus | domo Corinthi 7 leg. XI Cl. p. f., item I | Ital., item II Tr. f., audiui Memnonem ante semihoram | XIII k. Mai. Gallicano et Titiano cos.¹⁴, eodem die | hora prima et dimidia.

8759^f M. Ulpus Primianus | praef. Aeg. VI kal. Martias Dextro cos.¹⁵ iterum hora | diei secunda audi | Memnonem | bis <felicit. Salvo domino, felix | Sosigenes s. eius>¹⁶.

8759^g V nonas Martias | Felix Augg. libertus | procurator usiacus | hora prima semis | Memnonem <a>¹⁷ | audivit.

Prope Thebas Aegyptias (Karnak) in colosso qui vere est Amenophis regis, temporibus imperatorum credebatur Memnonis (III 30. 31. 35. 37. 42. 31. 53 ectypa vidit Mommsen; aliae inscriptiones eiusdem colossi similes III 31 seq., cet.). Tituli, qui quidem ad certos annos referri possint, procedunt ab a. 67 ad a. 195 vel etiam usque ad a. 205 (III 52 p. 968). Similes tituli Graeci eiusdem colossi, versibus plerique perscripti, CIGr. 4719 seq. Kaibel 987—1014. Iam ante hos titulos Strabo 17 p. 816, testatur, Thebis ante Memnonium esse statuam, ex qua semel per diem sonum quandam edi opinio sit, seque ipsum hunc sonum audivisse prima hora diei. Cf. praeterea Tac. ann. 2, 61; Pausan. 1, 42, 3; Euseb.-Hieronym. chr. ad a. 400 vel 401; Syncellus p. 286 ed. Bonn., cet. Eo ipso tempore quo tituli desinunt imperator Severus Aegyptum adiit et 'Memnonem insperit' (vit. Sever. 47, 4). Videtur miraculum illud desiisse postquam colossus, fortasse ab ipso Severo, reffectus est (Letronne la statue vocale de Memnon, Paris. 1833, p. 40 seq.). — 1) 16. Mart. 65. — 2) Anno tertio Titi imperatoris nostri (a. 3 Titi Alexandrinus 29. Aug. 80—28. Aug. 81). — 3) Dies hic non suo loco collocatus. — 4) Huius diei mentio bis facta, errore. — 5) Filia fortasse C. Funisulani Velloniani supra N. 1005. — 6) Huius est titulus Asisinas XI

5582. *Accedit titulus Schediensis nuper repertus, Schiff Festschr. O. Hirschfeld p. 374* = *Dittenberger Orient. inscr. n. 672.* — 7) *Scr. Aeg.* — 8) *12. Febr. 82.* — 9) *Cf. Kaibel 989: ὄτε τῆ πρώτῃ ἡμέρᾳ οὐκ ἠκούσαμεν τοῦ Μέμνονος.* — 10) *A. 93.* — 11) *De hoc viro cf. Prosopogr. imp. R. III p. 29 n. 226.* — 12) *Kaibel epigr. Gr. n. 987.* — 13) *Cf. supra N. 1996.* — 14) *A. 127.* — 15) *24. (25?) Febr. 196 (annum bissextilem esse fortasse non praesto fuit scriptori).* — 16) *Haec alia manu scripta, scilicet servi Sasigenis.* — 17) *a errore posita, mox deleta.*

8760 M. Ulpius Antiochianus | Pulcher domo Hemesa | tribunus mil. leg. VII Gem. Fel. | et III Aug. inspexi Apronia|no et Paulo II cos.¹ pr. idus | Novembr., feliciter, | cum Epicteto actori.

Prope Thebas in sepulcris regis (III 67 = Letronne inscr. de l'Égypte II p. 270). — 1) *A. 468.*

Alias inscriptiones eiusdem loci III 68 seq. CIGr. 4762—4821.

Lex convivalis.

8761 [lex] Tappula.¹

[L. Valer]ius Tapponis f. Tappo cis . . .²

. . . e]dicta conlegarum eoru . . .

. . . M. Multivori, P. Properoc[ibi]³ . . .

. . . Me]ronis plebem Romana[m iure

rogavit pl]ebesque Romana iure sci[vit . . .

. . . pro ae]de Herculis a. d. XI k. Unde[ce]mbr.⁴

primus pro trib]u Satureia principi[o scivit

P. Valerius Ta]pponis f. pane repeti[to . . .

. . . . . e qui quaeve . . . .

Vercellis rep., fragmentum tabulae aeneae, litteris aetatis imperatoriae ineunti (Bull. inst. 1882 p. 186 cum imagine, quam repetivit Premerstein Herm. 39, 1904 ad p. 328; CIL. V suppl. Ital. 898). — 1) *Festus p. 363 M.: Tappulam legem convivalem fidei nomine conscripsit iocoso carmine(?) Valerius Valentinus, cuius meminit Lucilius (v. 1307 Marx cf. eiusdem comm. p. 415) hoc modo: Tappulam rident legem conter. (sic traditur, emendatio incerta) opimi. Eius ipsius legis hic habemus principium mutuum.* — 2) *cis[tella posita] Momms., cis[tiber] Premerst. Herm. l. c., cogitans de quinqueviris cis Tiberim, de quibus idem ante egerat Festschrift O. Hirschfeld p. 235 seq.* — 3) *Sic Hirschfeld (Properoc[if] priores).* — 4) *Nomen iocosum mensis qui Decembrem subsequi debebat.*

APPENDIX TITVLORVM GRAECORVM.

8762 [βασιλεὺς Πύρρο[s¹ καὶ | Ἀπειρῶ]ται καὶ Τα[ραντινοί]² | ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ [τῶν] | συμμάχων Διὶ Να[ἴω]³.

Dodonae rep., tabula aenea (Carapanos archaeol. Zeitung 1878 tab. 13 cf. p. 116). Dittenberger syll. ed. 2 n. 203. — 1) Pyrrhus et ante expeditionem Italicam oraculum Dodonae consuluisse fertur (Dio Cass. fr. 40, 6 p. 118 ed. Boissevain), et aliquot annis postea spolia de Macedonibus capta ibi dedicavit (Pausan. 1, 13, 2). — 2) Non certum supplementum editoris primi, qui ipse, propter spatium, praetulit τα[ῦτα]. — 3) Cognomen proprium Iovis Dodonaei, cf. Carapanos Dodone et ses ruines (Paris, 1878) p. 40 seq. 133; Kern Inschr. von Magnesia n. 52 v. 33; nummius quem edid. Th. Reinach Revue archéol. 1903 II p. 97.

8763 βασιλεὺς Φίλιππος¹ Λαρισαίων τοῖς ταγοῖς καὶ τῇ πόλει χαίρειν· πυρθάνομαι τοὺς πολιτογραφθέντας κατὰ | τὴν παρ' ἐμοῦ ἐπιστολὴν² καὶ τὸ ψήφισμα τὸ ὑμέτερον³ καὶ ἀναγραφέντας εἰς τὰς στήλας ἐκκεκλόσθαι. εἴπερ οὖν ἐγεγόνει τοῦτο, ἱστοχίχρισαν οἱ συνβουλευσάντες ὑμῖν καὶ τοῦ συμφέροντος τῇ πατρίδι | καὶ τῆς ἐμῆς κρίσεως⁴. Ὅτι γὰρ πάντων κάλλιστόν ἐστιν ὡς πλείστων μετεχόντων τοῦ πολιτεύματος | τὴν τε πόλιν ἰσχύειν καὶ τὴν χώραν μὴ ὥσπερ νῦν ἀισχρῶς χερσεύεσθαι, νομίζω μὲν οἶδ' ὑμῶν οὐθένα ἂν ἀντειπεῖν, ἔξεστι δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς τοῖς ταῖς ὁμοίαις πολιτογραφίαις χρωμένους θεωρεῖν, ὧν καὶ οἱ Ῥωμαῖοί εἰσιν, οἱ καὶ τοὺς οἰκέτας ὅταν ἐλευθερώσωσιν προσδεχόμενοι εἰς τὸ πολίτευμα καὶ τῶν ἀρχαίων με[ταδι]δόντες⁵ καὶ διὰ τοῦ τοιοῦτου τρόπου οὐ μόνον τὴν ἰδίαν πατρίδα ἐπηξήσασιν, ἀλλὰ καὶ ἀποικία[s] σχεδὸν | [εἰς ἐβ]δομήχοντα τόπους⁶ ἐκτεπέμορσιν. Πλ[η]ν ἔτι γε καὶ νῦν παρακαλῶ ὑμᾶς ἀφιλοτίμως προσελθεῖν | [πρὸς τὸ] πρᾶγμα, καὶ τοὺς μὲν κεκριμένους ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀποκαταστήσαι εἰς (sic) τὴν πολιτείαν, εἰ δὲ | [τινες ἀγνήκεστόν τι πεπεράχασιν εἰς τὴν βασιλείαν ἢ τὴν πόλιν ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν μὴ ἄξιοί εἰσιν | [μετέχ]ειν τῆς στήλης ταύτης, περὶ τούτων τὴν ὑπέρθεσιν ποιήσασθαι, ἕως ἂν ἐγὼ ἐπιστρέψας ἀπὸ τῆς | [στρατ]είας διακοίσω· τοῖς μέντων⁷ κατηγορεῖν τούτων μέλλουσιν προέλπατε, ὅπως μὴ θανάωσιν διὰ [φίλοτ]ιμίαν τοῦτο ποιοῦντες. Ἔτους ζ', Γορτυαίου γ'⁸.

Larissae Thessaliae (Lolling ath. Mitth. 7, 1882 p. 61, Herm. 17 p. 469 cum notis Mommseni; inde Dittenberger syll. ed. 2 n. 239; Wilamowitz griech. Lese-

buch I p. 392 cf. II p. 254; *denno contulit O. Kern, cf. Solmsen inscr. Gr. ad inl. dial. sel. 1903 p. 17*). *Inscriptimis, decreta duo populi Larissaei de numero civium augendo continentis, partem tantum exhibui, scilicet duarum epistularum Philippi regis decretis illis insertarum alteram (v. 26—39). — 1) Demetrii f., rex Macedoniae ab a. 220 ad a. 179. Haec epistula scripta est a. 214 (cf. not. 8). — 2) Ea epistula extat v. 3—9 (Herm. 17 p. 467, 468). — 3) Apparet Larissaeos iussis regis ita obediendo solitos esse, ut epistulam regis plerumque subsequeretur decretum populi. — 4) In priore epistula rex scripserat: κρίνω ψηφισασθαι ἑμᾶς, ὅπως τοῖς κατοικοῦσιν παρ' ἡμῖν Θεσσαλῶν ἢ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων δοθῆ πολιτεία. — 5) Libertos civium Romanorum (ante Augustum) ipsa manumissione civitatem nactos esse notum est, nec tamen ius honorum quod τῶν ἀρχαίων vocabulo sine dubio comprehendit Philippus; libertorum tamen posteris id ius patebat. — 6) Unde habuerit hanc de septuaginta coloniis Romanorum notitiam Philippus, incertum est; nos ex annalibus qui extant quinquaginta fere tantum colonias sive civium Romanorum sive Latinas ante bellum Hannibalicum deductas novimus. (Et videtur legi apud Asconium in Pison. p. 3 Placentiam deductam anno u. c. 536 quinquagesimam tertiam coloniam fuisse, sed num vero ita scripserit Asconius, non ita certum est, cf. Hirschfeld zur Geschichte des lat. Rechts p. 5 not. 8). — 7) Idem quod μέντοι. Cf. L. Cohn Herm. 17, 646. — 8) Mense Iul. vel Aug. a. 214 ante Chr.*

8764 τοῖδε Δελφῶν πρόξενοι·

(12) ἄρχοντος Διοδώρου τοῦ Μαντία¹, βουλευόντων τὰν δευτέραν | ἐξάμηνον Καλλικράτους, Ὀρθαίου, Αἰώνος· Βλάττος | Ματούρου Καννσῆος. | (15) (eodem semestri) Κόιντος | Ὀτόριος² Κοῖντου Ῥωμαῖος³.

(62) ἄρχοντος Φαίνιος⁴, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἐξάμηνον Παρ-
[v]ασ[σ]ίου, | Μενεστράτου, Μαντία· Σάλσιος Ταγύλλιος Ταγίλον
υἱὸς Ἀργυριππανός⁵. | (66) (eodem semestri) Γάιος Στατώριος Γαίου
υἱὸς | Βρεντεσῆος.

(84) ἄρχοντος Καλλικράτους⁶, βουλευόντων | τὰν πρώταν ἐξάμη-
νον Μνάσωνος, | Μένωνος, Θρασυκλέους· Μάαρκος Ὀαλ[ε]ριος⁷ |
Ῥομοτόνης⁸ καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ Πόπλιος, | Γάιος, Μάαρκος, Κόιντος,
Ῥωμαῖοι.

(110) ἄρχοντος Ξένωνος τοῦ Ἀτεισίδα⁹, βουλευόντων τὰν | δευτέ-
ραν ἐξάμηνον Κλεοδάμου, Ξένωνος, Δεξικράτους· | Τίτος Κοῦγκιος
Τίτου υἱὸς Ῥωμαῖος¹⁰. | (115) (eodem semestri) Λεῖκιος Ἀκίλιος Κατ-
σωνος υἱὸς Ῥωμαῖος¹¹. | (118) (eodem semestri) Μάαρκος Αἰμύλιος Λέ-
πιδος Μάαρκου υἱὸς Ῥωμαῖος¹².

(22) ἄρχοντος Αἰακίδα¹³, βουλευόντων τὰν δευτέραν ἐξάμηνον
Εὐκράτους, Ξενία, Δαμοκράτους· Νικάνδρος | Μενεκράτους Ῥωμαῖος·
εἰμεν δὲ αὐτῶ | γᾶς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν.

Delphis, una cum multis aliis inscriptionibus varii generis incisum muro sub-
structionum templi Apollinis (Wescher et Foucart inscr. recueillies à Delphes n. 48
p. 20 seq.; inde Dittenberger syll. ed. 2 n. 268). Habemus catalogum proxenorum
(hospitum publicorum), quos Delphi sibi cooptaverunt ab a. 197/6 ante Chr., id est
a devicto Philippo (cf. A. Mommsen Phil. 60, 1901 p. 55), usque ad bellum Persei:
exscripsi eu tantum quae ad Romanos et Italicos homines pertinent. — 1) A. 195/4.

Tam hic annus quam reliquorum archontum anni definiri potuerunt ab A. Mommseno (Philol. 24, 1866 p. 25 seq.), ea re quod nonnulli ex his archontibus memorantur etiam in altis inscriptionibus Delphicis una cum praetoribus Aetolorum, praetores autem Aetolorum suis quibusque annis interdum memorantur a Polybio. — 3) Eodem anno praeter complures homines nobis ignotos cooptatus proxenus est Xenophon Aegiensis, ex principibus Achaeorum (Polyb. 18, 1, 4. c. 10. 11). — 4) A. 191/0. — 5) Arpi, Graecis Ἀργυρίπια, primaria olim Apuliae urbs. — 6) A. 190/89. — 7) Valerius. — 8) Hic est, ut viderunt Dittenberger Herm. 15, 1880 p. 158 et Bergk Philol. 42, 1883 p. 249, Mutlines (sic Liv., Μυττον-Polyb. 9, 22, 4) Libyphoenix, dux Numidarum ab Hannibale in Siciliam missorum, qui a. 210 M. Valerio Laevino consuli Agrigentum prodidit (Liv. 25, 40. 26, 40), eodem anno a Laevino in senatum introductus et lege tribunicia civis Romanus factus (Liv. 27, 5), deinde bello Antiochi denuo, una cum filio, signa Romana secutus, ut apparet ex Liv. 58, 41, 12. Videtur posteriore parte anni 190, nam haec pars respondet primo semestri archontis Callicratis, Delphos accessisse (cf. Dittenberger l. c. p. 160) et per illud tempus una cum filiis a Delphis proxenia honoratus esse. Apparet Mutlinem civem Romanum factum praenomen et nomen Laevini consulis sumpsisse (cf. Mommsen Staatsr. III p. 64 not. 1). — 9) A. 189/8. — 10) Est T. Quinctius Flaminius, consul a. 198, qui anno insequenti Philippum regem apud Cynoscephalas devicit, denuo in Graecia moratus missus eo a senatu a. 192. 191. Cur anno potissimum 188 civitas Delphorum nobilissimum et potentissimum virum, Romae tunc degentem, nam censura fungebatur a. 189/8, una cum aliis duobus nobilibus Romanis, honore proxeniae affecerint, sciri non potest. — 11) Pater sine dubio M'. Acilii L. f. K. n. Balbi consulis a. 150 (Mommsen eph. ep. 1 p. 285 not. 1). — 12) Consul a. 197. — 13) A. 173/2.

8765 (v. 102) (στέφανος χρυσοῦς δάφνης, ἐπιγραφὴν ἔχων) Πόπλιος Ποπλίω Κορηήλιος στρατηγὸς ὑπάτος Ῥωμαίων¹.

(v. 104) (στέφανος χρυσοῦς δάφνης, ἐπιγραφὴν ἔχων) Λεύκιος Αἰμύλιος στρατηγὸς Ῥωμαίων².

(v. 105) (στέφανος χρυσοῦς δάφνης, ἐπιγραφὴν ἔχων) Κόιντος Φάβιος Κοίντου υἱὸς στρατηγὸς Ῥωμαίων³.

Deli, inventarium cimeliorum templi Apollinis, lapidi incisum archonte apud Delios Demare, i. e. anno ante Chr. c. 180, inventum fossionibus a. 1880 (Homolle bull. de corresp. hell. 6, 1882 p. 29 seq.; ex hoc Dittenberger syll. ed. 2 n. 588). — 1) Est Scipio Africanus consul iterum a. u. c. 560, ante Chr. 194, a. 190 fratrem comitalis in Graeciam (consul dictus etiam in inscriptione donarii positi a. 189, Liv. 58, 55, 4). Ad eum videtur pertinere etiam decretum Deliorum Bull. corresp. hell. 28, 1904 p. 271. — 2) Est L. Aemilius Regillus, praetor a. 190 et dux classis Romanae bello Antiochi (Liv. 37, 2, 1; 4, 5 cet. cf. 40, 52, 5). — 3) Est Q. Fabius Labeo, praetor a. 189, successor Regilli in praefectura classis (Liv. 37, 50, 8; 60, 1 cet.); idem postea consul factus est a. 183.

Praeterea in eodem inventario recensentur donaria aliorum consulum et praetorum populi Romani, haec: T. Quinctii Flamini consulis a. 198 qui a. 197 Philippum regem devicit (v. 89: στέφανος χρυσοῦς ὃν ἀνέθηκεν Τίτος Ῥωμαῖος, v. 85. 86: στέφανος χρυσοῦς Τίτου ἀνάθεμα Ῥωμαῖον, v. 178: ἀσπίς ἀργυρά, Τίτου Ῥωμαῖου [ἀνάθεμα]); fratris eius Lucii, de quo v. supra N. 44 (v. 85: πόρπη χρυσοῦ, Λευκίου ἀνάθεμα Ῥωμαῖον); A. Atilii Serrani praetoris et ducis classis Romanae a. 192 (Liv. 55, 20, 9 cet.) v. 86: Αἴλιον ἀνάθεμα Ῥωμαῖον; C. Livii

Salinatoris, praetoris a. 191 et successoris A. Atilii in praefecturae classis (v. 86: στέφανος χρυσοῦς δάφνης, Γάτον Αιβλον Ῥωμαίων ἀνάθεμα: hunc Livium cum classe Deli compignoratum esse testatur Liv. 36, 43, 1); L. Cornelii Scipionis consulis a. 190 (v. 100: στέφανος χρυσοῦς δρυός, ἀνάθεμα Λευκίου Κορνηλίου Σκιπίωνος ὑπάτου Ῥωμαίων; ad eundem videtur pertinere v. 90: στέφανος χρυσοῦς, ὃν ἀνέθηκεν Λεύκιος Κορνήλιος Σκιπίων στρατηγὸς Ῥωμαίων, cf. ib. στέφανος χρυσοῦς ἐλαίας, ὃν ἀνέθηκαν Δηλιάδες χορεία στεφανωθεῖσαι ὑπὸ Λευκίου Κορνηλίου Σκιπίωνος στρατηγοῦ Ῥωμαίων); denique Cn. Manlii alicuius sive quo alio nomine fuit praetoris (v. 100: στέφανος χρυσοῦς δάφνης, ἀνάθεμα Γναίου Μαελλίου — sic scriptum — στρατηγοῦ Ῥωμαίων). Privatorem hominum possunt fuisse v. 33. 34: ποτήριον ὄνυχιον, ἀνάθεμα Κοίντου Ῥωμαίων; v. 131: Ἀπόλλων ἀργυροῦς, ἀνάθεμα Βιβίου Ῥωμαίων (idem etiam in alio inventario nuper reperto, Bull. correspond. hellén. 29, 1903 p. 541 cf. p. 562 sic: Ἀπόλλων . . . ἀνάθεμα Τροεβίου Βιβίου Ῥωμαίων); v. 448: στεφάνιον ἐπιγραφὴν ἔχον Ἀεύκιος Ὀππιος Ῥωμαῖος Ἀπόλλωνι χαριστήριον' (ceterum L. Oppius tribunus plebis fuerat a. 197); v. 448: ἄλλο στεφάνιον ἐπιγραφὴν ἔχον Κίντος Πλλνιος Ἀπόλλωνι εὐχίν', certe fuit hominis privati donarium Minati eius cuius inscriptionem ex hoc ipso inventario iam supra N. 3706 not. 1 retuli. — Flaminiini donarium praeterea in fragmento inventarii nuper ibidem reperto, Bull. corresp. hellénique 28, 1904 p. 165: [Τ]τον Κοῖνκτιου στρατηγοῦ.

8766 Τίτου Τίτου Κοῖγκτιον, στραταγὸν ὑπατον Ῥω[μαίων]¹, ὁ δᾶμος ὁ Γυθεατᾶν τὸν αὐτοῦ σω|τῆρα.

Ex Gythio Laconiae sine dubio, Venetiam adlatus lapis (CIGr. 1525 Paciauidi monum. Pelopones. II p. 104 imaginem). Dittenberger syll. ed. 2 n. 275. — 1) T. Quinctius Flaminius, cf. N. 8764 not. 10. Sic (στρατηγὸς ὑπατος Ῥωμαίων) Flaminius dici voluit apud Graecos, cf. Polyb. 18, 46 [29], 3 (inde Plut. Flam. 10); epistula ipsius ad Cyretienses Thessaliae CIGr. 1770 (Dittenberger syll. ed. 2 n. 278); cf. decretum Lampsacenum Dittenberger syll. ed. 2 n. 276; in senatus consulto de Narthaciensibus (Bull. correspond. hell. 6, 1882 p. 368 = Dittenberger syll. ed. 2 n. 307), sane factio non paucis annis postea, idem dicitur nude ὑπατος. Ceterum iam in s. c. de Thisbaeis factio a. 170 (Dittenberger ed. 2 n. 300) consul eius anni appellatur ὑπατος. Cf. Foucart revue de philol. 1899 p. 257.

8767 τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν <[Κ]οίντον Μαάρκιον Λευκίου | Φίλιππον¹, στραταγὸν² ὑπατον Ῥωμαίων, ἀρετᾶς ἔνεκεν καὶ καλοκάγαθίας τᾶς εἰς αὐ|τοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας. | Ἀνδρέας καὶ Ἀριστόμαχος Ἀργεῖοι | ἐποίησαν³.

Olympiae (Dittenberger et Purgold Inschr. v. Olympia n. 518). Dittenberger syll. ed. 2 n. 301. — 1) Consul a. u. c. 533, eodemque anno dux Romani exercitus adversus Persem, quo tempore ad eum nomine communis Achaeorum missus est Polybius (Polyb. 28, 15, 4). — 2) Quae uncis < > inclusi, restituta sunt in litura, quid antea eo loco fuerit, latet, fortasse merus error quadratarum correctus est. — 3) Artifices eiusdem nominis, sed Καύνιοι dicti, non Ἀργεῖοι, IG. XIV 1232 cf. Kaibel Herm. 22, 153.

8768 ἡ πόλις ἡ τῶν Ἠλείων Λεύκιον Μόμμιον Λευκίου, στρατηγὸν | ὑπατον Ῥωμαίων¹, ἀρετῆς ἔνεκεν καὶ εὐεργεσίας ἧς ἔχων διατελεῖ εἰς τε αὐτὴν καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας.

Olympiae (Dittenberger et Purgold *Inscr. v. Olympia* n. 349). Dittenberger *syll. ed. 2* n. 310. — 1) *Consul u. c. a. 608. Cf. supra* N. 20. 21.

Tituli ab ipso Mummio Olympiae positi, Dittenberger et Purgold n. 278—284; *alii ab eo dedicati Epidauri in Asclepieu (IG. IX 4185), Thebis (IG. VII 2478. 2478*), Thespiis (ib. 4808), Oropi (ib. 433), Tegeae (CIGr. 4520. Lebas Foucart 339): in his omnibus dictus est (vel dictus erat, nam duo postremi fracti sunt) στρ. ὑπατος Ῥωμαίων; contra in epistula praetoris Romani (Dittenberger *syll. ed. 2* n. 314) scripta paucis annis postea legimus: ὅτε Λεύκιος Μόμμιος ὑπατος ἢ ἀνθύπατος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐπαρχείᾳ ἐγένετο. — *Ad monumentum multo postea Mummio decemque legatis Romanis Olympiae statutum pertinent fragmenta Dittenberger-Purgold* n. 320—324.*

8769 [Πόλιος] Κορνήλι[ος Ποπίλιος υἱὸς Σκιπίων Ἀφρ[ικα]νῶς ὑπατος¹ ἐ[πανακομισάμενος ἐκ Καρχηδό]ρος τοὺς ἐξ Ἰμέρ[as οὐληθέντας ἀνδράντας]² | Ἰμεραίο[is Θερμιτανόis].

Thermis Himeraeorum (Termini) in Sicilia (IG. XIV 514 descr. Kaibel et supplevit adiutus a Mommseno Herm. 18, 1885 p. 156). Dittenberger syll. ed. 2 n. 314. — 1) *Consul fuit a. 147 ante Chr., sed titulus positus anno demum insequenti, cf. not. 2.* — 2) *Signa olim Himera Carthaginem ablata, capta Carthagine (a. 146) Thermitanis restituit P. Scipio Africanus, teste Cicerone Ferr. 2, 35, 86; ad unum ex his signis spectare titulum sagaciter coniecit Mommsen.*

8770 ὁ δῆμος | Λεύκιον Ἰούλιον | Λευκίου υἱὸν Καίσαρα | τιμη-
τῆν¹ γενόμενον | καὶ ἀποκαταστή[σαντα τὴν ἱερὰν | χώραν τῇ Ἀθηνῶ] |
τῇ Ἰλιάδι καὶ ἐξελόμενον | αὐτῆν ἐκ τῆς δημοσιωνίας.

Ilii rep. (Dörpfeld Troja u. Ilium p. 454 descr. Brückner). Dittenberger Orient. inscr. n. 440. — 1) Censor a. u. c. 665.

8771 ὁ δῆμος ἐτίμησεν | [Λε]ύκιον [v K]ορνήλιον Λευκίου υἱὸ [v] |
Σ[υ]λλᾶ [v] στρατηγὸν ἀνθύπατον¹ | [P]ωμαίων ἐπαίνῳ, χρυσῶ | [σ]τε-
φάνῳ ἀριστείῳ καὶ εἰκότι | [χ]αλκῇ ἀρετῆς ἔνεκεν καὶ εὐνοίας | [*]αὶ
εὐεργ[ε]σίας τῆς εἰς αὐτόν.

Halicarnassi (Hula et Szanto Sitzungsber. Akad. cl. ph. hist. Wien. 1895 fasc. 2 p. 29). Titulus videtur positus a. u. c. 670, quo Sulla praesens provinciam Asiam deum constituit. — 1) Imperatoris titulo apud Graecos Sulla non magis videtur usus esse quam Mummus vel Flaminus.

8772 . . . [πρ]εσβέουσιν¹ . . . | καὶ [πο]τι Λεύκιον Κορνή-
λιον Λευκίου [v] υἱὸ [v] . . .² | στρατηγὸν ἀνθύπατον Ῥωμα[ίων] | καὶ
ποτι Λεύκιον Κορνήλιον Λευκίου υἱὸν Λέντελον ἀνθύπατον³ | καὶ
ποτι Λεύκιον Λικίνιον Λευκίου υἱὸν Μουρήν[ar]⁴ | ἱμπεράτορα
πρόξενον καὶ εὐεργέταν τοῦ δά[μον] | καὶ ποτι Λεύκιον Λικίνιον
Λευκίου υἱὸν Λεύκο[λλον] | ἀντιταμίαν⁵, | καὶ ποτι Αὐλον Τερέντιον
Αὔλου υἱὸν Οὐάρρων[α] | πρ[ε]σβευτὰν Ῥωμαίων⁶, | πρόξενον καὶ
εὐεργέταν τοῦ δάμου, | Διονίσιος Λυσανία | εὐνοίας ἔνεκα κα[ὶ] εὐεργ-
εσίας | τᾶς εἰς αὐτόν | Θεο[ε]ῖς. | [Πλ]ούταρχο[ς]⁷ Ἡλιοδώρου Ῥόδιος
ἐποίησε.

Rhodi (IG. XII 1, 48 descr. Hiller v. Gärtringen, a quo acceptam primus

edid. Mommsen act. acad. Berol. 1892 p. 845 cum commentario quique ipse edid. adiecta imagine Jahrb. d. archaeol. Inst. 4, 1894 p. 25. Dittenberger syll. ed. 2 n. 332). — 1) Titulus dedicatus est homini Rhodio legationibus ad magistratus Romanos saepius functo. — 2) Fortasse Sulla, cf. N. 8772 (Foucart revue de philol. 23, 1899 p. 266). — 3) Fortasse hic L. Lentulus, praetor paullo post a. 89 (Cic. pro Arch. 3, 9), qui potest ex praetura obtinuisse provinciam aliquam, fortasse Cilicianam (Foucart, cf. not. 2, p. 261; Th. Reinach Herm. 34, 1899 p. 160), de qua re sane nihil traditur. — 4) L. Murena praetorius Asiam rexit a. 674. 672, de rege Mithridate triumphavit u. a. c. 673. Ei dedicatus est t. Messenius Lebas-Foucart n. 318^a, in quo item appellatur ἱμπεράτωρ. — 5) Cf. supra N. 865. — 6) Cf. supra N. 866, infra N. 8775. Legatus videtur fuisse Murenae (cf. Momms. p. 848). Idem memoratur in titulo quem edid. Kalinka oesterr. Jahresh. 4, 1898 p. 33 (cf. Hiller v. Gärtringen ibid. Beibl. p. 92): Κολων' | Ἀγ[ουμ]έ[ν]ιον τοῦ στόλου παντός Αὔλου Τερε[ν]τίου Αὔλου υἱοῦ Οὐάργρωνος | πρεσβευτᾶ κτλ. — 7) Idem statuarius in alio titulo Rhodio Inscr. Gr. XII 1, 108; cf. ib. 844. Cf. quae exposuit Hiller v. Gärtringen Jahrb. d. archaeol. Inst. 9, 1894 p. 25 seq.

8773 [ὁ δ]ῆμος | Πρώλλαν¹ Τερεντία[² ἀρ]ετῆς³ | καὶ εὐνοίας ἔνεκεν τῆς εἰς⁴, | αὐτήν τε⁵ καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς | Αὔλου Τερέντιον Αὔλου υἱὸν Οὐάργωνα πρεσβευτήν⁶.

Prope Eäorum Curiae (Lebas 3, 320; Cousin bull. de correspond. hell. 1898 p. 374). — 1) ΠΩΙΛΛΑΝ lapis, errore notabili. — 2) Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 304. — 3) [μνήμ]ης Cousin. — 4) Apparet excidisse aliquid. — 5) τε om. Cousin. — 6) Cf. N. 8772 not. 6.

8774 Γαίρω Οὐαλερίω Γαίω | υἱῷ Τριταρίω πρεσβευ[τῆ]¹ οἱ συστρατευσα[μ]ένοι Μιλησίων ἐν νηὶ | δικρότερῃ ἢ ἐπιγραφῇ² | Παρθένος ἐπολίσαν.

Delii (Fougères Bull. corresp. hellénique 11, 1887 p. 265 n. 27; inde Dittenberger Orient. inscr. 447). — 1) Legatus L. Luculli bello Mithridatico (Ascon. in Scaur. p. 49 Or.; Liv. epit. 98), dux classis Romanae a. u. c. 682 et insequentibus (Memnon. c. 45. 48. 50, ap. Müller fr. h. Gr. III p. 551), Delis oppidum munivit (Phlegon. chron., l. c. p. 606). — 2) ἐπιγραφῆ lapis, errore.

8775 ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | Μάρκον Αἰμύλιον Μάρκου υἱὸν | Σκαῦρον ἀντιταμίαν¹ ἀντιστράτηγον² τὸν ἐαντιῶν | πάτριω εὐνοίας ἔνεκε[ν].

Tyri (Renan miss. de Phénicie p. 533; inde Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 1102). — 1) Cf. supra N. 865 not. 1, 8772 (not. 3), infra N. 8778. — 2) Quaestor Pompeii (Appian. Syr. 51), quem ille decedens a. u. c. 691 Syriam administrare iussit (App. l. c., Ioseph. ant. 14, 4, 5 bell. 1, 7, 7. Adde nummos notissimos, Momms. v. Münzw. p. 627 n. 267).

8776 ὁ δᾶμος | τὸν ἐαυτῷ σώστηρα καὶ κτίσταν | Γναῖον Πομπήιον Γναῖω υἱὸν | Μέγαν τρεῖς αὐτοκράτορα¹, καταλύσαντα τοῖς κατὰσχοντας | τὰν οἰκημέναν πολέμοις καὶ | κατὰ γᾶν καὶ κατὰ θάλασσαν. (Infra) Δωρόθεος Ἡγησάνδρου | Ὀλύνθιος ἐπόησε.

Mytlenis (Inscr. Graec. XII fasc. 2 n. 202 = Conze Reise auf Lesbos tab. VIII 1). Dittenberger syll. ed. 2 n. 557. — 1) Cf. supra N. 876 not. 1. — Aliam inscriptionem Pompeii Mitylenensem: Dittenberger syll. ed. 2 n. 338.

8777 ὁ δῆμος ἐτίμησεν | Κορηλίαν¹ Κοῖντου Μετέλλου [Π]ίου² | Σκιπίωνος τοῦ αὐτοκράτορος³ Θυγατέρα, γυναῖκα δὲ Γναίου Πομπηίου Γναίου υἱοῦ | Μεγάλου τοῦ ἀνθυπάτου, διὰ τε τὴν περὶ αὐτὴν | σωφροσύνην καὶ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίαν.

Pergami rep. a. 1878 (Fränkel Inschr. v. Pergamon n. 412). Dittenberger syll. ed. 2 n. 343. — 1) De Cornelia Pompeii uxore cf. Plut. Pomp. 55. 66 cet., Cass. Dio 42, 2 cet. — 2) Pro Π errore incisum est ΥΥ. — 3) A. 703 vel 706. Cf. Caes. b. c. 3, 31. Eidem Metello Scipioni eodem sine dubio tempore a Pergamenis positus est titulus Fränkel n. 411 (Dittenberger ed. 2 n. 344).

8778 [δ] δᾶμος Ἐλατιέων Φαῦστο[ν Κορηλίον | Λευκίου] υἱὸν Σύλλαν Ἐπαφρόδιτον ἀ[ντιταμίαν καὶ | ἀ]ντιστρατήγον τὸν ἑατοῦ εἰ[σ]εργέταν Θε[ο]ίσι[ς].

Elateae (Inscr. Graec. IX 1, 143 descr. Lolling; antea descripserat P. Paris bull. de corresp. hell. 1886 p. 371). — Faustus Sulla, dictatoris filius, quaestor a. 700 (Ascon. in Scaur. p. 20 Or.): eo a. 705 usus est Pompeius ad milites legendos (Cic. ad Att. 8, 3, 7; 12 A, 3), mox videtur Pompeium in Graeciam secutus esse (Cic. ad Att. 9, 1, 4) 'pro quaestore' (cf. N. 8773). Titulus positus a. 703 vel 706.

8779 ὁ δῆμος ἐτίμησεν | Πόπλιον Σεροῦλιον Ποπλίου υἱὸν Ἰσαυρικόν τὸν ἀνθύπατον¹, γεγονότα σωτήρα καὶ | εὐεργέτην τῆς πόλεως καὶ ἀποδεδωκότα τῆ | πόλει τοὺς πατρίους νόμους καὶ τὴν δημοκ[ρα]τίαν ἀδούλων².

Pergami rep. a. 1879 (Fränkel Inschr. v. Pergamon n. 413). Dittenberger Orient. inscr. n. 449. — 1) Cf. supra N. 40. Ad eundem pertinet titulus in civitate vicina, Aegis, repertus (Bohn Alterthümer v. Aegae p. 47): ὁ δᾶμος Ἀπόλλωνι Χρηστηρίῳ χαριστήριον σωθεὶς | ὑπὸ Ποπλίῳ Σερουλίῳ Ποπλίῳ υἱῷ τῷ ἀνθυπάτῳ. Filiae eiusdem Isaurici Pergameni posuerunt titulum Fränkel n. 414. Patri eius in honorem filii Magnesiae ad Maeandrum positus est titulus Kern Inschr. v. Magn. n. 442. — 2) Fortasse huc pertinent γράμματα [Ποπ]λίῳ Σερουλίῳ memorata in t. Pergameno ath. Mitth. 1899 p. 491 (v. 20) cf. Foucart formation de la prov. d'Asie p. 20 (517).

8780 ὁ δῆμος ἐτίμησεν ταῖς δευτέραις | τιμαῖς Μάρκον Κοκκήιον Νεροῦαν¹, | τὸν αὐτοκράτορα² ὑπάτον τε ἀποδεδειγμένον³, εὐεργέτην καὶ πάτρωνα καὶ σωτήρα γεγονότα τῆς πόλεως, ἀποκαθεστακότα δὲ ἡμῖν καὶ τὴν πάτριον ἔλευθερίαν τε καὶ πολετείαν, ἐπαίνῳ χρυσῷ | στεφάνῳ ἀριστείῳ, εἰκότι χαλκῇ ἐφίππῳ, προεδρίᾳ ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀρετῆς | ἕνεκα καὶ εὐνοίας καὶ εὐεργεσίας τῆς | εἰς ἑαυτὸν.

Laginae Cariae (ex schedis academiae Vindobonensis). — 1) Videtur esse M. Cocceius Nerva consul a. u. c. 718, qui fortasse Asiam iussu Antonii per aliquod tempus rexit (cf. Prosopogr. imp. R. I p. 428 n. 971). — 2) Imperatoris appellatio etiam legatis M. Antonii concessa, cf. Mommsen Staatsr. I ed. 2 p. 422 not. 6. Ex iis videtur etiam fuisse C. Cocceius Balbus αὐτοκράτωρ, quem honorant Athenienses Cl. Att. III 571, praeterea plane ignotus. — 3) Consul designatus sine dubio aliquot annos ante a. 718 (a. 713 vel etiam antea, cf. Appian. b. c. 3, 73. Mommsen Staatsr. I² p. 367 not. 3).

8781 ἀπὸ αὐτοκράτορος Καίσαρος | Θεοῦ υἱοῦ Σεβαστοῦ ὑπα-
 τεύ[οντος τὸ] | δωδέκατον ἔτους τρίτου¹, π[ροτέρῃ] | ῥωνῶν Μαρτίων²
 ἐν Γάγγροις³ ἐν [τ]α[γορά]ῃ⁴ ὄρχος⁵ ὁ τελεσθ[εῖς ὑ]πὸ τῶν κατοικ[ούν-
 των Πα]φλαγονία[ν καὶ τῶν πραγ]ματευομ[ένων πα]ρ' αὐτοῖς Ρ[ωμαίων]⁶.

Ὁμινύ Δία, Γῆν, Ἥλιον, Θεοὺς πάντα[ς καὶ πά]σας καὶ αὐτὸν
 τὸν Σεβασ[τ]όν, εὐνοή[σιν Καλ]σαρι Σεβαστιῶ καὶ τοῖς τ[εκ]νοῖς ἐγ-
 γό[νοις τε] | αὐτοῦ πᾶν[τ]α [τ]ὸν τοῦ [βίον] χρόνον κ[αὶ λό]γῳ [κ]αὶ ἔργῳ
 καὶ γνώμ[ῃ, φιλ]λους ἰγού[μενος] | οὓς ἂν ἐκεῖνοι ἰγῶντα[ι] ἐκθροῦς (sic)
 τε ν[ομίζω]ν | οὓς ἂν αὐτοὶ κρῖνωσιν, ὑπὲρ τε τῶν τ[ούτοις] | διαφε-
 ρόντων μῆτε σώματος φείσεσθ[αι μῆ]τε ψυχῆς μῆτε βίου μῆτε τέκνων,
 ἀλλ[ὰ παν]τὶ τρόπῳ ὑπὲρ τῶ[ν] ἐκείνοις ἀηκό[ντων] | πάντα κίνδυνον
 ὑπομενεῖν· ὅ τι τε ἂν αἰ[σθ]ῶμαι ἢ ἀκούσω ὑπεναντίον τοῦτ[οις λε]γόμε-
 μενον ἢ βουλευόμενον ἢ πρᾶσσο[μενον], | τοῦτο ἐγμηγύσειν τε καὶ
 ἐκθρόν ἔσ[εσθαι τῶ] | λέγοντι ἢ βουλευομένῳ ἢ πρᾶσσο[ντι τε τοῦ]των·
 οὓς τε ἂν ἐκθροῦς αὐτ[ο]ῖ κρῖν[ωσω, τοῦ] τους κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν
 ὄπλο[ις τε] | καὶ σιδήρῳ διώξειν καὶ ἀμυνεῖσθ[αι]. ἔὰν δέ τι ὑπεναν-
 τίον | τοῦτῳ τ[ῶ] ὄρκῳ | ποιῶ ἢ μὴ στοιχούντως καθῶ[ς ἔ]μο[σο]σα,
 ἐπαρῶμαι αὐτός τε κατ' ἐμοῦ καὶ σ[ώμα]τος τοῦ ἔμαντοῦ καὶ ψυχῆς
 καὶ βίου κα[ὶ τε]κνων καὶ παντὸς τοῦ ἔμαντοῦ γέν[ονε]ς | καὶ συνφέ-
 ροντος ἐξώλειαν καὶ παν[ώλει]αν μέχρι πάσης διαδοχῆς τῆς ἐ[μῆς
 καὶ] | τῶν ἐξ ἐμοῦ πάντων, καὶ μῆτε σ[ώματα τὰ] | τῶν ἐμῶν ἢ ἐξ
 ἐμοῦ μῆτε γῆ μ[ῆτε θάλασ]σα δέξαιτο μηδὲ καρποὺς ἐνέγ[κοι αὐτοῖς].

Κατὰ τὰ αὐτὰ ὄμωσαν καὶ οἱ ἐ[ν τῇ] χῶρῃ | πάντες ἐν τοῖς κατὰ
 τὰς ὑ[παρχίας] Σε[βαστι]σίαις παρὰ τοῖς βωμοῖ[ς τοῦ Σεβαστοῦ]. ὁμοίως
 τε Φαζιμιωνεῖται οἱ [τῆν τῶν Νεάπο]λιν λεγομένην⁸ κατοικοῦν[τες ὁμο-
 σον σύμ]παντες ἐν Σεβαστιῶ παρὲ τ[ῶ] βωμῶ τῶ | Σεβαστοῦ.

Vezir Küprü inter Amasiam et Halym fl., ubi fuit Phazimon sive Neapolis
(cf. not. 8) Paphlagoniae (Cumont revue des études grecques 14, 1901 p. 27: inde
Cagnat inser. Gr.-Rom. III n. 437, Dittenberger Orient. inscr. n. 532). — 1) A duode-
cimo consulatu Augusti anno tertio. Consul duodecimum fuit Augustus a. 749 = ante
Chr. 5, tertium inde annum intellege u. c. 751. Apparet Paphlagones annos nu-
merare coepisse ab a. 749 (vel potius 748/9), eamque numerationem retentam esse
docent titulus Pompeiopolitani infra N. 8832 et alius titulus eodem loco quo hic,
Vezir Küprü, repertus (Anderson journal of hellen. studies 1900 p. 152, Cagnat inser.
Gr.-Rom. III n. 439) positus Carino Caesari anno 288 (id est a. p. Chr. 282/3, si
numeratio coepit, ut dixi, ab anno u. c. 748/9 = ante Chr. 6/5). Fidenter circa hoc
tempus, defuncto scilicet Deiotaro Philadelpho (Strabo 12 p. 562), Paphlagones cum
provincia Romana (Galatia) contributi esse. In annis numerandis eatenus Roma-
nae consuetudini se accommodaverunt, ut consulatum principis pro fundamento nu-
merationis haberent. Amasiae et Sebastopoli annus numeraverunt ab anno u. c. 752
(cf. infra N. 8801 not. 5), id est a tertiodecimo consulatu Augusti. — 2) Dies 6. Mart.
ideo sine dubio, ut vidit Cumont, iuriturando delectus, quod erat quodammodo
sacer Augusto, feriatu factus a. 742 propter pontificatum maximum eo die Augusto
delatum (fasti Maff., supra p. 988, fasti Pruén.). — 3) Gumgra caput illis temporibus
Paphlagoniae (Strabo 12 p. 562). — 4) Supplevit Dittenberger. — 5) Cum hoc

iureiurando componendum est iusiurandum praestitum Gaiō Caesari a. p. Chr. 37 per totum orbem, de quo cf. supra N. 190 (adde XI 5998^a). Similes iurisiurandi formulas ex antiquiore tempore, Dittenberger syll. ed. 2 n. 229. 364. — 6) Similiter Assi C. Caesari videntur iuravisse et Assii et negotiantes Romani (eph. ep. V p. 155). — 7) Supplevit Th. Reinach. Cf. Dittenberger Orient. inscr. n. 225 (not. 31). 258 (not. 2). — 8) Cf. Strabo 12 p. 360: Φασημίωνα κόμην . . . προσαγορεύσας Νεάπολιν (Pompeius); Steph. Byz. s. v. Φαμισίων.

8782 αὐτοκράτορα Καίσαρα | Θεὸν Θεοῦ υἱὸν¹ Σεβαστὸν | εὐεργέτην, καὶ τοὺς υἱοὺς | Γάϊον Ἰούλιον Καίσαρα, | Λούκιον Ἰούλιον Καίσαρα², | ἣ πόλις Ὑπάτα.

Hypatae (IG. 1774, iam IG. IX 2 n. 40 descr. Giannopoulos bull. de corresp. hell. 1897 p. 158). Dittenberger syll. ed. 2 n. 554. — 1) Sic ex vetustiore apographo, θεῶι Γιανν. — 2) Cf. supra N. 151 seq.

8783 ὁ δῆμος ἐτείμησεν | Ὀκταουίαν¹ τὴν Καί|σαρος μὲν ἐδέλφην, | [μ]ητέρα δὲ Σέξτου | Ἀππολληίου² τοῦ | σωτήρός τε καὶ εὐεργέτου.

Pergami rep. a. 1880 (Fränkel Inschr. v. Pergamon n. 419). Dittenberger Orient. inscr. n. 462. — 1) Octavia maior. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 429 n. 44. — 2) Cf. supra N. 894. Ipsi Appuleio Pergami positus est titulus Fränkel n. 418.

8784 Ὁ δῆμος | Λειβίαν Δρουσίλλαν¹ τὴν τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος | γυναῖκα Θεᾶν εὐεργέτιν. (A sinistra) ὁ δῆμος | Ἰουλίαν Καίσαρος Σεβαστοῦ | Θυγατέρα τὴν ἀ[πό] προγόνων | εὐεργέτιν. (Infra titulum Liviae) Ἰουλίαν Μάρκου Ἀγ[ρ]ίππου Θυγατέρα² | ὁ δῆμος.

Thasi (Revue archéol. n. s. 37, 1879 p. 285 descripsit Graecus quidam). — 1) ΔΡΟΥΣΙΜΑΝ traditur. Drusillae cognomen raro, sed tamen aliquoties reperitur in Livia. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 291 n. 210. — 2) Agrippae et Iuliae filia nata maxima, cf. Prosopogr. II p. 223 n. 421.

8785 [Τιβέριος Καίσαρ] | Θεοῦ Σε[βασ]τοῦ [υἱὸς Θεοῦ] | Ἰουλί[ου υἱοῦ] | Σεβασ[τὸς ἀρχι]ερ[εὶς] [δημαρχ]ικῆς ἔξου[σίης] | γγ¹, αὐτοκρά[τωρ] ἡ', ἕπατος ε', | κτίστης ἐνὶ και[ρῷ] δώδεκα πό[λεων] τὴν πόλιν | ἔκτισεν.

Hadjileri, ubi videtur fuisse Mostene, inter Sardes et Magnesium ad Sipylum (Fontrier bull. corr. hellén. 11, 1887 p. 89 et paullo plenius Schuchhardt Allertümer von Aegae p. 51; Dittenberger Orient. inscr. n. 471). — 1) A. 51/52 (γγ Fontrier recte ut puto, γτ Schuchh.). — Similis titulus Latinus repertus est Aegis (III 7096): [Ti. Caesar cet., p.] m., tr. p. . . [c]os. V conditor uno tempore XII civitatium Iherae motu ve[xtarum] . . . Praeterea cf. supra N. 156 et quae ibi adnotantur.

8786 Γερμανικὸν Καίσαρα, αὐτοκράτορος | Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ υἱόν, | νικῆσαντα Ὀλύμπια¹ τεθρίππων τελείῳ, | Μάρκος Ἀντώνιος Πεισανός² | τὸν ξαντοῦ πάτρωνα Διὸς Ὀλυμπίῳ.

Olympiae (Dittenberger et Purgold Inschr. v. Olympia n. 221). Dittenberger syll. ed. 2 n. 558. — 1) Olympiade 199, anno p. Chr. 17, nam alia Olympias non

fuit inter a, 14 et 19, inter quos hic titulus positus est. Victoriā hanc memoraverat Africanus in Olympiādum anagraphe (Euseb. ed. Schoene l p. 214): ἑκατοστὴ 59' ἐνίκα [Γερμανικὸς Κάϊσαρ ἔ] Τιβερίου Καίσαρος τέθριππον, ubi Germanici nomen, in codice omissum, recte sine dubio supplevit Gelzer *Scr. Iulius Africanus* 1 p. 169. — 2) *Iulius M. Antonii Pisani filius Dittenberger-Purgold* n. 426. Ipse quoque Tiberius Olympiae vicerat τέθριππον, sed multo antea, nondum ab Augusto adoptatus (*Dittenberger et Purgold* l. c. n. 220).

8787 Ἀντωνίαν¹ τὴν | ἀδελφιδὴν τὴν Θεοῦ | Σεβαστοῦ², γυναῖκα δὲ γενομένην Δρούσου Κλαυδίου ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου, Σεβαστοῦ νό[υ], Σεβαστοῦ, μητέρα | δὲ Γερμανικοῦ Καίσαρος | καὶ Τιβερίου Κλαυδίου Γερμανικοῦ³ | καὶ Λειβίας Θεᾶς Ἀφροδείτης Ἀνχεισιάδος⁴, | πλείστας καὶ μεγίστας ἀρχὰς τοῦ Θειοτάτου γένους παρασχούσαν, Φίλων Ἀπολλωνίου τὴν ἑαυτοῦ | Θεὰν καὶ εὐεργέτιν | ἐκ τῶν ἰδίων.

Proxime Troiam (Halil Eli prope Hissarlik) (Lebas 3, 1059 *cf. Schliemann Troja* 1884 p. 259). — 1) *Cf. supra* N. 149. — 2) *Filia fuit Octaviae sororis Augusti.* — 3) *Claudius postea imperator, cf. supra* N. 107, 10. 198. — 4) *Livia Drusi Caesaris uxor, cf. N. 170. 1751. 1752. 8052. 8054.*

8788 ὁ δᾶμος | Νέρωνα Ἰούλιον | Καίσαρα¹ παῖδα | Θεῶ νέω Γερμανίω Καίσαρος | καὶ Θεᾶς Αἰόλιδος καρποφόρῳ Ἀγριππίνῳ.

Mytilenis (Inscr. Graec. XII fasc. 2 n. 212 = Eph. ep. 2 p. 9, 4 solus descripsisse videtur Cyriacus). — 1) *Cf. supra* N. 182. *Hic titulus positus vivo Neroni, is qui sequitur diu post mortem.*

8789 Νέρωνι καὶ | Δρούσω καὶ Ἀγριππίνα καὶ Δρουσίλλῳ νέα Ἀφροδίτα | τοῖς κασιγνήτοι[ε] | τῷ αὐτοκράτορος | Γαίῳ Καίσαρος.

Mytilenis (Inscr. Graec. XII fasc. 2 n. 172^b descr. Paton). *Notandum est in hoc titulo, mortuos Neronem et Drusum cum viva Agrippina associari (Paton).*

8790^a [Μα Βου]λαῖον¹ Γερμανικὸν Καίσαρα | [τὸν πατέρα] Γαῖου Καίσαρος Σεβαστοῦ | ὁ δᾶμος.

8790^b Ἔστιαν Βουλαῖαν Ἀγριππίναν | τὰν μητέρα Γαῖου Καίσαρος Σεβαστοῦ | ὁ δᾶμος.

Therae, haec in theatro effossa a. 1899, illa dudum ablata Parisios (Inscr. Gr. XII 3 suppl. n. 1592. 1593). — 1) *Iam ante repertum titulum Agrippinae supplevit Fränkel Inscr. v. Pergamon* 1 p. 159.

8791 (eques hastam gerens; iuxta mulier vineta, sub illo) Γαίῳ (sic) Γερμανίῳ αὐτοκράτορι Καίσαρι καθιερωῖται | πᾶς ὁ δημόσιος τόπος (sub hac) Γερμανία.

Prope Philadelphiam Lydiae loco dicto Kula rep., est Trieste (Mommsen ath. Mitth. 13, 1888 p. 18; Bieńkowski de simulacris barbararum gentium p. 40).

8792 (21) [αὐτο]κράτωρ Σεβαστὸς Καίσαρ¹, Θεοῦ Σεβαστοῦ ἑ[γγ]ο-
νος², Τιβερίου Καί[σαρος υἱ]ωνός, ἀρχιερεῖς, δημαρχικῆς ἐξουσίας, ὕπα-
τος³, Ἀχαιῶν καὶ Βοιω[τῶν κ]αὶ Λοκρῶν καὶ Φωκείων καὶ Εὐ[βοε]ῶν
τῷ κοινῷ⁴ χαίρειν· Ἀναγνοῖς | [τὸ δο]θ[έ]ν μοι ὑπὸ τῶν ἑμετέρων
πρεσβευτῶν ψήφισμα ἔγνω ὅτι οὐδεμία[ν] (25) ἐπ[ερ]βολὴν ἀπελίπετε
τῆς εἰς ἐμὲ [προθυμ]ίας καὶ εὐσεβείας, ἰδίᾳ τε | [ε]καστος θυσάμενοι
ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σωτηρίας, καὶ κοινῇ ἑορτάσαντες, | [κα]ὶ τειμᾶς ἄς
ἠδύνασθε μεγίστας ψηφισάμενοι, ἐφ' οἷς ἅπανσι ἐπαινώ | [ὄμ]ῃς καὶ
ἀποδέχομαι καὶ μεμνημένος τῆς ἐκ παλαιῶν χρόνων | [ἐπιφ]ανείας
ἐκάστου τῶν Ἑλληνικῶν δ[ήμω]ν ἐν ἡμᾶς συνισταμένους· | (30) [τῶν δ'
ἀ]νδριάντων, οὓς ἐψηφίσασ[θ]έ μοι, τὸ πολὺ πληθός, ἐὰν ἡμῖν δοκῇ, |
[ἀφ]ελόντες, ἀρεσθῆτε τοῖς Ὀλυμπίαισι καὶ Νεμέᾳ καὶ Πυθοὶ καὶ
Ἰσ[θμοῖ] τεθροσμένοις, ὅπ[ως] . . . σθε [κα]ὶ ἑαυτοῖς ἡπ[ι]τον ἀνα[λ]ώ-
μασι βαρυνεῖ[τε]. Ἀπέδωκάν μοι τὸ ψήφισμα πρεσβε[υ]ται δ[ν] τὰ ὀνό-
ματα ὑπ[ο]γράφεται. Εὐτυχεῖτε]. Ἀ[ρ]χιπρεσβευτῆς (sequuntur nomina),
Ἐδό[θη] πρόδ' δεκατεσσάρων καλανθῶν Σεπτεμβρίων ἐν Ῥώμῃ.

*Acraepheis Boeotiae (Inscr. Graec. VII n. 2711 = Holleaux bull. de corre-
spondance hellénique 12, 1888 p. 303 seq.). Titulus continet acta de legatione Era-
minondae Acraepheiensis (cf. N. 8794 not. 9) Romam, unde epistulam tantum im-
peratoris repetiit. — 1) Intellegitur Gaius (Caligula). Cf. supra N. 192. — 2) Cf.
infra N. 8804 not. 1. — 3) A. 57. — 4) Κοινὸν hoc praelerea non memoratur (nisi
forte Inscr. Gr. VII n. 2878). Sed cf. Clau. III 568.*

8793 [ἐπ' ἱερῆ]ως Διογένης, πρυτανίων τῶν σὺν | Μενεκλεί τῷ
Ἀ[ρ]χαγόρα, γραμμα[τε]ύοντος | βουλᾶς Νεικασιμάχου Δια[σ]ίνου καθ.
ὕ.¹ Ἀρχεδάμ. | [Α] ἐπιστολὰ ἁ ἀποσταλεῖσα ὑπὸ Νέρωνος | Κλαυδίου
Καίσαρος Πιταγαιτίνου κς'.² |

[Νέρων]³ Κλαύδιος Θεοῦ Κλαυδίου υἱός, Τιβερίου Καίσαρ[α]ρος
Σεβαστοῦ καὶ Γερμανικοῦ Καίσαρος ἑγγονος⁴, Θεοῦ Σεβαστοῦ ἀπό-
γονος, Καίσαρ Σ[ε]βαστὸς Γερμανικὸς ἀρχιερεῖς, δημαρχικῆς ἐξου-
σίας⁵, αὐτοκράτωρ, Ῥοδίων ἄρχονσι βουλῇ [δη]μῷ χαίρειν. |

Οἱ πρόσβεις ἡμῶν οὓς ἐπὶ τῇ ψευδῶς ἐπι[σ]τολῇ | πρὸς ἡμᾶς
κομισθεῖσθαι τῷ τῶν ὑπάτων ὀνόματι | ταραχθέντες⁶ πρὸς με ἐπέμ-
ψατε, καὶ τὸ ψήφισμα [α]πέδωκαν καὶ περὶ τῶν θυσῶν ἐδήλωσαν
ἄς ἐνετε[λ]λασθε αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς πανοικίου μου ἕγχεας καὶ | τῆς
ἐν τῇ ἡγεμ[ο]νίᾳ διαμονῆς ἐπιτελέσαι τῷ κατ' ἐξοχὴν παρ' ἡμῖν
τειμωμένῳ Θεῷ Διὶ Καπετωλίῳ, | περὶ τ' ὧν ἐπεστάλκετε αὐτοῖς
πρὸς τὴν τῆς πόλεως | δημοκρατίαν διαφερόντων⁷ ἐνεφάνισαν διὰ
Κ[λαυ]δίου Τειμοστράτου τοῦ ἀρχιπρεσβευτοῦ, σπουδαίῳ πάθει
τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἐπ' ἐμοῦ ποιησαμένων⁸ | λόγους, ἀνδρὸς κ[α]μοῖ
ἐπὶ τῷ κρατ[ι]στῷ διὰ τ[ῆ]ν ἀνανέω|σιν τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ δι-
καίων ὑπαρχόντων γνωρίζου καὶ παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις

καταριθμοῦ[μεί]νον. Ἐγὼ οὖν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας εὐνοικῶς πρὸς τῆ[ν πό]λιν ἱμῶν δι[α]κεκλιμένος⁹ . . . . .

Rhodi (Hiller v. Gärtringen *ath. Mitth.* 1895 p. 387 seq.). Dittenberger *syll. ed.* 2 n. 373. — 1) Καθ' ἑορθεσίαν. — 2) *Dies acceptae epistulae*: ἐβδόμα ἐξ ἰκάδος (i. e. d. 24, cf. *IG. XII 1 n. 4*) *Petagitnyi* (*Metagitnii*), *unius ex mensibus semestris hiberni Rhodiorum*, teste *titulo Revue des études gr.* 1904 p. 205 (cf. *Bischoff Jahrb. f. cl. Philol.* 103, 1897 p. 754). *Epistulam datam exeunte anno 54* (cf. *not. 3*) *hieme Rhodum adlatam esse apparet*. — 3) *Neronis nomen sine dubio erasum* (priore tamen loco relicto). — 4) Ἐγγόνου *vocabulum apparet non pronepotem significare, sed latiore sensu adhibitum esse. (Similiter in titulo Delphico eiusdem temporis, Bull. de corresp. hellén.* 20, 1896 p. 740, *Nero dicitur Tiberii et Germanici ἔκγονος, divi Augusti ἀπόγονος*) — 5) *A. 54, post 15. Oct. (post 1. Ian. 55 consulatus mentio omitti non potuit)*. — 6) *Apparet paullo ante, ultimis ut videtur Claudii temporibus, ad Rhodios adlatam esse epistulam scriptam nomine consulum, de senatus scilicet aliquo consulto, qua illi non modice turbati erant, videntur veriti esse ne libertas paullo ante iis restituta (cf. not. 9) rursus tolleretur. Hanc epistulam Nero τὴν ψευδῶς ἐπιστολὴν appellat, sive vere fuit falsa, scilicet ut aliquis ex Claudii aula nomine consulum abusus fuerit, sive Nero eam pro falsa haberi voluit*. — 7) *Epistula illa accepta Rhodii legatos Romam miserant iisque mandata dederant ad libertatem urbis pertinentia*. — 8) *Scr. ποιησάμενον*. — 9) *Nerone intercedente Claudius Rhodiis libertatem restituerat, a. 53 (Tac. a. 12, 58) vel adeo iam a. 54 (Suet. Ner. 7)*.

8794 αὐτοκράτωρ Καῖσαρ λέγει· τῆς εἰς με εὐνοίας τε καὶ εἰσεβείας ἀμειψασθαι θέλων τὴν εἴγε|ρεστάτην Ἑλλάδα κελεύω πλειστοὺς καθ' ἑ[σ]ο[σ]ο[ν] | ἐνδέχεται ἐκ ταύτης τῆς ἐπαρχείας παρῖναι³ | (5) ἰς Κόρινθον⁴ τῆ προδ τεσσάρων καλαιδῶν Δειχμεβρίων⁵. |

Συνελθόντων τῶν ὄχλων ἐν ἐκκλησίᾳ προσεφώνησεν⁶ τὰ ἐπογεγραμμένα. |

Ἀπροσδόκητον ἴμεῖν, ἄνδρες Ἕλληνες, δωρεάν, | (10) εἰ καὶ μηδὲν παρὰ τῆς ἐμῆς μεγαλοφροσύνης | ἀνέλπιστον, χαρίζομαι, τοσαύτην, ὄσην οὐκ ἐχωρήσατε αἰτεῖσθαι. Πάντες οἱ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν ἕως | νῦν⁷ Πελοπόννησον κατοικοῦντες Ἕλληνες, | λάβετε⁸ ἑλευθερίαν ἀνισφορίαν, ἣν οἱδ' ἐν τοῖς εἴτε-(15)χεστάτοις ἱμῶν πάντες χρόνοις ἔσχετε· | ἢ γὰρ ἀλλοτρίοις ἢ ἀλλήλοις ἐδουλεύσατε. | Εἴθε μὲν οὖν ὀκμαζούσης τῆς Ἑλλάδος παρειχθίμην ταύτην τὴν δωρεάν, ἵνα μου πλειονες ἀπολαύωσι τῆς χάριτος· διὸ καὶ μέμφομαι τὸν αἰῶνα | (20) προδαπανήσαντά μου τὸ μέγεθος τῆς χάριτος. | Καὶ νῦν δὲ οὐ δι' ἔλεον ἱμᾶς ἀλλὰ δι' εἴνοιαν εὐεργετῶ, ἀμείβομαι δὲ τοὺς θεοὺς ἱμῶν ὧν καὶ διὰ | γῆς καὶ διὰ θαλάττης αἶε μου προνοουμένων πεπειραμαι, ὅτι μοι τηλικαῦτα εὐεργετεῖν παρέσχον. | (25) Πόλεις μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι ἠλευθέρωσαν ἡγεμόνες, | [*Νέρων δὲ δηρῶ*]⁸ ἐπαρχείαν.

Ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου καὶ Νέρωνος | Κλαυδίου Καίσαρος Σεβαστοῦ Ἐπαμεινώνδας | Ἐπαμεινώνδου⁹ εἶπεν· Προβεβουλευμένον ἕαν-(30)τῶ εἶναι πρὸς τε τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον. | Ἐπιδὴ ὁ τοῦ παντὸς κόσμου κύριος Νέρων, αὐτοκράτωρ μέγιστος, δη-

μαρχικῆς ἔξουσίας τὸ τρισ|καιδέκατον¹⁰ ἀποδεδειγμένους¹¹, πατῆρ
πατρίδος, | νέος Ἥλιος¹² ἐπιλάμπας τοῖς Ἑλλήσιν προειρημέ|-(35)νος¹³
εὐεργετῆν τὴν Ἑλ|λάδα, ἀμειβόμενος δὲ | καὶ εὐσεβῶν τοὺς θεοὺς
ἡμῶν παριστανομένους | αὐτῷ πάντοτε ἐπὶ προνοίᾳ καὶ σωτηρίᾳ,
τὴν ἀπὸ | παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀνθιγενῆ καὶ αὐτόχθονα ἔλευ|θερίαν
πρότερον ἀφαιρεθεῖσαν τῶν Ἑλλήνων εἰς | (40) καὶ μόνος τῶν ἀπ'
αἰῶνος αὐτοκράτωρ μέγιστος φιλέλλην γενόμενος [Νέρων] Ζεὺς Ἐλευ-
θερίος ἔδωκεν, ἔχαρίσατο, ἀποκατέστησεν εἰς τὴν ἀρχαίω|τητα τῆς
αὐτονομίας καὶ ἔλευθερίας, προσθεῖς | τῇ μεγάλῃ καὶ ἀπροσοκίτῳ
δωρεᾷ καὶ ἀνεισφο|-(45)ρίαν, ἣν οὐδεὶς τῶν πρότερον Σεβαστῶν ὀλο-
τελῆ | ἔδωκεν· δι' ἃ δὴ πάντα δεδογμένον εἶναι τοῖς τε ἄρ|χοισι καὶ
συνέδροις καὶ τῷ δήμῳ καθιερωῖσαι μὲν κατὰ τὸ παρὸν τὸν πρὸς
τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι βωμόν, ἐπι|γράφοντας Διὶ Ἐλευθερίῳ [Νέρων] εἰς
αἰῶνα', καὶ ἀγάμα|-(50)τα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωίου
συνκαθειδρ'οντας τοῖς [ἡμῶν] πατρώοις θεοῖς [Νέρωνος] Διὸς Ἐλευ-
θερίου καὶ Θεᾶς Σεβαστῆς!!!!!!!¹⁴, ἵνα | τούτων οὕτως τελεσθέν-
των καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις | φαίνεται πᾶσαν τειμῆν καὶ εὐσέβειαν
ἐκπεπληρω|-(55)κυῖα εἰς τὸν τοῦ κυρίου Σεβαστοῦ [Νέρωνος οἶκος]. | εἶ-
ναι δὲ ἐν ἀναγραφῇ τὸ ψήφισμα παρὰ τε τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι ἐν
τῇ ἀγορᾷ ἐν στήλῃ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πτωίου.

*Acraephiis Boeotiae (Inscr. Graec. VII 1, 2715 primus descr. et docte enar-
ravit Holleaux bull. corresp. hellénique 12, 1888 p. 310). Dittenberger syll. ed. 2
n. 576; Wilamowitz griech. Lesebuch II p. 395 cf. Erläuter. p. 258. Perscripta sunt
in hac tabula edictum Neronis, quo Graecos Corinthum convocabat, contio eius
habita Corinthi de liberatione Graeciae, acta Acraephiensium de eadem re. — 1) Cf.
N. 206. 214. Solo imperatoris Caesaris nomine videtur uti antiquitatis quadam
affectatione. — 3) παρεῖναι. — 4) Corinthi Graeciae libertatem a Nerone pro-
nuntiatam esse testatur Plutarch. Flaminin. c. 12, 5) Isthmiorum die id factum esse
testatur idem et Suet. Ner. 24, apparet Isthmia eo anno exeunte mense Nov. celebrata
esse, fortasse tempore insolito, iussu Neronis (cf. Suet. c. 25). — 6) Sua ipsum voce
Neronem Graeciae beneficia sua pronuntiasse testantur Plut. Suet. (not. 4). — 7) Pelo-
ponneso novum nomen a Nerone impositum esse (fortasse Νέρωνος νῆσος) acute
coniecit Holl., probavit Ditt. — 8) Sic videtur supplendum esse: erasum est Neronis
nomen et errore cum eo vocabulum quod sequebatur. — 9) Idem (vel fortasse pater
eius) a. 37 legationem Romam susceperat, cf. N. 8792 not. — 10) Tribunicia potestate
XIII Nero fuit aut 10. Dec. 65—66, aut 13. Oct. 66/67 (cf. supra N. 233 not. 2), mense
Nov. a. 67 omnino fuit trib. pot. XIII. Statuendum igitur, out Suetonium errare
cum tradit a decedente Nerone Graeciam libertate donatam esse, aut scriptorem huius
tituli errasse in numero tribuniciae potestatis. — 11) Designatio nullum locum habet
in tribunicia potestate. Possis conicere, excidisse consulatus mentionem. Sed ne
consul quidem designatus videtur Nero fuisse illo tempore. Omnino Epaminondas
erravit. — 12) Similiter Caligula in t. Cyziceno Dittenberger syll. ed. 2 n. 365. —
13) I. e. προηρχόμενος. — 14) Messalinae (sc. Statiliae) ut videtur nomen erasum
(de Poppaea cogitavit Fabia revue de philol. 19, 1895 p. 228; et sociatur diva Pop-
paea cum Nerone etiam in titulo eiusdem temporis supra N. 233).*

8795 [αὐτοκράτωρ Καίσαρ] Οὐέσι[παισιανὸς Σεβ]αστὸς ἀρχι[ερεὺς μέ-
γιστος], δημαρχι[κ]ῆς ἐξουσίας [τὸ] ζ', αὐτοκράτ[ω]ρ τὸ | ιδ', ὑπατος
τὸ ζ', ἀποδεδειγμένος τὸ ζ', πατὴρ πατρίδος, τ[ε]μμη[τ]ῆς καὶ αὐτο-
κράτωρ Τίτος Καί[σαρ] | Σεβαστοῦ υἱὸς δημαρχι[κ]ῆς ἐξουσίας τὸ ε',
ὑπατος τὸ δ', ἀποδεδειγμένος τὸ ε', τεμμη[τ]ῆς καὶ Δομιτιανὸς
Καίσαρ Σεβαστοῦ υἱὸς ὑπατος τὸ γ', ἀποδεδειγμένος τὸ δ', βα-
σιλεὺς | Ἰβήρων Μιθριδάτη² βασιλέως Φαρασαμάνου καὶ Ἰαμάσδει³
τῶν υἱῶν | φιλοκαίσαρι καὶ φιλορωμαίων⁴ τῶν ἔθνη τὰ τελεχῆ ἐξωχύρωσαν.

*Mitcheha prope Tiflis, ubi videtur fuisse Harnozica Iberiae, est Tiflis (III p. 974
ad n. 6052 imago est journal asiatique ser. 6 t. 13, 1869 p. 96 cf. ath. Mitth. 21, 1896
p. 472). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 133. — 1) A. 75, post kal. Iul. (propter trib.
pot. VII). Cf. supra N. 249. — 2) Mithridates hic praeterea ignotus, pater eius Pharas-
manes notus ex Tacito et Dione, cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 32 n. 249. — 3) Homo
praeterea ignotus. — 4) Pro φιλορωμαίων expectaveris φιλορωμαίων καὶ Ἰβήρων.*

8796 [αὐτο]κράτορι Τίτῳ Θεοῦ Οὐέσπασιανοῦ υἱῶ Καίσαρι |
[Οὐέσ]πασιανῶ Σεβαστῶ ἀρχιερεὶ μεγίστῳ, δημαρχικῆς | [ἐξου]σίας
τὸ ι', αὐτοκράτορι τὸ ιε', ὑπάτῳ τὸ η', πατρὶ πατρίδος, | τεμμητῆ
.....² | ἐπὶ Τίτου Ἀύρηλίου Κυήτου³ πρεσβευτοῦ καὶ ἀντι-
στρα[τη]γοῦ τοῦ Σεβαστοῦ καὶ Γαίου Βιγίου⁴ Λόνγου ἐπιτρόπου
[τοῦ] | Σεβαστοῦ, Ἀπερλειτῶν καὶ τῶν συνπολιτευομένων | ἡ βουλὴ
καὶ ὁ δῆμος τὸ βαλανεῖον καὶ τὸ πρόστοον κατε[σκεύασεν] ἐκ Θε-
μελίων.

*Prope Aperlas Lyciae (Benndorf Bormannheft der Wiener Stud. p. 46). Cagnat
inscr. Gr.-Rom. III n. 690. — 1) Kal. Iul. a. 80/81. Cf. supra N. 265. — 2) Erasum
Domitiani nomen. — 3) Consul suff. fuit mense Sept. a. 82 (dipl. mil., supra N. 1995
cum not. 8). — 4) Idem gentilicium VI 10006. 13384.*

8797 ὑπὲρ τῆς τοῦ [κροῖου ἡμῶν] αὐτοκράτορος Τί[του Καί]σαρος
ὕγιᾶς καὶ διαμονῆς τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἀποκατεστάθη τὸ
βλαβὲν περιτείχισμα τοῦ Ἀύγουστιῆου, διατάξαντος Μάρκου Οὐλ-
πίου Τραιανοῦ τοῦ ἀνθυπάτου¹, ἐπιμεληθέντος Πομπωνίου Βάσσου²
τοῦ πρεσβευ[τοῦ], τῆς ἐπιχορηγίας γενομένης ἐκ τῶν [τερω]ν προ-
σόδων, γραμματεῖοντος Λου[κίου] Ἐρεννίου Περεγρέινου ἀγνοῦ τὸ β'.

*Ephesi (athen. Mitth. 40, 1885 p. 401 descr. Foutrier). — 1) Pater impera-
toris Traiani; proconsul Asiae fuerat a. 79/80. Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 463
n. 574. — 2) De hoc viro cf. supra N. 5840. 6196.*

8798 αὐτοκράτωρ Καίσαρ Θεοῦ Οὐέσπασιανοῦ υἱὸς | [Δομιτιανὸς]¹
ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας | τὸ ιγ'², αὐτοκράτωρ τὸ κβ'³,
ὑπατος τὸ ιε'⁴, τεμμητῆς διηνεχῆς⁵, | πατὴρ πατρίδος.

*Phaselide Lyciae (Bérard bull. corr. hell. 46, 1892 p. 440; Petersen Reisen im
südwestl. Kleinasien II p. 142 n. 475 descr. Loewy). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 755.
— 1) Nomen erasum. — 2) 14. Sept. 95/13. Sept. 94. — 3) Cf. supra N. 269 not. 5. —
4) I Bérard, numerum non agnovit Loewy. — 5) Censor perpetuus (τεμμητῆς διὰ
β[ου] Domitianus in t. Delphico Bull. de corresp. hell. 6, 1882 p. 451; cf. III S. 13691).*

8799 αὐτοκράτορι Νερούα | Καίσαρι Σεβατῶ (sic) καὶ συν|κλήτω
καὶ τῇ Ῥω|μαίων ἡγεμονίᾳ ὁ Θυα|τειρηγῶν δῆμος ἐκ τῶν ἰδίων
κατασκευ|άσας καθιέρωσεν.

Thyatirae (Clerc bull. de corresp. hell. 10, 1886 p. 402).

8800 αὐτοκράτορα Καίσαρα Θεο[υ] Τραι[ανου] | Παρθικοῦ νιόν,
Θεοῦ Νέρο[να] νιώνόν, Τραιανόν Ἀδριανόν Ἀριστο[ν] Σ]εβαστὸν |
Γερμανικὸν Λακικὸν Παρ[θικόν], τὸν] σωτήρα καὶ εὐεργέτην [τῆς πό-
λεως], | Λαττηθίων ἢ βουλῆ καὶ ὁ δ[ῆμος].

Lapethi in Cypro (Bull. de corr. hell. 20, 1896 p. 348: inde Cagnat Inscr. Gr.-Rom. III n. 954). — 1) Cognomina Traiano propria translata in Hadrianum non solum in titulis compluribus Graecis, initio ut videtur imperii eius, cf. supra not. ad N. 345 (ubi adde IG. VII 1859. 2237. XII 5, 674 = Lebas 2, 1891), sed etiam in nummis quibusdam eiusdem temporis (Eckhel 6, 466. 475. 476).

8801 [αὐτοκράτορι Καίσαρι | Θεοῦ Τραι]ανου Πα[ρ]θικοῦ νιῶ | Θεοῦ
Ν[έρο]να νιώνῶ | Τραιανῶ Ἀδριανῶ Σεβ. ἀρχιερεὶ μεγίστω, | δι-
μαρχικῆς ἐξουσίας τὸ κα', αὐτοκράτ. τὸ β', ὑπάτω τὸ γ', π. π.², |
καὶ Ἀλλῶ Καίσαρι³, δημαρχικῆς | ἐξουσίας, ἐπὶ Φί. Ἀρριανου⁴ |
πρεσβευτοῦ καὶ ἀντιστρατήγου | τοῦ Σεβαστοῦ, | Σεβαστοπολειτῶν
τιῶν καὶ | Ἡρακλεοπολειτῶν | ἄρχοντες, βουλῆ, δῆμος, | ἔτους θ' λρ'⁵.

Suluserai, ubi fuit Sebastopolis Ponti Galatici (Ἑλλ. φιλολ. σὺλλ. Κωνσταντινοπ. 7, 1872/3 p. 4 cf. Journal of philology 11, 1882 p. 154). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 411. — 1) A. 137. — 2) Πατρὶ πατρίδος. — 3) Cf. supra N. 328. 529. — 4) Notula rerum scriptor, legatus Cappadociae sub Hadriano (Dio 69, 15) cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 64 n. 154. — 5) Anno CXXXIX. Apparet Sebastopolitanos annos numerasse ab a. u. c. 752, ante Chr. 2. Cf. supra N. 8781 not. 4. Idem fecit vicina Amasia, testibus nummis, cf. Imhoof-Blumer griech. Münzen p. 536 (frustra obloquitur Th. Reinach l'histoire par les monnaies p. 147, parum accurate agens de nummis Getae Amasiensibus).

8802^a Θεὸς | Ἀδριανὸς | [Πα]ρ|ελλήγιος.

^b Θε[ε]ὸς | [Ἀν]των[ε]νος.

^c Θεὰ | Φανστειν[α].

^d Φανστεινα | Θεοῦ | Ἀντωνίνου | θυγάτηρ¹.

^e [Δούκιλλα] | Θεοῦ | Ἀντωνίνου | θυ[γ]α[τ]ρ[η]ρ.

^f Σαβεινα | Θεοῦ | Ἀντωνίνου | θυγάτηρ.

Eleusine, sex bases similes (Ἐφημερίς ἀρχαιολ. 1894 p. 212 n. 37—42). Apparet partem tantum basium servatam esse. — 1) Cf. N. 8803 not. 5.

8803^a Φανστειναν¹ αὐτοκράτορος | Ἀντωνείνου Εὐσεβοῦς γυ-
ναῖκ[α], | Ἡρώδης².

8803^b Ἀννίαν Φανστειναν Σεβα[στῆς]³, | Μ. Ἀρηλίου Καίσαρος
Βήρου γυναικα, Ἡρώδης³.

8803^c Τ. Αἴλιον Ἀντωνείνον⁴, [ν]ιὸν Μ. Ἀρηλίου Καίσαρ[ος] |
Βήρου καὶ Ἀννίας Φανστεινῆς | Σεβαστῆς, | Ἡρώδης. (*iuxta in eodem*

lapide) Ἀννίαν Γαλερίαν Ἀύρηλιαν | [Φαυ]σ[τ]εῖναν⁵, Θ[υγ]α[τ]έ[ρ]α
 Μ. | Ἀύρηλου Καίσαρος Βήρου | καὶ Ἀννίας Φανστεινῆς Σεβαστῆς, |
 Ἡρώδης.

Olympiae in exhedra Herodis Attici (cf. infra N. 882i) rep. (Dittenberger et Purgold Inscr. v. Olympia n. 613-616). — 1) Faustina maior, ei defunctae a. 140 vel 141 (cf. supra N. 349), multo ante quam hi tituli ponerentur, divae vocabulum non addi sane mirum. — 2) Est Ti. Claudius Atticus Herodes, sophista, cf. infra N. 8824 not. 3. — 3) Cf. supra N. 379. 380. Prosopogr. imp. Rom. I p. 77 n. 333. — 4) Vix diversus T. Aurelius Antoninus supra N. 383. — 5) Filia M. Aurelii natu maxima ut videtur, cf. Prosopogr. I p. 76 n. 331. Ad hanc ut videtur Faustinam et sororem eius Lucillam spectat etiam t. Hermoniensis IG. IV 703.

8804 ἡ πόλις | αὐτοκράτορα Κα[ταρ]α Μ. Ἀύρηλιον Ἀντωνεῖ-
 νον Σεβ., Θεοῦ Ἀν[τ]ωνεῖνου υἱόν, Θεοῦ [Α]δριανοῦ υἱωνόν, | Θεοῦ
 Τραιανοῦ Παρθ[ι]κοῦ ἔγγονον¹, Θε[σοῦ] | Νέρβα ἐπόγονον², Ἀρμε-
 νιακὸν Παρθικὸν | Μηδικόν³, ἀρχιερέα μ[έγιστον], δημαρχ[ικῆ]ς ἐξου-
 σίας, ἔπ[ι]ατον τὸ γ'.

Apud Taenarum (Kyparisso) Laconiae (CIGr. 1317 descr. Pouqueville voyage de la Grèce 3, 169 n. 5). — 1) Sic pronepotis, 2) sic abnepotis vocabulum in inscriptionibus imperatorum verterunt Graeci. — 3) Titulus positus non ante a. 166, cf. supra N. 366 not. 3 (sed ante mortem Veri, cf. N. 370); numerus tribuniciae potestatis omissus.

8805 [αὐ]τοκράτωρ Καίσαρ Θεοῦ Μ. Ἀντωνεῖ[νου] Εὐσεβοῦς
 Γερμανικοῦ Σαρματικοῦ υἱός, | Θεοῦ Κομμόδου ἀδελφός, Θεοῦ Ἀντωνε-
 νου | Εἰσεβοῦς υἱωνός, Θεοῦ Ἀδριαν[οῦ] ἔγγονος, Θε[σοῦ] Τραιανοῦ
 Παρθικοῦ καὶ Θεοῦ Ν[ερούα ἀπό]γονος¹ Λούκιος Σεπτίμιος Σεούηρος
 Εὐσεβῆς Περτιναξ Σεβαστός, Ἀραβικὸς Ἀδιαβηνικὸς, ἀρχιερεὺς
 μέγιστος, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ γ'², αὐτοκράτωρ τὸ η', ὑπάτος
 τὸ β', πατήρ | πατρίδος Αἰζανιωτῶν τοῖς ἄρχουσι καὶ τῇ | βουλῇ καὶ
 τῷ δήμῳ χαίρειν. |

Τὴν ἰδονὴν ἴν ἐπὶ τοῖς κατ[ω]ρθωμένοις | ἔχετε καὶ ἐπὶ τῷ τὸν
 υἱόν μου Μάρκον Αὐρηλίον Ἀντωνεῖνον ἐπιβαίνειν ἀγαθῇ τύχῃ |
 τῶν τῆς ἐρχῆς ἐλπίδων καὶ τετάχθαι μετὰ | τοῦ πατρός, φανερώ-
 τατα ἔγνω δι[ὰ] | τοῦ ψηφίσματος καὶ ἴσθην ὅτι εἰ ἀπὸ θε[οῦ] μυσίαν
 ἰγάγετε ἑορτήν καὶ εἰθί[σατε τοῖς ἐνχωρ]ίοις θεοῖς θυσίας χάρισ[τη]ροῦς,
 [πρό]λις ὄντες ἐνδοξ[ο]ς καὶ ἐκ παλαι[ο]ν τῆ τῶν Ρω[μ]αίων ἀρχῇ χρη-
 σιμ[ο]ς. τὴν [πρ]ο[σβ]ετα³ ἀμείν[ω]ς εἶδον ἐπὶ μαρτυρίᾳ τῶν κατ[ω]ρθω-
 μ[ε]νων ἐλθοῦσαν μετὰ τοῦ ψηφίσματος. | ἀπέτεμψα τὸ χρ[ι]σ[τ]α ἔμειν
 παρὰ τοῖς | ἐνχωρίοις θεοῖς [τεθησ]μενον. | ἐπρέσβεινον Καίλιος Καμ-
 πανὸς Φλαουιανός (et alii complures).

*Aezanis Phrygiae (CIGr. III p. 1066 = Lebas 3, 874). — 1) Adnepotis voca-
 bulum proprio vocabulo Graeci exprimere nequiverunt. Cf. supra N. 422 not. 2. —
 2) A. 193 (cf. supra N. 447. 448). Ceterum videtur esse error in numero; nam reli-
 qua testimonia anno demum 196 Bassianum ad spem imperii admotum ostendunt*

(cf. *Prosopogr. imp. Rom.* III p. 205/4 n. 321). — 3) *Recepi id quod scripsit Franz (traditur γενη...); sed locus nondum sanatus.*

Decretum Atheniensium factum, cum nuntiatum esset a Severo et Caracalla τῆ οὐρανία ψήφῳ καὶ χρίσει Getam adsumptum esse [πρὸς [τὴν τῆς] αὐτοκράτορος ἀρχῆς ἰσηγορίαν, extat CIAtt. III 10. Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 207.

Titulos Graecos duorum Gordianorum, patris et filii, dedi supra ad N. 495.

8806^a Θεῶ | Μαρεῖνω¹ | ... τοσ ἕπα[τικός].

8806^b [Μ. Ἰουλι]ον Μαρίνον | Θεόν¹, πατέρα [τοῦ Σεβαστοῦ], | .. Αἰγίλ. Ἀνω[γεῖνος] | δουκηνάριο[s].

Schuhba, ubi fuit Philippopolis Arabiae (Waddington 2076. 2075: Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 1200. 1199). — 1) De hoc Marino, patre imperatoris Philippi, qui illum consecravit et vicum, unde oriundus erat, Philippopolim appellavit, cf. Waddington ad n. 2072; Prosopogr. imp. Rom. II p. 199 n. 272.

Titulus N. 8806^a videtur incisus fuisse duobus exemplis a dextra et a sinistra introitus parvi templi alicuius, sine dubio divo Marino dedicati; N. 8806^b non longe inde repertus est. Eodem loco alii tituli ad domum Philippi pertinentes reperti sunt (vide infra N. 8847).

8807 Σεπτιμίαν Ζηροβίαν¹ τὴν λαμ[προτάτην] εἰσεβῆ βασιλίωσαν | Σεπτιμίοι Ζάρδας² ὁ μέγας στρα[τηλάτης] καὶ Ζαββαῖος³ ὁ ἐν-θᾶδε | στρατηλάτης, οἱ κράτιστοι, | τὴν δέσποιναν, ἔτους βπφ⁴, μη-νεὶ Αῶω⁵ (eadem Syriace).

Palmyrae (Waddington 2614, inde Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 1030; partem Syriacam habet de Vogüé Syrie centrale, inscr. n. 29, ex eo Lidzbarski Handb. d. nordsemit. Epigraphik p. 462 n. 15). — 1) In nummis Alexandrinis circa idem tempus (not. 3) cuspis, item in l. Syriaco CIG. 4305⁶ p. 1174 = Cagnat l. c. n. 1027, Zenobia dicitur Σεβαστή, cf. Mommsen Roem. Gesch. V p. 437 not. 1; Prosopogr. imp. Rom. III p. 218. — 2) Cf. Zosim. 1, 44, vit. Aurel. 25, 4 cet. Prosopogr. imp. Rom. III p. 217 n. 552. — 3) Cf. Prosopogr. ib. n. 551. — 4) Annus aer. Seleuc. 582 = p. Chr. 270/1. — 5) Mense Aug. (a. 271).

8808 [τὸν κτ]ίστην τῆς | πόλεως | [Φ]λ. Ἰουλ. Κωνσταντίον | μέγιστον νεικητὴν | καὶ τροπαιοφόρον αἰεὶ | Ἀγρουστον, | Καίλ. Μόντιος¹ ὁ λαμ. | ἀνθῦ. τῆς Ἀσίας, | ψ. β. δ.²

Assi (Papers of the American School of classical studies at Athens I p. 59 n. XXX). — 1) Cf. supra N. 5704 not. 1. — 2) ψηφίσματι βουλῆς δήμου.

Titulum Graecum Iuliani dedi supra N. 754 not. 2.

8809 τοὺς τῆς ἕφ' ἡλίω γῆς αὐτοκράτορος καὶ τροπαιοχοῦς δεσπότης | ἡμῶν Οὐαλεντινιανὸν Θεοδόσιον | Ἀρχάδιον¹ τοῖς αἰώνιους Ἀγυόσιτους καὶ Φλαίιον Ὀνώριον τὸν | ἐπιφανέστατον² Φλ. Εὐτόλιμος | Τατιανὸς³ ὁ λαμπρότατος ἐπαρχος | τοῦ ἱεροῦ πραιτωρίου τῆ συνήθει | καθοσιώσει ἀφιέρωσε[ν]⁴· ἐπὶ Φλαυιον | Σεπτιμίου Εἰτροπίου τοῦ λαμπροτάτου | ἡγεμόνος.

Antinoupoli (Schech Abâde) rep., est Kairo (Wescher bull. dell' Inst. 1866 p. 455; Milne Musée du Caire, Greek inscriptions p. 16). Dittenberger Orient. inscr. n. 725

In parte aversa exstat titulus Antinoe dedicatus a Fido Aquila (Dittenberger ib. n. 700). — 1) Titulus positus inter annum 384, quo natus est Honorius, et a. 392, cf. supra ad N. 783. — 2) Nobilissimum (puerum; cf. de Rossi ad inscr. christ. I n. 359. 365). — 3) Nomina excisa, sed tamen legi potuerunt a Weschero. De hoc Taliano cf. infra N. 8944. Eutolmii nomen (si modo recte lectum est) in eo novum (nisi forte hic significatur C. I. Gr. 4693). — 4) ἀφοσιώσει Wescher errore calami puto, ἀφιέρωσει Milne; correxit Dittenberger.

8810 ὁ δῆμος | Μᾶρκον Αἰκλίνιον Μάρκον | ἰὸν Κράσσον ἀνθύ-
πατον | καὶ αὐτοκράτορα¹ ἄρετιῆς | ἔνεκεν κ[α] εὐνοίας.

Athenis (C. I. Att. III 372 ed. Pittakis). — 1) Est M. Crassus consul a. u. c. 724. Imperatoris nomen ei additum videtur in provincia, post victoriam de Thracibus et Bastarnis a. 725, sed a senatu denegatum, cf. quae scripsit Dio 51, 25: θυσία καὶ νικητήρια . . . ἐκείνῳ ἐψηφίσθη· οὐ μέντοι καὶ τὸ τοῦ αὐτοκράτορος ὄνομα, ὡς γέ τινές φασιν, ἔλαβεν.

8811 Μαρκία Φιλίππου θυγατρὶ¹, ἀνεψιᾶ | Καίσαρος Θεοῦ
Σεβαστοῦ, γυναικὶ | Παύλου Φαβίου Μαξιμου², Σεβαστῆς | Πάφου
ἰ βουλῇ καὶ ὁ δῆμος.

Palaearphi (CIGr. 2629: Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 959). — 1) Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 340 n. 184; supra N. 7421. — 2) Cf. supra N. 719.

8812 Ὁ δῆμος | Πόπ[λ]ιον¹ Κοϊνκτίλιον | Οὐᾶρον² τὸν ταμίαν
τοῦ | αὐτοκράτορος Καίσαρος³ | [θεοῦ Σεβα]στοῦ, τὸν πᾶτι[[ρωνα καὶ
εὐεργέτην, θεοῖς].

In insula Teno (Hiller v. Gärtringen oesterr. Jahresh. 4, 1901 p. 467). Dittenberger Orient. inscr. n. 465. — 1) ΠΟΠΑΙΟΝ lapis. — 2) Est consul a. u. c. 741 (supra N. 83), occisus in Germania a. p. Chr. 9. Circa idem hoc tempus Varo videntur positi esse tituli Atheniensis CIAtt. III 584^a p. 498 et Pergamenus (iam Berolini adservatus) Fränkel Inschr. v. Pergamon n. 424 (= Dittenberger Orient. inscr. n. 464). — 3) Quaestor videtur fuisse et comes Augusti in Asia degentis (hiemes duas a. 755/4 et 754/5 Augustus Sami egit, Dio 54, 7. 9).

8813 ὁ δῆμος | Λεύκιον Καλπόρριον | Λευκίον υἱὸν Πείσωνα¹ |
εὐνοίας ἔνεκα τῆς εἰς ἑατόν. (Iuxta in eadem basi) Μᾶρκον Αἰκλίνιον |
Μάρκον υἱὸν Φροῦγι² | εὐνοίας ἔνεκα τῆς | εἰς ἑατόν.

Athenis in arce (C. I. Att. III 607. 608 vidit Kochler). — 1) Mommseno iudice (eph. ep. I p. 145. 150) consul anni u. c. 739 (supra N. 900; Prosopogr. imp. Rom. I p. 286 n. 249). Ad eundem videtur spectare etiam t. Macedonicus Revue des sociétés savantes 5, 1858 p. 791 n. 53 (= Dimitsus ἢ Μακεδονία p. 70 n. 58). — 2) Videtur esse M. Licinius Crassus Frugi consul a. p. Chr. 27 (supra N. 934).

8814 ὁ δᾶμος | Λεύκιον Καλπούρριον | Πείσωνα Αὐγουρα¹, |
τὸν ἀνθύπατον² καὶ | διὰ προγόνων εὐεργέτιαν τᾶς πόλιος.

Mytilenis (Inscr. Graec. XII fasc. 2 n. 249 descr. Puton). Dittenberger Orient. inscr. n. 467. — 1) Consul fuit a. u. c. 753 = ante Chr. 4. Augur dictus ut ab aliis distingueretur (cf. supra N. 3610). Cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 282 n. 233/4. — 2) Sc. Asiae.

8815 [Πόπ]λιον Μέμμιον | Ποπλίου υἱὸν Ῥήγγλον¹ | ἵπατον²,
 πρεσβευτὴν Σεβαστῶν ἀντιστρατήγον, | ἱερέα ἐν τρισὶ συστήμασι³ |
 ἱερωσυνῶν⁴, ἀνθύπατον | Ἀσίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Delphis (Perdrizet bull. de corresp. hellén. 20, 1896 p. 710). — 1) Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 361 n. 342, ubi habes enumeratos alios eiusdem viri titulos Graecos. Latinum dedi supra N. 962. — 2) Consul fuit suffectus a. 51 p. Chr. — 3) Hoc vocabulo de collegiis sacerdotum utitur iam Polyb. 21, 15, 11. — 4) ἱερωσ- editum est. Sacerdotium triplex pauci, sed tamen nonnulli, privati habuerunt, ut is qui tertio post hunc anno (p. Chr. 55) fuit consul Ser. Sulpicius Galba (Suet. Galb. 8); cf. item supra N. 935.

8816 [Γάι]ον Λικίνιον Μουκιανὸν¹ πρεσβευτὴν [Νέρονος]² | Κλαυ-
 δίου Καίσαρος Σεβαστο[ῦ] | Γερμανικοῦ ἀντιστρατήγον (sic)³ | Ἐρ-
 μαίου Σιλλέου, φύσει | δὲ Λιογέου, τὸν ἑαυτοῦ | εὐεργέτην.

Oenoandis Lyciae (Holleaux et Paris bull. de corresp. hellén. 1886 p. 218). Cognat Inscr. Gr.-Rom. III 486, Dittenberger Orient. inscr. n. 558. — 1) Homo notissimus ex Taciti historiis et Plinii historia naturali. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 280 n. 147. — 2) Nomen erasum. — 3) Lyciae legatum eum fuisse tradit etiam Plinius h. n. 12, 9.

8817 ἡ πόλις [ἐ]τείμησεν | [Λοέκι]ον Σερουήγιον [Αοικλον υἱὸν |
 Αιμ]ιλίε Κοροῦτον¹ δέ[κα]νον | ἐπι τῶν κληρονομικῶν δικαστηρίων²,
 τριμλιαν δῆμου Ῥωμαίων ἑπαρχείας | Κύπρου, ἀγορανόμου, στρατι-
 γ[όν], πρεσβευτὴν καὶ ἀντιστρατήγον | Μάρκου Ἀπώνιου Σατουρ-
 νείου³ Ἀσι[ας] | ἑπαρχείας, τὸν ἑαυτοῦ εὐεργέτην.

Prope Aconiam Phrygiae (Ramsay American journal of archaeology 1885 p. 146, cities and bishoprics of Phrygia 1 p. 647). Dittenberger Orient. inscr. n. 482. — 1) Eiusdem viri alii tituli Aconiensis, cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 224 n. 4. — 2) Sic recte expressum munus decemviri stlitibus iudicandis, cf. Momms. Staatsr. II³ p. 608; aliter infra N. 8829. 8851, 8835, cf. 8831 not. 1. Magie de Romanor. vocab. sollemnibus Gr. versis (Lips. 1905) p. 97. — 3) Cf. Tac. hist. 1, 79 cel. Consul sine dubio fuit sub Nerone. Cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 115 n. 755.

8818 Ποπλίῳ Βαίβιῳ Ποπλίου | υἱῷ Ὠφεντιέινε Ἰταλικῷ |
 ταμιά Κυπρου, δημόρχῳ, | πρεσβευτῇ Γαλλίας Νάβ[ρων]ος, στρα-
 τηγῷ, πρεσβευτῇ λεγέωνος ἰδ' Αἰδι[α]ς Ἀρε[ας] Νεικητικῆς, | [τετεμ]η-
 μένω ἐν τῷ | κατὰ Γερμανίαν πολέμῳ¹ | [ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ στεφά[νο]υ
 χου]σῷ καὶ πυργωτῷ | [καὶ οὐα]λάριῳ καὶ δόρα[σι καθα]ροῖς γ' καὶ
 σημε[ῖοις γ'², πρ]εσβευτῇ αὐτοκρά[το]ρος Κ[αί]σαρος [Δομετιαν]οῦ³ Σεβ-
 αστοῦ [Γερμαν]ικῶ καὶ ἀντιστρατήγῳ Αὐ[κ]λας καὶ Παμφυλίας⁴, τῷ |
 [εὐεργέ]τῃ καὶ κτιστῇ καὶ | [δικαιο]δότῃ ἀγῶν | [Τλω]έων ὁ δῆμος.

Tlo in Lycia (Ritterling Korrespondenzbl. d. Westd. Zeitschr. 1897 p. 61, communicavit Benndorf). Cognat Inscr. Gr.-Rom. III 551. Eodem loco extat fragmentum alterius inscriptionis, eidem homini positae (Ritterling p. 62; Cognat n. 552), item fragmentum in quo idem memoratur (cf. not. 5). — 1) A. 85. — 2) Cf. Steiner die dona militaria (ann. Bonn. 114) p. 30; infra N. 8863 not. 3. — 3) Erasmus sine dubio nomen Domitiani. — 4) Legatus Lyciae fuit a. 85, teste titulo eodem loco extante Cognat l. c. n. 548.

8819 Γάιον Ἄντιον Αὔλον Ἰοίλιον | Αὔλου υἱὸν Κουαδράτου¹
 δις | ὑπάτου², ἀνθύπατον Ἀσίας, | σεπτεμοῦρουμ ἐπουλώνουμ³, |
 φραῖρεμ Ἀρουάλεμ, πρεσβευτήν | καὶ ἀντιστρατήγον Πόντου | καὶ
 Βειθυνίας, πρεσβευτήν δις | Ἀσίας, πρεσβευτήν Σεβαστοῦ | ἐπαρ-
 χείας Καππαδοκικῆς, | ἀνθύπατον Κρήτης Κυρήνης, | πρεσβευτήν
 Σεβαστοῦ ἀντιστ[ρα]τήγον Λυκίας καὶ Παμφυλλίας, | πρεσβευτήν καὶ
 ἀντιστρατήγον | αὐτοκράτορος Νέρουα Καίσαρος | Τραιανοῦ Σε-
 βαστοῦ Γερμανικοῦ | ἐπαρχείας Συρίας, | ἡ σεβαστὴ σύνοδος τῶν
 νέων | τὸν εὐεργέτην καὶ αἰῶνος⁴ | γυμνασιαρχον, | ἐπιμεληθέντων |
 Ἀσκληπιάδου Γλύκωνος Μυρικοῦ | καὶ Ζωίλου Διομήδους καὶ Θέω-
 νος | Τ[ελέ]ωνος τῶν γραμματέων.

Pergami (Fränkel Inschr. v. Pergamon n. 440). Dittenberger Orient. inscr. 486.
 — 1) *Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 209 n. 538. Ex magno numero inscriptionum*
huius viri Pergamenarum (cf. Prosopogr. l. c.; adde athen. Mitth. 1899 p. 479)
hanc selegi quippe solam integram. — 2) Consul primum fuit a. 95, consul
iterum a. 105. — 3) Cf. infra N. 8834^a not. 1. — 4) Cf. Fränkel l. c.

8819^a ... Πῶλλαν, ἀδελφὴν δὲ | Γ. Ἄντιου Αὔλου Ἰουλλου
 Αὔλου | υἱοῦ Οὐολκινία Κουαδράτου¹ | ὑπάτου β', ἐπὶ ἀνδρῶν |
 ἐπουλώνων, φραῖρεμ Ἀρουάλεμ², | πρεσβευτοῦ καὶ ἀντιστρατήγου |
 Ἀσίας δις, πρεσβευτοῦ Σεβαστοῦ | ἐπαρχείας Πόντου καὶ Βειθυ-
 νίας³, | Καππαδοκίας Γαλατίας Φρυγίας Λυκαονίας Παφλαγονίας
 Ἀρμενίας μικρᾶς⁴, | ἀνθυπάτου Κρήτης καὶ Κυρήνης, πρεσβευτοῦ
 αὐτοκράτορος καὶ ἀντιστρατήγου | ἐπαρχείας Λυκίας Παμφυλλίας,
 πρεσβευτοῦ καὶ ἀντιστρατήγου αὐτοκράτορος Νερούα Τραιανοῦ Καί-
 σαρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ Λακικοῦ ἐπαρχείας Συρίας | Φοινικῆς
 Κομμαγηνῆς Τύρου.

Ephesi (Cumont Bull. Académie de Belgique 1905 p. 204). — 1) Cf. ad eam
quae praecedit. — 2) Nota errorem in casu. Apparet scriptorem pendere ex archet-
typo tituli qui praecedit. — 3) Errore sine dubio in solo hoc titulo Quadratus
dicitur fuisse legatus Augusti provinciae Ponti et Bithyniae, fuit sine dubio legatus
proconsulis eius provinciae, ut intellegitur ex titulis Pergamenis et Tloio (Cagnat
III n. 550), in quibus omnibus munus hoc collocatur ante legationem Asiae. — 4) In
plerisque titulis Quadratus dicitur πρεσβευτῆς Σεβαστοῦ ἐπαρχείας Καππαδοκι-
κῆς, similis (vel adeo eadem) enumeratio regionum illis temporibus legato Galatae
subiecturum fuit in t. eiusdem Pergameno Fränkel n. 451; similiter in inscriptioni-
bus Caesennii Galli, supra N. 265. 268, item in t. Ephesio Iulii Polemaeani, quem
edidit Cumont l. c. p. 198 (v. infra in Addendis).

8820 ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἀπαμέων Σοσσίαν Πῶλλαν¹ |
 θυγατέρα Σοσσίου Σενεκίωνος β' ὑπάτου², ἐχρόνην Ἰουλλίου Φρον-
 τίνου ὑπάτου γ'³, γυ|ναῖκα δὲ Πομπηίου Φάλλκω|ρος⁴ ἀνθυπάτου τῆς
 Ἀσίας, ἡρωίδα, | ἀναστήσαντος τὸν ἀνδριάντα ἐκ τῶν ἰδίων Κλαυ-
 δίου Μιθριδάτου ἀρχι|ερέως τῆς Ἀσίας, καθὼς ἐν | τῷ κοιν[ο]βου-
 λῶ τῷ τῆς | Ἀσίας ἐν Μιλήτῳ ὑπὲρ τῆς | πατρίδος ὑπέσχετο⁵.

Apameae Ciboti (Dinair) (Bérard bull. de corresp. hellén. 1893 p. 506). Ditten-

berger Orient. inscr. n. 490. — 1) Eidem positus est titulus supra N. 1037. Eodem loco extat titulus eiusdem mulieris gemellus, quem posuerunt ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ὁ Ἀπαμείων καὶ οἱ κατοικοῦντες Ῥωμαῖοι (Bérard p. 305). — 2) Cf. supra N. 1105 (not. 5). — 3) Τρίς. Cf. supra N. 1105 (not. 5). — 4) Cf. supra N. 1035, 1036. — 5) Huic Mithridati positus est titulus item Aramenui CIGr. 3960 cf. Momms. eph. ep. 7 p. 438. — 6) Cf. infra N. 8340 fin.

8821 .. ος Κλαυδιανός¹ | . . . ος τὰς ἐν ἑπικτῆ [τάξει ἀρχὰς | διεθθῶ]ν μέχρι ἐπιτροπι[κῶν, τοῦ γένους] πρῶτος συνκλητικὸς [γενόμενος τοῦ | δῆ]μου Ῥωμαίων καὶ πρεσβε[υτῆς ἀντιστρατήγος | ἐπ]αρχειῶν Ἀχαιῶν καὶ Ἀσί[as καὶ λεγεῶν]ος δευτέρως Τραιανῆς² [ισχυρὰς καὶ ἀ]νθύπατος Μακεδ[ονίας], | τῆ πατρίδι, τῆ μητροπ[όλεως].

Xanthi in Lycia (Benndorf Reisen im südwestl. Kleinasien I p. 92 n. 76 cf. p. 157). Cognat Inscr. Gr.-Rom. III 615. — 1) Cf. Klebs Prosopogr. imp. Rom. I p. 346 n. 621. — 2) Cf. supra N. 1038 not. 2.

8822 [τὴν σὺ]νκληκτον [ἢ νε]ωκὸρος Ἐφεσίων | [πό]λις, καθερω-
σαντος | Πεδανίου Φούσκου | Σαλεινάτορος¹ ἀνθυ[πάτου] | διὰ πρεσ-
βευτοῦ κα[ὶ ἀν]τιστρατήγου Γ[αλου] | Ἀρμινίου Γάλλ[ου], | ψηφισα-
μένον Τιβε[ρίου] | Κλαυδίου Ἰουλιανο[σ] | φ[ιλο]πάτριδος καὶ φιλο[σ]ε-
βαστοῦ τοῦ γραμμα[τ]έως τοῦ δῆμου.

Ephesi rep., est Londinii (Greek inscr. in the Brit. Mus. n. 499). — 1) Cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 49 n. 145.

8823 [τὴ βουλὴ καὶ] | ὁ δῆμος ἐτείμησα[ν] | Γάιον Ἰούλιον βασι-
λέως Ἀλεξάνδρου¹ | υἱὸν Ἀργίππαν | ταμίαν καὶ ἀντιστρατήγον τῆς
Ἀσίας διὰ τε τὴν ἄλλην ἀρετὴν καὶ τὴν εἰς τὴν | πόλιν εὐνοίαν.

Ephesi in theatro rep., est Londinii (Greek inscr. in the Brit. Mus. n. 537). — 1) Fortasse, ut coniecit Mommsen Herm. 4 p. 190, Alexander ex stirpe Herodis Magni, a Vespasiano partis cuiusdam Ciliciae rex constitutus (Ioseph. ant. 18, 5, 4 de quo loco cf. Wilhelm arch. ep. Mitth. aus Oesterr. 17, 189 i p. 5).

8824^a Μ. Ἀππιον Βραδοῦαν¹ ταμίαν, στρατηγόν, | [ἑ]πατον, πρεσ-
βευτὴν καὶ ἀντιστρατήγον] | Θεοῦ Ἀδριανοῦ ἑπατικὸν Γερμανίας καὶ
Βρεταννίας, ποντίφικα, | σοδᾶλιν Ἀδριανᾶλιν, τὸν Ῥη[γίλλης² πα]ρὸς
μητρὸς πάππον τῆς Ἡρώδου³ | γυναικός, ἡ πόλις ἢ [τ]ῶν Ἡλείων.

8824^b Μαρκίαν Κλαυδιαν Ἀλκίαν | Ἀθηναῖδα Γαβιδίαν Λα-
τιαρίαν¹ | Ἡρώδου καὶ Ῥηγίλλης θυγατέρα | ἡ πόλις ἢ τῶν Ἡλείων.
(Lucretia in eadem basi) Α. Κλαΐδιον | Βιζούλλιον Ῥηγίλλον | Ἡρώδην
Ἡρώδου | καὶ Ῥηγίλλης υἱόν, | ἡ πόλις ἢ τῶν Ἡλείων.

Olympiae in exhedra Herodis Attici paullo infra statuas domus imperato-
riae supra N. 8803 (Dittenberger et Purgold Inscr. v. Olympia n. 620. 625. 626;
alteram repetivit Dittenberger syll. ed. 2 n. 402/3). — 1) Cf. Prosopogr. imp. Rom.
I p. 116 n. 762. — 2) Cf. ib. p. 79 n. 557. — 3) De Herode Attico, celeberrimo
rhetore, cuius vitam scripsit Philostratus, consule a. p. Chr. 143, cf. Klebs Prosopogr.
imp. Rom. I p. 353 seq. (de gente eius nonnulla rectius statuit Foucart Revue de
philologie 1901 p. 89 seq.). — 4) De hac filia Herodis Philostratus vit. soph. 2, 1, 10.
Prosopogr. II p. 341 n. 491. — 5) Cf. Prosopogr. I p. 353. — Reliquam seriem

harum inscriptionum (ipsius Herodis, uxoris Regillae, reliquorum liberorum eorum, patris et matris Herodis, patris et matris Regillae, avi materni Herodis, avi paterni Regillae, denique ut videtur generi et neptis alicuius) non repetivi (v. Dittenberger-Purgold l. c. n. 619. 621 seq. De statu et de ipsa exhedra Treu Bildwerke von Olympia p. 260 seq.).

8825 ἃ βόλλα καὶ ὁ δᾶμος Κορνηλία[?] Κεθ[η]γίλλαν τ[α]ν εἰέργειν τᾶς πόλιος, θυγατέρα Μάρκου Γαβίω [Σ]κυλλ[ι]α Γαλλικάνω¹ ὑπατίω καὶ Πομπηίας Ἀγριππινίλλ[α]ς, παιδόπαιδα δὲ Μάρκου Πομπηίω Μακρίνω Θεο[φ]άνη[η, τῶν] εἰεργέταν καὶ κτίσαν τᾶς πόλιος.

In insula Lesbo (Inscr. Graec. XII 2 n. 237 = Eph. ep. 2 p. 6. 49 n. 23 a Cyriaco ut videtur descriptam servaverunt schedae quaedam nunc Ticinenses). — 1) M. Gavius Squilla Gallicanus consul ord. fuit a. p. Chr. 127, alius eiusdem nominis consul fuit a. 150; hunc fuisse patrem Corneliae Cethegillae, cui dedicatus t. Lesbius, cum et filio eius nomen fuerit Cornelio Cethego, coniecit Heberdey Festschrift O. Hirschfeld p. 446.

8826 Τι.¹ Σεουῆρον² | βασιλέων καὶ | τετραρχῶν | ἀπόγονον³ | μετὰ πάσας τὰς ἐν | τῷ ἔθνει φιλοτιμία[ς]⁴ | καταταγέντα εἰς τοῖ[ς] | δημάρχους⁵ ὑπὸ Θεο[ῦ] | Ἀδριανοῦ, πρεσβεύσα[ν]τα ἐν Ἀσίᾳ ἐξ ἐπιστολῆς [καὶ] | κωδικίλλων Θεοῦ Ἀδρια[νοῦ], | ἡγεμόνα λεγεῶνος δ' Σκ[υ]θηκῆς, καὶ [δ]οικῆσαντα τὰ ἐν | Σιρίᾳ πράγματα ἵνικα Πουβλί- κιος Μάρκελλος διὰ τὴν κίνη|σιν τὴν Ἰουδαϊκὴν μεταβεβίκε[ι] | ἀπὸ Συρίας⁶, ἀνθύπατον Ἀχαΐας, πρὸς ἐ' ῥάβδους⁷ πεμφθέντα εἰς Βειθυ- νίαν διορθωτὴν | καὶ λογιστὴν ὑπὸ Θεοῦ Ἀδρια|νοῦ, ἔπαρχον αἰρα- ρίου τοῦ | Κρόνου, ὑπατον, ποντίφικ[α], | ἐπιμελητὴν ἔργων δημ[ο]- σίων τῶν ἐν Ρώμῃ, ἡγεμό[να] πρεσβευτῆν ἀυτοκράτο[ρος] Καίσαρος Τί- του Αἰλλίου | Ἀδριανοῦ Ἀντωνεῖνου Σε|βαστοῦ Εὐσεβοῦς Γερμανί|ας τῆς κάτω, Μ. Ἰούλιος | Εὐσχήμων τὸν ἑαυτοῦ | εἰεργέτην.

Ancyrae (C. I. Gr. 4053; Domaszewski arch. ep. Mitth. aus Oesterr. 9, 1885 p. 118, ex his Cognat inscr. Gr. ad res Rom. pert. III 174). — 1) Sic qui primus descripsit Hamilton, II. Domaszewski ad ectypum; Γ. Iούλιος coniecit Mommsen (cf. not. 2). — 2) Eiusdem viri eodem loco extat alter titulus plane gemellus C. I. Gr. 4054; ad eundem videtur pertinere t. Ancyranus quem edid. Mommsen act. acad. Berol. 1901 p. 25 = Cognat inscr. Gr.-Rom. III 175. — 3) Maiores hos enumerat titulus nuper editus a Mommseno; fuerunt inter eos Deiotarus notissimus rex Galatiae et Attalus rex Asiae (secundus ut videtur), cf. Th. Reinach Revue celtique 1901 p. 5 seq. — 4) Has quoque liberalitates enumerat titulus modo citatus. — 5) εἰ[ς] τοὺς δημαρχικοὺς rectius t. gemellus. — 6) Circa annum 155. — 7) Cf. supra N. 1165, infra N. 8854.

8827 Γ. Ἐτρεῖλιον Ἐγίλλων | Λαβέριον Πρεῖσχον πρεσβ. αὐτο- κράτορος Καίσα|ρος Τίτου Α[ι]λλίου Ἀδριανοῦ | Ἀντωνεῖνου Εὐσε- βοῦς | π. π. ἀντιστρατήγον ἐπαρχειῶν Κιλικίας Ἰσαυρίας Ἀνα|σ- νίας, ὑπατον, Ἰσαυρέων | ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τὸν | ἑαυτῶν εἰεργέ- την, | διὰ ἐπιμελητοῦ Πασιώνος Καλλιμάχου.

Zengibar, ubi fuit Palaea Isaura (Sterrett papers American archaeol. school III p. 115 n. 190; Radet et Paris bull. de corresp. hellén. 9, 1885 p. 433). Cagnat Inscr. Gr.-Rom. III 290. Iuxta extat titulus gemellus, Sterrett l. c. p. 113, 189, Radet et Paris p. 430.

8828 Κ. Οὐοζώνιον . . . [νίδον] . . . [λίεα¹ Σάξαν Φεΐδον² ὕπατον ἀποδεδε[ε]γμέ[νον], πρεσβευτήν καὶ ἀντιστρατήγον τοῦ | Σεβαστοῦ ἐπαρχειῶν Λυκίας καὶ Παμφυλί[ας], ἀνθύπατον Πόντου καὶ Βιθυνίας, | πρεσβευτήν Σεβ. λεγεῶνος δ' Σκυθικῆς, ἐπιμελητὴν ὁδοῦ Οὐαλερίας | Τ[ε]ιβουρτεινῆς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις | τόποις στρατολογήσαντα³, στρατηγόν, δήμαρχον, ταμίαν καὶ ἀντιστρατήγον ἐπαρχείας Μακεδονίας, χειλάρχον πλατύσημον | λεγεῶνος γ' Κυρηναϊκῆς καὶ λε[γεῶνος] . . . (Iuxta, in eodem lapide, a sinistra intuentis) Κ. Οὐοζώνιον | Σάξαν Ἀμυντιαγόν, νίδον Κ. Οὐοζωνίου Σάξα | Φεΐδον πρεσβευτοῦ καὶ ἀντιστρατήγον | τοῦ Σεβαστοῦ | ἐπαρχειῶν Λυκίας καὶ Παμφυ[λί]ας . . .

Phaselide Lyciae (Bérard Bull. corr. hell. 14, 1890 p. 645, inde Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 765). — 1) Tribus. — 2) Vir notus etiam ex aliis titulis provinciae Lyciae, cf. Prosopogr. imp. Rom. III p. 474 n. 612, item ex titulis Africanis compluribus. Legatus Lyciae et Pamphyliae videtur fuisse a. 144—147. Post hunc titulum positum factus est proconsul Africae a. 162 (Cagnat Festschr. f. O. Hirschfeld p. 168). — 3) Cf. Momms. Eph. ep. 8, 158^a, Staatsr. 11³ p. 1090 not. 2.

8829 Γ. Ἰούλιον Γ. νίον Φαβία Σεου[τή]ρον¹ γεγόμενον πρῶτον μὲν | πεντεκαίδεκα[ν]δρον² τῶν ἐκδικα[ζόντων] τὰ πράγματα, | ὑπὸ δημοσίῳ τιμηθέντα³, χειλάρχον | λεγιῶνος δ' Σκυθικῆς, ταμίαν καν[δι]δάτον, δήμαρχο[ν] | κανδιδάτον, ἱερέ[α] | ε' καὶ ἰ-ανδρον⁴ ἐπὶ τ[ῶν] | ἱεροποιῶν, στρατηγόν οὐρβανόν, πρεσβευτήν λεγιῶνος | λ' Οὐλλίας Νικηφόρου, ἐπιμελητὴν ὁδοῦ Ἀππίας, ὕπατον⁵, | πρεσβ. ἀντιστρατήγον Συρίας Παλαιστεινῆς, Τρέβιος | Κοκκίμος Ἀλέξανδρος τὸν ἑαυτοῦ εὐεργέτην.

Ancyrae (CIGr. 4029 descr. Dousa, delineavit Tournesfort). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 472. — 1) Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 214 n. 372. — 2) Debut esse δέκανδρον. Ceterum cf. N. 8831 not. 1. — 3) Apparet errorem subesse; fortasse veni fuit equitum Romanorum. — 4) Πεντεκαίδεκαδρόν. Cf. N. 8830 (not. 3). 8834^b. 8844; Magie de Romanor. vocabul. sollemn. Gr. conversis p. 145. — 5) Consul ordinarius fuit a. 155.

8830 [Μ. Νώνιον] Μακρεῖ[νον]¹ | ὕπατον Ῥωμαίων, ἀνθύπατον Ἀσίας², τῶν ἐπιτελουμένων ἱερῶν τῶν πεντεκαίδεκα ἀνδρῶν³, Ἀντωνειν[ια]γόν Οὐγγριανόν ἐκ τῶν | συνακατηξιωμέ[νων] φιλιάτων ἱερέα, πρεσβευτήν | καὶ συναπόδημον⁵ τοῦ μεγίστου αὐτοκράτορος Μ. Ἀνθωνίου | Ἀντωνείνου, ἡγεμόνα ἑπαρχιῶν Παννονίας τῆς ἀνω, | ἡγεμόνα Παννονίας τῆς κάτω, ἐπιμελητὴν τοῦ Τιβέρεως | ποταμοῦ τῆς ἐκατέρωθεν | ὄχθης⁶, ἡγεμόνα⁷ λεγιῶνος | τεσσαρεσκαίδεκάτης, στρατηγόν Ῥωμαίων, δήμαρχον, | πρεσβευτήν τῆς Ἀσίας, ταμίαν, |

χειλιάρχον πλατύσημον | λεγιῶνος ἑπτακαίδεκάτη[ς] (sic)⁸, | ἐν τοῖς δέκα τῆς ἐπιμελεῖα[s] | τῶν δικῶν⁹, πρὸς [π]άντα τ[ά]λλα¹⁰ | τῆς ἐπαρχείας σωτῆ[ρα], | τῆ[ν] τειμὴν ἀνέστησεν | . . . [Δ]αμιανός¹¹ . . .

Ephesi in agora rep. a. 1905 (descr. Heberdey, misit Bormann). — 1) Homo notus ex titulis Brixianis V 4343. 4344 aliisque, cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 412 n. 108. — 2) Hic puto Macrinus proconsul Asiae memoratus in scholio quadam orationum Aristidis (Prosopogr. II p. 314 n. 21). — 3) Quindecimvir sacris faciundis. Sophista (cf. not. 11) qui hunc titulum dictavit se delectatus est, ut appellationes sacerdotiorum et honorum Romanorum novo more Graece verteret. Ceterum non videtur intellexisse vim gerundivi faciundis. — 4) Intellege: sodalem Antoninianum Verianum (cf. supra N. 1094. 1104. 1117 cet.). De locutione cf. not. 3. Ceterum apparet, hunc titulum positum esse inter a. 169 et 180. — 5) Legatus et comes (cf. N. 936). — 6) Curator riparum Tiberis (utriusque ripae mentio alibi non additur, sed cf. supra N. 5929^{ab}). — 7) Legatus legionis Graecis modo est ἡγεμῶν, modo πρεσβευτής (προστάτης infra N. 8834^a. Cf. Magie de Romanor. vocabul. sollemn. p. 122). — 8) Scr. ἑκαίδ-. — 9) Decemvir stlitibus iudicandis. Cf. N. 8851 not. 4. — 10) Supplementum non certum. — 11) Idem puto Damianus Ephesius, de quo Philostratus vit. soph. 2, 23 cf. 2, 9. Cf. praeterea N. 8856.

8831 ἃ πόλις | Τιβ. Κλαύ. Τιβερίου Φρον|τείνου υἱὸν Κυ-
ρεῖνα | Φροντεῖνον Νικίρα|τον σοδᾶλιν Ἀδριαν[ᾶ]|λιν, τῶν δέκα
ἀνδρῶν | τῶν [τ]ὰ φρονικ[ᾶ] δικ[α]σάν[τ]ων¹, χειλιάρχον | πλατύσημον
λεγιῶ|νος δ' Φλαβίας, ταμίαν | καὶ ἀντιστράτηγον ἐπαρχείας Ἀχαιας,
ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς συν|κλήτου² κανδιδάτων³ ἀ|τοκράτορος
Μ. Αὔρηλιου | Ἀντωνεῖνου Ἀγούστου | Γερμανικοῦ, ἀγοραν[ό]|μον
κουρ[ού]λ[η]σιον, στρα|τηγὸν Ῥωμαίων.

Spartiae (C. I. Gr. 1327 ex schedis Fourmonti). Gemellus est titulus eiusdem hominis Argivus CIGr. 1133 = IG. IV 588. Titulum Latinum eiusdem dedi supra N. 1087. — 1) Error Graeci hominis. Cf. Momms. Staatsr. I³ p. 603 not. 4. In t. Neapolitano IG. XIV 719 est ἀρχας ἰ' ἀνδρῶν ἀρχῆν ἐπὶ Ῥώμης. Cf. praeterea N. 8817 not. 2. — 2) Ab actis senatus. — 3) Cf. Momms. Staatsr. II³ p. 901 not. 7.

8832 ἀγαθῆ| τύχη | Γν. Κλαύδιον | Σεβί|ρον¹ δις | ὑπατον², πον-
τίφικα, γαμβρὸν³ | ἀτοκράτορος Καίσαρος Μ. Αὔρη|λίου Ἀνω-
νεῖνου Σεβ[αστοῦ], πάτρωνα καὶ κ[α]ι[ε]στ[η]ν, ἡ μητρόπολις | τῆς Παφλα-
γονίας | Πομπηϊόπολις, διὰ | Π. Δομιτίου Ἀγούρεινου | Κλωδίον
Καλβείνου, | πρώτου ἄρχοντος, | τῷ ροη⁴ ἔτει⁴.

Pompeïopoli (Tusch Küprü) Paphlagoniae (C. I. G. 4154; Mendel bull. de corr. hell. 27, 1905 p. 524). Cagnat inser. Gr. Rom. III 153, Dittenberger Orient. inser. n. 546. — 1) Idem homo honoratus vel memoratus aliis inscriptionibus eiusdem loci, sed nullis, ap. Mendel l. c. p. 525 seq. — 2) Consul iterum fuit a. 175 (cf. supra N. 1886. 6559 cet.). Καισ. pro δις legerat Doublet, non recte, cf. Mendel l. c. Titulus videtur positus ipso hoc anno, cf. not. 4. — 3) Cf. Dio 79, 5; Prosopogr. imp. Rom. I p. 599 n. 817. — 4) Anno CLXXVIII. Si vere Pompeïopolitani, ut vicini eorum Gangrenses et Phazimonitae (cf. supra N. 8794) annos numeraverunt ab a. 748/9 u. c., annus eorum 178 fuit ab u. c. 925/6 (p. Chr. 172/5). Titulus igitur positus esse videtur non multo post acceptum nuntium de altero consulatu Claudii Severi.

8833 Ἀπιίδιον [Τ]οῦσον¹ | πραιτορα | καὶ πρεσβευτήν² | γενέ-
ρωσον καὶ | εἰγενέστατον, | Στεφάνιος Μάξιμος | Εὐτύχης ἱππικὸς |
Ῥωμαίων. | Θύτης τῶν ἐξήκοντα³, | σφραγίδας λιβράριος | κοιμιστώ-
ριος⁴, | τὸν ἴδιον πάτρωνα.

Ephesi rep., est Londinii (Greek inscr. in the Brit. Museum n. 540; temporibus Antoninorum exaratum titulum putat editor). — 1) Idem fortasse, vel unus ex posteris, in t. urbano VI 52026 = Eph. ep. 4, 827. Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 420 n. 184. — 2) Intellege: legatum pro praetore (proconsulis). — 3) Haturus ex de sexaginta. Cf. supra N. 4952 seq. — 4) Cf. supra N. 4894. 4896 cet. (Graece etiam infra N. 8859).

8834^a Μ. Ῥώσιον Κυρεῖνα Λοῦνον Μουρήναν, Μ. Μουρήνα
στρατηγικοῦ υἱόν, Μ. Μουρήνα | ἀνθυπάτου Βειθυνίας ἔχγονον,
σεπτιμίβερα ἐπουλιών¹, χειλίαρχον λεγεῶνος | ἐβδόμης Κλαυδίας,
προσιάτην¹ λεγεῶνος τετάρτης Φλαβίας, ταμίαν καὶ | ἀντιστρά-
τηγον ἐπαρχείας Κρήτης | καὶ Κυρήνης, Βολουμνία Κάληδα | τὸν
ἄνδρα τῆς ἐκγόνου.

8834^b . . . . . [ἐπι τοῦ] | σει[τ]ομετρίου² τοῦ Ῥωμαίων ταχ-
θέν[τα], | τειμηθέντα ἱερωσύνη τῶν ἐ ἀνδρῶ[ν], | λογιότην³ . . . ρια-
νῶν τῶν ἐν Ἰταλία⁴, | [πρεσβευτήν]⁵ Ἀφρικῆς, ἀνθύπατο[ν] | . . . ,
[πε]ντάραβδον⁶ Ῥαιτίας, | [Βολουμν]ία Κάληδα τὸν γλυκύτατ[ον καὶ ἐ]-
σεβέστατον υἱόν.

Gortynae Cretae (Halbherr museo ital. di antichità classica 5, 1890 p. 702. 705). — 1) Cf. supra N. 8819. Magie de Romanor. vocabulis sollemn. in Graec. convers. (1905) p. 146. — 2) Cf. N. 8835 not. 2. Magie l. l. p. 101. — 3) Supplementum quippe cui spatium vix sufficere videatur, non omnino certum. — 4) Cf. supra N. 5013. — 5) Aut sic (vel πρεσβευτήν καὶ ἀντιστράτηγον) aut ταμίαν (καὶ ἀντιστράτηγον) supplendum. — 6) Quinquefascalis. Cf. supra N. 8826.

8835 [Τι]β. Κλ. Φλαουιανόν | Τιτιανόν Κόιντον Οὐίλιον | Πρὸ-
κλον Λοίκιον Μάρκιον | Κέλερα Μάρκον Καλπούρνειον Λόνγον δέκα
ἀνδρῶν πρώ[τ]ω[ν]¹, χειλίαρχον πλατύσημον | λεγεῶνος πέμπτης Μακε-
δονικῆς, ταμί[α]ν Κύπρου, δήμαρχον | [κ]α[ι] σι[ρα]τηγὸν δέμου Ῥω-
μαίων, πρεσβευτήν Πόντου καὶ Βειθυνίας, ἔπαρχ[ο]ν σειτομετρίου
δέμου Ῥωμαίων², | [ἀ]νθύπατον Κύπρου, ἐπιμελητή[ν] | [δδ]οῦ Κλωδίας
Κασσίας Ἀννί[ας Κι]μ[ι]ν[ι]ας ἔτι δὲ καὶ Φλαμινίας, | Οὐίλια [Π]ρόκλα
τὸν [φίλ]αττον πατέρα.

Pataris Lyciae (Kalinka Eranos Vindob. p. 91). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 667. — 1) Intellegitur decemviratus stlitibus iudicandis; sed mire erravit scriptor Graecus. Cf. N. 8817 not. 2. — 2) Praefectus frumenti dandi, cf. N. 8834^b (ἐπαρχος σείτον δόσεως δόγματι συγκλήτων Ῥωμαίων in t. Neapolitano IG. XIV 719, cf. Momms. Staatsr. II² p. 673 n. 4).

8836 . . . | Φιλίππου τοῦ κρατίστου | ὑπατικοῦ, ἀδελφιδῆν |
Φλαβίου Ἀντωνείνου | ὑπατικοῦ, ἀνθυπάτου | Ἀφρικῆς, καὶ Φλα-

βιον | Δαμιανῶ ὑπατικοῦ | καὶ Φλαβίου Φαίδρου | ὑπατικοῦ, καὶ |
 συγγενῆν Μενυλλίου¹ | Ἀττάλου ὑπατικοῦ, | ἀνθυπάτου Ἀσίας, | ἀν-
 εψιαδῆν Κλαυδίου | Ἀττάλου Πατερκληίου ὑπατικοῦ, | ἡγεμόνος
 Βειθυρίας, | Γάιος ὁ πραγματευτῆς | τὸν ἀνδριάντα | ἀνέστησεν ἐν
 τῷ ἐρ[χ]ῶ² | τῷ ἰδίῳ αὐτῆς.

Trallibus (Mich. Pappoconstantinu ath. Mitth. 1896 p. 112). — 1) Vix recte excerptum. — 2) ερω excerptum est; editor confert CIGr. 2782: [ἐν] ἰδίῳις ἔργοις ἀνέστησαν; Ath. Mitth. 1890 p. 247, 1.

8837 *Τιτ. Αἰλ. Ναιβ. Ἀντώνιον | Σεβῆρον | τὸν λαμπρότατον ὑπατικόν¹, | τὸν εὐεργέτην, | Ἰούλιο Ἰουλιανὸς φρ.² | καὶ Οὐαλεντεῖνος Χ. λεγ.³ | κανδιδάτοι αὐτοῦ⁴, | τὸν ἐν πᾶσιν ἀληθῆ | . .*

Romae (Inscr. Gr. Sicil. Ital. 1074 vidit Henzen). — 1) Eidem viro, sed nondum consulari, positus est titulus urbanus VI 1352, propinquus eius VI 1469. 1470. 9147. — 2) Φρονμεντάριος. — 3) Ἐκατόνταρχος λεγιωνάριος. — 4) Cf. supra N. 1174 fin. Momms. eph. ep. 4 p. 552 not. 2.

8838 *Ζυίνθι¹. | Τὸν λαμπρότατον | πρεσβευτῆν καὶ | ἀντιστράτηγον² | Αἰφίδιον Κορέσιον Μάρκελλον | ἢ πόλις.*

Ksar Banlo in Pisidia, ubi fuit Adada (CIGr. 4579^d; Sterrett papers of the American school of Athens III p. 298 n. 419). Cognat inscr. Gr.-Rom. III 567. — 1) Signum hominis (idem supra N. 7364). — 2) Eidem legato (Lyciae et Pamphyliae ut videtur) positus est t. Sagallassensis Inscr. Gr.-Rom. III 557. Legatus legionis primae Minerviae fuerat a. 222 (Brambach 464).

8839 *Μᾶρκον Κλα[ύδιον]¹ | Πουπιῆνον Μ[άξι]μο[ν] | τὸν λαμπρότατον | τῆς Ἀσίας ἀνθ[ύ]πατον, | Κλαύδιος | Θεμιστοκλ[ῆς] υἱὸς | Κλαυδίου | Φροντωνι[α]νοῦ | τὸν ἴδιον εὐεργέτην.*

Ephesi (Domaszewski Festschrift f. Th. Gomperz p. 255). Dittenberger Orient. inscr. n. 518. — 1) Sic, non Κλωδ-, videtur fuisse in lapide. — 2) Videtur is qui a. 258 ad imperium evectus est. Cf. supra N. 496; Prosopogr. imp. Rom. I p. 418 n. 929. Ad filium eius videtur pertinere titulus supra N. 1185.

8840 *τὸν λαμπρότατον | Τιβ. Πωλλῆγιον Ἀ[ρμέ]γιον Περιεργεῖνο[ν] | τὸν εὐγενέστατον | ὠρδινάριον ὑπατον¹ | καὶ ὑγιέστατον ἀνθ. | τῷ κοινῷ δόγματι τοῦ λαμπροτάτου τῶν Λυ[κίων] ἔθνος Μ. Αὐρ. | Διονύσιος ὁ Λυκιάρχης καθ' ἃ ἐν τῷ κο[ι]νοβουλῶ² ὑπέσχ[ε]το.*

Tlo in Lycia (Arch. ep. Mitth. 49, 1896 p. 149). Cognat inscr. Gr.-Rom. III 556, Dittenberger Orient. inscr. 568. — 1) A. p. Chr. 244. — 2) Cf. supra N. 8820.

8841 *.... ε|.... μι ..... ανιατ|... [Πολληρία]ν¹ Ὀ[ν]ωράταν, ἐχγόνη[ν] | Φλ. Λαιρωνιανοῦ ὑπατικοῦ, | ποντίφικος, ἐπάρχου Ῥώμης, | [κ]αὶ Αὔσπικος ὑπατικοῦ Βριταννίας Μυσίας² Δακίας Σπα- νίας³, ἐν χώρᾳ Σεβαστοῦ δικά[σαντος]⁴, προεχγόνη⁵ Αὔσπι[κος]⁶ ὑπα- τικοῦ, ἀνθυπάτου | Ἀφρικῆς, ἐπάρχου ἀλειμέντων Ἀππίας καὶ*

Φλαμιν[ί]ας | τρίς, ζυνδεκεμουρίου¹, ἐν | χώρα Σεβαστῶν διαγνόν-
τος⁴, ὑπατικοῦ Σαλματίας, | θυγατέρα Τιβ. Πο[λλη]νίου¹ Ἀ[ρ]μ[έντου]
Περεγρίνου]. . . .

Xanthi in Lycia (Stein arch. ep. Mitth. aus Oesterr. 19, 1896 p. 448 descr. Kálinka). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 618. — 1) Supplevit Stein. — 2) Pollenius (non A. Pollenius) Auspex legatus Moesiae inferioris fuit primis ut videtur Septimii Severi annis, testibus nummis (Pick Münzen Nordgriechenlands I p. 81. 186. 531 not. 3). — 3) Provinciae Tarraconensis. — 4) Cf. Mommsen Staatsr. II² p. 986; supra N. 1159. 1210. — 5) Proneptem. — 6) Pater sine dubio Auspiciis qui praecedat. — 7) Pollenius Auspex inter quindecimviros sacris faciundis fuit a. 204 (supra N. 5050^a. CIL. VI p. 3261). Patrem a. 204 in vivis fuisse cum filius decem annis ante fuerit legatus Moesiae, nil obstat. Idem sine dubio Ἀσπαξ memoratus a Dione 76, 9, 3. Idem frater Arvalis fuit iam sub Commodus (Henzen act. frat. Arv. p. CXCIII).

8842 . . . | τὸν λαμπρότατον ὑπα[τ]ικόν, [ἡγεμόνα Ἀοῒ]ας διο[ικη-
σεως Περγα]μηνῆς, εἰ . . . | μα τῶν στρατιω[τῶν], | δικαιοδότην Σπα-
[νίας] | διοικήσεως Ταρακω[ν]σίας, δικαιοδότην Ἀπολίας Καλαβρ[ί]ας
Λυκαονίας, ἐπιμελητὴν | ὀδῶν Λαβικανῆς καὶ | Λατεινῆς, λογιστὴν |
Τρωαδέων, στρατηγόν, δῆμαρχον, ταμί[αν] Λυκίας Παμφυλίας, κραι-
στορα, βιόουρον¹, | Λουκία Πομπωνία | Μελιτίνη² κρατίστη | ὑπα-
τικῇ τὸν γλυκῆτατον ἄνδρα.

Kassabae inter Sardes et Magnesium ad Sipyllum (Eph. ep. 4 p. 223 descr. Papadopulos, paulo plenior descr. Buresch aus Lydien p. 4; tractaverunt Mommsen eph. I. c., Cichorius op. Buresch). — 1) Significatur quattuorvir viarum curandarum, qui tamen Latine numquam dicitur viacurus. — 2) Μελίτη ἢ Buresch.

8843 Argyii¹. | Τὸν ἀπάσας τὰς πόλεις τῆς Σικελίας ἀνανεώ-
σαντα καὶ τὰ βουλευτήρια καλῶς διοικήσαντα | τὰς τε λειτουργίας
ιδίαις ἐπινοίαις ἐπικουρίσαντα καὶ ἐν πᾶσι τὴν | ἐπάρχιον εὐεργε-
τήσαντα, Βετίτιο[ν] | Περπέτουον τὸν λαμπρότατον | πάτρωνα αἱ
Σικελῶν βουλαὶ | καὶ ὁ δῆμος ἀνδριάντι τὸν | εὐεργέτην μετὰ διέτιαν
τῆς πράξεως διὰ πρεσβευτῶν Ῥοδίνου καὶ Ἰουλινοῦ

τῶν διασημοτάτων | δεκαπρώτων ἡμέψαντο.

Romae in Quirinali rep. (VI 31961 Inscr. Graec. Sicil. Ital. 1078^a p. 697 Huelsen Notizie degli scavi 1888 p. 493). — 1) Agnomen Betitii Perpetui cui titulus positus est, cf. supra N. 1251, et de ipso hoc homine ib. not. 1.

8844

[Τ]ατιανὸς¹ μετὰ δικανικῆν² [τοῖς] | ἄρχουσιν συναθεσθεῖς, |
ἡγεμόνι, βικαρίῳ, ἀνθυπά[τρω], | δυσὶν τ' ἐπάρχοις³, |
ἀρχὴν Θηβαίων λάχεν⁴, εἰ[τε] | Αἰγύπτου πάσης⁵, |
κεῖθεν ὑπατικός Συρίας ἠδ' Ὀ[πλ]αρχος⁶ ἑώας, |
⁵ Θησαυρῶν τε θείων κόμ[ησι]⁷, | εἰτ' ἐπαρχος μέγας φάνη· |
ταῦτα δ' ἔτι πράττων ἔτ[τοι] | τριάκοντα καὶ τρισὶν |
δέξασθ' αἰεὶδιον ὑπάτων⁹ [λάχος] | εἵνεκα πάντων.

Sidymae Lyciac (CIGr. 4226° *Reisen im südwestl. Kleinasien I p. 81 n. 64* cf. p. 157; *Kuibel epigr. Graec. ex lapid. conl. 919 cum adnotatione Seeckii*). *Iuxta exlabat ara eum alio epigrammate ad eum pertinente, ex quo haec tantum refero: οἱ θεῖοι βασιλεῖς τοῖς ἔρ[γοῖσιν] | χαίροντες | εἴνεκ' ἀμοιβῆς ὑπατία στέ- [ψαντο] | ἀφθάρτω. — 1) Est Tatianus, pater Proculi praefecti urbis, de quo supra N. 824 not. 2, origine Lycius (cod. Theod. 9, 38, 9; Zos. 4, 45), in exilium actus a. 392 (Zos. 4, 52; Claudian. in Rufin. 1, 248). — 2) Primum foro operam dedit (cf. supra N. 1272). — 3) Assessor praesidis, vicarii, proconsulis, praefectorum duorum. — 4) Cf. CIGr. 4816. — 5) A. 367 (cod. Theod. 12, 18, 1). — 6) Sic dubitans supplevit Mommsen (*Reisen l. c. p. 156*), cogitans de praefectura praetoriana (de hac priore praefectura praetoriana Tatiani praeterea nil traditur). — 7) Comes sacrarum largitionum fuit a. 374 (cod. Theod. 9, 21, 8. 10, 20, 8; 22, 1). — 8) Significatur praefectura qua Tatianus functus est ab a. 388 ad a. 392 (Momms. *proleg. cod. Theod. p. CLXXIV*). Cf. supra N. 8809. — 9) Videtur significari spatium per quod Tatianus hos honores adeptus est. — 10) A. 391.*

8845^a

[πρ]ώτως κυβερν[ῶν] | τῆς ἕω τὰς ἡνίας¹ |
ἔστηκεν Ἐπίνικος² | ἐκ τῶν κτητόρων³. |

Τὸν φιλοκτίστην καὶ | φιλόπατρην ἢ πόλις.

8845^b τὴν εὐεργέτην καὶ φιλό[τιμον καὶ σ[ύ]ννευον | [τοῦ ἀπὸ
ἐπ]άρχων καὶ | [πατρ]ικίου καὶ ἀπὸ | [ὑπ]άτων Ἐπίνικου | Ζιραϊάν⁴
ἢ πόλις.

In Phrygia loco dicto Kumbet, ubi videtur fuisse Meros (Mommsen Herm. 32, 1897 p. 660 descr. Ramsay). — 1) Significatur praefectura praetorii Orientis. — 2) Epinicus, origine Phryx (Ioannes Antioch. fr. 241 fr. hist. IV p. 618 Müller), praefectus praetorio orientis a. 475—478. Mommsen l. c. — 3) A possessoribus collocatus (statua honoratus). — 4) Nomen non certae lectionis.

**Magistratus ordinis equestris. Magistratus minores.
Apparitores.**

8846 T. Φουρίω | Οὐκίτωρῆιν¹ | ἐπάρχω Αἰγύπτου, | ἐπάρχω
πραϊτωρίου, | Φορτουνάτιος Σεβασ[τῶν] | ἀπελ. ἀρχιταβλάριος | Αἰ-
γύπτου καὶ | ἐπίτροπος | προσόδων Ἀλεξάν[δρου].

Tyri dicitur rep. (Villefosse Bull. des antiquaires de France 1901 p. 228. 327, descr. de Ricci Archiv für Papyrusf. 2, 1903 p. 571, ad ectypum). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 1105; Dittenberger Orient. inser. n. 707. — 1) Cf. Prosopogr. imp. Rom. II p. 102 n. 409. Titulus positus sine dubio, cum Victorinus a praefectura Aegypti ad praefecturam praetorio promoveretur.

8847 . . . [Ιουλι]ου Πρείσκου ι[οῦ] ἔξο[χου]τάτου | ἐπάρχου Με-
σοπο[ταμίας]¹ νιόν. Κάσσι[ος] Τειμόθεος ἀπ[ὸ] β[ε]φ.² πετειτόρ³, τὸν
ἄωρον μ. χ.⁴

Philippopoli (cf. supra ad N. 8806) Arabiae (Waddington 2078, inde Cagnat

inscr. Gr.-Rom. III 1202). — 1) *Cf. supra N. 1551 not. Titulum Latinum eidem Prisco eodem loco positum dabimus in Addendis.* — 2) Βενεφικιαροῦν. — 3) (*Militiae*) petitor. *Cf. supra N. 2758 not. 1.* — 4) Μνήμης χάριν.

8848 [Κ]λανθ[εικονιέω]ν ὁ δῆμος ἐτείμησεν | [Λε]ύκιον Πούπιον
 Αεν[χ]ίου υἱὸν Σαβατεῖνα | [Π]ραίσηντα, χειλίαρχον, | [Ξ]παρχον
 ἰππέων ἄλι[ς] Π]εικνεντινῆς¹, ἐπίτρο[π]ον Καίσαρος πρὸς ὄ[χ]θαις
 Τιβέρεως², ἐπίτρο[π]ον Τιβερίου Κλανδίου | [Κ]αίσαρος Σεβαστοῦ
 Γερ[μ]ανικοῦ καὶ Νέρωνος | [κ]λανδίου Καίσαρος Σε[β]α[σ]τ[οῦ] Γερ-
 μανικοῦ [Γ]αλα[τ]τικῆς ἐ[π]αρχείας, τὸν ἐ[α]ντοῦ εὐεργέτην καὶ |
 [x]τίστην.

Iconii (CIGr. 5991 cf. p. 1108 ex schedis Niebuhrii patris). Cognat inscr. Gr.-Rom. III 265. — 1) *Cf. supra N. 2497 not. 1.* — 2) *Cf. Hirschfeld kais. Verwaltungsbearbeiter ed. 2 p. 263 not. 2 qui etiam supra N. 1402 Tiberis ripam intelligendam esse coniecit.*

8849 Ὡλω Ὀφε[λ]λίω Μ. [v]ιῶ | Μακεδό[ν]ι¹ ἐπάρχω σι[σ]ι[σ]ῆς |
 ἔτης πραιτωρίας, χειλ[ί]αρχω | λεγιῶνος ἁ Μινερβίας ε[ύ]σε[β]οῦς
 πιστῆς, ἐπιτρόπω Σε[β]ασ[τ]οῦ Ἡλείου, ἐπιτρόπω ἐπαρ[χ]είας Πόν-
 του καὶ Βιθυνί[ας], | ἐπιτρόπω ἀπὸ τῶν ἀπολα[ύ]σεων² Σεβαστοῦ, |
 Μνηστήρ Σεβαστοῦ ἀπελ[ε]υθε[ρ]ος βοηθὸς αὐτοῦ κατὰ τὸ [ψ]η[φ]ισμα
 τῆς βουλῆς τὸν ἴδιον | εὐεργέτην.

Nicopoli Epiri (Lebas 2, 1076, melius quam CIGr. II p. 983 n. 1813^b descr. Leake). — 1) *Ex posteris huius Ofilius Valerius Macedo supra N. 5394.* — 2) *Procurator a voluptatibus? Sed supplementum non certum, cf. Hirschfeld Verwaltungsbearbeiter ed. 2 p. 295 not. 3.*

8850 Τ. Αὐρήλιος Καλπουρνιανὸς Ἀπολλωνίδης | χιλίαρχος
 λεγιῶνος ἰδ Γεμίνης, χιλ. λεγ. | ιγ Γεμίνης, ἐπίτροπος Γαλλίας
 Ἀλουιτανικῆς | ἐπὶ κήρων, ἐπίτροπος Μυσίας τῆς κάτω, ἐπὶ |
 Θρακῆς, ἐπὶ Δελματίας, ἐπὶ Αἰγύπτου ἰδίου | λόγον, | ζῆσας
 ἔτη νε.

In Aegypto inferiore, prope Sinbellawia ut dicitur rep. (Maspero Revue archéol. 1885 I p. 207 cf. p. 205; Milne journal of hellen. studies 24, 1904 p. 291). Ad eundem hominem referendus est t. acephalus Bithynicus CIGr. 5754 = Cognat inscr. Gr.-Rom. III 44, cf. Prosopogr. imp. Rom. I p. 497 n. 1219.

8851 ἀγαθὴ τύχη | Πόπλ. Αἴλ. Ἀμμώνιον¹ τὸν κράτιστον ἐπί-
 τροπον τοῦ Σεβ., πρᾶξαντα τὴν ἐπαρχίαν πιστῶς, ἐπαρχον | χώρ-
 τῆς² Ἑσπανῶν, τριβοῦνον | χώρτης ἁ Γερμανῶν³, ἡγισάμενον | στρα-
 τιωτικοῦ ἐν παρατάξει Ἀρμενικῆ στρατιωτῶν ἐπαρ[χ]είας Καπιτα-
 δόκων⁴, ἐπαρχον ἄλλης ἁ Φλ. Γετούλων, | ἡγισάμενον στρατιωτικῶν⁴
 τῆς ἐπαρχείας ταύτης⁵, ἐπαρχον κλάσσις | Φλ. Μυστικῆς Γορδιαῆς, |
 Κατυλλείνος ἀπελείθερος τοῦ κυρίου αὐτοκράτορος Μ. Ἀνι. Γορ-
 διανοῦ Σε. λιβρά[ρι]ος, τὸν ἑαυτοῦ | πραιπόσιτον.

Tomis (Cagnat Inscr. Gr.-Rom. I 623 vidit eotypum). — 1) Fortasse idem Ammonius ad quem Gordianus rescripsit a. 240 (cod. Just. 6, 45, 2). — 2) Praefectum cohortis (cf. P. Meyer Archiv f. Papyruskunde III p. 84). — 3) Cf. N. 8868. — 4) Cf. Mommsen Herm. 22 p. 551. — 5) Sc. Moesiae inferioris, ad cuius provinciae exercitum ala prima Flavia Gaetulorum aliquando pertinuerat, sane postea translata in Pannoniam (cf. supra N. 2731 not. 2).

8852 Τ. Πορχίω Πορχίου Αἰ|λιανοῦ ἐξοχωτάτου ἀνδρός¹ | καὶ προφήτου² υἱῶ, Κυρεῖνας, | Κορνηλιανῶ ἱερεῖ Λευκοθέας, | χειλιάρχῳ λεγ. ιε Ἀπολλι[ν]αρ., | χειλ. κοορτ. ϟ Βατασ[ύ]ων³, | πραιφεκτ. σπειρ. β. Οὐλπ. υρια⁴, | πραιφεκτ. σπειρ. δ' Γάλλων⁵, | πραιφεκτ. σπειρ. Λαρδάνων, | πραιφεκτ. ἐξπλωρ.⁶ Γερμανίας, | ἐπιτρόπῳ πρ[ε]-β[ι]άτης διὰ Φλαμινίας Αἰμυλ. Αἰγυρίας, | ἐπιτρόπῳ καὶ ἡγεμ[όνι] | τῶν παραθαλασσο[ίων Ἀλπειον] | . . .

Massiliae (Inscr. Gr. Sicil. Ital. 2455 fortasse semel tantum descripta saec. XVI, referunt in schedis Scaliger Sirmondus Peiresc. cf. Ziebarth Festschr. für die 48. Philologen-Versammlung Hamburg 1905 p. 77). — 1) Cf. Hirschfeld act. acad. Berol. 1901 p. 587. — 2) Propheta etiam in alio t. Massiliensi XII 410 (cum add. p. 812). Cf. etiam N. 8860 not. 1 — 3) Βατασων traditur. De cohorte nona Batavorum cf. Eph. ep. V p. 474. — 4) Cognomen cohortis non videtur recte lectum. Fortasse eadem cohors Ulpia supra N. 2724. — 5) Eadem cohors supra N. 4417 et alibi. — 6) Cf. supra N. 2734. 2765.

8853 ἀγαθῆ τύχη | [T.] Ἀντ. Κλ. Ἀλφ. Ἀρίγωντων¹ τὸν | κρά-τιστον ἐπιτροπον τοῦ Σεβ. | ἀρχῆς² Αειβιανῆς, ἔπαρχον εἰλης | δευτέρας Φλ. Ἀγριππι[α]νῆς³, πραιπόσιτον εἰλης σιν[γ]λαρίων, χιλιαρχον | σπείρας⁴ πρώτης Κιλικίων, πραιπόσιτον | σπείρας πρώτης Γαιτοῦλων, ἔπαρχον | σπείρας δευτέρας Φλ. Νουμιδῶν, πραιπόσιτον σπείρης δευτέρας Φλ. Βέσσων | σπείρας ἀν[ώ]νης⁵ Θεοῦ Ἀντωνεῖνου | . . . μέ-νων⁶ Σελευκίας Πει[ε]ρ[ι]ας⁷, ἱππέα Ρω[μ]α[ί]ων, τρίβου Κυρεῖνας, ὑπατικῶν συγγε[ν]ῆ, υἰὸν καὶ ἔγγονον ἀρχιερέων Ἀσίας, | ἀδελφιδοῦν Ἀλφ. Ἀπολλιναρίου⁸, | ἐπὶ κῆνσον τοῦ Σεβ., νεωκόρον τῆς λαμπροτάτης Κυζικηνῶν μητροπόλεως, λογιστὴν Σελευκίας Πειερίας⁹ καὶ Ἀλεξανδρείας κατ' Ἴσο[σ]ον καὶ Ρώ[σ]ου καὶ τῆς | [τῶν] Τραιανῶν πόλεως καὶ Τροπησίων | καὶ τῆς [κ]ολωνείας, ἐν πάσαις ὑπ[η]ρεσίαις [σ]τρατιωτικαῖς γεγυότα, τὸν ἱερέα τοῦ προπάτορος Θεοῦ Τυρίμνου¹⁰, | οἱ βαφεῖς.

Thyatiris (CIGr. 3497 aliquoties descripta saec. XVII, XVIII, non sine mendis). — 1) Idem homo eodem loco dedicavit Antonino Severi filio titulos CIGr. 3484^{ab} (inde praenomen suppleri potuit). — 2) Sic plerique, solus Spon ἀρχης, quod praetulit Boeckh, ἀρχῆς tuetur O. Hirschfeld Grundbes. der röm. Kaiser, Beitr. zur alten Gesch. II p. 305 (etiam in titulis quos ille posuit, cf. not. 4, plerique legerunt ἀρχῆς Αειβιανῆς). — 3) Cf. supra N 2724. — 4) σπειρης hic et in sequentibus plerique. — 5) Sic Boeckh (σπειρης ἀνονης vel σπείρας ἀνονης traditur). sed locus nondum sanatus. — 6) [ἀφ]εμένων supplevit Boeckh, cogitans de veteranis quibus annonam adsignaverit divus Antoninus; videtur potius suisso [λ]ιμένων (Hirschf.). — 7) σπείρας vel σπειρης traditur (Σελευκ. nonnulli omittunt). — 8) Idem

ut videtur, aut filius eius, memoratur in nummis Thyatirenorum cusis temporibus Gordiani, sic: στρ. Τ. Φαβ. Ἀλφ. Ἀπολιναρίου (Brit. Museum, coins of Lydia [1901] p. 521 n. 151) vel: ἐπ. στρ. Φαβ. Ἀπολιναρίου (Mionnet IV p. 474 n. 1005). — 9) Πεισιδίας plerique. — 10) De hoc deo Thyatirenorum cf. Boeckh ad CIG. 5495.

8854 ἐνθάδε χ[ιτε] χ[ρησ]τός ἴρως, εὐσεβέστατος ἀνὴρ Ἀύρηλιος Φῆλιξ [πράξας στρατείας] | τρεῖς, κεντηναρίαν, δονκηναρίαν καὶ τοὺς καθόλου λόγους ἐπ[ιτροπεύσας]¹, | κεῖται δὲ σὺν αὐτῷ υἱὸς αὐτοῦ Ἀύρηλιος Ἰοῦσιτος, γλυκὺ πνε[ῦμα] καὶ ὀσιος, πράξας στρατείας τρεῖς, σεξάγηναρίας τρο[φῶν]² ...

Romae (IG. XIV 4480 vidit Kaibel: inde Inscr. Gr.-Rom. I 227). — 1) Cf. Hirschfeld Verwaltungsb. ed. 2 p. 455 not. 4. — 2) Cf. ib. p. 221 not. 2.

8855 . . . . [ἐπιτροπον] . . . . | [Σεβαστ]οῦ χώρας Σ[ου][μμελοζεννη-
σίας καὶ | [ὑπ]ερχλιμιτανῆς¹, ἐπί[τροπον | τ]οῦ αὐτοῦ Σεβαστοῦ ἐπα[ρ]-
χειας Γαλατίας καὶ τ[ῶν] | συνενγῶς ἐθνῶν, | Πομπηρία Ἀντίπατρος |
τὸν ἐαντῆς εὐεργέτην.

In Bithynia loco dicto Düdsche (Mommsen Korrespondenzbl. der westdeutschen Zeitschrift 1886 p. 260, ectypum vidit Mordtmann cf. Mitth. arch. Inst. Athen 12, 1887 p. 181). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 70. — 1) De hoc munere cf. Hirschfeld Grundbesitz d. röm. Kaiser, Beitr. z. alten Gesch. II p. 508; de Sumelocenna supra N. 7099 (not. 2). 7080. CIL. XIII 2 p. 214.

8856 ἡ βο[υλῆ] καὶ ὁ δ[ῆ]μο[s] | ἐτείμησεν Μ. Αὐρ. | Σεβαστῶν ἀπελευθέρου Κρήσεντα, ἐπί[τροπον] Ἀνγδούρου (sic) Γαλλίας καὶ ἐπιτρο[πον] Φρυγίας¹ καὶ ἐπιτρο[πον] καστρῆσιν², ἐν παντὶ καιρῷ εὐεργετήσαντα | τὴν πόλιν ἡμῶν· τοῦ ἀνδριάντος τὴν ἀνάστασιν | ποιησαμένου Αὐρ. Σεβαστῶν ἀπελευθέρου | Ζωσίμου.

Prope Stectorium (cf. CIL. III p. 2070) Phrygiae (CIGr. 5888, Ramsay cities and bishoprics of Phrygia I 2 p. 704). — 1) Cf. Hirschfeld Grundbesitz d. röm. Kaiser, Beitr. z. alten Gesch. II p. 302. — 2) Cf. supra N. 1445. 1567 seq.

8857 φυλῆ | Καισάρης Πο. Αἴλιον | Ἀλκιβιάδην ἐπὶ κοι-
τῶνος Σεβ.¹, φιλόπατριν καὶ εὐεργέτην | τῆς πόλεως, ψηφισαμένου καὶ ἐπιμεληθέντος Τιβ. Κλ. | Ζωσίμου Οὐαλεριανοῦ | γραμματέως τῆς πόλεως.

Prope Nysam Cariae (CIGr. 2947 descr. Cockerell). Gemelli fuerunt tituli duo eidem homini eodem loco positi, CIGr. 2948 quem posuit φυλῆ Ὀκταβία [Α]πολλωνίς, Bull. de corresp. hellen. 7, 1885 p. 269 descr. Ramsay, quem posuit φυλῆ Σεβαστῆ Ἀθηναίς. Quartus titulus eiusdem, ab homine privato positus, est Lebas-Waddington 1652 f. — 1) Σεβαστοῦ. Hic est Alcibiades εἰς τῶν εἰς τὴν φυλακὴν τεταγμένων τοῦ Ἀδριανοῦ, cui Phlegon Trallianus chronica dedicavit (Photius bibl. cod. 97, cf. Müller fr. hist. III p. 602).

Alias inscriptiones Graecas procuratorum et officialium domus Augustae dedi supra ad inscriptiones Latinas eorundem hominum N. 1449. 1455. 1841.

8858 ἀγαθῆ τύχη. | [Κ]αλόκαιρος καὶ Εὐτύχη[ης | π]ραγματ.¹ Μ.
 Ἀύρ. Μινδί[ου] Ματιδιανού² Πωλλί[ω]νος ἀρχώνου³ μ⁴ λι[μ]ένων
 Ἀσίας καὶ ἐπι[τ]ρότου Σεβ.⁵ καὶ Βιθυνιάρχου δις καὶ Ἀσιάρχου
 ναῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ⁶, τὸ τελώνιον⁷ κα[ί] | σὺν αὐτῷ στοὰν ἀ[πὸ] |
 τῶν θεμελίων κατε[σ]κεύασαν καὶ τῆν | Ἀφροδίτην ἐχρῶσασαν.

Halicarnassi (Rostowzew arch. epigr. Mitth. aus Oesterr. 19, 1896 p. 127 descr. Szanto). *Dittenberger inscr. Orientis* n. 525. — 1) Πραγματευταί (actores). — 2) *Cognomen sine dubio ductum a Matidia Antonini matertera* (cf. supra N. 527 cum not. 2); num tamen aliquando eius fuerit servus (ut putat Rost.), dubium. — 3) Cf. supra N. 7195. — 4) Τεσσαρακοστῆς. Cf. supra N. 1862. — 5) *Videtur uno eodemque tempore fuisse conductor quadragesimae et procurator Augusti*. Cf. *Hirschfeld kais. Verwaltungsbeamte* ed. 2 p. 88. — 6) Cf. supra N. 5081 not. 4, infra N. 8864. — 7) Cf. N. 1654.

Servorum vectigalis quadragesimae Asiae titulos Graecos vide supra N. 1862 cum not.

8859 ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆ[μος] ἐτείμησεν | Μάρκον Σερούλιον
 Πο. υἱὸν Παλατεῖνα Εὐνεικον | ἱππέα Ῥωμαίων, | ἱερέα Λαυρεντι-
 νον¹, | ἔπαρχον σπειράς | Σάρδων, σκρεῖβαν κ[α]ιστώριον λιβρά-
 ριον², | ἀναστήσαντος τῆν | τεμιγῆν τοῦ ἀνεψιοῦ αὐ[τοῦ] Πο. Αἰλ.
 Θεοτόμιτου.

Sultan-Hissar, ubi fuit Nysa Lydiae, rep. (Ramsay Bull. de correspondance hellénique 7, 1883 p. 275). — 1) Cf. N. 1147. 1450. 2748. 5004 seq. — 2) Cf. N. 8858.

Οὐιάτορα τριβουνία[των], ἀκκῆνσον οὐηλάτον, λείκτορα χουριᾶτον (sic scribendum ex III S. 12254) habes supra N. 1925. Τιβέριος Κλαύδιος Σεβ[ασ]τοῦ ἀπ[ε]-
 λεύθερος Ἐπάγαθος ἀκκῆσος τοῦ ἰδίου πάτρωνος in titulis Lyciis Cognat inscr. *Gr.-Rom.* III 378. 379.

8860 [Κ]λαύδι[ος] Χίονις¹ Κλαυδίου | Φιλοστράτου υἱὸς τῷ αὐ-
 τῷ | ἔτει προφήτης² ὁμοῦ καὶ ἀ[ρ]χιπυρῦταις, προφητῶν καὶ | ἀρχι-
 πυρτανιδῶν ἐκγονο[ς], | ὑποστάς, ἦντι κα μῆτε τ[ῆν] | ἀρχὴν ἀναλαβεῖν
 ὑπέμε[ι]νέν τις μῆτε τῆν προφ[η]τεῖαν³, ἀμφοτέρως μόνος. [ε]παρ-
 χος ἐν Ῥώμῃ⁴, χειλίλα[ρ]χος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, πρ[ό]ξενος τῶν ἀπὸ τῆς
 οἰκο[π]μῆνης ἱερονεικιῶν⁵, συν[ε]γδημος⁶ ἀναγραφεῖς ἐν [α]ραρίῳ⁶
 [Μ]εσάλλα τοῦ γε[ν]ο[μ]ένου τῆς Ἀσίας ἀνθυπ[α]ίου⁷ κ[αί] λαβῶν
 [μ]όνος ὁμοῦ π[ι]σ[τ]ιν ἐπιστο[λῶν] ἀποκ[ρ]ιμ[α]τῶν | διαταγμαί[ων]⁸
 κλήρου· [τ]ετελεκῶς δὲ καὶ [χ]ορηγίας καὶ γυμ[ν]ασιαρχίας πά[σ]ας,
 ἀρχιερεὺς τῶν [Σεβ]ασ[τ]ῶν, πεπρεσβευκῶς ὑ[π]έρ τῆς π[α]τριδος πολ-
 λά[κις] πρὸς τοὺς αὐτοκράτορας, ταμ[ι]... ροκλεους κ... | ...
 ιαρ...

Mileti rep., est Parisiis (Delamarre revue de phil. 1895 p. 151). *Dittenberger* *inscr. Orient.* n. 494. — 1) *Idem nomen in t. Milesio Kaibel epigr. n. 222^b (p. X), ut monuit Del.* — 2) *De munere prophetiae apud Milesios* cf. *Delamarre l. c. p. 152.* *Dittenberger inscr. Orient.* n. 195 cet. — 3) *Significatur praefectura fabrum, cf. supra N. 5885 (cum versione Graeca).* 6681, infra N. 8864. — 4) Cf.

Brandis Herm. 52, 1897 p. 519 (ad papyrus quendam musei Britannici). — 5) Comes, cf. Diodor. 37, 5, 4. Lydus de mag. 2, 7; item supra N. 8830. — 6) Cf. supra N. 2865 not. 5. 5884, ubi sane agitur de praefectis fabrum. Sed etiam aliorum comitum nomina ad aerarium deferebantur propter salaria iis praestituta. Cf. Momms. Staatsr. I ed. 2 p. 289 not. — 7) Messalla hic proconsul praeterea ignotus. — 8) Cf. Hirschfeld Verwaltungsbeamte ed. 2 p. 323 not. 4.

Tituli militares.

8861 Θεοῖς | τοῖς τοῦ ἡγεμονικοῦ πραιτωρίου¹ Σχοιβ.² | Δη-
[μ]ήτριος.

Eburaci rep., tabella aenea (Eph. ep. 3 p. 512 imaginem dedit S. S. Lewis Revue archéologique 35, 1877 p. 264). Inscr. Gr. XIV 2548. Cagnat inscr. Gr.-Rom. I 4. — 1) Cf. supra N. 2297. — 2) Σχοιβώνιος. Eiusdem hominis altera est tabella votiva una reperta: Ὠξεανῶ | καὶ Τηθύν | Δημήτριος.

8862 Κόιντος Πινάριος | Λουκίου υἱὸς Αἰμιλία | χιλιάρχος λε-
γιῶνος | ἔκτης Μακεδονικῆς¹ | ἑαυτῶ καὶ Πειναρίῳ Δόξῃ τῇ ἑαυ-
τοῦ | γυναικί.

Ephesi (Domaszewski Jahresh. d. oesterr. arch. Inst. II Beibl. p. 85). — 1) Legio sexta Macedonica, praeterea ignota, fortasse non diversa a legione sexta Victrice. Notae legiones Macedonicae non solum quarta et quinta, sed etiam septima (cf. supra N. 2695), eadem fortasse quae postea Claudia, et nona (supra N. 928), fortasse eadem quae postea Hispana (cf. Domaszewski l. c.). Titulus sine dubio primis imperatorum temporibus scriptus.

8863 Ἀ. Πομπώνιον Γ. υἱὸν | Κυρίνα Ἀγουρεῖνον Τ. Πρι-
φέρνηιον Παῖτον¹, χιλιάρχον | λεγιῶνος ἰ Φρετηνσίας, ἔπαρ[ε]λλον σπεί-
ρης ἁ χιλιάνδρου, τεμνηθέντα μετὰ τὴν κατὰ Γε[ρ]τῶν² νείκην ὑπὸ
αὐτοκράτο[ρος] Καίσαρος Νέρονα Τραϊανῶ | Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ
κόσμῳ ἀριστεῖ³, οὐηξιλλῶ ἀργυρῶ⁴ καὶ δόρατι καθαρῶ | καὶ στε-
φάνῳ τειχῆρι⁵, ἐπίτροπον Σεβασ[τοῦ] παραρχείας Ἀχαΐας, Μ. Ἀντώ-
νιος Ἀχαικὸς ἐκ τῶν ἰδίων ὑπὲρ τὴν πόλιν.

Argis (Vollgraff bull. de corr. hell. 28, 1904 p. 425). — 1) Incertum qua parentela coniunctus cum Priferneis Paetis supra N. 1550. 6174. — 2) Intellege Dacos (cf. Dio Cass. 67, 6). — 3) Dona militaria Graecae expressa habes etiam supra N. 8818, infra N. 8865, item in titulo Sertinii Xenophontis (supra ad N. 1831), item in partibus Graecis titulorum Sex. Vibii Galli (III S. 15648 cum add. 14187, 3 p. 2316, 17, Kalinka Neue Jahrb. f. klass. Alterth. 2, 1899 p. 675; III S. 14187⁵, cf. ad N. 4081 not. 2), item in t. Pessinuntio ath. Mitth. 22, 1897 p. 59 (= Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 230). — 4) Vexillum argenteum etiam supra N. 1025. 1552. 2719. 2746. — 5) Cf. Steiner die dona militaria (ann. Bonn. 114) p. 55. Etiam propinquus eius supra N. 1550 iisdem donis eodem tempore donatus.

8864 ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | Τίτον Φλάουιον Οὐᾶρον | Καλουγ-

σιανὸν Στρατο|νεῖζου υἰὸν Κυρεῖνα Ἐρ|μοκράτη¹, ἔπαρχον τε|χνει-
τῶν² ἐν Ῥώμῃ δὲ, ἔ|παρχον σπειρης Βοσπο|ριανῆς πρώτης³, χει-
λιαρ|χον λεγιῶνος [ε]β' κεραννοφόρου, ἀρχιερέα Ἀσί|ας ναοῦ τοῦ ἐν
Ἐρέ|σφ⁴, πρύταν[ω], στεφά|νηφόρον καὶ ἱερέα τῆς | Μασσαλίας⁵
δὲ, ἀγω|νοθέτην, βασιλέα⁶ Ἰ|ώνων, ἀναθέντων | τὰς τιμὰς τῶν τε |
οὐκείων καὶ τῶν ἀπελευθέρων.

*Prope Phocaeam Asiae rep. (Th. Reinach Bull. de corresp. hellén. 1893 p. 34).
Dittenberger inscr. Orient. n. 489. — 1) Ad eiusdem Flavii Hermocratis aurorem
pertinet titulus Phocaeensis CIGr. 5413. — 2) Praefectus fabrum. — 3) Cf. Ritterling
Bormannheft d. Wiener Stud. (1902) p. 131 not. 1. — 4) Cf. supra N. 5081. 8858
not. 4 (singulari ναοῦ aelalem Hadriano antiquiorem indicari monet Reinach). —
5) Deae Massiliae. — 6) Rex sacrorum communis Ioniae.*

8865 . . . αἰου Τιμοκράτους υἱὸς Κυρεῖνα Φλαβιανὸς [Ν]ειζο-
πο[λίτης]¹ . . . ονος, ἔπαρχος σπειρης πρώτης Νουμιδῶν καὶ χειλί|[α]-
χος σπειρης πρώτης² Ἰταλικῆς καὶ ἔπαρχος ἄλης δευτέρας Γά[λι]λων, |
[δώροις στρατιωτι]κοῖς στεφάνῳ πυργωτῷ καὶ δόρατι καὶ βη[ξ]ίλλῳ |
[τιμηθεῖς, ἀρχιερεῖς] τῶν Σεβαστῶν καὶ ἀγωνοθέτης μεγάλων Ἀκ[τι]-
κῶν ἀγῶνων], ἦρως.

*In insula Samo (Fabricius Mitth. d. deutsch. athen. Inst. 1884 p. 262). —
1) Vestigia in lapide relicta ad τειζοπο, τρειζοπο vel etiam πειζοπο ducere ait
editor. — 2) Supplevit Ritterling Bormannheft d. Wiener Studien p. 130 not. 2.*

8866 [Δ]ούκιον Δομί[τιου] | Πρόκλον | ἔπαρχον σπειρ[α]ς | εἰκτης¹
Λουσιτανῶρ. | ἐν Ραιτιά | [κ]αὶ πρώτης Χουβερ[ν.], | γ]ειλιάρχην λε-
γεῶ[νος] | δευτέρας Ἀγούσι[ης] | ἐν Βρεταννία, | [λ]εγεῶνος ἐβδόμη[ης] |
ἐν Ἰσπανία, καθὼς α[ὐτοῦ] | ἐν ταῖς διαθήκ[α]ς ἐκέλευσεν.

*Prusiade ad Hyrium Bithyniae (Mendel Bull. de correspond. hellén. 25, 1904
p. 83; ab eodem Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 56). — 1) Fortasse erratum in numero,
cum cohortem septimam in Raetia habeant in diplomate militari anni 107 supra
N. 2002 (in diplomate anni 166 numerus potest fuisse VI). — 2) Cohors prima
Cugernorum (sic plerumque) tendebat in Britannia (cf. supra N. 2001, cet.).*

8867 . . . . . οδήμου | . . . . Πατροκλέα τὸν ἐκ προγόνων . . .
[ἐπαρχο]ν σπειρης β' Σπανῶν εὐσεβοῦς πιστιῆς¹, | [ἐπαρχον σ]πεί[ρ]ης
πρώτης Οὐλπίας Ἀφρῶν ἱππικῆς² ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, | [ἐπίτροπον Τρ]αια-
νοῦ Ἀδριανοῦ Σεβαστοῦ καὶ πρώτον ἄρχοντα καὶ κοσ[μητῆ]ν καὶ
πανηγυριάρχην καὶ ἀργυροταμίαν ἔνδικον, [ἐπιμελητῆ]ν τῶν ἔργων κατὰ
τὸ τοῦ κυρίου αὐτοκράτορος ἀπόκριμα . . . . Διονυσιάδος . . .

*Nicaeae Bithyniae (Henzen bull. inst. 1848 p. 74 descr. Abeken). — 1) Fue-
runt complures cohortes secundae Hispanorum, cf. Cichorius ap. Pauly-Wissowa
IV, 1 p. 500; P. Meyer Archiv f. Papyruskunde III p. 75 not. 1. — 2) Eiusdem coh-
ortis miles videtur memorari in papyro Arsinoitica Aeg. Urk. Berl. Mus. n. 241:
προτομαφόρον σπειρης . . . ς Ἀφρῶν (monuit Cichorius l. c.).*

8868 . . . ρίας κ[αί] . . . . . | καὶ Συρίας Παλαιστίνης, [ἐπαρ-
χον εἶν] | Πειωνίᾳ¹ [ἰλ]ῆς² ἀ' Θερραῶν Ἡρακλειανῆς, χει|λίαιρον λεγ. ις'.
Φλ. Φίριμς, ἔπαρχον | σπειρίης ἀ' Γερμανῶν χειλιάνδρον³, | Π. Οὐλ-
πιος Παπιανός, τὸν φίλον | καὶ εὔσε[βῆ] . . .

Prusiade ad Hyrium (Mendel Bull. corresp. hell. 1901 p. 85). — 1) Intellege Πανωνία. Pannonios a Graecis nonnullis scriptoribus dictos esse Παίονας monuit Dio 49, 36; et ita Philostrat. vit. soph. 2, 1, 11 cet. Sane reliquae mentiones alae primae Thracum Herculaniae Orientem indicant. — 2) τῆς editum est. — 3) Fortasse eadem cohors supra N. 8851.

8869 Ἰούλιος Ἰουλιανός, εὔσεβῆς καὶ φιλόπατρις, | καὶ τετει-
μημένος ἐπὶ τῶν θειοτάτων α[ὐ]τοκρατόρων τετάρτης στρατείας,
ἐπαρχ[ο]ς εἰλήης Ἡρακλιαν[ῆς μελι]αρέας², τειμῆς | [ἐν]εκεν, ἔτους
[θ]ου³ μῆνος . . .

Palmyrae (CIGr. 4488, denuo descr. Puchstein Mitth. der Vorderasiatischen Gesellsch. 1903, 2 p. 40). — 1) Idem ut videtur qui supra N. 1327 (Puchstein), modo ab alae Herculanae ad alae Tampiariae praefecturam translatus. — 2) ΗΡΑΚΛΙΑΝ[Η]Σ/ΗΛ[Η]Σ/ΜΑΡΕΑΣ lectum est. — 3) Anno (Seleuc.) 479 (ΟΟΥ lapidis, aperte pro ΘΟΥ), i. e. p. Chr. 167/8.

8870 Οὐαλέριον Στατεῖ|λιον Κάστον, τὸν | κράτιστον σύμμα|
χον τῶν Σεβαστιῶν | πραιπόσιτον βιξιλα|τιῶνων¹, | Τερμησέων τῶν
πρὸς | Οἰνοάνθοις² ἢ βουλῆ | καὶ ὁ δῆμος καὶ ἡ γερουσία τὸν εὐερ-
γέτην, προ|νοησάμενον τῆς εἰρή|νης κατὰ Θάλασσαν καὶ | κατὰ γῆν,
ἐπιδημήσαν|τα τῆ λαμπρῶς ἡμῶν πό|λει μετὰ πάσης εὐκοσ|μίας
ἡμερῶν ἰβ', ἀγαγόν|τα δὲ καὶ ἑνπέριον φιλο|τειμῶς ἐν τῷ λουσω-
ρίῳ³ | τῆ πρὸ ε' εἰδ. Νοεμβρίῳ[ν], ἐν ἡ[τῆ] μέρᾳ ἐχομισθῆ [ε]ἰκῶν
ἱερά | τοῦ κυρίου ἡμῶν Οὐαλερι|ανοῦ νέου Σεβαστοῦ⁴.

Oenoandis Lyciae (Holleaux et Paris bull. corresp. hellén. 1886 p. 227). Cagnat Inscr. Gr.-Rom. III 481. — 1) Praepositus vexillationum, homo dignitatis vix equestri, a provincialibus, in quorum oppido constiterat per dies duodecim, celebratur more provinciali. — 2) De hac Termesso et de Termesso maiore cf. Stephanus Byz. s. v.; Reisen in Lykien p. 178, cet. — 3) Λουσώριον genus amphitheatri, de mort. persec. 21, cf. vit. Elagab. 25, 8. Venationi quae ibi edebatur die publicae laetitiae, praesederat Castus (id puto significat ἄγειν ἑνπέριον). — 4) Videtur intellegendus esse Valerianus iunior, filius Gallieni (supra N. 557 seq.), ab aeo et patre in consortium imperii, non aequo tamen iure, adsumptus (Mommesen Staatsr. II 2 ed. 3 p. X not.).

8871 κ. [θ.]¹ | Ἀνρ. Φλαβώνη² | Ῥουφεῖνον | ἐκατόνταρχον
δε[ε]πον|τατόν³, | πραιμ[ο]πειλάριον, | χειλίαιρον | οἰρβανικιανόν⁴, Π.
Αἰλία⁵ Κορν[η]λία | Νεικαρέτη, τὸν ἄνδρα.

Arameae Bithyniae (CIGr. 5741 semel descripta saec. XVII). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 28. — 1) Καταχθονίους θεοῖς (sed traditur κ. β.). — 2) Nomen vix recte exceptum. — 3) δεσποτατον traditur. Cf. supra N. 2669. 4952. — 4) Intellege tribunum unius ex cohortibus urbanis (similiter supra N. 2108). — 5) ΠΑΛΙΑ traditur (emendavit Cagnat).

8872 Γάτω¹ Ὀπαουίω | [Φρ]όντωνι ἑκατον[τ]άρχει² λεγιονα-
ρίτῳ ὠρδιναρίω³, Ὀκτά[[ο]υ]ιος Φρόντων ὁ υ[ι]ός μ[η]μήης | [χα]ρίν.

Prope Hieropolim Castabalam Ciliciae, loco dicto Karsbazar (Heberdey und Wilhelm Reisen in Kilikien, Denkschr. d. Akad. in Wien 44, 1896, p. 35 n. 80). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 915. — 1) Sic videntur legi posse litterae dimidiatae. — 2) Sic traditur. — 3) Cf. supra N. 2408. 2670.

8873 Α. Ἀννίω Μακεδόνι δεκουρίωνι¹ | εἵλης β' Γαλλικῆς² |
Τυλλία Γλυκίνα | ἡ ἀδελφῆ καὶ Ἀττικῆ ἡ μήτηρ.

Prope Thessalonicam (Ἔστια 1891 II p. 549). — 1) Cf. supra N. 2538 sq. — 2) Cf. N. 8865.

8874 Γάιο[ς] Μέμμιο[ς] | σπει[ρο]ς Κυ[π]ρίας¹.

Panticapaei (Latyschew inscr. or. sept. Pont. Eux. II n. 293). — 1) Alius miles eiusdem cohortis in titulo eiusdem regionis Revue archéol. 1904 II p. 446 n. 13. Cohors quarta Cypria civium Romanorum memoratur supra N. 2004.

8875 Ἀύρ. Ὀνησίμοιο στρατιώτης | λ[ε]γιῶν[ος] πρώτης Ἰλ[λ]υρι-
κιαν[ῆς]¹ | [κ]αὶ [τ]ούτωρ [κ]εσσσιωνάριο[ς]². | Ἀύρ. Ρ. . . . λίνος Κο[ι]ν-
του . . . | τῷ ἰ[δ]ίῳ ἀδελφῷ Ὀνησίμῳ ἀνέσ[τη]σα μνήμης χάριν στή-
λην | λευκόλιθον.

Trallibus (CIGr. 2941 semel descripta saec. XVIII). — 1) λωρογοσ πρώτησ Ἰλυρικιαν traditur. De legione prima Illyricorum cf. infra N. 8882 not. 6. — 2) Idem qui alibi dicitur cesticus tutor, Gai. 4, 169, Ulp. 41, 7.

8876 Γ. Ἰούλιος Αεωνίδης Ἀθηναῖος, στρατιώτης λεγεῶ-
νος | ις' Φλ. Φιόρης, Θεοῖς καταχθονίοις καὶ τοῖς γονεῦσιν¹.

Mopsuestiae (Missis) Ciliciae (CIGr. 4439; Langlois inscr. de Cilicie n. 14). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 917. — 1) Cf. supra N. 7999 not. 1. In titulo eiusdem regionis (op. Heberdey et Wilhelm Reisen in Kilikien p. 53 n. 79) est θεοῖς καταχθονίοις καὶ ἥρωσιν ἰδίοις.

8877 ὠδε κιτε Ἐλουῖος Κόρων οὐειρανός, στρατευσάμενος λε-
γεῶνος Ἀλβανῶν¹. | τὴν δὲ σορὸν κατεσκέυασεν Ἐλουῖα Τύχη ἡ
σύμβιος αὐτοῦ.

Non longe ab ora Ciliciae, prope Elaoussam, loco dicto Kanidiam sive Kanideli, ubi fuit vicus Canytidelensis (Heberdey et Wilhelm Reisen in Kilikien, Denkschr. d. Akad. in Wien 44, 1896 fas. 6, p. 53 n. 125). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III n. 865. — 1) Intellegitur legio secunda Parthica, castra habens in monte Albano (unde Ἀλβάνιοι milites Dionii dicuntur 78, 54. 79, 2, Ἀλβάνιον στρατόπεδον 78, 43), non semel imperatores cumitata in Orientem.

8878 Μάρκος | Ἀρήλιος | Ἀλεξὺς Θέωνος | στρατευσάμενος |
κατὰ Περσῶν¹, | ἔτη βιώσας | λ. (miles dextra clavam, sin. gladium tenens).

Spartae rep., est Athenis (Wollers ath. Mitth. 1905 p. 291). — 1) Similiter in aliis titulis Spartanis: CIGr. 4253: ἐστρατευμένους δις κατὰ Περσῶν; 4495: ἔτη βιώσας εἴκοσι καὶ ἕξ, ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν εὐτυχεστάτην συναμαχίαν τὴν κατὰ Περσῶν καὶ ἐπαπερχόμενος ἐν Ἱερραπόλι ἐτελεύτησεν. Lebas-Foucart 185^b:

στρατευσάμ[ενος κατα Περσῶν]. Significatur expeditio Parthica Caracallae, qui eius causa iuventulem Spartanam evocavit et antiquo more armavit (Herod. 4, 8, 5).

8879 ἐνθάδε κείμε | Γλύζων σὺν Διο|νυσίῳ τῷ ἀδελ|φῷ, ἕ' ἔτη
ζή[σας], | σὺν Μαρζία μ', ζ|ήσας ἑσίως, μη|δένα λυπήσας, | ἀννωναρ-
χήσα[ς]¹ | λεγιῶσι α' καὶ β'² | διόδοις [ἐπι] Πέρσας. | Χαίρεται³.

Kara-Alilar in Bithynia (Mendel Bull. corresp. hellén. 1904 p. 59). — 1) Prae-positus annonae. Cf. supra N. 2765. — 2) Videntur intellegi legiones Parthicae prima et secunda. — 3) Χαίρετε.

8880 Φλ. Μάξιμος Σαβεΐνου βφ.¹ καὶ ἀπο|μενταρίσιος² καὶ κορ-
νικου|λάριος καὶ ζ³ γενόμενος τῆς | ἡγεμ.⁴, τὸ μνήμα ἐκ τῶν ἰδίων
φῶω|δόμησεν σὺν Θουδέχη γυναικί.

El Muscheknef in regione Ituraea, provincia Arabia, ubi fuit vicus Nela (Wetzstein act. mai. acad. Berol. 1865 p. 270 n. 22; Waddington 2225). Cagnat inscr. Gr.-Rom. III 1264. — 1) Βενεφικιάριος. — 2) Cf. supra N. 2381 cet. — 3) Ἐκατόνταρχος (cf. supra N. 837 not. 3). — 4) Ἡγεμονίας.

8881 Ἀύρ. Νεικέρωσ β'¹ κατεσ|κρούασεν τὸ ἱρῶων | αὐτῷ καὶ
γυναι. καὶ | τέχνους· ἔθθηκα δὲ | φίλον· Ἐνθάδε | κεκήδευτε Ἀύρ. |
Μάννος στρατιώτης | ἱππεὺς σαγιττάρης | θρακωνάρης ἐξ ὀριχ[ι]του
τοῦ λαμπροτάτου | ἡγεμόνος Καστρίο[v] | Κώνσταντος· ὃς ἂν δ' ἐπι-
τηδεύ|σει ἕτερος, ἔστε αὐ[τῷ] πρὸς τὸν θεόν.

Dedekeui prope Eumeniam Phrygiae (Ramsay journal of hell. stud. 4, 1885 p. 404 n. 20). — 1) Δις (sc. Nicerotis filius, Nicerotis nepos).

8882 ὑπὲρ εὐχῆς τῶν ἀγγέλων¹ Ἐμεσηνοὶ ἀνέθθηκαν, | νοοῖς²
τὸν ἀρχιεῖρεα Διόνυσιν ἐν τῇ καλῇ ἡμέρᾳ μνήσθη³ | Ἀραβία⁴, Βάσος
ἔγραψεν· μεγάλη τύχη τῶν ἀγγέλων· | ὑπὲρ σωτηρίας τῆς οὐξίλλα-
τιάνος λεγ. γ' Γαλλικῆς καὶ α' Ἰλλ[υ]ρικῆς⁵ τῶν ὑπὸ Οὐικτωρίνου
πραιπόσιτον | ἔτους ζχχ'⁷ μηνὸς | Αἰῶν⁸ εἰ'.

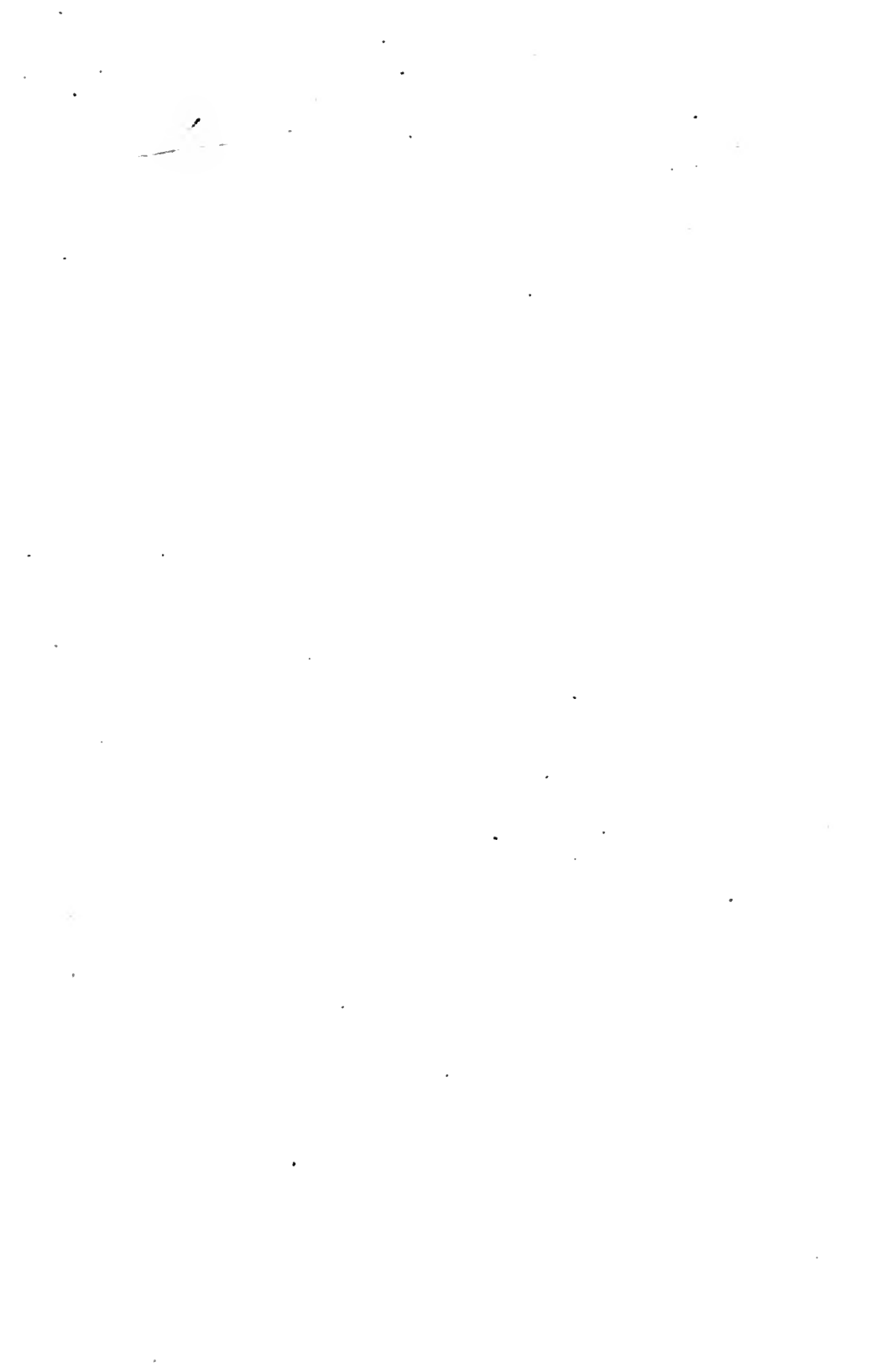
Copti rep., est Caïri, vas ex lapide granite (Travaux relatifs à la philologie égyptienne 16, 1894 p. 44 n. XCV; de Ricci Archiv f. Papyruskunde II 1903 p. 431 n. 94; Milne Musée du Caire, Greek inscriptions p. 45). — 1) Angeli qui intellegendi sint, nescio. Ceterum cf. supra N. 4294; Minuc. Fel. c. 26, 41. — 2) Non intellego (fortasse = ἐν νῷ ἔχοις). — 3) Fortasse ἐμνήσθη (cf. Kaibel epigr. Graec. n. 982 seq.). — 4) Non intellego. — 5) Eadem vexillatio septem annis postea (cf. not. 8), sub eodem praeposito Victorino, similem titulum posuit Syene, quem edidit Milne Egypt under Roman rule p. 188 et Musée du Caire l. c., cf. de Ricci Archiv f. Papyrusk. l. c. p. 443 n. 67. — 6) ἸΛΛΑC|PIKHC traditur. Duae hae legiones, tertia Gallica et prima Illyricorum memorantur in Notitia dign. Or. c. 52, 30. 31 sub dispositione ducis Phoenices, tertia Gallica ex vetere exercitu Syriaco (cf. supra N. 2288. 2314 cet.), prima Illyricorum, quae memoratur etiam supra N. 8875, videtur esse instituta ab Aureliano (Hitterling Festschr. zu O. Hirschfelds 60. Geburtstage p. 547). — 7) A. 627 (aer. Seleuc., qua Emeseni utebantur) = p. Chr. 545/6. — 8) Mense Aug. Titulus eiusdem vexillationis Syenensis (cf. not. 5) positus est ἐν ἑπαγίᾳ Αἰκινίου Σεβ. τὸ ε' καὶ Αἰκινίου . . . Καίσαρος τὸ β', i. e. anno ut videtur 525 (cf. Mommsen chron. min. III p. 519), item mense Loo.

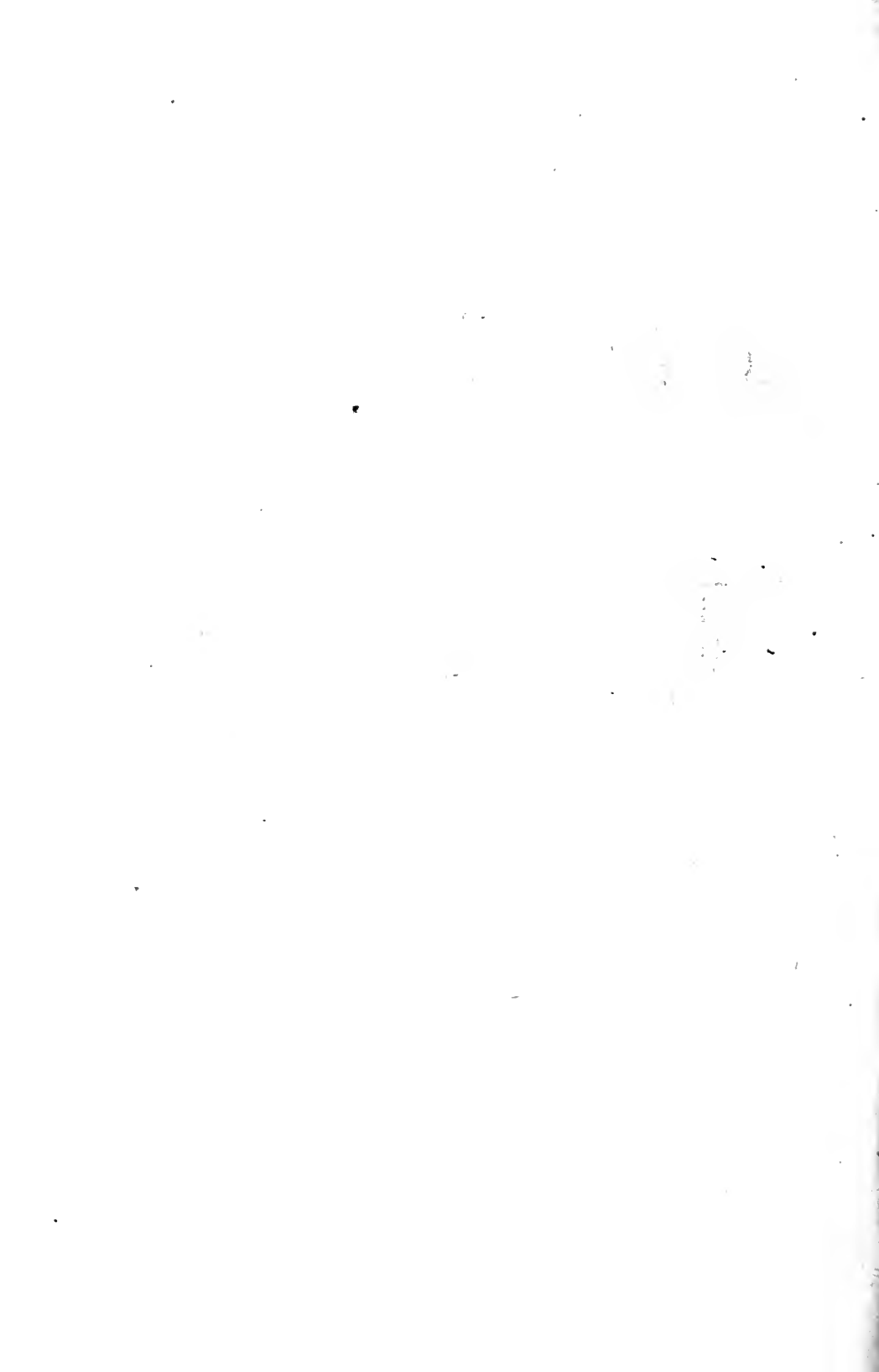
8883 ἑπὲρ εὐχῆς Στεφάνου σινάτορος¹ | σχολῆς ἀρματούρω²
(a dextra et a sinistra verba ex bibliis sacris desumpta).

Prope Concordiam (Portogruaro) in ecclesia vici Lison (Marco Belli Arte e Storia 1894 p. 190). — 1) Cf. supra N. 2796; O. Hirschfeld act. acad. Berol. 1893 p. 432 not. 2 (σινάτωρ scriptum est etiam in t. Nicomediensi III 14488 et in papyro Urk. Berl. Mus. n. 316 v. 8). Adde Herm. 20, 1883 p. 312. — 2) Scholae armorum sub dispositione viri illustris magistri officiorum, recensentur in Notitia imp. Or. 11 [10], 9, Occ. 9 [8], 6 (armaturarum tribuni memorantur ap. Amm. Marcell. 14, 11, 21. 15, 5, 6. 27, 2, 6, cet.). (In titulo supra N. 5902 schola armorum dicitur esse aetatis antiquioris). Adde t. Coloniensem XIII 8330 (= Grut. 170, 2).

Apparet hunc Stephanum fuisse e militibus Concordiae consistentibus, quorum sepulcra dederunt inscriptiones N. 2795 seq.

CN   Dessau, Hermann (ed.)
521   Inscriptiones latinae
D4   selectae
v.2
pars.2

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
